

OULUN KAUPUNGIN TALOUSARVIO 2010
JA TALOUSSUUNNITELMA 2011-2012

OULUN KAUPUNGINVALTUUSTO 25.11.2009

SISÄLLYSLUETTELO

Kaupunginvaltuuston päätös.....	1
Kaupunginjohtajan johdanto.....	5
Talousarvio ja -suunnitelmarakenne.....	6
Valtiovarainministeriön kuntajakoselvitys Oulun seudulla.....	13
Yleinen taloudellinen tilanne ja kuntatalouden kehitysnäkymät.....	14
Verotulot ja valtionosuudet.....	16
Elinkeinopolitiikka.....	19
Työpaikkakehitys ja työttömyys.....	20
Väestökehitys.....	22
Oulun kaupunkistrategia.....	23
Kaupunkistrategia ja palveluohjelmat.....	30
Oulun kaupunkistrategian toteuttaminen talousarviossa.....	31
Kehittäminen.....	32
Oulun kaupungin johtamisjärjestelmä ja organisaatiomuutos.....	34
Omistajapolitiikka.....	35
Henkilöstösuunnitelma.....	37
Peruskunnan taloudellinen tilanne.....	42
Peruskunnan tulos- ja rahoituslaskelma.....	46
Oulun kaupungin taloudellinen tilanne.....	47
Peruskunnan ja liikelaitosten yhdistetty tulos- ja rahoituslaskelma.....	52
Käyttötalousmenojen vertailu ja sitovuudet 2008, 2009 ja 2010.....	56

KÄYTTÖTALOUS

Keskusvaalilautakunta.....	59
Tarkastuslautakunta.....	59
Kaupunginvaltuusto.....	60
Kaupunginhallitus.....	61
Sosiaali- ja terveyslautakunta.....	77
Sosiaali- ja terveystoimen palvelutuotannonjohtokunta.....	108
Nuorisosiainlautakunta.....	118
Liikuntalautakunta.....	124
Opetuslautakunta.....	132
Kulttuurilautakunta.....	146
Tekninen lautakunta.....	153
Rakennuslautakunta.....	161

INVESTOINTIOSA PERUSKUNTA.....	167
INVESTOINTIOSA LIIKELAITOS OULUN TILAKESKUS.....	176

LIIKELAITOKSET JA OULUN KAUPUNGIN KEHITTÄMISRAHASTO

Oulun Energia liikelaitos.....	181
Oulun Vesi liikelaitos.....	192
Oulun Satama liikelaitos.....	199
Oulun Jätehuolto liikelaitos.....	207
Oulun Työterveys liikelaitos.....	214
Oulun Tietotekniikka liikelaitos.....	218
Oulun Tekninen liikelaitos.....	224
Liikelaitos Oulun Serviisi.....	231
Liikelaitos Oulun Tilakeskus.....	238

Oulun Konttori liikelaitos.....	245
Nallikari liikelaitos.....	252
Oulu-Koillismaan pelastusliikelaitos.....	258
Oulun seudun yrityspalvelukeskus liikelaitos.....	266
Oulun seudun ympäristötoimi liikelaitos.....	271
Oulun kaupungin kehittämisrahasto.....	278
OULUN KAUPUNGIN TYTÄRYHTIÖIDEN TOIMINNALLISET JA TALOUDELLISET TAVOITTEET	
LIITTEET	281
Oulun kaupungin EU-ohjelman hankkeet.....	287
Kestävän kehityksen tavoitteet.....	294
Väestö 1.1.2009 ikäluokittain ja väestösuunnite suuralueittain 2014 ja 2019.....	307

Kaupunginvaltuusto päätti 25.11.2009 § 115:

- Hyväksyä talousarvion 2010 ja taloussuunnitelman 2011-2012
- Oikeuttaa kaupunginjohtajan ottamaan tilapäisluottoa kaupungin maksuvalmiuden turvaamiseksi siten, että luoton määrä on enintään 25.000.000 €
- Oikeuttaa kaupunginjohtajan ottamaan pitkäaikaista lainaa nettomääräisesti enintään 97.070.000 €
- Oikeuttaa kaupunginjohtajan tekemään kaupunginjohtaja –esitykseen tarkennuksia
- Oikeuttaa Talous ja strategia –ryhmän tekemään teknisiä korjauksia
- Hyväksyä seuraavat ponnet:
 - "Kaupunki ryhtyy tutkimaan mahdollisuutta tehostaa laita-alueiden asukkaiden (Ylikiiminki, Yli-li) terveydenhoito- ja muita palvelujen tarjoamista kiertävän bussin avulla."
 - "Oululaisen ja seudullisen joukkoliikenteen kehittämistä jatketaan talousarvio 2010 ja –suunnittelu 2011-2012 kaudella. Lasten lipun yläikärajan nostamista 15 ikävuoteen on selvitettävä. Myös eläkeläisalennuksien käyttöönottoa on vakavasti pohdittava. Lisäksi mahdollisuutta alennuksiin kertalipun hintaan keskipäivän hiljaisina tunteina on selvitettävä. Linjojen ja aikataulujen järjeistämiseen on panostettava. Kaupungin on aktiivisesti vaikutettava alueen joukkoliikenteen järjestelyihin."
 - "Tehdään selvitys liikenneturvallisuuden parantamiseksi Paulaharjun koulun ja sen läheisyyteen rakenteilla olevan Metsolan Kartanon alueella."
- Hyväksyä seuraavat talousarvion 2010 täytäntöönpano-ohjeet:

1 SITOVUUDEN MÄÄRITTELY

Talousarviossa ja –suunnitelmassa hyväksytään toimielinten toiminnalliset, taloudelliset ja palvelun laadulliset tavoitteet ja niiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot.

Jos toiminnallinen tavoite hyväksytään sitovaksi talousarvioon, se sitoo lauta- ja johtokuntia ja viranhaltijoita samalla tavoin kuin määräraha. Talousarviossa voi olla myös muita informatiivisia ja toimintaa ohjaavia tunnuslukuja ja tavoitteita.

2 TALOUSARVION MUUTTAMINEN

Talousarvion tehtävistä muutoksista päättää valtuusto. Talousarvion muutosten esittämisoikeus ja -velvollisuus koskee samalla tavalla sekä määrärahoja että tavoitteita. Määrärahan korottamisen tai tuloarvion alentamisen yhteydessä on arvioitava myös toimintaa sitovien tavoitteiden ja mittareiden muutostarvetta. Vastaavasti toiminnallisia tavoitteita ja tuloarvioita koskevassa muutosesityksessä on selvitettävä muutoksen vaikutus määrärahoihin.

Lautakuntien tulee toimia valtuuston hyväksymien määrärahojen puitteissa. Toimintasuunnitelmiin sisältyvät määrärahat ovat kokovuosikustannuksia ellei alkamisajankohtaa ole erikseen ilmoitettu.

Jos nettoyksikkö saavuttaa kaupunginvaltuuston asettamaa taloudellista ja toiminnallista tavoitetta paremman tuloksen, voi lautakunta tehdä kaupunginhallitukselle erillisen esityksen tuloksen käytöstä tilinpäätöksen yhteydessä. Edellytyksenä on, ettei nettoyksiköllä ole edellisten kolmen tilikauden aikaista alijäämää. Tarkasteluun otetaan varsinaisen toiminnan tulos. Tarkastelun ulkopuolelle jätetään EU-hankkeiden, kehittämishankkeiden ja muiden projektien tulos. Tuloksen käytöstä päätetään sitovan nettotavoitteen muutoksena kaupunginhallituksen päätöksellä. Jos toiminnassa ei saavuteta asetettua sitovaa taloudellista tavoitetta, on nettoyksiköllä aikaa kolme vuotta alijäämän kattamiseen.

Talousarvion sisältyvien sitovien määrärahojen ja tavoitteiden muutokset on esitettävä kaupunginvaltuustolle talousarviovuoden aikana. Mikäli seurannan perusteella ilmenee merkittäviä käyttösuunnitelmasta poikkeavia muutoksia, joiden perusteella määrärahat näyttävät ylittyvän, on siitä raportoitava kaupunginhallitukselle sekä tarvittaessa tehtävä kaupunginvaltuustolle talousarvion muutosesitys välittömästi.

3 TALOUSARVION SITOVUUS

Käyttötalousosa

Valtuustoon nähden sitova määräraha on toiminnasta riippuen:

- toimintatulot,
- toimintamenot,
- toimintatulot ilman hankkeita,
- toimintamenot ilman hankkeita,
- toimintakate tai tilikauden tulos,
- EU-hankkeet, sosiaali- ja terveystoimen kehittämishankkeet, muut ulkopuolista rahoitusta saavat hankkeet nettositovina talousarvion mukaisina.

Ulkopuolisella hankerahoituksella tarkoitetaan hankkeita ja projekteja, joihin saadaan rahoitusta kaupungin budjetin ulkopuolelta tai kaupungin kehittämisrahastosta ja jotka ovat määräaikaista eivätkä vakiintunutta kaupungin toimintaa.

Talousarviossa on esitetty lautakuntien ja johtokuntien valtuustoon nähden sitovat määrärahat, tavoitteet ja mittarit. Peruskunnan ja liikelaitosten euromääräiset sitovuudet on esitetty kohdassa Talousarvio- ja suunnitelmarakenne. Talousarviossa esitetyt strategiset tavoitteet ja mittarit ovat sitovia valtuustoon. Lisäksi muut sitovat tavoitteet on esitetty taustan tummennuksella. Sitovuuksien muutoksista päättää valtuusto.

Käyttösuunnitelmat

Kaupunginvaltuuston antamien tavoitteiden mukaisesti toimielimet hyväksyvät tehtäväalueensa toiminnalliset, taloudelliset ja palvelun laadulliset tavoitteet sekä määrärahojen käyttösuunnitelmat ja tuotantoyksiköiden tulosbudjetit.

Toimialojen on valmistettava lautakuntien/johtokuntien hyväksyttäväksi määrärahojen käyttöä ja tuloarvioiden toteutumisen seuraamista varten käyttösuunnitelma, jossa lautakunnat/johtokunnat tarkistavat määrärahaajaon tehtäväalueille, tulosalueille ja -yksiköille sitovuustasot huomioon ottaen. Toiminta sopeutetaan myönnettyjen määrärahojen sallimiin rajoihin.

Käyttösuunnitelma on valtuuston hyväksymää toiminta- ja taloussuunnitelmaa yksityiskohtaisempi toiminnallinen ja taloudellinen selvitys tehtävistä ja määrärahoista. Määrärahat kohdistetaan tuotettaville palveluille ja oikeille tileille. Käyttösuunnitelma on johtamisen keskeinen väline hallintokunnan sisällä ja antaa pohjan toiminnan ja määrärahojen seurannalle.

Käyttösuunnitelmien laadinnassa on otettava erityisesti huomioon kaupunginvaltuuston hyväksymän strategian kriittiset menestystekijät, niiden arviointikriteerit sekä sitovien

tavoitteiden toteuttamiseen tarvittavat voimavarat. Vuoden 2010 käyttösuunnitelman laadinnassa on kiinnitettävä erityistä huomiota henkilöstösuunnitteluun. Peruskunnan ja liikelaitosten palkkasumman kasvu on rajattu talousarviossa 2010 1,5%:iin (ilman henkilösivukuluja). Tämä tarkoittaa palkkojen noustessa sitä, että myös palkkaa saavan henkilöstön määrän tulee laskea. Käyttösuunnitelmassa hallintokunnat budjetoivat palkat sopimusaloittain parhaan tiedon mukaan. Toiminnan kriittinen tarkastelu vapauttaa resursseja uuteen käyttöön.

Vuoden 2010 käyttösuunnitelmassa virastot ja liikelaitokset budjetoivat varhaiseläkemaksun ja eläkemenoperusteisen maksun aiheuttamisperiaatteen mukaan euromääräisesti.

Liikelaitokset

Liikelaitosten sitovuudet on esitetty talousarvion kohdassa Talousarvio- ja suunnitelmarakenne.

Oulun kaupungin tytäryhteisöjen toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet

Talousarviossa on tärkeimmille tytäryhteisöille asetettu toiminnallisia ja taloudellisia tavoitteita. Tytäryhteisö on velvollinen raportoimaan tavoitteiden toteutumisesta v.2010 välitilinpäätöksissä ja tilinpäätöksessä. Valtuuston asettamien tavoitteiden pohjalta ohjataan tytäryhteisöjä niiden omassa tavoitteenasettelussa.

Investoinnit

Investointien sitovuustasot on määritelty talousarviokirjassa kohdassa Talousarvio- ja suunnitelmarakenne menokohdittain. Talonrakennusinvestointeihin liittyviä irtaimistoja (irt/inv) ja taidehankintoja, jotka ovat sitovat hankkeittain. IT-investoinnit ovat sitovia kehittämiskohteittain. Vastuu hankkeiden määrärahojen riittävydestä on sillä lautakunnalla, jolle määrärahat on myönnetty. EU-hankkeet ja sosiaali- ja terveystoimen kehittämishankkeet ovat valtuustoon nähden sitovia nettomenon osalta.

Investointiosan irtaimen käyttöomaisuuden hankintamääräraha on tarkoitettu sellaisen irtaimen hankintaan, jonka käyttöikä on yli 3 vuotta ja hankintahinta pääsääntöisesti yli 10 000 euroa. Investointien irtaimistohankinnoissa noudatetaan erillisinvestointien hankeohjetta (kv 15.6.2009 § 59).

Hallintokunnat voivat käyttää myös käyttötalousosan määrärahoja irtaimen hankintaan tai päin vastaisesti investointiosan irtaimen käyttöomaisuuden määrärahaa käyttötalouteen kuuluvan vähempiarvoisen irtaimen hankintaan edellyttäen, että hallintokunta tekee käyttösuunnitelman muutosesityksen kaupunginhallituksen hyväksyttäväksi.

Mikäli käyttötalouden vuosikorjausrahoilla tai liikunta- alueiden tai katujen kunnossapitorahoilla tehdään peruskorjauksia, jotka lisäävät oleellisesti käyttöomaisuuden arvoa, tulee ne aktivoida kirjanpidossa.

Maankäyttösopimuksissa sovittujen, taseeseen kirjattujen maankäyttökorvausten käytöstä ja siihen liittyvistä määrärahan korotuksista päätöksen tekee kaupunginhallitus. Maankäyttökorvaukset ovat kaupungin sitoumuksia kaavoitetun alueen kunnallistekniikan rakentamiseen.

Oulun Tilakeskus, Tekninen keskus, Oulun Vesi, Oulun Satama, Oulun Jätehuolto ja Oulun Energiakonserni käyvät keskustelun konsernin johdon kanssa ennen suurten investointien (yli 7 M€) urakkasopimusten allekirjoitusta.

Erityismääräyksiä

Hallintokuntien talousarvioihin sisältyy kansainvälistymisohjelmia ja kotimaisia kehittämis-, pilotti- yms. hankkeita. Useisiin projekteihin haetaan rahoitusta kaupungin budjetin ulkopuolelta.

Menot voidaan ylittää silloin, kun ylitys voidaan kattaa EU-tuella tai muulla ulkopuolisilla esim. ministeriöltä, liitoilta, yhdistyksiltä tai yrityksiltä saatavalla tuella tai yrityksiltä saatavalla tuella/korvauksella ja tukea ei sen kertaluonteisuuden vuoksi ole otettu huomioon talousarviossa. Ko. hankkeiden menoylitykset tehdään kaupunginhallituksen päätöksellä. Samaa menettelyä noudatetaan myös valtion työllistämistuen ja esim. opetustoimen luokkaretkirahojen osalta. Mikäli hanke jatkuu seuraavalle budjettivuodelle, hallintokunnan tulee sisällyttää hankkeen menot ja tulot talousarvioonsa.

Kaupunginhallitus päättää EU-hankkeiden ja sosiaali- ja terveystoimen kehittämishankkeiden rahoituksesta kaupungin osalta kaupunginvaltuuston sille myöntämän määrärahan puitteissa.

EU-hankkeiden ja hallintokuntien kehittämishankkeiden (esim. sosiaali- ja terveystoimen kehittämishankkeiden) aloittamisesta tekee aina päätöksen kaupunginhallitus. Kaupunginhallitus päättää toimialueellaan olevien EU-hankkeiden ja kehittämishankkeiden ensimmäisen vuoden rahoitukseen varatun määrärahan käytöstä ja sen siirroista hallintokuntiin. Kaupunginjohtaja voi päättää ko. määrärahan käytöstä ja sen siirroista hallintokuntiin 30.000 euroon asti.

Ensimmäisen vuoden jälkeisen rahoituksen varaaminen tapahtuu hallintokuntien omiin talousarvioihin bruttomäärärahana. Myös ulkopuolisen rahoituksen osuus (tulo) budjetoidaan bruttona.

Jos hankkeelle talousarviovuodelle varattua määrärahaa jää käyttämättä ja hanke jatkuu seuraavalla tilikaudella, niin käyttämättä jäänyt osuus myönnetään tilinpäätöksen valmistumisen jälkeen seuraavalle vuodelle kaupunginhallituksen päätöksellä, edellyttäen että kaupunginvaltuuston kaupunginhallitukselle EU-ohjelmien toteuttamiseen varaama määräraha riittää.

Mikäli hallintokunta aloittaa kesken vuoden raamissa olevien määrärahojen turvin uutta toimintaa, jota ei perusteluissa ole selvitetty ja joka aiheuttaa kustannuksia tuleville vuosille, on ko. asia vietävä valtuuston päätettäväksi kustannusvaikutuksineen.

KAUPUNGINJOHTAJAN JOHDANTO

Vuoden 2010 talousarvion lähtökohtana on kaupunginvaltuuston 15.6.2009 § 51 päätöksen mukainen Oulun kaupungin talouden ja toiminnan kehittämisohjelma 2010-2012. Kehittämisohjelmassa päätettiin lukuisista linjauksista, joiden perusteella tehdään rakenteellisia muutoksia ja kehitetään toimintaamme siten, että Oulun kaupungin talous on tasapainossa vuonna 2013 uuden valtuustokauden alkaessa.

Kuntatalouden tila niin Oulussa kuin koko Suomessa on heikentynyt voimakkaasti globaalien talouskehityksen mukana. Hidas talouskasvu heijastuu myös verotulojen kasvumahdollisuuksiin ja odotettavissa on, että kuntien tulopohjan kasvu tulee olemaan keskimääräistä hitaampaa lähivuosina. Tämä aiheuttaa huomattavan haasteen kuntien palvelujen rahoitukselle. Verotulojen laskun lisäksi myös liikelaitosten, kuten Oulun Energian, kyky tuottaa tuloja kaupungin palvelujen järjestämiseen on heikentynyt. Liikkumavaramme on heikentynyt olennaisesti viime vuosiin verrattuna.

Kaupunki vastaa haasteeseen toiminnan kehittämisellä, elinkeinopoliittisilla toimenpiteillä sekä investoinneilla. Strategiamme keskiössä on Oulun kaupungin asema valtakunnan toisena pääkeskuksena ja sen elinvoimaisuuden turvaaminen ja vahvistaminen. Nuori ikärakenne, elinvoima, korkeatasoinen koulutus ja osaaminen sekä erilaisuus ovat niitä merkityksiä, joilla Oulu myös erottuu muista kaupungeista. Toiminnan kehittäminen tarkoittaa erityisesti kriittistä tarkastelua toiminnan laatuun ja laajuuteen, millä on välitön vaikutus käyttötalouden menoihin. Tavoitteena on hidastaa menojen kasvua verorahoitustulojen keskimääräisen kasvun tasolle.

Elinkeinomahdollisuudet ovat suuressa murroksessa ja meidän on löydettävä uusia menestysalueita. Vuonna 2010 Oulun kaupungin neljä keskeisintä elinkeinopoliittista ja kaupungin elinvoimaisuuden kasvattamiseen tähtäävää asiaa ovat uuden elinkeinoliikelaitoksen perustaminen v. 2010 alusta, Oulun innovaatiokeskittymän allianssisopimuksen mukaiset toimenpiteet, kaupungin oman kehittämistoiminnan tehostaminen ja kansainvälinen yhteistyö. Onnistuessaan elinkeinopoliittiset toimenpiteet vauhdittavat verotulojen kasvua.

Kaupunki elvyttää ja pitää yllä työllisyyttä pitämällä investointiohjelmaa korkealla tasolla suunnittelukaudella. Suunnittelukauden 2010-2012 investointitaso tulee olemaan yli 400 miljoonaa euroa. Painopisteenä on turvata liiketaloudellisesti tuottavat investoinnit ja keskeisin vuonna 2010 käynnistettävä investointikohde on jätteenpolttolaitos, millä monipuolistetaan Oulun Energian polttoainevalikoimamahdollisuuksia ja vähennetään jätehuollon kasvihuonepäästöjä. Investointiohjelman toteutus johtaa tietoisesti kaupungin velkaantumiseen.

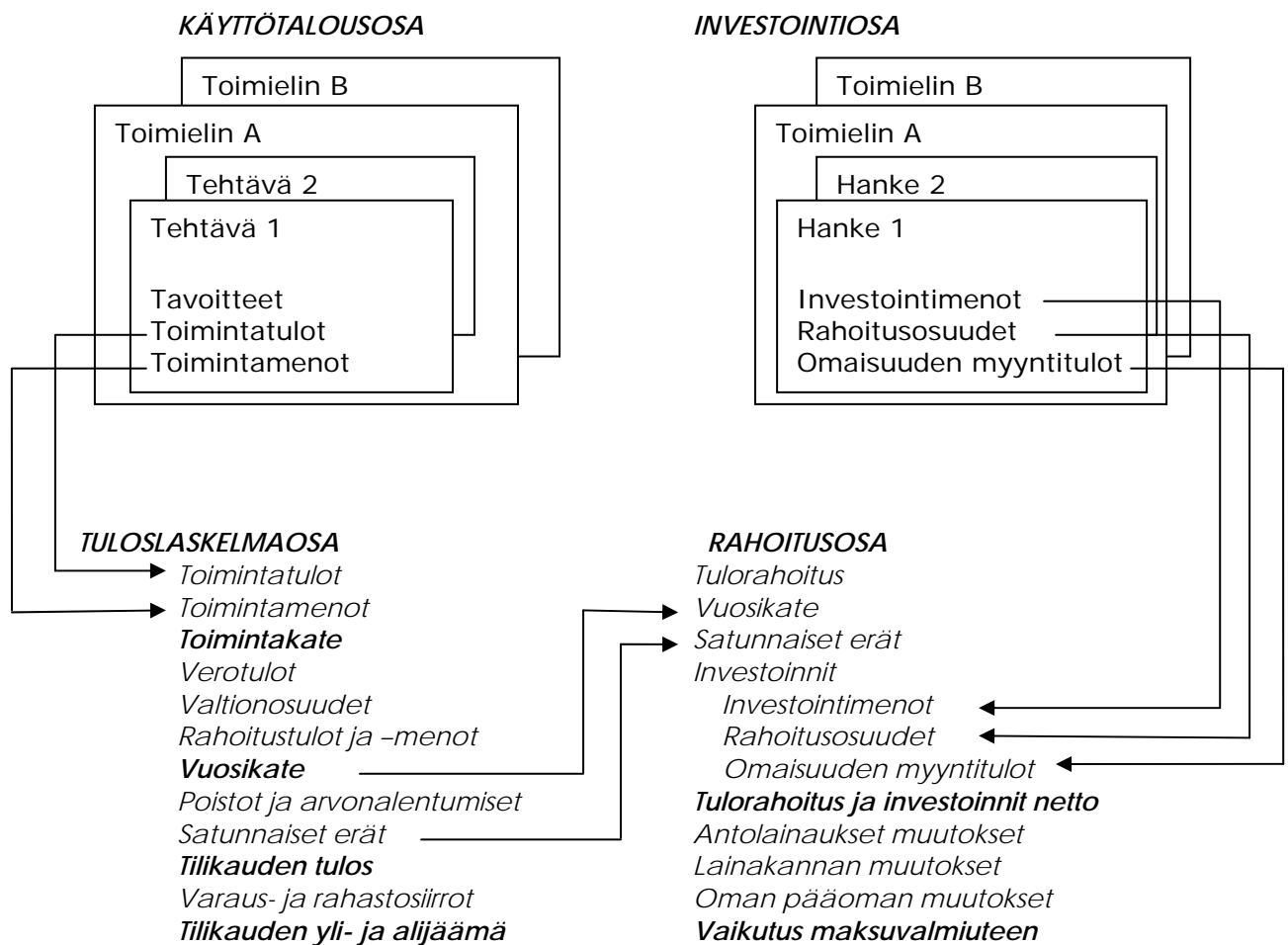
Talousarvion lähtökohtana ovat lakisäateisten palvelujen turvaaminen ja työllisyys. Haluan muistuttaa että kehittämisohjelman mukaisesti Oulun kaupungin kokonaismenoja ei leikata, vaan tavoitteena on saada maltillisella menokasvulla ja rakenteellisilla muutoksilla aikaan pysyviä muutoksia toiminnassa siten, että palvelut voidaan turvata pitkälle tulevaisuuteen. Kaikesta emme voi pitää kiinni, mutta tämä on ainoa tie kohti tasapainoista taloutta.

Toimintaympäristön muutokset edellyttävät panostusta henkilöstön osalta mm työyhteisöjen hyvinvointiin, johtamiseen ja esimiestyöhön. Oulun kaupungin periaatteena on, että vakituista henkilöstä ei irtisanota ja lomautukset pyritään välttämään viimeiseen asti. Oleellista on, että resursseja käytetään optimaalisesti koko kaupunkikonsernissa. Uusia toiminta- ja yhteistyömalleja hallintokuntien rajat ylittäen on haettava, henkilöstön sisäistä liikkuvuutta ja uudelleen koulutusta on edistettävä. Tilapäisten palvelussuhteiden käyttöä on arvioitava aikaisempaa kriittisemmin. Näiden asioiden varmistamiseksi täyttölupamenettelyn ohjaavaa vaikutusta lisätään. Tämän lisäksi tulee hakea lyhytaikaisempia säästöjä yhdessä henkilöstön kanssa mm. jatkamalla palkattomien työ- ja virkavapaiden käyttöä, lomarahain vaihtoa vapaaksi ja muita heti vaikuttavia säästötoimenpiteitä. Panostamalla henkilöstön

hyvinvointiin voimme vaikuttaa myös sairauspoissaolojen määrään. Painopiste vuodelle 2010 henkilöstöä koskevilla toiminnoilla on myös toiminnan ja talouden kehittämissuunnitelman mukaisissa linjauksissa ja tehtävissä.

Vuosi 2010 on kuntajakoselvityksen osalta päätösten aikaa. Selvitys tehdään Haukiputaan, Kiimingin, Muhoksen, Oulun, Oulunsalon ja Yli-Iin kuntien alueella. Kuntajakoselvittäjä antaa 18.2.2010 esityksensä, jota kuntien valtuustot käsittelevät vuoden alkupuoliskolla. Tehtävät päätökset linjaavat Oulun seudun kuntarakennetta pitkälle tulevaisuuteen.

TALOUSARVIO- JA SUUNNITELMARAKENNE

Kuva: talousarvion ja -suunnitelman rakenne

Kunnan toimintaa ja taloutta ohjataan vähintään kolmeksi vuodeksi laadittavalla taloussuunnitelmalla. Taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi on talousarviovuosi. Toimintaa ja taloutta suunnitellaan ja seurataan käyttötalouden, investointien, tuloslaskennan ja rahoituksen näkökulmasta. Käyttötalousosassa asetetaan palvelutavoitteet ja budjetoidaan niiden toteuttamisen vaatimat menot ja tulot. Investointiosassa budjetoidaan pitkävaikutteisten tuotantovälineiden kuten rakennusten, kiinteiden rakenteiden ja kaluston hankinta sekä rahoitusosuudet ja omaisuuden myynti. Tuloslaskelmaosassa osoitetaan

tulorahoituksen riittävyys käyttömenoihin ja poistoihin. Rahoitusosassa osoitetaan yhteenvedona rahan lähteet ja käyttö.

SITOVUUS

Talousarviossa sitovia valtuustoon nähden ovat tavoitteet, tuloarviot ja määrärahat.

Taloussuunnitelman sitovuus valtuustoon nähden on velvoite toimia valtuuston hyväksymän suunnitelman mukaisesti. Käyttösuunnitelma on sitova lautakuntaan/johtokuntaan nähden. Toimialojen on valmistettava lautakuntien/johtokuntien hyväksyttäväksi määrärahojen käyttöä ja tuloarvioiden toteutumisen seuraamista varten käyttösuunnitelma, jossa lautakunnat tarkistavat määrärahaajaon tehtävälueille, tulosalueille ja –yksiköille sitovuustasot huomioon ottaen.

Valtuuston talousarviossa asettamat toimintaa ja taloutta koskevat tavoitteet ovat toimielimiä ja työntekijöitä sitovia. Tavoitteiden sitovuudesta seuraa, että niistä poikkeaminen tai niiden tarkistaminen edellyttää valtuuston hyväksymistä. Määrärahasitovuus tarkoittaa, ettei rahan käyttö saa ylittää valtuuston kyseiseen toimintaan myöntämiä varoja. Jos määräraha ei riitä menoon, on toimielimen haettava valtuustolta määrärahan korotusta. Toimielin ei ole velvollinen käyttämään määrärahaa kokonaisuudessaan, mikäli toiminnalle asetetut tavoitteet muutoin saavutetaan. Talousarviota on noudatettava myös tuloissa siten, että vähintään arvioitu tulojen määrä toteutuu. Nettomääräinen toimintakate on samalla tavalla sitova kuin määrärahakin. Olennaiset vajaukset tuloissa on käsiteltävä menonylitysten tapaan valtuustossa lisätalousarvioissa tai erillisenä asiana.

Myös toimintaa koskevia tavoitteita voidaan esittää valtuustoon nähden sitoviksi.

Talousarviomuutokset tulee esittää valtuustolle talousarviovuoden aikana. Taloussuunnitelman muiden vuosien sitovuus poikkeaa talousarviosta. Niihin kohdistuvat menoarviot eivät oikeuta vielä varojen käyttöön. Toimielinten ja viranhaltijoiden pitää kuitenkin toimia suunnitelmassa asetettujen tavoitteiden mukaisesti.

PERUSKUNTA, KÄYTTÖTALOUSOSA JA INVESTOINTIOSA SITOVUUS

SITOVUUDET VALTUUSTOON	Määrärahat	Tuloarviot
KÄYTTÖTALOUSOSA	1000 euroa	1000 euroa
Bruttositovuus:		
Keskusvaalilautakunta	0	0
Tarkastuslautakunta	684	0
Kaupunginvaltuusto	460	0
Kaupunginhallitus ilman koko kaupunkia koskevia menoja ja varauksia	20 003	5 620
Keskushallinnon strategiset ryhmät	18 344	64
Koko kaupunkia koskevat menot ja varaukset	12 124	1800
Sosiaali- ja terveyslautakunta:		
Toimintatulot ilman ulkopuolista hankerahoitusta ja työllistämistä		
Oma toiminta		41 502
Lakisääteiset tulot		1 265
Toimintamenot ilman ulkopuolista hankerahoitusta ja työllistämistä		
Oma toiminta	308 866	

Lakisääteiset menot	23 165	
Erikoissairaanhoido	114 661	
Nuorisoasiainlautakunta	7 196	430
Liikuntalautakunta	17 230	2 568
Opetuslautakunta	129 021	3 946
Kulttuurilautakunta ilman nettoyksiköitä	13 288	587
Tekninen keskus	32 344	29 405
Rakennuslautakunta	1 701	1 600

Nettositovuus toimintakate:	Toimintakate 1000 euroa
Sosiaali- ja terveyslautakunta työllistäminen	- 8 728
Sosiaali- ja terveystoimen johtokunta	0
Kaupunginteatteri	-6 957
Kaupunginorkesteri	-3 581
Valve	-1 420
Tietomaa	-672
Joukkoliikenne	-3 922

Hankkeet erikseen nettositovana toimintakate:	Toimintakate 1000 euroa
Kaupunginhallitus:	
Kaupunginhallitus hankemääräraha menot 3,050 milj.€ ja tulot 1,225milj.€, netto 1,825 milj.€	-1 825
Keskushallinto:	
Homelike Oulu – Oulu omaksi – maahanmuuttajien ohjaus- ja neuvontapalvelut	-59
Smart Urban Spaces – Euroopan laajuinen ITEA2- hanke, mobiiliteknologioiden ja jokapaikan tietotekniikan yhteensopivuus kaupunkilaisten palveluissa	-174
Oulu - Tshwane Smart City 1.5.2008 - 31.12.2010	0
Oulu 15, Kulttuurin ja luovien alojen kehittämisen sateenvarjo-hanke, 1.1.2008 - 31.12.2010	0
Tulevaisuuden palveluyhteiskunta 1.1.2008 - 31.12.2010	0
Sosiaali- ja terveyslautakunta:	
Pitkäaikaistyöttömien terveyden-huollon kehittämishanke II-vaihe 1.3.2009 - 30.10.2010	-25
Pitkäaikaisasunnottomuushanke; Nuorten tuetut asunnot, Nuorten Talo ja Naisten Talo 1.1.2009 - 31.10.2011	-157
Terveempi Pohjois-Suomi(TERO) 1.1.2009 - 31.10.2011	-92
Pisara-Pitkäaikaisairauksien ratkaisu 1.4.2009 - 28.2.2014	-164
Homelike Oulu - Oulu omaksi - maahanmuuttajien ohjaus- ja neuvontapalvelut 1.5.2008 - 30.4.2011	-28
Vanhustenhuollon resurssien ja hoidon laadun johtaminen 1.1.2009 - 31.12.2011	-29
Lähihoitajien oppisopimushanke 31.5.2008 - 31.5.2011	-28
Oulun seudun välityömarkkinat - toteutus ja toimeenpanovaihe 6.5.2008 - 31.12.2010	0
Our Life as Elderly- implementation, OLE II 1.6.2008 - 31.5.2011	-15
Maahanmuuttajalasten ja -nuorten kotouttamispalv. kehitt.hanke 1.8.2009 - 31.5.2011	-31

Innovatiivinen oppimisympäristö (INNOPI) -hanke 1.10.2008 - 30.9.2011	0
TTK-vanhustyö, 1 hlö vanhustyön kautta	
SoTe:n sähköinen toimintatapa ja teknologia 1.6.2008 - 30.5.2011	0
TuValu – Tulevaisuuden vanhustyö luodaan !/kehittämisympäristö 1.1.2010 – 31.12.2013	-110
KYTKY 2010 – 2012, Terveystieteiden tutkimuskeskus ja mtt	-83
Kotipalveluiden ja avustajatoiminnan uudet järjestämis- ja toteuttamismalli 2010-2012	-50
Liikuntalautakunta:	
Uusi Askel – Liikunnan palveluinnovaatiot Oulun seudulla, 1.10.2008 - 30.8.2011	-30
Oulun seudun kuntien terveyttä edistävä erityisliikunnan kehittämishanke 2008-2010 (OPM)	-21
Nuorisosiainlautakunta:	
Yksilöimätön hankerahoitus tulot 500t€ ja menot 500t€	0
Valmistamo – Nuorten kulttuurin innovaatiot menestystekijänä Oulun seudulla, 6.5.2008-30.4.2011 kehittäjänä	0
Wieteri –toiminta, osahanke Homelike Oulu – Oulu omaksi – hanketta, 2008-2011 netto 101	0
Homelike Oulu-Oulu omaksi-maahanmuuttajien ohjaus- ja neuvontapalvelut 1.5.2008-30.4.2011	-39
Vaikuttavuutta työpajayhteistyöhön 2008 - 2011 netto 13	-5
VAKA, Valtakunnallinen Klubi- ja aluekiertuehanke 1.12.2008 - 31.12.2010 netto 10	-5
KANSALLINEN ASiantuntijatehtävä Nuorten tieto- ja neuvontapalveluiden kansallinen koordinaatio- ja kehittämiskeskus	
Opetuslautakunta:	
Tulevaisuuden koulu/Verkko-oppiminen	0
Tulevaisuuden koulu/Tulevaisuuden oppimisympäristöt	0
Maahanmuuttajanuorten ohjaushanke	-66
Tekninen keskus:	
B-Team 1.10.2009 - 30.11.2012	2
Kulttuurilautakunta:	
Music on top 1.6.2008 - 31.5.2011	-50

INVESTOINTIOSA	1000 euroa
Osakkeet ja osuudet sitovuus lautakunnittain	
Kaupunginhallitus	13 000
Irtain käyttöomaisuus sitovuus lautakunnittain	
Keskushallinto	1 050
Sosiaali- ja terveyslautakunta	1 500
Liikuntalautakunta	676
Opetuslautakunta	1 400
Kulttuurilautakunta	700

Nuorisosiainlautakunta		0
Tekninen lautakunta		58
Kiinteät rakenteet ja laitteet sitovuus lautakunnittain hankkeittain		
Liikuntalautakunta		
Kiinteät rakenteet ja laitteet		750
Tekninen lautakunta sitovuus hankkeittain		
Maa-alueet		4 000
Kadut, tiet, sillat, torit ja Pääliikenneväylät		17 700
Ympäristöinvestoinnit, Venesatamat, Möljän silta ja Kaakkurin kaatopaikka		1 540
Poikkimaantie		300
Länsi -Toppilan kuntatekniikka ja rantarakenteet sekä Limingantulli 1-4		1 500
Investoinnit EU-rahoitus sitovuus hankkeittain	Menot	Tulot
Pyykösjärven kunnostaminen	250	125
Kauppatori	457	205

TILALIIKELAITOS, SITOVAT TAVOITTEET

Tilakeskuksen talonrakennuskohteiden ja peruskorjausten kokonaismäärä on sitova valtuustoon nähden 40 621 000 € edellyttäen, ettei valtuuston hyväksymän hankkeen loppusumma ylitä. Lisäksi kiinteistöjen perusparannus 8 800 000 € ja talonrakennuskohteiden suunnittelu 300 000 € ovat valtuustoon nähden sitovia.

Liikelaitos Oulun Tilakeskus erillisinvestoinnit	1000 euroa
Kiinteistöjen perusparannus	8 800
Talonrakennuskohteiden suunnittelu	300
Talonrakennuskohteet ja peruskorjaukset	40 421

LIKELAITOKSET, SITOVAT TAVOITTEET

Kaupunkistrategian tavoitteina ovat mm. pääoman ja omistusten käytön tehostaminen, liikelaitosten, kuntayhtymien ja tytäryhtiöiden ohjauksen tehostaminen sekä tuottavuuden ja taloudellisuuden jatkuva kasvattaminen. Liikelaitosten ja tytäryhtiöiden osalta kiinnitetään entistä enemmän huomiota pääoman tuottavuuteen ja toiminnan taloudellisuuden kasvattamiseen.

Liikelaitoskohtainen tuloutustavoite muodostuu peruskunnalle maksettavasta sijoitetun pääoman korvauksesta. Sijoitettu pääoma muodostuu peruspääoman lisäksi mahdollisesta pääomavelasta. Tavoitteena on, että liikelaitokset maksavat vuonna 2010 korvausta sijoitetusta pääomasta yhteensä 33,4 milj. euroa. Sijoitetun pääoman korvauksen lisäksi valtuuston erikseen mahdollisesti päättämän määrän siirto liikelaitoksen edellisten tilikausien ylijäämästä kunnalle tehdään tasevaikutteisesti. Siirto tehdään tilinpäätösvuotta seuraavalla tilikaudella liikelaitoksen ed. tilikausien ylijäämästä valtuuston päättämään kunnan oman pääoman erään. Korvauksen suuruus määritellään kunkin liikelaitoksen rahoitustilanteen perusteella.

Oulun kaupungin talouden ja toiminnan kehittämisohjelma; Sisäisten liikelaitosten toimenpide-esitykset

Kehittämisohjelman tavoitteena on luoda edellytykset sisäisten liikelaitosten talouden ja toiminnan

kehittämistoimenpiteille siten, että ne pystyvät tuottamaan palvelunsa nykyistä tuloksellisemmin.

Tuottotavoitteeksi Oulun Tekniselle liikelaitokselle, Oulun Serviisille, Oulun tietotekniikalle ja Oulu Konttorille ilman investointikustannusten alentamista, asetetaan 3 miljoonaa euroa vuodessa kolmen

vuoden ajan, yhteensä 9 miljoonaa euroa.

Liikelaitoksilta edellytetään kykyä löytää oikea tasapaino käytettävissä olevien voimavarojen ja niillä saavutettavien tulosten välillä. Tavoitteena tulee olla, että resurssit ja tavoitteet sekä toiminnan tehokkuus ja laatu ovat mahdollisimman hyvin tasapainossa keskenään ja että toiminnalla saadaan kustannustehokkaasti aikaan halutut vaikutukset.

Tuottavuustavoite liikelaitoksittain kohdentuu seuraavasti:

	2010	2011	2012
Oulun Tekninen liikelaitos	1 500 000	1 550 000	1 550 000
Oulun Serviisi	500 000	500 000	500 000
Oulun Tietotekniikka	500 000	600 000	700 000
Oulun Konttori	500 000	350 000	250 000
Yhteensä	3 000 000	3 000 000	3 000 000

Liikelaitoksilta edellytetään tuottavuustavoitteen seurantaan keskeisiä tuottavuudesta kertovia tunnuslukuja siten, että niiden avulla voidaan kaupungin johdolle kuvata työn kehittymistä sekä sen tuloksena aikaan saatuja vaikutuksia.

Tuottavuustavoite on kaupunginvaltuustolle raportoitava sitova tavoite.

Seuraavassa on esitetty liikelaitoksittain valtuustoon nähden sitovat tavoitteet vuonna 2010 hinnankorotusten, tuloutusten, liikeylijäämätavoitteiden, tuottavuustavoitteiden ja peruskunnan liikelaitoksille myönnettävien lainojen osalta.

Oulu – Koillismaan pelastuslaitoksen sitova investointitaso vuonna 2010 on nettomenona 600 000 €.

Valtuustolle raportoitavat sitovat kriittiset menestystekijät ja muut toiminnalliset ja talouden tavoitteet on esitetty talousarviokirjassa liikelaitoskohtaisissa tiedoissa.

Valtuuston hyväksyttyä kaupungin talousarvion ja siinä olevat liikelaitosten tavoitteet johtokunnat vahvistavat liikelaitosten talousarviot.

Liikelaitosten lainanoton hoitaa keskushallinnon talous ja strategia-ryhmä.

Merkittävät investointikohteet käsitellään erillisinvestointien hankeohjeen (kv 15.6.2009 § 59) mukaisesti, ja niistä päättää kaupunginvaltuusto.

Sitovista tavoitteista poikkeaminen edellyttää valtuuston päätöstä.

Liikelylijäämätavoitteet		1000 euroa
Oulun Energia liikelaitos		24 383
Oulun Vesi liikelaitos		4 782
Oulun Satama liikelaitos		665
Oulun Jätehuolto liikelaitos		29
Liikelaitos Oulun Tilakeskus		14 156
Nallikari liikelaitos		8
Liikelylijäämät yhteensä		44 015
Liikelylijäämätavoitteet		
Oulun Työterveys		0 tai ylijäämäinen
Oulu-Koillismaan pelastusliikelaitos		0 tai ylijäämäinen
Oulun seudun Ympäristötoimi liikelaitos		0 tai ylijäämäinen
Oulunseudun Yrityspalvelukeskus liikelaitos		0 tai ylijäämäinen
Tuottavuustavoite vuoden 2010 osalta		1000 euroa
Oulun Tietotekniikka liikelaitos		500
Oulun Serviisi liikelaitos		500
Oulun Tekninen liikelaitos		1 500
Oulun Konttori liikelaitos		500
Tuottavuustavoitteet yhteensä		3 000

Tuloutus omistajalle		1000 euroa
Oulun Energia liikelaitos		20 975
Oulun Vesi liikelaitos		4 310
Oulun Satama liikelaitos		807
Oulun Jätehuolto liikelaitos		275
Nallikari liikelaitos		8
Oulun Työterveys liikelaitos		30
Oulun Tietotekniikka liikelaitos		98
Oulun Serviisi liikelaitos		20
Oulun Tekninen liikelaitos		279
Liikelaitos Oulun Tilakeskus		6 516
Oulun Konttori liikelaitos		33
Tuloutukset yhteensä		33 351

Liikelaitoksille annetut lainat enintään		1000 euroa
Oulun Energia		30 000
Oulun Vesi liikelaitos		400
Oulun Satama liikelaitos		2 400
Liikelaitos Oulun Tilakeskus		12 000
Liikelaitoksille annetut lainat yhteensä		44 800
Peruspääaman korotus enintään		
Liikelaitos Oulun Tilakeskus		12 000

Liikelaitosten hinnan korotukset enintään		
Oulun Energia liikelaitos	10 %	Kaukolämmön energiamaksut
Oulun Vesi liikelaitos	5 %	Perusmaksut, vesi - ja jätevesimaksut
Oulun Jätehuolto liikelaitos	enint. 5 %	Seka- ja rakennusjäte 5 %. Biojätteen ja tietyt erityisjätteet käsittelykustannusten kasvun verran. Muiden jätteiden käsittelymaksuja korotetaan 3 %. Puutarhajätteen, puujätteen ja asfalttijätteen hintoja ei koroteta.
Oulun Tilakeskus	Sisäisiin vuokriin ei korotusta - ulkoisia vuokria korotetaan 1 %	
Oulun Työterveys liikelaitos	Sisäisiä hintoja ei koroteta.	
Oulun Tietotekniikka liikelaitos	Sisäisiä hintoja ei koroteta.	
Oulun Serviisi liikelaitos	Sisäisiä hintoja ei koroteta.	
Oulun Tekninen liikelaitos	Sisäisiä hintoja ei koroteta.	
Oulun Konttori liikelaitos	Sisäisiä hintoja ei koroteta.	

VALTIONVARAINMINISTERIÖN KUNTAJAKOSELVITYS OULUN SEUDULLA

Valtiovarainministeriö on päättänyt 19.5.2009 määrätä toimitettavaksi erityisen kuntajakoselvityksen Haukiputaan, Kiimingin, Muhoksen, Oulun, Oulunsalon ja Yli-lin kuntien alueella näiden kuntien aloitteesta. Myös muille Oulun seudun kunnille annettiin mahdollisuus osallistua selvitykseen, mutta muita halukkaita kuntia ei löytynyt. Kuntajakoselvittäjäksi asetettiin fil.tri Arto Koski.

Selvitystyö alkoi 1.8.2009 ja asiakirjat on toimitettava valtiovarainministeriölle 30.6.2010 mennessä. Kuntajakoselvittäjä antaa 18.2.2010 esityksensä, jota kuntien valtuustot käsittelevät 26.4.2010. Mikäli kaikki kunnat eivät hyväksy esitystä, niin kuntajakoselvittäjä voi harkintansa mukaan antaa toisenkin esityksen, jota valtuustot käsittelevät kesäkuussa 2010.

Mikäli tämä kuntajakoselvitys ei johda kuntaliitoksiin, niin silloin toteutetaan Yli-lin kunnan liittäminen Oulun kaupunkiin 1.1.2013 aiemmin tehdyn sopimuksen mukaisesti, joka hyväksyttiin valtuustoissa maaliskuussa 2009.

YLEINEN TALOUDELLINEN TILANNE JA KUNTATALOUDEN KEHITYSNÄKYMÄT

Elinkeinoelämän tutkimuslaitos Etila ennustaa Suomen kokonaistuotannon supistuvan tänä vuonna seitsemän prosenttia. Etlan ennuste on yksi synkimmistä. Alkuvuosi oli Suomen taloudelle odotettuakin vaikeampi. Elinkeinoelämän tutkimuslaitoksen mukaan talouden toipuminen taantumasta on alkanut. Paluu talouskriisiä edeltävälle tasolle kestää kuitenkin pitkään. Etila ei usko nopeaan elpymiseen, sillä investointien väheneminen jatkuu pitkälle ensi vuoteen ja suuri työttömyys jarruttaa kulutuskysyntää. Ensi vuonna bruttokansantuote kasvaa 1,5 prosenttia.

Työmarkkinoilla pahin on Etlan mukaan vielä edessä. Työttömyysaste kasvaa ensi vuonna 11 prosenttiin. Työttömiä arvioidaan olevan silloin keskimäärin 120 000 henkilöä enemmän kuin viime vuonna. Yksityinen kulutus supistuu tänä vuonna neljä prosenttia, mutta ensi vuonna se kasvaa noin prosentin. Kotitalouksien kulutusta rajoittaa ennen kaikkea heikko työllisyystilanne. Kuluttajahintojen nousu jää Etlan mukaan tänä vuonna 0,3 prosenttiin. Erityisesti asumiskulujen ja korkojen lasku hidastavat inflaatiota. Ensi vuonna inflaatio kiihtyy jälleen vajaan kahteen prosenttiin.

Suomen valtion talouden Etila ennustaa kärsivän taantumasta muita maita enemmän. Vienti romahti talouskriisin vuoksi neljänneksen. Etila ennustaa viennin kasvavan ensi vuonna 5,5 ja vuonna 2011 13,5 prosenttia. Suomesta viedään paljon investointitavaroita. Maailmalla on nyt runsaasti vapaata tuotantokapasiteettia, investointitavaroiden kysyntä herää hitaasti. Taantuma iski Suomeen monia muita maita pahemmin. Ikärakenteen vuoksi Suomen pitkän aikavälin kasvuvauhti näyttää aiempia vuosikymmeniä hitaammalta. Hidas kasvu vaikeuttaa talouden tasapainottamista.

Kuntatalous vuosina 2009-2010

Kuntien talouden neljännesvuosilaston mukaan kuntien vuosikate heikkeni kuluvan vuoden ensimmäisen puoliskon aikana merkittävästi edellisen vuoden vastaavaan aikaan verrattuna. Kuntien toimintamenoit kasvoivat tuona aikana kuutisen prosenttia samaan aikaan kun verotulojen kasvu romahti. Verotulojen kasvun putoaminen lähelle nollaa johtui ennen kaikkea yhteisöverojen vähenemisestä. Kuntien verotuloa kertyi enemmän osittain kuntaryhmän jako-osuuden kohoamisen johdosta, joka nousi 22,03 %:sta 32,03%:iin.

Kuntien toimintamenojen nopean kasvun taustalla on henkilöstömenojen ja palvelujen ostojen kohoamisen jatkuminen. Kunta-alan työ- ja virkaehtosopimukset ovat voimassa tammikuun 2010 loppuun. Neuvottelut kunta-alan seuraavista työ- ja virkaehtosopimuksista käynnistyvät vasta tämän vuoden loppupuolella ja ne käydään tilanteessa, jossa kuntatalous kiristyy kasvavan työttömyyden aiheuttaman verotulojen hiipumisen johdosta.

Kuntatyönantajan kansaneläkemaksu poistuu vuoden 2010 alusta kokonaan. Kunta-alan kustannustaso kohosi viime vuonna peruspalvelujen hintaindeksillä mitattuna 5,3%. Peruspalvelubudjetissa kustannustason arvioidaan olevan vuonna 2009 3% ja vuonna 2010 2%.

Valtion talousarvioesitys ja peruspalvelubudjetti

Verolinjaukset

Eduskunnalle annettu hallituksen esitys (HE 138/2009) valtion talousarvioksi vuodelle 2010 sisältää tuloverolinjauksia, joissa ehdotettujen veroperustemuutosten johdosta kuntien verotulot alenisivat yhteensä noin 375 miljoonalla eurolla. Verotulojen aleneminen kompensoidaan kunnille täysimääräisesti valtionosuuksia korottamalla.

Kiinteistöverolakia muutetaan siten, että vakituisen asuinrakennuksen kiinteistöveroprosentin ja voimalaitosten kiinteistöveroprosentin ala- ja ylärajoja korotetaan. Muutokset yleisen kiinteistöveroprosentin rajoissa vaikuttavat myös muun asuinrakennuksen kiinteistöveroprosentin ja voimalaitosten kiinteistöveroprosentin vaihteluväliin. Lisäksi voimalaitosten kiinteistöveroprosentin ylärajaa nostetaan.

Kunnanvaltuuston määräämän yleisen kiinteistöveroprosentin vaihteluväli muuttuu nykyisestä 0,50-1,00 prosentista 0,60-1,35 prosenttiin. Vakituisen asuinrakennuksen kiinteistöveroprosentin vaihteluväli muuttuu nykyisestä 0,22-0,50 prosentista 0,32-0,75 prosenttiin. Kunnanvaltuusto voi määrätä muussa kuin vakituksessa asuinkäytössä olevalle asuinrakennukselle (kesämökki) erillisen kiinteistöveroprosentin, jonka vaihteluväli muuttuu nykyisestä 0,50-1,0 prosentista 0,60-1,35 prosenttiin. Muun asuinrakennuksen veroprosentti voi edelleen olla korkeintaan 0,60 prosenttiyksikköä korkeampi kuin vakituisen asuinrakennuksen kiinteistöveroprosentti.

Kunnanvaltuusto voi lisäksi määrätä voimalaitoksille erillisen kiinteistöveroprosentin, jonka vaihteluväli muuttuu nykyisestä 0,50-2,50 prosentista 0,60-2,85 prosenttiin. Uusi rajoja sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 2010 toimitettavassa kiinteistöverotuksessa.

Tuottavuusohjelma

Pääministeri Matti Vanhasen II hallitus linjasi syyskuussa 2009 politiikkariihessään, että 20 suurinta kuntaa laatii palveluidensa kehittämiseksi tuottavuusohjelmat. Ohjelmien toteutumista seurataan ja arvioidaan kuntien ja valtion yhteistyönä. Syntyneitä hyviä käytäntöjä sovelletaan myös muissa kunnissa. Poliitiikkariihessä linjattiin, että kunnille ja kuntayhtymille asetetaan tuottavuuden parantamista koskevat valtakunnalliset tavoitteet hyödyntäen kehitettäviä tuottavuus- ja kustannuslaskentamittareita. Peruspalveluohjelmamenettelyssä on sovittu arvioitavan valtakunnallista peruspalvelujen tuottavuuskehitystä yhteisesti päätettyjen tuottavuusmittareiden avulla.

Kuntien omia kokemuksia hyödyntäen käynnistetään vuorovaikutteinen yhteistyö tuottavuusohjelmien laatimiseksi politiikkariihen linjausten pohjalta. Oulun kaupunki on mukana työryhmässä, joka valmistelee työohjelman tuottavuusohjelmien valmistelulle. Työohjelman laadinnassa hyödynnetään kunnissa jo tehtyä tuottavuustyötä. Työsuunnitelma käsitellään lokakuussa 2009 20 suurimman kunnan, keskeisten ministeriöiden ja Suomen Kuntaliiton yhteiskokouksessa, jossa sovitaan työohjelman edellyttämien toimenpiteiden toteuttamisesta.

Oulun kaupungin talouden ja toiminnan kehittämisohjelman tavoitteena on laatia hallittu talouden ja toiminnan kehittämisohjelma nykyisessä voimakkaasti heikentyvässä, lamaan ajautuvassa taloustilanteessa. Ohjelma perustuu lukuisiin pitkälle tulevaisuuteen vaikuttaviin, taloutta ja toimintaa kehittäviin toimenpiteisiin ja edelleen tuottavuuden hallintaan.

Oulun kaupungin tuottavuusohjelma tulee perustumaan pääosin talouden ja toiminnan kehittämisohjelmaan. Ohjelmaa täydennetään tarpeen mukaan kun tavoitteet tarkentuvat.

Oulun kaupungin talouden ja toiminnan kehittämisohjelma 2010 - 2012

Vuoden 2010 talousarvion lähtökohtana on kaupunginvaltuuston 15.6.2009 § 51 päätöksen mukainen Oulun kaupungin talouden ja toiminnan kehittämisohjelma 2010-2012. Oulun kaupunginvaltuuston poliittiset ryhmät ovat sopineet talouden ja toiminnan kehittämisohjelman peruslinjauksista, jotka perustuvat lukuisiin pitkälle tulevaisuuteen positiivisesti vaikuttaviin, taloutta ja toimintaa kehittäviin linjauksiin ja henkilöstön työhyvinvointi- ja kannustusjärjestelmän kehittämiseen.

Kehittämisohjelman tavoitteena on saavuttaa tasapainoinen ja menokasvuvauhdin osalta terve kulurakenne vuonna 2012. Verotulojen kasvuedellytyksiä ylläpidetään turvaamalla mm. elinkeinopolitiikan toteutusmahdollisuudet. Kehittämisohjelman tavoitteena on muuttaa toimintarakennetta siten, että nettomenojen kasvuvauhti hidastuu pysyvästi korkeintaan tulojen kasvun tasolle, tavoite n. 4% menokasvu pitkällä aikavälillä sisältäen kustannustason muutoksen, väestön kasvun ja ikärakenteen muutokset. Vuosina 2010-2012 toimintamenojen kasvu hidastetaan määräaikaisesti n. 2,7% vuosittaiselle tasolle. Vuonna 2010 menokasvu nousee 3,2 %:iin, mikä pienentää vuosien 2011-2012 menokasvuvaraa korkeintaan n. 2,4% tasolle.

VEROTULOT JA VALTIONOSUUDET

Kuntien verotilitysten ennakoitaan laskevan n. -1 % vuonna 2009. Erityisesti yhteisöveron tilitykset ovat romahtaneet yritysten tulokunnan heiketessä suhdanteista johtuen. Myös kunnallisveron tuotto jäänee edellisen vuoden tasolle työttömyyden kasvun seurauksena. Talousarvion laadinta-ajankohtana lokakuussa 2009 oli poikkeuksellisen haastavaa arvioida tulevaa verotulokehitystä, koska ekonomisten näkemyksissä on suuria eroavaisuuksia maailman talouden kehittymisestä. Kuntien verotuloennusteen lähtökohtina ovat Valtionvarainministeriön elokuussa 2009 laatima suhdanne-ennuste, valtion vuoden 2010 talousarvioesitys sekä Kuntaliiton lokakuussa päivitetty verotuloennuste.

Kunnallisverokertymän ennakoitaan pienenevän noin -4 % vuonna 2010. Kunnallisveron kasvua leikkaa erityisesti palkansaajien työpanoksen pieneneminen sekä lisäksi veronkevennykset korottamalla mm. kunnallisveron perusvähennystä. Ilman veronalennusta kunnallisveron tuoton ennakoitaan laskevan noin - 2 %. Vähennys kompensoidaan korottamalla valtionosuuksia.

Kuntien osuutta yhteisöveron tuotosta on nostettu vuosiksi 2009-2011 10 %-yksiköllä 32,03 prosenttiin. Kuntien yhteisöveron tilitysten ennakoitaan kääntyvän kasvuun vuonna 2010, mutta kuntakohtainen kehitys voi vaihdella merkittävästi johtuen vuoden 2008 valmistuvan verotuksen vaikutuksesta kuntakohtaiseen jako-osuuteen. Kiinteistöveron vaihteluvälin ala- ja ylärajoja korotetaan vuodelle 2010 kuntien verotuottojen lisäämiseksi. Useiden kuntien ennakoitaan nostavan sekä kunnallis- että kiinteistöveroprosentteja vuonna 2010.

Vuoden 2010 alussa toteutetaan valtionosuusuudistus, pääperiaatteet:

- nykyiset hallinnonalakohtaiset valtionosuudet keskitetään pääosin valtionvarainministeriöön
- tarkoituksena ei ole muuttaa yksittäisten kuntien valtionosuuksia ja niiden määrätymisperusteita
- yhdistäminen toteutetaan kuntien välillä ja myös kuntien ja valtion välillä kustannusneutraalisti
- korostetaan valtionosuuksien yleiskatteellisuutta
- valtionosuudet nojaavat peruspalveluohjelma ja -budjettimenettelyyn

Kunnan peruspalvelujen valtionosuus (ns. yhden putken valtionosuus) muodostuu jatkossa yleisen osan määräytymisperusteista (nykyinen yleinen valtionosuus), sosiaali- ja terveydenhuollon laskennallisista kustannuksista sekä esi- ja perusopetuksen sekä kirjaston laskennallisista kustannuksista, taiteen perusopetuksen ja yleisen kulttuuritoimen määräytymisperusteista sekä erityisen harvan asutuksen, saaristokuntien ja saamelaiden osuuden mukaan lisätyn valtionosuuden määräytymisperusteista. Lisäksi järjestelmään kuuluu nykyisen kaltainen verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus. Merkittävä rakenteellinen muutos on esi- ja perusopetuksessa siirtyminen suoriteperusteisesta valtionosuudesta asukaskohtaiseen kotikuntakorvausjärjestelmään. Oppilaan kotikunta on velvollinen korvaukseen, jos 6-15 -vuotiaan opetusta järjestää muu kuin kotikunta.

Uudistuksen ulkopuolelle jäävä ylläpitäjäjärjestelmän mukainen valtionosuus koskee lukiota, ammatillista koulutusta ja ammattikorkeakoulua. Suurimmalla osalla kunnista tämä ylläpitäjäjärjestelmän osuus valtionosuudesta jää miinusmerkkiseksi. Muita laskennallisia valtionosuuksia, jotka eivät kuulu uudistukseen, mutta käsitellään yhtenä kokonaisuutena ilman korvamerkintää, ovat liikunta, nuorisotyö, kansalaisopisto, taiteen perusopetus, teatterit, orkesterit ja museot sekä aamu- ja iltapäivätoiminta.

Uudistuksen voimaantuloon liittyvällä järjestelmämuutoksen tasauksella korjataan kunnittain uudistuksesta aiheutuvat muutokset. Tarkat laskentatiedot valtionosuusuudistuksesta on saatavilla kuntien käyttöön vasta loppuvuodesta. Samoin uudesta valtionosuuksien kirjaustavasta ei ole talousarvion laadintavaiheessa käytettävissä KILAn kuntajaoston lausuntoa. Edellä mainituista syistä johtuen vuoden 2010 valtionosuudet on arvioitu nykyisen laskentakäytännön ja jaottelun mukaisesti ja uuden lainsäädännön mukainen, tarkistettu valtionosuustilitys tuodaan erikseen kaupunginvaltuuston päätettäväksi vuonna 2010.

Vuonna 2010 valtionosuuksien reaalkasvu perustuu lähes kokonaisuudessaan indeksitarkistukseen (2,6%), väestön kasvuun sekä kuntien verotulomenestysten kompensointiin. Nettomääräisesti valtionosuuden perusteet hieman pienenevät. Keskeisimmät muutokset ovat valtiolle siirtyvistä tehtävistä (elätustuen ja tulkkaukspalvelut -30 milj. euroa) sekä kansaneläkemaksun poiston vähentäminen kustannuspohjasta (-26 milj. euroa). Valtionosuuspohjaa kasvattaa mm. vammaislainsäädännön toteuttaminen (+5 milj. euroa) ja taidelaitosten valtionosuuslisäys (+7 milj. euroa).

Kuntien verorahoituksen eli verotulojen ja valtionosuuksien yhteenlasketun kasvun ennakoidaan olevan n. 4,5 % vuonna 2009. Kasvun toteutumiseen liittyy riskejä, mikä johtuu mahdollisesta talousnäkymien ennakoitua suuremmasta heikentymisestä.

Verotulot ja valtionosuudet Oulussa 2010-2012

Kaupungin verotulojen ja valtionosuuksien yhteenlaskettu kasvu vuonna 2010 edelliseen vuoden toteumaennusteeseen verrattuna on noin 30 miljoonaa euroa (5,4 %). Ilman veroprosenttien korotuksia kasvu on vain n. 5 miljoonaa euroa (0,9 %). Vuosina 2011-2012 verotulojen ja valtionosuuksien kasvu on keskimäärin 3,5%, mikä on selvästi hitaampaa viime vuosien keskimääräiseen kasvuun verrattuna. Mikäli suhdanteet eivät parane ennakoitusti, tulopohjan kasvu uhkaa jäädä selvästi hitaammaksi.

Verotulot

Oulun kaupungin kokonaisverotuloarvion lähtökohtana on valtionvarainministeriön ennuste verotettavien tulojen kehityksestä sekä Oulun kaupungin talouden ja toiminnan kehittämisohjelman linjaukset. Verotulonennusteeseen liittyy poikkeuksellisen paljon riskitekijöitä johtuen epävarmoista näkymistä talouden kehityksessä lähivuosina. Verotulojen vuotuisen kehityksen kannalta keskeisimmät tekijät ovat palkkasumman, yhteisöverotettavan tulon, jako-osuuksien sekä verolainsäädännön muutokset. Vuosien 2010-2012 verotulojen

kasvua lisää rakenteellisina vaikutuksina kunnallis- ja kiinteistöveron korotukset sekä kuntien yhteisöveron jako- osuuden tilapäinen nosto 10 %-yksiköllä. Veroprosenttien korotukset lisäävät verotuloja n. 25 miljoonaa euroa ja jako-osuuden nosto n. 14 miljoonaa euroa. Korotusten yhteisvaikutus on noin 39 miljoonaa euroa vuonna 2010. Vuonna 2012 kuntien yhteisöveron jako-osuus palautuu ennalleen.

Kunnallisvero

Verotulolaskelma sisältää kunnallisveron korotuksen 1,00 % -yksiköllä ja veroprosentti on 19,00 vuodesta 2010 alkaen. Veroprosentin muutos lisää kunnallisveron tuottoa n. 20 miljoonaa euroa vuodessa. Verotulojen kasvua leikkaa n. -9 miljoonan euron valtion päätöksen mukaiset veronkevennykset. Menetykset kompensoidaan täysimääräisesti korottamalla valtionosuuksia. Ansiotulojen kasvu Oulussa ennakoitua hidastuvan poikkeuksellisen alhaiseksi vuonna 2010 ollen n. 2-3 prosenttia, kun vuosina 1998-2008 kasvu on ollut keskimäärin n. 5%. Ansiotulojen kehitys suunnittelukaudella riippuu työllisyyden kehityksestä.

Yhteisövero

Kuntaryhmän yhteisöveron jako-osuus on 32,03% ja sitä on nostettu tilapäisesti 10 % -yksiköllä vuosiksi 2009-2011. Jako-osuuden korotus lisää tilapäisesti Oulun yhteisöverotilityksiä vuosittain n. 14 miljoonaa euroa. Vuonna 2009 koko maan yhteisöverotulot ovat olleet voimakkaassa laskussa, laskun ennakoitua olevan n. -27% edelliseen vuoteen verrattuna. Tulokehitys on ollut erityisen heikkoa vienti- ja pörssiyrityksissä, kotimarkkinayritykset ovat toistaiseksi selviytyneet paremmin heikossa taloussuhdanteessa. Voimakkaasti vaihteleva tuloskehitys voi muuttaa merkittävästi kuntien välisiä yhteisöveron jako-osuuksia. Oulun jako-osuuden ennakoitua pienenevän vuonna 2010, mikä heikentää yhteisöverokehitystä valtakunnalliseen kehitykseen verrattuna.

Kiinteistövero

Kiinteistöveroprosentteja on nostettu vuodelle 2010 +0,1 %-yksikköä sekä voimalaitosten osalta +1,0 %-yksikköä. Vakituiseen asumiseen käytettävän rakennuksen kiinteistöveroprosentti on Oulussa uudella lakisäätteisellä alarajalla 0,32 prosentissa (uusi vaihteluväli 0,32-0,75). Yleisen kiinteistöveron vaihteluväli on 0,60–1,35 prosenttia kiinteistön verotusarvosta. Oulussa yleinen kiinteistövero on 0,70. Yleinen kiinteistövero tuo noin 2/3 kiinteistöveron kokonaistuotosta. Yleishyödyllisen yhteisön omistaman yleishyödyllisessä käytössä olevan kiinteistön veroprosentti on Oulussa 0,32. Kiinteistön yleishyödyllisyyden määrää verohallinto.

Veroprosentit 2010

Kunnallisvero 19,00 (+1,00)

Kiinteistövero

- Vakituinen asuinrakennus 0,32 (+0,10)
- Muu asuinrakennus 0,70 (+0,10)
- Yleinen kiinteistövero 0,70 (+0,10)
- Voimalaitos 2,40 (+1,0)
- Yleishyödyllinen yhteisö +0,32 (+0,10)

Valtionosuudet 2010 – 2012

Vuoden 2010 valtionosuusarvion lähtökohdaksi on vuoden 2009 valtionosuudet huomioituna 2,6 % indeksitarkistus, asukasluvun muutos, veronkevennyksien kompensatio sekä verotulotasauksen muutos. Kaikkia valtionosuusarvion muutoksista aiheutuvia laskentatekijöitä sekä uutta kirjaustapaa ei ole tiedossa talousarvion laadintahetkellä. Laskelma ei myöskään sisällä uudesta kotikuntakorvausperiaatteesta aiheutuvia tuloja tai menoja. Laskentaperusteiden ja

kirjaustavan vahvistamisen jälkeen tarkistettu valtionosuusennuste tuodaan kaupunginvaltuuston päätettäväksi vuonna 2010.

Ylikiimingin kuntaliitoksen seurauksena maksettava määräaikainen valtionosuuskompensaatio on vuonna 2010 noin 1,8 miljoonaa euroa, mikä maksetaan erillisenä avustuksena ja se sisältyy kaupungin toimintatuloihin.

Vuoden 2010 valtionosuuksia vähentävä verotulotasaus määräytyy vuodelta 2008 valmistuvan verotuksen perusteella ja se valmistuu 31.10.2008. Verotulotasausten ennakoitaan olevan n. -22 miljoonaa euroa ja se pienenee vuodesta 2009 -3 miljoonaa euroa tulojen kasvun hidastumisen seurauksena. Verotulotasausten määrä perustuu viimeisimpiin ennakkotietoihin. Valtionosuuksien tilityksissä verotulotasaus kohdistuu jatkossa ns. yhden putken malliin.

VUOSI 1.000 euroa	TP2008	TA2009 ennuste	TA2010	TS2011	TS2012
Kunnallisvero	377 787	381 000	391 000	406 000	425 000
Muutos %	7,1	0,9	2,6	3,8	4,7
Yhteisövero	53 903	44 000	42 000	46 000	37 000
Muutos %	-4,2	-18,4	-4,5	9,5	-19,6
Kiinteistövero	16 975	18 400	24 000	24 800	25 600
Muutos %	6,1	8,4	30,4	3,3	3,2
YHTEENSÄ	448 665	443 400	457 000	476 800	487 600
Muutos %	5,6	-1,2	3,1	4,3	2,3
Valtionosuudet	91 396	111 476	128 000	133 000	139 000
Muutos %	5,6	22,0	14,8	3,9	4,5
VEROT JA VALTIONOSUUDET YHTEENSÄ	540 061	554 876	585 000	609 800	626 600
Muutos euroa		14 815	30 124	24 800	16 800
Muutos -%		2,7 %	5,4 %	4,2 %	2,8 %

Verotulojen ja valtionosuuksien kasvu vuonna 2010 ilman veronkorotusten vaikutusta n. 5 miljoonaa euroa (0,9%).

ELINKEINOPOLITIIKKA

Talouselämää nopeasti kohdannut laskukausi on heijastunut voimakkaasti erityisesti vientikaupasta riippuvaisilla toimialoilla. Välitön vaikutus on näkynyt huolestuttavana työttömyyden kasvuna ja omalla alueellamme erityisesti työmarkkinoille tuleviin nuoriin kohdistuvana. Kaupungin työllisyshoidon asiantuntijaryhmä luovutti toimenpideohjelmansa elokuussa 2009 ja siinä esitettyjen tavoitteiden edellyttämät toimet käynnistetään vuoden 2010 aikana.

Yrityskehityspalveluiden uudelleen organisointi liikelaitokseksi käynnistyy vuoden 2010 alusta johtokunnan ja valittavan uuden johtajan toimesta valmistettavilla strategioilla ja toimintamalleilla operatiivisen toiminnan aloittamiseksi seuraavan vuoden alusta. Vuoden 2010 ajan Oulu Innovation ja Ouluseutu Yrityspalvelut jatkavat toimintaansa entiseen tapaan. Myös matkailun organisointi uudella tavalla on valmistettavana ja päätökset pyritään tekemään vuoden 2010 aikana.

Innovaatiostrategian ja Triple Helix-raportin mukaisia toimia jatketaan perustettujen innovaatiokeskusten piirissä osapuolten allianssisopimuksessa sovittujen työryhmien ohjauksessa ja resurssien mukaisesti. Myös Oulu Innovationin hallinnoimat

osaamiskeskusohjelmat jatkavat kehittämishankkeitaan uusien innovaatioiden synnyttämiseksi ja sitä kautta uusien kansainvälisillä markkinoilla toimivien kasvuyritysten synnyttämiseksi.

Vuonna 2009 valmistuneen Barents-strategian linjaamia toimenpiteitä toteutetaan osapuolten roolien mukaisesti ja käytännön toiminnasta vastaava Barents-keskus pyritään saamaan aikaan vuoden 2010 aikana. Perämerenkaaren, Oulu-Kajaani kehittämisvyöhykkeen ja Multipolis-verkoston toimintaan osallistutaan aktiivisesti niin edunvalvonnan kuin yhteisten hankkeiden muodossa. Kansainvälistä verkostoyhteistyötä jatketaan Eurocities ja Euroscope-verkostoissa sekä partnerikaupunkien (Sendai, San Jose) kanssa. Oulun kaupunki osallistuu Shanghaiin maailmannäyttelyyn Finpron kumppanina alkuperäistä esitystä pienimuotoisemmin ja vähemmin kustannuksin.

Valmistautuminen seuraavaan, vuodesta 2014 alkavaan, EU-ohjelmakauteen käynnistetään laajalla yhteistyörintamalla tavoitteena vähintään nykyisen tasoisten tukien säilyttäminen. Edunvalvontaa niin kansainvälisellä kuin kansallisellakin tasolla pyritään tehostamaan ja tässä yhteistyö Northern Finland EU-toimiston kanssa on yksi keskeinen kanava.

Oulun kaupungin budjetissa on varattu elinkeinopolitiikan resursseihin v. 2010 yhteensä 5,7 miljoonaa euroa. Resurssit kohdentuvat Ouluseutu yrityspalvelujen, Oulu Innovation Oy:n, POEM:in ja OWI:n perustoiminnan, ohjelmien ja hankkeiden rahoitukseen, Oulun yliopiston ja Oulun seudun ammattikorkeakoulun sekä muiden toimijoiden hankerahoitukseen. Lisäksi muiden kuntien, elinkeinopolitiikkaan kohdentuva, seutuorganisaation kautta kulkeva rahoitus on vajaa 1 miljoonaa euroa. Kuntien perusrahoituksen turvin Ouluseutu yrityspalvelut, Oulu Innovation Oy:n, POEM:in ja OWI:n yhteenlasketut talousarvioluvut ovat v. 2010 n. 10 miljoonaa euroa. Ouluseutu yrityspalvelujen ja Oulu Innovation Oy:n osalta rahavarausten käyttö määräytyy uuden liikelaitoksen käynnistymisen aikataulusta.

Elinkeino poliittiset määrärahat on budjetoitu Innovaatiot ja markkinointi ryhmän talousarvioon (3,2 miljoonaa euroa) ja kh:n EU-määrärahoihin ja kehittämisrahastoon (1,2 ja 1,3 milj. euroa, sidottu aikaisemmilla khn päätöksillä). Vuoden 2010 osalta POEM:in rahoitus muuttuu 150 000 eurosta tasoon 125 000 euroa, Oulu Wellness instituuttisäätiön kasvuyritystoiminnan v. 2008 alkanut kehityspalvelua koskeva kaupungin hankintapäätös (200 000 euroa/vuosi) raukeaa v. 2009 lopussa, koska OWI:lla ei ole enää kansallista kasvuyritystoiminnan vetovastuuta osaamiskeskusohjelmassa. Muu OWI:lle suunnattu rahoitus jatkuu osaamiskeskusohjelman puitteissa (kokonaisrahoitus 400 000 euroa, 50 % kuntien rahaa) entisen tapaan Oulu Innovation Oy:n kautta.

TYÖPAIKKAKEHITYS JA TYÖTTÖMYYS

Vuoden 2008 jälkipuoliskolta lähtien syventynyt talouden laskusuhdanne on hiljentänyt Suomen ja Oulun talouselämää. BKT on v.2009 supistunut nopeasti, tavaroiden ja palvelujen vienti kangertaa ja odotukset taloustilanteen paranemisen ajankohdasta vaihtelevat. Nykyinen heikko talousuhdanne on globaali ilmiö ja kotimaan kehitys riippuu paljon siitä, mitä tapahtuu tärkeimpien kauppakumppaneittemme taloudessa. Taluslaman vaikutukset kunnissa näkyvät verotulojen vähenemisenä ja kuntatalouden ongelmina samalla kuin kuntapalvelujen kysyntä kasvaa.

Suomen inflaatio on voimakkaan laskusuhdanteen ja kysynnän hiipumisen myötä käänntynyt negatiiviseksi. Myös työvoiman kysyntä on vähäistä ja työttömyys on nopeasti kasvanut koko maassa. Työpaikkojen lukumäärä Oulussa ja seudun kunnissa vähenee johtuen erityisesti uudisrakentamisen hiljenemisestä ja teollisuuden näkymistä. Myöskään palveluiden työllistävyys ei nykyisen taantuman aikana kasva. Erityisesti nuorisotyöttömyys tulee kasvamaan edelleen. Suurten ikäluokkien eläköitymisen aiheuttama työvoiman tarve jää poistumaa pienemmäksi työvoimakustannusten vähenemisen siirtyessä säästötoimenpiteiksi.

Työpaikkamäärän muutos Oulussa

	2006	2007	2008	2009	2010
		Arvio*	Arvio	Arvio	Arvio
Maa- ja metsätalous + miner.kaiuvu	403	400	400	400	400
Teollisuus	11 637	11 200	11 100	11 000	10 800
Sähkö-, kaasu- ja vesihuolto	461	450	450	450	450
Rakentaminen	5 184	5 200	5 100	4 900	4 800
Kauppa, majoitus, ravitsemistoim.	10 027	10 250	10 300	10 300	10 300
Kuljetus, varastointi ja tietoliik.	4 527	4 600	4 600	4 500	4 450
Rahoitus-, vakuutus- ja tutkimust.	12 372	12 400	12 750	12 750	12 700
Yhteiskunnalliset palvelut	25 754	26 400	26 800	26 800	26 800
Tuntematon	379	700	700	700	700
Yhteensä	70 744	71 600	72 200	71 800	71 400

* Tilastokeskus julkaisee vuoden 2007 tiedot marras-joulukuussa v.2009.

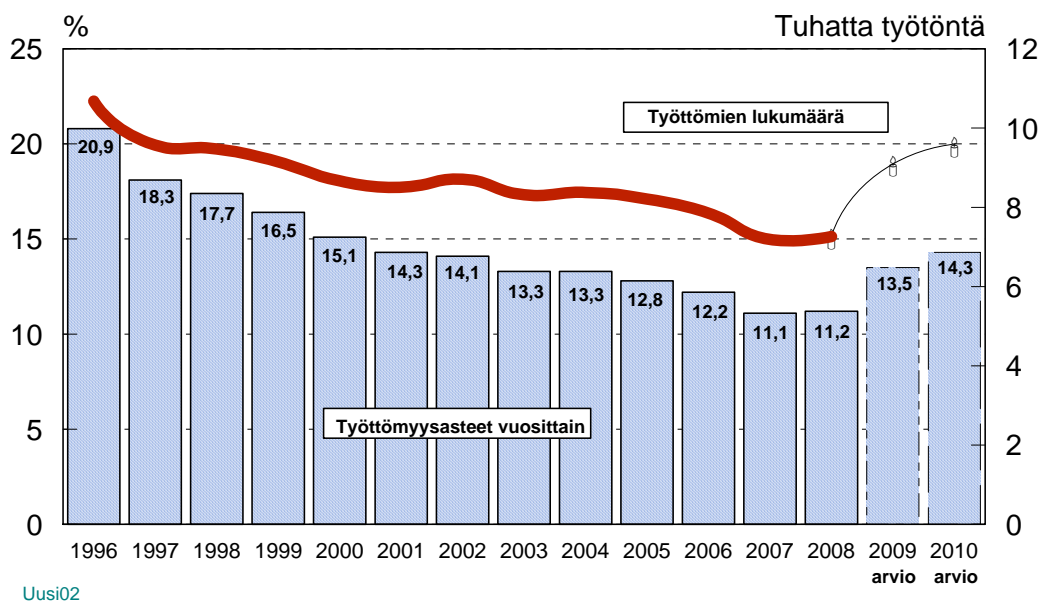
Oulussa olevien työpaikkojen lukumäärä kasvoi hyvässä taloussuhdanteessa keskimäärin 500 :lla vuosittain. Muutos kohti päinvastaista on nyt ollut nopea ja työpaikat vähenevät vuosina 2009 - 2010. Taloussuhdanteen käänös kohti parempaa ja/tai valtion tuntuvat suhdannepoliittiset toimenpiteet voivat muuttaa työpaikkakehityksen suuntaa nopeastikin.

Työttömyys

Työttömyys väheni Oulussa monta vuotta peräkkäin mutta loppuvuodesta 2008 se kääntyi nousuun. Vuonna 2008 keskimääräinen työttömyysaste oli Oulussa 11,2 %. Vuoden 2009 kahdeksan ensimmäisen kuukauden keskiarvo työttömyydessä on ollut 13,5 %.

Vuoden 2010 aikana työttömyys edelleen kasvaa. Oulu on Pohjois-Suomen merkittävin koulutuskeskittymä, minkä vuoksi työmarkkinoille tulevien joukko tulee vastaisuudessaakin olemaan suurempi kuin työvoiman kysyntä tällä alueella. Nuorisotyöttömyys tulee Oulussa jatkumaan korkeana, ja sen vähentäminen vaatii pitkävaikutteisia erityistoimenpiteitä ja erityisesti uusien työpaikkojen syntymistä. Elokuussa 2009 työttömyysprosentti oli Oulussa 13,4, ja voidaan olettaa, että kuluvan vuoden keskimääräinen työttömyysaste Oulussa nousee 13,5 %:iin ja vuonna 2010 työttömyysaste tulee olemaan n.14,3 %. Tämä merkitsi Oulussa keskimäärin 9.600 henkilön työttömänä olemista. Elokuussa 2009 työttömiä oli n.9.000.

Keskim.työttömyysasteet ja työttömien lukumäärä Oulussa 1996-2010

Uusi02

VÄESTÖKEHITYS

Oulun väestömäärä kasvoi vuonna 2008 yhteensä 5 476 hengellä. Vuoden 2009 alussa Oulun väkiluku oli 137 061. Suuren väestönkasvun taustalla on voimaan tullut kuntaliitos Oulun ja Ylikiimingin kanssa, joka lisäsi väkimäärää 3 350 hengellä. Vuonna 2008 väestönkasvu oli muutenkin voimakkaampaa kuin edellisellä vuonna. Syntyneiden enemmistö oli samaa luokkaa kuin vuosi sitten, mutta muuttovoitto on lisääntynyt pienemmän lähtömuuton myötä. Oulun positiivinen väestökehitys jatkuu koko kuluva kymmenvuotiskauden.

Pääosa Oulun tulomuutosta koostuu edelleen nuorista, erityisesti opiskeluaikaisista muuttajista. Kaupungista pois päin muuttaa paljon lapsiperheitä ja muutto suuntautuu suurelta osin naapurikuntiin ja Etelä-Suomen keskuksiin. Vuonna 2008 Oulun lähtömuutto seudun kuntiin pieneni ja nettomenetys oli -231 henkeä, eli selvästi edellisvuotta vähemmän (-711). Seutukunnan sisäinen muuttoliike vaikuttaa kuntien kaavoitustarpeisiin, asuntomarkkinoihin, palvelukysyntään ja mm. työmatkaliikenteeseen. Ilman kuntaliitoksia tarkasteltuna Oulun seutukunnassa väestönkasvu oli viime vuonna nopeinta Hailuodossa, Kiimingissä ja Limingassa.

Yleinen kehityssuunta asutuskuntien pilkkoutumiseen yhä pienempiin yksiköihin merkitsee asuntotuotantotarpeen jatkumista suhteellisen suurena. Taloudelliset suhdanteet ja elinkeinoelämän kehitys vaikuttavat myös asuntomarkkinoihin. Oulun kasvu merkitsee myös suuren palvelukysynnän jatkumista. Lapsiperheiden muutto Oulusta tasaa päivähoitoikäisten määrän kasvua ja päivähoito- sekä koulupalvelujen kysyntää koko kaupungissa. Uusilla laajoilla asuntorakentamisalueilla palvelukysyntä kuitenkin kasvaa.

Väestösuunnitteen lähtökohdaksi on koko kaupungin väestösuunnite, johon alueittaiset suunnitteet sovitetaan. Alueittainen väestösuunnite perustuu kunkin suuralueen väestörakenteeseen.

seen ja sen kehityssuuntiin sekä voimassa olevaan asunto-ohjelmaan. Asuntorakentamisen pääkasvuosuunta on koko vuosikymmenen ajan Kajonharjussa, Kaakkurissa ja Hiukkavaarassa. Runsaasti rakennetaan myös Länsi-Toppilassa ja keskustavyöhykkeellä.

Väestösuunnite on tavoitteellinen kuten sen perustana oleva asunto-ohjelmakin. Väestösuunnitteeseen liittyy monia epävarmuustekijöitä, joista etenkin palvelujen suunnittelun kannalta merkittävimpiä ovat asuntotuotannon ajoittumiseen, tuotannon määriin ja talotyyppi-kaumaan liittyvät mahdolliset muutokset. Vuosittaiset ohjelmoidut tuotantomäärät eivät juuri koskaan toteudu sellaisenaan koko ennustejaksolle. Myöskään vanhojen alueiden väestökehityksen ennustamisessa ei ole aina mahdollista ennakoida kaikkia ennustekauden aikana tapahtuvia muutoksia. Epävarmuus kasvaa mentäessä yhä kauemmas tulevaisuuteen yhä pienemmille alueille ja yhä tarkempiin väestöryhmiin.

Väestösuunnite ja väestö ikäluokittain kaupunginosittain liitteenä.

OULUN KAUPUNKISTRATEGIA

Kaupunkistrategian tehtävä on ohjata taloutta ja toimintaa. Kaupunginvaltuusto hyväksyi Oulun kaupunkistrategian tarkistuksen kokouksessaan 23.11.2009. Kaupunkistrategian päämäärät ovat pääosin pitkän aikavälin kehittämispäämääriä, joiden toteuttaminen vaatii kiinteää kytkentää toiminnan ja talouden suunnitteluun sekä hyvin johdettua toimintaa. Tarkistetulla kaupunkistrategialla vastataan tulevaisuuden haasteisiin ja luodaan uusia kehittymisedellytyksiä.

Aiemman kaupunkistrategian tarkistamisprosessi käynnistettiin keväällä 2009 valtuustoseminaarissa, jossa ryhmät arvioivat voimassa olevan vision ja strategisten päämäärien toimivuutta ja ajankohtaisuutta. Kaupunkistrategialuonnosta tarkennettiin valtuuston strategiaseminaarissa 12.10.2009. Strategiaa käsiteltiin myös kaupunkiorganisaatiossa, mm. virastojen ja laitosten johtoryhmien workshoppeissa. Valtuustoryhmien arviointien mukaan strategiaa oli tiivistettävä, visiota lyhennettävä ja strategian kieltä uusittava. Lisäksi strategian tulee huomioida uudet haasteet ja painotukset.

Tarkistetun strategian keskiössä on Oulun kaupungin asema valtakunnan toisena pääkeskuksena, koko pohjoisen "pääkaupunkina". Pää tavoitteena on kaupungin ja samalla koko alueen elinvoimaisuuden turvaaminen ja vahvistaminen. Oulun vahvuudet ja asema; väestön nuori ikärakenne, elinvoima, korkeatasoinen koulutus ja osaaminen sekä erilaisuus ovat niitä merkityksiä, joilla Oulu myös erottuu muista kaupungeista. Painopisteiksi tarkistetussa strategiassa ovat tarve monipuolistaa alueen elinkeinoelämää ja yrittäjyyttä, nuorisotyöllisyyteen vaikuttavat tehokkaammat toimet, talouden kestävyys ja hallinta, asukkaiden itsenäisen elämänhallinnan tukeminen sekä palvelujärjestelmän muutostarve. Myös kestävään kehitykseen, mm. ilmastonmuutoksen hallintaan liittyvät asiat ovat aiempaa painokkaammin tarkistetussa strategiassa.

Oulun kaupunginvaltuusto hyväksyi kesäkuussa Talouden ja toiminnan kehittämissuunnitelman 2010 - 2012, joka ohjaa toiminnan kehittämistä ja toimenpiteitä kaupungin talouden tasapainottamiseksi. Samassa yhteydessä sovittiin kaupunkistrategian tarkistamisen siirtämisestä syksyn talousarvioprosessin yhteyteen. Keväällä 2009 julkaistuihin suunnitteluohjeisiin kirjoitettiin, että virastot ja liikelaitokset laativat talousarvionsa sekä talous- ja toimintasuunnitelmansa voimassa olevan hyväksytyin kaupunkistrategian ja Oulun kaupungin talousarviossa 2009 olevien tavoitteiden pohjalta huomioiden edellä mainitut valtuustoryhmien keväällä arvioimat muutostarpeet ja painotukset. Samoin tuli huomioida talouden toimenpideohjelmassa esitetyt tavoitteet.

Kaupunkistrategian haasteena on linjausten toteutuminen sekä kaupunkiorganisaation omassa toiminnassa että alueen eri toimijoiden kanssa tehtävässä yhteistyössä. Tavoitteena on yhteinen tahtotila; ja, että toiminta on yhteisesti sovittujen päämäärien ja tavoitteiden mukaista ja suuntaista. Virastojen ja laitosten, jatkossa ydinprosessien mukaan laadittavien budjettien tulee ohjata resursseja strategian linjausten mukaisesti.

Oulun ydinkunta-palvelukuntamallin jatkokehittämisen kohteena on keskushallinnon ja tilaajaorganisaatioiden yhdistäminen yhdeksi palvelujen järjestämisorganisaatioksi. Tehtävä on kirjattu yhtenä kohtana Talouden ja toiminnan kehittämissuunnitelmaan. Keskushallinnon ja tilaajaorganisaatioiden yhdistämisen jälkeen kaupunkistrategian merkitys korostuu. Muutoksen jälkeen ei ole olemassa varsinaisia erillisiä yhdistettäviä tilaajahallintokuntia koskevia strategioita. Tilaajat laativat yhteistyössä ja yhdessä keskushallinnon strategisten ryhmien kanssa palveluohjelmat, joiden mukaisesti palvelut ja toiminta järjestetään. Ohjelmissa toiminnalle asetetaan myös tavoitteet ja mittarit. Myös palveluihin ja niiden järjestämiseen liittyvää kehittämistoimintaa ohjataan osaltaan em. yhteisten palveluohjelmien kautta.

Kaupungin arvot ohjaavat päätöksentekoa ja muodostavat perustan myös koko organisaation toiminnalle; henkilöstön toiminnalle sekä johtamiselle ja esimiestyöskentelylle. Kaupunkistrategian arvot on todettu edelleen tärkeiksi ja toimiviksi.

KAUPUNGIN ARVOT:

1. Luovuus ja rohkeus.
2. Yhteisöllisyys
3. Suvaitsevaisuus

OULUN KAUPUNKISTRATEGIA 2020

VISIO

Oulu on pohjoista valoa ja elinvoimaa

Menestyvä Oulu on ihmisiä ja yrityksiä innostava kansainvälinen keskus

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT:

1. *Elinvoimainen Oulu on pohjoisen pääkeskus*
2. *Oulu on monipuolinen sivistys-, liikunta-, kulttuuri- ja tapahtumakaupunki. Oulussa on turvallinen ja viihtyisä kaupunkiympäristö.*
3. *Asukkailla on hyvä itsenäinen elämänhallinta. Kaupunki tukee asukkaittensa hyvinvointia ja kannustaa heitä tekemään terveyttä ja hyvinvointia edistäviä valintoja.*
4. *Oulussa on hyvät palvelut ja tasapainoinen talous.*

5. *Oulun seudulla on eheä ja toimiva yhdyskuntarakenne. Ilmastonmuutokseen ja muihin ympäristöhaasteisiin vastataan kestäväen kehityksen periaatteita edistävien toimintatavoin.*
6. *Johtaminen on tasokasta, henkilöstö voi hyvin, toiminta on vaikuttavaa ja kaupunkiorganisaatio uudistuu.*

KRIITTISET MENESTYSTEKIJÄT JA STRATEGISET TAVOITTEET:

Kriittiset menestystekijät ja strategiset tavoitteet tähtäävät strategian tavoitevuoteen 2020. Mittarit ja niille esitetyt tavoitearvot ovat sidoksissa aikaan ja resursseihin. Resursointi konkretisoituu toimintayksiköiden toiminta- ja käyttösuunnitelmissa.

Yhteiskunnallinen vaikuttavuus ja palvelukyky

Kriittinen menestystekijä	Strateginen tavoite	Mittari ja tavoitearvo
VÄESTÖN ELÄMÄNHALLINTA, HYVINVOINTI JA TERVEYDENTILA PARANEVAT	<p>Asukkaiden omatoimisuus ja mahdollisuus terveyttä ja hyvinvointia edistävien valintojen tekemiseen lisääntyy.</p> <p>Asukkaiden osallisuus paranee</p> <p>Hyvinvointi -ohjelma Vaikuttavuus keskeisiin sairastavuuteen ja terveyseroja aiheuttaviin tekijöihin</p> <p>Ennaltaehkäisevät palvelut paranevat</p> <p>Ikääntyvät selviytyvät kotona mahdollisimman pitkään riittävien palvelujen turvin</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Omahoitopalvelujen laajeneminen. Käytössä kaikissa terveysasemapiireissä V. 2011 aikana. • Lähidemokratiatoimintaan osallistuneiden määrä (kävijämäärät asukastupatoiminnan osalta), määrä kasvaa edellisvuoteen verrattuna • Ohjelman laatiminen ja toimeenpano 2010 • Sairastavuuskerroin on korkeintaan kuuden suuren kaupungin keskiarvossa • Kotona asuvien vanhusten määrä. 92 % 75 vuotta täyttäneistä asuu kotonaan riittävien palvelujen turvin.
KULTTUURITARJONNAN VETOVOIMAIKUUS JA TAPAHTUMAHANKINTA	<p>Kansallisesti ja kansainvälisesti vetovoimaisten kulttuuritilaisuuksien, konferenssien ja muiden tapahtumien määrä kasvaa</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Kulttuuritoimen kehittämissuunnitelman toimeenpano. (kytkentä mm. kaupunkikeskustan toiminnalliseen kehittämissuunnitelmaan) - Tapahtumien määrä talousarviovuonna on suurempi kuin edellisenä vuonna - Kulttuuripalveluihin tyytyväisten osuus. Asukaskysely;

		tyytyväisten osuus on vähintään hyvällä tasolla (vertailukaupungit)
KANSAINVÄLINEN JA STRATEGISIA TAVOITTEITA TUKEVA KOULUTUS- JA INNOVAATIOYMPÄRISTÖ	<p>Triple Helix –allianssisopimuksen mukaisten painopistealueiden toiminta etenee</p> <p>Korkeatasoinen koulutus ja tutkimus</p> <p>Kansainvälinen opiskelijavaihto laajenee</p> <p>Oulun seudun T&K- toiminnan osuus kansallisesta kokonaispanostuksesta kasvaa</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Allianssi-sopimuksen toimenpiteiden mukainen eteneminen, innovaatiokeskusten toteuttaminen aikataulun mukaan - Koulutusaste. Oulun koulutusaste on kolmen korkeimman joukossa suurimpien kaupunkien vertailussa - Korkeakoulujen kv. opiskelijavaihto; määrä suurempi kuin edellisenä vuonna - T&K osuus kansallisesta kokonaispanostuksesta. Oulun seudun osuus T&K panostuksesta kasvaa verrattuna edelliseen tilastointivuoteen
ONNISTUNUT ELINKEINO-, YRITTÄJYYS- JA TYÖLLISYYSPOLITIikka	<p>Työpaikkojen ja yritysten määrä kasvaa ja elinkeinoelämä vahvistuu</p> <p>Yritystoiminnan tehostuminen. Yrityspalvelut vastaavat alueen tarpeisiin</p> <p>Peruskoulun päättäneet nuoret sijoittuvat kattavasti jatko-opintoihin ja työelämään</p> <p>Nuorisotyöllisyys paranee</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Työpaikkojen ja yrittäjien määrä, kasvaa; suurempi kuin edellisenä tilastointivuonna - Elinkeino -liikelaitoksen toiminnan käynnistyminen. Johto rekrytoitu ja strategia valmis v. 2010 - Asiakastyytyväisyyskysely yrityspalveluista, tyytyväisten osuus kasvaa; suurempi kuin edellisessä kyselyssä - Nuorten yhteiskuntatakuun toteuttaminen; toteutuu kattavana vuoteen 2011 mennessä. - Nuorisotyöttömyys puolittuu 31.12.2012 mennessä
VETOVOIMAINEN KAUPUNKIKESKUSTA	<p>Keskusta elävöityy ja vetovoima kasvaa</p> <p>Keskusta uudistettu</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Ydinkeskustan toiminnallinen kehittämissuunnitelma. Suunnitelma elinkeinoelämän, yrittäjien, kulttuuri- ja tapahtumatoimijoiden, asukkaiden, yhteisöjen sekä kaupunkisuunnittelun yhteistyönä, valmistuu 2010. - Keskustan katuympäristön yleissuunnitelman toteuttaminen, keskustan katuympäristön yleissuunnitelman täytäntöönpanon valmistuminen tavoitteena v. 2012 mennessä.

	Toimiva ja turvallinen liikennenympäristö	<ul style="list-style-type: none"> - Keskustan palvelutaso ja viihtyisyys, asukaskyselyn tulos paranee; tyytyväisten osuus suurempi kuin edellisessä kyselyssä - Liikenneonnettomuudet keskustassa vähenevät
ALUEEN KANSAINVÄLINEN JA KANSALLINEN KILPAILUKYKY	Toimiva kumppanuus valtion ja valtion aluehallinnon kanssa	<ul style="list-style-type: none"> - Valtion rahoitus maakuntatasolla, rahoitus (€/asukas) kasvaa; suurempi kuin edellisenä vuonna - Alueellistamisen kautta toteutuneet henkilötyövuodet, toteutuma vähintään yhtä suuri kuin kaikkien alueiden toteutuneiden henkilötyövuosien keskiarvo.
POHJOISEN MERKITTÄVIN LOGISTINEN KESKUS	<p>Alueen rautatie-, tieverkon, lentoliikenteen sekä sataman palvelutaso ja toiminta on hyvin kehittynyt</p> <p>Barents-strategian toteuttaminen. Oulun ja Perämerenkaaren aseman hyödyntäminen pohjoisten alueitten tulevissa investointihankkeissa.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Keskeisten hankkeiden käynnistyminen. <ul style="list-style-type: none"> - Seinäjoki-Oulu kaksoisraiteen toteutuminen - Vt 4 uudistaminen ensi vaiheessa Oulu-Kemi osuudelta - EU:n TEN-verkkoon mukaan pääsy - Barents-strategian toteuttaminen. - Perämerenkaaren hankkeiden käynnistyminen ja eteneminen.

Talous

Kriittinen menestystekijä	Strateginen tavoite	Mittari ja tavoitearvo
TALOUDEN HALLINTA	<p>Tuottavuuden ja taloudellisuuden jatkuva kasvattaminen</p> <p>Investointien tulorahoitusprosentit suurempi kuin 100 % pitkällä aikavälillä</p>	<p>Vuosikate €/asukas Oulu ja Oulu verrattuna suuriin kaupunkeihin: Oulun kaupungin vuosikate €/asukas kasvaa ja on suurempi kuin suurten kaupunkien keskiarvo.</p> <p>Asukasluku/henkilötyövuodet: Asukasluku/henkilötyövuodet kasvaa (oma toiminta) Asukasluku/deflatoidut ulkoisten palvelujen ostot</p> <p>Oulun kaupungin investointien tulorahoitusprosentin keskiarvo: Investointien tulorahoitusprosentti kasvaa keskimäärin sataan prosenttiin laskettuna vuosille 2009-2012</p>

	Velkaantumisen hillitseminen Nettomenojen kasvu korkeintaan tulojen kasvun tasolla	Lainamäärä asukasta kohti: Asukaskohtainen lainamäärä on 2012 vuoden lopussa enintään 1 750 euroa Peruskunnan toimintakatteen kasvu: Peruskunnan toimintakate on korkeintaan -664 milj. euroa v. 2012; Peruskunnan toimintamenojen kehitys; toimintamenot kasvavat 2010 - 2012 keskimäärin korkeintaan n. 2,7 % vuodessa
TEHOKAS JA VAIKUTTAVA OMISTAJAPOLITIIKKA	Oman palvelutuotannon kannalta tärkeiden liikelaitosten ydintehtävien arviointi ja oman tuotannon osuuksien määrittely Omistajapolitiikan uudelleen määrittely talouden ja toiminnan kehitysohjelman mukaisesti	- Linjaukset valmiina 2010 keväällä.

Toimintatavat ja rakenteet

Kriittinen menestystekijä	Strateginen tavoite	Mittari ja tavoitearvo
OULUN TYÖSSÄKÄYNTIALUE MUODOSTAA YHTENÄISEN KUNNAN	Monikuntaliitos -selvitys	- Monikuntaliitos – selvityksestä päätökset v. 2010, päätökset tehty
JOHTAMISJÄRJESTELMÄN JA KAUPUNKIORGANISAATION RAKENTEIDEN KEHITTÄMINEN	Keskushallinnon ja tilaajaorganisaation yhdistäminen yhdeksi palvelujen järjestämisorganisaatioksi - Uusi toimintaorganisaatio valmis v. 2011 ja toteutus vaiheittain 2013 mennessä	- Etenemissuunnitelma laadittu ja vaiheistettu, toiminta käynnistyy vuonna 2011
PALVELUJEN TUOTANTOTAVAT MONIPUOLISTUVAT	Palvelujen tuottamisen vaihtoehdot monipuolistuvat. Yritysten ja 3. sektorin osuus palvelutuotannosta kasvaa. Palvelujen tuotteistamista jatketaan suunnitelmallisesti.	- Ostopalveluiden %-osuus; toimintamenoista kasvaa, tarkastelu shp:n osalta erikseen - Palveluseteli -järjestelmän käyttöön otto v. 2012 mennessä - Palvelujen tuotteistaminen, etenee suunnitelman mukaan
YHDENVERTAINEN JA VAIKUTTAVA	Tarkoituksenmukainen yhdenvertainen ja toimiva	- Talouden ja toiminnan kehittämissuunnitelman

PALVELUJÄRJESTELMÄ	palvelujärjestelmä sekä keventyvä palveluverkko Toimenpiteet talouden ja toiminnan kehittämissohjelman päätöksien mukaan	tavoitteiden toteutuminen v. 2012 loppuun mennessä
KESTÄVÄN KEHITYKSEN HUOMIOON OTTAMINEN KAIKESSA KAUPUNGIN TOIMINNASSA	Kestävä kehitys läpikäyvänä periaatteena koko organisaatiossa. Ympäristöjohtaminen hallintokunnissa ja liikelaitoksissa.	- Talousarvioon kytketyn suunnitelman vuosittainen raportointi tilinpäätöksen yhteydessä
EHEÄ, TOIMIVA JA ENERGIATEHOKAS YHDYSKUNTARAKENNE	Täydennys- ja uudisrakentamisen suunnitelmallinen sijoittaminen olemassa olevaa yhdyskuntarakennetta hyödyntäen. Toimiva joukkoliikenne Seutuliiikenteen kehittäminen Kevyen liikenteen edellytykset paranevat	- Keskimääräinen asuinpaikkaetäisyys keskustasta. – etäisyys on pienempi tai yhtä suuri edelliseen mittaukseen verrattuna (arviointi kolmen vuoden välein) - Paikallisliikenteen matkamäärä, kasvaa edellisvuoteen verrattuna - Seutulipuilla tehtyjen matkojen määrä - Kulkumuotoseuranta. Kevyen liikenteen osuus kasvaa edelliseen tilastointiin verrattuna
ILMASTONMUUTOKSEN HILLINTÄ JA MUUTOKSEEN SOPEUTUMINEN	Hiilidioksidipäästöjen vähentäminen. Energiankulutuksen hillitseminen	- Suunniteltujen energiainvestointien ja säästötoimien toteuttaminen - jätteenpolttolaitos toiminnassa 2012 - Oulun hiilidioksidipäästöt - vähenevät edelliseen tilastointiin verrattuna - Merkittävien hankkeiden vaikutukset ilmastonmuutokseen, arvioinnit tehty

Henkilöstö ja kyvykkyys

Kriittinen menestystekijä	Strateginen tavoite	Mittari ja tavoitearvo
OSAAVA JA OIKEIN RESURSOITU HENKILÖSTÖ	Eläköitymisen hyödyntäminen ja osaamisen varmistaminen Työaikajärjestelmien kehittäminen	- Kustannusten hallinta , henkilöstökustannusten kehitys; pienempi kuin yleinen kustannuskehitys - Työaikajärjestelmien monipuolistuminen , muutosten määrä ja laatu
HENKILÖSTÖN HYVINVOINTI	Henkilöstön hyvinvointi paranee Kehityskeskustelujen toteutuminen koko organisaatiossa Työyhteisötaitojen kehittäminen "Savuton kaupunki" -ohjelma	- Hyvinvoinnin kokeminen paranee , hyvinvointikyselyn tulos paranee edelliseen kyselyyn verrattuna - Kehityskeskustelujen toteutuma-% , paranee edellisvuoteen verrattuna - Taitojen kehittyminen , henkilöstökyselyn tulos paranee edelliseen mittaukseen verrattuna - Kaupunkiorganisaation savuttomuus -ohjelman laatiminen ja toimeenpano , aloitetaan suunnittelukaudella

KAUPUNKISTRATEGIA JA PALVELUOHJELMAT

Talousarvion 2010 ja –suunnitelman 2011 – 2012 suunnitteluohjeissa on kuvattu kaupunkistrategian ja palveluohjelmien yhteyttä sekä ohjelmien sisältöä. Strategia ohjaa palvelujen järjestämistä, mikä kuvataan konkreettisina tavoitteina ja mittareina talousarviossa ja –suunnitelmassa. Tavoitteet tarkennetaan palveluohjelmassa, jonka kukin hallintokunta laatii talousarvion yhteydessä. Siinä vaiheessa kun palvelut järjestetään (poikkihallinnollisesti) ydinprosesseittain tai -toiminnoittain, strategian tavoitteita tarkennetaan ydintoimintoihin kohdistuvissa palveluohjelmissa. Palvelujen järjestämisessä on huomioitava paitsi kaupunkistrategiassa ja talouden ja toiminnan kehittämisohjelmassa 2010 - 2012 esitetyt tavoitteet, myös valtion peruspalveluohjelman ja kuntia koskevan tuottavuusohjelman sekä lainsäädännöstä tulevat vaatimukset.

Palvelujen järjestämisohjelmassa tehdään päätökset organisaation pitkän tähtäimen menestyksen kannalta, sekä talouden ja toiminnan kehittämisohjelman kannalta parhaiden toiminta- ja tuotantotapojen valitsemiseksi. Kuntakonsernissa palvelujen järjestämistä koskevaa suunnitelmaa voidaan kutsua palveluohjelmaksi. Palveluohjelma on kuntastrategian liite, jossa konkretisoidaan strategisia menestystekijöitä ja tavoitteita.

Kehittämishojelman tärkeimpinä tavoitteina ovat pitkälle tulevaisuuteen positiivisesti vaikuttavat, taloutta ja toimintaa kehittävät toimenpiteet sekä henkilöstön työhyvinvoinnista huolehtiminen. Toimenpiteillä pyritään menojen kasvun ja velkaantumisen hallintaan. Keinoina ovat mm. palvelujen ja toiminnan rakenteiden uudistaminen. Ohjelmaan sisältyy myös Oulun talousaluetta elvyttäviä toimia.

Tärkeimmät osa-alueet strategian toteuttamisessa koko kaupunkikonsernissa v. 2010 aikana:

- **Kaupunkistrategian päätavoitteiden toteuttamisen varmistaminen.** Oulun elinvoiman lisääminen, sen aseman ja vetovoiman vahvistaminen keinoina vahvan elinkeinopolitiikan ohella edunvalvonta ja markkinointi sekä kaupunkikehittäminen
- **Talouden ja toiminnan kehittämishojelman 2010 - 2012 toteuttaminen**
 - o **Talouden hallinta.** Menojen kasvun hallinta ja velkaantumisen hillitseminen. Kehittämishojelmaan liittyvän **palvelujärjestelmän kehittäminen**, jossa tärkeimpinä kehittämiskohteina ovat johtamisjärjestelmä, palveluiden järjestäminen ja palvelutuotanto.
 - o Tilaajien ja keskushallinnon yhdistäminen yhdeksi palvelujen järjestämisorganisaatioksi
- **Elinkeinopolitiikan ja yrittäjyyden vahvistaminen. Elinkeino -liikelaitoksen toiminnan käynnistäminen**
- **Monikuntaliitos -selvityksestä** tehtävien johtopäätösten mukaiset toimenpiteet. Selvitysmiehen esitys valmistuu helmikuussa 2010. Mahdollisten kuntaliitosten toimeenpanosuunnitelmat sekä seutuyhteistyön arviointi ja linjaukset.
- **Kestävän kehityksen ja ympäristöjohtamisen suunnitelmallisuus.** Tavoitteena mm. ilmastonmuutoksen hillitseminen.
- **Henkilöstön eläköitymiseen varautuminen** sekä työhyvinvoinnin parantaminen ja osaamisen kehittäminen

KEHITTÄMINEN

Kehittämis- ja hanketoiminnan uudistamisprosessin loppuun vieminen

Keväällä 2007 käynnistetty kehittämis- ja hanketoiminnan uudistaminen viedään käytäntöön vuoden 2010 aikana seuraavasti:

- Kehittämisen uusi toimintamalli otetaan käyttöön 1.7.2010 alkaen. Toimintamalliin liittyvä projektiohje tuodaan kaupunginhallituksen päätettäväksi kesäkuussa 2010.
- Kehittämishojelmista päätetään kaupunkistrategia 2015 tarkistuksen hyväksymisen ja vuoden 2010 talousarviokäsittelyn yhteydessä. Ohjelmat valmistellaan myöhemmin perustettavissa työryhmissä työn ajoituksessa talveen 2009-2010.
- IM-ryhmä vastaa toimintamallia koskevasta jatkotyöstä (projekti ajalla 12.10.2009 - 31.7.2010) ja toimintamallia kehitetään yhdessä palvelujohtoryhmän ja kaupungin johtoryhmän kanssa. Toimintamallissa huomioidaan kehittämisen liittyminen kiinteänä osana kaupungin ydintoimintaan ja perustehtävään; palvelujen järjestämiseen. Lähtökohtana on kaupunkistrategian tavoitteiden toteuttaminen.

- Kehittämisen toimintamalliin liittyvät koulutus- ja viestintäsuunnitelmat laaditaan IM-ryhmässä. Koulutuksen suunnittelu tapahtuu yhteistyössä kaupungin keskitetyn koulutuksen kanssa.
- Kehittämisen toimintamallin edellyttämä organisointi tehdään osana tilaajatoimintojen ja keskushallinnon uudelleenorganisointia.

Oulun kaupungin EU- ja muiden rahoitusohjelmien hankkeiden työstäminen kehittämisohjelmittain

Valmistellun uuden kehittämis- ja hankeprosessin tavoitteena on kytkeä yksittäisiä kehittämissankkeita laajemmiksi kehittämisohjelmiksi, jotka muodostetaan tarkistettavana olevan kaupunkistrategian pohjalta.

Kehittämisohjelmat ovat strategisista painopisteistä johdettuja ja kriittisten menestystekijöiden toteutumiseen tähtäviä kokonaisuuksia, jotka

- ovat asia- ja asiakaslähtöisiä poikkihallinnollisia kokonaisuuksia
- tukevat palvelujen järjestämistä tai tuottamista ja joilta voidaan odottaa laajaa vaikuttavuutta ja kustannushyötyjä
- ovat kuitenkin niin rajallisia ja konkreettisia, että ohjelma on asetettavissa yhden substanssista vastaavan henkilön ja verkoston johdettavaksi
- mahdollistavat tekemään sellaisia kaupungin menestymisen ja kilpailukyvyyn kannalta kriittisiä asioita, joiden toteutumista ns. normaalityönä ei voida taata

Ohjelmien tavoitteet johdetaan kaupunkistrategian strategisista tavoitteista ja niille määritellään mittarit ja seuranta.

Kehittämisohjelmien avulla johdetaan tiettyjen asia/asiakaskokonaisuuksien kehittämistyötä. Ohjelmien tavoitteista, resurssien käytöstä ja tulosten seurannasta päätetään budjettikäsittelyn yhteydessä. Tavoitteena on saavuttaa suurempia kokonaismuutoksia kuin yksittäisten hankkeiden kautta.

Alustavat, tarkistettavan kaupunkistrategian pohjalta tarkentuvat kehittämisohjelmat ovat:

- elinkeino- ja yrittäjyysohjelma
- työllisyysohjelma
- ilmasto-ohjelma
- hyvinvointi- ja elämänhallintaohjelma
- kaupunkikulttuuriohjelma
- kansainvälistymisohjelma
- tietohallintaohjelma
- talouden ja toiminnan kehittämisohjelma

Vuoden 2010 aikana osana uutta kehittämisen organisointia aloitetaan kehittämisohjelmien laatiminen vuosille 2010-2012. Työhön kuuluu kehittämisohjelmien ja niiden vastuuhenkilöiden sekä muiden osapuolten nimeäminen, kehittämisen budjettiraamien määrittely (koko konsernin kehittämismenoilla raami käyttötalouden osalta, jossa kullakin ohjelmalla oma raaminsa) sekä kehittämisohjelmien käytännön työn tekeminen. Ohjelmia muodostettaessa huomioidaan toimintaympäristön mahdolliset muutokset ja varmistetaan organisaation ja ohjelmien mahdollisimman joustava reagointi- ja muutосkyky. Työ liittyy tilaajien ja niiden tukitoimintojen sekä keskushallinnon yhdistämiseen. Työn aikana määritetään kehittämisohjelmien painopisteet, tavoitteet, mittarit ja seurannan järjestäminen sekä uusien hankkeiden valinta ohjelmaan uuden prosessin mukaisesti.

Työllisyyden hoidon osalta tullaan etenemään v. 2009 valmistuneen työllisyysohjelman toimeenpanosuunnitelman (käsitelty kh:ssa syksyllä 2009) mukaisesti. Tavoitteena on työllisyyden hoidon konsernin tason ohjaus ja koordinointi. Konsernin työllisyyden hoidon eri asiakasryhmiä edustavat yksiköt (sote, nuoriso, opetus jne) määrittävät työllisyysohjelmalle

yhteiset tavoitteet, mittarit ja seurannan ja raportointi osana talousarvioprosessia, kokoonkutsujana on keskushallinnon vastuuhenkilö. Päätöksenteon puolella työllisyystoimikunnan roolia tullaan vahvistamaan ohjaamaan koko työllisyyden hoidon kokonaisuutta.

Tietohallinto

Kansallisesti julkishallinnon tietohallinnot tulevat uudelleen organisoitumaan vuoden 2010 aikana KuntalIT:n ja ValtIT:n yhdistyessä yhteiseksi JulkIT:ksi, jonka tarkoitus on entistä tehokkaammin johtaa koko julkishallinnon tietohallintoa. Lisäksi SITRA on aloittanut Kuntaohjelman alla kuntien tietohallinnon vaikuttavuuden parantamista tavoittelevan palvelukeskus –hankkeen. Hallinto- ja kuntaministeri Mari Kiviniemi on asettanut Sähköisen asioinnin ja demokratian vauhdittamisohjelman (SADe-ohjelma). Tavoitteena on edistää julkisen hallinnon sähköistä asiointia siten, että se kattaa vuoteen 2013 mennessä kaikki keskeiset palvelut. Oulun kaupungin tietohallinto osallistuu edellä mainittuihin kansallisten kehitysohjelmien työstämiseen vuoden 2010 aikana.

Tietohallintostrategian mukaisesti (KH 21.3.2006 § 187) vuoden 2010 - 2011 tietohallinnon painopistealueet ovat Oulun kaupunkikonsernin tuottavuuden, taloudellisuuden sekä palveluiden vaikuttavuuden tehostamisessa tieto- ja viestintätekniikan avulla, henkilökunnan tietoteknisten taitojen edelleen kehittämisessä sekä tietotekniikkakustannusten läpinäkyvyyden parantamisessa. Lisäksi tietohallinto osallistuu omistajapoliittisen toimikunnan päätöksenteon valmisteluun.

Yhteistyötä Pohjois-Suomen tietohallintojen kesken (Oulu, Rovaniemi, Kuusamo) jatketaan ja syvennetään (KH 30.10.2006 § 658).

OULUN KAUPUNGIN JOHTAMISJÄRJESTELMÄ JA ORGANISAATIOMUUTOS

Kaupunginhallitus käynnisti vuoden 2009 kesäkuussa talouden ja toiminnan kehittämisohjelman, jonka tavoitteena on saada aikaa rakenteellisia uudistuksia erityisesti menokasvun pysyväksi hidastamiseksi. Keskeisenä rakenteita uudistavana toimintamallina Oulun kaupunki on soveltanut ydinkunta-palvelukuntamallia, jonka loppuunsaattaminen organisaatiomuutoksin sisältyy kehittämisohjelmaan.

Johtamisjärjestelmän jatkokehittämisen päähuomio on palvelujen järjestäjien kokoamisessa yhteen siten, että hallintokuntien rajat eivät estä asiakaslähtöisten palvelujen, mm. saumattomien palveluketjujen joustavaa järjestämistä.

Organisaation kokoaminen yhteen merkitsee sitä, että palveluhallintokuntien järjestämisvastuussa olevat viranhaltijat sekä keskushallinnon strategiset tukitoiminnoista ja palveluista vastaavat toimivat yhdessä organisaatiossa. Muutoksella tavoitellaan aiempaa yhtenäisempää palvelujen järjestämisvastuuta kaupunginvaltuuston, kaupunginhallituksen ja lautakuntien kanssa. Organisoinnilla luodaan edellytykset palvelujen tehostumiselle ja vaikuttavuuden lisäämiselle. Kokoaminen mahdollistaa yhteisten resurssien hyödyntämisen, vähentää päällekkäisiä tukitoimintoja (tukiprosessit) ja lisää vaikuttavuutta palvelutasolla. Myös hallinnon päällekkäisyydet ja moninkertaisuus voidaan poistaa. Muutos kytketään henkilöstön eläköitymiseen ja normaaliin henkilöstön poistumakehitykseen.

Muutos vahvistaa myös konsernin johtamisen vaikuttavuutta. Yhteinen strategialähtöisyys voidaan varmistaa ja tarkentaa yhteisesti laadittavilla palveluohjelmilla. Organisoituminen estää hallintokuntien välisiä konflikteja, lisää tehokkuutta, luo ymmärrettävyyttä sekä tuo ennustettavuutta palvelurakenteisiin ja palvelujen järjestämiseen. Palvelualueiden yhteistyö, vuorovaikutus ja informaatio paranevat sekä resurssien käyttö tehostuu. Useilla palvelualueilla asiakkaat ovat yhteisiä.

Kaupunginvaltuusto on päättänyt hyväksyessään kaupungin talouden ja toiminnan kehittämissuunnitelman, että johtamisjärjestelmää kehitetään hallintoa keventämällä. Tavoitteena on saavuttaa 30 %:n rakenteellinen toiminnan tehostaminen viiden vuoden aikana.

Tässä keskeiset toimenpiteet ovat:

- Tilaajavirastojen yhdistäminen keskenään ja liittäminen yhteen keskushallinnon kanssa niin, että:
 - o työ- ja toimintaprosesseja kehitetään
 - o järjestetään yhteiset tukipalvelut
 - o luodaan yhteinen kehittämistoiminta
 - o päällekkäisen hallinnon purkaminen
 - o yhteiset tilaratkaisut toiminnan tehostamiseksi
 - o eläköitymisen hyödyntäminen
 - o johtamisen parantaminen
 - o työyhteisön hyvinvoinnin varmistaminen

Organisaatiomuutoksen lähtökohtana on strategisen johtamisen ja omistajapolitiikan keskittäminen Kv:lle ja sitä toteuttavalle Kh:lle ja kaupunginjohtajille siten, että kokonaisvastuu strategisesta johtamisesta ja omistajapolitiikasta on kaupunginjohtajalla.

Tuotantoyksiköt, (nettoyksiköt, liikelaitokset, yhtiöt ja kuntayhtymät) ovat operatiivista toimintaa ja niitä johtavat asianomaiset apulaiskaupunginjohtajat toimialajaon mukaisesti. Strateginen omistajapolitiikka on osa strategista johtamista ja siitä vastaa Kh kaupunginjohtajien yhteisesti valmistelemana. Yhtiöiden hallitukset ja liikelaitosten johtokunnat raportoivat toiminnastaan ja taloudestaan suoraan asianomaisille kaupunginjohtajille vastuualuejaon mukaisesti.

OMISTAJAPOLITIikka

Omistajapolitiikka on perusta omistajan näkökulmasta tapahtuvalle Oulu-konsernin johtamiselle. Onnistuneen omistajapolitiikan myötä kaupungin omaisuuden arvo pitkällä aikavälillä kasvaa. Omistajan tekemien strategisten linjausten ja päätösten avulla ohjataan liikelaitosten, tytäryhtiöiden, osakkuusyhtiöiden ja kuntayhtymien toimintaa tukemaan Oulun strategisten tavoitteiden toteutumista. Omistajapolitiikan tavoitteena on myös kaupungin pääoman ja omistusten käytön tehostaminen.

Oulun kaupungin omaisuuden tasearvo on noin 2,0 miljardia euroa. Peruskunnan omaisuus, joka muodostuu pääosin maaomaisuudesta, rakennuksista, kiinteistä rakenteista ja laitteista on noin kolmasosa koko omaisuudesta. Liikelaitokset muodostavat toisen kolmanneksen omaisuudesta. Tytäryhtiöt, kuntayhtymät ja säätiöt yhdessä kaupungin osakkuusyhtiöihin sijoittaman varallisuuden kanssa muodostaa myös kolmanneksen kaupungin omaisuudesta.

Oulun kaupungin omistajapolitiikkaa käsitellään kaupunginvaltuuston hyväksymässä "Oulun kaupungin omistusten strateginen analyysi ja omistajapolitiikka" -raportissa. Raportissa esitetään yleislinjauksia peruskunnan, liikelaitosten, kuntayhtymien, tytäryhtiöiden, osakkuusyhtiöiden ja säätiöiden omistusten kehittämiselle. Raportissa esitettyjä omistajajärjestelyjä toteutetaan erikseen kaupunginvaltuuston päätöksellä.

Oulun kaupunginhallituksen nimeämä omistajapoliittiset linjaukset - toimikunta valmistelee osana kaupungin talouden ja toiminnan kehittämissuunnitelmaa kaupungin omistajapoliittisia linjauksia vastaamaan muuttuvaa toimintaympäristöä. Omistajapoliittisia linjauksia varten kehittämissuunnitelma sisältää useita toimenpiteitä, joiden tarkoituksena on analysoida merkittävimmät kaupungin omaisuuserät ja omistukset ja esittää vaihtoehtoja omaisuuden arvojen kehittämiselle. Linjausten tarkoituksena on saada omistajajärjestelyjen avulla kaupungin palvelutuotantoa tehostettua. Tarkoituksena on myös selvittää omistuksia, joista voidaan luopua ja sitä kautta vapauttaa pääomia ja vähentää kaupungin velkaantumista. Toimikunta linjaa mm. seuraavia asioita: myytävien omaisuuskohteiden selvittäminen, liikelaitosten hallintomuotojen selvittäminen ja kuntayhtymien omistajaohjaukseen liittyvät asiat. Toimikunnan esitys omistajapoliittisista linjauksista valmistuu helmikuussa 2010.

Omistajapoliittisia linjauksia täydennetään toimialakohtaisissa linjauksissa ja strategioissa, kuten esim. maapoliittisessa ohjelmassa, maankäytön toteuttamissuunnitelmassa, ja energiastategiassa. Yksityiskohtaisempia omistajapoliittisia linjauksia sisältyy myös talousarvioon ja yksittäisiin investointipäätöksiin.

Kaupungin omistuksia ohjataan myös konserniohjeiden avulla. Konserniohjeilla annetaan toimintaohjeet ja periaatteet konsernin johdolle ja siihen kuuluville tytäryhteisöille, kuntayhtymille ja osakkuusyhteisöille. Näin varmistetaan hyväksytyt omistajapolitiikan ja strategisten tavoitteiden sekä konsernin kokonaisedun mukaisten toimintaperiaatteiden toteuttaminen konsernissa. Konserniohjeet tarkistetaan tarvittaessa vuoden 2010 aikana omistajapoliittisten linjausten valmistuttua.

Vuoden 2010 talousarviossa Oulun kaupunki esittää toiminnallisia ja taloudellisia tavoitteita myös tytäryhteisöilleen. Tytäryhteisö on velvollinen raportoimaan tavoitteiden toteutumisesta välitilinpäätöksen yhteydessä (31.8.) sekä tilinpäätöksen yhteydessä. Valtuuston asettamien tavoitteiden pohjalta ohjataan tytäryhteisöjä niiden omassa tavoitteenasettelussa.

Vuoden 2010 alusta perustetaan uusi Oulun kaupungin liikelaitos, joka vastaa kaupungin koko elinkeinopolitiikan toteutuksesta KV:n ja KH:n päätösten mukaisesti ja järjestää yritysten tarvitsemia yrityskehityspalveluja. Elinkeino-politiikan kaikki tehtävät keskitetään kaupungin uuteen liikelaitokseen. Uudelle liikelaitokselle laaditaan tavoitteiden mukainen palvelukartta, tavoiteorganisaatio ja sen mukainen tehtävänimikkeistö. Kaupungin koko elinkeinopoliittinen rahoitus kehittämissuunnitelman käyttöä lukuun ottamatta siirtyy uudelle liikelaitokselle vuosittaisen talousarvioprosessin mukaan. □Ouluseutu Yrityspalvelujen, Oulu Innovation Oy:n ja keskushallinnon kaupunkia koskevat elinkeinopoliittiset tehtävät siirtyvät uuteen liikelaitokseen linjauspäätöksen jälkeen tehtävän tarkemman suunnittelun mukaisesti. Neuvottelut muutosvaiheen käytännön järjestelyistä osapuolten välillä aloitetaan yhtä aikaa uuden liikelaitoksen yksityiskohtaisen suunnittelun kanssa. Selvityksessä mukana olleet säätötoimet (POEM, OWI) jatkavat toimintaansa.

Oulun Työterveys -liikelaitos jatkaa toimintaansa hoitaen pelkästään Oulun kaupungin asiakkaita siihen saakka kunnes Suomen markkinaoikeus (MAO) on tehnyt asiasta päätöksen. MAO teki kesäkuussa välipäätöksen, jolla se pyysi Euroopan yhteisöjen tuomioistuimelta (EYTI) ennakkoratkaisun Euroopan yhteisöjen julkisia hankintoja koskevien säännösten tulkinnasta. Riippuen EYTIn ennakkoratkaisusta ja MAOn tulkinnasta kaupunki joko:

- siirtää kaupungin asiakkuuden uuteen yhtiöön siirtymäajaksi ja kilpailuttaa palvelut myöhemmin tai
- kilpailuttaa heti kaupungin asiakkuuden (mahdollisesti liikkeenluovutusperiaatteella)

Oulun kaupungin osuus Oulun seudun koulutus kuntayhtymästä on noin 58% ja Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymästä noin 44%. Oulun kaupunki suurimpana yksittäisenä omistajana tulee olemaan näissä kuntayhtymissä aktiivinen toimija sekä strategisessa omistajaohjauksessa että päätöksenteossa. Pohjois-Pohjanmaan Sairaanhoitopiirin osalta valmistellaan mm. omistajastrategiaa ja sopimusohjauksen kehittämistä tilaaja-tuottajamallin pohjalta.

HENKILÖSTÖSUUNNITELMA

Nykytilanne

Kaupungin henkilöstömäärä oli 31.8.2009 9.714 henkilöä ja on vuoteen 2008 verrattuna laskenut. Vähentyminen näkyy pääasiassa tilapäisen henkilöstön määrässä. Tilastointitavan muutoksesta ja tilastoajankohdasta johtuen tarkkoja vertailulukuja ei ole aiempiin vuosiin nähden. Taloudellisen tilanteen heikkeneminen näkyy jo yhä tarkemmassa rekrytoinnissa. Sijaisten käyttö on kuitenkin välttämätöntä toimintojen turvaamiseksi. Tilapäisen henkilöstön käytön väheneminen kohdistuu pääasiallisesti määräaikaisiin palvelussuhteisiin.

Oulun kaupungin talouden ja toiminnan kehittämisohjelmassa yhtenä tarkastelukohteena on henkilöstön mitoituksen tehostaminen. Kokonaisuutena henkilöstökulut edustavat menoista n. 50 %:a, joten tehokkaalla henkilöstöresurssien käytöllä on suuri merkitys kustannusten kasvun hillinnässä. Muut kehittämisohjelman henkilöstöresurssien käyttöön liittyvät tarkastelukohteet ovat täyttölupamenettely, henkilöstön palkitseminen, lomarahan vaihtaminen vapaaksi, palkattomien työ ja virkavapaiden suosiminen, eläköitymisen hyödyntäminen, työhyvinvoinnin edistäminen ja työaikajärjestelmien kehittäminen.

Taloudellisen tilanteen muuttuessa kohti taantumaa henkilöstölle suositeltiin lomarahan vaihtamista vapaaseen. Samaan aikaan parannettiin palkattomien virka- ja työvapaiden ehtoja taloudellisesti entistä edullisemmaksi. Oulun kaupungilla on ollut Jyty ry:n ja JHL ry:n kanssa paikallinen sopimus lomarahojen vaihtamisesta jo vuosien ajan. Muut ammattijärjestöt eivät ole suostuneet paikalliseen sopimukseen lomarahojen vaihtamisesta. Myös JHL ry ja Jyty ry ovat irtisanoneet sopimuksen ja vuonna 2010 osalta ei ole mahdollista vaihtaa lomarahoja vapaaksi, mikäli järjestöjen kanssa ei synny uutta sopimusta. Palkattomia virka- ja työvapaita on käytetty vuonna 2009 aiempaa enemmän. Samoin lomarahan vaihtaminen vapaaksi lisääntyi.

Vuoden 2008 aikana oli vielä hetkittäisiä työvoiman saantiongelmia lyhyisiin ja välittömästi tarvittaviin palvelussuhteisiin. Tämän perusteella päätettiin kilpailuttaa vuokratyövoiman käyttö. Kilpailuttamisen kohteena ovat olleet ruoka- ja siivouspalvelut sekä osa rakennustyöstä, toimistotyöstä ja hoitotyöstä. Tarve työvoiman vuokraamiseen on kuitenkin vähentynyt vuonna 2009. Oulun kaupungilla ei ole tällä hetkellä juurikaan työvoiman rekrytointiongelmia. Joissakin tapauksissa palkkauksellinen kilpailukyky on rajallinen. Taloudellinen taantuma parantaa julkisen sektorin työvoiman saantia, koska palkan lisäksi muut palvelussuhteeseen liittyvät seikat korostuvat, kuten työn vakinaisuus ja sisältö.

Vuonna 2009 jatkettiin laajaa henkilöstökyselyä. Vahvuudet liittyivät sitoutuneisuuteen ja osaamiseen. Kehittämisen painopisteeksi nousivat henkilöstön hyvinvointiin liittyvät tekijät, mikä on otettu huomioon vuoden 2010 strategian kriittisiä menestystekijöitä mietittäessä.

Henkilöstön eläköityminen jatkuu korkealla tasolla ja tarjoaa mahdollisuuden myös rakenteellisten muutosten tekemiseen. Mikäli tuotettavat palvelut tuotetaan omalla tuotannolla, painopiste tulee kääntää rekrytointiin. Mikäli oman toiminnan osuutta lasketaan, painopiste on hallitussa rakennemuutoksessa.

Osaamisen ja sen hallinnan kehittäminen on tärkeä osa henkilöstöresurssien tehokasta käyttöä. Se mahdollistaa mm. työkierron systemaattisen hyödyntämisen liikkuvuuden varmistamiseksi sekä yksiköiden sisällä että yksiköiden välillä. Tavoitteena on parantaa jo aiemmin hankitun osaamisen hallinnan -järjestelmän hyväksikäyttöä. Tätä kehitystyötä on tehty yhdessä sosiaali- ja terveystoimen, opetustoimen ja keskushallinnon toimesta ja kehitystyö jatkuu.

Täyttölupamenettely otettiin käyttöön 1.4.2009. Syyskuun loppuun mennessä käsiteltiin n. 1200 hakemusta, josta hylättiin 8 hakemusta ja 10 täyttölupaa myönnettiin muutettuna. Tilastoista ei selviä se, kuinka paljon hallintokunnissa on voitu sisäisesti järjestää tehtäviä ilman uuden

henkilön palkkaamista. Oletettavasti täyttölupamenettely on parantanut hallintokuntien sisäistä henkilöstöressurssien liikkuvuutta ja tehtävien priorisointia, joka on välttämätöntä taantumassa.

Kaupunginhallituksen 26.3.2007 §178 päätöksen mukaisesti tasa-arvosuunnitelma ja siihen liitetty yhdenvertaisuussuunnitelma ovat valtavirtaistamisen periaatteen mukaisesti osana hallintokuntien omaa henkilöstösuunnittelua.

Toteutuneet rakenteelliset muutokset

Liikuntavirastosta siirtyi Tekniseen liikelaitokseen 70 ja Oulun Konttoriin 20 työntekijää.

Talouden ja toiminnan kehittämisohjelma

Kaupunginhallitus päätti 23.2.2009 § 79 käynnistää Oulun kaupungin talouden ja toiminnan kehittämisohjelman, jossa henkilöstöressurssien tehokasta käyttöä ja menojen kasvua hillitsemistä pyritään kehittämään seuraavilla toimenpiteillä:

1. Täyttölupamenettely

Menettelyllä pyritään varmistamaan henkilöstöressurssien optimaalinen käyttö. Prosessia tulee kehittää siten, että se aiheuttaa mahdollisimman vähän hallinnollista työtä ja vaikuttavuutta voidaan nostaa.

Menettelyssä huomioidaan uudelleensijoitustoiminta, mutta saman menettelyn yhteydessä on myös mahdollista laajentaa työkierron toteuttamista henkilöstön liikkuvuuden edistämiseksi. Tämä edellyttää myös osaamisen hallintaan liittyvän järjestelmän kehittämistä ja riittävien resurssien varaamista.

2. Henkilöstön palkitseminen

Taloudellisten tavoitteiden saavuttamisesta palkitaan henkilöstöä siten, että työntekijöiden hyvinvointiin kiinnitetään samassa yhteydessä huomiota.

3. Lomarahen vaihtaminen vapaaksi ja palkaton virkavapaa

Lomarahen vaihtamista vapaaksi ja palkatonta virkavapaata on käytetty usein kunnissa vaihtoehtona lomauttamiselle. Ammattijärjestöjen kanssa pyritään sopimaan säästötavoitteet ja periaatteet sekä lomarahen vaihtamisesta että palkattomien virkavapaiden suosittelemisesta. Lomautukset ovat viimeinen vaihtoehto taloudellisen tilanteen vakauttamiseksi.

4. Eläköitymisen hyödyntäminen

Eläköitymisen täysimääräinen hyödyntäminen edellyttää koko kaupunkia koskevia linjauksia palveluiden järjestämistavasta ja organisaatioiden kehittämisestä.

5. Työhyvinvoinnin edistäminen

Tavoitteena on voimassa olevien toimintamallien käytäntöön vieminen, millä voidaan vaikuttaa sairauspoissaolojen vähenemiseen. Yhtenä keinona on myös uuden sairauspoissaolo-ohjeen ottaminen käyttöön.

6. Henkilöstön mitoituksen tehostaminen

Selvitetään tehostamismahdollisuudet huomioiden lakien antama liikkumavara.

7. Työaikajärjestelmien kehittäminen

Eri työaikamalleilla pyritään hakemaan joustavuutta palvelun tuottamiseen esimerkiksi vuosityöajan käyttönotolla.

Toimenpiteet vaativat koko henkilöstön sitoutumista kehittämistyöhön. Perustetuissa työryhmissä on kussakin kaksi henkilöstön edustajaa. Osa kehittämistoimista on luonteeltaan sellaisia, että ne vaativat myös paikallista sopimista. Virka- ja työehtosopimukset tämän mahdollistavat, mutta ne eivät ole yksin työnantajan päätettävissä.

Toimenpiteitä varten perustetut työryhmät ovat aloittaneet toimintansa ja työryhmien tuloksia voidaan odottaa vuoden 2009 loppuun mennessä. Mahdolliset käytännön muutokset toimintaan tulevat vuoden 2010 aikana.

Toimenpiteiden valmisteluun on varattu henkilöstöresursseja laajasti. Samoin osa toimenpiteiden tuloksista nivoutuu suoraan strategisten tavoitteiden kriittisten menestystekijöiden toteuttamiseen, erityisesti osaavan ja oikein resursoitun henkilöstön osalta. Tässä tilanteessa pääpaino on talouden ja toiminnan kehittämisen toimenpideohjelmien toteuttamisessa. Käytännön toimenpiteiden toteutus vaatii henkilöstöltä valmiutta muutokseen ja sitoutumista.

Menojen kasvun hillintää henkilöstömenojen osalta tulee tukea lisäksi erilaisilla ohjeilla. Rekrytoinnissa korostetaan sisäistä hakua aina, kun se on mahdollista sisäisen liikkuvuuden kehittämiseksi. Keskushallinnon ja tilaajaorganisaation yhdistyminen antaa lain mukaisen perusteen määräaikaisten palvelussuhteiden käyttämiseen yhdistymisen aikana. Määräaikaisiin palvelussuhteisiin palkattaessa on huomioitava lain mukaiset perusteet määräaikaisuudelle. Määräaikaisuuden perusteet on kirjattava työsopimuksiin ja virkamääräyksiin. Palvelujen tarjoamisessa tulee pystyä ylittämään hallintokuntien väliset rajat. Henkilöstöresurssien käytön tehostamiseksi selvitetään yhteistyömahdollisuudet myös muiden yksityisten ja julkisten toimijoiden kuten PPSHP:n kanssa. Talousarviossa on hallintokuntien kustannukseksi laitettu eläkemeno- ja varhaiseläkemenoperusteiset maksut, koska hallintokunnissa on paras mahdollisuus vaikuttaa näiden kustannuserien kasvun hillitsemiseen.

Peruskunnan ja liikelaitosten palkkasumman kasvu on rajattu talousarviossa 2010 1,5 %:iin (ilman henkilösivukuluja). Tämä tarkoittaa palkkojen noustessa sitä, että myös palkkaa saavan henkilöstön määrän tulee laskea ja on huomioitu henkilöstön määrä -osiossa.

Talouden ja toiminnan kehittämissuunnitelmassa on useita tarkastelukohteita, jotka voivat muuttaa nykyisiä rakenteita.

Keskushallinnon ja tilaajapuolen yhdistäminen muuttaa merkittävästi rakenteita seuraavien vuosien aikana. Seudullisten kuntien välisten yhteistyöhankkeiden toteutuminen tulisi myös vaikuttamaan rakenteisiin. Ne syntyvät toiminnallisesta tarpeista lähtien ja niitä ei voi ennakoita tässä vaiheessa.

Strategisten tavoitteiden kriittiset menestystekijät ja niiden toteuttaminen

Osaava ja oikein resursoitu henkilöstö

Talouden ja toiminnan kehittämissuunnitelman toimenpiteissä on mukana sekä eläköitymisen hyödyntäminen ja työaikajärjestelmien kehittäminen. Työaikajärjestelmien kehittämisessä ammattijärjestöjen rooli paikallisen sopimisen toisena osapuolena on kriittisen tärkeää. Tavoitteena on kustannusten hallinta.

Työkierron edellytysten rakentaminen ja tukeminen ovat olennainen tekijä kriittisen menestystekijän saavuttamisessa.

Henkilöstön hyvinvointi

Henkilöstön hyvinvoinnilla halutaan korostaa kokonaisvaltaisuutta. Talouden toimenpideohjelmassa oma kehittämiskohde on nimenomaan työhyvinvoinnin edistäminen. Kehityskeskustelua on pidetty erittäin tärkeänä esimiesten ja alaisten välisenä kohtaamisena, jossa kokonaisvaltaisesti voidaan arvioida yhdessä työskentelyn onnistumista tavoitteiden mukaisesti ja varmistaa henkilökohtaista kehittymistä. Nämä ovat merkittäviä tekijöitä myös henkilöstön kokemuksissa omasta hyvinvoinnistaan.

"Savuton kaupunki" –ohjelman laatiminen aloitetaan suunnittelukaudella.

Henkilöstömäärä suunnittelukaudella

Henkilöstömäärän arvioinnissa on käytetty hyväksi useita eri lähteitä.

Poistuma

Eläkepoistuman arviointi perustuu Kunnallisesta eläkelaitoksesta saatuihin tietoihin, hallintokuntien antamiin arvioihin ja aiempien vuosien toteutumiseen. Ne on suhteutettu Oulun kaupungin nykyiseen henkilöstömäärään.

Henkilöstön poistuma	2010	2011	2012	yhteensä
Vanhuuseläke	150	160	180	490
työkyvyttömyyseläke	90	90	90	270
Muu poistuma (esim. irtisanoutuvat)	60	60	60	180
Yhteensä	300	310	330	940

Palveluiden kysynnän kasvu

Väestöennusteen perusteella palveluiden tarve kasvaa. Lisästarve on arvioitu Auditor-yhtiön vuonna 2007 tekemän selvityksen perusteella. Mikäli kunnille tulee uusia velvoitteita täytettäväksi, teoreettinen henkilöstön määrän lisästarve kasvaa. Aiempien vuosien aikana henkilöstömäärä on kasvanut nopeammin kuin väestönkasvu olisi antanut olettaa. Vuonna 2009 näyttää tilanne muuttuneen.

<i>Lisästarve</i>	<i>2010</i>	<i>2011</i>	<i>2012</i>	<i>yhteensä</i>
	104	106	106	314

Henkilöstön määrä

Henkilöstön määrän arvioinnissa on käytetty lähteenä hallintokunnista saatuja tietoja, aiempien vuosien henkilöstömäärien kasvua ja tiedossa olevia rakenteellisia muutoksia. Tilastointi on muuttunut edellisistä vuosista, joten ne eivät ole suoraan vertailukelpoisia edellisiin vuosiin verrattuna. Mm. freelancer-tulkkeja ei ole huomioitu tässä tilastossa.

Henkilöstön määrän arvioinnissa (alla oleva taulukko) on kuitenkin oletettu, että eläköitymisestä aiheutuvaa henkilöstön vähennystä ei tarvitse kokonaisuudessaan korvata toiminnan kehittämisen ansiosta. Hallintokuntien oman arvion mukaan henkilöstöpoistumasta n. 70 % tulee korvata vastaavalla osaamisella. Edelleen hallintokuntien antamien arvioiden mukaan uusien tehtävien (n. 50 kpl) myötä tuleva lisäystarve ja määräaikaisten vakinaistaminen (n. 50 henkilöä) johtaa suunnittelukaudella vakinaisen henkilöstön määrän pysymiseen nykyisellä tasolla, mikäli ei tule rakenteellisia muutoksia.

Henkilöstömäärän tulisi vähentyä jonkin verran suunnittelukaudella, mikäli saavutetaan 2-3 % tuottavuuden kasvu toiminnan tehostamisen myötä. Tämä tarkoittaa koko henkilöstön määrässä n. 200 henkilön vähenemistä. Väestönkasvusta yms. johtuva palvelujen kysynnän kasvu puolestaan on arvioitu vaikuttavan henkilöstömäärän kasvuun n. 100 henkilön verran. Nämä tekijät huomioiden kokonaishenkilöstömäärän tulisi vähentyä n. 100 henkilöllä vuodessa.

Vakinaisen henkilöstömäärän pysyessä samalla tasolla sijaisten ja määräaikaisten palvelussuhteiden määrä vähenee. Tämä tarkoittaa tiukempaa rekrytointipolitiikkaa täyttölupamenettelyssä ja eri kehittämishankkeiden uudelleenarviointia. Työhyvinvoinnin ja varahenkilöjärjestelmien kehittämisen myötä myös sijaisten käyttöä voidaan vähentää. Kaikkien uusien toimintojen aloittaminen voi merkitä pysyvämpää henkilöstön määrän kasvua, mistä tulisi pidättäytyä tässä taloustilanteessa ja ennen päätöksiä palvelujen tuottamisstrategiasta. ,

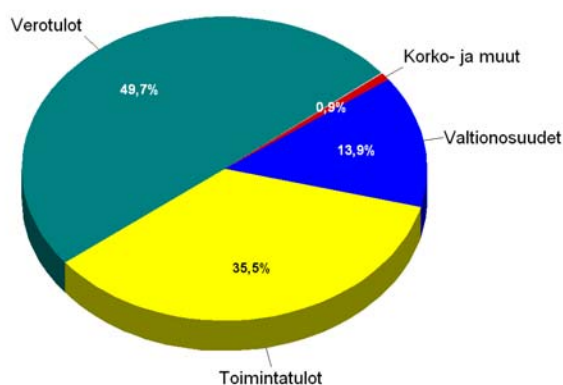
<u>Henkilöstön määrä</u>	<u>31.8.2009*</u>	<u>2010</u>	<u>2011</u>	<u>2012</u>
Vakinaiset	6997	7200	7200	7200
Tilapäiset (projektihenkilöstö, avointen virkojen hoitajat, tuntiopettajat jne.)	1323	1100	1050	1000
Sijaisia	993	950	900	850
Oppilaat, harjoittelijat	137	150	150	150
<u>Työllistetyt</u>	<u>264</u>	<u>300</u>	<u>300</u>	<u>300</u>
Yhteensä	9714	9700	9600	9500

* Sijaintipaikan mukaan. Henkilöllä voi olla vakinainen palvelussuhde taustalla, vaikka toimii tällä hetkellä esimerkiksi sijaisena. 1.9. alkaen alkaa myös uusia palvelussuhteita mm. oppilaitoksissa. Tilastosta puuttuu mm. freelancer-tulkit, joita on vajaa 100 henkilöä.

PERUSKUNNAN TALOUDELLINEN TILANNE

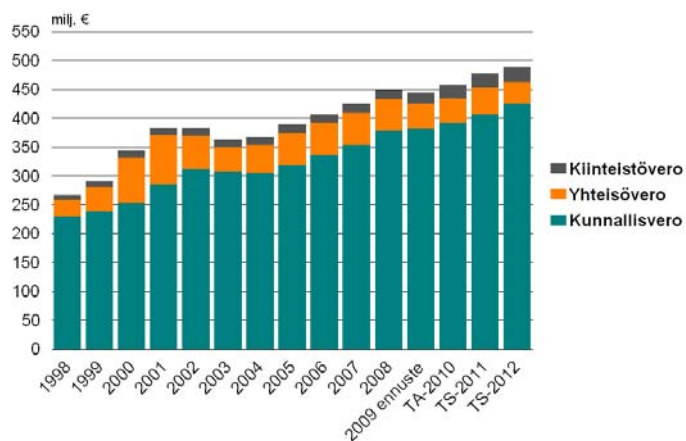
Toimintakate, verotulojen ja valtionosuuksien merkitys

Peruskunnan tuloslaskelmassa osoitetaan tulorahoituksen riittävyys palvelujen järjestämisestä aiheutuviin kustannuksiin. Peruskunnan tuloslaskelma ja rahoituslaskelma kuvaavat peruskunnan talouden tilaa. Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista -tunnusluku kertoo kuinka paljon toiminnan kuluista voidaan kattaa palvelusuoritteiden myynti- ja maksutuloilla sekä muilla tuotoilla. Tilinpäätöksessä 2008 peruskunnan toimintatuotot/toimintakulut prosentti oli 34,9 %, talousarviossa 2010 luku on laskenut 30,7 %:iin. Luku osoittaa kuinka yhä pienempi osa peruskunnan toimintakuluista voidaan kattaa myynti- ja maksutuloilla sekä muilla tuotoilla.

Peruskunnan tuloslaskelmassa TA2010 on muissa rahoitustuotoissa liikelaitosten tuloutukset noin 33,4 milj. euroa. Lisäksi muissa tuotoissa on maanmyyntituottoja 6 milj. euroa sekä kunnallistekniikan korvaukset 1,5 milj. euroa. Ylikiimingin kuntaliitoksesta johtuvia valtionosuuksia vuoden 2010 talousarviossa on 1,8 milj. euroa.

Peruskunnan tulorakenne TA2010

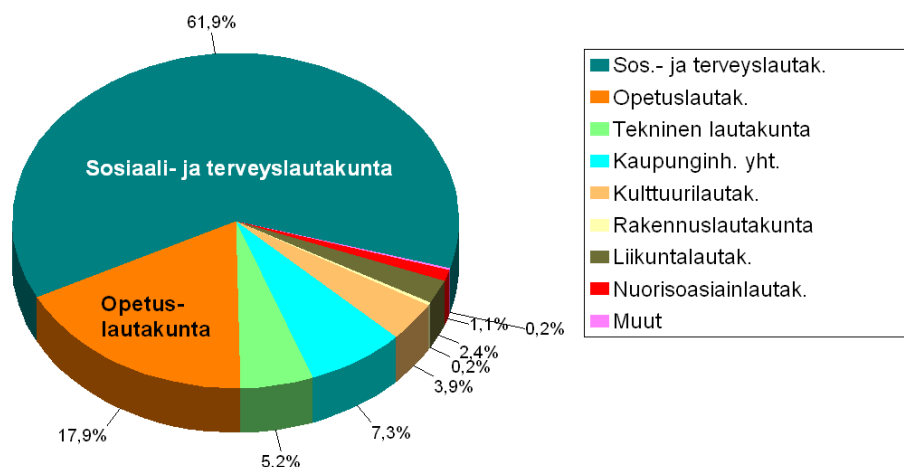
Oulun kaupungin verotulot ovat TA2010 noin 457 milj. euroa. Kunnallisverotuottojen osuus kaikista verotuloista on 86 % (TA2010), yhteisöverotuottojen 9 % ja kiinteistöverotuottojen 5 %. Verotulojen kehitys on ollut Oulussa jo useana vuonna alhaisempi kuin koko maan verotulojen kehitys.

Varsinkin yhteisöverotuotot ovat laskeneet, eikä suurta kasvua odoteta suunnitelmakaudella 2010-2012. Vuonna 2010 verotulot kasvavat noin 3,1 %:n verran. Oulun kaupungin kunnallisverotulojen kasvua leikkaa n. -9 miljoonalla eurolla valtion päätöksen mukaiset veronkevennykset, jotka kompensoidaan täysimääräisesti valtion-osuuksissa. Talousarviossa veroprosentti nousee yhdellä prosenttiyksiköllä (18 %:sta 19 %:iin). Yhden veroprosentin nousu tarkoittaa noin 20 milj. euron verolisäystä kunnallisverotuottoihin. Kiinteistöverojen nosto 0,1 % -yksiköllä ja voimalaitoksen osalta 1 % -yksiköllä vaikuttaa kiinteistöverotuloihin noin 4,9 milj. euroa

Verotulojen rakenne

Peruskunnan toimintatuotot koostuvat myyntituotoista, maksutuotoista, tuista ja avustuksista sekä muista toimintatuotoista. Maksutuottojen osuus koko kaupungin tasolla oli

tilinpäätöksessä 2008 noin 3,9 %. Peruskunnan asiakasmaksujen tason arvioiminen vuosittain suhteessa kustannustason nousuun on tärkeää, jotta verotulojen lisäksi myös muista tuloista saadaan rahoitusta peruskunnan toimintamenoihin.

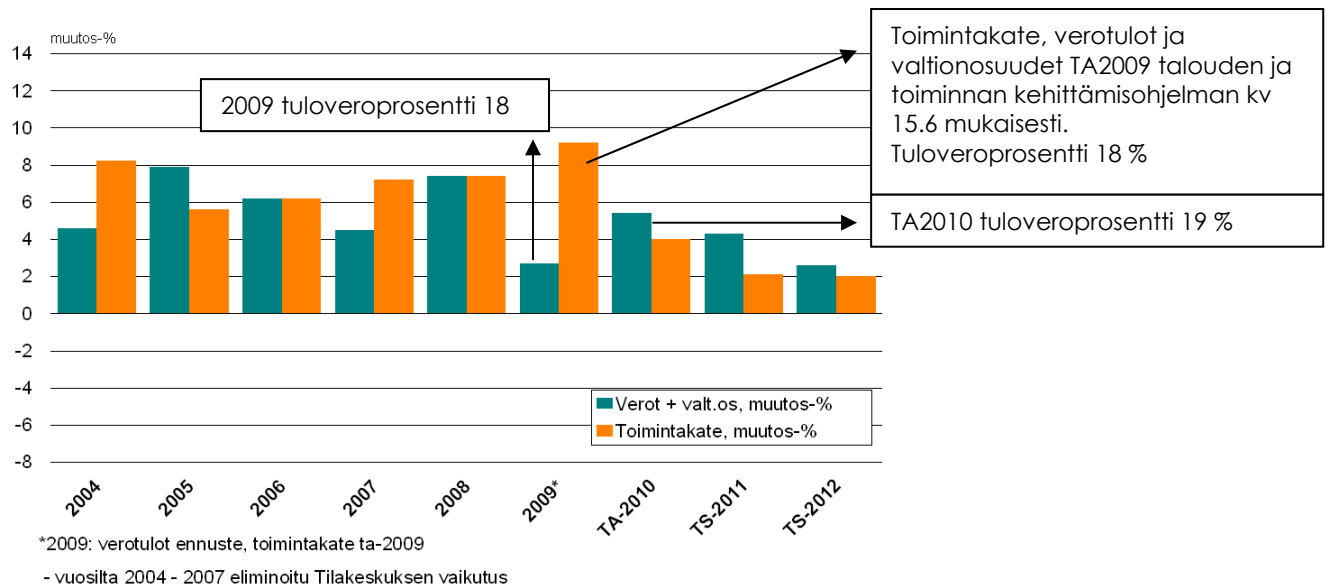

Peruskunnan toimintamenot virastoittain TA2010

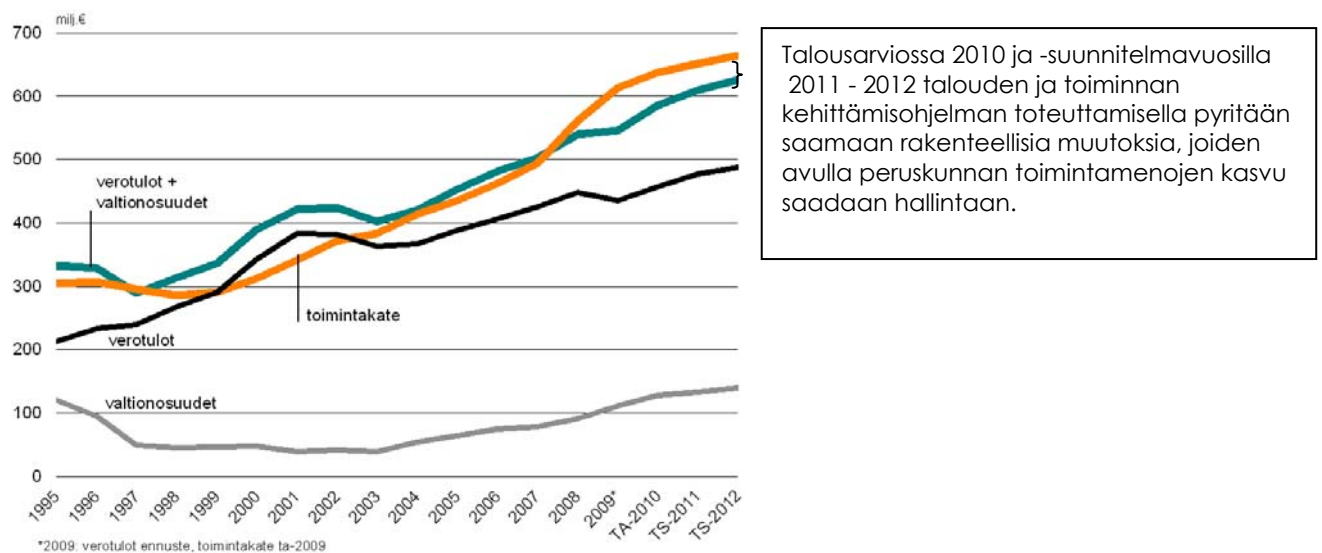
Peruskunnan toimintamenojen kasvu kaupunginjohtajan talousarvioesityksessä vuodelle 2010 verrattuna TA2009 (kv 15.6) on 3,2 %. Yksi toimintamenoja nostava kustannuserä on uusien palvelupisteiden kustannukset.

Peruskunnan toimintamenoista talousarviossa 2010 neljä suurinta ovat sosiaali- ja terveyslautakunnan menot 459,4 milj. euroa (61,9 % peruskunnan toimintamenoista), opetuslautakunnan 129,5 milj. euroa (17,9 %), teknisen lautakunnan 37,4 milj. euroa (5,2 %) ja kulttuurilautakunnan 28,5 milj. euroa (3,9 %). Edellä olevien neljän lautakunnan menot muodostavat kaupunginjohtajan talousarvioesityksessä 89 % peruskunnan toimintamenoista.

Tuloslaskelmasta välituloksena saatava toimintakate ilmoittaa paljonko käyttötalouden kuluista jää katettavaksi verotuloilla ja valtionosuuksilla. Pitkän aikavälin tavoitteena on, ettei peruskunnan toimintakate kasva nopeammin kuin verotulot ja valtionosuudet. Talousarviossa 2010 peruskunnan toimintakatteen kasvu verrattuna TA2009 (kv15.6) on noin 4 %, verotulojen ja valtionosuuksien kasvu vastaavasti veronkorotusten jälkeen on 7 %. Ilman kunnallisveron ja kiinteistöverojen korotusta verotulojen ja valtionosuuksien kasvu olisi noin 2,5 %. Valtuusto on linjannut talouden ja toiminnan kehittämissuunnitelmassa peruskunnan toimintakatteeksi vuodelle 2012 enintään -663,9 milj. euroa. Kaupunginjohtajan talousarvioesitys vuodelle 2010 ja suunnitelmavuosille 2011 -2012 on kaupunginvaltuuston linjauksen mukainen.

Peruskunnan toimintakate, verotulot ja valtionosuudet vuositarkasteluna

Peruskunnan toimintakatteen kasvu, verotulojen ja valtionosuuden kasvu

Vuosikate

Vuosikate on kunnan kokonaistulorahoitusta kuvaava välitulos, jota tulee arvioida sekä tuloksen muodostumisen että rahoituksen riittävyyden kannalta. Tuloslaskelmassa vuosikatteen on katettava poistot eli pitkävaikutteisten tuotannon tekijöiden käytöstä aiheutuneet kustannukset. Rahoituslaskelmassa vuosikatteen riittävyyttä arvioidaan suhteessa investointeihin ja lainanlyhennyksiin.

Vuosikate osoittaa tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Perusoletus on, että mikäli vuosikate on siitä vähennettävien poistojen suuruinen, kunnan tulorahoitus on riittävä. Edellytyksenä tällöin on, että poistojen määrä vastaa keskimääräistä vuotuista korvausinvestointitasoa. Kuntataloudessa tärkeää on juuri tulorahoituksen riittävyys.

Peruskunnan vuosikate vuonna 2010 ei riitä kattamaan peruskunnan toimintamenoja eikä investoinneista aiheutuneita poistoja. Rahoituslaskelmassa peruskunnan vuosikate ei näin riitä peruskunnan investointeihin, vaan investointien rahoittamiseen joudutaan käyttämään lainaa. Lainaa joudutaan käyttämään osittain myös peruskunnan toimintamenojen rahoittamiseen.

Tilikauden tulos

Tilikauden tulos on tilikaudelle jaksettujen tulojen ja menojen erotus, joka lisää tai vähentää kunnan omaa pääomaa. Tilikauden tulokseen saattaa vaikuttaa satunnaiset tuotot ja kulut, mistä syystä tulorahoituksen riittävyyden arviointia ei voida määritellä sen perusteella.

Rahoituslaskelma kertoo miten kunnan rahat ovat riittäneet. Vaikka tulos olisikin positiivinen, saattaa kunnan rahat olla tiukoilla esimerkiksi investointien johdosta.

Peruskunnan tulos on alijäämäinen talousarviovuonna 2010 ja suunnitelmavuosilla 2011 -2012. Tuloksen alijäämään on vaikuttanut toimintakatteen nopea kasvu verrattuna verotulojen ja valtionosuuksien kasvuun. Peruskunnan tulosta on vuosittain parantanut maanmyynneistä saadut myyntivoitot, jotka kuitenkin ovat satunnaisia eriä, eikä niiden varaan ole perusteltua laskea toimintamenojen kasvua.

PERUSKUNNAN TULOS- JA RAHOITUSLASKELMA

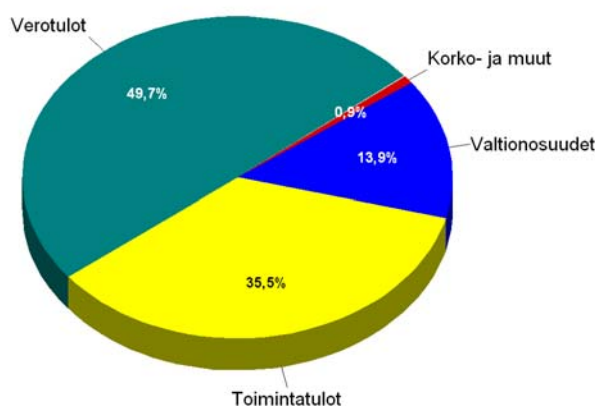
TULOSLASKELMA 1 000 €	TP 2007	TP2008	TA2009 KV15.6	TA2010	TS2011	TS2012
Varsinainen toiminta						
Toimintatulot	332 773	300 477	282 257	282 839	291 322	300 059
Toimintamenot	-826 160	-861 600	-895 073	-920 069	-942 151	-964 013
Toimintakate	-493 387	-561 123	-612 816	-637 230	-650 829	-663 954
Verotulot	424 963	448 665	435 000	457 000	476 800	487 600
Valtionosuudet	78 055	91 396	111 476	128 000	133 000	139 000
Käyttökate	9 631	-21 062	-66 340	-52 230	-41 029	-37 354
Rahoitustulot ja -menot						
Korkotulot	9 514	8 930	11 913	3 724	4 826	5 776
Muut rahoitustulot	26 987	32 831	32 787	33 912	33 887	33 887
Korkomenot	-9 231	-9 281	-10 981	-4 480	-8 671	-12 768
Muut rahoitusmenot	-425	-3 556	-478	-1 185	-1 185	-1 185
Vuosikate	36 476	7 862	-33 099	-20 260	-12 173	-11 644
Poistot						
Suunnitelmapoistot	-33 597	-14 839	-17 080	-20 955	-22 902	-25 413
Satunnaiset erät	0	0	0	0	0	0
Satunnaiset tulot	0	0	0	0	0	0
Satunnaiset menot	0	0	0	0	0	0
Tilikauden tulos	2 879	-6 977	-50 179	-41 216	-35 075	-37 057
Poistoeron muutos	2 003	0	0	0	0	0
Varausten muutos	0					
Rahastojen muutos	135	250				
Tilikauden yli- ja alijäämä	5 017	-6 727	-50 179	-41 216	-35 075	-37 057

RAHOITUSLASKELMA 1 000 €	TP 2007	TP2008	TA2009 KV 15.6	TA2010	TS2011	TS2012
Varsinaisen toim. ja invest. nettokassavirta						
Tulorahoitus						
Vuosikate	36 476	7 862	-33 099	-20 260	-12 173	-11 644
Satunnaiset erät	0	0	0	0	0	0
Tulorahoituksen korjauserät	-11 332	-8 437	-6 000	-6 000	-6 000	-6 000
Tulorahoitus	25 144	-575	-39 099	-26 260	-18 173	-17 644
Investoinnit						
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-80 104	-75 607	-52 610	-44 881	-40 030	-42 430
Rahoitusosuudet invest.	3 357	1 978	2 133	330	0	
Käyttöom. myyntitulot	11 691	8 626	31 725	6 000	6 000	6 000
Investointien netto	-65 056	-65 003	-18 752	-38 551	-34 030	-36 430
Varsinaisen toim. ja invest. nettokassavirta	-39 912	-65 578	-57 851	-64 811	-52 203	-54 074
Rahoitustoiminnan kassavirta						
Antolainauksen muutokset	3 944	-13 954	-16 410	-37 557	-40 194	-12 031
Antolainasaamist.lisäykset	-2 124	-20 239	-24 964	-45 300	-49 600	-24 110
Antolainasaamist.vähennykset	6 068	6 285	8 554	7 743	9 406	12 079
Lainakannan muutokset	8 972	31 184	31 752	97 070	99 197	77 586
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	15 000	35 700	65 000	112 173	123 749	110 921
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-6 028	-4 516	-31 641	-15 103	-24 552	-33 335
Lyhytaikaisten lain. lis./väh.	0	0	-1 607	0	0	0
Oman pääoman muutokset	23 600	27 000				
Muut maksuvalm. muutokset	12 803	5 832				
Rahoitustoim. nettokassavirta	49 319	50 062	15 342	59 513	59 003	65 555
Rahoitustarve	9 407	-15 516	-42 509	-5 298	6 800	11 481
Toimintapääoman muutos	9 407	-15 516	-42 509	-5 298	6 800	11 481

OULUN KAUPUNGIN TALOUDELLINEN TILANNE

(analysointi yhdistetystä tulos- ja rahoituslaskelmasta, josta sisäiset erät on eliminoitu)

Oulun kaupungin tuottojen (toimintatuotot, verotulot, valtionosuudet, rahoitustuotot) kokonaismäärä oli vuonna 2008 yhteensä 885,4 milj. euroa. Ilman Ylikiimingiltä laskutettavaa osuutta tuotot olivat 865,7 milj. euroa. Talousarviovuonna 2010 kaupungin tuottojen osuus on 919,5 milj. euroa. Kasvu vuoden 2008 tilinpäätökseen verrattuna on noin 54 milj. euroa, joka tarkoittaa noin 6 %:n kasvua. Tästä kasvusta verotulojen ja valtionosuuksien kasvua on n.45 milj. euroa. Rahoitustuotot ovat laskeneet n.4 milj. euroa (-35 %). Liikelaistosten ja peruskunnan toimintatuottojen kasvuksi jää n. 13 milj. euroa.

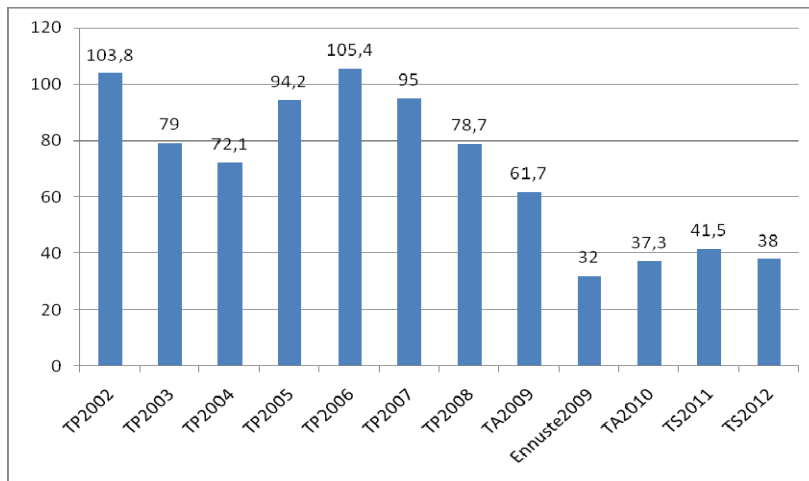

Oulun kaupungin tulorakenne TA2010

Oulun kaupungin tuottojen (toimintatuotot, verotulot, valtionosuudet, rahoitustuotot) kokonaismäärä TA2010 on yhteensä 919,5 milj. euroa. Oulun kaupungin tuloista verotulot ja valtionosuudet ovat TA2010 noin 64 % (TP2008 62 %). Pelkästään valtionosuudet ovat n.14 prosenttia kaikista kaupungin tuloista. Rahoitustuottojen osuus on vähentynyt aikaisempiin vuosiin verrattuna, koska sijoituksille saatavat korot ovat laskeneet. Toimintatulot, joilla tarkoitetaan ulkoisen laskutuksen tuloja kuten asiakasmaksutuloja ja liikelaistosten myyntituloja on koko kaupungin tulopohjasta n.35,5 % (v2008 36,2 %).

Oulun kaupungin tuloslaskelmasta ja rahoituslaskelmasta voidaan nähdä Oulun kaupungin talouden kokonaistilanne, talouden kehitys talousarviovuonna 2010 ja suunnitelmavuosilla 2011 - 2012.

Oulun kaupungin talouskehityksessä vuonna 2010 näkyy taloudellisen tilanteen vaikeutumisen. Vuosikatteen lasku näkyy selkeästi, kun tarkastellaan kaupungin vuosikatteen kehitystä vuosittain. Talousarviovuoden 2010 ja suunnitelmavuosien 2011 -2012 talouskehitykseen vaikuttaa hyvin paljon talouden ja toiminnan kehittämissuunnitelman toimenpiteiden onnistuminen ja kuinka hitaasti yleinen taloudellinen tilanne paranee.

Oulun kaupungin vuosikate

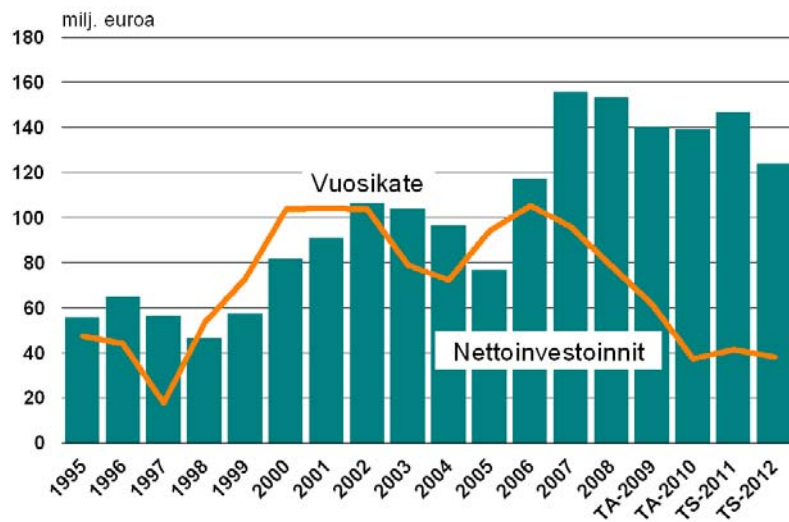
Kaupungin tilinpäätöksessä 2008 toimintatuotot /toimintakulut % oli 40,7 %, talousarviossa 2010 prosentti on laskenut 36,5 %:iin. Kustannusten nousu näkyy koko kaupungin tuloksen kehityksessä. Varsinkin Oulun Energian tuloksen tuottaminen on laskenut kasvavien raaka-ainekustannusten vuoksi.

Rahoituslaskelman tarkastelu

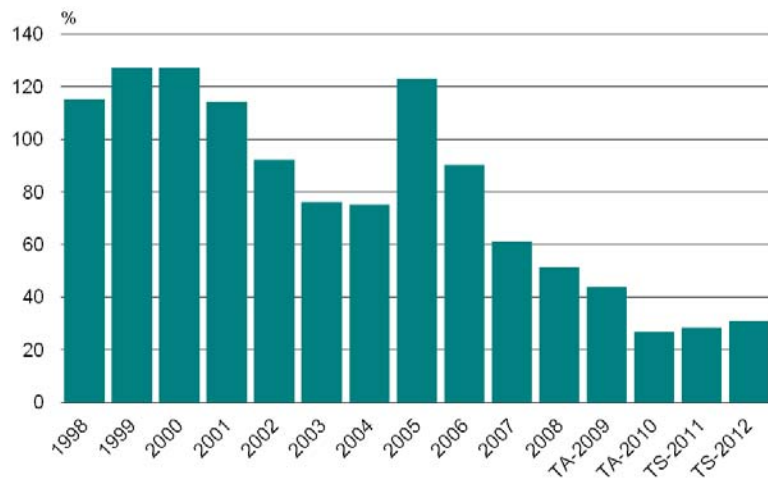
Oulun kaupungin rahoituksellista tilannetta voidaan tarkastella rahoituslaskelmasta. Kaupungin strategisena tavoitteena on, että investointien tulo-rahoitusprosentti on suurempi tai yhtä suuri kuin 100 % pitkällä aikavälillä. Investointien tulo-rahoitusprosentti oli kaudella 2005–2008 keskimäärin 81 %.

Investointitaso on ollut vuosien 2001–2008 aikana 100–160 miljoonan euron tasolla. Investointitaso on viime vuosina ollut vertailukaupunkeihin verrattuna korkea. Talousarviovuonna 2010 bruttoinvestoinnit ovat yhteensä noin 141 milj. euroa. Korkean investointitason johdosta tulevina vuosina kasvavat myös poistot, joiden tarkoituksena on kattaa vähintään korvausinvestoinnit. Kaupungin rahoituslaskelmasta voidaan nähdä, että yhä vähäisempi osa investoinneista voidaan kattaa tulo-rahoituksella. Koko kaupungin tasolla investointien tulo-rahoitusprosentti oli vuoden 2008 tilinpäätöksessä 51 % (vuonna 2007 61 %), talousarviovuonna 2010 arvioitu tulo-rahoitusprosentti on laskenut 26,8 %:iin.

Kaupungin valtuuston (15.6) linjauksen mukaan kaupungin nettoinvestoinnit eivät saa ylittää 100 milj. euroa (ei sisällä investointeja, joista ei synny pääoma- tai lainakuluja). Talousarviovuonna 2010 koko kaupungin nettoinvestoinnit ovat 133 milj. euroa. Peruskunnan investoinnit (sis. myös rakennusinvestoinnit) ovat 82,9 milj. euroa. Kaupunginjohtajan talousarvioesityksessä nettoinvestoinnit eivät ylitä kaupunginvaltuuston asettamaa 100 milj. euroa.

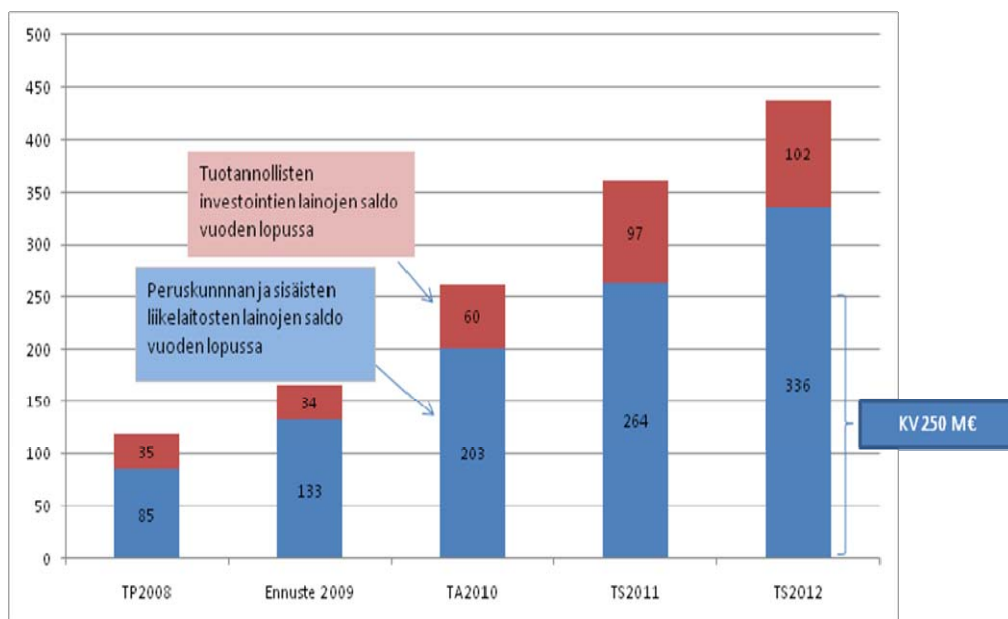

Vuosikate ja nettoinvestoinnit

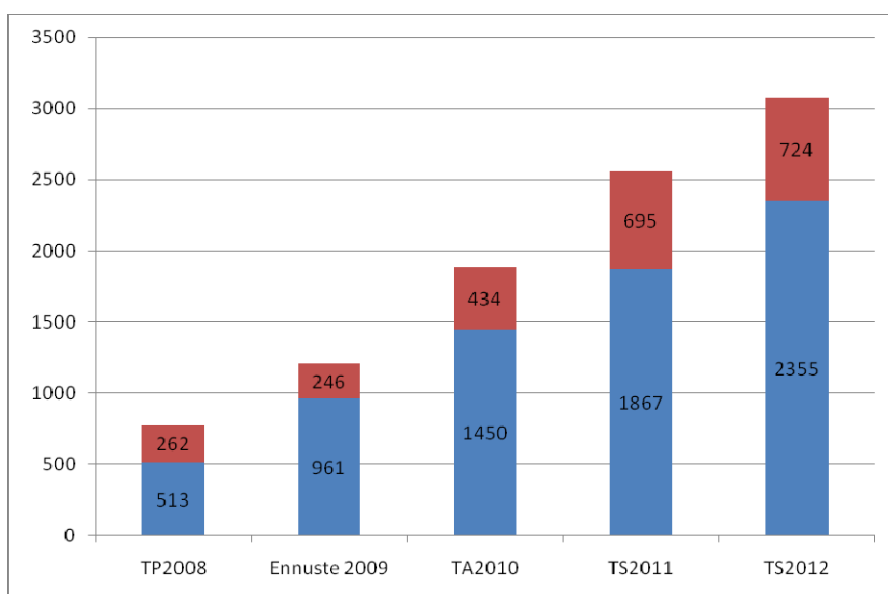

Investointien tulorahoitus-%

Kun tulorahoitus ei riitä, joudutaan ottamaan lainaa tai käyttämään olemassa olevia kassavaroja. Talousarviossa vuodelle 2010 on varauduttu ottamaan uutta lainaa noin 112 milj. euroa.

Oulun kaupungin lainakanta TA2010 ja TS2011-2012

Oulun kaupungin lainat per asukas TA2010 ja TS2011-2012

Korkeasta investointitasosta ja tulorahoituksen riittämättömyydestä johtuen Oulun kaupungin lainat ovat kasvussa.

Talouden näkymien ennustetaan elyvän hitaasti. Suunnitelmakaudella korostuu erityisesti kyky tehdä rakenteellisia muutoksia. Oulun kaupungin kannalta on tärkeää talouden ja toiminnan kehittämissuunnitelman linjausten toteuttaminen koko suunnitelmakaudella 2010 -2012. Ohjelmaan sisältyvä tuottavuuden nostaminen koko kaupungin tasolla on myös tärkeää.

Tunnusluvut	2004	2005	2006	2007	2008	TA2009	TA2010	TS2011	TS2012
Oulun kaupunki						KV 15.6			
Asukasluku vuoden lopussa	127 226	128 962	130 163	131 309	133 200	138 000	139 500	141 000	142 200
Vuosikate, €/ asukas	567	730	809	722	589	234	267	294	267
Vuosikate- % poistoista	155	181	195	174	141	55	57	60	53
Toimintatuotot / toimintakulut, %	43	41	43	42	43	38	38	38	38
Nettoinvestoinnit, €/ asukas	758	593	900	1183	1146	942	996	1041	870
<i>* Nettoinvestoinnit € / asukas ilman Kuusamontien rahoitusjärjestelyä</i>				1078	1075	942			
Investointien tulorahoitus-%	74,8	123,1	89,9	61,1	51,4	24,8	26,8	28,3	30,7
<i>* Investointien tulorah.-% € / asukas ilman Kuusamontien rahoitusjärjestelyä</i>				67,0	54,8	24,8			
Lainakanta €/asukas (2008 ennuste)	628	589	515	578	803	1 207	1 884	2 562	3 079
<i>* Lainakanta € / asukas ilman Kuusamontien rahoitusjärjestelyä</i>				464	610	1 207			
Lainanhoitokate	13,6	12,1	9,7	10,4	9,2	1,0	2,2	1,5	1,1

PERUSKUNNAN JA LIKELAITOSTEN YHDISTETTY TULOS- JA RAHOITUSLASKELMA

TULOSLASKELMA							
1 000 €	Peruskunta TA2010	Liikelaitokset TA2010	Oulun kaupunki TA2010 sis.sisäiset erät	Oulun kaupunki TA2010 ei sis.sisäisiä eriä	Oulun kaupunki TS2011 ei sis.sisäisiä eriä	Oulun kaupunki TS2012 ei sis.sisäisiä eriä	
Varsinainen toiminta							
Toimintatulot	282 839	413 269	696 109	326 036	335 817	345 892	
Valmistus omaan käyttöön				16 000	16 000	14 000	
Toimintamenot	-920 069	-326 496	-1 246 566	-892 493	-916 050	-940 244	
TOIMINTAKATE	-637 230	86 773	-550 457	-550 457	-564 233	-580 352	
Verotulot	457 000	0	457 000	457 000	476 800	487 600	
Valtionosuudet	128 000	0	128 000	128 000	133 000	139 000	
KÄYTTÖKATE	-52 230	86 773	34 543	34 543	45 567	46 248	
Rahoitustulot ja -menot							
Korkotulot	3 724	4 640	8 364	5 192	4 527	4 517	
Muut rahoitustulot	33 912	2 214	36 126	2 773	549	549	
Korkomenot	-4 480	-2 672	-7 152	-3 980	-7 917	-12 084	
Muut rahoitusmenot	-1 185	-33 403	-34 588	-1 235	-1 235	-1 235	
VUOSIKATE	-20 260	57 553	37 293	37 292	41 491	37 995	
Poistot							
Suunnitelmapoistot	-20 955	-45 013	-65 968	-65 968	-69 629	-72 140	
TILIKAUDEN TULOS	-41 215	12 539	-28 676	-28 676	-28 138	-34 145	
Poistoeron muutos	0	2 512	2 512	2 512	2 745	2 745	
Varausten muutos	0	600	600	600	0	0	
Rahastojen muutos	0	0	0	0	0	0	
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-41 215	15 652	-25 564	-25 564	-25 393	-31 400	
RAHOITUSLASKELMA 2010							
1 000 €	Peruskunta TA2010	Liikelaitokset TA2010	Oulun kaupunki TA2010 sis.sisäiset erät	Oulun kaupunki TA2010 ei sis.sisäisiä eriä	Oulun kaupunki TS2011 ei sis.sisäisiä eriä	Oulun kaupunki TS2012 ei sis.sisäisiä eriä	
TOIMINNAN RAHAVIRTA							
Vuosikate	-20 260	57 553	37 293	37 292	41 491	37 995	
Tulorahoituksen korjauserät	-6 000	425	-5 575	-5 575	-5 542	-5 565	
Toiminnan rahavirta yhteensä	-26 260	57 978	31 718	31 717	35 949	32 430	
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA							
Investointimenot	-44 881	-107 223	-152 104	-140 104	-147 455	-124 230	
Investoinnit ilman osakkeita	-32 881	0	-140 104				
Rahoitusosuudet investointimenoihin	330	1 345	1 675	1 675	247	280	
Pysyvien vast. hyödykkeiden luovutustulot	6 000	80	6 080	6 080	6 059	6 125	
Investointien netto	-38 551	-105 798	-144 349	-132 349	-141 149	-117 825	
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-64 811	-47 820	-112 631	-100 632	-105 200	-85 395	
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA							
Antolainauksen muutokset	-37 557	0	-37 557	-190	719	2 969	
Antolainasaamisten lisäykset muille	-500	0	-500	-500	-500	-500	
Antolainasaam. lisäykset liikelaitoksille	-44 800	0	-44 800	0	0	0	
Antolainasaam. vähennykset muilta	310	0	310	310	1 219	3 469	
Antolainasaam. vähennykset liikelaitoksilta	7 433	0	7 433	0	0	0	
Lainakannan muutokset	97 070	37 367	134 437	97 070	99 764	77 586	
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	112 173	44 800	156 973	112 173	123 749	110 921	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-15 103	-7 433	-22 536	-15 103	-23 985	-33 335	
Lyhytaik.lain.muutos	0	0	0	0	0	0	
Muut oman pääoman muutokset	0	13 444	13 444	1 444	1 544	1 400	
Muut maksuvalmiuden muutokset	0	3 008	3 008	3 008	3 240	3 240	
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	59 513	53 819	113 332	101 332	105 267	85 195	
RAHAVAROJEN MUUTOS	-5 298	5 999	701	700	67	-200	

Oulun kaupungin toiminnan ja talouden riskianalyysi

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehtävä on tukea suunnitelmien mukaista toimintaa, mihin kuuluu myös ennakoida uhkatekijöitä ja arvioida mahdollisuuksia. Sisäinen valvonta ei kohdistu vain talouteen, vaan koko toimintaan. Johdon tehtävänä on johtaa, ohjata ja valvoa vastuualueensa toiminnan onnistumista työvälleinä sisäinen valvonta ja riskienhallinta.

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta kattavat kaupungin oman toiminnan sekä toiminnan, josta kaupunki vastaa omistuksen, ohjaus- ja valvontavastuun sekä muiden velvoitteiden tai sopimusten nojalla.

Riskienhallinnalla varmistetaan asetettujen tavoitteiden saavuttaminen ja talousarvion toteutuminen oikealla ennakkoinnilla. Riskien tunnistamisella voidaan huomata myös uusia mahdollisuuksia. Riskienhallinta on myös osa strategia- ja talousarvioprosessia sekä toiminnan suunnittelua. Riski on mahdollinen tapahtuma tai tapahtumaketju, joka voi vaarantaa taloudellisten tai toiminnallisten tavoitteiden saavuttamisen lyhyellä tai pitkällä aikavälillä.

Riskit voidaan jaotella:

- sisäiset ja ulkoiset riskit
- mitattavissa olevat riskit ja riskit, joita ei voida mitata
- yksikön omassa vaikutusvallassa olevat riskit ja riskit, joihin yksikkö ei voi itse suoraan vaikuttaa.

Ulkoiset riskit

Globaali kilpailu

Globaali kilpailu aiheuttaa Suomelle ja myös Oululle tulevana vuosina suuria haasteita. Haasteet koskettavat kaikkia yhteiskunnan ja talouselämän alueita työssä, tuotannossa, tutkimus- ja kehitystoiminnassa sekä koulutuspolitiikassa.

Globaalin kilpailun hallinnassa voidaan erottaa seuraavat osaamisalueet:

- globaalien riskien arviointi ja hallinta
- yritystoiminnan globalisoitumisen vaikutukset
- globaalin osaamisen hyödyntäminen
- julkisen sektorin muutos, verotuksen edellytykset, julkiset hankinnat
- palveluiden kehittäminen ja vientimahdollisuuksien hyödyntäminen
- innovaatioprosessin edistäminen ja hallinta
- tutkimuksen uudet suunnat
- kansainvälinen muuttoliike.

Globaalin tiedon entistä tehokkaampi hyödyntäminen nousee tärkeäksi elinkeinoelämässä, tieteessä ja teknologiassa. On luotava riittävät valmiudet ja mekanismit sekä kansainvälisen kehityksen seurantaan että globaalin tiedon siirtämiseen ja hyödyntämiseen.

Erityisen merkittäviä ovat varsinkin energiamarkkinoiden riskien vaikutukset talouteen.

Haasteena on kysynnän ja tarpeiden sekä markkinoiden muutosten ymmärtäminen.

Oulun pitää pystyä houkuttelemaan ammattitaitoisia osaajia erityisesti niille aloille, joissa osaamisessa on parannettavaa tai joilla ammattitaitoisesta työvoimasta on tulossa pulaa.

Väestön kasvu ja ikääntyminen

Oulun väestön kasvun ennustamiseen vaikuttavat mm. syntyvyys ja muuttoliike. Väestön ikärakenteella on merkitystä palvelujen järjestämiseen. Oulussa ikääntyvien osuus kasvaa voimakkaasti seuraavalla tulevalla suunnittelukaudella. Ikääntyvien palvelujen kehittäminen on erityinen painopistealue.

Talouden hidas elpyminen

Talouden hitaasta elpymisestä suunnittelukaudella voi olla seurauksena, että kaupungin tulopohja kapenee ja heikkenee olennaisesti arvioiduista. Tulopohjan heikko kehitys johtaa kaupungin velkaantumiseen. Edellä oleva kehitys voi vaatia talouden ja toiminnan kehittämisohjelman lisäksi toimenpiteitä talouden tasapainottamiseksi.

Taantuman pitkittyminen lisää työttömyyttä, jonka seurauksena sosiaali- ja terveystoimen menot kasvavat yli ennusteiden.

Raaka-aineet ja palvelujen ostot

Suurimmat riskit, jotka kohdistuvat kilpailussa oleviin liikelaitoksiin ovat kohonneet raaka-aineiden hinnat ja raaka-aineiden riittävyys. Oulun Energian turvetuotannon ongelmat ja kohonnut öljyn hinta on alentanut liikelaitoksen tuloksen tuottamisen kykyä.

Palvelujen ostojen onnistumisessa on tärkeää kilpailutuksien onnistuminen, toimivat markkinat sekä uusien markkinoiden synnyttäminen. Sosiaali- ja terveystoimen osalta huomio on kiinnitettävä asiakaspalveluostojen onnistumiseen.

Valtiovallan toimenpiteet

Valtiovallan toimenpiteet lainsäädännön kautta aiheuttavat lisää velvoitteita kunnille eikä niitä täysimääräisesti kompensoida valtionosuusjärjestelmän avulla, jolloin kuntien omavastuuosuus kasvaa.

Ympäristöasiat

Ympäristöriskien hallinta edellyttää ympäristöasioiden nykytilanteen tuntemusta ja jatkuvaa parantamista sekä kestäväen kehityksen edistämistä.

Sisäiset riskit

Hallinnon järjestäminen ja johtamistapa

Hallinnon järjestäminen ja johtamistapa luovat perustan johtamis- ja ohjausjärjestelmälle. Ne vaikuttavat siihen, miten organisaation toiminnot järjestetään, tavoitteet asetetaan ja riskit arvioidaan. Lisäksi ne vaikuttavat toiminnan suunnitteluun ja tehtävien toteuttamiseen sekä näihin liittyviin valvontatoimenpiteisiin, tuotettavaan tietoon ja tiedon välittämiseen sekä toiminnan seurantaan. Nämä ovat erityinen haaste tulevalle johtamisjärjestelmän kehittämiselle.

Toimivallan ja vastuiden epäselvyydet voivat johtaa taloudellisiin menetyksiin esim. toimivallan ylityksissä tai tehtävien laiminlyönnöissä. Selkeät toimivallat ja vastuiden määrittelyt sekä toiminnan ja delegoitujen valtuuksien käytön valvonta estävät riskien toteutumisen.

Kaupunkistrategia, omistajaohjaus ja konserniohjaus

Yksi riskeistä on, että kaupungin strategia ei toteudu eikä toiminta ole strategian mukaista, poikkeamia asetetuista tavoitteista ei huomata, ei oteta huomioon tai strategia ei aidosti ohjaa toimintaa. Seurauksena tästä voi olla, että hallintokuntarajat ylittävät toimintaprosessit eivät muodosta jatkumoa, vaan niiden rajapintoihin syntyvät riskialueet.

Talouden ja toiminnan kehittämissuunnitelmassa on keskeistä palvelutuotannon kehittäminen ja palveluiden järjestäminen sekä omistajapoliittiset linjaukset. Jos tavoitteet eivät toteudu (esim. palveluverkkoratkaisut), jatkaa peruskunnan toimintakate kasvua suhteessa verotuloihin ja valtionosuuksiin. Riskinä on myös, että kaupungin organisaatiossa tapahtuu osaoptimointia, jonka seurauksena kustannussäästöt toisessa hallintokunnassa johtavat suurempaan menokasvuun muualla organisaatiossa.

Kuntayhtymien omistajaohjauksen onnistuminen on tärkeää. Jos erikoissairaanhoidon menojen kasvu jatkuu eikä kasvua saada hidastumaan, on seurauksena, että kaupungin oman toiminnan osalta toimenpiteitä joudutaan lisäämään

Henkilöstö

Henkilöstöriskit liittyvät mm. henkilöstöressurssien kohdistamiseen, osaamiseen, osaamisen kehittämiseen ja motivaatioon sekä avainhenkilöriskeihin. Henkilöstöressurssi on yksi kaupungin tärkeimmistä resursseista.

Kaupungin taloudelliseen menestykseen vaikuttaa se, miten löydetään ratkaisut henkilöstöstrategian kysymyksiin:

- henkilöstöpolitiikan vaikuttavuus ja johtaminen
- työyhteisön hyvinvointi ja osaamisen kehittäminen
- henkilöstöressurssien mitoitus ja liikkuvuus.

Kaupungin henkilökunnan eläköityminen tulevina vuosina on mahdollisuus ja samalla haaste toiminnan kehittämisessä.

Kunta-alan työ- ja virkaehtosopimukset ovat voimassa tammikuun 2010 loppuun asti. Sopimuskausi Tehyn kanssa jatkuu vuoden 2011 loppuun ja Tehy-pöytäkirjaan sisältyy sopimuskorotuksia vuodelle 2010. Neuvottelut kunta-alan seuraavista työ- ja virkaehtosopimuksista käynnistyvät vasta tämän vuoden loppupuolella ja ne käydään tilanteessa, jossa kuntatalous on kiristynyt. Keskimäärin palkkojen kasvuksi kuntakentällä arvioidaan 2,5 % -3 %.

Tiedonhallinta ja tietojärjestelmät

Riskit liittyvät mm. siihen saadanko tietoa liian myöhään, tieto on riittämätöntä, väärässä muodossa tai tiedonkulku on yksisuuntaista. Talouden ja toiminnan suunnittelussa ja tulevaisuuden ennustamisessa tarvitaan laaja-alaista tietoa talouden ja toiminnan alueelta.

Toiminnan ja sen tehokkuuden edellytyksenä on, että päätöksenteon tukena on käytettävissä riittävät, ajantasaiset ja oikeat tiedot. Organisaation toiminnan ohjaamiseen ja valvontaan tarvitaan tietoja taloudesta, toiminnasta sekä lakien ja päätösten noudattamisesta. Toimintaympäristöstä on kerättävä tietoa ja sitä on jatkuvasti analysoitava.

KÄYTTÖTALOUSMENOJEN VERTAILU

KÄYTTÖTALOUS	TILINPÄÄTÖS	TALOUSARVIO	TALOUSARVIO	MUUTOS	MUUTOS
Toimintatulot ja -menot, 1000 €	2008	2009 sis. kv 15.6.09	2010	TA09/TA10	TA2009/TA2010 %
KESKUSVAALILAUTAKUNTA					
Toimintatulot	0	200	0	-200	0,0
Toimintamenot	303	275	0	-275	0,0
Toimintakate	-303	-75	0	75	0,0
TARKASTUSLAUTAKUNTA					
Toimintatulot	0	0	0	0	0,0
Toimintamenot	494	695	684	-11	-1,6
Toimintakate	-494	-695	-684	11	-1,6
KAUPUNGINVALTUUSTO					
Toimintatulot	0	0	0	0	0,0
Toimintamenot	401	460	460	0	0,0
Toimintakate	-401	-460	-460	0	0,0
KAUPUNGINHALLITUS YHTEENSÄ					
Toimintatulot	8 130	9 362	8 927	-435	-4,6
Toimintamenot	40 043	46 843	52 739	5 896	12,6
Toimintakate	-31 912	-37 481	-43 812	-6 331	14,5
KH ilman koko kaupunkia koskevia menoja ja varauksia					
Toimintatulot	4 490	5 845	5 620	-225	-3,8
Toimintamenot	19 221	20 263	20 003	-260	-1,3
Toimintakate	-14 731	-14 418	-14 383	35	-0,2
Koko kaupunkia koskevat menot ja varaukset					
Toimintatulot	1 848	1 400	1 800	400	28,6
Toimintamenot	4 499	6 382	12 124	5 742	90,0
Toimintakate	-2 651	-4 982	-10 324	-5 342	51,7
Keskushallinnon strategiset ryhmät					
Toimintatulot	1 792	2 117	1 507	-610	-28,8
Toimintamenot	16 323	20 198	20 612	414	2,0
Toimintakate	-14 531	-18 081	-19 105	-1 024	5,4
SOSIAALI- JA TERVEYSLAUTAKUNTA: TILAAJA					
Toimintatulot	55 929	42 631	46 441	3 810	8,9
Toimintamenot	424 835	443 673	459 741	16 068	3,6
Toimintakate	-368 906	-401 042	-413 300	-12 258	3,0
SOSIAALI- JA TERVEYSLAUTAKUNTA: TILAAJA ilman työllistämistä					
Toimintatulot	53 517	39 714	44 186	4 472	11,3
Toimintamenot	415 383	433 890	448 758	14 868	3,4
Toimintakate	-361 865	-394 176	-404 572	-10 396	2,6
Työllistäminen					
Toimintatulot	2 412	2 917	2 255	-662	-22,7
Toimintamenot	9 453	9 783	10 983	1 200	12,3
Toimintakate	-7 041	-6 866	-8 728	-1 862	21,3
SOSIAALI- JA TERVEYSLAUTAKUNTA: PALVELUJOHTOKUNTA YHTEENSÄ					
Toimintatulot	187 514	187 526	184 119	-3 407	-1,8
Toimintamenot	190 344	187 526	184 119	-3 407	-1,8
Toimintakate	-2 831	0	0	0	0,0

NUORISOASIANLAUTAKUNTA					
Toimintatulot	1 025	982	1 153	171	17,4
Toimintamenot	7 231	7 827	7 968	141	1,8
Toimintakate	-6 207	-6 845	-6 815	30	-0,4
LIIKUNTALAUTAKUNTA					
Toimintatulot	2 722	2 482	2 632	150	6,0
Toimintamenot	15 384	16 819	17 296	477	2,8
Toimintakate	-12 663	-14 337	-14 664	-327	2,2
OPETUSLAUTAKUNTA					
Toimintatulot	4 688	3 946	4 305	359	9,1
Toimintamenot	119 112	126 576	129 460	2 884	2,3
Toimintakate	-114 423	-122 630	-125 155	-2 525	2,0
KULTTUURILAUTAKUNTA YHT.					
Toimintatulot	3 585	2 965	3 078	113	3,8
Toimintamenot	27 347	28 311	28 458	147	0,5
Toimintakate	-23 762	-25 346	-25 380	-34	0,1
Kulttuuriltk ilman teatteria, orkesteria ja nuoriso- ja kultt.keskusta, tietomaata					
Toimintatulot	707	549	587	38	6,9
Toimintamenot	12 517	13 114	13 288	174	1,3
Toimintakate	-11 810	-12 565	-12 701	-136	1,1
Kaupunginteatteri					
Toimintatulot	1 173	1 138	1 138	0	0,0
Toimintamenot	7 792	8 137	8 095	-42	-0,5
Toimintakate	-6 619	-6 999	-6 957	42	-0,6
Kaupunginorkesteri					
Toimintatulot	600	390	465	75	19,2
Toimintamenot	4 009	4 073	4 095	22	0,5
Toimintakate	-3 409	-3 683	-3 630	53	-1,5
Valve					
Toimintatulot	369	244	244	0	0,0
Toimintamenot	1 556	1 605	1 664	59	3,7
Toimintakate	-1 187	-1 361	-1 420	-59	4,2
Tietomaa					
Toimintatulot	736	644	644	0	0,0
Toimintamenot	1 473	1 382	1 316	-66	-4,8
Toimintakate	-737	-738	-672	66	-9,8
TEKNINEN LAUTAKUNTA YHTEENSÄ					
Toimintatulot	34 779	30 765	30 584	-181	-0,6
Toimintamenot	33 880	34 470	37 443	2 973	8,6
Toimintakate	899	-3 705	-6 859	-3 154	46,0
Tekninen keskus					
Toimintatulot	33 588	29 565	29 452	-113	-0,4
Toimintamenot	29 305	29 416	32 389	2 973	10,1
Toimintakate	4 283	149	-2 937	-3 086	105,1
Joukkoliikenne					
Toimintatulot	1 191	1 200	1 132	-68	-5,7
Toimintamenot	4 575	5 054	5 054	0	0,0
Toimintakate	-3 383	-3 854	-3 922	-68	1,7
RAKENNUSLAUTAKUNTA					
Toimintatulot	1 925	1 398	1 600	202	14,4
Toimintamenot	1 685	1 598	1 701	103	6,4
Toimintakate	240	-200	-101	99	-98,0
KÄYTTÖTALOUS YHTEENSÄ					
Toimintatulot	300 297	282 257	282 839	582	0,2
Toimintamenot	861 059	895 073	920 069	24 996	2,8
Toimintakate	-560 761	-612 816	-637 230	-24 414	3,8

KÄYTTÖTALOUS

KESKUSVAALILAUTAKUNTA

Vuonna 2010 ei toimiteta vaaleja. Vuonna 2011 on eduskuntavaalit ja vuonna 2012 presidentin vaalit ja kunnallisvaalit.

1 000 €	TP2008	TA2009	TALOUS- ARVIO 2010	TS2011	TS2012
Toimintatulot yhteensä	0	200	0	210	420
Toimintamenot yhteensä	303	275	0	290	800
Toimintakate	-303	-75	0	-80	-380

TARKASTUSLAUTAKUNTA

1 000 €	TP2008	TA2009	TALOUS- ARVIO 2010	TS2011	TS2012
Toimintatulot yhteensä	0	0	0	0	0
Toimintamenot yhteensä	494	695	684	696	703
Toimintakate	-494	-695	-684	-696	-703

Tarkastuslautakunnan talousarvioehdotus vuodelle 2010 ja suunnitelma vuosille 2011–2012 on laadittu nykymuotoisen ja laajuisen toiminnan pohjalta. Määrärahavaraus kattaa tarkastuslautakunnan, tilintarkastuspalvelujen ja revisiotoimiston kustannukset.

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on kuntalain mukaan huolehtia kaupungin hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestämisestä ja yhteen sovittaa kunnan ja sen tytäryhtiöiden tarkastus, valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet. Tarkastuslautakunnalla on vuosittain noin 10 kokousta ja lautakunnalla ja sen kahdella jaostolla yhteensä noin 20 arviokäyntiä.

Revisiotoimisto on tarkastuslautakunnan alainen yksikkö, jossa on viisi vakinaista henkilöä. Henkilömäärä pysyy samana koko suunnittelukauden. Revisiotoimiston kustannuspaikalle on varattu määräraha opintojensa loppuvaiheessa olevan ylempää korkeakoulututkintoa opiskelevan opiskelijan palkkaamiseen harjoittelijaksi noin kolmen kuukauden ajaksi.

KAUPUNGINVALTUUSTO

Kansainvälisen taloustilanteen nopea heikkeneminen viime vuoden lopulta lähtien vaikuttaa voimakkaasti myös julkiseen sektoriin ja Oulun kaupungin talouteen. Kaupunginhallitus käynnisti 23.2.2009 § 79 talouden ja toiminnan kehittämissohjelman valmistelun ja velvoitti lauta- ja johtokuntia laatimaan omat esityksensä toimenpiteistä talouden tasapainottamiseksi erikseen vuodeksi 2009 ja vuosille 2010 – 2012.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 15.6.2009 § 51 Oulun kaupungin talouden ja toiminnan kehittämissohjelman 2010 - 2012. Kaupungin talouden ja toiminnan kehittämissohjelman lähtökohdista ovat toimenpide-ehdotukset sekä keskeiset taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet. Kehittämissohjelma perustuu valtuustoryhmien tekemään sopimukseen, joka koskee vuosien 2010- 2012 aikana toteutettavia kaupungin talouden ja toiminnan kehittämistoimenpiteitä ja talouden tasapainotusta vuoteen 2012 mennessä.

Kaupunkistrategian tarkistuksen valmistuminen on siirtynyt talouden ja toiminnan kehittämissohjelman vuoksi syksyyn 2009.

Kaupunkistrategia tukee talouden ja toiminnan kehittämissohjelman 2010 - 2012 tavoitteita, strategialla varmistetaan kehittämissohjelman tavoitteiden toteutuminen myös pidemmällä aikavälillä.

Kaupunginhallitus hyväksyi 28.9.2009 eurooppalaisen peruskirjan naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta paikallishallinnossa todeten, että sitoumuksien toteuttaminen ajoitetaan vuosille 2010-2011. Jotta kunta voisi toteuttaa peruskirjan pääperiaatteita, on kunnan aloitettava tasa-arvoa palvelevan tietokantansa tarkistaminen.

Kaupungintalon saneerauksen valmistuttua kaupunginvaltuuston ja pääosin muidenkin toimielinten kokoukset pidetään uudistuneissa tiloissa.

1 000 €	TP2008	TA2009	TALOUS- ARVIO 2010	TS2011	TS2012
Toimintatulot yhteensä	0	0	0	0	0
Toimintamenot yhteensä	401	460	460	460	460
Toimintakate	-401	-460	-460	-460	-460

KAUPUNGINHALLITUS

1 000 €	TP2008	TA2009	TALOUS- ARVIO 2010	TS2011	TS2012
Toimintatulot yhteensä	8 130	9 362	8 927	8 927	7 095
Toimintamenot yhteensä	40 043	46 843	52 739	50 953	50 953
Toimintakate	-31 912	-37 481	-43 812	-42 026	-43 858

KAUPUNGINHALLITUS ILMAN KOKO KAUPUNKIA KOSKEVIA MENOJA JA VARAUKSIA

1 000 €	TP2008	TA2009	TALOUS- ARVIO 2010	TS2011	TS2012
Toimintatulot yhteensä	4 490	5 845	5 620	5 620	3 788
Toimintamenot yhteensä	19 221	20 263	20 003	22 528	22 528
Toimintakate	-14 731	-14 418	-14 383	-16 908	-18 740

EU- ym. kehittämishankkeet

EU:n ohjelmakaudella 2007-2013 kehittämisen rahoitusmahdollisuuksia tarjoavat Oulun alueella EU:n kilpailukyky- ja työllisyystavoiteohjelmasta sekä muut EU:n ja kansalliset rahoituslähteet. Kansallisia keskeisiä rahoituslähteitä ovat STM:n KASTE- ohjelma sekä Tekesin teknologian kehittämisohjelmat.

Oulun kaupunki varaa em. ulkopuolisen kehittämishankkeen hyödyntämiseksi 3,05 miljoonan euron määrärahan, jolla katetaan Oulun kaupungin omien investointi- ja kehittämishankkeiden ensimmäisen hankevuoden määrärahat (menomääräraha-arvio 2,05 miljoonaa euroa, tulot 1,225 euroa) sekä Oulun yliopiston ja Oulun seudun ammattikorkeakoulun yhteistyösopimuksen mukainen rahoitusosuus (menot 1,0 miljoonaa euroa). Yksittäisiä isoja kohteita joudutaan tässä varatun määrärahan lisäksi tarvittaessa rahoittamaan kehittämisrahastosta.

Avustukset

- 100.000 euroa Nallikarille

Yhteistoimintaosuudet

- Pohjois-Pohjanmaan liitto 1,2 milj. euroa (-12.000 e v. 2009 määrärahaan)
- Suomen Kuntaliitto 0,4 milj.euroa (+10.000 e v. 2009)
- Kunnallinen työmarkkinalaitos 0,1 milj. euroa (+1200 e v. 2009)
- Oulu-Koillismaan pelastuslaitos 8,1 milj.euroa (+ 155.000 e v. 2009)
- Oulun seudun ympäristövirasto 1,9 milj.euroa (-2.300 e v. 2009)

Suhdetoiminta

Kaupunginhallitus painottaa strategiansa mukaisia tavoitteita ja päämääriä kotimaisessa ja kansainvälisessä yhteistyössä samoin kuin Euroopan unioniin liittyvissä asioissa. Toiminnassa korostetaan myös verkostojen vahvistamista eri alueilla. Merkittävimpiä verkostoja ovat EU:n ohella mm. Perämeren kaari, Barents-yhteistyö ja muut Pohjoismaihin ja Venäjään liittyvät yhteistyömuodot.

Vieraanvaraisuus painottuu kansainvälisyyteen ja valtakunnallisuuteen ja sellaiseen yhteistyöhön, jolla on merkitystä Oululle ja jossa voidaan markkinointia hyödyntää. Taloudellisesta tilanteesta johtuen vieraanvaraisuuden kriteereitä entisestään tiukennetaan. Oulussa järjestettäviin merkittäviin kongresseihin ja tapahtumiin osallistutaan erillisin päätöksin.

Kaupungintalon saneerauksen valmistuttua varaudutaan järjestämään sen esittely- ja avajaistilaisuus sekä pitämään avoimet ovet kuntalaisille.

Vertailukaupunkien, kuntien keskusjärjestöjen, Suomen Kuntaliiton, eduskunnan, ministeriöiden ja kansanedustajien ja valiokuntien sekä suurlähetystöjen, kunniakonsuliverkoston ja muiden kansainvälisten partnereiden kanssa tehdään tapauskohtaisesti yhteistyötä ja näkyvyyttä sekä haetaan uusia verkosto-mahdollisuuksia.

Kaupunginvaltuuston puheenjohtajat, kaupunginhallitus ja ao. virkamiehet osallistuvat kotimaisiin ja kansainvälisiin verkosto- ym. tapahtumiin ja kokouksiin erillisin päätöksen. Koko kaupunginhallituksen vuosittainen matka toteutetaan.

Suomen Kuntaliiton tapahtumia ovat mm. Nordisk Träff –tapahtuma elokuussa Hämeenlinnassa. Murmankin ja Arkangelin kaupungin valtuuskuntien vierailuun varaudutaan. Samoin hoidetaan muut vuoden aikana toteutettavat ystävyyskaupunki- ja partnereiden vierailut. Varaudutaan myös osaltaan osallistumaan ympäristöviraston järjestämään ystävyyskaupunkien ympäristötapahtumaan.

Suhdetoiminta valmistelee ritarikuntien kunniamerkkien ja muiden huomionosoitusten, kuten arvonimien ym. valmistelut ja hakemiset.

Suhdetoiminta valmistelee järjestöjen ja yhteisöjen tapahtuma- ym. suhdetoiminnalliset avustukset kaupunginhallitukselle.

KOKO KAUPUNKIA KOSKEVAT MENOT JA VARAUKSET

1 000 €	TP2008	TA2009	TALOUS- ARVIO 2010	TS2011	TS2012
Toimintatulot yhteensä	1 848	1 400	1 800	1 400	1 400
Toimintamenot yhteensä	4 499	6 382	12 124	12 124	12 124
Toimintakate	-2 651	-4 982	-10 324	-10 724	-10 724

Kuntaliitto on ohjeistanut, että eläkemenoperusteisen maksun tilikauden ennakkoerät ja edellisen tilikauden lopullinen maksu kirjataan Kuntien eläkevakuutuksen laskun liitteessä mainittuja toimintayksiköitä vastaaville tehtäville. Mikäli toimintayksiköitä vastaavaa

tehtävää ei kunnassa ole enää käytössä esim. organisaatiomuutosten johdosta, on eläkemaksu pyrittävä kohdistamaan tehtävään, joka aiheuttamisperiaatteen mukaan on perustelluin.

Oulun kaupungin eläkemenoperusteiset ennakkomaksut v. 2009 ovat yhteensä 18 819 363 euroa. Eläkemenoperusteiseen maksuun sisältyy eläkemaksuja myös ns. lakkautetuista toiminnoista. Koska eläkemenoperusteiset maksut eivät aiheudu tehdystä työstä ja siitä maksetusta palkasta, on perusteltua kohdistaa lakkautettujen toimintojen henkilöiden eläkkeistä aiheutuvat eläkemaksut sitovuudelle "koko kaupunkia koskevat menot ja varaukset", siltä osin kuin niistä ei ole sovittu toimintojen uudelleen järjestelyjen yhteydessä taikka niistä ei ole erikseen muuta sovittu.

Lisäksi koko kaupunkia koskevat menot ja varaukset sisältävät keskitetyn palkkavarauksen, työterveysmaksun, hankintapalveluiden, asiakaspalvelukeskuksen ja Oulu10 – puhelinpalvelukeskuksen ostopalvelut Oulun Konttorilta.

KESKUSHALLINNON STRATEGISET RYHMÄT

TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOKSET SUUNNITTELUKAUDELLE

Heikentynyt kansantaloudellinen tilanne on heikentänyt myös Oulun kaupungin taloutta. Kaupunginvaltuusto hyväksyi 15.6.2009 talouden ja toiminnan kehittämisohjelman, jonka keskeisenä tavoitteena on tasapainoinen talous vuoteen 2012 mennessä. Kehittämisohjelmassa on keskeistä palvelutuotannon kehittäminen ja palveluiden järjestäminen sekä omistajapolitiittiset linjaukset.

Oulun ja seudun tulevaisuus ja kilpailukyky edellyttävät tiivistyvää kumppanuutta valtion ja uudistuvan aluehallinnon kanssa. Edunvalvontaa tarvitaan erityisesti isojen infrahankkeiden varmistamiseksi.

Tilaajaorganisaation ja keskushallinnon yhdistäminen yhdeksi palvelujen järjestämisorganisaatioksi edellyttää laajojen valmistelujen käynnistämistä ja organisaation muutosvalmennuksen suunnittelua ja toteutusta. Tehtävänä on myös kaupunkikonsernin toimintajärjestelmän kehittäminen ja palveluhjelmien valmistelu sen jälkeen kun uudesta toimintaorganisaatiosta on päätetty.

Talouden suunnittelussa tarvitaan hyvää tiedonhallintaa ja kattavia, ajanmukaisia tietojärjestelmiä. Nykyiset prosesseissa käytettävät järjestelmät eivät kaikilta osin palvele uutta toimintatapaa. Johtamisjärjestelmän uudistus asettaa vaatimuksia taloushallinnon tietojärjestelmien ajanmukaisuudelle ja tietohallintojärjestelmä-integraatiolle.

Innovaatiostrategian ja Triple Helix –raportin mukaisia toimia jatketaan perustettujen innovaatiokeskusten piirissä osapuolten allianssisopimuksessa sovittujen työryhmien ohjauksessa ja resurssien mukaisesti. Myös Oulun Innovationin hallinnoimat osaamiskeskusohjelmat jatkavat kehittämishankkeitaan uusien innovaatioiden synnyttämiseksi ja sitä kautta uusien kansainvälisillä markkinoilla toimivien kasvuyritysten synnyttämiseksi. Toimintaa tuetaan myös kansallisen koheesio- ja kilpailukykyohjelman (KOKO) kautta.

Työllisyyden hoidon Oulun malli – toimenpideohjelman läpileikkaavia tavoitteita edistetään yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Suunnittelukaudella tiivistetään yhteistyötä muun muassa elinkeinopolitiikan eri toimijoiden kanssa. Kaupunginhallitus seuraa säännöllisesti työllisyyden Oulun mallin toteutumista. Asia tuodaan valtuustolle tiedoksi. Valtuusto järjestää elinkeinoelämän toimijoiden kanssa yhteisen foorumin v. 2010 paremman työllisyyden edistämiseksi.

Vuonna 2009 valmistuneen Barents-strategian linjaamia toimenpiteitä toteutetaan osapuolten roolien mukaisesti ja käytännön toiminnasta vastaava Barents-keskus pyritään saamaan aikaan vuoden 2010 aikana. Perämerenkaaren toimesta EU:n Itämeri-strategian toteuttamisen, Oulu-Kajaani kehittämissyöhykkeen ja Multipolis -verkoston toimintaan osallistutaan aktiivisesti niin edunvalvonnan kuin yhteisten hankkeiden muodossa.

Tutkimus-, kehittämis- ja hanketoiminnan uudelleen organisointia selvittänyt työryhmä jätti raporttinsa syksyllä 2009 ja siinä esitettyjen toimenpiteiden käyttöönottoa toteutetaan vaiheittain. Tämä organisoituminen liittyy läheisesti keskushallinnon ja tilaajaorganisaation yhdistämiseen sekä yrityskehityspalveluiden uuteen järjestämistapaan perustettavan uuden yksikön toimesta.

Maahanmuuttajien integroitumista edistetään paikallisesti heille suunnattuja palveluita kehittäen Homelike Oulu- Oulu omaksi -hankkeen ja Oulu Expat City-toiminnan resurssein. Kansainvälisten verkostojen ja kahdenvälisen kaupunkiyhteistyön toimia jatketaan entisten kumppaneiden kanssa.

Viestinnän, asianhallinnan ja tietohallinnon keskeisin tehtävä on sähköisen työpöydän sekä intra- ja internet-sivustojen kehittäminen ja sähköisen toimintaympäristön tiedonhallinnan suunnittelu ja toteuttaminen.

Uuden EU-ohjelmakauden tavoitteet ja niihin vaikuttaminen ovat osa tulevaisuuteen varautumista.

Kansainväliseen ja kansalliseen kilpailukykyyn ja vetovoimaan vaikuttavat kaupungin ja seudun asuin- ja toimintaympäristöt ja koko Pohjois-Suomen logistinen järjestelmä ja sen kehittyminen. EU:n pohjoisen ulottuvuuden painotuksissa korostuvat Barentsin, Pohjois-Suomen ja Perämerenkaaren mahdollisuudet osana EU:n Itämeri-strategiaa.

Kaupunkipolitiikan yhteistyöhön ja edunvalvontaan sekä suurkaupunkipoliittisen ohjelman valmisteluun osallistutaan kaupunkipolitiikan yhteistyöryhmässä ja suurten kaupunkien yhteistyössä. Kaupunki osallistuu valtioneuvoston hyväksymän kaupunkipoliittisen periaateasiakirjan toimeenpanoon.

Kaupunkipolitiikan osana toteutetaan käynnistetyn koheesio- ja kilpailukykyohjelman (KOKO) oululaista sisältöä. 2010 vuoden alusta aluekeskusohjelma muuttuu TEM:n KOKO-ohjelmaksi. Kehityksen turvaavassa KOKO:ssa Oulun strateginen rooli on Pohjois-Suomen kannalta ja kansallisestikin merkittävä. Oulu voi osaamiskeskittymänä verkostua tuloksekkaasti yli maakuntarajojen ja kansainvälisesti. Ohjelmassa painotetaan kaupunki- ja innovaatiopolitiikkaa, erityisesti Triple Helix-ohjelman toteutusta kansallisen innovaatiostrategian linjausten mukaisesti. Ohjelmassa huomioidaan Oulun tulevaisuuden työllisyystyöryhmän (12.8.2009) työllisyyskehityksen Oulun mallin toimenpideohjelma sen käynnistäminen ja toimenpiteiden ohjaaminen.

Kiimingin kunnan aloitteesta Oulun seudun kuusi kuntaa tekivät huhtikuussa 2009 valtiovarainministeriölle esityksen erityisen kuntajakoselvityksen tekemisestä kuntien alueella. Mukana ovat Haukipudas, Kiiminki, Muhos, Oulu, Oulunsalo ja Yli-Ii. Ministeriö hyväksyi kuntien esityksen ja nimesi kuntajakoselvittäjäksi fil.tri Arto Kosken.

Selvitystyö jatkuu tiiviinä helmikuulle 2010, jolloin kuntajakoselvittäjä antaa oman esityksensä. Kuntien hallitukset käsittelevät esitystä 12.4. ja valtuustot 26.4. Mikäli yksi tai useampi valtuusto ei hyväksy esitystä, tehdään mahdollisesti toinen selvityskierros, jonka esitystä hallitukset käsittelevät 14.6. ja valtuustot 28.6. Mahdollinen kuntaliitoksen ajankohta riippuu kuntajakoselvittäjän esityksestä.

Kaupungin vision ja strategian linjausten toteuttaminen edellyttävät ajantasaisia yleiskaavoja sekä määrätietoista maankäytön ohjausta. Ilmaston muutoksen hillitseminen on noussut merkittäväksi haasteeksi maankäytön suunnittelulle ja edellyttää määrätietoista kaupunkirakenteen eheyttämistä.

Monikuntaliitosselvityksen tulokset keväällä 2010 voivat tuoda merkittäviä muutospaineita yleiskaavoituksen tehtäviin, resursseihin ja mahdollisesti myös organisaatioon.

Kaupunkistrategian tarkistuksen valmistuminen on siirtynyt talouden ja toiminnan kehittämissuunnitelman vuoksi syksyyn 2009. Strategiaan liittyy toimeenpanosuunnitelma, joka käynnistetään strategian tarkistuksen valmistuttua.

Sisäisen tarkastuksen tehtävänä on tukea johtoa muutoksen hallinnassa ja arvioida toimintaympäristössä tapahtuvien muutosten (esim. lainsäädäntö, organisaatiomuutokset) vaikutukset konsernivalvontaan, kaupungin sisäiseen valvontajärjestelmään, sen rakenteeseen ja toimivuuteen sekä riskienhallintaan.

Vuoden 2010 aikana valmistellaan elinkeinotoimen organisoitumista liikelaitokseksi, joka vastaa kaupungin koko elinkeinopolitiikan toteutuksesta ja järjestää yritysten tarvitsemia yrityskehityspalveluja.

Vuoden 2010 ajan yrityskehityspalveluja tarjoavat Oulu Innovation Oy ja Ouluseutu Yrityspalvelut jatkavat työtään osallistuen uuden organisaation valmisteluun.

Matkailun osalta on valmisteltavana Master Plan suunnitelmassa esitetty seudullinen organisaatio. Kaupunki- ja matkailumarkkinoinnin sekä viestinnän yhteistyöllä pyritään vahvistamaan Oulu-brändiä.

Kaupungintalon peruskorjauksen aiheuttamaan vuokrankorotukseen on varattu 675.000 euroa enemmän kuin vuoden 2009 vuokrat. Tilaliikelaitokselta ei ole vielä saatu eri sitoumuksille (kv, kh jne) jaettavia vuokria.

KAUPUNKISTRATEGIAA TUKEVAT TALOUSARVIOVUODEN KESKEISET TAVOITTEET

Yhteiskunnallinen vaikuttavuus ja palvelukyky

Kriittinen menestystekijä	Strateginen tavoite	Tavoite 2010	Mittari
KANSAINVÄLINEN JA STRATEGISIA TAVOITTEITA TUKEVA KOULUTUS –JA INNOVAATIOYMPÄRISTÖ	Triple Helix – allianssisopimuksen mukaisten painopistealueiden toiminta etenee	Sopimusten mukainen eteneminen	- Triple Helix – allianssisopimuksen toimenpiteiden mukainen eteneminen
	Korkeatasoinen koulutus ja tutkimus		- Koulutusaste. Oulun koulutusaste on kolmen korkeimman joukossa suurimpien kaupunkien vertailussa
	Oulun seudun T&K-toiminnan osuus kansallisesta kokonaispanostuksesta kasvaa		- T&K osuus kansallisesta kokonaispanostuksesta a. Oulun seudun osuus T&K panostuksesta kasvaa verrattuna edelliseen tilastointivuoteen

<p>ONNISTUNUT ELINKEINO-, YRITTÄJYYS JA TYÖLLISYYSPOLITIikka</p>	<p>Työpaikkojen ja yritysten määrä kasvaa ja elinkeinoelämä vahvistuu</p> <p>Yritystoiminnan tehostuminen. Yrityspalvelut vastaavat alueen tarpeisiin</p> <p>Peruskoulun päättäneet nuoret sijoittuvat kattavasti jatko-opintoihin ja työelämään</p> <p>Nuorisotyöllisyys paranee</p>	<p>- Liikelaitoksen johtaja rekrytoitu ja strategia valmis</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Työpaikkojen ja yrittäjien määrä kasvaa, suurempi kuin edellisenä tilastointivuonna - Elinkeino -liikelaitoksen toiminnan käynnistyminen - Asiakastyytyväisyyskysely yrityspalveluista, tyytyväisten osuus kasvaa; suurempi kuin edellisessä kyselyssä. - Nuorten yhteiskuntatakuun toteutuminen; toteutuu kattavana vuoteen 2011 mennessä. - Nuorisotyöttömyys puolittuu 31.12. mennessä
<p>ALUEEN KANSAINVÄLINEN JA KANSALLINEN KILPAILUKYKY</p>	<p>Toimiva kumppanuus valtion ja valtion aluehallinnon kanssa</p>	<p>Rahoitus suurempi kuin edellisenä vuonna</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Valtion rahoitus maakuntatasolla. Rahoitus (€/asukas) kasvaa; suurempi kuin edellisenä vuonna - Alueellistamisen kautta toteutuneet henkilötyövuodet, toteuma vähintään yhtä suuri kuin kaikkien alueiden toteutuneiden henkilötyövuosien keskiarvo
<p>VETOVOIMAINEN KAUPUNKIKESKUSTA</p>	<p>Keskusta elävöityy ja vetovoima kasvaa</p>	<p>Ydinkeskustan toiminnallinen kehittämissuunnitelma.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Suunnitelman laatiminen. - Keskustan palvelutaso ja viihtyisyys, asukaskyselyn tulos paranee; tyytyväisten osuus suurempi kuin edellisessä kyselyssä.
<p>POHJOISEN MERKITTÄVIN LOGISTINEN KESKUS</p>	<p>Alueen rautatie-, tieverkon, lentoliikenteen sekä sataman palvelutaso ja toiminta on hyvin kehittynyt</p>		<ul style="list-style-type: none"> - Keskeisten hankkeiden käynnistyminen. <ul style="list-style-type: none"> - Seinäjoki-Oulu kaksoisraiteen toteutuminen - Vt 4 uudistaminen ensi vaiheessa Oulu-Kemi osuudelta

	Barents-strategian toteuttaminen. Oulun ja Perämerenkaaren aseman hyödyntäminen pohjoisten alueitten tulevissa investointihankkeissa.		- EU:n TEN-verkkoon mukaan pääsy Barents-strategian toteuttaminen. - Hankkeiden käynnistyminen
--	--	--	--

Talous

Kriittiset menestystekijät	Strategiset tavoitteet	Tavoite 2010	Mittari
TALOUDEN HALLINTA	Tuottavuuden ja taloudellisuuden jatkuva kasvattaminen	Oulun kaupungin vuosikate €/asukas kasvaa ja on suurempi kuin suurten kaupunkien keskiarvo Tuottavuuden kasvu: Asukasluku/henkilötyövuodet kasvaa (oma toiminta)	Vuosikate €/asukas Oulu ja Oulu verrattuna suuriin kaupunkeihin Asukasluku/henkilötyövuodet Asukasluku/deflatoidut ulkoisten palvelujen ostot
	Investointien tulorahoitusprosentti suurempi kuin 100 % pitkällä aikavälillä Velkaantumisen hillitseminen	Investointien tulorahoitus-% kasvaa keskimäärin 100 prosenttiin laskettuna vuosille 2009 – 2012 Asukaskohtainen lainamäärä on 2012 vuoden lopussa enintään 1.750 euroa	Oulun kaupungin investointien tulorahoitusprosentin keskiarvo Lainamäärä asukasta kohti
	Nettomenojen kasvu korkeintaan tulojen kasvun tasolla	Peruskunnan toimintakate on korkeintaan – 664 milj.euroa v. 2012 Peruskunnan toimintamenot kasvavat vv. 2010 – 2012 keskimäärin korkeintaan n. 2,7 % vuodessa	Peruskunnan toimintakatteen kasvu Peruskunnan toimintamenojen kehitys
TEHOKAS JA VAIKUTTAVA OMISTAJA-POLITIIKKA	Oman palvelutuotannon kannalta tärkeiden liikelaitosten ydintehtävien arviointi ja oman tuotannon osuuksien	Linjaukset valmiina 2010 keväällä	Linjaukset tehty 2010

	määrittely Omistajapolitiikan uudelleen määrittely talouden ja toiminnan kehitysohjelman mukaisesti		
--	--	--	--

Toimintatavat ja rakenteet

OULUN TYÖSSÄKÄYNTIALUE MUODOSTAA YHTENÄISEN KUNNAN	Monikuntaliitos-selvitys	Monikuntaliitos – selvityksestä päätökset 2010	Päätökset tehty
JOHTAMISJÄRJESTELMÄN JA KAUPUNKIORGANISAATION RAKENTEIDEN KEHITTÄMINEN	Keskushallinnon tilaajaorganisaation yhdistäminen yhdeksi palvelujen järjestämisorganisaatioksi	Uusi toimintaorganisaatio valmis v. 2011 ja toteutus vaiheittain 2013 mennessä	Etenemissuunnitelma laadittu ja vaiheistettu, toiminta käynnistyy 2011
YHDENVERTAINEN JA VAIKUTTAVA PALVELUJÄRJESTELMÄ	Tarkoituksenmukainen, yhdenvertainen ja toimiva palvelujärjestelmä sekä keventyvä palveluverkko sekä hallintokuntien yhteistyö	Talouden ja toiminnan kehittämissuunnitelman tavoitteiden toteutuminen v. 2012 loppuun mennessä	
KESTÄVÄN KEHITYKSEN HUOMIOON OTTAMINEN KAIKESSA KAUPUNGIN TOIMINNASSA	Kestävä kehitys läpikäyvä periaatteena koko organisaatiossa ja ympäristöjohtaminen hallintokunnissa ja liikelaitoksissa	Talousarvioon kytketyn suunnitelman vuosittainen raportointi tilinpäätöksen yhteydessä	

Henkilöstö ja kyvykkyys

Kriittinen menestystekijä	Strateginen tavoite	Mittari
OSAAVA JA OIKEIN RESURSOITU HENKILÖSTÖ	Eläköitymisen hyödyntäminen ja osaamisen varmistaminen Työaikajärjestelmien kehittäminen	- Kustannusten hallinta , henkilöstökustannusten kehitys; pienempi kuin yleinen kustannuskehitys - Työaikajärjestelmät monipuolistuneet ; muutosten määrä ja laatu

HENKILÖSTÖN HYVINVOINTI	Henkilöstön hyvinvointi paranee	- Hyvinvoinnin kokeminen paranee , hyvinvointikyselyn tulos paranee edelliseen kyselyyn verrattuna
	Kehityskeskustelujen toteutuminen koko organisaatiossa	- Kehityskeskustelujen toteutum-% paranee edellisvuoteen verrattuna
	Työyhteisötaitojen kehittäminen	- Työyhteisötaitojen kehittyminen , henkilöstökyselyn tulos paranee edellisvuoteen verrattuna
	“Savuton kaupunki” -ohjelma	- Kaupunkiorganisaation savuttomuus -ohjelman laatiminen ja toimeenpano , aloitetaan suunnittelukaudella

TOIMINTASUUNNITELMA

Keskushallinnon strategiset ryhmät

1 000 €	TP2008	TA2009	TALOUS-ARVIO 2010	TS2011	TS2012
Toimintatulot yhteensä	1 792	2 117	1 507	1 907	1 907
Toimintamenot yhteensä	16 323	20 198	20 612	20 612	20 612
Toimintatulot ilman ulkopuo- lista hankerahoitusta	1 218	524	64	464	464
Toimintamenot ilman ulkopuolista hankerahoitusta	15 243	18 830	18 344	19 144	19 144
Hankerahoituksen tulot	574	1 593	1 443	1 443	1 443
Hankerahoitus menot	1 080	1 668	1 468	1 468	1 468
Netto	-506	-75	-25	-25	-25
Toimintakate	-14 531	-18 081	-19 105	-18 705	-18 705

PAINOPISTEET JA TOIMENPITEET STRATEGIAN TOTEUTTAMISEKSI 2010

Hallinto ja päätöksenteko -ryhmä

Päätöksentekoa ja hyvää hallintotapaa tukevassa toiminnassa painottuu mm. johtosäntöjen ajantasaistaminen.

Osallisuuden ja vaikuttamisen neuvottelukunta valmistelee Osallistumisen ja vaikuttamisen strategian ja toimenpideohjelman 2009 – 2015. Käynnistetään ohjelman toteuttaminen.

Asukastupatoimintaa ja alueellista yhteistyötä jatketaan ja kehitetään kaikilla suuralueilla. Toteutetaan ympäristöministeriön Lähiöstä kaupunginosiksi lähiöohjelmaan 2008-2011 sisältävää Meri-Toppila - Rajakylä lähiöhanketta. Osallistutaan Tuvilta työelämään verkostoprojektiin asukastupien työsuhteiden, kumppanuusyhteisöjen työnantajavalmiuksien sekä kumppanuusverkoston kehittämiseksi. Toteutetaan PALKE-Oulun kaupungin yhteisötoiminnan palvelukonseptin kehittäminen ja sosiaalinen yrittäjyys -esiselvityshankkeen mahdollinen jatkohanke.

Strategisen kehittämisen painopistealueet Oulun kaupungin asiakirjahallinnossa liittyvät sähköisen toimintaympäristön tiedonhallintaan. Palveluprosessien sähköistäminen edellyttää laatuvaatimuksia sähköiselle asiakirjahallinnolle. Sähköinen päätösvalmistelu ja kokouskäytäntö ja vuonna 2009 käynnistetty laaja paperiaineiston tehtäväkulun kuvauksen mukainen arkistonmuodostussuunnitelmien laadinta on keskeinen osa tätä työtä. Toiminnan tuottavuudessa, tuloksellisuudessa ja juridisessa oikeellisuudessa saavutetaan riittävä etu silloin, kun päätavoitteeksi asetetaan sähköisesti syntyvän aineiston sähköinen säilyttäminen – jopa pysyvästi, mutta vähintään asiakirjallisen tiedon koko elinkaaren ajan. Keskushallinnossa laaditaan syksyn 2009 aikana sähköisen tiedonohjauksen, sähköisen pitkäaikaissäilytyksen ja sähköisen dokumentinhallinnan esiselvitys. Esiselvityksen jälkeen suunnittelukaudella 2010-2011 valmistellaan dokumentin hallinnan vaatimusmääritykset sisältävä hankintaesitys. Tietohallinto tukee ko hanketta. Hanke liittyy kuuden suuren kaupungin yhteistyönä kehittämään kansalliseen tiedonohjaussuunnitelmaan. Tiedonohjaussuunnitelmat sisältävät kokonaisvaltaisen sähköisen tiedonhallinnan edellyttämät metatiedot.

Oulun Päivien kehittäminen valtakunnalliseksi tapahtumaksi. Vastaaminen lisääntyvään kiinnostukseen ja kysyntään. De Urbe Uloa –työryhmä jatkaa seminaarisarjojen valmistelua.

Oulun Konttorin sopimukseen uutena sisältyvät; yhden vahtimestarin lisäys tämän hetkiseen (=3 henkilöä) aiheuttaa 54.000 euron lisätarpeen. Oulun Konttorin sopimukseen on lisätty uutena päätearkiston uusi hinnoittelu, joka myös aiheuttaa 112.000 euron lisäyksen menomäärärahoihin.

Henkilöstöryhmä

Talouden ja toiminnan kehittämisohjelmassa 2010 - 2012 päätettyjen henkilöstöä koskevien toimenpiteiden tekeminen on keskeinen osa talousarviovuoden tehtävistä. Näitä valmistelemissa ja täytäntöön panemassa on erilaisia työryhmiä, joiden vetovastuu on henkilöstöryhmällä.

Täyttölupamenettelyä jatketaan tavoitteena pystyä vaikuttamaan henkilöstön määrän kasvuun ja mahdollistaa henkilöstön siirtymistä uusiin tehtäviin, mitä tukee työkierron kehittäminen. Lomarahana vaihtamisen osalta neuvotellaan järjestöjen kanssa kattavasta vaihtosopimuksesta. Palkattoman virkavapauden ja työloman osalta jatkuu aiempaa parempien ehtojen voimassaolo. Näiden hyväksikäyttöä suositaan. Henkilöstön palkitsemisen periaatteet valmistellaan kehittämisohjelman tavoitteisiin liittyen. Haasteena on saada oikeudenmukaiset periaatteet, jotka kannustavat kehittämisohjelman tavoitteiden saavuttamiseen.

Henkilöstösuunnittelun merkitys korostuu erityisesti, kun pyritään kehittämisohjelman mukaisesti hyödyntämään eläköitymisen mahdollisuuksia kaupungin toimintojen ja palvelujen tuottamisessa. Tällöin on tarkasteltava uudelleen, millä tavalla ja missä laajuudessa palveluja tuotetaan ja miten työtä ja hallintokuntien yhteistyötä voidaan kehittää. Tähän liittyy vahvasti rekrytoinnin hallinta, uudelleen sijoittaminen ja osaamisen kehittäminen. Henkilöstösuunnittelun ja osaamisen kehittäminen edellyttää kehittämispanostusta järjestelmiin.

Keskitetty koulutus perustuu kaupungin strategiaan liittyviin painopistealueisiin. Keskeistä on mm. johtamisen ja esimiestyön kehittäminen ja tukeminen. Ydinkunta-palvelukuntamallin

kehittämiseen liittyvän muutosvalmennuksen tavoitteena on valmentaa tulevaa ydinkuntaorganisaatiota (palvelujen järjestäjät, tilaajat, keskushallinto, luottamushenkilöt) tulevaan ydinkunnan toimintaan.

Työhyvinvoinnin edistämässä keskeisenä asiana on jo olemassa olevien toimintamallien jatkaminen ja käytäntöön vieminen. Päättyneen Kymppin Kunta –hankkeen myötä otettiin käyttöön työyhteisöpysäkkimenettely. Tuoreen sairauspoissaolo-ohjeen käytäntöön vieminen edellyttää viestintää ja koulutusta. Ohjeen käyttöönotto tuo aikaisempaa kattavamman ja ajantasaisemman sairauspoissaoloseurannan esimiehille ja mahdollisuuden ottaa aikaisemmin puheeksi esim. huolen työkuormituksesta. Tärkeänä asiana on myös niiden hallintokuntien, joiden sairauspoissaolot ovat korkeat, poissolojen syiden analysointi ja niiden perusteella tehtävät toimenpiteet.

Myös Kunta10- tutkimuksen ja henkilöstökyselyjen tulosten käytännön hyödyntäminen on keskeisellä sijalla. Kunta 10-kyselyn ja henkilöstökyselyn sekä sairauspoissaolo- ja tapaturmatilastojen pohjalta laaditaan mittarit ja tavoitteet vuodelle 2010 työhyvinvoinnin edistymisen mittaamiseksi.

Työturvallisuustietojärjestelmä Vaarain siirtyy käyttöönotosta takuuajaiseen järjestelmän käyttöön. Varmistetaan riittävä tuki käyttäjille (pääkäyttäjätuki) ja keskitytään järjestelmän käyttöönoton jälkeen vaaratilanteiden ja tapaturmien luokitteluun ja tutkintaan sekä raportointiin. Työturvallisuusvaarojen tunnistaminen ja riskien arviointi – sähköisen työkalun kehittäminen alkaa osaksi olemassa olevia järjestelmiä.

Vuonna 2010 aloittavat uudet työsuojeluvaltuutetut, työyhteisövaltuutetut ja työsuojelutoimikuntien tehtäviä hoitavat yhteistoimintaelimet nelivuotisen työsuojelun toimikauden 2010-2012. Oulun kaupungin työsuojelun tavoitteet päivitetään toimintakauden alkaessa yhteistoiminnallisesti hallintokuntien työsuojelutoimijoiden kesken pohjaksi hallintokuntien omille tavoitteille.

Osallistutaan Oulun yliopiston vetämään kaksivuotiseen tutkimushankkeeseen (rahoitusosuus 1000 €/v), jossa sovelletaan paikallisen teollisuuden, POHTOn ja yliopiston kehittämää ja käytössä olevaa palvelutoimittajien HSEQ-arviointimenettelyä kuntatyöpaikkojen turvallisen toiminnan varmistamiseksi erityisesti usean toimijan työpaikoilla.

Henkilöstön mitoitukseen liittyy sekä lain velvoitteita että ohjeluontoisia määräyksiä. Näiden puitteissa selvitetään mitoituksen tehostamismahdollisuudet. Niin ikään tarkastellaan ne käytännöt, jotka liittyvät kaupungin omiin toimiin ja etsitään niiden hoitamisen tehostamistoimenpiteitä. Tällöin keskeisellä sijalla on hallintokuntien yhteistoiminnan tehostaminen.

Turvallisuustyön painopiste on palvelutuotannon henkilöturvallisuudessa, jota kehitetään henkilöstöä kouluttamalla, erilaisin teknisin apuvälinein sekä vartiointiin ostopalveluin. Pelastussuunnitelman sähköinen työkalu otetaan tuotantokäyttöön yhteistyössä Tilakeskuksen kanssa. Oulun kaupungin turvallisuussuunnitelmaan liittyen aloitetaan suunnitelman vaikuttavuuden arviointi. Turvallisuustyön yhteyspäällikön palkasta maksetaan edelleen puolet Oulun poliisilaitokselle.

Joustavia työaikajärjestelmiä (mm. vuosityöaika) kehitetään alueille, joissa mm. palvelutarve vaihtelee.

Monikuntaliitosasia koskettaa vahvasti henkilöstöä ja edellyttää erilaisia selvittelyjä sekä kaupungin että mukana olevien kuntien osalta.

Talous ja strategia –ryhmä

Talousarviovuonna 2010 toteutetaan konsernin taloushallinnon kehittämissuunnitelman mukaista prosessien kehittämistä, tietotekniikan hyödyntämis- ja käyttöasteen nostamista sekä järjestelmäosaamisen koulutusta yhdessä keskitetyn koulutuksen kanssa. Uusien tietojärjestelmien hankinnat toteutetaan suunnittelukaudella.

Vuoden 2010 aikana selvitetään talouden ja toiminnan raportointi kh:lle ja kv:lle niin, että vuodessa laaditaan yksi välitilinpäätös varsinaisen tilinpäätöksen lisäksi. Välitilinpäätös sisältää myös konserniin kuuluvien yhteisöjen tiedot ja konsernilaskelmat. Kh:n kuukausiraportointia kehitetään.

Maankäytön strateginen ohjauksessa päätehtävänä toimintakaudella 2010 on Oulun yleiskaavan 2020 tarkistuksen ohjelmointi ja selvitysten käynnistäminen. Oulun yleiskaava 2020, joka käsittää kaupungin tiiviimmin rakennetun alueen, on merkittävin Oulun kaupunkirakenteen ohjausväline. Työ tulee jatkumaan vuosina 2011-12. Ensimmäisessä vaiheessa vuonna 2010 analysoidaan tarkistamistarpeita ja määritellään kehittämistavoitteet. Tavoitteissa korostetaan kaupungin strategisia päämääriä.

Ylikiimingin keskeisten alueiden, Kirkonkylän ja Vesalan, osayleiskaavoitus käynnistettiin vuonna 2009 ja se jatkuu 2010. Kiiminkijokivarren osayleiskaavan luonnos tuodaan käsittelyyn 2010 alussa, työ jatkuu vuoden loppuun saakka. Suunnittelu tehdään omana työnä, jolloin samalla saadaan luotua käytäntöjä Oulun uusille maaseutumaisille alueille.

Kaupunkirakennehanke (Kara) jatkuu edelleen valtakunnallisen ohjelman mukaan vuonna 2010. Kara-hankeen tulokset palvelevat koko kaupungin alueen suunnittelua ja etenkin Oulun yleiskaavan 2020 tarkistamista. Oulun seutu on hankkinut käyttöön YKR-aineiston, johon yleiskaavoituksella on käyttöoikeus.

Omistajaohjauksessa ja rahoituksessa arvioidaan osaltaan missä tehtävissä ja hankkeissa kaupungin on strategian kannalta perusteltua olla omistajana/sijoittajana. Tavoitteena on arvioida omistusten vaikuttavuutta ja kustannustehokkuutta ja sitä miten hyvin omistukseen liittyvä toiminta tukee kaupungin strategiaa.

Vuoden 2010 aikana jatketaan Oulun kaupungin talouden ja toiminnan kehittämissuunnitelman mukaisten toimenpiteiden toteuttamista omistajapolitiikan ja rahoitusvaihtoehtojen selvittelyn osalta. Selvitetään muun muassa sijoitusomaisuuteen liittyvät linjaukset tytäryhtiöissä, Oulun Puhelimessa ja osakkuusyhtiöissä sekä investointien rahoitusvaihtoehdot.

Selvitetään mm. ydinkeskustan pysäköinti- ja huoltotilojen vaihtoehtoisten toimintamallien (sopimus- ja rahoitusrakenne) suunnitteluun ja arviointiin. Ylikiimingin kunnalta kuntaliitoksen yhteydessä siirtyneissä vuokratalo-yhtiöt siirretään Sivakka-yhtymälle. Kaupungin velkaantumisen kasvaessa lähivuosina merkittävästi kehitetään velkasalkun aktiivista hallinnointia ja korkoriskiltä suojautumista.

Kaupunkistrategian tarkistus valmistuu syksyllä 2009. Strategiaan liittyy toimeenpanosuunnitelma, joka käynnistetään keväällä 2010. Strategian toteuttamiseksi ja jalkauttamiseksi työskennellään aiempaa laajemmin hallintokuntien kanssa mm. johtoryhmäworkshopeissa. Strategiatyössä panostetaan myös johtoryhmätyön kehittämiseen ja suurten kaupunkien strategiatyön vetäjien yhteistyöhön.

Käynnissä olevaan Oulun seudun monikuntaliitoksen valmisteluun tuotetaan tarvittavia aineistoja ja analyyseja. Päätökset liitoksen toteuttamisesta tehdään talousarviovuoden keväällä.

Tietohallinnossa jatketaan tietohallintostrategian mukaisten painopistealueiden sekä tietohallinnon prosessien kehittämistä standardoidun viitekehyksen CobIT, Control Objectives for Information and related Technology, pohjalta.

Puitesopimuksia kilpailutetaan Oulu –konsernin käyttöön ja jatketaan 400-vuotispäätösten tuloksena syntyneiden tuotosten (langaton panOulu –verkko, OmaOulu –portaali, ja kuntalaissähköpostin) edelleen kehittämistä. Lisäksi jatketaan sähköisten palveluiden ja toimintamallien käyttöönottoa koko konsernissa ja käyttöönotetaan palvelulähtöinen IT –arkkitehtuuri.

PPSHP ja ePohjois-Suomi yhteistyötä syvennetään ja osallistutaan Sitran kuntaohjelman toteuttamiseen.

Tarkastustoiminnan kehittämisen painopisteet perustuvat ulkoisen auditoinnin tuloksiin. Sisäisen tarkastuksen vuosisuunnitelma rakentuu kaupunginjohtajiston esille nostamiin tarpeisiin ja asiakokonaisuuksiin. Siinä painottuu mm. strategisten tavoitteiden toteutumista uhkaavien riskien ja sisäisen valvonnan toimivuuden sekä päätöksenteossa käytettävän tiedon luotettavuuden arviointi. Sisäisellä tarkastuksella on konsultoiva rooli konsernin hyvän hallinto- ja johtamistavan periaatteiden rakentamisessa. Virastojen ja liikelaitosten johto perehdytetään uuteen kaupungin sisäisen valvonnan yleisohjeeseen.

Innovaatiot ja markkinointi -ryhmä

Elinkeinostrategiatiiimin keskeisenä tehtävänä on innovaatiostrategian ja Triple Helix-raportin ja Allianssi-sopimuksen linjaamien tehtävien toteuttaminen. Erityisesti perustettujen innovaatiokeskusten toimien tukemisella ja niihin osallistumalla tavoitellaan uusien innovaatioiden ja kasvuyritysten synnyttämistä.

Vuoden aikana valmistellaan perustettavan uuden elinkeinon kehittämisen organisaation toimintamallia ja resursointia.

Kehittämisen uuden toimintamallin käyttöönottoa jatketaan. Pääpaino on erityisesti salkunhallinnan ja kehittämisprosessin menetelmiin, toimintatapoihin, ohjeistuksiin ja dokumenttipohjiin liittyvässä työssä. Toimintamallin edellyttämä organisointi tehdään osana tilaajatoimintojen ja siihen liittyvää keskushallinnon organisointia. Toimintamallin käyttöönotto edellyttää työhön irrotetun ohjelmakoordinaattorin työtehtävän jatkumista vuoden 2010 aikana.

Matkailumarkkinointia toteutetaan matkailustrategian pohjalta laaditun suunnitelman mukaisesti koti- ja ulkomaille. Tavoitteena on lisätä Oulun matkailullista houkuttelevuutta, vahvistaa matkailijoiden positiivista mielikuvaa matkailukaupunki Oulusta ja pitää matkailun vuosittainen kasvuprosentti edelleen maan keskiarvoa korkeampana. Lähialueisiin kohdistuvaa markkinointia tehostetaan. Internetin käyttöä matkailun markkinoinnissa lisätään. Toteutetaan tv-mainontaa yhteistyössä yritysten kanssa.

Oulun seudun matkailun Master-Planin toteuttamista jatketaan, selvitetään mahdollisuudet myös kansainvälisen lentoliikenteen tuotekehitys-, markkinointi- ja myyntihankkeen jatkamiseen. Uutena hankkeena käynnistetään (jo 2009 loppusyksystä, mikäli myönteiset rahoituspäätökset on saatu) Tourism Arc – Perämerenkaaren matkailuhanke. Hankkeelle on haettu EU-rahoitusta.

Kaupunkimarkkinointia vahvistetaan laadittujen strategisten linjausten mukaisesti. Tavoitteena on kaupunki- ja matkailumarkkinoinnin sekä muiden markkinointi- ja viestintätoimintojen välisten synergiaetujen maksimaalinen hyödyntäminen ja Oulu-brändin vahvistaminen. Kohderyhmänä ovat pääasiassa vapaa-ajan matkailijat sekä kokous- ja kongressivieraat. Nykyisille ja uusille asukkaille suunnatussa markkinoinnissa tehostetaan yhteistyötä kaupungin viestinnän kanssa. Oulun ja seudun markkinoinnista yritysten sijainti- ja sijoituskohteena vastaa Oulu Innovation Oy:n "Invest in Oulu" -ohjelma, jonka kanssa yhteistyötä tiivistetään.

Kongressipalveluissa tehostetaan kotimaan yhteismarkkinointia oululaisten hotellien sekä kongressitiloja tarjoavien toimijoiden kanssa.

Kansainvälistymistiimissä jatketaan vuonna 2008 käynnistynyttä yhteistyötä maahanmuuttajien alkuvaiheen ohjaus -ja neuvontapalveluiden ja siihen liittyvän asiakastiedotuksen kehittämiseen sekä peruspalveluiden kansainvälisyysnäkökulmaan vaikuttamiseen yhteistyössä koko konsernin ja maahanmuuttajien parissa työskentelevän yhteistyöverkoston kanssa Homelike Oulu – Oulu omaksi -hankkeen resursseilla. Liitytään kansalliseen, maahanmuuttajille tiedottamiseen keskittyvään Info -pankkiin. Toimenpiteet toteuttavat tavoitteena kansainvälinen työvoima -toimenpideohjelmaa (kh 19.11.2007).

Kansainvälisen verkostoiminnan osalta jatketaan työskentelyä Eurocities ja Eurofuturoscope -verkostoissa, Oulu-Sendai -yhteistyössä sekä Northern Finland EU Office -yhteistyössä.

Viestinnän keskeisin tehtävä on Oulu-brändin kehittäminen ja vahvistaminen viestinnällisin keinoin. Portaali-alustan avulla kehitetään intraa/sähköistä työpöytää ja ouka.fi julkisia nettisivustoja.

Henkilöstölehti Pyörre ulkoistettiin maaliskuussa 2009 ja keväällä 2010 arvioidaan ulkoistamisen kokemukset.

TOIMENPITEET STRATEGIAN TOTEUTTAMISEKSI SUUNNITTELUKAUDELLE 2011 – 2012

Heikentynyt kansantaloudellinen tilanne haastaa kaupungin kaikilla toiminnan lohkoilla varmistamaan sisäisen ja alueellisen kehitysdynamiikan.

Oulun ja seudun tulevaisuus ja kilpailukyky edellyttävät uutta otetta ja kumppanuutta valtion ja uudistuvan aluehallinnon kanssa. Edunvalvontaa tarvitaan jatkuvasti isojen infrahankkeiden varmistamiseksi.

Tilaajaorganisaation ja keskushallinnon yhdistäminen yhdeksi palvelujen järjestämisorganisaatioksi edellyttää laajojen valmistelujen käynnistämistä ja organisaation muutosvalmennuksen suunnittelua ja toteutusta. Tehtävänä on myös kaupunkikonsernin toimintajärjestelmän kehittäminen ja palveluohjelmien valmistelu sen jälkeen kun uudesta toimintaorganisaatiosta on päätetty.

Kansainväliseen ja kansalliseen kilpailukykyyn ja vetovoimaan vaikuttavat kaupungin ja seudun asuin- ja toimintaympäristöt ja koko Pohjois-Suomen logistinen järjestelmä ja sen kehittyminen. EU:n pohjoisen ulottuvuuden painotuksissa korostuvat Barentsin, Pohjois-Suomen ja Perämerenkaaren mahdollisuudet osana EU:n Itämeri-strategiaa.

Panostuksia innovaatiostrategian, Triple Helix-raportin ja Allianssi-sopimuksen mukaisiin tavoitteisiin arvioidaan ja täsmennetään. Valtakunnallisesti tavoitteille haetaan tukea suurkaupunki- sekä koheesio- ja kilpailukykyohjelmien (KOKO) linjauksilla.

Työllisyyden hoidon Oulun malli – toimenpideohjelman läpileikkaavia tavoitteita syvennetään yhteistyössä eri toimijoiden kanssa.

EU:n Itämeri- ja Barents-strategian linjaamia toimenpiteitä toteutetaan osapuolten roolien mukaisesti.

Maankäytön strategisen ohjauksen painopiste on yhdyskuntarakenteen hallitseminen ja eheyttäminen pinta-alaltaan nelinkertaiseksi kasvaneessa Oulussa

Uuden yleiskaavan valmistelua jatketaan luonnosvaiheella, jossa tutkitaan mm. täydennysrakentamismahdollisuudet, nykyisen palveluverkon tehokkaampi hyödyntäminen, joukkoliikenteen edistäminen, ilmastonmuutoksen hidastaminen ja seudun vetovoimaisen

keskuksen kehittäminen. Suunnittelussa käytetään hyväksi paikkatietoanalyysyjä sekä Kara-hankkeen tuloksia.

Alueellisia tavoitesuunnitelmia käynnistetään yleiskaavaprosesseissa ilmenneiden tarpeiden mukaisesti.

Suunnittelu ja toimenpiteet ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi jatkuvat.

Auditoinnin tulosten perusteella laaditun sisäisen tarkastuksen toiminnan kehittämissuunnitelman toteutuksen eteenpäin vieminen. Tavoitteena on rakentaa sisäisen tarkastuksen ammattistandardien mukainen laatujärjestelmä, mikä osaltaan tukee kaupungin johtamisjärjestelmää.

HENKILÖSTÖSUUNNITELMA

Hallintokuntakohtaista henkilöstösuunnitelmaa ei ole esitetty, koska toiminnan ja talouden kehittämissuunnitelmassa tavoitteena oleva kustannussäästö merkitsee myös henkilöstön vähentymistä esimerkiksi eläköitymisen hyödyntämisen avulla. Käyttösuunnitelmassa tulee arvioida henkilöstön määrän tarve. Täyttölupamenettelyssä tehdään lopullinen päätös uusista palvelussuhteista. Tämä menettely on voimassa talouden ja toiminnan kehittämissuunnitelman ajan.

Suunnitelmat määräaikaisten palvelussuhteiden vakinaistamisesta ja uusiin tehtäviin perustettavista palvelussuhteista on kirjattu kokonaismäärinä kaupunkitason henkilöstösuunnitelmaan. Tämä parantaa kaupunkitasoista henkilöstöresurssien kohdentamista juuri oikeaan tarpeeseen oikeassa paikassa.

HANKKEET

Liferay, kehitystyö, käyttöönotto, jatkokehitys ja integraatiot

Sähköinen työpöytä-hankkeessa Oulun kaupungin vanhentuneet Internet ja intranet-palvelujen tekniset alustat uusitaan vastaamaan kaupungin palvelulähtöisen ICT-arkkitehtuurin vaatimuksia julkaisu- ja käyttöliittymäkerrokselle. Uusi alusta toimii myös luottamushenkilöiden extranet-palvelun alustana. Samalla luottamushenkilöille, henkilöstölle ja kuntalaisille tarjotaan web 2.0 mukaisia vuorovaikutteisia ja mukautuvia palveluita sekä tehostettua viestintää. Avainasemassa ovat tietointegraatiot, tietoturva ja kustannustehokkuus.

Konsernin keskitetty hakukoneratkaisu

Hakukonepalvelun avulla henkilöstö voi tehdä tehokkaita ja tietoturvallisia hakuja lähes kaikista organisaation tiedoista. Haku ulottuu intranetiin, verkkopalvelimiin, portaaleihin ja kaupungin www-sivuille, jaettuihin tiedostoihin, tietokantoihin, sisällönhallintajärjestelmiin ja organisaation käytössä olevien sovellusten tietoihin. Kuntalaiset saavat tietoa yhden hakukoneen avulla kaupungin portaaleista ja julkisista asiakirjoista. Hakutulokset näytetään käyttäjälle suojatusti sen mukaan, mihin tietoon hänellä on oikeudet.

Projektin ja salkunhallintatyökalu

Ohjelmiston avulla on mahdollista hallita yksittäisiä projekteja ja tehtäviä sekä laajempia projektikonaisuuksia entistä tehokkaammin yhdellä ainoalla työkalulla. Sen avulla parannetaan myös projektien kustannustehokkuutta ja tiedonkulkua sekä varmistetaan projektien pysyminen aikataulussa.

Tulevaisuuden palveluyhteiskunta -hanke

Testikäyttäjien ja testauksen hallintasovellus

Sovelluksen avulla

- Oulun seutu saa merkittävän tukijalan ja peruspalvelun nopeuttamaan ja tehostamaan seudun T&K – ja innovaatiotoimintaa
- Yksittäisen T&K –toimijan tuotteet ovat kilpailukykyisempiä, kun niitä on voitu testata loppukäyttäjäympäristössä
- Alueen T&K-vetovoimaisuus lisääntyy myös investointien ja rahoitusinstrumenttien näkökulmasta
- Palvelu tukee Oulu Inspiroi –innovaatiostrategiaa mahdollistaen jokaisen seudun kuntalaisen osallistumisen kehittämistoimintaan
- Palvelu nostaa Oulun seudun imagoa niin kuntalaisten kuin myös ulkopuolisten toimijoiden silmissä

Mittarit: loppukäyttäjien määrä palvelulla / palvelua käyttäneiden T&K-toimijoiden määrä

Sähköinen oppimissuunnitelma

- yhdenmukaistaa ja parantaa arviointi- ja kehityskeskustelujen sisältöä
- tukee vanhempien ja kouluhenkilöstön välistä yhteistyötä lasten yksilöllisen kasvun, kehityksen ja oppimisen tukemiseksi päiväkodista toiselle asteelle saakka
- koulun resurssit pystytään suuntaamaan vaikuttavammin
- tieto eri toimijoiden välillä siirtyy paremmin

Mittari: kehityskeskusteluiden määrä, jotka on kirjattu järjestelmään

Omakotirakentajan verkkopalvelu

Kehitettävä palvelu auttaa

- rakennushankkeeseen ryhtyvää laadukkaan ja energiatehokkaan omakotitalon suunnittelussa
- rakentamisen ammattilaisia ja viranomaisia rakentamisen laadunvalvonnassa ja dokumentoinnissa
- omakotitalon asukasta omakotitalon huollossa ja ylläpidossa sekä kodin energiakulutuksen seurannassa

Mittari: Omakotitalojen määrä, jotka ovat hyödyntäneet palvelua ennen rakentamista, suunnittelu-, rakentamis- tai ylläpitovaiheessa

Seudullinen kulttuuriareena

Laadulliset hyödyt:

- Seudun kulttuurin tuottajat ja kuluttajat saavat laajaa ja ajankohtaista informaatiota kulttuuripalveluista
- Areena kasvattaa kulttuuritapahtumien vetovoimaisuutta
- Tiedotusresurssi seudun kulttuuritoimijoille (mitattavissa palvelun käyttäjien määrä)
- Lomakkeiden saatavuus ja käsittely sähköisesti tehostaa avustusprosessia sis. ja ulk. asiakkaiden ja luottamushenkilöiden näkökulmasta (mitattavissa manuaalisten työvaiheiden väheneminen)

Mittarit: Ilmoitettujen tapahtumien määrä, sivulla vierailiiden määrä

SOSIAALI- JA TERVEYSLAUTAKUNTA

VISIO

Oulussa on maan hyvinvoivin väestö. Oulu on pohjoisen Euroopan elinvoimaisin kaupunkiyhteisö, jossa on asukkaiden hyvinvointia ja itsenäistä selviytymistä tukevat maan kehittyneimmät sosiaali- ja terveyspalvelut ja tasapainoinen talous. Oulu on kansainvälinen edelläkävijä hyvinvointiteknologian hyödyntäjänä ja kehittäjänä.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT

1. Asukkailla on hyvä itsenäinen elämänhallinta ja he tekevät terveyttä sekä hyvinvointia edistäviä valintoja.
2. Oulun seudulla on asukkaiden tarpeista lähtevä yhteinen palveluverkko.
3. Palvelurakenteemme on vaikuttava ja taloudellinen.
4. Sosiaali- ja terveystoimen organisaation kyvykkyys ja henkilöstön osaaminen vastaavat strategisia tavoitteita.
5. Sosiaali- ja terveystoimi on vetovoimainen työnantaja, jonka henkilökunta on motivoitunutta ja voi hyvin.
6. Aktiivinen verkostoyhteistyö palvelu-, koulutus- ja tutkimusorganisaatioiden sekä kolmannen sektorin kanssa tukee sosiaali- ja terveystoimen strategisia tavoitteita.
7. Olemme kansainvälinen edelläkävijä asiakaslähtöisten hyvinvointiteknologiatuotteiden käyttäjänä ja kehittäjänä yhteistyössä elinkeinoelämän kanssa.

TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOKSET SUUNNITTELUKAUDELLE

Kunta- ja palvelurakenneuudistusta koskeva lainsäädäntö tuli voimaan 23.2.2007. Puitelaki velvoittaa kunnat järjestämään keskeiset sosiaali- ja terveyspalvelut koko väestölle. Oulun seudun kuntien yhteistoiminta-alue selvitykseen liittyvien ja Haukiputaan kanssa tehtävien syvemmän yhteistyön selvitykset eivät johtaneet ratkaisuihin. Yli-li ja Oulun kaupunki ovat sopineet molempien kuntien valtuustojen päätöksellä kuntaliitoksesta 1.1.2013 alkaen. Oulu osallistuu monikuntaliitosselvitykseen Oulun seudulla, päätös monikuntaliitoksesta tehdään vuoden 2010 aikana. Monikuntaliitosselvityksen päätöksenteon jälkeen aloitetaan Yli-lin ja mahdollisesti muiden kuntien kanssa palveluiden yhteensovittamissuunnitelmien tekeminen ja toteuttaminen.

EU-ohjelmakausi 2007-2013: "Kilpailukyky ja työllisyys" ja "Alueellinen yhteistyö" ovat seudullisia ohjelmia, joissa painopisteinä ovat esim. rakennemuutoksen ennakointi ja hallinta (ikäntyminen) sekä alueellisten innovaatorakenteiden kehittäminen.

Tekesin Innovaatiot sosiaali- ja terveyspalvelu-järjestelmässä -ohjelman 2008-2015 tavoitteena on uudistaa julkisen sektorin järjestämisvastuulla olevaa sosiaali- ja terveyspalvelutuotantoa, edistää palvelujen saatavuutta, laatua ja vaikuttavuutta sekä edistää yritysten liiketoimintamahdollisuuksia alalla.

KASTE 2008 - 2011 -ohjelma (Kansallinen sosiaali- ja terveydenhuollon kehittämisohjelma): Kasteohjelmassa määritellään sosiaali- ja terveydenhuollon yleiset kehittämistavoitteet vuosille 2008-2011. Hyväksytyjen painopisteiden mukaisesti kehittämistyöhön ohjataan rahoitusta. Päättävöitteinä on lisätä kuntalaisten osallisuutta ja vähentää syrjäytymistä, lisätä väestön hyvinvointia ja terveyttä sekä kaventaa samalla terveyseroja. Lisäksi tavoitellaan palvelujen

laadun, saatavuuden ja vaikuttavuuden parantumisesta sekä alueellisten erojen vähentymistä. Kunnat ja kuntayhtymät voivat saada valtionavustusta kehittämistoimintaan.

Hyvinvointi 2015- ohjelma on osa valtioneuvoston asettamaa Sosiaalialan kehittämishanketta, jossa ennakoitaan muuttuvan toimintaympäristön asettamia haasteita ja esitetään toimenpidesuuntia niiden ratkaisemiseksi pitkällä aikajänteellä. **Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointiohjelma 2008 – 2017** etenee seudun kunnissa ja seutuorganisaatioissa tehtyjen päätösten sekä hankerahoituksen mukaisesti.

Sosiaaliturvan kokonaisuudistus SATAn valmistelukomitean antamat linjaukset ovat vielä valtakunnan tasolla käsittelyssä ja edellyttävät vielä yksityiskohtaista selvittelyä ja kustannusten laskentaa. Esitykset kattavat käytännössä lähes koko sosiaaliturvan riittävyttä, aktiivivaihtoehtoja ja työurien pidentämistä tukevaa sosiaaliturvaa, sosiaaliturvan kannustavuutta sekä yksinkertaistamista.

Sosiaali- ja terveysministeriön **Ikäihmisten palvelujen laatusuositus (2008)** sisältää linjauksia palvelujen laadun ja vaikuttavuuden parantamiseksi koskien mm. ikäihmisten palvelurakennetta. Suositus sisältää palvelurakenteelle myös valtakunnalliset tavoitteet vuoteen 2012 mennessä.

Uusi **asetus lasten, nuorten ja perheiden ehkäisevistä terveyspalveluista ja opiskeluterveydenhuollosta** asettaa uusia haasteita sekä toimintojen järjestämistavalle että henkilöstömitoitukselle. **Uusi terveydenhuoltolaki** tulee voimaan vuoden 2010 aikana. Lisäksi uusi sosiaalihuollon lainsäädäntö on valmistelussa. **Terveyden edistämisen politiikkaohjelma** sekä kansanterveyslain ja erikoissairaanhoidon yhdistäminen parantavat perusterveydenhuollon toimintaedellytyksiä. **Mieli 2009** linjaa ennaltaehkäisevien ja korjaavien mielenterveys- ja päihdepalvelujen järjestämistä. Näiden lakimuutoksien, säädösten muutosten ja ohjelmien vaikutukset kunnan palveluiden järjestämiseen ja tuottamiseen kustannusvaikutuksineen ovat tässä vaiheessa vielä kokonaisuudessaan tarkentumatta.

Palvelusetelijärjestelmää koskeva uudistettu lainsäädäntö on astunut voimaan 1.8.2009 alkaen. Palvelusetelin käyttöönottoa tulee eri sosiaali- ja terveystoimen palveluissa kartoittaa ja varmistaa kuntalaisten tasavertaisuus käyttöönottovaiheessa. Palvelusetelillä voidaan vahvistaa kuntalaisen oman valinnan mahdollisuutta palveluja valittaessa ja lisätä asiakkaan sähköisiä asiointimahdollisuuksia, mutta samalla tulee varmistaa, ettei palvelusetelin käyttöönotto aiheuta epätasa-arvoisuutta tai syrjäytymistä palveluiden piiristä. Oulun sosiaali- ja terveystoimi osallistuu Sitran Kuntaohjelman palvelusetelihankeeseen näiden tavoitteiden saavuttamiseksi. Palvelusetelijärjestelmän kehittämistä koordinoidaan sosiaali- ja terveyslautakunnan toimesta ja järjestelmän käyttöönoton kokemukset ja periaatteet tuodaan kaupunginhallitukselle tiedoksi.

Vammaispalvelulain uudistus henkilökohtaisen avun laajentumisesta astuu voimaan 1.9.2009 ja laajenee vuoden 2011 alussa. Lakiesitys sisältää myös palvelutakuun laajenemisen vammaispalveluihin (7vrk). Vammaispalvelulain mukaisten puhe- ja kuulovammaisten tulkkipalvelujen järjestäminen siirtyy kunnilta Kansaneläkelaitokselle 1.9.2010.

Vuoden 2008 alussa voimaan tulleen lastensuojelulain siirtymäaika loppuu 2010. Uudistus vaikuttaa muun muassa lastensuojelulaitosten henkilöstö- ja osastomitoituksen tarkistamiseen viimeistään v. 2011.

Oulun kaupunki kasvaa suunnitteluohjeen väestösuunnitteen mukaan n. 1300 asukkaalla vuodessa. Kasvu on kuitenkin ollut viime vuosina ennustetta suurempaa, esim. vuonna 2008 väestö kasvoi 2100 asukkaalla. Väestön kasvu lisää palveluiden tarvetta. Mikäli väestön kasvu ylittää suunnitteluohjeen ennusteen, vaikutukset näkyvät sosiaali- ja terveystoimen palvelutarpeessa erityisesti lasten ja vanhusten palveluissa.

Suunnittelukaudella alkava suurten ikäluokkien eläköityminen luo kuntatyöntajalle paineita korvaavan koulutetun työvoiman löytymiselle. Jäädessään pois työelämästä suuret ikäluokat siirtyvät työterveyshuollosta avoterveyden- huollon piiriin, mikä mahdollisesti lisää terveysasemien palvelukysyntää. Vaikka Oulussa huoltosuhteen heikkeneminen on maltillisempaa kuin valtakunnallisesti, aiheuttanee tämä paineita palvelurakenteiden tarkasteluun suunnittelukaudella.

Taloudellisen tilanteen nopea heikkeneminen ja työttömyyden lisääntyminen voi aiheuttaa nopeita kysynnän muutoksia sosiaali- ja terveystoimen palveluiden osalta, joiden ennustettavuus on vaikeaa. Työttömyysaste oli Oulussa kesäkuussa 2009 14,9 %, kun se vuonna 2008 vastaavana aikana oli 12,5%. Erityisenä haasteena Oulussa on suuri nuorisotyöttömyys, alle 25 vuotiaita työttömiä oli kesäkuussa 2009 2228 (22,1 % kaikista työttömistä). Vuoden 2009 aikana työstettiin laaja-alainen työllisyyden hoidon Oulun malli, jonka toimenpideohjelman lähdetään toteuttamaan vuoden 2010 aikana.

Väestöryhmien välisten terveyserojen kaventaminen tulee asettamaan haasteita suunnittelukaudelle. Oululaisten terveys (sairastavuuskertoimella mitattuna) 6-kuntiin verrattuna heikompi ja heikentynyt edelleen, kun se vertailukaupungeissa oli kehittynyt keskimäärin positiiviseen suuntaan. Väestön terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen on myös haaste.

Konsernin tilaajien yhdistäminen keskushallintoon suunnitellaan ja toteutetaan suunnittelukauden aikana. Tässä yhteydessä sosiaali- ja terveystoimen tilaajan ja tuottajan välinen tehtäväjako ja rajapinnat tarkastellaan, sekä tehdään niihin tarvittavat muutokset niiltä osin, kuin nyt muutaman vuoden kokemuksen perusteella ja uuden toimintamallin osalta on järkevää. Tässä tarkastellussa painopisteenä on asiakas- ja palveluohjaus, palveluintegrointi ja viranomaistoiminta huomioiden konsernin tilaajatoimintojen kehittäminen. Tavoitteena on, että asiakkaan asemaa palveluketjujen hallinnassa pystytään vahvistamaan ja parantamaan kustannusten hallintaa palveluketjun eri vaiheissa sekä lisäämään läpinäkyvyyttä päätöksenteossa. Lisäksi mahdollisilla muutoksilla pyritään vahvistamaan tilaajan ja tuottajan ydintoimintaa ja poistamaan mahdollisia päällekkäisyyksiä. Suunnitteluohjeiden palveluohjelman ja palvelujen hankintasuunnitelman laatimisen sekä omistajapolitiittisten linjausten päätöksenteon yhteydessä pyritään laatimaan pitkäjänteinen kokonaiskäsitys sosiaali- ja terveystoimen palvelutarpeesta, niiden kehittymisestä ja palvelurakenteesta, joilla niihin vastataan.

KAUPUNKISTRATEGIAA TUKEVAT TALOUSARVIOVUODEN KESKEISET TAVOITTEET

Yhteiskunnallinen vaikuttavuus ja palvelukyky

Kriittiset menestystekijät	Strategiset tavoitteet	Tavoite 2010	Mittari
Asukkaiden hyvä, terve ja itsenäinen elämä	Kuntalaisten hyvinvointi lisääntyy, terveydentila paranee, väestöryhmien väliset hyvinvointi- ja terveyserot kapenevat ja syrjäytyminen vähenee	Lapsiperheiden hyvinvointi paranee; kodin ulkopuolelle sijoitettujen lasten suhteellinen osuus vähenee.	Kodin ulkopuolelle sijoitettujen lasten määrä suhteessa ikäryhmään kääntyy laskuun
		Aktivoidaan vaikeasti työllistettäviä: Yli 500 päivää passiivista	Aktivointiaste; Kelan seurantatiedot.

		työmarkkinatukea saavien aktivointiaste nousee vähintään 40 %:iin. (v. 2008 34,1%).	
		Aktivoidaan vaikeasti työllistettäviä painopistealueena nuoret: Toimeentulotukea pitkäaikaisesti (yli 3 kk) saaneiden 18-24 –vuotiaiden nuorten suhteellinen osuus kaikista alle 25-vuotiaista tuen saajista enintään 45 % (v. 2008 2336 alle 25-vuotiasta tuen saajaa, joista 1316 yli 3kk tukea saaneita, 56,3 %).	18-24 –vuotiaiden nuorten osuus suhteessa kaikkiin toimeentulotukea saaviin alle 25-vuotiaisiin
	Asukkaiden omatoimisuus ja mahdollisuus terveyttä ja hyvinvointia edistävien valintojen tekemiseen lisääntyy	Omahoitopalvelut käytössä koko kaupungissa.	Omahoitopalvelu käytössä kaikissa terveysasemapiireissä
	Vanhukset selviytyvät kotona mahdollisimman pitkään	92 % 75-vuotta täyttäneistä asuu kotonaan riittävien palvelujen turvin	Kotona asuvat vanhukset (% 75-vuotta täyttäneistä)
Palvelujen saatavuus ja vaikuttavuus	Palveluohjaus toimii	Hoito- ja palvelutakuu toteutuu lain edellyttämällä tavalla	<p>Hoitotakuu</p> <p>-hoidon tarpeen arviointi 3 viikon kuluessa</p> <p>-hoidon aloitus 6kk kuluessa, lapset ja nuoret 3 kk kuluessa</p> <p>Palvelutakuu</p> <p>-kiireellinen sosiaalipalvelu samana tai seuraavana arkipäivänä</p> <p>-ei-kiireellinen sosiaalipalvelu 7 vrk</p> <p>-lastensuojelussa kiireellinen palvelu välittömästi, tilannearvio 7 vrk ja lastensuojelutarpeen selvitys 3kk.</p> <p>- vammaispalveluissa palveluiden ja tukitoimien</p>

			<p>selvittäminen aloitettava 7 vrk yhteydenotosta, päätös viimeistään 3 kk:n kuluessa.</p> <p>- Muissa kuin kiireellisissä tapauksissa 75 vuotta täyttäneelle ja erityishoitotukea saaville sosiaalipalvelujen tarpeen arviointi viimeistään seitsemäntenä arkipäivänä.</p> <p>- 100 % päivähoitopaikan hakijoista on saanut hoitopaikan 4 kk:n kuluessa hakemuksen jättämisestä tai äkillisen työllistymisen vuoksi 2 viikon kuluessa hakemuksen jättämisestä</p>
Palvelujen asiakaslähtöisyys	Hyvä asiakastytyväisyyden taso	Asiakastytyväisyyden taso vähintään 3 asteikolla 1-5	Asiakastytyväisyyden taso

Talous

Kriittiset menestystekijät	Strategiset tavoitteet	Tavoite 2010	Mittari
Talouden hallinta	Palvelujen tilaamisen/hankkimisen hallinta	Sosiaali- ja terveystaloudet järjestetään talous- ja toimintasuunnitelman puitteissa	Talouden toteuma ei ylitä talousarviota.
	Tuottavuuden ja taloudellisuuden parantaminen	Kustannukset nousevat korkeintaan julkisten menojen hintaindeksinousun verran/asukas.	Kustannusten nousu: % / asukas

Toimintatavat ja rakenteet

Kriittiset menestystekijät	Strategiset tavoitteet	Tavoite 2010	Mittari
Hoito- ja palveluketjujen toimivuus ja vaikuttavuus	Toimivat ja vaikuttavat palvelukokonaisuudet ja sujuvat palveluketjut	Palvelujen järjestämisen painopiste siirtyy avohoito- /huoltopainotteisemmaksi ja kevyempiin palveluihin.	avohoidon /-huollon ja kevyempien palveluiden osuus kaikista palveluista (% käytetyistä €)

Henkilöstö ja kyvykkyys

Kriittiset menestystekijät	Strategiset tavoitteet	Tavoite 2010	Mittari
Selkeä ja tehokas johtamisjärjestelmä	Tilaaajatoimintojen kehittäminen	Tilaaajatoimintojen yhdistyminen keskushallinnon kanssa Tilaaajan ja tuottajan välisen tehtäväjaon tarkistaminen	Toiminnan kehittämissuunnitelma on laadittu; kyllä/ei Henkilöstön tehtävänjako ja vastualueet ovat tarkistettu; kyllä/ ei

KESKEISET TUNNUSLUVUT VAIKUTTAVUUDEN NÄKÖKULMASTA

Tunnusluvut	TP 2008	TA 2009	TA 2010	TS 2011	TS 2012
Sairastavuusindeksi	107	103,5	104,5	103,5	102,5
Ennenaikaisesti menetetyt elinvuodet	-	4085	4050	4003	3975
Saapuneiden kanteluiden määrä	72	30	70*	70	70
Toimenpiteisiin johtaneiden kanteluiden määrä	-	-	16	15	15
Kodin ulkopuolelle sijoitettujen lasten määrä suhteessa ikäryhmään	1,5	1,4	1,3	1,2	1,2
Kustannusten nousu: % / asukas (vrt. julkisten menojen hintaindeksi/asukas)	8,9 % /asukas (5,3 %/asukas)	Enintään julkisten menojen hintaindeksinousu n verran/ asukas	Enintään julkisten menojen hintaindeksinousu n verran/ asukas	Enintään julkisten menojen hintaindeksinousu n verran/ asukas	Enintään julkisten menojen hintaindeksinousu n verran/ asukas

* vuoden 2010 tavoite koskee koko sosiaali- ja terveystointia

TOIMINTASUUNNITELMA

SOSIAALI- JA TERVEYSLAUTAKUNTA TILAAJA

Tilaaajatoiminta - hankkeet ja työllistäminen 1 000 €	TP2008	TA2009	TALOUS- ARVIO 2010	TS2011	TS2012
Toimintatulot yhteensä	56 395	42 631	46 441	46 962	47 901
Toimintamenot yhteensä	425 267	443 674	459 741	468 425	477 794
Toimintatulot ilman ulkopuolista hankerahoitusta ja työllistämistä					
Oma toiminta	50 202	36 972	41 502	41 924	42 763
Lakisääteiset tulot	2 611	1 752	1 265	1 290	1 316
Toimintamenot ilman ulkopuolista hankerahoitusta ja työllistämistä					
Oma toiminta	285 076	297 892	308 866	314 534	320 824
Lakisääteiset menot	25 116	22 018	23 165	23 628	24 101
Erikoissairaanhoido	103 800	112 696	114 661	116 954	119 294
Työllistäminen					
Toimintatulot yhteensä	2 438	2 917	2 255	2 300	2 346
Toimintamenot yhteensä	9 478	9 783	10 983	11 203	11 427
Netto	-7 040	-6 866	-8 728	-8 903	-9 081
Hankerahoitus					
Toimintatulot yhteensä	1 144	990	1 419	1 447	1 476
Toimintamenot yhteensä	1 797	1 284	2 065	2 106	2 148
Netto	-654	-294	-646	-659	-672

Lakisääteiset avustukset 1 000 €	TP2008	TA2009	TALOUS- ARVIO 2010	TS2011	TS2012
Toimeentulotuki	13 116	13 642	14 515	14 805	15 101
Maahanmuuttajien tt-tuki	876	730	930	949	968
Elatustuet	4 133	1 100	0	0	0
Vammaisten kuljetuspalvelut	2 465	2 368	2 575	2 627	2 679
Muut vammaispalveluiden	4 527	4 178	5 145	5 248	5 353
Yhteensä	25 116	22 018	23 165	23 628	24 101

Erikoissairaanhoido 1 000 €	TP2008	TA2009	TALOUS- ARVIO 2010	TS2011	TS2012
Psykiatrinen esh.	6 512	7 423	6 723	6 857	6 995
Somaattinen esh.	97 288	105 273	107 938	110 097	112 299
Yhteensä	103 800	112 696	114 661	116 954	119 294

PAINOPISTEET JA TOIMENPITEET STRATEGIAN TOTEUTTAMISEKSI 2010 TILAAJITTAIN

PÄIVÄHOITO

Lasten päivähoidon palveluita tarjotaan erimuotoisina lähipalveluina kysyntää vastaten siten, että yksityiset palvelut täydentävät kunnallista palveluverkkoa. Palveluita lisätään lähinnä uusilla, rakentuvilla asuinalueilla. Alle kouluikäisten lasten määrän kasvusta johtuva vuotuinen päivähoitopaikkojen lisätarve on noin 110 kunnallisena tai yksityisen hoidon tuella tuotettua päivähoito- ja esiopetuspaikkaa

Päivähoitoikäisten (0-6 vuotiaiden) lasten määrä oli 1.1.2009 yhteensä 11 877 eli n. 350 lasta edellisvuotta enemmän. Kasvu on jatkunut vuonna 2009 edelleen voimakkaana. Päivähoidossa palvelutarpeeseen vaikuttavia epävarmuustekijöitä ovat 0-6 vuotiaiden lasten määrän kasvun lisäksi työllisyyden muutokset ja muutokset palveluiden käyttötottumuksissa.

Palveluverkon toimivuudesta pyritään huolehtimaan siten, että kevyempien hoitomuotojen, kuten avoimen varhaiskasvatuksen Taaperoryhmät ja Pikkukoulut sekä osapäivä- ja perheryhmät, jatkavat toimintamuotoina. Palvelutakuun käyttöönotolla taataan siirtymisen osapäivä- ja osa-aikahoidosta kokopäivähoitoon perheen tilanteen niin vaatiessa jo viiden vuorokauden kuluessa.

1.8.2010 alussa vastataan lisääntyvään palvelutarpeeseen ottamalla käyttöön yhdessä opetustoimen kanssa siirrettävä tilaelementti Talvikankaan monitoimitalon yhteydessä. Päiväkodin käyttöön varataan tilat 21+20/40 hoitopaikalle. Lisäksi uudisrakennuksina valmistuvat Vällkylän päiväkotiki 54 hp (ei lisää päivähoitopaikkoja), Ritaharjun monitoimitalo 62+20/40 hp sekä Ylikiimingin Vesalan monitoimitalo 21+20/40hp. Kuivasrannan päiväkotiki (42+40/80hp) saa käyttöönsä koko kiinteistön koululuokkien siirtyessä Ritaharjun monitoimitaloon. Talousarviovuoden aikana valmistellaan mahdollinen Metsokankaan päiväkodin kilpailuttaminen vuonna 2011. Päiväkotien ja pihojen peruskorjauksia toteutetaan vuosittain laadittavan suunnitelman mukaisesti.

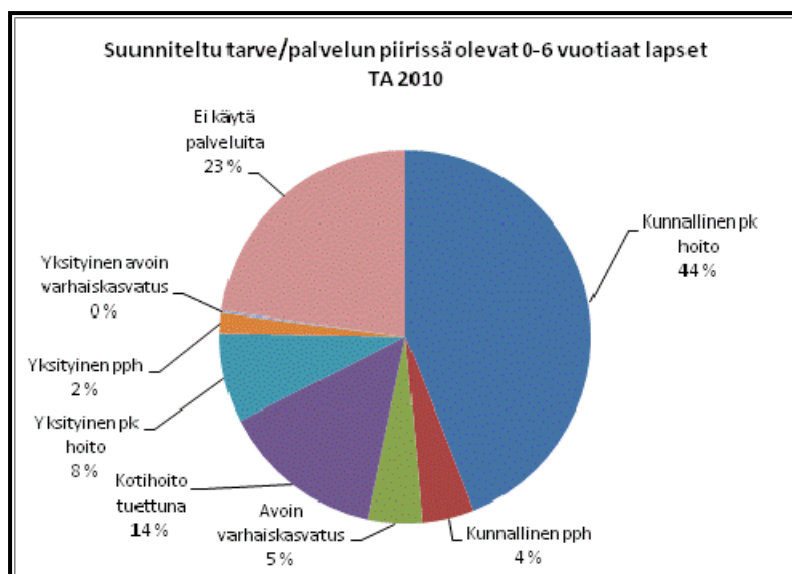
Perhepäivähoidon määrällisenä tavoitteena on nykytason säilyttäminen. Hoitajien rekrytointiin panostetaan. Haasteita aiheuttaa suunniteltu asetuksen muutos, jossa ryhmäperhepäiväkodissa voi olla enintään kahden hoitajan kahdeksan lapsen päivähoitoryhmä, joka muuttaa tätä suuremmat ryhmäperhepäiväkodit päiväkodeiksi.

Oulun kaupunki maksaa 1.2.2010 alkaen 10-18 kk:n ikäisistä lapsista harkinnanvaraista kunnallista kodinhoidontukea Oulu-lisää. Vuonna 2010 Oulu-lisää maksetaan 110 €/kk/brutto (v.2009 143/kk/brutto) perheille, joiden lapset ovat 10-18 kk:n ikäisiä. Oulu-lisä maksetaan kotihoidontuen hoitorahan korotuksena Kelan toimesta.

Päivähoito osallistuu maahanmuuttajalasten kotouttamishankkeeseen, missä lapset vanhempineen saavat päiväkodissa suomenkielen ja -kulttuurin opetusta päiväkodeissa. Lisäksi päivähoito on mukana Esko- ja Tukevahankkeissa alle kouluikäisten osioissa.

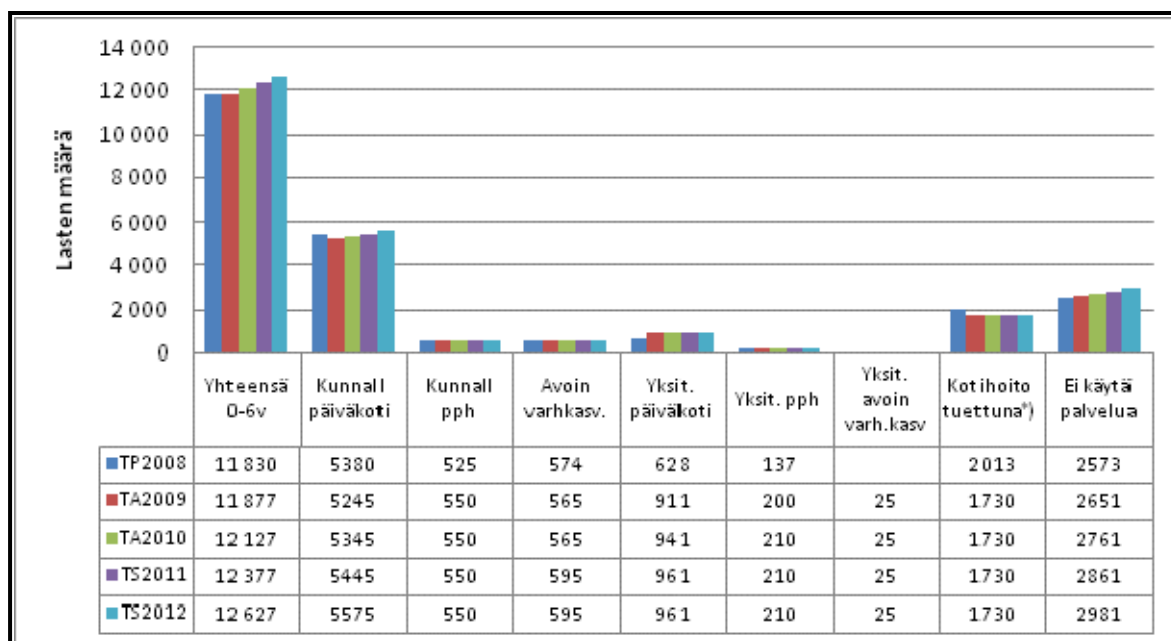
Palvelutarve ja palvelujen järjestäminen

Kuvio 1: Suunniteltu tarve/palvelujen piirissä olevat 0-6 vuotiaat lapset

Päivähoitopalvelut painottuvat kunnalliseen päiväkotihoidon (44 %). Kunnallisen päiväkotihoidon suunniteltu paikkalisäys on 100 hoitopaikkaa ja kunnallisen perhepäivähoidon odotetaan pysyvän edellisvuosien tasolla. Avoimen varhaiskasvatuksen osuudeksi on suunniteltu 5 %, joka on edellisvuoden tasolla. Kotihoito tuettuna sisältää Oululisan ja lasten kotihoidon tuen sekä lasten yksityisen hoidontuen. Yksityisen palvelutuotannon (sis. päiväkoti- ja perhepäivähoidon) odotetaan lisääntyvän 55 hoitopaikalla. Palveluita käyttämättömien lasten osuus sisältää myös 0-9 kk ikäisten lasten osuuden, joka on noin 60 % palveluja käyttämättömistä.

Kuvio 2: Lasten määrän jakautuminen eri palvelumuodoissa vv. 2008 - 2012.

*) Kotihoito tuettuna sisältää Oululisan ja lasten kotihoidon tuen sekä yksityisen hoidontuen

Päivähoidon laatukriteerit

Tärkein laatukriteeri muodostuu siitä, että perhe saa toivomansa päivähoitopaikan tarvitsemassaan ajassa. Tilaaja – tuottaja – neuvotteluissa seurataan laatumittareiden toteutumista. Palvelut pyritään tuottamaan lähipalveluina. Uusilla ruuhka-alueilla tähän ei kaikissa tapauksissa päästä, vaan palveluita on tarjottava myös muista kaupunginosista.

Asiakastytyväisyyskyselyitä tehdään vuosittain. Yksityisiltä palveluntuottajilta edellytetään samantasoista laatutasoa ja tätä valvotaan säännöllisesti. Käynnistetään päivähoidon sisäinen auditointi.

Päivähoidon palveluohjaustiimin toiminta vakinaistetaan 2010.

Palveluista tiedottamiseen panostetaan erityisesti mm. päivähoidon www-sivujen kautta. Päivähoidon sähköistä asiointia kehitetään edelleen.

Päivähoito 1 000 €	TP2008	TA2009	TA2010	TS2011	TS2012
Toimintatulot yhteensä	9 214	7 339	7 939	8 098	8 260
Toimintamenot yhteensä	70 504	74 286	74 315	76 005	77 525
Toimintakate	-61 290	-66 947	-66 376	-67 907	-69 265

MIELENTERVEYS- JA SOSIAALIPALVELUT

Ennaltaehkäisevät palvelut. Mielenterveys- ja sosiaalipalveluissa ennaltaehkäisevän työn näkökulma tulee huomioida joka toimijatasolla ja kaikissa palveluissa. Tavoitteena on varhainen ongelmien tunnistaminen ja tarpeeseen reagointi. Ennaltaehkäisevällä työllä pyritään vaikuttamaan siihen, että korjaavan tason palveluihin siirtyvän väestön suhteellinen osuus ei jatkossa kasva.

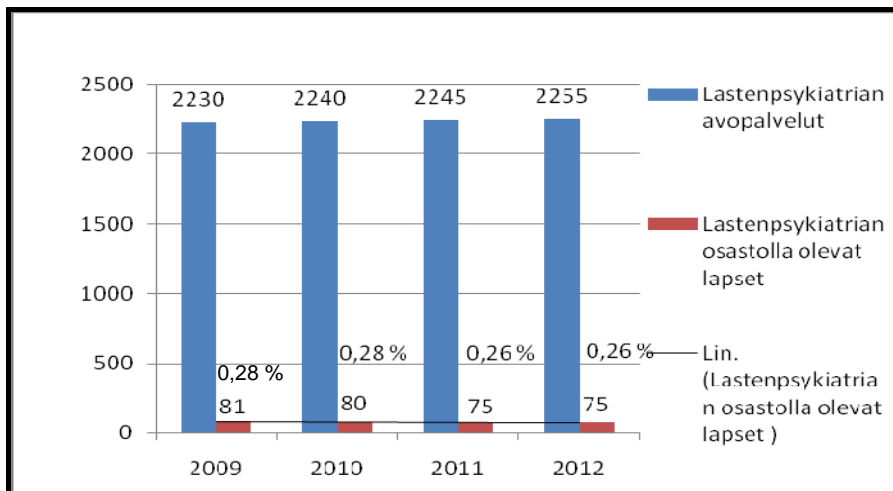
Oulun kaupunki ja järjestöt ovat saaneet yhdessä RAY:lta rahoituksen ennaltaehkäisevä työn kehittämishankkeeseen (ESKO-hanke) vuosille 2009-2013. Hankkeen avulla parannetaan järjestöjen ja julkisen sektorin yhteistyötä sekä kehitetään uusia ehkäisevän työn toimintamalleja. Hankkeen tavoitteet on sidottu Kaste-ohjelman tavoitteisiin, joita ovat hyvinvoinnin ja terveyden lisääntyminen, väestön välisten terveys – ja hyvinvointierojen kaventaminen, osallisuuden lisääminen ja syrjäytymisen väheneminen, palveluiden laadun sekä saatavuuden ja vaikuttavuuden parantaminen. Esko-hankekokonaisuudessa kartoitetaan ennaltaehkäisevän työn käytännöt ja ennaltaehkäisevän työn puutteet alueella sekä suunnitellaan ja käynnistetään uudenlaisia ennaltaehkäisevän työn muotoja.

Kansallisen sosiaali- ja terveydenhuollon kehittämissuunnitelman (Kaste) mukaisessa Tukeva-hankkeessa on tavoitteena lasten, nuorten ja lapsiperheiden hyvinvoinnin, mielenterveyden ja sosiaalisen turvallisuuden edistäminen sekä terveyserojen kaventaminen uudistamalla lapsiperheiden ja nuorten tuen ja palveluiden toimintatapaa. Tavoitteena on kehittää peruspalveluita sekä sisällöllisesti että rakenteellisesti, rakentaa erityispalveluihin uudenlaista ajattelun ja toiminnan mallia peruspalveluiden tukijana ja luoda rakenteet vaikuttavuuden seuraamiselle ja palveluiden jatkuvalla kehittämiselle.

Mielenterveyspalvelut. Mielenterveyspalveluissa keskeisenä painopisteenä on vaikuttavan ja kustannustehokkaan mielenterveyspalveluiden kokonaisuuden luominen Oulun kaupunkiin. Avohoitopainotteisuutta lisätään ja ehkäisevää työtä kehitetään. Hoitotakuuseen vastataan lain edellyttämällä tavalla huomioiden STM:n linjaus hoitotakuun laajenemisesta nuorten- ja lastenpsykiatrian hoitotakuun suhteen*). Perheneuvolatoiminnan ja lasten ja nuorisopsykiatrian avohoidon toimintamallin jatkokehittäminen arvioidaan syksyn 2009 auditoinnin perusteella.

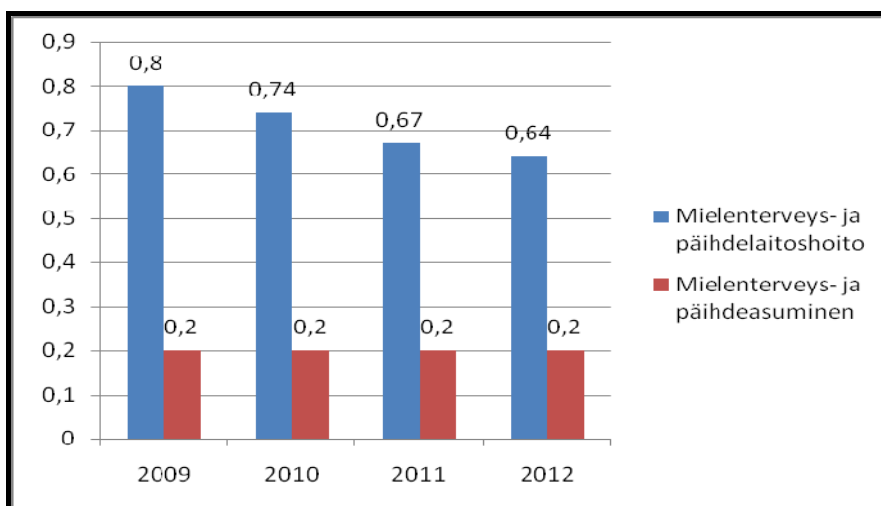
*)Alle 23-vuotiaiden hoitopääsy alle 3 kuukaudessa riippumatta siitä, hoidetaanko henkilö aikuis-, lasten- tai nuorisopsykiatrisessa yksikössä.

Kuvio 3. Lasten- ja nuorten psykiatrian ja päihdepalveluiden asiakkuudet ja psyk. laitoshoidossa olevien lasten ja nuorten osuus

Valtakunnallisten linjausten mukaisesti laitoshoidon osuutta vähennetään ja avohoidon palveluiden kokonaisuutta ja toimintamallia kehitetään laitoshoidosta vapautuvalla resurssilla. Yhteistyössä perusterveydenhuollon kanssa kehitetään perusterveydenhuoltotasoista mielenterveystyötä vastaamaan kuntalaisten tarpeita. Mielenterveyspalveluiden osalta jatketaan Peltolan alueelle liittyvän keskitetyn psykiatrisen- ja päihdelaitoshoidon suunnittelua. Allitien osasto 1:n laitospaikat siirtyvät Tuirassa sijaitsevan osasto 2:n yhteyteen ja vapautuvaan kiinteistöön perustetaan kuntouttava asumisyksikkö, jossa voidaan toteuttaa myös intervallihoitoa sekä hoidontarpeen arviointia. Toimenpiteellä pystytään tiivistämään hajanaista laitosrakennetta sekä monipuolistamaan avohoitoa ja asumispalveluita.

Kuvio 4. Aikuisten mielenterveys- ja päihdepalvelut / laitos- ja asumispaikat 1000 asukasta kohden

Itsenäisen selviytymisen tukimuotoja kehitetään huomioiden oman palvelutuotannon lisäksi kolmas sektori, asukastuvat ja alueella palveluita tarjoavat yksityiset toimijat. Asukastupien yhteyteen tavoitellaan työllistämisenäkökulman huomioivaa erillistä pilotointia kevyempien avopalveluiden kehittämiseksi mielenterveyskuntoutujille.

PPSHP:n kanssa yhteistyötä tehdään muun muassa erilaisten hankkeiden ja säännöllisten tapaamisten muodossa tavoitteena optimaalinen hoidon porrastus ja vaikuttava hoitoketju. Oulun kaupungissa mielenterveystyötä kehitetään Mieli 2009 linjausten mukaisesti.

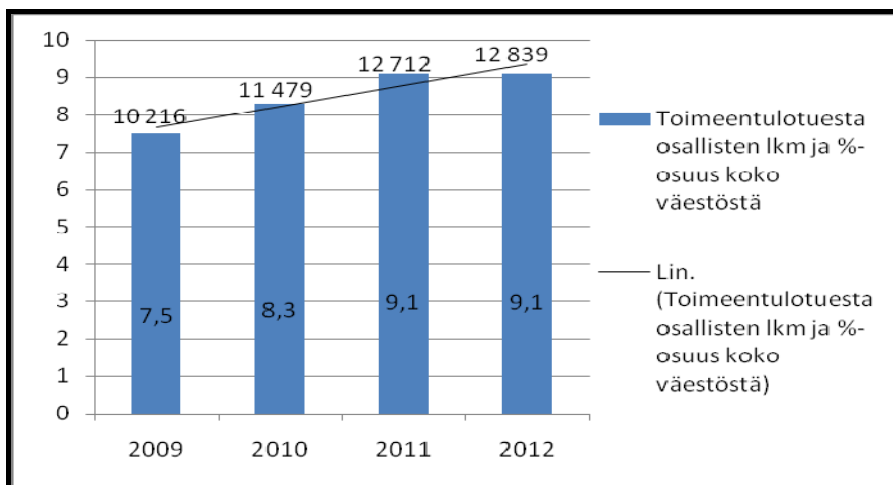
Päihdepalvelut. Mielenterveys- ja päihdepalveluiden toimintamallien kehittämistä jatketaan sekä kaupungin organisaation eri yksiköiden välillä että PPSHP:n kanssa yhteistyössä muun muassa Tervein Mielin Pohjois-Suomessa -hankkeen yhteydessä. Hankkeen tavoitteena on mielenterveys- ja päihdestrategian laatiminen alueelle, vaikuttavien palvelu- ja kuntoutushoitoketjujen kehittäminen ja RAI-arviointimenetelmän käyttöönoton laajentaminen ja sen tuoman hyödyn kehittämissyhteistyö.

Nuorten huumeiden käyttäjien hoidon kehittämistä ja hoidon vaikuttavuuden arviointia jatketaan ja hoidon saanti turvataan hoitotakuulainsäädännön edellyttämällä tavalla. Asumispalveluita kehitetään kokonaisuudessaan kuntouttavampaan ja kevyempään suuntaan.

Sosiaalipalvelut. Taloudellinen matalasuhdanne luo kysyntää erityisesti viimesijaiseen taloudelliseen tukeen ja palveluihin. Talousarviovuoden keskeisenä haasteena on vastata lisääntyvään kysyntään huomioiden palvelutakuun lakisääteiset velvoitteet ja määräajat.

Nuorten toimeentulotukiasiakkaiden ja pitkäaikaisesti työttömänä olleiden aktivointia tehostetaan. Maahanmuuttajien kotoutumisprosessia kehitetään poikkihallinnollisesti painopistealueena nuorten ja lasten kotoutumisprosessi.

Kuvio 5. Toimeentulotuesta osallisten lkm ja %-osuus koko väestöstä

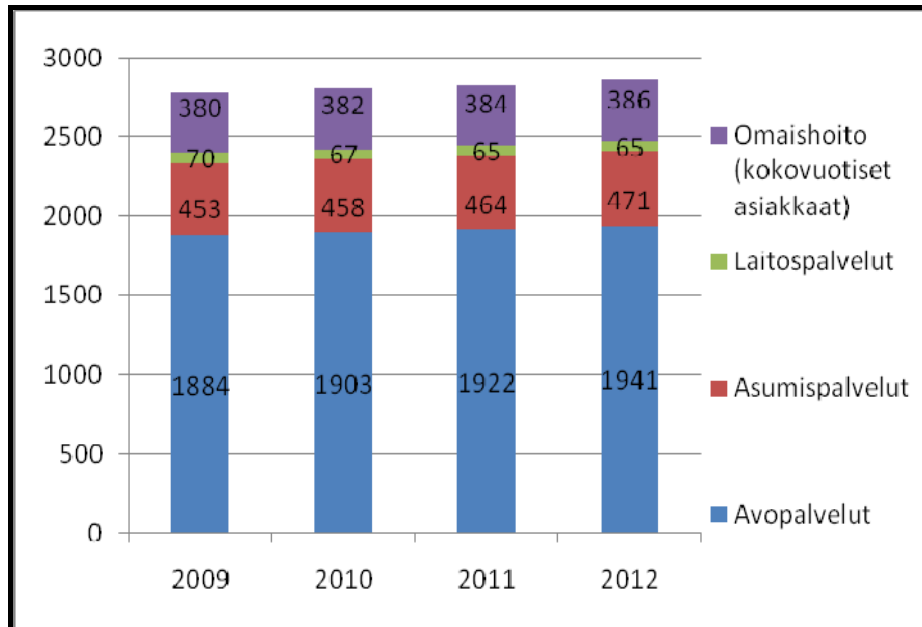
Vammaispalvelulain uudistus astuu voimaan 1.9.2009. Lakimuutoksen johdosta vaikeavammaisten oikeus henkilökohtaiseen apuun laajenee. Avustajatoimintaan ja tilapäishoittoon kehitetään vaihtoehtoisia malleja huomioiden palvelusetelin tuomat mahdollisuudet. Asukastupien yhteyteen tavoitellaan työllistämisenäkökulman huomioivaa erillistä pilotointia avustajatoimintaan.

Vammaispalvelulain mukaisten puhe- ja kuulovammaisten tulkkipalvelujen järjestäminen siirtyy Kansaneläkelaitoksen järjestämisvastuulle 1.9.2009 alkaen.

Omaishoidon tukea kotona asumisen mahdollistajana kehitetään erityisesti tuen sisällön uudelleen tarkastelun kautta. Samassa yhteydessä myös omaishoidontuen kriteeri ja maksuluokat tarkistetaan. Maksuluokat ovat 336,41 €/kk ja 798,60 €/kk. Alimpaan maksuluokkaan tehdään vuosittain lain mukainen indeksikorotus. Omaishoitajien tukemiseksi vapaapäiväoikeuden käytön mahdollisuuksia monipuolistetaan.

Kehitysvammaisten palvelusäätiön rakennuttama nuorille kehitysvammaisille tarkoitettu 15-paikkainen itsenäisen asumisen yksikkö otetaan käyttöön 4/ 2010. Sosiaali- ja terveystoimi vuokraa tilat tilakeskuksen kautta ja kilpailuttaa palveluntuottajan. Rajakylän hoivayksikön yhteyteen rakennettava ikääntyville kehitysvammaisille suunnattu 20-paikkainen asumispalveluyksikkö aloittaa omana toimintana 12/2010.

Kuvio 6. Vammaispalveluiden asiakkuuksien jakautuminen eri palvelumuotoihin

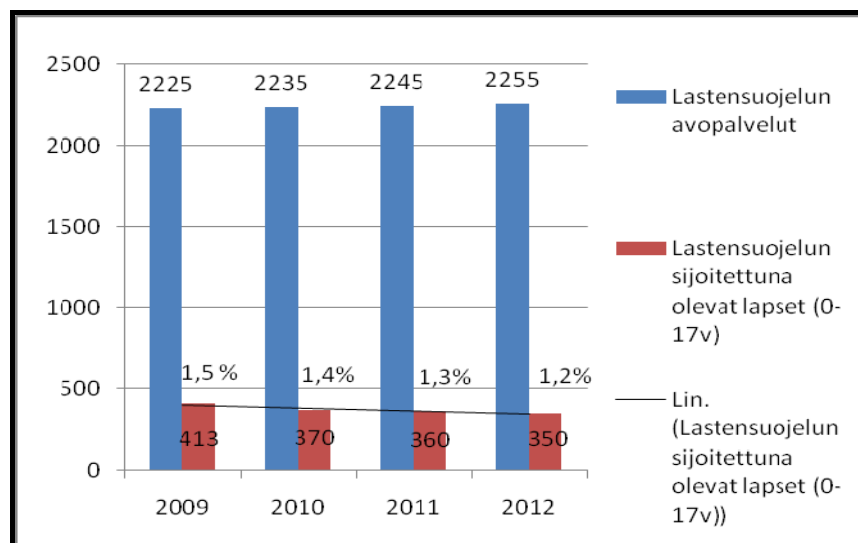
Sivakka-konsernin kanssa haetaan Ara- rahoitusta hyödyntäen tilaratkaisuja epätarkoituksenmukaisissa vuokratiloissa oleville yksiköille, muun muassa kehitysvammaisten asumispalveluyksiköille.

Timosenkodin asumisyksikön peruskorjaus aloitetaan tammi-helmikuussa 2010.

Lasten ja nuorten psykiatrian ja lastensuojelun rajapinnat ja palveluketjujen toimivuus tarkennetaan. Lastensuojelupalveluissa toteutetaan auditointi vuoden 2010 aikana ja lastensuojelun suunnitelma valmistuu.

Lastensuojelulain edellyttämät laitoshoidon laatutarkistukset tehdään vuoden 2010 aikana. Tavoitteena on, että kodin ulkopuolelle sijoitettuna olevien lasten suhteellinen osuus laskee; perhehoidon suhteellinen osuus kaikista sijoituksista nousee ja laitoshoidon osuus laskee merkittävästi. Rakenteellisen muutoksen yhteydessä vapautuvaa resurssia suunnataan avohuoltoon.

Kuvio 7. Lastensuojelun avohuollon asiakkuudet ja kodin ulkopuolelle sijoitettuna olevien lasten osuus 0-17-vuotiaista

Omien lastenkotien lastensuojelulain edellyttämän paikkalukujen tarkistamisen yhteydessä selvitetään perhekuntoutuksen toimitilakysymykset sekä Metsolan ja Sanginsuun lastenkodin mahdolliset rakennemuutostarpeet.

Asumisen tuen muotoja kehitetään kevyempään suuntaan ja asiakkaiden sijoittuminen eri tasoisiin palveluihin tarkennetaan hoidollisuutta vastaavaksi. Pitkäaikaisasunnottomuusohjelman kautta kehitetään ja lisätään asumisen tukea erityisesti nuorille moniongelmaisille. RAI-mittaristoa pilotoidaan osana mielenterveysasiakkaiden palveluasumista tavoitteena laajentaa mittaristo myös kehitysvammaapuolelle.

Karhin toimitilan osalta soveltuvuus sosiaali- ja terveystoimen käyttöön jatkossakin selvitetään. Pikisaaren päivä- ja työtoimintayksikön tiloista luovutaan ja yhdistetään toiminta toiminnallisesti muihin yksiköihin.

Yhteistä mielenterveystyön- ja sosiaalipalveluiden päivystysmallia jatketaan vuoden 2009 aikana aloitetun pilotoinnin tulosten pohjalta.

Sähköistä ajanvarausta ja asiakkaille suunnattavia sähköisiä palveluita laajennetaan vuoden 2010 aikana.

Tilaaja-tuottaja-mallin jatkokehittämisen yhteydessä valmistellaan palveluohjauksen siirtoa tilaajalle merkittävimpien ostopalvelukokonaisuuksien osalta sekä kehitetään vaikuttavia sopimusmalleja ja kannustinjärjestelmiä.

Mielenterveys- ja sosiaalipalvelujen laatukriteerit

Kansalliset laatusuositukset ja käypähoitosuositukset huomioidaan ohjeellisesti hankittavien palveluiden sisältöjä määriteltäessä.

Oman toiminnan osalta laatuvaatimukset määritellään sopimuksiin. Valvontajärjestelmää kehitetään sopimuskuoppaaneiden ja valvontaviranomaisten kanssa. Vuosittaiset valvontakontaktit toteutetaan sopimusyksiköihin.

Mielenterveyspalveluissa otetaan käyttöön Rai-arviointimenetelmän avulla saatu tieto toiminnan kehittämisessä ja arvioinnin välineenä asiakas-, lähiorganisaatio- ja tilaaja-

tuottajatoiminnassa. Osallistutaan THL:n johtamaan RAI-vertailukehittämiseen sekä tehdään yhteistyötä PPSHP:n Tervein Mielin Pohjois-Suomessa hankkeen puitteissa.

Osallistutaan Kuusikko työskentelyyn.

Talousarvion toteutumisen riskinä on ennen kaikkea taloudellisen tilanteen ennakoimattomuus ja sen tuoma vaikeus arvioida asiakkuuksien kehitystä. Vuoden 2009 aikana tehty talouden toimenpideohjelma 2009-2012 sisältää toimenpiteitä (työmarkkinatuki ja toimeentulotuki), joiden onnistuminen edellyttää eri tahojen saumatonta ja tavoitteellista yhteistyötä muun muassa työllistämässä. Esitettävät rakenteelliset muutokset (muun muassa lastensuojelun ja psykiatrisen laitoshoidon vähentäminen) edellyttävät toteutuakseen oman toiminnan avohoidon- ja huollon merkittävää kehittämistä, jotta asiakkaiden palvelutarve tulee asianmukaisesti toteutettua ja laitoshoidon vähentäminen todella tapahtuu.

Mielenterveys- ja sosiaali- palvelut 1 000 €	TP2008	TA2009	TA2010	TS2011	TS2012
Toimintatulot yhteensä	16 468	12 698	14 391	14 679	14 972
Toimintamenot yhteensä	104 413	105 155	110 896	112 706	114 961
Toimintakate	-87 945	-92 457	-96 505	-98 028	-99 988

TERVEYDENHUOLTO

Terveydenhuollon palveluita järjestettäessä on ensisijaisena tavoitteena nykyisen palvelutason turvaaminen sekä tasapuoliset palvelut huomioiden väestön kasvu ja ikärakenteen muutos. Väestöryhmien välisiä terveyseroja pyritään määrätietoisesti kaventamaan.

Kaupunkistrategian mukainen terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen painottuu suunnittelukaudella erityisesti neuvola-, koulu- ja opiskeluterveydenhuollon piiriin kuuluvien terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseen. Omahoitopalveluita laajennetaan ja kehitetään asukkaiden itsenäisen terveydenhallinnan tukemiseksi.

Perustason erikoissairaanhoidon järjestäminen yhteistyössä Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin kanssa tiivistyy.

Ennaltaehkäisevä toiminta. Ennaltaehkäisevä toiminta sisältyy kaikkiin terveydenhuollon kontakteihin. Neuvola-, koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa painotetaan laajojen, syväisten terveystarkastusten osuutta. Koulujen ja oppilaitosten kokonaisvaltaista terveydenhuoltoa kehitetään yhdessä opetustoimen, opiskelijajärjestöjen ja muiden yhteistyötahojen kanssa. Ehkäiseviä toimenpiteitä suunnitellaan erityisesti riskiryhmiin, kuten koulupudokkaihin, asevelvollisuuden keskeyttäneisiin, pätkätyöläisiin, pitkäaikaistyöttömiin ja työkyvyttömyyseläkeläisiin. Työnhakijoiden terveystarkastukset laajennetaan koko kaupunkiin monialaisessa yhteistyössä. Terveyden edistämässä jatketaan yhteistyön syventämistä kolmannen sektorin kanssa mm. ESKO-hankkeen puitteissa. Raskaudenajan seulonnat järjestetään uuden kansanterveysasetuksen mukaisesti. Mammografiaseulontaa laajennetaan edelleen yhdellä ikäluokalla.

Avoterveydenhuolto. Kehitetään omalääkäri-omahoitaja-työparimallia siten, että kaupunkilaisille taataan tasapuoliset ja laadukkaat terveydenhuollon palvelut. Tavoitteena on, että pitkällä tähtäimellä valtaosa terveyskeskuslääkäreistä on perusterveydenhuoltoon motivoituneita ja sitoutuneita yleislääketieteen erikoislääkäreitä. Toteutetaan sairaanhoitajien ja lääkäreiden välinen työnjako siten, että lääkäri-hoitaja tiimeillä on edellytykset toimia vankkana perustana terveydenhuollon kokonaisuudessa. Noin 21 000 oululaisen lääkärin ja hoitajan vastaanottopalvelut ostetaan ODL Hoitoketju:lta sopimuksen mukaisesti vuosille 2010-2012 (2013).

Kaakkurin teknologiaterveyskeskuksessa kehitetään uudenlaisia palveluprosesseja ja hyödynnetään tehokkaasti uusinta teknologiaa. Toiminta laajennetaan myös vanhustenhuollon palveluprosesseja ja teknologiaa kehittämään. Aukkaiden omia mahdollisuuksia terveyden ylläpidossa ja sairauksien hoidossa tuetaan mm. sähköisen asioinnin kehittämällä, omahoitopalvelun laajentamisella ja puhelinneuvonnalla. Kehitetyt toimintamallit otetaan hallitusti käytännöiksi koko kaupungissa.

Suurten kansansairauksien ehkäisyssä ja hoidossa pyritään yhä järjestelmällisempään toimintaan toimintatapoja ja työnjakoa kehittämällä. Perusterveydenhuollon tasoista mielenterveystyötä kehitetään yhdessä mielenterveyspalvelujen avopalvelutiimien sekä muun verkoston kanssa. Prosessi on kolmivuotinen ja se aloitettiin vuonna 2009.

Hoitoketjujen toimintaa parannetaan kehittämällä joustavia erikoislääkärikonsultaatiomahdollisuuksia sekä erikoislääkäripalveluita siten, että avohoidon lääkäri-hoitaja tiimien mahdollisuudet hoitovastuun pitämiseksi perusterveydenhuollossa paranevat. Vanhusten toimintakyvyn seuranta ja vanhusten hoitoketjun toimivuutta parannetaan hoitoketjutyöryhmän asettamien tavoitteiden mukaisesti kehittämällä terveysasemien ja laitoshoidon välistä yhteistoimintaa.

OYS:n avohoitotalon valmistuessa kaupungin radiologiset toiminnot siirtyvät sinne vuodenvaihteessa 2010/11. Vuonna 2010 päätetään järjestetäänkö palvelu omana vai PPSHP:n toimintana ja palveleeko yksikkö myös muita seutukunnan kuntia. Mikäli palvelu jatkuu omana toimintana, arvioitu investointimäärärahan tarve on 1,1 M€.

Suun terveydenhuollossa kehitetään työnjakoa. Alle kouluikäisten suun terveydenhuollon ennaltaehkäisyä tehostetaan.

Selvitetään palvelusetelin soveltuvuus erikseen määriteltujen ryhmien palvelun tuottamiseen suun terveydenhuollossa.

Keskitetty palvelut. Perustason erikoissairaanhoito järjestetään uudelleen yhteistyössä PPSHP:n kanssa. Perustason erikoissairaanhoidon osalta näitä toimintoja ovat ensivaiheessa apuvälinekeskus, reumanhoito, lastensairaudet, naistentaudit, korva-, nenä- ja kurkkutaudit, sisätaudit ja ihotaudit.

Kehittämishankkeet, jotka kaikki toteuttavat strategista päämäärää "Aukkaiden hyvä ja itsenäinen elämähallinta", "Aukkaiden hyvä, terve ja itsenäinen elämä" sekä "Toimivat ja vaikuttavat palvelukokonaisuudet ja sujuvat palveluketjut":

- PISARA: Tekesin osarahoittama hanke vuosille 2009-2013, missä yhteistyökumppaneina ovat Kumppanuuskeskus ja Oulun diabetesyhdistys, Oulun Yliopisto, Työterveyshuolto, Diapolis Oy:
 - o Tavoitteena on rakentaa kustannustehokas toimintamalli 2 tyyppin diabeteksen hoitoon sekä niin sanotuille monisairaille suurkuluttajille, potilaiden hoitoprosessin hallinta, systemaattinen laadun seuranta ja arviointi, systemaattinen tiedon kulku eri organisaatioiden välillä, potilaiden hoitoon sitoutumisen ja hoitotavoitteiden paraneminen, henkilökunnan sitoutuminen uuden toimintamallin käyttöön sekä tietoteknologian paras mahdollinen hyödyntäminen.
 - o Odotettuna tuloksena on kehitetty omahoitopalvelua hyödyntämällä yhteistyössä järjestöjen kanssa ryhmäohjauksen rinnalle myös matalan kynnyksen kohtaamispaikkoja.
 - o Odotettuna tuloksena on myös, että pitkäaikaissairauksien hoidon, seurannan ja arvioinnin paras mahdollinen alueellinen hallinta toteutuu Oulussa yhteistyössä eri osallistujatahojen kanssa
- TERO – TERVEEMPI OULU: Oulun omahoitopalvelu – osa TERVEEMPI POHJOIS-SUOMI HANKETTA: Kasteohjelmasta rahoitettu hanke vuosille 2009 - 2011. Hanketta koordinoi PPSHP:
 - o Päättävänä on edistää ja kehittää väestön hyvinvointia vahvistamalla ennaltaehkäisevää toimintaa ja saattamalla varhaisen puuttumisen ja tuen

- menetelmät laajasti käyttöön. Erityisesti keskitytään mielenterveysongelmiin (opiskeluterveydenhuolto) sekä kansansairauksien riskiryhmäläisiin.
- Työnhakijoiden terveydenhuollon valtakunnallinen kehittämishanke, jatkohanke Pitkäaikaistyöttömien terveystarkastus projektille. THL:n osarahoittama hanke vuosille 2009-2011
 - TYÖNHAKIJOIDEN TERVEYSTARKASTUSHANKE, jatkohanke PITKÄAIKAISTYÖTTÖMIEN TERVEYSTARKASTUSHANKKEELLE
 - KYTKE: kodin ja asiakkaan yhdistäminen sosiaali ja terveydenhuollon saumattomaan palveluketjuun. KASTE-ohjelman mukaiseen hankeaihion toteuttamiseen osallistuminen. Hankkeen tavoitteita ovat:
 - o Muuttaa terveydenhuollon toiminnan painopistettä niin, että asiakkaan ja kodin tason osuus hoidon toteutuksessa lisääntyy,
 - o vahvistaa perusterveydenhuollon asemaa ja osaamista hoitoketjussa,
 - o lisätä eri organisaatioiden yhteistyötä ja osaamista sekä
 - o hiotaan keskeisten, paljon resursseja vaativien prosessien toimivuutta
 - INNOPI – innovatiiviset oppimisympäristöt. Oppimissimulaattori ympäristöjen kehittäminen, osallistuminen OAMK:n johtamaan hankkeeseen.

Muu kehittämistoiminta:

- Lääketieteen ja muun terveydenhuollon moniammatillisen oppimiskeskushankkeen jatkaminen
- Teknologiaterveyskeskus toiminta Kaakkurin terveysasemalla, yhteistyössä OWI:n ja Oulu Innovationin kanssa.
- Tuotekehitystoimintaa jatketaan valtakunnallisesti vertailukelpoisten avoterveydenhuollon tuotteiden aikaansaamiseksi PETTU-projektissa.

Erikoissairaanhoito

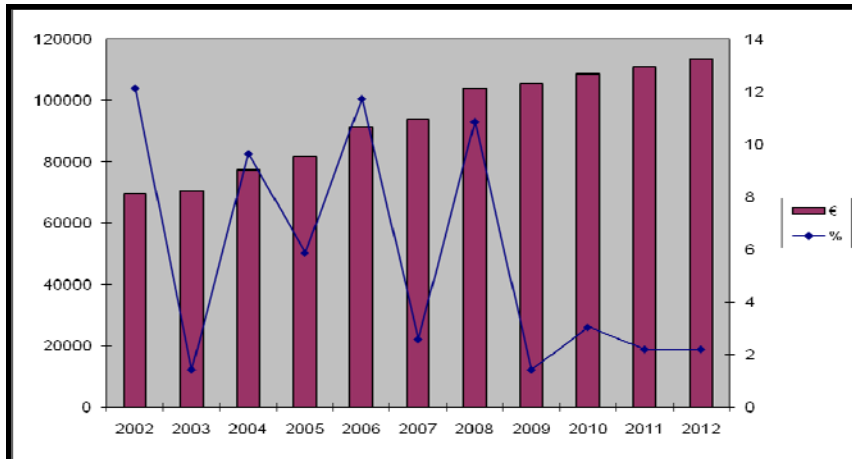
Erikoissairaanhoidon palvelut hankitaan pääasiallisesti Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiriltä. Kaupungin omistajastrategian ja vuonna 2009 valmistellun SHP:n omistajastrategian mukaisesti kaupunki ottaa tehokkaaseen käyttöön omistajaohjauksen koko keinovalikoiman. Sopimusmenettely uudistetaan kuntien, yhteistoiminta-alueiden ja SHP:n välillä. Sopimus perustuu yhteistoiminta-alueittain laadittuun palvelujen järjestämissuunnitelmaan. Rahoitus ja kehityssopimus tehdään kolmeksi vuodeksi kerrallaan ja taloudessa noudatetaan kuntien talouden kehityslinjauksia. Kaupunki osallistuu omistajastrategian mukaisiin työryhmiin, joiden tehtävinä ovat perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon yhteistyön koordinointi, palveluiden järjestämissuunnitelman yhteensovittaminen, seuranta, arviointi sekä uusien tutkimus- ja hoitomenetelmien arviointi.

Yhdessä seutukunnan muiden kuntien kanssa selvitetään peruserikoissairaanhoidon palvelujen vaihtoehtoiset järjestämistavat sekä joustavien, matalakynnyksisten erikoislääkärikonsultaatioiden saaminen mahdollisimman lähelle omalääkäreitä tukemaan omalääkäri-omahoitajatoimintaa. Erikoisalakohtaiset neuvottelut erikoissairaanhoidon edustajien kanssa käydään vähintään kerran vuodessa tavoitteena tarkoituksenmukainen hoidon porrastus ja työnjako.

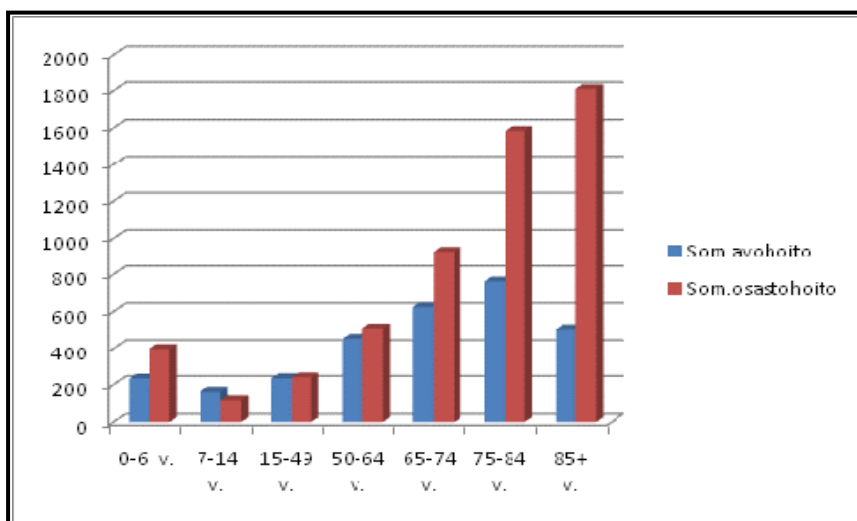
Erikoissairaanhoidossa ei suunnitella uuden toiminnan aloittamista tai toiminnan laajennuksia. Tavoitteena on palvelujen määrän vakiinnuttaminen vuoden 2009 tasolle. Toimintaa pyritään tehostamaan nykyisillä resursseilla. Kysynnän hallitsemiseksi pyritään löytämään keinoja yhdessä perusterveydenhuollon, vanhustenhuollon ja erikoissairaanhoidon kanssa. Kysynnän hallintaa parannetaan tarkistamalla erikoissairaanhoidon lähettämiskriteerit sekä varmistamalla kriteerien käyttö koko terveydenhuollon organisaatiossa. Potilasvirtojen ohjauksen koordinoimiseksi kaupunki yhdessä SHP:n kanssa käy neuvotteluja työterveysasemien ja yksityisten lääkäriasemien kanssa.

Erikoissairaanhoidon ostopalveluihin on varattu kaiken kaikkiaan 114,661 M€. Erikoissairaanhoidon kokonaisuudesta 107,938 M€ on suunnattu somaattiseen erikoissairaanhoidon ja 6,723 M€ psykiatrisen erikoissairaanhoidon ostamiseen PPSHP:lta.

Kuvio 8: Somaattisen esh:n kustannukset vuosille 2002-2008 ja ennuste 2009-2012

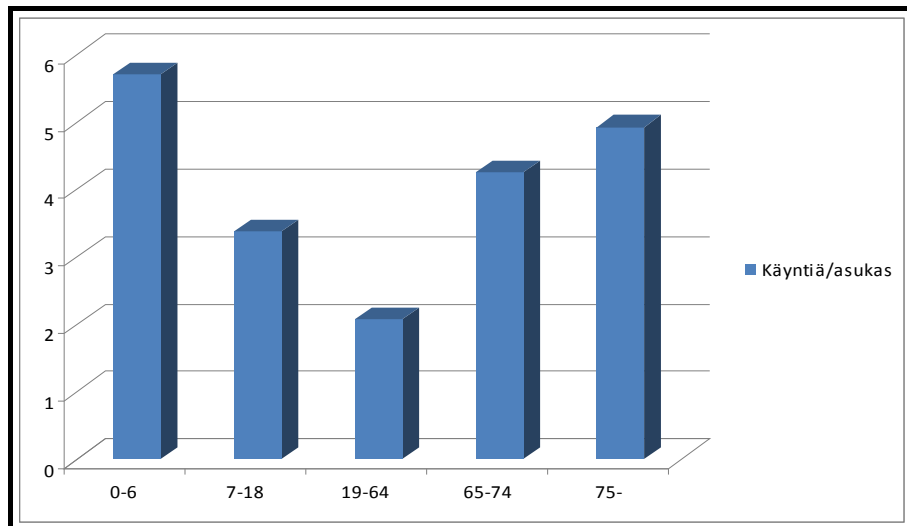
Kuvio 9: Somaattisen erikoissairaanhoidon kustannukset ikäryhmittäin €/asukas v. 2008

Palvelutarve ja palvelujen järjestäminen

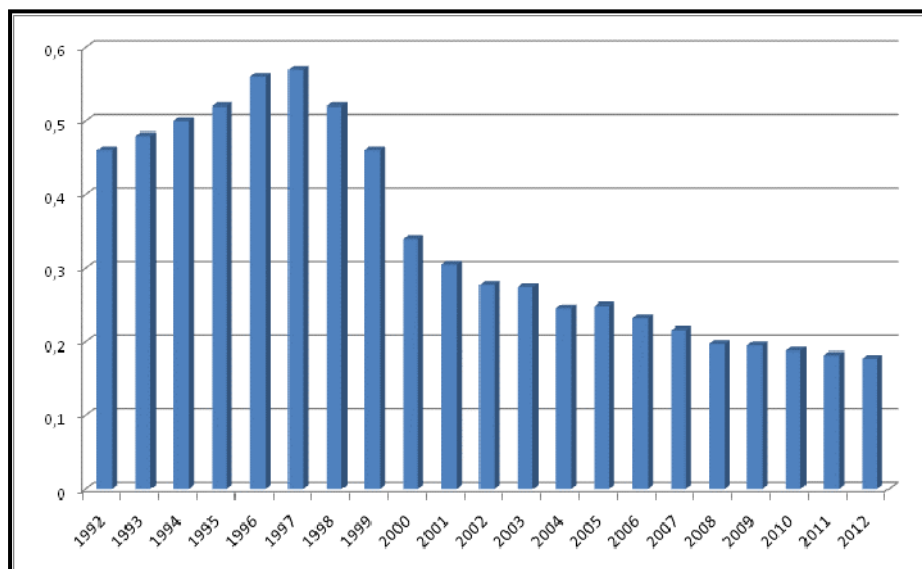
Vanhusten määrän muita ikäryhmiä nopeampi lisääntyminen kasvattaa myös voimakkaasti perusterveydenhuollon palvelukysyntää. Työttömyyden lisääntyessä työterveyshuollon palveluista siirtyy asiakkaita terveysasemien palveluiden piiriin.

Kuvio 10: Avoterveydenhuolto käyntiä/ikäryhmän asukas

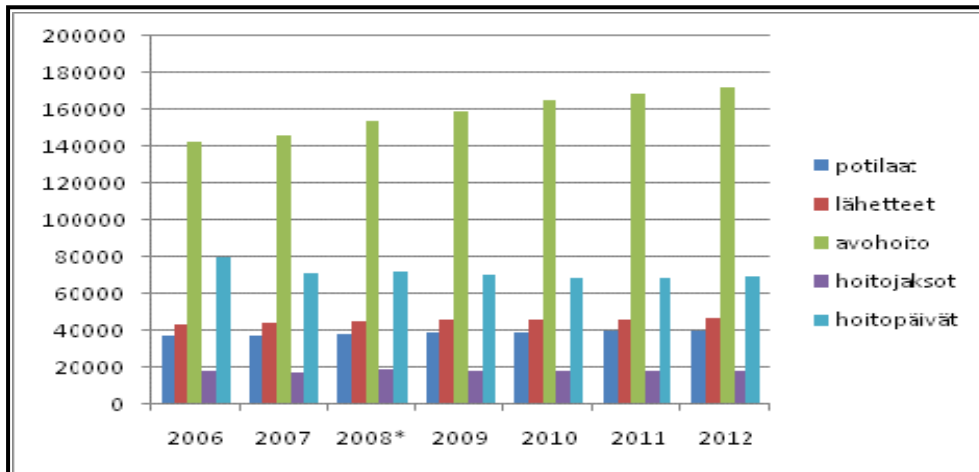
Mielenterveyspotilaiden ja päihdeasiakkaiden määrä lisääntyy avoterveydenhuollossa. Erikoissairaanhoidosta siirtyy yhä enenevässä määrin potilasryhmiä perusterveydenhuoltoon lisäten avoterveydenhuollon palvelukysyntää. Yksityisestä hammashuollosta siirtyy edelleen aikuisikäisiä julkiseen hammashuoltoon.

Kuvio 11. Keskitetyn päivystyksen lääkärikäynnit/asukas 1992-2008 ja ennuste 2009-2012

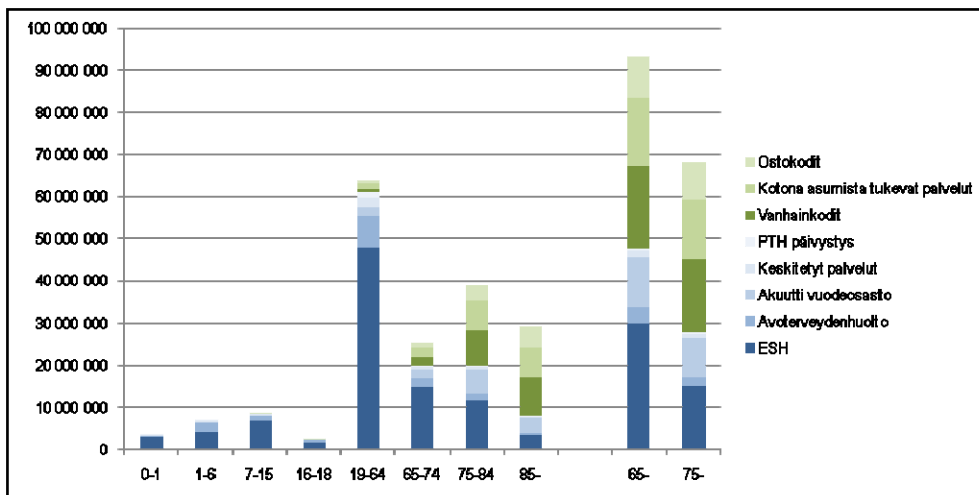

Päivystyskäyntien vähenemiseen ovat vaikuttaneet mm. omalääkärijärjestelmän käyttöönotto v. 1997-1999, yhteyskeskuksen käyttöönotto v.2006 ja sairaanhoitajien vastaanoton lisäys v. 2008.

Kuvio 12: Erikoissairaanhoidon yleissairaalahoiton käyttö vuosina 2006-2008 ja ennuste 2009-2012.

Kuvio 13: Ikäryhmäkohtaiset kustannukset v. 2008

Terveydenhuoltopalveluiden laatukriteerit 2010

Palveluiden saatavuuden arvioinnissa käytetään hoitotakuulain kriteeriä: Yhteydenaanti terveysasemille yhden vuorokauden aikana (virka-aikana) sekä hoidontarpeen arviointi kolmen arkipäivän kuluessa.

Hoitosuhteen jatkuvuutta ja asiakastyytyväisyyttä mitataan suurten kaupunkien yhteisenä vertailuna joka toinen vuosi ja kaupungin omalla vuosittain. Tavoitteena on, että vähintään 75 % tapaa terveysasemalla asioidessaan yleensä saman lääkärin ja vähintään 96 % on tyytyväisiä terveysasemien palveluun.

Hyvinvoinnin ja terveyden paranemista mitataan ikävakioidulla sairastavuusindeksillä (tavoite alle 103 ja pitkántähtäimen tavoite [vuonna 2020] alle 100) sekä sairaspäivärahaa ja työkyvyttömyyseläkettä saaneilla 25-64 vuotiailla/1000 vastaavanikäistä (tavoite alle 110 ja alle 83).

Suun terveydenhuollon vaikuttavuutta mitataan DMF-indeksillä: Tavoitteena 12 vuotiailla enintään 1,3 ja 5-vuotiailla enintään 0,75. Naisten terveystarkastuksiin osallistumisprosenttitalavoite on 75 %. Kuntalaisten omatoimisuutta mitataan omahoitoalustan

käytön laajuudella ja yhteispäivystyksen perusterveydenhuollon käyntien vähäisyydellä: tavoitteena enintään 0,20 käyntiä/asukas.

Terveydenhuolto					
1 000 €	TP2008	TA2009	TA2010	TS2011	TS2012
Toimintatulot yhteensä	12 262	7 406	8 056	8 217	8 381
Toimintamenot yhteensä	151 602	161 865	166 962	170 301	173 707
Toimintakate	-139 340	-154 460	-158 906	-162 084	-165 326

VANHUSTYÖ

Sosiaali- ja terveystoimen strategisen tavoitteen "92% 75-vuotta täyttäneistä asuu kotona riittävien palvelujen turvin" saavuttamiseksi vanhustyössä vuonna 2010 on edelleen painopisteenä ikäihmisten kotona asumista tukevien hyvinvointia edistävien ja kotiin annettavien palvelujen kehittäminen. Ikäihmisten palvelurakenteen muuttamisessa laitoshoidosta avohoitopainotteiseksi on keskeistä kotiin annettavan ja kuntouttavan palvelun sekä palveluasumisen, myös tehostetun, lisääminen ja laitoshoidon keventäminen. Lisäksi on varmistettava Oulun kaupungin sairaalan toiminta siten, että se voi keskittyä tehokkaasti lyhytaikaishoittoon ja kuntoutukseen.

Periaatetta "koko kaupunki ikääntyneiden asialla" viedään eteenpäin valmistuvan ikääntymispoliittisen strategian avulla, jossa ikäihmisten hyvinvointia edistävä toiminta ja palvelut linjataan osaksi mm. eri hallintokuntien toimintaa. Ikäihmisten osallisuutta ja vaikutusmahdollisuuksia tuetaan perustettavan vanhusneuvoston avulla.

Ennaltaehkäisevä toiminta. Hankkeista ESKO (Ennalta ehkäisevän työn hanke) ja evankelis-luterilaisen seurakunnan kanssa aloitettu DIOSKE (Diakonisen vanhus- ja vammaistyön kotona asumisen tuki- ja palvelukeskus) -hanke tukevat osaltaan mm. syrjäytymistä ennaltaehkäisevää työtä.

Kunnon Lähde- toimintaa tuetaan edelleen mm. kohdentamalla liikuntakoordinaattorin työpanosta vertaisohjaajien koulutukseen ja ohjaukseen. Kunnon Lähde- toiminnan paikka vapaaehtoistoiminnan kentässä arvioidaan ESKO-projektissa.

Kotihoito ja muut kotona asumista tukevat palvelut. Säännöllisen kotihoidon kattavuustavoite 75 vuotta täyttäneille pidetään ennallaan (12,5%). Kotihoidossa tavoitteena on kehittää sellaisia kotihoidon vaikuttavia ja kustannustehokkaita järjestämistapoja, joilla ikäihmisten määrän kasvun ja henkilöstön eläköitymisen tuottamiin tulevaisuuden haasteisiin voidaan vastata. Säännöllistä kotihoitoa kohdennetaan edelleen paljon hoitoa ja palvelua tarvitseville. Kotihoitoon kuuluvien palvelujen, kuten asiointi- ja saattoapu, tuottamistapoja kehitetään asukastupien yhteyteen työllistämisenäkökulman huomioivana erillisenä pilottina syksyn 2009 aikana ja tavoitteena on laajentaa toiminta asteittain koko kaupunkia koskevaksi toiminnaksi. Koneellinen lääkejakelu vakinaistetaan käyttöön kotisairaanhoidon asiakkaille pilotoinnista saatujen kokemusten perusteella. Kotiin kuljetettujen aterioiden vaihtoehtoisia tuottamistapoja selvitetään. Vuonna 2010 tarkistetaan palveluohjausmallia.

Vuoden 2009 kilpailutuksen pohjalta valittu turva-/turvapuuhelinpalvelujen tuottaja aloittaa vuoden 2010 alussa.

Vuonna 2009 pilotoitua kotiutustiimitoimintaa aletaan järjestää osana tehostettua kotihoitoa.

Omaishoidon tukea kotona asumisen mahdollistajana kehitetään erityisesti tuen sisällön uudelleen tarkastelun kautta. Samassa yhteydessä myös omaishoidontuen kriteerit ja maksuluokat tarkistetaan. Maksuluokat ovat 336,41 €/kk ja 798,60 €/kk. Alimpaan

maksuluokkaan tehdään vuosittain lain mukainen indeksikorotus. Omaishoitajien tukemiseksi vapaapäiväoikeuden käytön mahdollisuuksia monipuolistetaan ja kuntoutustoimintaa jatketaan.

Palvelusäätien ylläpitämien palvelukeskusten toimintaa kehitetään ottamalla käyttöön kuntouttava päivätoiminta-tyyppistä toimintaa kohdennettuna määrättyille ryhmille.

Seniorikeskuksen toimintaa kehitetään kohdentamalla tavoitteellisia kuntoutuspalveluja niille ryhmille, jotka eniten tarvitsevat toimintakykyä ylläpitävää toimintaa pystyäkseen asumaan omissa kodissaan

Vanhuspalveluissa palvelusetelin käyttöönottoa valmistellaan ja palveluseteli otetaan käyttöön seuraavissa palveluissa:

- kotihoidossa kasvava palvelutarve (määrärahasidonnaisena)
- omaishoidon vapaiden järjestäminen (myös ympärivuorokautinen)
- tehostettu palveluasuminen (määrärahasidonnaisena 20 paikkaa)

Sairaala-, laitos- ja palvelukotihoito. Laitoshoidon tarpeesta ja ympärivuorokautisen hoidon järjestämisestä valmistuu vuoden 2010 aikana tarveselvitys, jonka tavoitteena on vähentää laitospainotteista palvelurakennetta ympärivuorokautisen hoidon järjestämisvaihtoehtona.

Vuonna 2010 lisätään tehostettua palveluasumista 20 paikalla palvelusetelin avulla.

Oulun kaupunginsairaalan toiminnan turvaamiseksi (lyhytaikainen sairaalahoito ja kuntoutus) muutetaan asteittain laitoshoidon paikkoja kuntoutuskotityyppisillä paikoilla, joissa tavoitteena on mm. sairaalahoidon jälkeinen kotiin kuntoutus, kotona asumista tukeva laituskuntoutus ja mahdollisen jatkohoitopaikan (palvelukotiasuminen, hoivahoito) odottaminen. Riittävän sairaala- ja kuntoutusresurssin turvaamiseksi ostetaan edelleen lyhytaikaissairalahoidon palveluja ostosopimusten mukaisesti.

Vuoden aikana kilpailutetaan vanhustyön sairaalahoito (lyhytaikainen jatkohoito). Sopimukset nykyisten palveluntuottajien kanssa ovat voimassa vuoden 2010 loppuun. Kotisairaala-toiminnan mahdollinen kilpailuttaminen valmistellaan vuoden 2010 aikana.

Vuoden 2010 aikana valmistuu ympärivuorokautisen hoidon järjestämisen tarveselvitys, jossa huomioidaan valtakunnalliset suositukset ikäihmisten palvelurakenteelle (STM 2008).

Keskeiset kehittämishankkeet. Ikäihmisten kotona selviytymisen tukemista ja palveluketjujen toimivuuden kehittämistä jatketaan meneillään olevien ja suunnitelmassa olevien kehittämishankkeiden avulla. Hankkeet toteuttavat strategisia päämääriä: "Asukkailla hyvä ja itsenäinen elämänhallinta", "Asukkaiden hyvä, terve ja itsenäinen elämä" sekä "Toimivat ja vaikuttavat palvelukokonaisuudet ja sujuvat palveluketjut".

- Kotona asumisen tukeminen
 - o ESKO – Ennalta ehkäisevyyden kehittämisen -hanke on RAY:n rahoittama vuosille 2009- 2014. Hankkeen avulla parannetaan järjestöjen ja julkisen sektorin yhteistyötä sekä kehitetään uusia ehkäisevän työn toimintamalleja. Hankkeen tavoitteet on sidottu Kaste-ohjelman tavoitteisiin, joita ovat hyvinvoinnin ja terveyden lisääntyminen, väestön välisten terveys – ja hyvinvointierojen kaventaminen, osallisuuden lisääminen ja syrjäytymisen väheneminen, palveluiden laadun sekä saatavuuden ja vaikuttavuuden parantaminen. Esko-hankekokonaisuudessa kartoitetaan ennaltaehkäisevän työn käytännöt ja ennaltaehkäisevän työn puutteet alueella sekä suunnitellaan ja käynnistetään uudenlaisia ennaltaehkäisevän työn muotoja.
 - o Seurakunnan kanssa toteutettavan projektin "Kotona asumisen tuki- ja palvelukeskus, diakonisen vanhus- ja vammaistyön osaamiskeskus" DIOSKE-hankkeessa päätavoitteena on luoda edellytyksiä diakonian kokeiluhankkeille, vapaaehtoistyölle, vanhusten- ja vammaisten päivätoiminnan sekä kuntoutuksen järjestämiselle.

- o Our life as Elderly 2 (OLE2)/Yhteistyöhanke, jossa Luleå hallinnoijana, mukana myös Bodö, Islanti ja Färösaaret. Vanhustyö mukana kahdessa osiossa, joita toisessa kehitetään vanhusten yhteisöllisyyttä tukevia verkostomalleja ja toisessa kehitetään vanhustyön henkilökunnan rekrytointia ja osaamisen turvaamisen uusia malleja.
- Sopimusohjauksen kehittäminen ja hoidon laatu
 - o Kansallinen RUG (Resource Utilization Groups) –hanke. Pitkäaikaisasumisen asiakkaan hoitoisuuteen perustuvan hinnoittelun kehittäminen.
 - o Vanhustenhuollon resurssien ja hoidon laadun johtaminen-hanke. Tavoitteena on löytää uusia johtamisen käytäntöjä palvelujen tuottamisessa sekä hoidon laadun turvaamisessa ja vaikuttavuuden arvioinnissa.
- Vuonna 2009 jätettävä hankehakemuksen (Tuvalu, Tulevaisuuden vanhustyö luodaan) myönteisen rahoituspäätöksen jälkeen käynnistetään mm. palveluintergraattoritoiminnan ja virtuaalipotiloiden kehittäminen.

Investoinnit. Rajakylän hoivayksikön rakentaminen toteutetaan investointisuunnitelman mukaisesti. Arvioitu käyttöönotto on vuoden 2010-2011 vaihteessa. Hirosenkodin toisen vaiheen peruskorjauksen hankesuunnitelma on valmistunut 30.9.2008 (Kv 20.1.2009). Hirosenkodin hankesuunnitelmaa joudutaan mahdollisesti tarkistamaan tehtävän ympärivuorokautisen hoidon järjestämisen tarveselvityksen pohjalta. Hirosen kodin toimintamalliksi esitetään kotona asumista tukevaan, kuntoutuskoti- ja vuorohoitotoimintaan keskittyvää palvelukokonaisuutta pitkäaikaislaitoshoidon lisäksi.

Vuoden 2010 aikana valmistellaan palvelu ja palveluasumisen konseptia, joka mahdollistaa ikäihmisen palveluasumisen samassa, tutussa ympäristössä kotihoidon, tehostetun palveluasumisen tai jopa hoivahoidon palveluin toimintakyvyn muuttuessa. Tavoitteena on myös minimoida muuttamisen tarvetta ikäihmisten toimintakyvyn muuttuessa. Kunta voi toimia tilojen rakennuttajana ja palveluntuottajana voi olla kunta tai yksityinen toimija. Valmistelussa hyödynnetään ns. Hollihaan palvelukodin toteuttamiskonseptia. Uuden mallin mukaista rakentamista ja toimintaa valmistellaan yhdessä Sivakan kanssa Kaukovainiolle suunniteltavaan vanhusten palvelutaloyksikköön (ns. Kaukovainio 8), jossa sijaitsisi palveluasumisen lisäksi tehostettua palveluasumista. Tämän kokonaisuuden suunnittelussa otetaan huomioon mahdollisuus asumisyksikön toimimisesta tulevaisuudessa erilaisen kotona asumista tukevan teknologian kehittämisen ja testauksen paikkana.

Palvelutarve ja palvelujen järjestäminen

Ikärakenne määrittää vanhusväestön palvelutarvetta suurella määrällä. Alla olevassa kuviossa on oululaisten 65 vuotta, 75 vuotta ja 85 vuotta täyttäneiden määrän kehitys seuraavana kymmenenä vuotena. Nykyisellä palvelujen käytöllä 65 vuotta täyttäneistä 16%, 75 vuotta täyttäneistä 30% ja 85 vuotta täyttäneistä 57% on palvelujen piirissä (säännöllinen kotihoito, omaishoito, tehostettu palveluasuminen, laitoshoido, sairaalahoito terveyskeskuksissa ja erikoissairaanhoidossa) (Kuuden suurimman kaupungin vanhusten sosiaali- ja terveyspalvelujen ja kustannusten vertailu 2007). Seuraavan viiden vuoden aikana väestösuunnitteen mukaan 65 vuotta täyttäneiden määrä lisääntyy vuosittain noin 600-700. 1.1.2009 75 vuotta täyttäneiden osuus väestöstä oli 5,7% ja väestösuunnitteen mukaan vastaava prosenttiosuus vuonna 2019 on 7,0%.

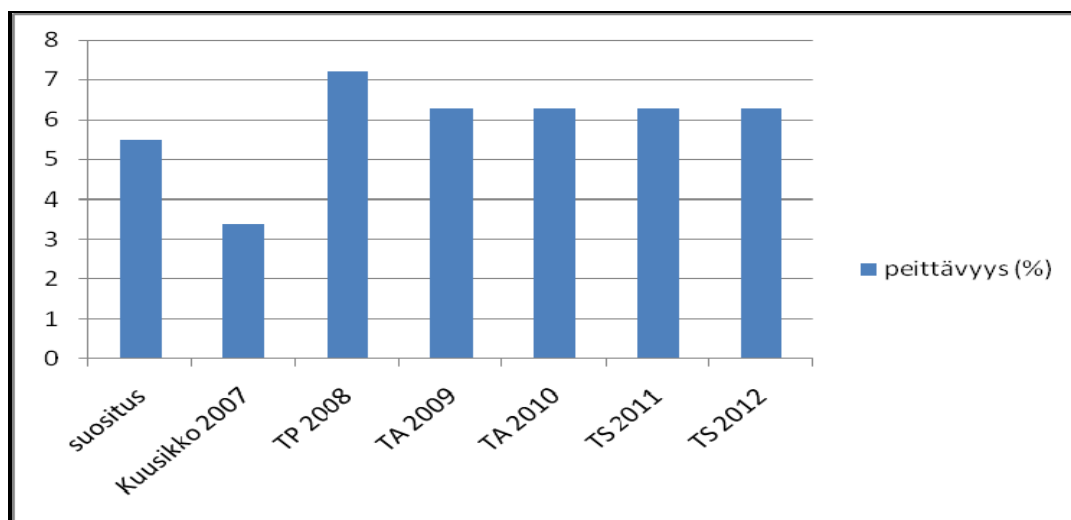
Kuvio 14: Vanhusväestö 2009, 2014 ja 2019 sekä ikäryhmien kasvu verrattuna vuoteen 2009

Vanhustyön palvelujen tarvetta ja järjestämistä on kuvattu alla olevissa taulukoissa ja liitteessä laskennallisilla luvuilla käyttäen 75 vuotta täyttäneiden ikäryhmää. Tämä ikäryhmä on merkittävä vanhustalouden suunniteltaessa ja valtakunnallisesti tämän ikäryhmän palvelurakenteelle on annettu määrällisiä suosituksia (KASTE-ohjelma, Ikäihmisten palvelujen laatusuositus, STM:n julkaisu 2008:3). Alle 75-vuotiaiden tarvitsemat palvelut on huomioitu määrärahaesityksessä ja tarkennetaan käyttösuunnitelmavaiheessa.

Säännöllisen kotihoidon kattavuus 12,5% 75 vuotta täyttäneistä esitetään tavoitteeksi myös lähivuosina. Kotihoidon kattavuuden nostaminen laatusuosituksen mukaiseen vähimmäistavoitteeseen (13-14%) tulee tehdä asteittain kustanustehokkuus huomioiden. Ikäryhmän kasvu tuo vuosittain 30-40 uutta asiakasta. Omaishoidon tuen peittävyys tavoitteeksi esitetään 6,3% 75 vuotta täyttäneistä, joka on korkeampi kuin laatusuosituksen tavoite (5-6%). Ikäryhmän kasvu tuo vuosittain noin 30 uutta asiakasta.

Kuvio 15: Omaishoidon tuen peittävyys (75 vuotta täyttäneet, koko vuosi): Valtakunnallinen suositus (STM 2008), Kuusikon keskiarvo vuonna 2007 ja Oulun kaupunki

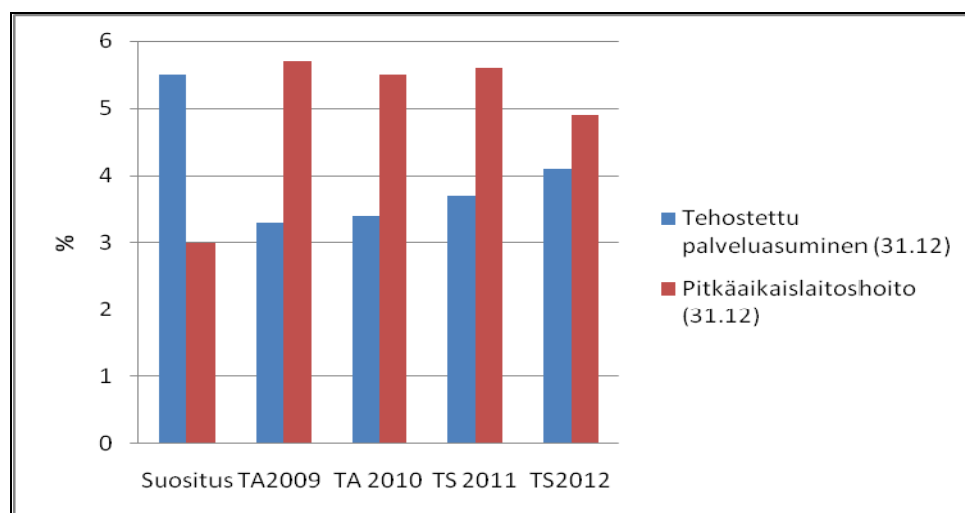

Vuosina 2011-2012 jatketaan laitospainotteisen palvelurakenteen muuttamista tehostetun asumispalvelun suuntaan vuonna 2010 tehtävän ympärivuorokautisen hoidon järjestämisen tarveselvityksen mukaisesti. Ympärivuorokautisen hoidon painopisteen muuttaminen laitoshoidosta tehostettuun palveluasumiseen edellyttää mm. nykyisten pitkäaikaislaitospaikkojen muuttamista osin kotona asumista tukeviksi vuoro- ja

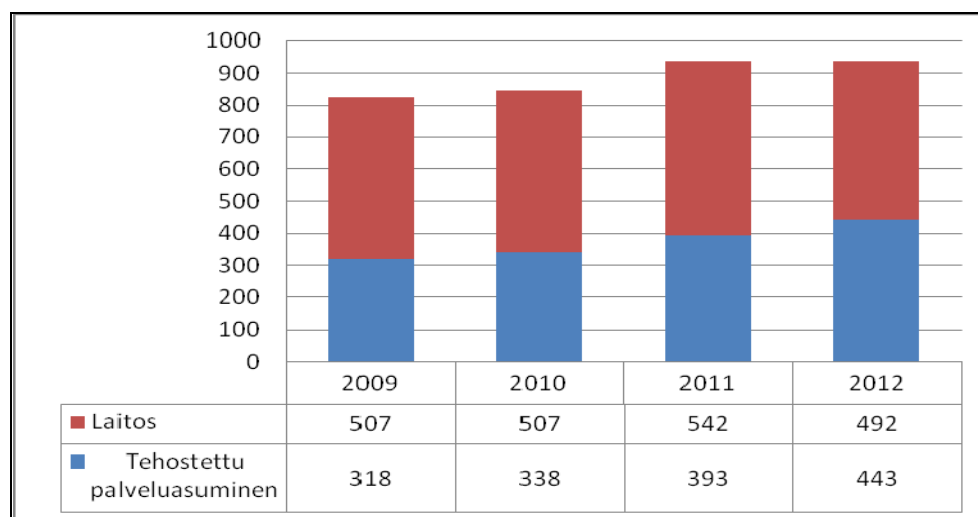
kuntoutuspaikoiksi sekä mahdollisesti palveluasumisyksiköiksi. Tarveselvitys vaikuttanee laitospaikkojen määrään jo vuonna 2011.

Suunnitelman mukaan ympärivuorokautisessa pitkäaikaishoidossa on asiakkaita suhteellisesti yhtä paljon suunnittelukauden vuosina. Muutosta on painotuksessa laitoshoidosta tehostetun palveluasumisen suuntaan.

Kuvio 16: 75 vuotta täyttäneet tehostetun palveluasumisen paikoilla ja laitospaikoilla (%): Valtakunnallinen suositus (STM 2008) ja Oulun kaupunki (TS2011 ja TS 2012 tarkentuvat tehtävän tarveselvityksen pohjalta)

Kuvio 17: Tehostetun palveluasumisen ja laitoshoidon paikat (TS2011 ja TS 2012 tarkentuvat tehtävän tarveselvityksen pohjalta)

Vanhustyöpalveluiden laatukriteerit

Laitoshoidon, palvelukotihoidon ja kunnallisen kotihoidon osalta laatua seurataan kaksi kertaa vuodessa tehtävien RAI-arviointien pohjalta. Palvelujen saatavuutta seurataan kotihoidon osalta kaksi kertaa vuodessa tehtävillä otannoilla. Laitoshoidon ja palvelukotihoidon saatavuutta seurataan SAS-toimiston jonotilastojen, OYS:ssa perusterveydenhuollon sairaalapaikkaa odottavien jonotilastojen sekä ostopalvelusairaalapaikkojen käytön seurannan avulla. Yksiköissä tehdään säännöllisesti asiakas- ja omaistyytyväisyyskyselyjä. Suurten kaupunkien kesken tehdään arviointia vuosittain

tehtävissä Kuusikko-vertailuissa ja suurten kaupunkien terveydenhuollon kustannusvertailuissa. Palvelukodeissa suunnitelmalliset valvontakäynnit tehdään kerran vuodessa. Tilaaja-auditoinnit palvelualueille tehdään vuosittain.

Vanhustyö					
1 000 €	TP2008	TA2009	TA2010	TS2011	TS2012
Toimintatulot yhteensä	14 769	11 203	12 303	12 141	12 384
Toimintamenot yhteensä	84 554	87 900	91 120	92 636	94 489
Toimintakate	-69 785	-76 697	-78 816	-80 495	-82 105

TYÖLLISTÄMINEN

1 000 €	TP2008	TA2009	TALOUS- ARVIO 2010	TS2011	TS2012
Toimintatulot yhteensä	2 438	2 917	2 255	2 300	2 346
Toimintamenot yhteensä	9 478	9 783	10 983	11 203	11 427
Netto	-7 040	-6 866	-8 728	-8 903	-9 081

Työttömyysaste oli Oulussa kesäkuussa 2009 14,9 %, kun se vuonna 2008 vastaavana aikana oli 12,5%. Erityisenä haasteena Oulussa on suuri ja edelleen lisääntymässä oleva nuorisotyöttömyys, alle 25 vuotiaita työttömiä oli kesäkuussa 2009 2228 (22,1 % kaikista työttömistä).

Työllisyyden hoitoon varattuja määrärahoja kohdennetaan yli 500 päivää työttömänä olleille ja nuorisotyöttömyyden vähentämiseen. Työmarkkinatuen aktivointiasteen tavoitellaan nousevan erityisesti yli 500 päivää passiivitukea saaneiden osalta 40%:iin (v. -08 33,8%). Nuorten osalta toimenpiteet suunnataan työttömyyden pitkittämisen estämiseen erilaisten aktivointitoimien muodossa. Kuntouttavaa työtoimintaa lisätään erityisesti yli 500 päivää työmarkkinatukea saaneille sekä nuorille.

Nuorisotyöttömyyteen vaikuttamisen ennaltaehkäisevänä toimenpiteenä kesäsetelien kautta tapahtuvaa työllistämistä jatketaan vuoden 2009 laajuudessa. Korjaavana toimintana yhteistyössä kolmannen sektorin ja muiden yhteistyökumppaneiden kanssa v. 2009 aloitettavaa starttipajatoimintaa jatketaan vuonna 2010 (n. 10 - 12 kokovuotista paikkaa) nuorille, jotka ovat haasteellisin aktivoitavia. Arpeuttityöpaikkoja lisätään pelkän toimeentulotuen varassa elävien nuorten työllistämiseksi.

Palkkatukea kohdennetaan järjestöille yli 500 päivää työmarkkinatukea saaneiden aktivoimiseksi. Palkkatuen lisäosaa nostetaan sille tasolle, että henkilön toimeentulo keskimäärin turvautuu työstä saatavalla palkalla ja tarve samanaikaiseen toimeentulotuen myöntämiseen väistyy. Edelleen kaupungin omaa palkkatukea kohdennetaan sisäisesti yli 500-päivää työttömänä olleille aiempaa enemmän. Näillä toimenpiteillä pyritään vaikuttamaan passiivitukena maksettavan työmarkkinatukiosuuden määrään ja samalla tarjoamaan ns. välityömarkkinamahdollisuuksia niille työnhakijoille, joiden työllistyminen yksityissektorille on haasteellista. Palkkatuen käytön vaikuttavuutta tehostetaan myös varaamalla palkkatukipaikkoja nuorille vastavalmistuneille sekä oppisopimuskoulutettaville nuorille.

Työllisyysmäärärahoista jatketaan vuonna 2008 käynnistynyttä lähihoitajien tuetun oppisopimushankkeen toteutusta 5/2011 saakka. Hankkeessa koulutetaan 24 työtöntä henkilöä lähihoitajaksi vanhustyön yksiköissä tuetun oppisopimuksen ja palkkatuen käytön turvin. Sosiaali- ja terveystoimi jatkaa myös seudullisen välityömarkkinahankkeen

vetovastuullisena toimijana. Hankkeessa kehitetään seudullisia käytäntöjä mm. palkkatuetun työn, työpajatoiminnan ja kuntouttavan työtoiminnan toteuttamiseen.

Yhteistyö- ja rahoitushankkeiden osalta jatketaan v. 2009 aloitettujen Euroopan sosiaalirahaston tuella (ESR) ja työllisyyspoliittisella avustuksella rahoitettujen hankkeiden tukemista (rahoituspäätökset 2009 yht. 14 hankeesta) ja varaudutaan myös uusien vaikuttavien hankkeiden rahoittamiseen. Työllisyysmäärärahasta rahoitettavien ESR-hankkeiden tulee tukea toimintalinjan 2 (työllistymisen ja työmarkkinoilla pysymisen edistäminen sekä syrjäytymisen ehkäisy) mukaisia tavoitteita. Hankkeiden rahoituksesta päätettäessä painotetaan Oulun seudun työllisyysstrategian tavoitteita tukevia hankkeita nuorisotyöttömyyden vähentämiseksi ja rakennetyöttömyyden alentamiseksi. Osa hankkeiden kuntarahoituksesta varataan työpanoksena työllisyysmäärärahoihin. Tällä toiminnalla tiivistetään kumppanuutta muiden hanketoimijoiden kanssa ja pyritään entistä vaikuttavimpiin tuloksiin työllisyyden kannalta. Vuoden 2009 aikana työstettyä laaja-alaista työllisyyden hoidon Oulun mallia lähdetään toteuttamaan vuoden 2010 alusta. Työllisyysmäärärahasta varaudutaan rahoittamaan osin esitetyjä toimenpiteitä.

TOIMENPITEET STRATEGIAN TOTEUTTAMISEKSI SUUNNITTELUKAUDELLA 2011 – 2012

PÄIVÄHOITO

Varhaiskasvatuksen palveluilla tuetaan oululaisia lapsiperheitä tarjoamalla päivähoidon palveluita perheen tarvitsemana ajankohtana ja maksamalla lasten kotihoidontukea. Perhe voi halutessaan valita yksityisen hoidon tuen turvin yksityisen päivähoidon tai palkata hoitajan kotiin. Mikäli varsinaista päivähoidon tarvetta ei ole, lapsilla on mahdollisuus samanikäisten lasten kanssa ohjattuun toimintaan avoimen varhaiskasvatuksen palveluissa. Päivähoidon palveluverkko on tiheä.

Vuosittainen hoitopaikkojen lisäystarve on n. 110 hoitopaikkaa. Rakennettavat kunnalliset päiväkotiyksiköt suunnitellaan vähintään 4-6 osastoisiksi ja niihin varataan toimitilat myös kevyemmille palveluille. Päivähoidon toivotaan sijoittuvan muun palvelun, kuten koulun, palvelukeskuksen tai monitoimitalon yhteyteen. Uusille asuinalueille varataan tontteja myös jatkossa yksityisille toimijoille. Yksityisen päivähoidon kuntalisän tasoa tarkistetaan tarpeen mukaan vuosittain. Suunnittelukaudella tehdään selvitys päivähoidon palvelujen eri järjestämismahdollisuuksista. Kerhotoiminnan osalta selvitetään kolmannen sektorin ja seurakunnan tuomat mahdollisuudet.

1.8.2011 valmistuva Metsokangas II päiväkotikiinteistö lisää päivähoidon, -esiopetus- ja avoimen varhaiskasvatuksen paikkoja 108hp + 40/80 esiopetus/kerhopaikkaa. Tontilla on myös varaus tilaelementtiä varten. Mahdollinen Kastellin monitoimitalo korvaa Tenavalinnan päiväkodin. Palveluita on riittämättömästi Kaakkurin ja Talvikankaan alueilla. Uusia, palveluita vaativia alueita ovat Länsi-Toppila (2011) ja hieman myöhemmin Hiukkavaara. Ensimmäisenä Hiukkavaaraan rakentuvalla Kivikkokankaalla suunnitellaan mahdollinen monitoimitalo vuonna 2013 (108hp + 40 esiopetuspaikka).

Päiväkoteja ja -pihoja kunnostetaan eri puolilla kaupunkia peruskorjausohjelman mukaisesti, jolloin tarvitaan väistötiloja. Vanhoja kalustoja uusitaan käytettävissä olevien määrärahojen puitteissa.

MIELENTERVEYS- JA SOSIAALIPALVELUT

Suunnittelukaudella huomioidaan kansallisiin ohjelmiin (Kaste-, Hyvinvointi 2015- ohjelma, lasten ja nuorten hyvinvointiohjelma, terveydenhuoltolain voimaantulo ym.) kirjatut tavoitteet toiminnan suunnittelussa ja kehittämisessä.

Painopistealueina mielenterveys- ja sosiaalipalveluissa on ennaltaehkäisevien palvelujen ja avohoitopainotteisuuden edelleen lisääminen Mieli 2009-ohjelman mukaisesti. Ennaltaehkäisevän työn toimintamallien kehittämistä ja yhteistyön syventämistä kolmannen sektorin kanssa jatketaan. Päihdepalveluiden laatua kohotetaan valtakunnallisten laatusuosituksen, lakien ja käypähoitosuosituksen mukaisiksi.

Pitkäaikaisasunnottomuuden vähentämishjelman mukaisesti lisätään nuorten tuettua asumista ja palvelunohjausta sekä käynnistetään erityisesti päihdeongelmallisille naisille tarkoitettua kuntouttavan asumisyksikön toiminta.

Laaditaan mielenterveys- ja päihdetyön kokonaissuunnitelma osana Tervein Mielin Pohjois-Suomessa hanketta.

Investointisuunnitelmiin v. 2011 sisällytetään mielenterveyspalveluiden keskittämistä Peltolan alueelle. Suunnittelukaudella voidaan lisäksi tuoda erikseen hyväksyttäväksi erityisryhmien asumiseen liittyviä kiinteistöjen käyttötarpeen muutoksia. Ko. tilanteissa selvitetään oman konsernin (Sivakka Oy) mahdollisuus hyödyntää Aran tai muita vastaavia rahoituskanavia.

TERVEYDENHUOLTO

Valmistaudutaan terveydenhuoltolain voimaantuloon siten, että varmistetaan edellytykset perusterveydenhuollon entistä painokkaammalle kehittämiselle. Liitytään kansalliseen sähköiseen arkistoon ja otetaan käyttöön e-resepti koko terveydenhuollossa.

Jatketaan ennaltaehkäisevän toiminnan kehittämistä laajentaen edelleen myös teknologian hyödyntämistä siinä. Ensimmäistä lastaan odottavien perheiden miesten terveystarkastusten suunnittelu aloitetaan.

2012-14 aloitetaan sosiaali- ja terveysalan oppimiskeskuksen toiminta saneeratuissa Kontinkankaan tiloissa yhteistyössä Oulun yliopiston lääketieteellisen tiedekunnan, Tolan, Oyj:n, OAMK:n, Oulun seudun ammattiopiston, DIAK:n ja Diakoniaoppilaitoksen kanssa. Perusterveydenhuoltoa palvelevaa tutkimustyötä lisätään yhdessä yliopiston terveystieteen laitoksen kanssa.

Mammografiaseulontoja lisätään suunnitellusti ja arvioitu tarve kasvaa nykyisestä noin 6000:sta 15 000:een vuoteen 2015 mennessä.

Perustason erikoissairaanhoidon tuottamistapojen selvittämistä jatketaan.

Erikoissairaanhoidon palveluiden tuotteistus ja kuntalaskutus on perustunut vuoden 2009 alusta pääosin DRG-järjestelmään. Järjestelmä laajenee vuonna 2011 koskemaan kuntoutusta, psykiatria ja avohoitotoimintaa. DRG on erikoissairaanhoidon potilasluokittelujärjestelmä, jonka avulla pystytään tuotteistamaan ja hinnoittelemaan erikoissairaanhoidon palvelut todellisiin hoitokustannuksiin perustuen sekä seuraamaan aiempaa paremmin erikoissairaanhoidon palvelujen määrää ja laatua. Tuotteistuksen selkeyttämisellä, läpinäkyvyyden lisäämisellä ja vertailtavuuden parantamisella pyritään edesauttamaan kuntien mahdollisuuksia vaikuttaa tilaajina tuotettavien palvelujen sisältöön, määrään ja kustannuksiin.

Otetaan käyttöön elämänlaatumittari (15D) sekä suuria kansansairauksia sairastavien hoitotasapainoa kuvaavat mittarit.

Teknologiaterveyskeskuksen (ttk) toiminnan kehittämistä jatketaan yhteistyössä OWI:n, keha:n, vanhustenhuollon, mielenterveyspalveluiden ja sosiaalihuollon kanssa. Toiminta arvioidaan ja sen jatkosta sekä sijoittumisesta kaupunkiorganisaatiossa päätetään vuonna 2011. Ttk toteuttaa strategista päämäärää "olemme kansainvälinen edelläkävijä asiakaslähtöisten hyvinvointiteknologiatuotteiden käyttäjänä ja kehittäjänä".

VANHUSTYÖ

Vanhuspalvelujen kehittämisessä ikäihmisten tiedon saannin ja ohjauksen parantuminen, palvelujen monipuolisuus ja joustavuus sekä ikäihmisten valinnan mahdollisuuksien parantuminen ovat palvelujen kehittämisen lähtökohtia. Ikäihmisten hoitoa ja palvelua koskevat laatusuositukset sekä KASTE-ohjelman tavoitteet otetaan huomioon palvelujen ja toiminnan suunnittelussa.

Ympäri vuorokautisen hoidon järjestämisen tarveselvityksen pohjalta tehostettujen palveluasumispaikkojen ja laitoshoitopaikkojen määrän suhdetta muutetaan vähitellen tehostettuun palveluasumiseen. Keinoina on mm. tehostetun palveluasumisen paikkojen hankinta 15-20 paikkaa/ vuosi ja nykyisten laitospaikkojen muuttaminen osin palveluasumis-, vuorohoito- ja kuntoutuspaikoiksi. Ympäri vuorokautisen hoidon palvelurakenteen keventäminen vaatii panostusta kotona asumista tukeviin, kuntouttaviin ja toimintakyvyn heikkenemistä ehkäiseviin sekä tehokkaasti ja laadukkaasti tuotettuihin kotiin saataviin palveluihin. Rajakylän hoivan ja Hiirosenkodin peruskorjituksen suunnittelu ja rakentaminen ovat meneillään.

Vanhustyössä edetään ydinkunta-palvelukunta -mallin suunnitelman mukaan. Palvelutarpeen arviointi ja palveluun ohjaus tapahtuu tällä hetkellä pääsääntöisesti tuottajan toimesta. Suunnittelukaudella sovitaan työnjako em. toiminnasta tilaajan ja tuottajan välillä.

Senioribarometri tehdään vuonna 2011.

HENKILÖSTÖSUUNNITELMA

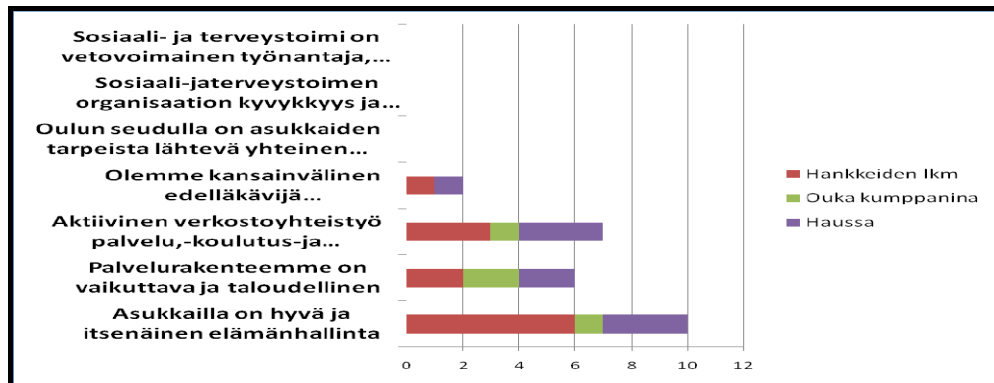
Hallintokuntakohtaista henkilöstösuunnitelmaa ei ole esitetty, koska toiminnan ja talouden kehittämissuunnitelmassa tavoitteena oleva kustannussäästö merkitsee myös henkilöstön vähentymistä esimerkiksi eläköitymisen hyödyntämisen avulla. Käyttösuunnitelmassa tulee arvioida henkilöstön määrän tarve. Täyttölupamenettelyssä tehdään lopullinen päätös uusista palvelussuhteista. Tämä menettely on voimassa talouden ja toiminnan kehittämissuunnitelman ajan.

Suunnitelmat määräaikaisten palvelussuhteiden vakinaistamisesta ja uusiin tehtäviin perustettavista palvelussuhteista on kirjattu kokonaismäärinä kaupunkitason henkilöstösuunnitelmaan. Tämä parantaa kaupunkitasoista henkilöstöressurssien kohdentamista juuri oikeaan tarpeeseen oikeassa paikassa.

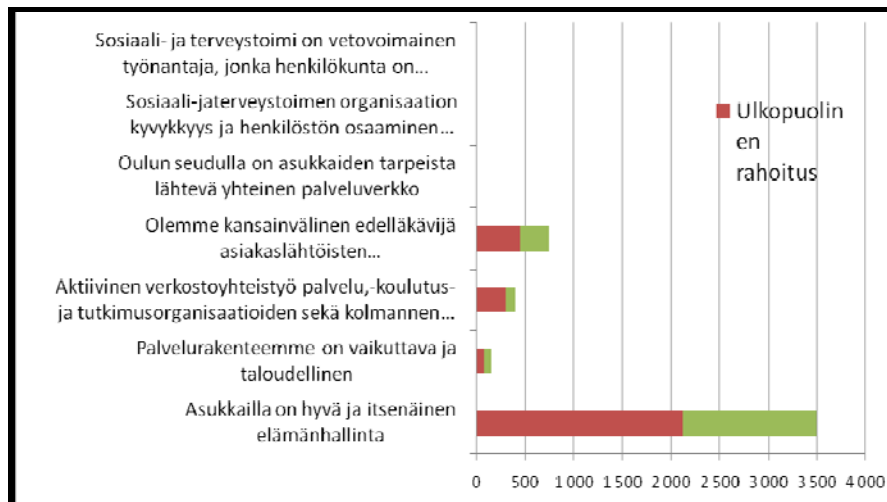
KEHITTÄMISHANKKEET

1 000 €	TP2008	TA2009	TALOUS- ARVIO 2010	TS2011	TS2012
Hankerahoitus					
Toimintatulot yhteensä	1 144	990	1 419	1 447	1 476
Toimintamenot yhteensä	1 797	1 284	1 955	1 994	2 034
Netto	-654	-294	-536	-547	-558

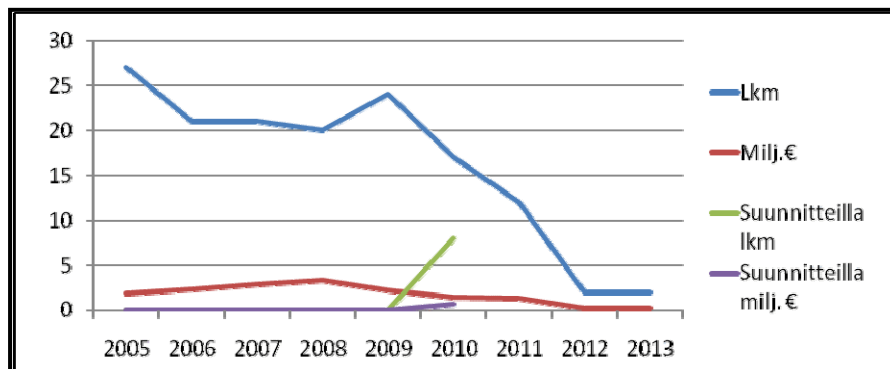
Kuvio 18: Kehittämishankkeet strategisen päämäärän mukaan luokiteltuna

Kuvio 19: Vuonna 2010 käynnissä olevien hankkeiden eurot strategian mukaan luokiteltuna, yht. 4,8 milj.€ Huom. kokonaiskustannusarvio

Kuvio 20: Soten hankkeiden lukumäärä ja euro-volyymi vuosina 2005-13

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Lkm	27	21	21	20	24	17	12	2
Milj.€	1,9	2,3	2,9	3,3	2,2	1,4	1,3	0,24
Suunnitteilla lkm	0	0	0	0	0	8		
Suunnitteilla milj. €	0	0	0	0	0	0,65		

SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMEN PALVELUTUOTANNON JOHTOKUNTA

VISIO

Palvelutuotanto on Suomen **paras** kunnallisten **hyvinvointipalveluiden tuottaja**. Palvelut tuotetaan asiakaslähtöisesti, laadukkaasti ja kustannustehokkaasti. Kehittynyt teknologia on osa palvelutuotantoa.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT

1. Asiakkuuksien hallinta perustuu asiakastarpeiden tiedostamiseen, aktiiviseen toimintaan ja kumppanuusajatteluun.
2. Palvelut tuotetaan asiakaslähtöisesti, laadukkaasti ja oikea-aikaisesti.
3. Palvelutuotantoverkko on toimiva ja tarkoituksenmukainen.
4. Palvelutuotanto on vetovoimainen työnantaja, jolla on osaava ja sitoutunut henkilöstö.
5. Tuottavuus kasvaa vuosittain. Taloussuunnittelu on ennakoivaa ja talouden hallinta on vahvaa.
6. Kehittynyt teknologia on osa palvelutuotantoa.

TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOKSET SUUNNITTELUKAUDELLA

Sosiaali- ja terveystoimen palvelujohtokunnan talousarviossa ja -suunnitelmassa on huomioitu mm. valtiovarainministeriön Peruspalveluohjelma 2009 – 2012 sekä sosiaali- ja terveydenhuollon kansallinen kehittämisohjelma (KASTE-ohjelma) 2008 – 2011. KASTE-ohjelman päätavoitteina on, että kuntalaisten osallisuus lisääntyy, syrjäytyminen vähenee, hyvinvointi ja terveys lisääntyvät, terveyserot kaventuvat, palvelujen laatu, vaikuttavuus ja saatavuus paranevat sekä alueelliset erot vähentyvät. Toimintaympäristö muutoshaasteisiin vastaaminen edellyttää tilaajan ja tuottajan tiivistä yhteistyötä ja kumppanuutta.

Kunta- ja palvelurakennemuutoksen tavoitteena on elinvoimaisen ja toimintakykyisen sekä eheän kuntarakenteen ohella varmistaa koko maassa laadukkaat ja asukkaiden saatavilla olevat palvelut. Palvelurakenteen on oltava kattava ja taloudellinen ja sen on mahdollistettava voimavarojen tehokas käyttö. Puitelain edellyttämien kunta- ja palvelurakenteen muutosten tulee valmistua kokonaisuudessaan lain voimassaoloaikana eli viimeistään vuoden 2013 alusta. Oulun seudun kuntien yhteistoiminta-alue selvitys ja Haukiputaan kunnan kanssa tehty syvemmän yhteistyön selvitys eivät johtaneet ratkaisuihin. Yli-li ja Oulun kaupunki ovat sopineet molempien kuntien valtuustojen päätöksellä kuntaliitoksesta 1.1.2013 alkaen. Oulu osallistuu Oulun seudulla tehtävään monikuntaliitosselvitykseen, jossa päätökset tehdään vuoden 2010 aikana. Monikuntaliitosselvityksen päätöksenteon jälkeen aloitetaan Yli-lin ja mahdollisesti muiden kuntien kanssa palveluiden yhteensovittamissuunnitelmien tekeminen ja toteuttaminen.

Uusi terveydenhuoltolaki yhdistää erikoissairaanhoidon ja kansanterveyslain tarkoituksena madaltaa perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon välisiä raja-aitoja ja edistää alueellisesti niiden yhteistyötä. Uusi laki toisi potilaille lisää vapauksia valita häntä hoitava terveydenhuollon yksikkö sekä lääkäri ja hoitaja. Lakiesitys on tarkoitus antaa eduskunnan käsiteltäväksi keväällä 2010. Laki tulisi asteittain voimaan vuosien 2010 – 2013 välillä. Sosiaali-

ja terveysministeriö (STM) julkaisi 30.9.2008 Toimiva terveyskeskus -suunnitelman ja toimenpideohjelman, joka velvoittaa kuntia hyödyntämään kaikkien terveydenhuollon ammattihenkilöiden työpanoksen täysimääräisesti ja uudistamaan lääkärin ja hoitajien työnjakoa. Työnjako toteutetaan siten, että potilaan/asiakkaan palvelujen saanti paranee. Toimiva terveyskeskus –toimenpideohjelma tulee toteuttaa vuoden 2010 loppuun mennessä.

Lastensuojelulain siirtymäaika päättyy vuonna 2010 ja lain edellyttämät velvoitteet on toteutettava. Mielenterveysasiakkaiden hoitotakuu alle 23-vuotiaiden osalta on lieventynyt myös aikuispsykiatristen aluetyöryhmien osalta. Suunnittelukaudella on huomioitava vammaispalvelulakiin 1.9.2009 tulevat muutokset, joita ovat mm. palvelutarpeen selvittäminen määräajassa, yksilöllisen palvelusuunnitelman laatiminen ja henkilökohtainen apu vaikeavammaiselle henkilölle.

Valtakunnalliseen seulontaohjelmaan on 1.1.2007 voimaan tulleella asetuksella (1339/2006) sisällytetty raskaudenaikaiset sikiöseulontatutkimukset. Sikiöseulontojen tavoitteena on edistää väestön terveyttä vaikuttavalla ja taloudellisesti perustellulla tavalla. Asetuksen tavoite on seulontaohjelman yhdenmukaistaminen ja laadun parantaminen. Suomen julkisen terveydenhuollon tarjoamat sikiöseulonnat yhtenäistetään asetuksen mukaisesti vuoden 2010 alkuun mennessä. Tämä edellyttää kahden sikiöaikaisen ultraäänitutkimuksen tarjoamista raskaana oleville. Se on suunniteltu toteutettavaksi Oulun kaupungin omana toimintana ja kirjataan uutena toimintana palvelusopimukseen.

Valtioneuvoston antama asetus neuvolatoiminnasta, koulu- ja opiskeluterveydenhuollosta sekä lasten ja nuorten ehkäisevästä suun terveydenhuollosta (28.5.2009/380) tuli voimaan 1.7.2009 ja se velvoittaa kunnat varmistamaan, että lasta odottavien naisten ja perheiden sekä alle kouluikäisten lasten, oppilaiden ja heidän perheidensä sekä opiskelijoiden **terveysneuvonta ja terveystarkastukset** ovat suunnitelmallisia, tasoltaan yhtenäisiä ja yksilöiden ja väestön tarpeet huomioon ottavia kunnallisessa terveydenhuollossa. Asetuksen vaatimat tarkastukset tulee järjestää 1.1.2011 alkaen.

Väestön kasvu ja ikääntyminen lisäävät sosiaali- ja terveyspalvelujen kysyntää. Oulun kokonaisväestömäärä oli vuoden 2009 alussa 137 061 henkilöä, mikä on noin 5 500 henkilöä edellisvuotta enemmän. Ylikimingin osuus väkiluvun kasvusta on 3 350 henkilöä. Päivähoitoikäisten lasten määrä oli vuoden 2009 alussa 11 911, mikä on 759 lasta enemmän kuin edellisenä vuonna. Tilastokeskuksen ennusteen mukaan vuonna 2015 lasten määrä on 12 215. Vuonna 2020 lasten määrän ennustetaan kääntyvän laskuun. Vanhusten palveluissa tulee varautua väestön ikääntymiseen. Vuoden 2009 alussa yli 75-vuotiaiden osuus oululaisesta väestöstä oli 5,7 % (7 770 henkilöä). Vastaava osuus vuoden 2007 alussa oli 5,4 % (7 071). Tilastokeskuksen ennusteen mukaan yli 75-vuotiaiden osuus on 5,9 % vuonna 2010 (7 964); 6,5 % (9 162) vuonna 2015 ja 7,5 % vuonna 2020 (10 873). Tulevina vuosikymmeninä yli 75-vuotiaiden määrä kasvaa edelleen.

Työttömyys ja taloudellinen taantuma luovat kysyntää sosiaali- ja terveyspalveluille. Työttömien osuus työvoimasta oli vuonna 2008 Oulussa keskimäärin 11,1 %, kun se koko maassa oli 7,6 %. Kesäkuussa 2009 Oulun työttömyysaste oli 14,9 %, kun se vuonna 2008 vastaavana aikana oli 12,5%. Pitkäaikaistyöttömien osuus vuonna 2008 oli Oulussa 19,4 % ja koko maassa 21,4 %. Haasteena Oulussa on korkea nuorisotyöttömyys, mikä näkyy nuorten huono-osaisuuden ja sosiaalisten ongelmien kasvuna. Nuorten osuus työttömistä vuonna 2008 oli Oulussa 18,8 % ja koko maassa 11,0 %. Vuoden 2009 aikana työstettiin laaja-alainen työllisyyden hoidon Oulun malli, jonka toimenpideohjelmasta aletaan toteuttaa vuoden 2010 aikana.

Moniongelmaisten asiakkaiden, erityisesti mielenterveys- ja päihdeasiakkaiden määrä on ollut kasvussa. Ikävakioidun sairastavuusindeksin ja erityiskorvattaviin lääkkeisiin oikeutettujen määrän perusteella sairastavuus Oulussa on korkeampi kuin muissa suurissa kaupungeissa tai Suomessa keskimäärin. Huostaanottojen määrä on Oulussa ollut usean vuoden ajan kasvussa, mutta vuonna 2008 huostaanottoja tehtiin vain 31, kun vuoden 2007 vastaava luku oli 49.

Henkilöstön saatavuus ja riittävyys nähdään myös tulevien vuosien haasteena. Suunnittelukaudella alkava suurten ikäluokkien eläköityminen luo paineita korvaavan koulutetun työvoiman löytymiselle, sillä työmarkkinoilta poistuu suhteessa enemmän kuin oppilaitoksista valmistuu pätevää henkilöstöä. Henkilöstöstä kilpaillaan sekä yksityisen että julkisen sektorin kanssa. Yksityinen palvelutuotanto kasvaa Oulun seudulla. Tämä tuo lisää tarjolla olevia palveluita ja hoitopaikkoja, mutta toisaalta lisää kilpailua osaavasta ja ammattitaitoisesta henkilöstöstä.

KAUPUNKISTRATEGIAA TUKEVAT TALOUSARVIOVUODEN 2010 TAVOITTEET JA VALTUUSTOLLE RAPORTOITAVAT KRIITTISET MENESTYSTEKIJÄT

Asiakas/Yhteiskunnallinen vaikuttavuus ja palvelukyky

Kriittiset menestystekijät	Strategiset tavoitteet	Tavoite 2010	Mittari
Aktiivinen asiakkuuden hallinta	Palvelut ovat asiakaslähtöisiä, laadukkaita ja oikea-aikaisia	Asiakas saa palvelusuunnitelman ja –sopimusten mukaiset palvelut	Hoito- ja palvelutakuumittarit Asiakaskysely
	Asiakas on aktiivinen ja osallistuva	Sähköisten asiointipalvelujen käyttömahdollisuudet lisääntyvät ja käyttäjien osuus kasvaa	Sähköisten palvelujen käyttäjien osuus Sähköisten palvelumuotojen määrä

Talous

Kriittiset menestystekijät	Strategiset tavoitteet	Tavoite 2010	Mittari
Ennakoiva ja hallittu talous	Talouden hallinta	Tuottavuus kasvaa yht. 2 % vuosina 2010-2011 Tasapainoinen talous	Menot/asiakas Toimintakate 0

Toimintatavat ja rakenteet

Kriittiset menestystekijät	Strategiset tavoitteet	Tavoite 2010	Mittari
Tehokas palvelutuotantorakenne	Palveluprosessit ovat tehokkaita ja toimivia	Pääprosessit toimivat uuden toimintamallin mukaisesti Avohoitopainotteisten ja kevyempien palveluiden osuus koko palvelurakenteesta kasvaa.	Avohoito/laitushoito,%

Henkilöstö ja kyvykkyys

Kriittiset menestystekijät	Strategiset tavoitteet	Tavoite 2010	Mittari
Osaava ja sitoutunut henkilöstö	Sisäinen yrittäjyys	Vakinaisen henkilöstön työssäolopäivien määrä kasvaa	Sairauspoissaolot; tavoitearvo -10 % maksimityöpanoksesta
	Vetovoimainen työnantaja	Suunnitelmallinen henkilöstön osaamisen kehittäminen	Osaamisen ja henkilöstöresurssin suunnitteluohjelma käytössä (Elbit).

TOIMINTASUUNNITELMA

SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMEN PALVELUTUOTANNON JOHTOKUNTA YHTEENSÄ

1 000 €	TP2008	TA2009	TALOUS-ARVIO 2010	TS2011	TS2012
Toimintatulot yhteensä	187 467	187 526	184 119	186 984	189 905
Toimintamenot yhteensä	190 346	187 526	184 119	186 984	189 905
Toimintakate	-2 879	0	0	0	0

Jos valtuuston sitova toimintakate nolla vuodelta 2009 ei toteudu, vaan syntyy suurempi negatiivinen toimintakate, on alijäämän kattamisesta tehtävä suunnitelma ja katettava alijäämä talousarviovuonna 2010 ja suunnitelmakausilla 2011-2012.

PALVELUJOHTOKUNNAN KESKEISET TALOUDEN TUNNUSLUVUT

Tunnusluvut	TP 2008	TA 2009	TA 2010	TS 2011	TS 2012
Toimintakate (€)	-2 879 000	0	0	0	0
Menot / asiakas (€)	-	-			
Asiakkaat / palkallinen työpanos	-	-	+ 1 %	+ 1 %	+ 1 %
Tuotteet / toteutunut työpanos	-	-	+ 1 %	+ 1 %	+ 1 %
Tulot / toteutunut työpanos (€)	61 082				
Toteutunut työpanos / palkallinen työpanos	0,79	0,80	0,81	0,81	0,82
Henkilöstömenot / toteutunut työpanos (€)	45 842				
Sairauspoissaolojen osuus maksimityöpanoksesta (%)	6,3	5,67	5,10	5,0	5,0

Toimenpiteet palvelujen tuottamisessa ja kehittämisessä 2010

Sosiaali- ja terveystoimen palvelutuotannolta edellytetään suunnittelukaudella 2009 – 2011 vähintään n. 2 %:n **tuottavuuden kasvua**. Palvelutuotannon tuottavuusmittaristoa kehitetään edelleen, jotta se osoittaisi läpinäkyvästi tuottavuuden kasvun. Vuonna 2010 rakennetaan tilaajan ja tuottajan yhteiset mittarit. Saavutettua tuottavuuden kasvua voidaan käyttää tulospalkkioihin valituissa pilottikohteissa erikseen päätettyjen perusteiden mukaan. Yhtenä tuottavuuden kasvuun vaikuttavana tekijänä on henkilöstön työssööloppäivien lisääminen. Vuonna 2010 tavoitteena on sairauspoissaolojen väheneminen 10 % vuoteen 2009 verrattuna.

Vuonna 2010 on edelleen tavoitteena **asiakaslähtöisten palveluprosessien** kehittäminen ja siirtyminen **kevyempiin / avoheitopainotteisiin palvelumuotoihin**, missä korostetaan ennalta ehkäisevää työtä sekä moniammatillisia ja joustavia toimintamalleja ja työtapoja. Asiakaslähtöisten palveluprosessien kehittämistä jatketaan vuoden 2009 aikana toimineiden kärkihankkeiden esitysten mukaisesti. Kärkihankkeita ovat olleet päivystystoiminnan kehittäminen ja keskittäminen, lasten ja nuorten palveluketjun arviointi ja kehittäminen, ikäihmisten palveluketjun arviointi ja kehittäminen sekä tukipalvelujen arviointi ja kehittäminen. Toiminnalliset ja organisatoriset muutokset toteutetaan vuoden 2010 aikana. Näillä keskeisillä tavoitteilla pyritään asiakastytyväisyyden paranemiseen ja tuottavuuden kasvuun.

Päivystystoiminnan kehittäminen ja keskittäminen. Päivystystoiminnan kehittämisellä ja keskittämisellä on tavoitteena turvata lääkäri- ja hoitajaresurssin riittävyys ja työpanoksen kohdentaminen oikein. Lisäksi tavoitteena on terveysasemien kiireettömän ajanvaraustoiminnan rauhoittaminen, pitkäaikaisasiakkaiden hoidon jatkuvuuden turvaaminen, kiireellisen hoidon saamisen varmistaminen ja perustason toiminnan vahventaminen. Työryhmän yhtenä tehtävänä on moniammatillisen työotteen tarkastelu erityisesti terveydenhuollossa, mielenterveyspalveluissa, päihde- ja sosiaalipalveluissa, kotihoidossa ja suun terveydenhuollossa. Työryhmä on tarkastellut myös seudullista sosiaalipäivystystä, Oulun kaupunginsairaalan päivystystä, OSY:n roolia hoivaosastojen yöpäivystyksessä ja selvitelty selviämisaseman perustamista. Kokonaisuudessaan työryhmä tulee toteamaan, että päivystystoiminta voi tapahtua yhdessä tai useammassa kiinteässä toimipaikassa tai vaihtoehtoisesti työntekijöiden liikkuvat päivystystyöryhmät liikkuvat tarpeen mukaan yhteistyökumppaneiden vastaanottotiloihin, asiakkaiden koteihin tai kouluille ym. sovitun ajan sisällä päivystystarpeen toteamisen jälkeen. Yhteis-Effican 1.1.2010 tapahtuva käyttöönotto tulee helpottamaan henkilökuntaa asianmukaisten potilastietojen saamisessa. Hajanaisen palveluverkon tiivistäminen parantaisi ja tasapuolistaisi kansalaisten palveluiden saantia myös päivystyksellisessä asiointissa.

Lasten ja nuorten palveluketjun kehittäminen. Tavoitteena on lasten ja nuorten palveluketju - työryhmän toimenpiteiden ja kehittämis ehdotusten käytäntöön saattaminen palvelualue- ja hallintokuntarajat ylittäen. Lastensuojelulain edellyttämää lastensuojelusuunnitelmaa toteutetaan. Painopiste on ennaltaehkäisevässä työssä. Toimintamallina kehitetään Kaste-ohjelman sekä Mielenteko 2009 suosituksia yhden palvelupisteen periaatteella. Työntekijöiden työpanos kohdentuu asiakastarpeen mukaisesti kevyempiin ja kotiin päin suuntautuviin palveluihin. Moniammatillista yhteistyötä kehitetään edelleen. Tukeva-hankkeen neuvolatyön sekä haasteellisesti käyttäytyvien nuorten palvelumallin kehittäminen etenee suunnitellusti. Aika Lisä -hankkeessa kehitetään toimintamallia niille nuorille miehille, jotka eivät mene varusmiespalvelukseen. Edelleen tuetaan aktiivisesti nuoria jatkamaan opiskelua ja kehitetään toimintamallia yhdessä koulu- ja opiskelijaterveydenhuollon sekä opetustoimen työntekijöiden kanssa. Nuoria pyritään työllistämään kaikin keinoin. Sosiaalipäivystystoimintaa kehitetään yhdessä sosiaalipalveluiden sekä mielenterveys- ja päihdepalveluiden työntekijöiden kanssa. Tavoitteena toimiva, perhekohtaiseen työhön sitoutunut työparityöskentely ja palveluohjaus. Poliisiyhteistyötä jatketaan tehostetummin nuorten osalta.

Ikäihmisten palveluketjun arviointi ja kehittäminen. Tavoitteena on koko ikäihmisten palveluketjun tarkastelu ja kehittäminen toimivaksi sekä hyvinvointia ja ennaltaehkäisevää työtä korostavaksi, terveysasemien roolin vahvistaminen ikäihmisten toimintakyvyn

ylläpitämisessä, kaupunginsairaalan kuntouttavan roolin vahvistaminen ikäihmisten kotona asumisen tukemiseksi ja kaupunginsairaalan akuuttihoiton vahvistaminen. Toimintamallina kehitetään mm. liikkuvia moniammatillisia asiantuntijatyöryhmiä kohdennetusti. Työryhmä on todennut haasteiksi, että asiakkaiden ohjautuminen joihinkin palveluprosesseihin on epäyhtenäistä, mielenterveyspalveluita on ikäihmisille saatavissa niukasti eikä toimivia konsultointimalleja ammattilaisten kesken ole käytössä näiden osalta, gerontologinen osaaminen on useilla alueilla puutteellista.

Tukipalvelujen arviointi ja kehittäminen. Tukipalvelutyöryhmässä keskityttiin vuoden 2009 aikana lähinnä terveydenhuollon tukipalveluihin. Tavoitteena on ollut lisätä tukipalvelujen toimivuutta ja tehokkuutta. Vuosille 2009 ja 2010 työryhmä esittää laboratoriotoiminnan ja välinehuollon kehittämistä ja keskittämistä muutamiin toimipisteisiin. Em. tavoitteet sisällytettiin myös vuosien 2009-2012 talouden toimenpide-esityksiin. Röntgen siirtyy vuoden 2010 aikana OYS:n yhteyteen rakennettuun avohoitotaloon. Vuoden 2009-2010 aikana selvitetään, jatketaanko röntgentoimintaa kaupungin omana toimintana, kuntien yhteisenä toimintana vai ostetaanko palvelut jatkossa OYS:lta. Lääkekeskuksen toiminta arvioidaan erillisessä työryhmässä ja mahdolliset toimenpide-esitykset tehdään myöhemmin. Hoitovälinejakelua on kehitetty jo vuodesta 2008 lähtien ja tavoitteena on lisätä kotijakelua asteittain. Myös vahtimestari- ja vartiointipalvelujen arvioimista jatketaan. Vuoden 2009 aikana aloitetaan selvitys hallinto- ja taloustukipalveluista. Tavoitteena on selvittää tukipalvelut hyvinvointipalvelujen yhteisinä palveluina.

Asiakkaan osallisuuden ja aktiivisuuden korostaminen ja lisääminen huomioidaan kaikessa kehittämistyössä. Asukkaiden omia mahdollisuuksia terveyden ylläpitämisessä ja sairauksien hoidossa tuetaan mm. sähköisen asioinnin kehittämällä, omahoitoalustan käyttöönoton laajentamisella ja puhelinneuvonnalla. Asiakastytyväisyyttä seurataan kokonaisvaltaisen suunnitelman mukaisesti. Tulevan vuoden aikana hyödynnetään vuoden 2009 aikana toteutetun laajan asiakaskyselyn tuloksia kehittämistyön tukena. Osana kokonaisvaltaista asiakaspalauttejärjestelmää, kehitetään ensi vuoden aikana välittömän asiakaspalautteen keräämistä ja hyödyntämistä.

Palvelutuotannon **laatu- ja toimintajärjestelmää** rakennetaan vuosina 2009-2010. Kokonaisvaltaisen laatu- ja toimintajärjestelmän viitekehyksenä käytetään EFQM – laadunhallintajärjestelmän mukaista rakennetta. Toimintajärjestelmän sähköinen dokumentaatiopilotti IMS -järjestelmällä päättyy vuoden 2009 loppuun. Vuoden 2010 aikana hyödynnetään pilotin tuloksia ja jatketaan toimintajärjestelmän sisällön rakentamista. Järjestelmän tuotantokäyttöön ottaminen edellyttää vuoden 2010 aikana niin työpanosta kuin euromääräistä resurssia. EFQM –laadunhallintajärjestelmän mukaista arviointityötä jatketaan ensi vuonna.

Henkilöstösuunnittelun kehittämiskohteena on henkilöstösuunnitteluun ja osaamisenhallintaan liittyvän järjestelmän kehittäminen yhteistyössä keskushallinnon henkilöstöryhmän ja opetusviraston kanssa. Järjestelmän avulla saadaan näkyväksi henkilöstöresurssi ja osaaminen työperheittäin. Henkilöstösuunnittelun tavoitteena on varmistaa osaavan ja riittävän henkilöstön saanti. Henkilöstösuunnittelun haasteena on tukea pääprosessien tavoitteita. Ydin- ja pääprosessin määrittelyn jälkeen suunnitellaan henkilöstöprosessit; mm. työpanoksen kohdentaminen, rekrytointi, perehdytys ja osaaminen tukemaan pääprosessien tavoitteita. Haasteena on henkilöstön työpanoksen ja osaamisen kohdentaminen joustavasti prosessissa.

Henkilöstön rekrytointitoimintaa kehitetään edelleen siten, että sijaisten rekrytointiin hoivahoidon ja Oulun kaupunginsairaalan palvelualueella pilotoitu järjestelmä otetaan käyttöön koko palvelutuotannossa. Lisäksi selvitetään rekrytointiohjelman mahdollisuuksia varahenkilöstön hallintaan. Tavoitteena on koko palvelutuotannon yhteinen varahenkilöstö.

Henkilöstön työhyvinvointia seurataan 1-2 vuoden välein toteutettavalla henkilöstöbarometrillä. Vuoden 2009 aikana toteutetun henkilöstökyselyn tuloksia hyödynnetään 2010 aikana.

Henkilöstön eläköitymisen ja muun poistuman yhteydessä arvioidaan poistuman korvaaminen tehtävien uudelleenarvioinnin ja täyttölupamenettelyn kautta.

Palvelujen **tuotteistumalla** on uudistettu vuoden 2009 osalta lähinnä vanhustyön palvelujen osalta. Tuotteistuksessa on huomioitu tarkemmin asiakkaiden hoitoisuus, jossa on hyödynnetty RAI-järjestelmää. Tuotteiden hinnoitteluun tullaan soveltamaan valtakunnallista RUG-luokitusta, joka myös huomioi asiakkaiden hoitoisuuden erot. Lisäksi ollaan mukana valtakunnallisissa PETTU- (perusterveydenhuollon tuotteistus) ja SOIHTU- (sosiaalihuollon tuotteistus) -hankkeissa. Uusia tuotteistuksia otetaan käyttöön asteittain suunnittelukauden aikana ja ne pyritään viemään myös tilaajan ja tuottajan välisiin sopimuksiin. Uusilla tuotteistumalleilla on mahdollista aikaisempaa paremmin nähdä kokonaistuottavuus ja sen muutokset, mikä on tarpeen tuottavuuden muutosten osoittamiseksi.

Palvelutuotannon keskeisinä tavoitteina vuosille 2010-2012 on **talouden toimenpideohjelman** toteuttaminen suunnitellusti. Talouden toimenpideohjelma sisältää tavoitteita, jotka vaikuttavat palvelutasoon ja rakenteisiin. Tilojen käyttöä tehostetaan. Uusia tehokkaampia toimintamalleja ja työtapoja pyritään löytämään. Tukipalveluja selvitetään ja hankintojen tarkoituksenmukaisuutta arvioidaan. Henkilöstömitoituksia tarkistetaan kaikilla palvelualueilla. Palveluja keskitetään loma-aikoina myös vuonna 2010.

Mittariston rakentaminen. Konsernin suunnitteluohjeiden mukaan palvelutuotannon tulee rakentaa mittaristo, joka osoittaa luotettavasti tuottavuuden kasvun. Palvelutuotannon tuottavuusmittaristoa on rakennettu vuonna 2009 ja mittaristo otetaan käyttöön syksyn 2009 aikana. Tilaajan ja tuottajan yhteisenä sisäisenä kehittämishankkeena tulisi käynnistää yhteisten mittarien asettaminen.

Henkilöstön työhyvinvoinnin tukeminen. Vuoden 2010 uudeksi kärkihankkeeksi tuotannossa on valittu strategian mukaisesti henkilöstön työhyvinvointi. Tavoitteena on henkilöstön työhyvinvoinnin lisääminen ja työssä jaksamisen tukeminen. Pyritään hyödyntämään myös ulkopuolista rahoitusta henkilöstön työssä jaksamisen tukemisessa.

Ajanvaraustoiminnan arviointi ja kehittäminen. Ajanvaraustoimintaa arvioidaan kokonaisuudessaan. Omahoitoalustan käytön laajentaminen koko kaupungin asukkaiden käyttöön vuoden 2010 loppuun mennessä antaa kaupunkilaisille mahdollisuuden saada terveysneuvontaa ja tehdä kiireetöntä laboratorio- ja vastaanottoajanvarausta kotona netin välityksellä. Samalla seurataan puhelimitse tapahtuvien ajanvaraustoimintojen tehokkuutta ja niiden yhdistämismahdollisuuksia selvitetään.

Terveysasemaverkon toiminnan uudelleen tarkastelu ja mahdolliset toimintatapamuutokset. Tällä hetkellä kaikilla terveysasemilla on yhtäläinen toimintakonsepti. Rakennusten tilarajoitteet hankaloittavat toiminnan laajentamista esim. moniammatilliseen työotteeseen. Hajanaisen palveluverkon tiivistäminen parantaisi ja tasapuolistaisi kansalaisten palveluiden saantia myös päivystyksellisessä asiointissa. Kansallisena tavoitteena on vähintään 20 000 asukkaan populaatio yhtä terveysasemaa kohti. Lisäksi terveysasemien päivystystoiminnan, neuvolatoiminnan ja vastaanotto toiminnan keskittämistä tulee tutkia esim. yhden tai muutaman terveysaseman toimintamuutoksena.

Nykyisten eri palvelualueiden sopimuksiin sisältyvien toimintojen uudelleen arviointia tehdään **maahanmuuttajatyössä, sosiaalityön kokonaisuuden osalta, perhetyössä sekä kuntoutustoiminnassa.** Tavoitteena on toiminnan tehostaminen ja rajapintatarkastelu sekä työpanoksen oikea kohdentuminen prosessien eri vaiheissa. **Perustason erikoissairaanhoidon porrastuksesta** on käyty ja jatketaan tilaajan vetämiä klinikkakohtaisia neuvotteluja PPSHP:n kanssa. Näissä selvitetään, mitä toimintoja OYS:sta voidaan siirtää perusterveydenhuollon erikoislääkäreille.

Alihankinta tilaaja-tuottajamallissa. Tuotannolle tulisi uudelleen tarkastella alihankintamahdollisuutta prosessien kohdissa, joissa oman työvoiman palkkaaminen tulee kalliimmaksi kuin ostopalveluna hankittu työpanos. Tällä tarkoitetaan mm. kalliita kotihoidon käyntejä, oman toiminnan "paikkausmahdollisuutta" sopimusten mukaan tai tilapäistä perhepalvelua.

Oulun kaupungin talouden toimenpideohjelman toteuttamiseen on kaupunginhallitus nimennyt erillisen palveluverkkotoimikunnan. Esitys palveluverkkojen uudelleenjärjestelystä ja kehittämisestä valmistuu helmikuun 2010 loppuun mennessä ja esityksessä hyödynnetään sosiaali- ja terveystoimen palvelujohtokunnan tekemiä selvityksiä ja toimintasuunnitelmia.

Talouden toimenpideohjelman toteuttaminen

Palvelutuotannon keskeisinä tavoitteina vuosille 2010-2012 on valtuuston hyväksymän talouden toimenpideohjelman toteuttaminen suunnitellusti. Talouden toimenpideohjelman linjausten mukaisesti henkilöstön rekrytoinneissa käytetään ensisijaisesti sisäistä hakumenettelyä. Määräaikaisen henkilöstön määrää pyritään merkittävästi vähentämään. Henkilöstömitoituksia tarkistetaan kaikilla palvelualueilla. Päivähoidon ja hoivahoidon henkilöstömitoitusten tarkistaminen sisältyi jo vuoden 2009 tavoitteisiin.

Palveluja keskitetään loma-aikoina tiettyihin toimipisteisiin myös vuonna 2010. Päivähoidossa vakiinnutetaan palvelutakuu. Päivähoidon palveluohjaustiimin toiminta vakiinnutetaan vuoden 2009 hyvien kokemusten perusteella. Päivähoidon tukipalvelujen kilpailuttamista laajennetaan mahdollisesti Ritaharjuun valmistuvaan päiväkotiin yhteistyössä muiden hallintokuntien kanssa. Pienistä päiväkodeista pyritään luopumaan.

Mielenterveystyössä ja sosiaalipalveluissa jatketaan palvelurakenteen muuttamista avohoitopainotteiseksi ja laitoshoidon vähentämistä. Perhehoidon kehittämistä jatketaan edelleen.

Terveydenhuollon tiimityöparimallin toiminta vakiinnutetaan. Suun terveydenhuollossa kehitetään hammaslääkäreiden ja suuhygienistien työnjakoa. Pienten yksikköjen yhdistämistä jatketaan. Laboratorionäytteenottopisteiden määrää esitetään vähennettäväksi nykyisestä 9:stä näytteenottopisteestä 4:ään. Erikoislääkäritoiminta (knk., ihotauti, lastenlääk., perhesuunnittelu, diabetes) keskitetään yhteen paikkaan. Uusia toimintamalleja otetaan käyttöön. Teknologian hyödyntämistä jatketaan omahoitoalustaa kehittäen. Ultraäänitoiminta kasvattanee terveydenhuollon sopimusta – tilaaja ostaa jatkossa palvelut omalta tuottajalta OYS:n sijaan.

Kotona asumista tukevissa palveluissa on tavoitteena koneellisen lääkkeenjakelelu käyttöönotto kotisairaanhoidon asiakkaille. Uutta toimintatapaa on pilotoitu syksyn 2009 aikana. Siivouksen eriyttämistä kotihoidosta jatketaan ja tarjotaan vähävaraisille palvelusetelin käyttömahdollisuutta. Kauppa-asiointi ja saattaminen eriytetään kotipalvelusta ja mahdollinen siirtäminen osaksi työllistämishankkeita tai asukastuville. Kotikäyntilogistiikan kehittämisellä pyritään tehokkuuden lisääntymiseen ja välittömän työajan kasvuun. Logistiikan kehittämisessä on hyödynnetty erillistä optimointiohjelmaa. Tilaaja vastaa ohjelman hankinnasta. Ohjelman hankintaa esitetään vuodelle 2010.

Hoivahoidon ja OKS:n vastualueella tuotetaan lisää lyhytaikaispaikkoja talouden toimenpideohjelman mukaisesti. Lisäksi esitetään uudelleen lisäpaikkojen suurempaa käyttöä Hirosenkodissa ja Merikosken hoivilla (12 + 6 paikkaa). Tavoitteena on myös, että kaikki OSYP:sta tulevat potilaat otetaan OKS:aan yöaikaan.

Talouden tasapainottamisohjelmaan sisällytettiin myös tukipalvelutyöryhmän esittämiä toimenpiteitä. Vuosille 2009 ja 2010 työryhmä on esittänyt laboratoriotuotannon ja välinehuollon keskittämistä muutamiin toimipisteisiin. Kuljetusten yhdistelypilotti Teklin ja Serviisin kanssa toteutettiin keväällä 2009 ja pilotin kokemusten perusteella yhdistelyä henkilö-ateria- ja tarvikekuljetuksissa. Vuoden 2010 työryhmän painopisteenä on hallinto- ja taloustukipalvelujen selvitys. Oulun kaupungin talouden ja toiminnan kehittämisohjelmaan 2010-2012 sisältyy tilaajille ja keskushallinnolle tavoite 30 %:n rakenteellisesta toiminnan tehostamisesta ja hallinnon keventämisestä viiden vuoden aikana, mikä tarkoittaa hallinnon ja organisaatioiden tarkastelua koko kaupunkikonsernissa.

Talousarvioesitys ja sopimukset 2010

Tuottajan tuotehinnat laskevat keskimäärin -1,67%, joka tarkoittaa tilaajan kanssa tehtävän perussopimuksen pienenemistä n. 3,1 M€ vuodesta 2009. Hintojen lasku perustuu tilaajan ja tuottajan yhteisesti asettamiin säästötavoitteisiin sekä kaupunginhallituksen asettamaan lisävelvoitteeseen. Vuoden 2009 alusta työnantajan Kela-maksu poistuu, mikä tarkoittaa -1,951%:n vähennystä henkilösivukuluihin. Varhaiseläkeperusteinen (varhe-maksu) ja eläkemenoperusteinen maksu on kohdistettu aiheuttamisperiaatteen mukaan.

Talouden tasapainottamisohjelman vuoksi tuotehinnat laskevat, mitä tavoitellaan pääosin työpanoksen vähennyksillä. Tasapainottamisohjelmaan vastataan pääosin oman toiminnan tehostamisella, keskittämisillä ja uusilla työtavoilla teknologiaa hyödyntäen. Tukipalveluista ja hankinnoista mahdollisesti saatavat säästöt ovat pienempiä.

Palkattoman vapaan myöntämistä esitetään jatkettavan vuoden 2009 mukaisesti. Eläköitymisen ja irtisanoutumisen mahdollisuudet työpanoksen vähentämisessä tulee hyödyntää.

Palvelutuotantoa tulee suunnittelukauden aikana rasittamaan myös vuoden 2009 alijäämä. On nähtävissä, että kaikki suunnitellut toimenpiteet eivät toteudu tavoitteen mukaan vuonna 2009. Jos suunnitelmakauden aikana tavoitteiden toteuttaminen jää suunnitellusta on riskinä että alijäämä vain kasvaa.

Palvelutuotannon henkilöstöbudjetointia on uudistettu. Uudistettu budjetointimalli otetaan käyttöön vuoden 2010 budjetin laadinnassa. Ammattiryhmittäin on määritetty työpanoksen hinta, jossa on huomioitu suunniteltujen palkankorotusten ja henkilösivukulujen muutokset. Lisäksi sijaisten käytölle määritetään hintakertoimet.

Aikaisemmista vuosista poiketen IT-investoinnit tulee budjetoida kunkin hallintokunnan ja liikelaitokseen omaan talousarvioon investointeina. Investoinneilla tuetaan strategian ja talousarvion toteutumista. Sosiaali- ja terveystoimen tilaajan ja tuottajan painopistealueina ovat olleet tuottavuuden kasvattaminen, liikkuvan työn tukeminen, RAI-järjestelmän hyödyntäminen ja Yhteis-Effican kehittäminen. Lisäksi suunnittelukaudella varaudutaan kansallisen arkiston tulemiseen. Palvelutuotannon omana kehittämishankkeena on laatu- ja toimintajärjestelmän rakentaminen.

Kehittämishankkeet

Kehittämishankkeita palvelutuotannossa toteutetaan sekä ulkoisen kehittämisrahoituksen tuella, että sisäisenä kehittämistyönä, ilman erillistä rahoitusta. Tilaaja hallinnoi ulkoisia kehittämishankkeita. Tuotanto osallistuu hankkeiden toteuttamiseen työpanoksellaan ja saa sitä vastaavan rahoituksen kehittämishankkeista.

Toimenpiteet palvelujen tuottamisessa ja kehittämisessä 2011 – 2012

Vuosien 2010-2011 jälkeen palvelutuotannon tuottavuuden kasvutavoitteeksi on asetettu vähintään 2 prosenttia/vuosi. Tuottavuustavoitteen saavuttamiseksi palveluprosessien kehittämistä ja tuotteistusta jatketaan ja talouden toimenpideohjelma toteutetaan.

HENKILÖSTÖSUUNNITELMA

Hallintokuntaakohtaista henkilöstösuunnitelmaa ei ole esitetty, koska toiminnan ja talouden kehittämissuunnitelmassa tavoitteena oleva kustannussäästö merkitsee myös henkilöstön vähentymistä esimerkiksi eläköitymisen hyödyntämisen avulla. Käyttösuunnitelmassa tulee arvioida henkilöstön määrän tarve. Täyttölupamenettelyssä tehdään lopullinen päätös uusista palvelussuhteista. Tämä menettely on voimassa talouden ja toiminnan kehittämissuunnitelman ajan.

Suunnitelmat määräaikaisten palvelussuhteiden vakinaistamisesta ja uusiin tehtäviin perustettavista palvelussuhteista on kirjattu kokonaismäärinä kaupunkitason henkilöstösuunnitelmaan. Tämä parantaa kaupunkitasoista henkilöstöressurssien kohdentamista juuri oikeaan tarpeeseen oikeassa paikassa.

INVESTOINNIT

Tilaajan ja tuottajan tarvittavat it-investoinnit on käyty läpi yhdessä tilaajan tietohallinnon kanssa. Tilaaja vastaa pääosin IT-investoinneista ja budjetoi ne omaan esitykseensä. Tuottajan esittämät investoinnit koskevat lähinnä tuotannon sisäistä kehittämistä. Palvelutuotannon omana kehittämishankkeena on laatu- ja toimintajärjestelmän rakentaminen. Toimintajärjestelmän rakentamista pilotoidaan yhteistyössä Teklin kanssa. IMS-järjestelmän kokonaiskustannus on 30 000 €, 6000 €/vuosi. Palvelutuotannon käyttötalousmenoja tulee vuosittain lisäämään erityisesti liikkuvan työn laajentaminen. Jokaisesta IT-investoinnista ja sekä IT-käyttötalousmenojen muutoksesta tulee esittää kustannushyöty- ja vaikuttavuusanalyysi.

NUORISOASIAINLAUTAKUNTA

VISIO

Lapsilla ja nuorilla on terveet elämäntavat. He ovat suvaitsevaisia, kansainvälisiä ja toimivat aktiivisina kansalaisina kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti.

Laadukkaat ja taloudellisesti tuotetut nuorisopalvelut ovat alansa parhaat.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT

1. Toiminnan painopiste on ennaltaehkäisevä, pitkäjänteinen kasvatustehtävä.
2. Nuorisotyö parantaa nuorten elinoloja.
3. Oululaiset nuoret ovat oma-aloitteisia, ympäristötietoisia ja yhteiskunnallisesti aktiivisia.
4. Nuorisotyö toimii kansainvälisesti.
5. Nuorisotyö on luovaa ja ennakoivaa. Se perustuu tutkimukseen ja työn laadun sekä vaikuttavuuden arviointiin.
6. Nuorisotoimessa työskentelee tuloksellisesti motivoitunut ja osaava henkilökunta, joka tuottaa palveluja moniammatillisissa verkostoissa.

TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOKSET SUUNNITTELUKAUDELLA

Taantuma vaikuttaa lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointiin ja arkeen. Ennaltaehkäisevän työn merkitys korostuu tässä yhteiskunnallisessa tilanteessa. Lasten ja nuorten maailma sisältää paljon paineita, joista johtuvaan pahoinvointiin ja siitä aiheutuviin seurauksiin nuorisotoimi ei nykyisellä toimintarakenteella pysty reagoimaan riittävän tehokkaasti. Poikkihallinnollisten asiakasprosessien tuloksellisuus edellyttää uudentyyppisen johtamisjärjestelmän ja -kulttuurin toteuttamista.

Huomiota on kiinnitettävä erityisesti elämän siirtymä-, muutos- ja kriisivaiheisiin sekä niiden ennakointiin.

Valtion nuorisoiain neuvottelukunnan ja nuorisotutkimusverkoston tutkimus Aika vapaalla – Nuorten vapaa-aikatutkimus 2009 osoittaa, että nuorten vapaa-aikaa ja kansalaistoimintaa koskevat arvot ovat nopeassa muutoksessa. Nuorten järjestötoimintaan osallistuminen on laskenut 2000-luvun aikana runsaasti. Painopisteenä on, että vapaille nuorisoryhmille suunnattua avustustoimintaa kehitetään nykytarvetta vastaavaksi.

Nuorisotoimen haasteena ovat nuorisotyöttömyyteen sekä nuorten elämänhallintaan, aktiiviseen kansalaisuuteen sekä sosiaaliseen mediaan liittyvät ilmiöt.

Työttömien nuorten työllistymistä ja kouluttautumista edistävän työpajakeskuksen tilahanke on ollut vireillä 9.8.2006 lähtien. Työpajakeskus etenee suunnittelukaudella. Suunnittelukaudella painopisteenä on nuorisotyöttömyyden ehkäisyyn liittyvät toimenpiteet paikallisena yhteistyönä.

KAUPUNKISTRATEGIAA TUKEVAT TALOUSARVIOVUODEN KESKEISET TAVOITTEET

Yhteiskunnallinen vaikuttavuus ja palvelukyky

Kriittiset menestystekijät	Strategiset tavoitteet	Tavoite 2010	Mittari
Nuorten elinolojen parantaminen	Vaikeasti työllistyvät nuoret kouluttautuvat ja työllistyvät.	Työpajanuoret sijoittuvat koulutukseen tai työhön vuoden sisällä pajajaksosta.	Vuoden sisällä työpajajakson jälkeen koulutukseen tai työhön on sijoittunut yli 50 % pajajakson päättäneistä nuorista.

Talous

Kriittiset menestystekijät	Strategiset tavoitteet	Tavoite 2010	Mittari
Ulkopuolisten resurssien hyödyntäminen	Ulkopuolisia rahoituksia haetaan strategian mukaiseen toimintaan.	Ulkopuolisia rahoituksia saadaan strategian mukaiseen kehittämistoimintaan.	Ulkopuolisten rahoitusten osuus on 10 % vuoden 2010 toiminta-kuluista.

Toimintatavat ja rakenteet

Kriittiset menestystekijät	Strategiset tavoitteet	Tavoite 2010	Mittari
Tehokas strateginen johtaminen	YPK – mallin mukainen organisoituminen	Palvelutuotannon uusi toimintamalli	Toimintamalli otettu käyttöön

TOIMINTASUUNNITELMA

NUORISOASIAINLAUTAKUNTA

1 000 €	TP2008	TA2009	TALOUS- ARVIO 2010	TS2011	TS2012
Toimintatulot yhteensä	1 024	982	1 153	1 091	1 044
Toimintamenot yhteensä	7 231	7 827	7 968	8 576	8 675
Toimintatulot ilman ulkopuolista hankerahoitusta	519	349	430	494	494
Toimintamenot ilman ulkopuolista hankerahoitusta	6 657	7 158	7 196	7 965	8 125
Hankerahoituksen tulot	505	633	723	597	550
Hankerahoituksen menot	574	669	772	611	550
Netto	69-	36-	-49	-14	0
Toimintakate	-6 207	-6 845	-6 815	-7 485	-7 631

PALVELUTARVE JA PALVELUJEN JÄRJESTÄMINEN

Peruskouluikäisten lasten nuorisopalvelujen tarve arvioidaan alakoululaisten ja yläkoululaisten osalta. 7-12 -vuotiaiden lasten palvelutarvetta arvioidaan perusopetuslain mukaisen koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan (1. ja 2. -luokan oppilaat) sekä avoimen iltapäivätoiminnan osalta erikseen.

Koululaisten aamu- ja iltapäivätoimintaa tarvitsevien lasten määrän arvioidaan kasvavan seuraavasti:

v. 2010 1460 lasta, v. 2011 1560 lasta ja v. 2012 1630 lasta. Alueellisesti muuttuviin tarpeisiin pyritään vastaamaan nuorisokeskusten palveluilla ja avustettavalla toiminnalla.

Avoimen iltapäivätoiminnan tarvearvio 7-12 -vuotiaille on 30 % kohderyhmästä eli 2500 lasta, johon tarpeeseen pyritään vastaamaan alueellisten nuorisokeskusten palveluilla sekä lisäämällä yhteistyötä järjestöjen ja seurakuntien kanssa.

13 – 17 -vuotiaiden palvelutarvearvio on noin 3000 nuorta. Tavoitteena on alueellisten nuorisopalvelujen lisäksi tehostaa verkkonuorisotyötä, nuorten neuvonta- ja ohjauspalveluita sekä luoda uusia monialaisia työmuotoja.

Vuoden 2009 tammi-heinäkuussa työttömiä nuoria oli kuukausittain keskimäärin 1818. Työpajatoiminnan palveluja arvioidaan tarvitsevan vuosittain noin 300 nuorta. Tarpeeseen pyritään vastaamaan Työllisyydenhoidon Oulun mallin toimenpideohjelman mukaisin toimenpitein.

KESKEISET TUNNUSLUVUT VAIKUTTAVUUDEN NÄKÖKULMASTA

Nuorisotoimen palvelujen järjestäminen	Yksikkö*)	TP 2008	TA 2009	TA 2010	TS 2011	TS 2012
Nuorisotoiminnan palveluyksikkö						
Alueellinen nuorisotyö	asiakas	4385	4 000	4 100	4 200	4 300
Alueellinen yhteistyö	asiakaskontakti	16 533	10 500	10 700	10 800	10 800
Nuorisojärjestöjen avustukset	nuorisojärjestö /toimintaryhmä alle 29-vuotias	71	75	75	75	75
Aamu- ja iltapäivätoiminta						
Aamupäivätoiminta	lapsi ryhmä	195	250	250	250	250
Illtapäivätoiminta						
• yhteensä	lapsi ryhmä	1 307	1 280	1 390	1 390	1 390
• oma	lapsi ryhmä	53	55	54	54	54
• avustettava	lapsi ryhmä	403	450	560	560	560
• sote	lapsi ryhmä	15	16	18	18	18
	lapsi ryhmä	845	830	830	830	830
	lapsi ryhmä	36	37	34	34	34
	lapsi ryhmä	2	-	-	-	-
	lapsi ryhmä	2	2	2	2	2
Sosiaalisen vahvistamisen palveluyksikkö						
Nuorten työpajatoiminta	asiakas pajapäivä	181	140	200	200	200
Nuorten tieto- ja neuvontakeskus Nappi	asiakas	12 786	10 000	12 000	12 500	12 500
NettiNappi-verkkopalvelu	asiakas	5 279	22 000	8 000	8 000	8 000
	asiakas	321 045	400 000	350 000	350 000	350 000

KESKEISET TALOUDEN TUNNUSLUVUT

Tunnusluvut	TP 2008	TA 2009	TA 2010
Tilastoidut nuorisotoiminnan yksikön asiakkuudet	33480	33700	34000
Kustannukset / 7 -18 vuotiaat (euroa)	115 euroa/asiakas	124 euroa/asiakas	-
Työpajapäiviä	12 786	12 000	12 500
Työpajapäivän hinta	62 euroa/pajapäivä	71 euroa/pajapäivä	72 euroa/pajapäivä

PAINOPISTEET JA TOIMENPITEET STRATEGIAN TOTEUTTAMISEKSI 2010

Nuorisotoimen palvelutuotannon uusi toimintamalli otetaan käyttöön.

Nuorisotoiminnan yksikön palvelut ovat lähipalveluja. Alueellisessa palvelutarjonnassa siirytään nykyistä laaja-alaisempiin asiakaslähtöisiin palvelukokonaisuuksiin ja tilatarpeissa hyödynnetään tarvittaessa alueen palvelutiloja.

Kaupunki on jaettu neljään toiminta-alueeseen, joiden operatiivisina esimiehinä toimivat johtavat nuorisotyöntekijät. Nuorisotaloista muodostetaan nuorisokeskuksia, joiden henkilöstö toimii tiiminä ja tarjoaa monimuotoisia palveluja alueen lapsille ja nuorille.

Lasten- ja nuorten osallisuuden toimintamallin toinen vaihe käynnistyy. Toimintamalli on suunnattu toisen asteen opiskelijoille ja muille perusopetuksen ulkopuolella oleville alle 19-vuotiaille nuorille.

Nuorisotyöttömyyden vähentäminen on yksi painopisteistä ja sitä toteutetaan moniammatillisena yhteistyönä Työllisyshoidon Oulun malli -toimenpideasiakirjan mukaisesti. Työpajakeskuksen tilahanke on ollut vireillä 9.8.2006 lähtien. Asia etenee tilatyöryhmän esityksen pohjalta.

Palveluverkko

Nuorisotoimen palveluverkkoa tiivistetään luopumalla Puolivälinkankaan koululaisten iltapäivätoiminnan tilasta. Toiminnot siirretään Puolivälinkankaan alueelliseen nuorisokeskukseen. Luovutaan Snellman-talon nuorisotilasta alueen palvelutarpeen vähentymisestä johtuen. Tarvittavat palvelut toteutetaan alueellisena yhteistyönä yhdessä alueen muiden toimijoiden kanssa.

Myllyojan nuorisotilan korjaustöistä johtuen nuorisotoiminnoille joudutaan hakemaan väistötilat noin puolen vuoden ajaksi.

Ritaharjun monitoimitalo aloittaa toimintansa 1.8.2010. Tiloihin sijoittuu koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta sekä alueellisen nuorisotyön toiminnot. Talon toimintamalli on työstetty yhteistyössä taloon tulevien toimijoiden kanssa. Kuivasjärven sivutoimipisteen toiminta siirtyy Ritaharjuun.

Toiminnan kehittäminen

Nuorilla on tarve keskustella reaaliaikaisesti asioista luotettavan aikuisen kanssa verkkonuorisotalossa. Verkkonuorisotyötä toteutetaan Oulussa moniammatillisena yhteistyönä, jota nuorisosiainkeskus koordinoi. Oulun poliisin nuorisorikosryhmä on tullut toimintaan mukaan 2008 vuoden aikana. Työmuoto on tehostanut varhaista puuttumista ja ehkäissyt nuorten rikoksia. Verkkonuorisotyö tavoittaa myös nuoria jotka ovat muutoin nuorisopalvelujen ulkopuolella. Uusi työmuoto on käynnistetty ulkopuolisella rahoituksella.

Oulu on aktiivisesti mukana työmuodon kansallisessa Netari-verkostossa ja kehittää työmuodolle kansallista verkkotyöalustaa, joka mahdollistaa laadukkaan ja tasavertaisen palvelun valtakunnallisesti. Verkkotyöalusta on sijoitettu Ouluun ja sen ylläpidon rahoittaa opetusministeriö. Oululaisen verkkonuorisotyön toiminta vastaa hallituksen lapsi- ja nuorisopolitiikka -ohjelman tavoitteisiin.

Nuorisosiainkeskus hakee Onnistuvat Opit -jatkohankkeelle rahoitusta syksyllä 2009. Hankkeen kohderyhmänä ovat 15–17-vuotiaat koulutuksen ulkopuolella olevat nuoret. Hankkeessa tehdään yhteistyötä seudullisen etsivän työn hankkeen kanssa.

Työttömien maahanmuuttajataustaisten nuorten kouluttautumista edistävä Wieteri-toiminta jatkuu. Toiminta on osa keskusviraston, sosiaali- ja terveystoimen sekä nuorisotoimen yhteistyössä toteuttamaa Homelike Oulu – Oulu omaksi -hanketta 2008–2011.

Nuorisotoimi jatkaa ulkopuolisen rahoituksen hakemista strategian mukaisen toiminnan kehittämiseen ja uusien toimintamallien sekä sisältöjen luomiseen.

Alueellinen ja kansallinen kehittämistoiminta

Osallistutaan valtakunnallisiin Monikulttuurisen nuorisotyön sekä Nuorisotilatoiminnan tutkimushankkeisiin osana Kanuuna-verkostoa, jonka jäsenenä ovat yli 40 000 asukkaan kaupunkien nuorisotoimet. Aloitetaan nuorisotoiminnan auditointi yhteistyössä Rovaniemen nuorisotoimen kanssa.

Opetusministeriö on antanut vuonna 2006 nuorisosiiankeskuksen erityistehtäväksi valtakunnallisen nuorten tieto- ja neuvontapalvelujen kansallisen koordinoimisen ja kehittämisen myöntämällä vuosittain avustuksen tehtävän hoitamista varten. Erityistehtävä on osa opetusministeriön nuorisoyksikön alueellistamista. Tavoitteena on, että valtakunnallisen palvelun tuottaminen voi jatkossa vakinaistua. Opetusministeriön rahoituspäätökset tehdään vuosittain valtion talousarvion puitteissa. Nuorisosiiankeskus käy neuvottelun toiminnan ja tulorahoituksen vakinaistamiseksi opetusministeriön kanssa.

Palvelumaksut

Nuorisotoimen palvelumaksuja tarkistetaan kustannusvastaavuuden lisäämiseksi suunnitteluohjeiden mukaisesti. Aamu- ja iltapäivätoiminnan maksuja tarkistetaan 1.1.2010 alkaen siten, että aamupäivähoidon maksu on 30 eur/kk ja iltapäivähoidossa 72,50 eur/kk. Maksun alentaminen kaupunginjohtajan esitykseen verrattuna (80 eur/kk) pienentää Oulun kaupungin toimintatuloja n. 37 500 euroa sekä järjestöiltä ja seurakunnalta n. 62 500 euroa, tulot pienenevät yhteensä n. 100 000 euroa. Järjestöjen ja seurakunnan tulojen alennusta kompensoidaan korottamalla kaupungin myöntämää avustusta.

Toimenpiteet strategian toteuttamiseksi suunnittelukaudella 2011 – 2012

EU-rahoitteisen Valmistamo-hankkeen aikana kehitetty kulttuurisen nuorisotyön toiminta vakinaistetaan Maikkulan nuorisokeskukseen, jonka painopistealueena on nuorisomusiikki.

Wieteri -maahanmuuttajanuorten urapajatoiminta vakinaistuu osaksi nuorten työpajatoimintaa ja koko kaupungin maahanmuuttajanuorten ohjaus- ja neuvontapalveluja.

Osallistutaan Kastellin monitoimitalon ja Hiukkavaaran alueen palvelujen suunnitteluun.

Osallistutaan valtakunnalliseen nuorisotyön tietohallinnon toimenpideohjelman laadintaan.

HENKILÖSTÖSUUNNITELMA

Hallintokuntakohtaista henkilöstösuunnitelmaa ei ole esitetty, koska toiminnan ja talouden kehittämissuunnitelmassa tavoitteena oleva kustannussäästö merkitsee myös henkilöstön vähentymistä esimerkiksi eläköitymisen hyödyntämisen avulla. Käyttösuunnitelmassa tulee arvioida henkilöstön määrän tarve. Täyttölupamenettelyssä tehdään lopullinen päätös uusista palvelussuhteista. Tämä menettely on voimassa talouden ja toiminnan kehittämissuunnitelman ajan.

Suunnitelmat määräaikaisten palvelussuhteiden vakinaistamisesta ja uusiin tehtäviin perustettavista palvelussuhteista on kirjattu kokonaisuudessaan kaupunkitasoisen henkilöstösuunnitelmaan. Tämä parantaa kaupunkitasoista henkilöstöresurssien kohdentamista juuri oikeaan tarpeeseen oikeassa paikassa.

LIIKUNTALAUTAKUNTA

VISIO 2015

Oulussa ovat maan innostavimmat, asiakaslähtöisimmät ja kehittyneimmät liikuntapalvelut.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT

Oulun liikuntatoimi

- edistää terveyttä, hyvinvointia ja liikuntaa Oulun seudulla
- huolehtii, että liikuntapalvelut ovat käytettävissä iästä, sukupuolesta, varallisuudesta, taidoista tai liikunta-aktiivisuudesta riippumatta
- kehittää hyvinvointia ja liikuntaa edistäviä palveluja ja toimintamalleja yhteistyössä eri hallintokuntien, urheiluseurojen ja muiden tahojen kanssa
- mahdollistaa liikuntaedellytyksiä toimivilla, viihtyisillä ja muunneltavilla liikuntapaikoilla sekä liikuntaan kannustavalla elinympäristöllä
- kehittää toimintojaan tarvelähtöisesti ja eettisesti kestävän kehityksen periaatteita noudattaen edellyttäen näitä periaatteita myös yhteistyökumppaneiltaan
- huolehtii, että organisaatio uudistuu strategisten tavoitteiden mukaisesti

TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOKSET SUUNNITTELUKAUDELLE

Liikunta on kunnallinen palvelu, jonka rakenteet ja sisällöt monipuolistuvat ja erilaistuvat. Liikuntakulttuuri on laajentunut urheilusta kuntoilun kautta terveys- ja arkiliikuntaan. Liikunnan merkitys terveyden, hyvinvoinnin, ja elämänlaadun lähteenä on vahvistunut. Liikunnalla on todettu saavutettavan yksilötason terveyttä edistävien vaikutusten lisäksi merkittäviä kansantaloudellisia ja yhteiskunnallisia vaikutuksia. Liikunnalla on keskeinen merkitys sosiaalisen ja psyykkisen hyvinvoinnin lisäämisessä, sillä liikunnan harrastamiseen liittyviä motiiveja ja vaikutuksia terveyden ja hyvinvoinnin lisäksi ovat ilo ja virkistys, sosiaalinen vuorovaikutus, rentoutuminen, kilpailulliset tavoitteet ja luonnosta nauttiminen. Liikunnan avulla vaikutetaan myönteisesti yhteisöllisyyden ja suvaitsevaisuuden lisääntymiseen, syrjäytymisen ehkäisyyn sekä tasa-arvoisemman yhteiskunnan rakentumiseen.

Liikunnan arvopohjassa korostetaan tasa-arvoa, suvaitsevaisuutta, monikulttuurisuutta ja kestävän kehityksen tavoitteita, joiden merkitys liikunnan toimintaympäristössä vahvistuu. Yhteiskunnallisesti tarkasteltuna liikunnalla on keskeinen rooli yhä kasvavien väestöryhmien välisten terveyserojen kaventajana. On tärkeää, että kaikilla on yhdenvertainen mahdollisuus liikunnalliseen ja hyvinvointia edistävään elämäntapaan sekä elämysten ja yhteisöllisyyden kokemiseen liikunnan avulla. Liikuntapalvelujen eri muodot tarjoavat monenlaisia osallistumisen ja osallisuuden kokemuksia. Myös kilpa- ja huippu-urheilu on perinteinen osa suomalaista liikuntakulttuuria. Niiden merkitys tiivistyy viihdearvoon ja urheilun seuraamisen tuottamiin yhteisöllisiin ja samaistumisen kokemuksiin. Lisäksi kilpa- ja huippu-urheilijat toimivat lapsille ja nuorille esikuvana. Liikuntatoimi edistää osaltaan eettistä ja yhteiskuntavastuullista liikuntaa ja urheilua, mikä tarkoittaa mm. vastuuta tasa-arvon ja turvallisuuden toteutumisesta sekä terveellisten elämäntapojen liittämisestä liikuntaan ja urheiluun.

Säännöllinen liikunta on terveyden ja hyvinvoinnin edellytys kaikissa elämänvaiheissa. Liikunta tukee lasten ja nuorten kasvua ja kehitystä, ylläpitää työ- ja toimintakykyä, lisää ikäihmisten omatoimisuutta ja elämänhalua sekä vahvistaa yhteisöllisyyttä. Kansalaiset suhtautuvat liikuntaan myönteisesti, mutta myönteisestä ilmapiiristä ja tehdyistä toimenpiteistä huolimatta liikkumisen kokonaismäärä väestötasolla on kuitenkin vähentynyt ja polarisoitunut. Väestön ikärakenteessa sekä elämäntavoissa tapahtuvat muutokset asettavat lisääntyviä haasteita

liikuntatoimelle ja yhteistyölle muiden toimijoiden kanssa. Eri hallinnonalojen merkitys liikunnan edistämässä korostuu erityisesti elämänkulun alku- ja loppuvaiheissa. Ikääntyvän ja erityistoimia vaativien väestöryhmien (liikuntaesteiset, pitkäaikaissairaat, maahanmuuttajataustaiset, työttömät jne.) kasvu luovat tarpeita suunnata enenevässä määrin liikuntapalveluja ja -tiloja ko. väestöryhmille. Polarisoituminen liikuntakäyttäytymisessä näkyy selvimmin lasten ja nuorten kohdalla; niin liikunnallisesti hyvin aktiivisten kuin liikkumattomien määrät ovat kasvaneet. Liikunnan edistäminen neuvolatoiminnassa, varhaiskasvatuksessa sekä koulu-, oppilaitos- ja korkeakouluympäristöissä edellyttää yhteistyötä muiden hallintokuntien ja toimijoiden kanssa. Lasten ja nuorten liikunnan harrastamisen tukemisella ja liikunnallisen elämäntavan omaksumisella voidaan vaikuttaa positiivisesti pitkälle tulevaisuuteen.

Liikunnan ja fyysisen aktiivisuuden lisäämisellä voidaan säästää myös huomattavasti yhteiskunnan varoja. Liikunnan kustannustehokas vaikuttavuus paranee parhaiten kansalaisten omaa aktiivisuutta lisäämällä. Liikuntatoimi pitää yllä avointa keskustelua liikunnan merkityksestä, tiedottaa liikunnan myönteisistä terveyttä edistävästä vaikutuksista, tukee liikunnallisia valintoja sekä vahvistaa yhdenvertaista ja tasa-arvoista liikuntapalvelujen ja -paikkojen saavutettavuutta.

Liikuntakäyttäytymisessä, elämäntavoissa ja lajitarjonnassa tapahtuvat muutokset luovat paineita myös liikuntasuunnittelulle ja liikuntapaikkarakentamiselle. Liikuntapaikoissa painopiste suuntautuu perus- ja lähiliikuntapaikkoihin ja monikäyttöisiin liikuntatiloihin. Yhdyskuntarakennetta ja arkiympäristöä kehitetään liikkumista suosivaksi. Liikunta on keskeinen vapaa-aikaan liittyvä toiminto; liikunta- ja ulkoilumahdollisuudet ovat yksi tärkeimmistä asuinpaikan valintaan vaikuttavista tekijöistä. Vapaa-ajalle asetettavat toiveet ja odotukset kasvavat edelleen, jolloin asiakkaiden laatu-tietoisuus ja odotusarvot liikunnan palvelutarjontaa kohtaan lisääntyvät. Uusien, innovatiivisten toimintamallien rakentaminen, aktiivinen yhteistyö sekä kumppanuuden ja verkostoitumisen kasvattaminen eri liikunta-alan toimijoiden kanssa ovat edellytyksenä palvelujen saatavuuden ja laadun varmistamiseksi myös tulevaisuudessa. Tavoitteena on luoda edellytykset ja puitteet, joissa yksittäiset liikkujat, urheiluseurat ja muut liikuntaa järjestävät tahot pystyvät järjestämään toimintaa laadukkaasti ja vastuullisesti.

Eri hallintokuntien ja toimijatahojen välinen avoin ja ennakkoluuloton yhteistyö sekä hallintokulttuurin muuttaminen yhä osallistuvampaan suuntaan avaavat uusia, synergiaetuja tuottavia toimintatapoja vastata eri käyttäjäryhmien asettamiin palvelutarpeisiin. Liikunnallisuuden lisäämiseksi tarvitaan eri toimijoiden sitoutumista liikunnan edistämiseen, yhteistyön tehostamista urheiluseurojen ja eri järjestöjen kanssa sekä kansalaisten liikunnallisen omavastuun lisäämistä. Seudullinen yhteistyö antaa kehitysmahdollisuuksia koko Oulun seudulle. Kattavalla ja monipuolisella liikuntapalveluverkolla voidaan vaikuttaa positiivisesti alueen vetovoimaisuuteen ja liikuntapalvelujen saavutettavuuteen. Myös meneillään oleva kunta- ja palvelurakennemuutos osaltaan vauhdittaa liikunnan palvelutarjonnan kehittämistä ja osaamisen lisäämistä sekä kannustaa resurssien yhdistämiseen ja kuntarajat ylittävään yhteistyöhön. Yhä kansainvälistyvämmässä ja monikulttuurisemmassa toimintaympäristössä toimittaessa keskeiseen asemaan nousevat myös erilaiset teknologiset ratkaisut ja niiden sovellusmahdollisuudet, kestävä kehitys mukaiset ja tasa-arvoisuutta edistävät toimintaperiaatteet, kansalliset ja kansainväliset lainsäädännölliset normit ja velvoitteet sekä globalisaatioon liittyvät kysymykset.

KAUPUNKISTRATEGIAA TUKEVAT TALOUSARVIOVUODEN KESKEISET TAVOITTEET

Yhteiskunnallinen vaikuttavuus ja palvelukyky

Kriittiset menestystekijät	Strategiset tavoitteet	Tavoite 2010	Mittari
Palvelujen asiakaslähtöisyys	Liikunnan saavutettavuus paranee	Strategisesti tärkeiden kohderyhmien liikunnan edistämistä jatketaan	Erityistä tukea tarvitsevien henkilöiden liikunta-aktiivisuus
Aktiivinen kuntalaisuus	Osallisuus lisääntyy	Lisätään eri asiakasryhmien osallisuutta	Tehdyt toimenpiteet osallisuuden lisäämiseksi

Talous

Kriittiset menestystekijät	Strategiset tavoitteet	Tavoite 2010	Mittari
Talouden hallinta	Talous- ja toimintasuunnitelma ohjaa toimintaa tehokkaasti	Talouden ja toiminnan kehittämissuunnitelman toteuttaminen	Asiakasmaksujen tarkistaminen Oulun kaupungin liikuntapalveluverkon ja laatuluokitusten päivitys

LIIKUNTALAUTAKUNTA

1 000 €	TP2008	TA2009	TALOUS-ARVIO 2010	TS2011	TS2012
Toimintatulot yhteensä	2 721	2 482	2 632	2 782	2 782
Toimintamenot yhteensä	15 384	16 946	17 296	18 796	19 176
Toimintatulot ilman ulkopuolista hankerahoitusta	2 683	2 418	2 568	2 782	2 782
Toimintamenot ilman ulkopuolista hankerahoitusta	15 337	16 756	17 230	18 796	19 176
Hankerahoituksen tulot	38	64	64		
Hankerahoituksen menot	47	66	66		
Netto	- 9	- 2	- 2		
Toimintakate	-12 663	-14 464	-14 664	- 16 014	- 16 394

PALVELUTARVE JA PALVELUJEN JÄRJESTÄMINEN

Liikuntalain mukaan kunnan liikuntatoimen tehtävä on luoda edellytykset liikunnalle kehittämällä paikallista ja alueellista yhteistyötä sekä terveyttä edistävää liikuntaa. Kunnan tulee tukea kansalaistoimintaa tarjoamalla liikuntapaikkoja ja -alueita sekä järjestämällä liikuntaa erityisryhmät huomioon ottaen.

Oulun liikuntatoimen palvelujen tarveanalyysi ja järjestäminen toteutetaan Liikuntapalveluverkkosuunnitelman sekä strategisesti tärkeiden asiakkuuksien pohjalta, jolloin ohjaavana tietona käytetään mm. väestötietoja ja -ennusteita, eri liikuntalajien harrastaja- ja kilpailijamääriä sekä olemassa olevia liikuntapaikkoja. Liikuntapalveluiden riittävyys ohella huomiota on kiinnitetty ja kiinnitetään palvelujen tasa-arvoiseen saavutettavuuteen, joustavuuteen, laadukkuuteen, taloudellisuuteen sekä yhteistyömahdollisuuksiin eri toimijoiden kanssa. Liikuntapalveluiden järjestämisen kustannuksista suurin osa kohdistuu liikuntapaikkojen hoitoon ja kunnossapitoon.

Liikuntatoimen strategisena tavoitteena on strategisesti tärkeiden kohderyhmien suorittemäärien kasvaminen.

Tavoitteen toteuttamista seurataan mm. alla mainituin mittarein

- Ohjattuun erityisliikuntaan osallistuneiden määrä
- Lasten ja nuorten ohjattuun liikuntatoimintaan osallistuneiden määrä
- Seniorikortti 70+ käyntikerrat liikuntalaitoksissa
- Liikunta-avustajakorttien määrä
- Liikuntalaitosten käyntikerrat
- Urheilukeskusten tilastoidut liikuntasuoritteet
- Liikuntaneuvonnan asiakasmäärät

Erityisliikunta

Erityisryhmien liikunta määritellään sellaisten henkilöiden liikunnaksi, joilla on vamman, sairauden tai muun toimintakyvyn heikentymisen vuoksi vaikea osallistua yleisesti tarjolla olevaan liikuntaan ja joiden liikunta vaatii soveltamista ja erityisosaamista. Erityistukea tarvitsevien henkilöiden määrä lisääntyy johtuen mm. ikärakenteesta tapahtuvista muutoksista sekä lääketieteen että terveydenhuollon kehitymisestä. Oulun kaupungin liikuntatoimessa tuetaan useilla erilaisilla toimenpiteillä erityistä tukea tarvitsevien henkilöiden liikunnan harrastamista. Liikuntatoimessa järjestetään ohjattua liikuntatoimintaa erityisryhmille ja erityisliikuntajärjestöjä ja -seuroja tuetaan toiminta-avustuksin. Erityisryhmien liikuntapalveluiden tuottamisessa on hyödynnetty yhä kasvavassa määrin urheiluseurojen, erityisliikuntajärjestöjen sekä yksityisten toimijoiden kanssa toteuttavaa yhteistyötä.

Liikuntatoimessa on otettu käyttöön mm. liikunta-avustajakortti, joka oikeuttaa vammaisen tai pitkäaikaissairaahan henkilön avustajan maksuttomaan sisäänkäyntiin liikuntatoimen ylläpitämällä liikuntapaikoilla. Vammaispalvelun piiriin kuuluu n. 3500 - 3800 henkilöä.

Lapset ja nuoret

Esikoululaisten sekä luokkien 1-6 uinninopetus on sidoksissa oppilasmäärien kehitykseen. Liikuntatoimi toteuttaa nuorille 13 – 18-vuotiaille suunnattua nuorten Action liikuntaa, joka on ohjattua, maksutonta ja monipuolista liikuntapalvelua. Action toiminnassa on vuosittain noin 12.000 käyntikertaa ja tämä pysyy samalla tasolla. Lisäksi liikuntatoimi tarjoaa kesäisin oululaisille lapsille ja nuorille uimakouluja, ohjattua liikuntatoimintaa sekä kesäfiilisleirejä. Kesätoiminnan käyntikerrat vuonna 2009 on ollut 11.535 ja tämä pysyy vuosittain saman tasoisena. Lisäksi liikuntatoimi järjestää yhteistyössä eri hallintokuntien ja toimijoiden kanssa erilaisia tapahtumia lapsille ja nuorille.

Ikääntyneet

Oulun kaupungissa 65 vuotta täyttäneiden henkilöiden määrä kasvaa n. 600 - 700 henkilöä/vuosi. Tämä edellyttää myös liikuntatoimissa uudenlaisia toimintamalleja ja rakenteellisia ratkaisuja, jotta palvelujen kysyntä ja tarve saadaan kohtaamaan. Liikuntatoimissa on kehitetty toimintamalleja erilaisten kansalaistoimijatahojen kanssa sekä kehitetty vertaisohjaajien hyödyntämistä liikuntapalvelujen tuottamisen näkökulmasta.

Oulun kaupunki on panostanut monella eri tavalla ikääntyneiden liikuntaedellytysten parantamiseen. Liikuntatoimi tarjoaa ikääntyneille ohjattua liikuntatoimintaa, liikuntaneuvontaa sekä liikuntapalveluista tiedottamista. Oulussa on vuodesta 2003 saakka ollut käytössä Seniorikortti 70+ palvelukokonaisuus, jonka tavoitteena on tukea ikääntyneiden oululaisten itsenäistä ja omatoimista liikunnan harrastamista ja liikunta-aktiivisuuden lisäämistä. Seniorikortin lunastaneiden määrät sekä käyntikerrat liikuntalaitoksissa ovat kasvaneet vuosi vuodelta n. 4000 käyntikertaa.

Urheiluseurayhteistyö

Oulussa toimii noin 170 liikunta- tai urheiluseuraa, jotka järjestävät monipuolista liikuntatoimintaa Oulun seudulla. Liikuntatoimi tarjoaa urheiluseuroille toimintaedellytyksiä tarjoamalla liikuntatiloja sekä tukee urheiluseuroja toiminta-, liikuntatilojen tila-, urheilutapahtumien kohde- sekä muilla avustuksilla sekä erityisliikuntajärjestöjä toiminta- ja kohdeavustuksilla. Liikuntatoimissa on hyödynnetty myös ns. kolmannen sektorin osaamista kumppanus sopimusten kautta kunnallisten palvelujen täydentämiseksi mm. liikuntapaikkojen kunnossapidon, siivouksen, vuorojenjaon ja liikunnan ohjaustehtävien osalta. Näistä on kertynyt hyviä kokemuksia ja sitä jatketaan ja kehitetään edelleen. Urheiluseurojen, Pohjois-Pohjanmaan Liikunta ry:n ja liikuntatoimen yhteistyöelin seuraneuvottelukunnan toimintaa kehitetään edelleen vastaamaan tarkoitustaan. Seurojen eri lajiryhmien kanssa käytäviä lajiolosuhteiden ja vuorojen jakoon liittyvää yhteistyötä lisätään.

KESKEISET TUNNUSLUVUT VAIKUTTAVUUDEN NÄKÖKULMASTA

Tunnusluvut	TP 2008	TA 2009	TA 2010	TS 2011	TS 2012
Liikuntalaitosten liikuntakäynnit	1 537 156	1 527 000	1 567 000	1 700 000	1 700 000
Urheilukeskusten tilastoidut liikuntasuoritteet (varatut vuorot)	589 483*	291 000	273 000	290 000	300 000
Ohjatun liikunnan käyntikerrat	221 132	200 000	220 000	225 000	225 000

KESKEISET TALOUDEN TUNNUSLUVUT

Tunnusluvut	TP 2008	TA 2009	TA 2010
Tilastoidut liikuntasuoritteet	2 126 639*	1 818 000	1 900 000
Kustannukset €/asukas (deflatoidut luvut)	117,30 €	131,00 €	135,00 €

* Luvuissa mukana myös henkilövalvonnan avulla saadut kävijämäärät sekä kuntoratojen kävijät.

PAINOPISTEET JA TOIMENPITEET STRATEGIAN TOTEUTTAMISEKSI 2010

Vuoden 2010 painopisteenä liikuntatoimessa on edelleen ydinkunta-palvelukunta -mallin mukaisiin toimintatapoihin sopeutuminen ja niiden kehittäminen. Tilaajan ja tuottajan välisiä toimintakäytäntöjä ja yhteistyötä kehitetään ja tarkennetaan. Koko konsernin tasolla osallistutaan tilaajien uudelleenorganisointiin. Tuotannon järjestelyissä toteutetaan edelleen uusia innovatiivisia ratkaisuja ja synergiaetuja yhteistyössä muiden hallintokuntien, liikelaitosten ja toimijoiden kanssa. Liikuntatoimessa pyritään tilaamisosaamisen ja niihin liittyvien käytäntöjen vahvistamiseen. Sisäisessä sopimusohjauksessa olevan liikunnan ohjauspalvelut - yksikön osalta pyritään toimintatapojen vakiinnuttamiseen ja vahvistamiseen sekä optimaaliseen asemoitumiseen koko kaupunkikonsernissa.

Liikuntatoimessa panostetaan avoimeen vuorovaikutukseen ja oppivan organisaation toimintaperiaatteisiin toimivan ja hyvinvoivan työyhteisön kehittämiseksi. Tilaajaorganisaatiossa keskeisinä tavoitteina ovat prosessilähtöisen tiimityöskentelymallin kehittäminen ja henkilöstön osaamisen vahvistaminen. Tilaajaorganisaatio profiloi osaamistaan liikunnan asiantuntijayksikkönä.

Liikuntatoimessa panostetaan monihallinnolliseen ja monialaiseen yhteistyöhön. Liikuntapalvelujen ja -paikkojen tarjoaminen perustuu liikuntapalveluverkkosuunnitelmaan ja asiakasstrategiaan. Liikuntatoimen tavoitteena on asiakaslähtöisyyden, liikuntaedellytysten monipuolisuuden ja vaikuttavuuden lisääminen huomioiden laaja-alaisen tasa-arvoisuuden, vastuullisuuden ja kestävän kehityksen periaatteet. Liikuntapalvelujen ja -mahdollisuuksien edistämiseksi liikuntatoimi jatkaa liikuntapaikkojen suunnittelua ja toteutusta hyödyntäen erityisesti yhteistyötä teknisen viraston ja Oulun seudun kuntien sekä urheiluseurojen, järjestöjen ja muiden toimijoiden kanssa. Kuntalaisten omaehtoisen liikunnan lisäämiseksi ja liikunnallisen elämäntavan vahvistamiseksi liikuntatoimi panostaa monikanavamarkkinointiin.

Kokonaisvaltainen riskienhallinta on osa sisäistä valvontaa, jonka tavoitteena on varmistaa asetettujen tavoitteiden saavuttaminen. Riskien hallinta sisältää toimintatavat, prosessit ja rakenteet, joilla tunnistetaan, arvioidaan ja hallitaan tavoitteita uhkaavia riskejä. Ulkoisesta ympäristöstä ilmaantuvat vahinkoriskitekijät voivat aiheuttaa operationaalisia ja taloudellisia haittoja (esimerkiksi liikuntapaikoilla tapahtuva ilkivalta, vaihtelevat sääolosuhteet). Lisäksi uudessa toimintamallissa useiden sopimuskumppaneiden kanssa tehtävä yhteistyö ja yhteinen sitoutuminen asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi asettaa haasteita myös riskienhallinnan näkökulmasta. Liikuntatoimi huomioi osaltaan liikuntapalvelujen tuottamiseen liittyviä riskejä ja pyrkii minimoimaan niiden haittavaikutuksia.

Tasa-arvolaki velvoittaa viranhaltijoita edistämään tasa-arvoa palvelujen saatavuudessa ja tarjonnassa. Sukupuolivaikutusten arviointi (suvaus) on keskeinen tasa-arvon valtavirtaistamisen menetelmä, jonka avulla toimenpiteitä arvioidaan sekä miesten että naisten kannalta. Sukupuolivaikutusten arvioinnilla voidaan tehdä näkyvämmäksi resurssien kohdentuminen. Suvauksen tavoitteena on yhtäläisten mahdollisuuksien turvaaminen, välillisen syrjinnän estäminen, toiminnan laadun parantaminen, hallinnon ja toiminnan vaikutusten läpinäkyvyyden lisääminen, taloudellisten yms. resurssien tehokkaampi kohdentaminen sekä tasa-arvolain toteuttaminen. Liikuntatoimessa on toteutettu sukupuolivaikutusten arviointi vuosien 2008 ja 2009 talousarvioon. Vuoden 2010 talousarvion laadinnassa on huomioitu myös tasa-arvoa tukevat näkökulmat. Talousarviovuodelle 2010 tavoitteiden asettamisessa sekä investointiesitysten osalta on huomioitu niiden vaikutus sukupuolten välisen tasa-arvon edistämisen näkökulmasta.

TILAAJA

Liikunnan tilaajan tehtävänä on liikuntapalveluiden asiakaslähtöisen saatavuuden varmentaminen ja kehittäminen, liikuntapalvelutuotannon tilaaminen, rahoitus ja seuranta, liikuntaan kannustavan ympäristön edellytysten luominen, strategian mukaisen ohjausjärjestelmän varmentaminen sekä strateginen kehittäminen. Liikunnan

kehittämispalvelut toimii liikuntalautakunnan yleisenä valmistelu- ja täytäntöönpanoyksikkönä sekä hoitaa liikuntatoimen talous-, henkilöstö- ja yhteiset toimistopalvelut, kehittämis- ja yhteistyötehtävät, markkinoinnin ja tiedottamisen. Yksikkö hoitaa lisäksi liikunta- ja liikuntapaikkasuunnitteluun, kaavoitukseen, urheiluseurojen avustamiseen sekä vuorojenjakoon liittyvät tehtävät. Yksikkö panostaa valtakunnalliseen, seudulliseen ja monihallinnolliseen yhteistyöhön ja on toiminnassaan sitoutunut kansainvälistymistä ja kestävästä kehitystä edistäviin tavoitteisiin.

Toiminnan painopisteet vuonna 2010

- Kehitetään prosessilähtöistä toimintamallia ja tiimityöskentelyä huomioiden tilaajien uudelleen organisoituminen
- Toteutetaan talouden ja toiminnan kehittämisohjelmaa
- Vahvistetaan sopimukseen perustuvaa tilaamisosaamista ja käytäntöjä liikelaitosten ja muiden toimijoiden kanssa
- Toteutetaan Oulun kaupungin liikuntapalveluverkon ja laatuluokitusten päivitykset ja niiden mukaiset toimenpiteet
- Toteutetaan avustusjärjestelmän uudistamisen mukaiset toimenpiteet
- Luodaan uusia toimintamalleja kumppanuuden ja verkostoitumisen avulla liikuntapalveluiden tuottamiseksi
- Kehitetään kuntalaisten osallisuutta liikuntapalvelujen kehittämisessä
- Hyödynnetään monikanavamarkkinointia liikunnallisen elämäntavan edistämiseksi

Liikunnan tilaajan tehtävänä on mahdollistaa harraste-, kunto- ja kilpaliikuntaa Oulun kaupungin liikuntapaikoilla. Liikuntapaikat ja -alueet sijoittuvat liikuntapalveluverkkosuunnitelman mukaisesti tasapuolisesti koko kaupungin alueelle. Lähiliikuntapaikkoja ovat alueelliset kentät, liikuntasalit ja kuntoradat. Laadukkaampia ja monipuolisempia liikuntapalveluja on tarjolla liikunta- ja urheilukeskuksissa sekä liikuntalaitoksissa.

Liikuntapaikkojen ja -olosuhteiden ylläpitoon liittyvä tuotanto toteutetaan pääsääntöisesti kaupungin omien liikelaitosten toimesta: siivouspalvelut ostetaan Oulun Serviisiltä, kiinteistön- ja liikuntapaikanhoito Oulun Tekniseltä Liikelaitokselta ja asiakas- ja vahtimestaripalvelut Oulun Konttorilta. Tämä lisäksi tehdään joitakin kaupunkiorganisaation ulkopuolisia ostopalvelusopimuksia. Teknisen keskuksen kanssa jatketaan mahdollisuuksien mukaan alueurakointien yhteishankintaa, kuitenkin Teknisen liikelaitoksen kanssa toiminnan painopisteistä sopien.

TUOTTAJA (LIKUNNAN OHJAUSPALVELUT SISÄISENÄ SOPIMUS-OHJAUKSENA)

Liikunnan ohjauspalveluiden tehtävänä on koordinoita ja tuottaa monipuolisia liikuntapalveluja kuntalaisille ottaen huomioon erityisesti erityisryhmät. Yhteistyössä eri hallintokuntien, kansalaistoimijoiden, urheiluseurojen ja muiden toimijoiden kanssa tavoitteena on edistää eri-ikäisten terveyttä liikunnan avulla. Ohjauspalvelut järjestää ohjattuja liikuntapalveluja, uinninopetusta, monipuolisia vesiliikuntapalveluja, vastaa turvallisuudesta uimahallien allastiloissa sekä kesäisin Tuiran uimarannan rantavalvonnasta. Ohjauspalvelut -yksikkö kehittää toimintamalleja terveystuotannon edistämiseksi ja toimii konsultointia ja asiantuntija-apua antavana tahona liikuntaan liittyvissä kysymyksissä.

Toiminnan painopisteet vuonna 2010

- Ohjattujen erityisliikuntaryhmien lisääminen
- Laadukkaaseen uinninopetukseen panostaminen
- Luodaan ja kehitetään toimintamalleja seurayhteistyöhön
- Sisäisen sopimusohjauksen toimintatapojen kehittäminen ja vakiinnuttaminen

Tunnusluvut	TP 2008	TA 2009	TA 2010
Ohjaukerrat	11 984	12 200	12 200
Käyntikerrat	221 132	200 000	220 000

HENKILÖSTÖSUUNNITELMA

Hallintokuntaakohtaista henkilöstösuunnitelmaa ei ole esitetty, koska toiminnan ja talouden kehittämissuunnitelmassa tavoitteena oleva kustannussäästö merkitsee myös henkilöstön vähentymistä esimerkiksi eläköitymisen hyödyntämisen avulla. Käyttösuunnitelmassa tulee arvioida henkilöstön määrän tarve. Täyttölupamenettelyssä tehdään lopullinen päätös uusista palvelussuhteista. Tämä menettely on voimassa talouden ja toiminnan kehittämissuunnitelman ajan.

Suunnitelmat määräaikaisten palvelussuhteiden vakinaistamisesta ja uusiin tehtäviin perustettavista palvelussuhteista on kirjattu kokonaisuudessaan kaupunkitason henkilöstösuunnitelmaan. Tämä parantaa kaupunkitasoista henkilöstöressurssien kohdentamista juuri oikeaan tarpeeseen oikeassa paikassa.

OPETUSLAUTAKUNTA

VISIO

Oulun opetustoimi on vahva opetuksen kehittämisen keskus.

Opetustoimella on sosiaalista pääomaa, innovatiivisuutta ja moniarvoisuutta lisäävä yhteisöllinen toimintakulttuuri.

Oulu on Suomen vetovoimaisin koulukaupunki, jossa on maan kehittyneimmät ja vaikuttavuudeltaan parhaat, kustannustehokkaat opetuspalvelut.

Opetustoimessa on hyvinvoiva ja motivoitunut henkilöstö ja oppilaat.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT

1. Oulussa on maan parhaiten voivat oppilaat ja opiskelijat ja hyvät oppimistulokset.
2. Koulujen yhteisöllisyys vahvistaa suvaitsevaisuutta, moniarvoisuutta ja elämönhallintaa.
3. Kansainvälisyys ja kulttuuri ovat tärkeä ja luonteva osa koulujen arkipäivän toimintaa.
4. Oulu on opetuksen kehittämisen keskus ja innovatiivinen edelläkävijä.
5. Oulun opetustoimi on Suomen vetovoimaisin opetusalan työnantaja ja opetuksen järjestäjä
6. Opetustoimella on selkeä ja toimiva johtamisjärjestelmä ja strategiaa tukeva rakenne.
7. Tehokas ja taloudellinen, seudullisesti kehittyvä oppilaitosverkko.

TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOKSET SUUNNITTELUKAUDELLA

Lasten ja nuorten kasvuympäristön muutos

Koulun merkitys lasten ja nuorten fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen hyvinvoinnin sekä eettisten ja esteettisten taitojen kehittymisessä on yhä tärkeämpää suunnittelukaudella. Vaikka valtaosa lapsista ja nuorista voi hyvin, osalla perheistä on entistä vaikeampia ongelmia, jotka näkyvät lasten ja nuorten arjessa. Muun muassa vanhempien päihteiden käyttö ja psyykkiset ongelmat lisäävät oppilashuollon ja erityisen tuen palvelutarpeita. Talouselämässä alkanut lama vaikeuttaa toimeentuloa lukuisissa perheissä. Kodin ja koulun yhteistyön tehostaminen korostuu ennalta ehkäisevän toiminnassa ja varhaisessa tunnistamisessa.

Median, erityisesti internetin, merkitys lasten ja nuorten elämässä haastaa koulun perinteistä opetus- ja kasvatustehtävää. Tiedonhallintataidot, kriittinen tiedonkäsitys ja eettisyys korostuvat opetuksessa. Opetustoimi haluaakin antaa lapsille ja nuorille 2000-luvun oppijan taidot ja valmiudet elinikäiseen oppimiseen. Suunnittelukaudella kehitetään erityisesti opettajien teknologiataitoja ja sähköisessä oppimisalustassa toimimista täydennyskoulutuksella. Suunnittelukauden hankkeilla ja opetustoimen tukipalveluiden organisoitumisella tuetaan myös tulevaisuusorientoituneen koulun kehittämistä. Tulevaisuuden koulun suuria haasteita on myös kestävä kehityksen nivominen opetustoimen toimintakulttuuriin.

Lasten ja nuorten arjen muuttuminen näkyy myös opetushenkilökunnan työhyvinvoinnissa. Työhyvinvoinnin turvaamiseksi tarvitaan monipuolista toimintaa. Erityisen tuen keskus tarjoaa erityisopetukseen, oppilashuoltoon ja maahanmuuttajien opetukseen liittyviä palveluita. Tavoitteena on luoda näille osa-alueille hyvin toimiva prosessimalli suunnittelukaudella. Työhyvinvoinnin osana kehitetään erityisesti vertaistukeen perustuvaa toimintaa.

Valtakunnalliset linjaukset

Opetusministeriön Koulutus ja tutkimus 2007–2012 -kehittämissuunnitelman erityisenä painopistealueena on perusopetuksen ja korkeakoulutuksen laadun kehittäminen. Valtakunnalliset perusopetuksen laatukriteerit valmistuivat vuonna 2009. Perusopetuksen laadun kehittämisessä oleellista on koulun toimintakulttuurin kehittäminen, uudistumiskyvyn vahvistaminen sekä oppilaan kehitystä ja oppimista edistävien toimenpiteiden tukeminen. Opetustoimessa toiminnan laadun kehittäminen nähdään osana jatkuvan kehityksen filosofiaa. Hallinnon tasolla alkanut laatutyö jatkuu suunnittelukaudella kaikissa opetustoimen yksiköissä.

Kansainvälisyys ja monikulttuurisuus

Oulun kouluissa on suunnittelukaudella entistä enemmän maahanmuuttajia. Maahanmuuttajaoppilaiden sujuva kotoutuminen on osa koulun yhteiskunnallista tehtävää. Opetustoimen kansainvälistymisen tavoitteena on monikulttuurinen lähikoulu, joka pystyy tarjoamaan hyvät oppimis- ja kasvuedellytykset myös maahanmuuttajaoppilaalle. Maahanmuuttajien valmistavaa opetusta järjestetään yhä useammalla koululla. Myös maahanmuuttajien lukio-opiskelun kehittämiseen tarvitaan räätälöityä täydennyskoulutusta ja verkostoitumista.

Seutuyhteistyö

Opetustoimen palveluita kehitetään yhteistyössä Oulun seudun kuntien kanssa. Erityisesti hankeyhteistyön kautta toteutettavaa kehittämistyötä jatketaan suunnitelmakaudella Erityisen tuen keskuksessa ja lukioyksikössä. Kaupungin opetustoimi valmistelee yhdessä seudun kuntien kanssa lukio-opetuksen järjestämisen seudullisena isäntäkuntamallin pohjalta. Tavoitteen saavuttamiseksi ja toimenpiteiden valmistelemiseksi työskentelee Oulun seudun kuntien yhteisesti palkkaama lukiokoordinaattori.

Sopimusohjausmalli

Oulun kaupunkiorganisaatiossa toteutetaan suunnitelmallisesti ydinkunta-palvelukunta-mallia. Suunnittelukaudella opetustoimen monivuotinen sopimusohjausmallin kehittäminen hiotaan lopulliseen muotoonsa. Toimintajärjestelmän täydentyminen myös koulujen tiimityön osalta on tärkeä edellytys ydinkunta-palvelukuntamallin toimivuudelle. Suunnittelukaudella kehitetään vaikuttavuutta ja tuottavuutta sekä laatumittareita.

Oppilasmäärän muutokset

Peruskoulujen oppilasmäärän ennustetaan kasvavan suunnitelmakauden aikana yhteensä noin 300 oppilaalla.

Lukion oppilasmäärän ennustetaan pysyvän nykyisellään, koska peruskoulunsa päättävien ikäluokissa ei ole suurta eroa vuosina 2010-12. Lukioiden oppilasmäärän ennustaminen on vaikeaa, koska lukioon haetaan valtakunnallisessa yhteishaussa. Opiskelijat valitaan lukioon peruskoulun päättötodistuksen keskiarvon osoittamassa järjestyksessä. Oulun lukioiden aloituspaikat mitoitetaan siten, että 55–60 %:lla oululaisesta ikäluokasta on mahdollisuus siirtyä lukioon.

Oulun kaupungin väestösuunnitteen mukaan 7-12-vuotiaiden määrä kasvaa vuoteen 2014 mennessä noin 350:lla ja 13-15-vuotiaiden määrä 250:lla. Toisen asteen opiskelijoiden eli 16-18-vuotiaiden määrä vähenee väestösuunnitteen mukaan 150:lla vuoteen 2014 mennessä.

Väestösuunnitteen mukaan peruskouluikäisten määrä kasvaa seuraavien viiden vuoden aikana voimakkaasti vain Kajonharjun ja Kaakkurin suuralueilla. Muilla alueilla määrä pysyy nykytasossaan tai vähenee merkittävästi, kuten Pateniemen ja Höyhtyän suuralueilla. Kouluverkkoratkaisuissa tulee ottaa huomioon taloudellisuus ja tilojen tehokas käyttö.

KAUPUNKISTRATEGIAA TUKEVAT TALOUSARVIOVUODEN KESKEISET TAVOITTEET

Opetustoimen keskeiset talousarviovuoden tavoitteet muodostuvat strategisista mittareista sekä keskeisistä tunnusluvuista vaikuttavuuden ja talouden näkökulmista.

Yhteiskunnallinen vaikuttavuus ja palvelukyky

Kriittiset menestystekijät	Strategiset tavoitteet	Tavoite 2010	Mittari
Oppijalähtöinen toiminnallinen oppiminen ja yhteisöllinen toimintakulttuuri	Innovatiiviset ja uutta teknologiaa hyödyntävät oppimisympäristöt	Opetustoimen valitsema verkossa toimiva oppimisalusta (Live@edu) käytössä kehittämishankkeissa ja koulujen tukihenkilöt koulutettu	Oppimisalustakoulutuksiin osallistuneiden opettajien määrä
		Lukion verkko-opetushankkeessa luodut mallit otetaan käyttöön.	Lukiossa suoritettujen verkkokurssien määrä

Talous

Kriittiset menestystekijät	Strategiset tavoitteet	Tavoite 2010	Mittari
Talouden hallinta	Tuottavuuden ja taloudellisuuden parantaminen	Nykyisen toiminnan kustannukset euroa/oppilas nousevat korkeintaan yleisen kustannustason nousun verran	€/oppilas 2009/2010 €/oppilas/ilman tilakustannuksia 2009/2010

Toimintatavat ja rakenteet

Kriittiset menestystekijät	Strategiset tavoitteet	Tavoite 2010	Mittari
Asukkaiden tarpeista lähtevä monimuotoinen seudullinen palvelurakenne	Paikallisesti toimiva ja seudullisesti verkostoitunut palveluverkosto	Perusopetuksen yhdysrehtoritoiminnan vakiinnuttaminen ja erikoisluokkatoinnin arviointi Seudullisen lukiokoulutuksen valmistelu etenee Oulun seudun kuntien tekemien päätösten mukaisesti	Alueellinen oppilaaksiotto käytössä Yhteinen markkinointi seudun lukio-opinnoista peruskoululaisille käytössä. Yhteiset kerhokurssit aloitettu.

Henkilöstö ja kyvykkyys

Kriittiset menestystekijät	Strategiset tavoitteet	Tavoite 2010	Mittari
Selkeä ja tehokas johtamisjärjestelmä	Koko organisaatiota johdetaan strategialähtöisesti	Koulujen tiimityö käytössä kaikissa kouluyksiköissä Esimiestyöskentely ja henkilöstön työhyvinvointi paranee	Koulujen määrä, joissa tiimityö käytössä Työstä johtuvat poissaolot vähenevät

TOIMINTASUUNNITELMA

OPETUSLAUTAKUNTA

1 000 €	TP2008	TA2009	TALOUS-ARVIO 2010	TS2011	TS2012
Toimintatulot yhteensä	4 688	3 946	4 305	4412	4523
Toimintamenot yhteensä	119 112	127 576	129 460	132 856	133 788
Toimintatulot ilman ulkopuolista hankerahoitusta	4 630	3 643	3 946	4122	4454
Toimintamenot ilman ulkopuolista hankerahoitusta	119 042	127 197	129 021	132 469	133 628
Hankerahoituksen tulot	58	303	359	290	69
Hankerahoituksen menot	70	379	439	387	160
Netto	-12	-76	-80	-97	-91
Toimintakate	-114 424	-123 630	- 125 155	-182 444	-129 265

Tunnusluvut	TP 2008	TA 2009 (3)	TA 2010 (6)
OPPILASMÄÄRÄT			
perusopetus yhteensä	12 280 (1)	12 438	12 353
* 0-2 luokat	2662	2714	2712
* 3-6 luokat	5067	5077	5072
* 7-10 luokat	4090	4171	4075
* erityiskoulut (4)	367	374	374
* kieli- ja kulttuuriryhmien valmistavaopetus	45	52	70
* sairaalaopetus	49	50	50
lukiokoulutus yhteensä	4271 (2)	4368	4431
* päivälukiot	3212	3286	3349
* aikuislukio (5)	1059	1082	1082
Oulu-opisto	6918	6000	6000

Oulun konservatorio yhteensä	1030	1006	1015
* musiikin varhaiskasvatus	170	180	160
* taiteen perusopetus	720	765	805
* ammatillinen koulutus	50	61	50
* muut oppilaat/ilman pääainetta opisk.	90		
Oulun taidekoulu	1005	1075	1075
OPETUSTUNNIT			
Perusopetus	847 382		
Lukiokoulutus	208 566		
Oulu-opisto	20 037	18 706	18345
Oulun konservatorio	48 389	49 513	47880
Oulun taidekoulu	8455	9159	9159

- 1) til.päivien 20.9.07 ja 20.9.08 ka.
- 2) til.päivien 20.1.08 ja 20.9.08 ka.
- 3) tilastointipäivä 20.9.2008
- 4) erityiskoulut: Heinätori ja Kajaanintulli
- 5) aikuislukion lukuihin sisältyvät aineopiskelijat
- 6) elokuun 2009 oppilasmäärä, virallinen tilastointipäivä on 20.9.2009

PALVELUTARVE JA PALVELUJEN JÄRJESTÄMINEN

Perusopetus

Oulun opetustoimen palvelutuotanto järjestää lähes kokonaisuudessaan oululaisten peruskoululaisten opetuksen. Oppilasmäärät ja ennuste seuraaville vuosille on seuraava.

	Oppilasmäärä 20.9.2008	Oppilasmäärä 20.9.2009	Ennuste syksy 2010	Ennuste syksy 2011	Ennuste syksy 2012
Valmistava	52	79			
0-6 luokat	7 791	7 797	+ 100	+ 330	+ 500
7-9 (10) luokat	4 171	4 121	- 30	-230	-200
erityiskoulut	374	340			
peruskoulut yht.	12 388	12 337	+ 70	+ 100	+ 300
erityiskoulusiirrot			4,4 %	4,3 %	4,3 %

Erityisopetuksen siirtojen osalta opetustoimi on asettanut vuoden 2010 tavoitteeksi, että siirtoja tapahtuu enintään 4,4 % koko perusopetuksen oppilasmäärästä laskien.

Perusopetuksen palvelun järjestämisestä ja tarpeesta vuoden 2010 osalta esitetään seuraava taulukko.

Palvelua käyttävät (%)	suunniteltu tarve	Kunnan palvelutuotanto	yksityinen palvelutuotanto
93,6	12 337	12 337	850

Perusopetus

Oulun kaupungin lisäksi perusopetusta Oulussa antavat Oulun yliopiston kasvatustieteiden tiedekunnan harjoittelukouluna toimiva Oulun normaalikoulu (noin 550 oppilasta), Svenska Privatskolan i Uleåborg (noin 150 oppilasta) sekä Oulun steinerkoulu (noin 150 oppilasta). Uutena perusopetusta tarjoavana kouluna on aloittanut Oulun kristillinen koulu. Oulun opetustoimella ei ole tarkkaa käsitystä siitä, kuinka paljon em. kouluissa on naapurikuntien lapsia ja nuoria oppilaina. Oulun kaupunki on antanut avustusta Svenska Privatskolanille ja Oulun steinerkoululle.

Lukio-opetus

Oulun kaupunginvaltuusto on päättänyt, että Oulun lukioiden aloituspaikat mitoitetaan siten, että 55–60%:lla oululaisesta peruskoulunsa päättävästä ikäluokasta on mahdollisuus siirtyä Oulun lukioihin. Oululaisia 9 luokkalaisia on lukuvuonna 2009–2010 noin 1.300 oppilasta. Em. kaupunginvaltuuston päätös huomioiden oululaisille aloituspaikkoja tulee järjestää 720–780. Lukion palvelutarjonnan järjestämisessä on huomioitava lukiolain 19 §:n säännös, jonka mukaan opiskelijaksi pyrkivällä on oikeus vapaasti hakeutua valitsemaansa lukioon. Ouluun hakeutuu vuosittain ulkopaikkakuntalaisia nuoria suorittamaan lukio-opintoja.

Keväällä 2009 Oulun lukioihin hakeutui 899 oululaista ja 378 ulkopaikkakuntalaista nuorta. Aloituspaikkoja oli yhteensä 1.134 Oulun normaalikoulun lukion ja Svenska Privat skolan i Uleåborgin kanssa.

Oulun kaupungin lukioiden lisäksi lukiokoulutusta antavat Oulun normaalikoulun lukio (noin 250 opiskelijaa), Svenska Privatskolan i Uleåborg (noin 50 opiskelijaa) sekä Oulun steinerkoulu (noin 50 opiskelijaa).

Toisen asteen aloituspaikkojen vähyys on näkynyt 10-luokan kasvuna viime vuosina. Tänä lukuvuonna 10-luokalla opiskelee 108 opiskelijaa.

Toisen asteen ammatillinen koulutus (Oulun konservatorio)

Oulun konservatorio järjestää taiteen perusopetuksen musiikin laajan oppimäärän mukaista opetusta sekä musiikkialan ammatillista koulutusta. Musiikin varhaiskasvatusta annetaan alle kouluikäisille lapsille. Konservatoriossa opiskelee musiikin varhais- ja perusopetuksessa yhteensä noin 1000 oppilasta ja ammatillisessa koulutuksessa noin 50 opiskelijaa.

Aikuiskoulutus (Oulun aikuislukio ja Oulu-opisto)

Oulu-opisto on yleissivistävä aikuisoppilaitos, joka tarjoaa muun muassa taide- ja taitoaineiden, kielten, musiikin ja liikunnan opetusta. Oulu-opistossa opiskelee vuosittain noin 6000 opiskelijaa. Aikuislukiossa opiskelee noin 600 aineopiskelijaa.

Taiteen perusopetus (Oulun taidekoulu)

Oulun taidekoulu antaa taiteen perusopetuslain ja valtakunnallisten opetussuunnitelmien perusteiden mukaista opetusta 4-20-vuotiaille kuva-, tanssi- ja teatteritaiteessa sekä sana- ja sirkustaiteessa. Oulun taidekoulussa opiskelee vuosittain noin 1000 lasta ja nuorta.

Tukiprosessit (ERTU ja opetustoimen tukipalvelut)

Erityisen tuen keskus – ERTU - ohjaa ja kehittää Oulun kaupungin peruskoulujen ja lukioiden koulunkäynnin, oppimisen ja hyvinvoinnin palveluja. Sen tavoitteena on turvata ehjä koulupolku nivelvaiheiden kautta esiopetuksesta perusopetukseen ja edelleen jatko-opintoihin. Toiminta jakautuu alueellisen ja keskitetyn erityisopetuksen, oppilas- ja opiskelijahuollon sekä maahanmuuttajien opetuksen palveluihin. Erityisen tuen keskuksen tehtävänä on auttaa kouluja luomaan ennakoivia ja korjaavia toimintamalleja yleisen, tehostetun ja erityisen tuen toteuttamiseksi.

Keskitetyn erityisopetuksen palvelut erityiskouluissa ja alueellisissa erityisryhmissä tarjoavat tukea silloin, kun lähikoulun tehostetun tuen palvelut eivät ole riittäviä. Erityiskouluja kaksi : **Kajaanintullin koulu** (91 opp), jonka Kajaanintullin yksikössä (51 opp.) annetaan pääsääntöisesti yleisen opetussuunnitelman mukaista luokkamutoista erityisopetusta oppilaille, jotka tarvitsevat tukea sosiaalisissa taidoissa. Kajaanintullin Sairaalakoulun yksikössä (40 opp.) annetaan opetusta OYS:n potilaana oleville oppivelvollisuusikäisille lapsille ja nuorille. **Heinätorin koulu** (279 opp.) Heinätorin yksikössä (128 opp.) annetaan pääsääntöisesti yksilöllistettyä luokkamutoista erityisopetusta ja Leinonpuiston yksikön (151 opp.) oppilaille on laaja-alainen kehitysviive, jolloin Opetus yksilöllistetään joko oppiaineittain tai toiminta-alueittain.

Oppilashuoltoyksikkö tarjoaa **koulukuraattorin (8+1)** ja **koulupsykologin (10+2)** palvelut esiopetusryhmille, perusopetuksen kouluille ja päivälukioille. Yksikkö koordinoi ja kehittää myös perusopetuksen **koulunkäyntiavustajapalveluja** (noin 200). Toiminta tukee ja edistää hyvinvoinnin, huolenpidon ja myönteisen vuorovaikutuksen toimintakulttuuria kouluissa. Oppilashuoltoyksikön toiminnassa on keskeistä lasten ja nuorten kehitykseen, oppimiseen, vuorovaikutukseen ja mielenterveyteen liittyvät kysymykset.

Alueellinen erityisopetuspalveluissa laaja-alainen erityisopettaja (56 erit. opet.) antaa opetusta ennaltaehkäisevästi ja korjaavasti oppilaille, joilla on oppimiseen, opiskeluun tai sopeutumiseen liittyviä vaikeuksia tai puheen kehitykseen liittyviä ongelmia. Lisäksi hän konsultoi koulunsa opettajia erilaisista opetuksellisista järjestelyistä ja tukimuodoista. **Lukion erityisopettaja**(2) kartoittaa oppimiseen liittyviä ongelmia, järjestää tukikursseja ja konsultoi opettajia tuen tarpeen ja oppimistyylien tunnistamisessa. **Starttiluokissa** (2 kpl)) tarjotaan oppivelvollisuusikäiselle lapselle ennakoivaa ja varhaista tukea kouluvalmiuksien vahvistamiseksi. Starttiluokat toimivat Kaukovainion ja Nuottasaaren kouluissa. **Alueelliset pienluokat** (13 kpl) ovat lähikoulujen tehostettu tukimuoto oppilaille, jotka tarvitsevat oppimiseen ja koulunkäyntiin pienemmän ryhmän ja yksilöllisempää opetusta. (Erityisopetukseen siirrettyjä perusopetuksen oppilaita on 20.9.2009 tilaston mukaan 247 opp.)

Maahanmuuttajien opetuksen tukipalvelut ohjaavat maahanmuuttajataustaisten oppilaiden opetuksen järjestämistä yhteistyössä koulujen kanssa. Palvelu kohdentuu perusopetukseen sekä perusopetuksen ja toisen asteen nivelvaiheeseen. Tavoitteena on turvata oppilaiden mahdollisuudet saavuttaa perusopetuksen oppimäärään rinnastettavat tiedot ja valmiudet jatko-opintoihin. Opiskelua tuetaan järjestämällä perusopetuksen valmistavaa opetusta (10 luokkaa / n. 79 opp.), suomi toisena kielenä -opetusta (251 opp.), oman äidinkielen ja pienryhmäisten uskontojen opetusta. (Maahanmuuttajataustaisia oppilaita oli 20.9.2009 tilaston mukaan 310 op.)

Toimintaympäristö erityisluokkarakenteen näkökulmasta

<i>Perusopetus</i>	<i>7 – 15 vuotiaat</i>	<i>12 337</i> <i>luku sisältää:</i> <i>musiikin erikoisluokan oppilaat 487</i> <i>kuvaamataidon erikoisluokan oppilaat 236</i> <i>liikunnan erikoisluokan oppilaat 324</i>
<i>Päivälukiot</i>	<i>16 – 18 vuotiaat</i>	<i>3 365</i> <i>luku sisältää:</i> <i>Madetojan musiikkilukion opiskelijat 345</i> <i>Kastellin urheilulukion opiskelijat 134</i> <i>Oulun Lyseon IB opiskelijat 211</i>
<i>Aikuislukio</i>	<i>16 – 18 vuotiaat</i>	<i>367</i>
<i>Yhteensä</i>		<i>16 069</i>

KESKEISET TUNNUSLUVUT VAIKUTTAVUUDEN NÄKÖKULMASTA

Tunnusluvut	TP 2008	TA 2009	TA 2010	TA2011	TA2012
Perusopetus: päättötodistusten saajat (%) (1)	99 %	99,3 %	99,3 %	99,4 %	99,4%
Lukio: neljännen vuoden opiskelijoiden määrä (%) (2)	3,2 %	4,2 %	4,2 %	4,2 %	4,2 %
Ertu: erityisopetukseen siirrettyjen määrä (%) (3)	5,0 %	4,5 %	4,4 %	4,3 %	4,3 %

1) kevätlukukauden päättyessä 9. lk oppilaiden määrästä päättötodistuksen saaneet

2) Painotettu keskiarvo 20.1.08 ja 20.9.08 4. vsk opiskelijamäärästä

3) 20.9.08 oppilasmäärästä erityisopetukseen siirrettyjen määrä

KESKEISET TALOUDEN TUNNUSLUVUT

Tunnusluvut	TP 2008	TA 2009	TA 2010	TS 2011	TS 2012
Tuottavuus Peruskoulut: kustannukset €/oppilas ilman erityiskouluja	6039	6 413	6 588	6 719	6 707
Päivälukiot: kustannukset €/opiskelija	5668	5 632	5 756	5 814	5 872

PAINOPISTEET JA TOIMENPITEET STRATEGIAN TOTEUTTAMISEKSI 2010

Organisaation uudistaminen

Toimintajärjestelmän uudistamiseen kuuluva tiimiorganisoituminen on käynnistetty vuonna 2009. Tiimiytyminen toteutetaan Työterveyden tuella kaikilla koulutasoilla ja opetustoimen kehittämissyksikössä. Koulun tason tiimien toiminta toteutetaan yhtenäisesti koko organisaatiossa.

Sopimusohjausmallia kehitetään tavoitteena strategisen johtamisen vahvistaminen. Tässä tukena ovat esimiehille suunnattu koulutus ja sähköiset työkalut. Strategisessa johtamisessa tarvittavat arviointimittarit ja -käytänteet laaditaan yhteistyössä opetustoimen johdon ja rehtoreiden kesken.

Perusopetusta kehitetään kohti yhtenäistä peruskoulua uudisrakentamisen ja hallinnon järjestämisen kautta. Uusi aluejako mahdollistaa alueellisen palveluverkon monipuolisen tarkastelun ja perusopetuspalveluiden kehittämisen. Se myös edistää alueen koulujen välistä yhteistyötä opetuspalvelujen järjestämisessä.

Koulutilat ja hallinnon kehittäminen

Peruskouluverkko laajenee uusille asuinalueille. Ritaharjun uusi yhtenäinen peruskoulu aloittaa toimintansa elokuussa 2010. Sen myötä opetustoimi luopuu Kuivasrannan päiväkotirakennuksen väliaikaisista koulutiloista. Jatkossa uusia peruskouluiloja tarvitaan Hiukkavaaraan. Samaan aikaan tapahtuu muualla kouluverkossa väljenemistä. Kastellin monitoimitalon uudisrakennus –kokonaisratkaisun myötä järjestyy perus- ja lukio-opetus Läntinen I ja II -alueilla osin uudella tavalla: opetustoimi luopuu nykyisistä Kastellin ja Karjasillan koulukiinteistöistä ja Kaukovainion koulu peruskorjataan luokkien 1-9 kouluksi.

Kouluverkkoa kehitetään lv. 2009-10 aikana tehtävän kouluverkkoselvityksen sekä erillisten selvitysten pohjalta huomioiden Oulun kaupungin talouden ja toiminnan kehittämissuunnitelma 2010-2012.

Kouluverkkoa koskevien toimenpiteiden lähtökohtana on tasalaatuisten opetuspalveluiden järjestäminen kaikilla perusopetuksen alueilla käytettävissä olevien resurssien puitteissa.

Oulun kaupungin perusopetuksen 42 koulua on jaettu kahdeksaan (8) oppilasalueeseen. Uusi aluejako mahdollistaa alueellisen palveluverkon monipuolisen tarkastelun ja perusopetuspalveluiden kehittämisen sekä edistää alueen koulujen välistä yhteistyötä opetuspalveluiden järjestämisessä.

Oppilaat sijoittuvat perusopetuksen alueen kouluihin siten, että aloittavat opetusryhmät ovat tasapainossa. Opiskelupaikka määräytyy ensisijaisesti alueen lähikoulussa. Lähikouluperiaatetta toteutetaan siten, että lähikouluna voi toimia muukin alueen koulu kuin oppilasta lähinnä sijaitseva koulu. Alueen opetusjärjestelyt ja oppimisen tuki on suunniteltu siten, että ne mahdollistavat erilaisten oppilaiden opiskelun mahdollisimman yhtenäisessä toimintakulttuurissa. Yhtenäisyys voidaan nähdä koko ikäluokan yhdessä kasvamisena ja toimimisena.

Yhtenäinen perusopetus (lk. 1-9) on tulevaisuuden vallitseva peruskoulumuoto. Yhtenäisen perusopetuksen toteutuminen on myös yksi perusopetuksen laatukriteereiden taustalla oleva perusolettamus eli tavoitteena on peruskoulun (järjestelmänä) kehittäminen yhtenäisemmäksi. Yhtenäinen perusopetus tarjoaa eheän oppimisen polun luokilla 1-9, mikä hyödyttää sekä oppilaita että opettajia. Ala- ja yläkoulujen opettajat tekevät tiiviimmin yhteistyötä ja koko koulu työskentelee yhtenäisen peruskoulun edellyttämien pedagogisten

tavoitteiden suunnassa. Oppilasryhmäkoot eivät ole suoraan verrannollisia koulun kokoon, vaan niihin vaikuttavat monet erilaiset tekijät.

Muodostamalla suurempia entisten erillisinä hallinnollisina ja toiminnallisina yksiköinä toimineiden ala- ja yläkoulujen muodostamia yhden johtajan alla toimivia kokonaisuuksia, alueen koulujen käytössä olevia resursseja (opetusmateriaalit, laitteet ja välineet, tilat, henkilöstö) pystytään hyödyntämään tehokkaammin ja joustavammin.

Alueellisen palvelutuotannon koordinoinnin ja yhtenäisen peruskoulun hallintomallin tuomat edut näkyvät yhdenmukaisina toimintatapoina, tasakokoisina oppilasryhminä oppilasalueen kouluissa sekä tuottavuuden parantumisena.

- Sanginsuun koulu hallinnollisena yksikkönä lakkautetaan ja liitetään 1.8.2010 alkaen osaksi Madekosken koulua.
- Rajakylän ala-aste ja Rajakylän yläaste hallinnollisina yksiköinä lakkautetaan 1.8.2010 alkaen ja perustetaan 1.8.2010 lukien Rajakylän yhtenäinen peruskoulu.
- Kuivasojan koulu hallinnollisena yksikkönä lakkautetaan ja yhdistetään 1.8.2010 alkaen Rajakylän yhtenäiseen peruskouluun.
- *Kun Rajakylän yläaste lakkautetaan, tulee Pateniemen lukion hallinto järjestettäväksi. Pateniemen lukioon perustetaan rehtorin virka, joka täytetään määräaikaisena 1.8.2010 lukien. Mikäli Tuira-Korvensuora alueen kouluverkko ratkaistaan VE2:n mukaisesti, Pateniemen ja Merikosken lukiot yhdistetään ja sijoitetaan Merikosken koulukiinteistöön.*
- Maikkulan ala-aste ja Maikkulan yläaste hallinnollisina yksiköinä lakkautetaan 1.8.2010 alkaen ja perustetaan 1.8.2010 lukien Maikkulan yhtenäinen peruskoulu.
- Patamäen ala-aste hallinnollisena yksikkönä lakkautetaan ja yhdistetään 1.8.2010 alkaen Maikkulan yhtenäiseen peruskouluun.
- Lintulammen koulun Mäntylän sivukoulun esi- ja alkuopetusmalli siirtyy Lintulammen koululle ja Mäntylän sivukoulu lakkautetaan 1.8.2010 alkaen. Oppilaille ja esikoululaisille järjestetään tilat ja resurssit Lintulammen koululle.
- Vörtön sivukoulu lakkautetaan 1.8.2010 alkaen ja oppilaat siirtyvät Kastellin koululle.
- Välvainion ala-aste hallinnollisena ja toiminnallisena yksikkönä lakkautetaan 1.8.2010 alkaen. Oppilaat siirtyvät Paulaharjun kouluun, joka on peruskorjattu lukuvuonna 2007-2008.
- Perusopetuksen oppilaaksiottoalueet uudistetaan 1.8.2010 alkaen perusopetuksen 1.8.2009 käyttöön otetun aluejaon mukaan. Lähikouluperiaatetta toteutetaan siten, että lähikouluna voi toimia muukin alueen koulu, kuin oppilasta lähinnä sijaitseva.

Taloudelliset vaikutukset

taloudelliset vaikutukset vuoden 2010 talousarviossa suunnittelukaudella 2011-12, yhteensä (€, ALV 0%):

2010	2011	2012	Yhteensä
-322 000	-893 000	-893 000	-2 108 000

Toiminnalliset vaikutukset

- Edellyttäen, että esitysten mukaiset toimenpiteet saadaan toteutettua, opetustoimissa voidaan vähentää painetta leikata muualta toiminnasta tasapainotusohjelman 2010-2012 edellyttämien toimenpiteiden mukaisia säästöjä (mm. henkilöstökustannukset, opetusryhmäkoot).
- Opetustoimi luopuu esitysten mukaisista tiloista, joita on yhteensä 2613,8 m².
- Ratkaisut ovat yhtenäinen peruskoulu –ajattelun mukaisia ja toiminnalliset vaikutukset ovat pääosin myönteisiä.
- Oppilaille ei aiheudu merkittäviä muutoksia koulumatkoihin.

- Esityksiin sisältyvien lakkaavien yksiköiden vakinainen henkilökunta voidaan sijoittaa opetustoimen tehtäviin. Henkilöstösuunnitelmat laaditaan esitysten tehtävien päätösten mukaisesti.

Opetuksen kehittäminen

Opetustoimen tulevaisuusorientoitunut SmartSchool-kehittämisverkosto jatkaa toimintaansa vuonna 2010. Verkostossa uudistetaan pedagogisia käytänteitä ja hyödynnetään nykyaikaista opetusteknologiaa. Verkoston toiminnassa saatuja kokemuksia hyödynnetään syksyllä 2010 aloittavassa Ritaharjun monitoimitalossa ja muissa opetustoimen yksiköissä. Kehittämistoiminnassa tehdään yhteistyötä Oulun yliopiston kasvatustieteiden tiedekunnan Future School Research -ohjelman kautta.

Opetustoimen yhteiseksi oppimisalustaksi on valittu maksuton Live@edu. Ympäristö tarjoaa opettajille, oppilaille ja yhteistyökumppaneille käyttöalustan, joka mahdollistaa sähköisen opiskelumateriaalin tallentamisen ja hyödyntämisen, monipuolisen vuorovaikutteisen toiminnan sekä sähköpostijärjestelmät opettajille ja oppilaille. Kehittämisyksikön täydennyskoulutuksella tuetaan Live@edu-oppimisalustan käyttöön ottoa. Vuonna 2010 koulutetaan ensimmäisessä aallossa koulujen tietostrategiavastaavat, ohjaavat opettajat ja tukipalveluiden henkilöstö. Toisessa aallossa järjestetään koulukohtaiset henkilöstön koulutukset. Live@edun alustaa hyödynnetään myös opetustoimen kehittämishankkeissa.

Opetushenkilöstön työhyvinvoinnin ja ammatillisen kehittymisen tueksi on kehitetty hyviä käytänteitä ja koulutettu kehittämisyksikköön vertaamentoreita Työsuojelurahaston kaksivuotisessa vertaismentorointihankkeessa (VeRMe). Vuonna 2010 toteutetaan saatujen kokemusten pohjalta vertaismentorointiryhmiä eri henkilöstöryhmille, muun muassa uusille opettajille ja koulunkäyntiavustajille.

Oppimisen ja kasvun tukemiseksi sekä kodin ja koulun yhteistyön edistämiseksi on kehitetty osana seudullista Tulevaisuuden palveluyhteiskunta -hanketta sähköinen oppimissuunnitelma. Vuoden 2010 aikana pilotoidaan ohjelmaa ja aloitetaan ohjelman jalkautus kouluille.

Oppilashuoltoa kehitetään osansa Erytisen tuen keskuksen prosessiohjausta, jossa hyvinvoinnin tukeminen perustuu kodin, kouluyhteisön, oppilashuoltoryhmien ja asiantuntijaverkostojen yhteistyöhön. Painopisteinä ovat moniammatillisen yhteistyön ja ennakoivan oppilashuoltotoiminnan toimintamallien kehittämisessä.

Erytisopetuksessa tavoitteena on valtakunnallisen erityisopetuksen strategian mukaisesti yleisen, tehostetun ja erityisen tuen toimintamallien kehittäminen kouluissa. Tuen järjestämisessä hyödynnetään prosessiohjausta, jolla parannetaan eri tukimuotojen oikea-aikaisuutta ja eri tuen antajien välistä yhteistyötä. Tuen tarpeen suunnittelussa, toteuttamisessa ja arvioinnissa hyödynnetään oppimissuunnitelmaa. Erytisopetuksen kehittämistä tuetaan valtakunnallisen Kelpo-kehittämishankeen avulla.

Peruskoulun lisäopetukseen (10. luokat) osallistuvien määrä on kasvanut viime vuosina. Opetustoimi pyrkii osaltaan vaikuttamaan toisen asteen koulutuksen yhteistyöllä ja Ammatillisen koulutuksen tarpeet ja kehittäminen –työryhmän toiminnan kautta siihen, että peruskoulun päättäneille nuorille varmistetaan jatko-opiskelupaikka joko lukiossa tai ammatillisessa koulutuksessa.

Oulun seudulla on vakiintunut yhteistoiminta lukioiden ja ammatillisen koulutuksen välillä. Yhteistyön koordinoimisen parantamiseksi ja päätöksentekoa valmistelevaan perustetaan Oulun seudun lukioiden ja Oulun seudun ammattiopiston toisen asteen koulutuksen kehittämisen ohjausryhmä. Ryhmään tulevat edustajat opetuslautakunnasta, ammattiopiston lautakunnasta, Oulun seudun sivistysliitistä, Oulun kaupungin lukioista sekä Oulun seudun ammattiopistosta.

Lukio-opetuksen painoalueita ovat opiskelijoiden erityisen tuen sekä lukioiden seudullisen lukioyhteistyön ja toisen asteen yhteistyön kehittäminen ammatillisten oppilaitosten kanssa. Oulun lukioiden erityisopetusta kehitetään erityisopetuksen suunnitelma 2005–2010 -selvityksen pohjalta. Tämä tarkoittaa erityisopettaja-, koulukuraattori- ja psykologipalveluita opiskelijoille sekä lukiokoulutuksen moniammatillisen opiskelijahuoltotiimin rakentamista Ertu-keskukseen. Lukiossa on lv. 2009-10 on aloittanut toinen laaja-alainen erityisopettaja.

Seudullisen lukiokoordinoinnin vaikutukset otetaan huomioon lukio-opetuksen kehittämisessä. Seudullista verkko-opetusta kehitetään osana tulevaisuuden koulu- hankekokonaisuutta. Painopisteitä ovat oppimisen tukeminen, opettajuuden vahvistaminen ja yhteisöllisyyden parantaminen.

Oulun konservatorio järjestää taiteen perusopetusta ja musiikkialan ammatillista koulutusta. Kehittämiskohteina ovat musiikkileikkikoulutoiminta, soiton- ja laulunoppiminen sekä yhteistyö musiikkialan työelämän kanssa.

Konservatorio pyrkii tilojensa tehokkaaseen ja monipuoliseen käyttöön. Oman käytön lisäksi tiloja vuokrataan ulkopuolisille käyttäjille. Toisen asteen ammatillisessa koulutuksessa kehitetään opiskelijoiden ammattiosaamisen näyttöjen toteuttamisen käytäntöjä. Ydintoiminnan tukemiseksi konservatorio kehittää opetusta ja pedagogiikkaa monipuolisten hankkeiden kautta. Niin ikään yhteistyötä muiden oppilaitosten, kulttuurilaitosten, festivaalijärjestäjien ja seurakuntien kanssa pyritään lisäämään.

Oulu-opisto tarjoaa mahdollisuuksia omaehtoiselle oppimiselle ja kansalaisvalmiuksien kehittämiselle ja järjestää koulutusta tukevaa tai siihen läheisesti liittyvää kehittämis- ja palvelutoimintaa. Opetuksen pääpaino on yleissivistävässä aikuiskoulutuksessa. Opisto järjestää myös kursseja yrityksille ja tarjoaa opetusta kaupungin henkilöstölle.

Oulu-opiston opetuksen painopistealueet ovat musiikki, kielet ja kuvataide. Tekstiilityön opetuksessa korostetaan kestävästä kehitystä ja liikunnan alueella terveysliikuntaa. Yli-lin kansalaisopistotoiminnan nivomista osaksi Oulu-opiston toimintaa valmistellaan.

Oulun taidekoulu täyttää 30 vuotta 28.2.2010. Se on osaltaan ollut ainoana suurena monialaisena yksikkönä kehittämässä valtakunnallisia taiteen perusopetuksen suunnitelmia ja arviointia. Oppilaitoksen vahvuus on eri taideaineiden integrointi. Juhlavuoden ohjelmassa on tavanomaisen vuosikierron lisäksi muun muassa poikkitaiteellinen pääjuhlaproduktio kaupunginteatterissa, retrospektiivinen ja kaksi muuta teemanäyttelyä, pohjoisen Suomen taidekasvatusta pohtiva seminaari ja oppilaitoksen historiallinen julkaisu.

Taidekoulun oppilas- ja vuosituntimäärään on arvioitu mahdollinen ylikiiminkiläisten taiteen perusopetus. Yli-listä on toivottu siellä kunnan suoraan rahoittamalle taiteen perusopetuksen 1000 tunnille jatkomahdollisuutta Oulun taidekoulun yhteydessä. Aloittaminen linkitty perusopetuksen aikataulutukseen.

Oulun taidekoulussa kehitetään ja monipuolistetaan alueellista, valtakunnallista ja kansainvälistä taidekasvatuksen yhteistyötä oppilaitosten, taidelaitosten, taiteilijoiden ja yksityisten järjestäjien kanssa: 10. arkangelilaisoululainen poikkitaiteellinen nuorten leiri Arkangelissa ja suomalaisen taidekasvatuksen esittäytyminen 13.:ssa InSEAn kongressissa Rovaniemellä.

Projektit

Opetustoimen projektitoimintaa kehitetään edelleen vastaamaan opetustoimen strategian keskeisiä päämääriä. Kiinnitetään erityistä huomiota uusien projektien tarpeellisuuden arviointiin ja projekteista syntyviin käyttökustannuksiin, ylläpitomalliin ja kehittämisen jalkauttamiseen. Hanketoiminnan koordinoimiseksi laaditaan yhteiset pelisäännöt ja käytänteet, jotka ovat linjassa konsernitason projektitoiminnan kanssa. Projektien henkilöstöä

ohjataan ja tuetaan projektien hallinnollisiin asioihin liittyvissä tehtävissä. Laadittavaa projekti- ja kehittämisopasta testataan ja kehitetään edelleen vastaamaan paremmin tarpeita.

Lukion verkko-oppiminen -projektissa luodaan edellytyksiä monipuoliseen verkon hyödyntämiseen opetuksessa. Verkko-oppiminen tukee opettajien ja koulun työhyvinvointia ja vahvistaa opettajuutta. Opettajan työn kehittäminen mahdollistaa työn uudelleen organisoinnin ja sitä kautta oppilaslähtöisen opetuksen ja erilaisten oppijoiden huomioimisen. Projekti keskittyy opettajien pedagogisen osaamisen kehittämiseen.

Tulevaisuuden oppimisympäristöt -projektissa kehitetään virtuaalinen pelinomainen oppimisympäristö. Kehitettävä ympäristö tukee tulevaisuuden oppimista ja opetussektorin palvelutuotantoa. Luotava teknologia määritellään ja toteutetaan yhteistyössä eri toimijoiden kanssa ja pilotoidaan hankkeen aikana. Hanke keskittyy opetusteknologian kehittämiseen ja pelinomaisten oppimisympäristöratkaisujen hyödyntämiseen opetuksessa.

TOIMENPITEET STRATEGIAN TOTEUTTAMISEKSI SUUNNITTELUKAUDELLA 2011 – 2012

Strategisten tavoitteiden saavuttamiseksi talousarviovuoden 2010 painopisteet ja toimenpiteet organisaation uudistamiseksi ja opetuksen kehittämiseksi jatkuvat myös suunnittelukauden 2011–2012 ajan.

Opetustoimen laatukäsikirjan valmistuminen ohjaa ja tukee Tukipalveluiden täydennyskoulutus- ja ohjauspalveluiden sekä hanketoiminnan kehittämistä strategian suunnassa. Opettajien täydennyskoulutuksen painopiste on uuden teknologian hyödyntämisessä ja henkilökunnan työhyvinvoinnin edistämisessä. Live@edu-oppimisalustan ja sähköisen oppimissuunnitelman tuominen osaksi opettajien, oppilaiden ja kotien arkipäivää ovat tärkeitä suunnittelukauden toimenpiteitä. Kehittämisyksikön toiminnot ja täydennyskoulutusmallit suunnitellaan tukemaan opetustoimen aluemallia.

Seudun lukiot valmistautuvat toimimaan osana Oulun lukio-opetusta isäntäkuntamallin periaatteen mukaisesti lukuvuoden 2011-12 alusta lukien.

Oulun konservatorio järjestää taiteen perusopetusta ja musiikkialan ammatillista koulutusta. Kehittämiskohteina ovat musiikkileikkikoulu toiminta, soiton- ja laulunoppiminen sekä yhteistyö musiikkialan työelämän kanssa.

Konservatorio pyrkii tilojensa tehokkaaseen ja monipuoliseen käyttöön. Oman käytön lisäksi tiloja vuokrataan ulkopuolisille käyttäjille. Toisen asteen ammatillisessa koulutuksessa kehitetään opiskelijoiden ammattiosaamisen näyttöjen toteuttamisen käytäntöjä. Ydintoiminnan tukemiseksi konservatorio kehittää opetusta ja pedagogiikkaa monipuolisten hankkeiden kautta. Niin ikään yhteistyötä muiden oppilaitosten, kulttuurilaitosten, festivaalijärjestäjien ja seurakuntien kanssa pyritään lisäämään.

Oulu-opisto kehittää musiikin ja kuvataiteiden opetusta. Tavoitteena on käynnistää opiston toiminta Yli-lissä. Toiminnan painopistealueet tulevat olemaan samansuuntaiset kuin aikaisempinakin vuosina. Kieliä ja käytännön aineita opetetaan ja opiskellaan eniten. Oulu-opisto tehostaa yhteistoimintaa muiden oppilaitosten, eri kouluasteiden, yhdistysten sekä maahanmuuttajista vastaavien tahojen kanssa.

Oulun taidekoulu jatkaa alueellista, valtakunnallista ja kansainvälistä taiteen perusopetuksen ja taidekasvatuksen yhteistyötä näyttely-, opiskelija- ja opettajavaihdossa sekä tapahtumiin osallistumisessa ja järjestäjänä. Oppilaitos toimii merkittävänä taidelaitosten työssä oppimis- ja opetusharjoittelupaikkana.

HENKILÖSTÖSUUNNITELMA

Hallintokuntaakohtaista henkilöstösuunnitelmaa ei ole esitetty, koska toiminnan ja talouden kehittämissuunnitelmassa tavoitteena oleva kustannussäästö merkitsee myös henkilöstön vähentymistä esimerkiksi eläköitymisen hyödyntämisen avulla. Käyttösuunnitelmassa tulee arvioida henkilöstön määrän tarve. Täyttölupamenettelyssä tehdään lopullinen päätös uusista palvelussuhteista. Tämä menettely on voimassa talouden ja toiminnan kehittämissuunnitelman ajan.

Suunnitelmat määräaikaisten palvelussuhteiden vakinaistamisesta ja uusiin tehtäviin perustettavista palvelussuhteista on kirjattu kokonaismäärinä kaupunkitason henkilöstösuunnitelmaan. Tämä parantaa kaupunkitasoista henkilöstöressurssien kohdentamista juuri oikeaan tarpeeseen oikeassa paikassa.

KULTTUURILAUTAKUNTA

VISIO

Oulussa on elinvoimainen kaupunkikulttuuri, joka nähdään laajasti hyvinvoinnin ja kehityksen edellytyksenä.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT

1. Monimuotoinen kulttuuritoimijoiden kenttä
2. Kaupunkikulttuuria tukeva toimintaympäristö
3. Hyvinvointia kulttuurista
4. Vetovoimainen tapahtumakaupunki
5. Vahva kulttuuriperintö

TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOKSET SUUNNITTELUKAUDELLA

Kulttuuripalveluita järjestetään suunnittelukaudella kaupungin talustilanteen mahdollistamalla tavalla, mutta talouden kiristymiseen tulee varautua palveluiden tuottamista kehittämällä. Kaupunkikulttuurin kehittäminen ja sitä kautta Oulun vetovoiman lisääminen ovat myös kulttuuritoimen keskeisiä haasteita.

Pidemmällä aikavälillä on todennäköistä, että sähköiset palvelut tulevat voimakkaasti lisääntymään myös kulttuuripalveluissa. Palveluiden järjestämisessä tulee huomioida myös moniammatillinen yhteistyö. Syksyllä 2009 käynnistyneissä kirjaston palveluverkkoselvityksessä ja kulttuuripalveluiden kehittämishankkeissa on huomioitava myös seudullinen näkökulma. Vapaan kentän kulttuuritoimijoiden toimintaedellytyksiä parannetaan lisäämällä yhteistyötä ja kehittämällä verkostoja. Muutosten onnistunut läpivienti edellyttää, että henkilöstön osaamisesta ja hyvinvoinnista huolehditaan.

KAUPUNKISTRATEGIAA TUKEVAT TALOUSARVIOVUODEN KESKEISET TAVOITTEET

Yhteiskunnallinen vaikuttavuus ja palvelukyky

Kriittiset menestystekijät	Strategiset tavoitteet	Tavoite 2010	Mittari
Lisätään kulttuurilaitosten ja vapaan kentän yhteistoimintaa.	Kulttuurilaitoksella vähintään yksi yhteistuotanto vuodessa vapaan kentän toimijan kanssa	Vähintään seitsemän yhteistuotantoa vuodessa	Toteutuneet yhteistuotannot
Parantamalla kulttuurin saavutettavuutta kehitetään yhteisöllisyyttä ja lisätään osallistumismahdollisuuksia.	Etsitään uusia yhteistyömalleja eri alojen toimijoiden välillä.	Kartoitetaan kohde- ja erityisryhmille tarjotut kulttuuripalvelut.	Kartoitus valmis
Tapahtumat nostetaan alueen keskeiseksi vetovoimatekijäksi.	Luodaan uusia tilaratkaisuja ja toimintamalleja.	Tapahtumapuiston suunnittelu etenee.	Päätöksentekoprosessi

Talous

Kriittiset menestystekijät	Strategiset tavoitteet	Tavoite 2010	Mittari
Etsitään uusia taloudellisia ja toiminnallisia resursseja tukemaan kulttuurista monimuotoisuutta.	Toimintaresurssien kasvua haetaan valtakunnallisesti.	Kasvanut yhteistyö valtakunnallisten ja alueellisten toimijoiden kanssa	Toteutunut yhteistyö

Toimintatavat ja rakenteet

Kriittiset menestystekijät	Strategiset tavoitteet	Tavoite 2010	Mittari
Uudet toimintamallit tehostavat ja monipuolistavat kulttuuripalveluiden tarjontaa.	Talouden ja toiminnan kehittämissuunnitelma(kulttuuri) 2010-2012	Ttk:n johtopäätökset pannaan täytäntöön	Päätöksentekoprosessi

Henkilöstö ja kyvykkyys

Kriittiset menestystekijät	Strategiset tavoitteet	Tavoite 2010	Mittari
Kehitetään henkilöstön sitouttamista ja kulttuuritoimijoiden välistä kumppanuutta.	Kehittyneet viestintäratkaisut ja kulttuurin verkostot jakavat tietoa ja luovat uusia yhteistyömahdollisuuksia	Syntyy uusia kumppanuuksia ja yhteistyömalleja	vähintään 9 verkostotapaamista vuodessa, kulttuurin seudullinen verkkoratkaisu on käytössä

TOIMINTASUUNNITELMA

Syksyllä 2009 käynnistyneiden selvitysten tulosten perusteella mahdollisesti tehtävät muutokset etenevät päätöksentekoon vuoden 2010 aikana. Vaikutuksia voidaan arvioida vasta talousarviota 2011 laadittaessa.

LAUTAKUNTA YHTEENSÄ

1 000 €	TP2008	TA2009	TALOUS-ARVIO 2010	TS2011	TS2012
Toimintatulot yhteensä	3 585	2 965	3 078	2 987	2 952
Toimintamenot yhteensä	27 347	28 520	28 458	29 346	29 928
Toimintatulot ilman ulkopuolista hankerahoitusta			3 003	2 952	
Toimintamenot ilman ulkopuolista hankerahoitusta			28 334	29 287	
Hankerahoituksen tulot			75	35	
Hankerahoituksen menot			124	59	
Netto			-49	-24	
Toimintakate	-23 762	-25 555	-25 380	-26 359	-26 976

BRUTTOYKSIKÖT YHTEENSÄ (kulttuuriasiainkeskus, kirjasto, museot)

1 000 €	TP2008	TA2009	TALOUS- ARVIO 2010	TS2011	TS2012
Toimintatulot yhteensä	707	549	587	569	569
Toimintamenot yhteensä	12 517	13 323	13 288	13 861	14 246
Toimintakate	-11 810	-12 774	-12 701	-13 292	-13 677

NETTOYKSIKKÖ teatteri

1 000 €	TP2008	TA2009	TALOUS- ARVIO 2010	TS2011	TS2012
Toimintatulot yhteensä	1 173	1 138	1 138	1 105	1 105
Toimintamenot yhteensä	7 792	8 137	8 095	8 295	8 434
Toimintakate	-6 619	-6 999	-6 957	-7 190	-7 329

Jos valtuuston sitova toimintakate -6999 vuodelta 2009 ei toteudu, vaan syntyy suurempi negatiivinen toimintakate, on alijäämän kattamisesta tehtävä suunnitelma ja katettava alijäämä talousarviovuonna 2010 ja suunnitelmakausilla 2011-2012.

NETTOYKSIKKÖ orkesteri

1 000 €	TP2008	TA2009	TALOUS- ARVIO 2010	TS2011	TS2012
Toimintatulot yhteensä	600	390	465	425	390
Toimintamenot yhteensä	4 009	4 073	4 095	4 127	4 138
Toimintatulot ilman ulkopuolista hankerahoitusta	600	390	390	390	390
Toimintamenot ilman ulkopuolista hankerahoitusta	4 009	4 073	3 971	4 068	4 138
Hankerahoituksen tulot **)			75	35	
Hankerahoituksen menot			124	59	
Netto			-49	-24	
Toimintakate	-3 409	-3 683	-3 630	-3 702	-3 748

**) Music on Top (MOT) on Norrbotten Big Bandin (Ruotsi), Kultur i Tromsin (Norja), Oulu Sinfonian ja Oulun konservatorion välinen yhteistyöhanke. Hankkeen tavoitteena on lisätä toimijoiden välistä yhteistyötä ja -toimintaa sekä järjestää alan koulutusta. Toiminnan tavoitteena on myös luoda kontaktiverkosto Pohjoiskalotin alueella toimivien nuorten muusikkojen ja musiikinopettajien kesken. Music On Top toteutetaan EU:n Interreg-ohjelman tuella. Oulun kaupungin lisäksi hankkeen muita rahoittajia ovat Luulajan kunta, Norrbottenin maakäräjät, Troms fylkeskommun ja Norskt kulturskoleråd. MOT-hanke päättyy vuonna 2011.

Jos valtuuston sitova toimintakate -3683 vuodelta 2009 ei toteudu, vaan syntyy suurempi negatiivinen toimintakate, on alijäämän kattamisesta tehtävä suunnitelma ja katettava alijäämä talousarviovuonna 2010 ja suunnitelmakausilla 2011-2012.

NETTOYKSIKKÖ Valve

1 000 €	TP2008	TA2009	TALOUS- ARVIO 2010	TS2011	TS2012
Toimintatulot yhteensä	369	244	244	244	244
Toimintamenot yhteensä	1 556	1 605	1 664	1 716	1 744
Toimintakate	-1 187	-1 361	-1 420	-1 472	-1 500

Jos valtuuston sitova toimintakate -1361 vuodelta 2009 ei toteudu, vaan syntyy suurempi negatiivinen toimintakate, on alijäämän kattamisesta tehtävä suunnitelma ja katettava alijäämä talousarviovuonna 2010 ja suunnitelmakausilla 2011-2012.

NETTOYKSIKKÖ Tietomaa

1 000 €	TP2008	TA2009	TALOUS- ARVIO 2010	TS2011	TS2012
Toimintatulot yhteensä	736	644	644	644	644
Toimintamenot yhteensä	1 473	1 382	1 316	1 347	1 366
Toimintakate	-737	-738	-672	-703	-722

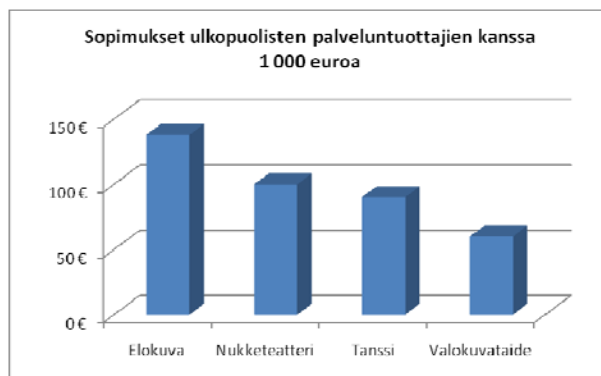
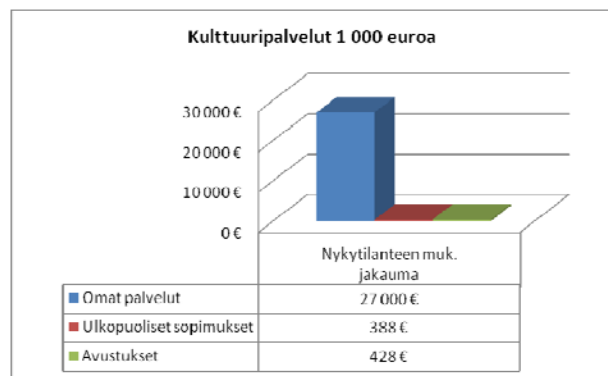
Jos valtuuston sitova toimintakate -738 vuodelta 2009 ei toteudu, vaan syntyy suurempi negatiivinen toimintakate, on alijäämän kattamisesta tehtävä suunnitelma ja katettava alijäämä talousarviovuonna 2010 ja suunnitelmakausilla 2011-2012.

PALVELUTARVE JA PALVELUJEN JÄRJESTÄMINEN

Kulttuuritoimessa käynnistyy syksyllä 2009 talouden ja toiminnan kehittämissuunnitelmaan liittyen neljä selvityshanketta: kirjastoverkkoselvitys, teatterin ja orkesterin hallintomallien selvitykset sekä taidemuseon, Pohjois-Pohjanmaan museon ja tiedekeskus Tietomaan yhteistyön tiivistämisen selvitys. Hankkeiden tulokset ovat käytettävissä vuoden 2010 aikana ja niiden pohjalta laaditaan kulttuuripalveluiden kehittämissuunnitelma. Kulttuuritoimessa on

käynnistynyt verkostomainen toimintamalli, jossa kulttuuripalveluita tuotetaan yhteistyössä kulttuurilaitosten ja vapaan kentän toimijoiden kanssa (ns. palvelukokonaisuudet).

Nykytilanteessa kulttuuripalvelut tuotetaan pääosin kaupungin omana työnä. Kulttuurilautakunta on solminut neljän yhdistyksen kanssa yhteistyösopimukset, joiden tarkoituksena on täydentää kaupungin omaa kulttuuripalvelutuotantoa. Kulttuurilautakunta jakaa vuosittain myös avustuksia yhdistyksille, yhteisöille ja taiteilijoille.

Oulun kaupunki on ollut mukana Kuntaliiton ja Kulttuuripoliittisen tutkimussäitiö Cuporen toteuttamassa tutkimuksessa, jossa on vertailtu kuntien kulttuuriin käyttämiä määrärahoja. Vertailussa Oulun kaupunki jakaa vapaalle kentälle avustuksia muita suurimpia kaupunkeja vähemmän. Sen sijaan Oulussa panostetaan omaan palvelutuotantoon suhteessa enemmän. Cuporen tutkimustuloksista ei käy ilmi jo nykyisellään vapaan kentän kanssa tehtävä yhteistyö, joka periaatteessa muuttaisi tätä suhdetta. Strategisena tavoitteena on edelleen kehittää kulttuurilaitosten ja muiden toimijoiden kumppanuutta. Kuntaliitto on käynnistänyt syksyllä 2009 kuntien kulttuuripalveluiden indikaattorihankkeen, jonka vetovastuussa on Oulun kaupungin kulttuuriasiankeskus. Hankkeen tarkoituksena on löytää valtakunnallisesti vertailukelpoisia indikaattoreita kulttuurin vaikuttavuuden analysointiin.

Yli-lin kirjaston vuoden 2009 talousarviossa ovat toimintatulot 46 000 euroa ja toimintamenot 202 000 euroa. Mahdollisen liittymisen aiheuttamia kustannuksia ei ole sisällytetty kulttuurilautakunnan vuoden 2012 talousarvioon.

KESKEISET TUNNUSLUVUT VAIKUTTAVUUDEN NÄKÖKULMASTA

Suunnittelukauden tunnuslukuja tarkistetaan talouden ja toiminnan kehittämishjelmaan liittyvien selvityshankkeiden päätyttyä sekä vaikuttavuuden että talouden näkökulmasta.

	TP 2008	TA 2009	TA 2010
<u>Kirjasto</u>			
Aukiolotunnit/vuosi	27 047	28 275	28 275
Aineistolainat/asukas	23,4	23,4	24
Hankinta/kpl			
- kirjat	51 189	48 000	48 000
- av-aineisto	11 963	9 000	9 000
<u>Teatteri</u>			
Katsojamäärä	66 183	78 000	78 000
Näytäntömäärä	380	350	350

<u>Orkesteri</u>			
Kuulijamäärä	-	-	43 000
Konsertit yhteensä lkm	51	42	65
<u>Taidemuseo</u>			
Aukiolotunnit/vuosi	2 902	1 800	2 100
Kävijämäärä	37 648	30 000	30 000
Uudet näyttelytuotannot	9	12	12
Tapahtumat ja yleisöprojektit	-	-	20
- omat tuotannot			
- yhteistuotannot			
<u>P-P museo</u>			
Aukiolotunnit/vuosi	3 688	3 400	3 400
Kävijämäärä	41 909	37 000	37 000
<u>Kulttuuritalo Valve</u>			
Aukiolotunnit/vuosi	4 903	4 400	4 500
Taikalampputoiminnan käyntikerrat	-	-	20 000
Talon kokonaiskävijämäärä	-	-	230 000
<u>Tiedekeskus Tietomaa</u>			
Aukiolotunnit/vuosi	2 600	2 600	2 600
Kävijämäärä	74 567	68 000	65 000

PAINOPISTEET JA TOIMENPITEET STRATEGIAN TOTEUTTAMISEKSI 2010

Kulttuuritoimi, jonka muodostavat kaupungin omat kulttuurilaitokset ja kulttuuriasiakeskus, kehittää uusia toimintamalleja monimuotoisen kaupunkikulttuurin tarpeisiin. Kulttuuritoimi hakee strategista kumppanuutta valtakunnallisesti ja alueellisesti ministeriöiden, aluekehitysviranomaisten ja yksityisten kulttuurirahoittajien kanssa. Yhteisten tavoitteiden tunnistaminen mahdollistaa valtion, kunnallisen ja yksityisen rahoituksen suuntaamisen strategian päämääriä tukeviin hankkeisiin ja toimintoihin.

Syksyllä 2009 käynnistyneiden talouden ja toiminnan kehittämissuunnitelmien johtopäätökset pannaan täytäntöön vuoden 2010 aikana. Tavoitteena on saavuttaa laajempi kulttuurinen vaikuttavuus kustannustehokkuuden ja toiminnan monipuolistumisen näkökulmasta.

Kulttuuritoimijoiden yhteistyötä ja -toimintaa kehitetään uusien viestintäratkaisujen sekä verkostomaisen toimintamallin avulla. Tavoitteena on hyvin verkostoitunut ja synergiaetuja hyödyntävä kulttuuritoimijoiden kenttä. Tapahtumien toimintaedellytyksiä parannetaan käynnistämällä suunnittelutyö uusien tilaratkaisujen ja toimintamallien saavuttamiseksi.

Toimenpiteet strategian toteuttamiseksi suunnittelukaudella 2011 – 2012

Oulu nostetaan entistä näkyvämmäksi osaksi valtakunnallista kulttuuripolitiikkaa. Uusia kansallisia ja alueellisia rahoitus- ja toimintamalleja hyödynnetään kasvavan kulttuurikentän tarpeisiin. Keskeisenä tavoitteena on jatkaa kansallisen ja alueellisen strategisen kumppanuuden kehittämistä siten, että Oulusta kehittyy selkeästi kulttuurin minimetropoli

pääkaupunkiseudun metropolin tueksi ja kumppaniksi. Kulttuurilaitosten ja vapaan kentän yhteistyö tiivistyy ja syvenee entisestään ja strategiaprosessi uudistuu konkreettisesti yhteiseksi toimintamalliksi.

Kulttuuritoimi etsii uusia yhteistyömalleja eri toimijoiden kanssa hyvinvoinnin alalta. Kulttuurin keinoin kehitetään yhteisöllisyyttä ja lisätään osallistumismahdollisuuksia. Erityis- ja kohderyhmien kulttuuripalveluihin kiinnitetään erityistä huomiota.

HENKILÖSTÖSUUNNITELMA

Hallintokuntaakohtaista henkilöstösuunnitelmaa ei ole esitetty, koska toiminnan ja talouden kehittämissuunnitelmassa tavoitteena oleva kustannussäästö merkitsee myös henkilöstön vähentymistä esimerkiksi eläköitymisen hyödyntämisen avulla. Käyttösuunnitelmassa tulee arvioida henkilöstön määrän tarve. Täyttölupamenettelyssä tehdään lopullinen päätös uusista palvelussuhteista. Tämä menettely on voimassa talouden ja toiminnan kehittämissuunnitelman ajan.

Suunnitelmat määräaikaisten palvelussuhteiden vakinaistamisesta ja uusiin tehtäviin perustettavista palvelussuhteista on kirjattu kokonaismäärinä kaupunkitason henkilöstösuunnitelmaan. Tämä parantaa kaupunkitasoista henkilöstöressurssien kohdentamista juuri oikeaan tarpeeseen oikeassa paikassa.

TEKNINEN LAUTAKUNTA

VISIO 2015

Oulun kaupunkiympäristö on turvallinen, aktivoiva ja vetovoimainen.

TEKNISEN KESKUKSEN TOIMINTA-AJATUS

Tekninen keskus luo puitteet hyvälle elämälle tarjoamalla oululaisille monipuoliset mahdollisuudet asua, tehdä työtä, liikkua ja virkistäytyä. Omistaja-, tilaaja- ja viranomaistehtävien hoitoon keskittymällä tuemme elinkeinoelämän kehitystä ja parannamme katujen ja puistojen viihtyisyyttä ja turvallisuutta. Pidämme hyvää huolta maaomaisuudesta.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT

Oulussa on kaupunkiympäristö, joka luo edellytyksiä ja lisäarvoa asukkaiden hyvinvoinnille ja elinkeinoelämälle. Riittävä ja monipuolinen tonttituotanto turvaa asuntorakentamisen ja yritysten toimintaedellytykset.

Pidämme hyvää huolta omaisuudestamme. Turvaamme kaupunkirakenteen kehittymisen pitkäjänteisellä maapolitiikalla. Toimintatapamme ovat tehokkaita ja joustavia. Mittaamme toimintamme tehokkuutta.

Järjestämme palvelut omaa tuotantoa ja markkinoita hyödyntäen. Käytämme monipuolisia sähköisiä palveluja. Uudistamme ja kehitämme toimintatapojamme yhdessä kansallisten ja kansainvälisten verkostojemme kanssa

Hyvän kaupunkiympäristön kehittäminen on päätehtävämme. Oman osaamisen kehittämällä varmistamme parhaan lopputuloksen.

TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOKSET SUUNNITTELUKAUDELLA

Oulun kaupunki on käynnistänyt Talouden ja toiminnan kehittämisohjelman 2010-2012 mukaiset toimenpiteet tavoitteenaan talouden tasapainottaminen vuoteen 2012 mennessä. Ohjelma pitää sisällään mm. kaupungin toimintamenojen kasvun hillinnän 2,7 %:iin ja asiakasmaksujen korotukset alkaen 1.1.2010 alkaen 3,0 %:lla sekä nettoinvestointien hallinnan korkeintaan 100 milj. euron tasolle. Kaikki em. toimenpiteet koskevat merkittävästi teknistä lautakuntaa ja teknistä keskusta ja vaikuttavat vuoden 2010 määrärahojen suuruuteen.

Organisaatorakenteen osalta teknistä keskusta koskee Talouden ja toiminnan kehittämisohjelman tavoitteiden mukaisesti toteutettava keskushallinnon ja tilaajaorganisaatioiden yhdistäminen yhdeksi palvelujen järjestämisyksiköksi. Yhdistämisen kautta haetaan hallinnon keventämistä ja n. 30 %:n säästöjä seuraavien 5 vuoden aikana.

Tekninen keskus on osallistunut aktiivisesti yhteistyössä muiden hallintokuntien ja keskushallinnon kanssa palveluiden järjestämisen kehittämistyöhön tavoitteenaan uuden toimintamallin mahdollisimman nopea määrittely ja käyttöönotto. Keskushallinnon ja tilaajaorganisaatioiden yhdistyminen tulisivin toteuttaa teknisen keskuksen näkemyksen mukaan mahdollisimman nopeasti, jotta asetetut säästötavoitteet realisoituisivat.

Jätehuollon seudullisesta tilaaja – tuottaja mallista on tehty selvitys. Selvityksen mukaan tilaajatoiminta organisoidaan seutuhallituksen alaisuuteen ja tarvittavat tilaajaresurssit sijoitetaan tekniseen keskukseen. Päätöstä organisoitumisesta ei vielä ole tehty. Keskushallinnon ja tilaajaorganisaation yhdistämisessä uudeksi palveluiden järjestämisyksiköksi tulisi myös ratkaista seudullisen jätehuoltotilaajan organisointi samoin kuin joukkoliikenteen tilaajaorganisaation järjestelyt.

Asuntotuotanto laskee vuonna 2010 merkittävästi vuotuisen tavoitetason 1400 asuntoa alapuolelle. Vuosina 2011-2012 tuotanto elpyy vähitellen. Asunto- ja työpaikkarakentamisen poikkeuksellisen syvän taloudellisen aktiviteetin hidastumisen ja vaikean rahoitustilanteen johdosta toimintaympäristön muutosten arviointi sisältää tavallista suuremman virhemarginaalin.

Tekninen keskus jatkaa tonttitarjontaa MATO:n määrällisten tavoitteiden ja kaupunkisuunnitteluprosessin mukaisesti. Tonttitarjonnalla luodaan edellytykset MATO:n 2010-2014 mukaiselle asuntotuotannolle, mikä tarkoittaa n. 1000 – 1100 asunnon tuotantoa vastaava kaupungin tonttien luovutusta. Tavoitteeseen pääseminen 2010 on haasteellista, mikäli rakentajien ja rakennuttajien rahoitustilanne ei helpotu nykyisestä. Omakotitalojen vuosittainen tuotantotavoite on 300, joista 50 arvioidaan valmistuvan yksityisten luovuttamille tonteille.

Kerrostalotonttien tarve tulee kasvamaan väestön ikärakenteen muutoksen johdosta 2010-luvun puolivälin jälkeen. Tähän muutokseen varaudutaan vähitellen 2010-luvun alkupuoliskolla.

Elinkeinoelämän tonttikysyntään vastataan. Pienten teollisuustonttien kysyntään varaudutaan lisäämällä niiden tonttivarantoa. Tekninen keskus vastaa elinkeinoelämän antamiin haasteisiin ohjelmoimalla omalla toimintasektorillaan teemahankkeita, jotka kosittelevät matkailua ja elämystarjontaa, keskustan vetovoimaa, satamaa ja suistoa sekä kaupan sijoittumista. Menestys alueiden välisessä kilpailussa edellyttää myös tekniseltä sektorilta ja kaupunkisuunnittelulta lisääntyvää kansainvälistä yhteistyötä

Valtion asuntorakentamisen elvyttämiseen osoittamien tukielementtien mahdollisuuksista informoidaan rakentajia ja rakennuttajia.

Vuoden 2010 aikana määritetään kaupungin oma hissiavustus 10 %, mikä vastaa samaa tasoa jota sovelletaan muissa suurissa kaupungeissa. Valtion hissiavustus on 50 % hyväksytyistä kustannuksista, jolloin muutoksen jälkeen kokonaistuki on yhä 60 %.

Länsi-Toppilan alueelta kerätään maankäyttösopimuskorvauksia ja ennakkovuokria alueen kunnallistekniikan rahoittamiseksi. Sopimukset tuovat kaupungille alueen kunnallistekniikan toteuttamisvelvoitteen rakentamisen edellyttämässä aikataulussa. Länsi-Toppilan kunnallistekniikan investoinnit voidaan kokonaisuudessaan toteuttaa alueelta yksityisiltä perittävillä maksuilla, jolloin investoinneista ei synny kaupungille pääoma- tai korkokuluja. Näiltä osin alueelta kerättävät tuotot tulee investointivuosina kohdistaa alueelle. Länsi-Toppilan sopimustulot ja investoinnit alkavat vuonna 2010. Ritaharjuun toteutettavan Aurora-kauppakeskuksen maakaupoilla saatavat tuotot on syytä vastaavalla periaatteella kohdistaa ko. alueen kunnallistekniikan toteuttamiseen, jolla mahdollistetaan tämän rakennushankkeen toteutuminen suunnitellussa aikataulussa.

KAUPUNKISTRATEGIAA TUKEVAT TALOUSARVIOVUODEN KESKEISET TAVOITTEET

Kaupunkistrategiaa tukevat valtuustoon nähden sitovat tavoitteet ovat seuraavat.

Teknisen keskuksen talousarviossa kaupunkisuunnittelun kannalta merkittävin tavoite on varmistaa riittävä ja monipuolinen tonttituotanto. Mittarina on asuntotuotannon määrän varmistaminen ao. tavoitteiden mukaisesti.

Kaupunkirakenteen kehittämiseen vaikuttaa jatkossa myös merkittävästi kaupunginvaltuuston investointipäätös maanalaisten pysäköinti- ja huoltotilojen rakentamisesta. Tavoitteen konkreettisenä mittarina toimii kaupunginvaltuuston investointipäätös 2009 ja kohteen rakentamisen aloittaminen 2010 mikäli valtuuston päätös on myönteinen hankkeelle.

Kriittiset menestystekijät	Strategiset tavoitteet	Tavoite 2010	Mittari
Varmistetaan riittävä ja monipuolinen tonttituotanto	Varmistetaan riittävä ja monipuolinen tonttituotanto - Osoitetaan tiivistä ja laadukasta sekä elinkaariasumisen mahdollistavaa asuntotuotantoa teollisuudelta vapautuvalle muutosvyöhykkeelle - Turvataan laajenemisalueilla riittävä ja asukkaiden muuttuvia tarpeita vastaava	Tekninen keskus luo edellytykset MATOn mukaiselle asuntotuotannon toteutumiselle. 2010 tavoitteellinen tontinluovutus: AO 250 tonttia AP,A-1 150-200 asuntoa AKR, AR 150-200 asuntoa AK 500 asuntoa AO= omakotitontit AP= ryhmäpientalotontit AR, AKR = rivitalo- ja pienkerrostalotontit AK = kerrostalotontit	AO 250 tonttia AP,A-1 150-200 asuntoa AKR, AR 150-200 asuntoa AK 500 asuntoa AO= omakotitontit AP= ryhmäpientalotontit AR, AKR = rivitalo- ja pienkerrostalotontit AK = kerrostalotontit .
Kasvun ja kehityksen mahdollistava kaupunkiympäristö	Lisätään kaupunkikeskustan elinvoimaisuutta ja vetovoimaisuutta	Tehdään keskustan pysäköintivaihtoehtojen vertailu	Toteutettava pysäköintivaihtoehto valittu vuonna 2010

TOIMINTASUUNNITELMA

TEKNINEN LAUTAKUNTA

Oheisessa taulukossa on esitetty koko teknisen lautakunnan käyttötalouden kokonaisrahankäyttö.

1 000 €	TP2008	TA2009	TALOUS- ARVIO 2010	TS2011	TS2012
Toimintatulot yhteensä	34 779	30 765	30 584	32 322	32 318
Toimintamenot yhteensä	33 880	35 470	37 443	37 753	38 028
Toimintatulot ilman ulko- puolista hankerahoitusta		30 671	30 537		
Toimintamenot ilman ulko- puolista hankerahoitusta		35 353	37 398		
Hankerahoituksen tulot		94	47		
Hankerahoituksen menot		117	45		
Netto		-23	2		
Toimintakate	899	- 4 705	- 6 859	-5 431	-5 710

TEKNINEN KESKUS, bruttoyksikkö

1 000 €	TP2008	TA2009	TALOUS- ARVIO 2010	TS2011	TS2012
Toimintatulot yhteensä	33 467	29 565	29 452	31 392	31 388
Toimintamenot yhteensä	29 180	30 416	32 389	32 553	32 828
Toimintatulot ilman ulko-puolista hankerahoitusta		29 471	29 405		
Toimintamenot ilman ulko-puolista hankerahoitusta		30 299	32 344		
Hankerahoituksen tulot		94	47		
Hankerahoituksen menot		117	45		
Netto			2		
Toimintakate	4 288	-851	-2 937	-1 161	-1 440

JOUKKOLIIKENNE, nettoyksikkö

Joukkoliikennemääräraha käytetään pääasiassa taksa-alennusten ja liikenteen ostoihin sekä joukkoliikennetiedotuksen kehittämiseen. Taksa-alennukset kohdistetaan Oulu-, nuoriso-, opiskelija-, seutu-, työmatka-, puolivuosi- ja vuosilippuihin, 40 ja 20 matkan sarjalippuihin ja työsuhdelippuihin.

Kaupungin tukemia ilmaismatkoja ovat sotaveteraanien ja -invalidien matkat, vaihtomatkat tunnin kuluessa, lastenvaunujen ja saattajien sekä pyörätuolinkäyttäjien ja heidän saattajiansa matkat. Joukkoliikennemäärärahasta maksetaan lisäksi puolet cityliikenteen liikennöintikustannuksista ja noin 56 % palveluliikenteen kustannuksista.

Toimintamenoihin on arvioitu joukkoliikenteen mahdollinen kustannusten nousu. Toimintatulojen arvioimisessa on otettu huomioon, että todennäköisesti cityliikenteen valtiontukea ei saada syksyn 2010 jälkeen. City-liikenteen jatkosta sopimuskauden päätyttyä päätetään erikseen.

1 000 €	TP2008	TA2009	TALOUS- ARVIO 2010	TS2011	TS2012
Toimintatulot yhteensä	1 191	1 200	1 132	930	930
Toimintamenot yhteensä	4 575	5 054	5 054	4 660	4 660
Toimintakate	-3 383	-3 854	-3 922	-3 730	-3 730

Jos valtuuston sitova toimintakate -3854 vuodelta 2009 ei toteudu, vaan syntyy suurempi negatiivinen toimintakate, on alijäämän kattamisesta tehtävä suunnitelma ja katettava alijäämä talousarviovuonna 2010 ja suunnitelmakausilla 2011-2012.

PALVELUTARVE JA PALVELUJEN JÄRJESTÄMINEN

Palvelutarpeen osalta kaupunkitasolla haasteena ovat:

- tilaajatoimintojen sekä keskushallinnon toimintojen yhdistäminen
- kaupunkikonsernin synergiahyötyjen tuottaminen
- oman tuotannon tilausvolyymien määrittäminen suunnittelukaudella

Kaupunginhallitus on osana Talouden ja toiminnan kehittämissuunnitelmaa nimennyt mm. työryhmän laatimaan esitystä palvelutuotannon kehittämisestä ja palveluiden järjestämisestä. Tämän työryhmän linjausten toivotaan edesauttavan oman tuotannon tavoitteiden määrittelyä.

PAINOPISTEET JA TOIMENPITEET STRATEGIAN TOTEUTTAMISEKSI 2010

Toimenpiteet strategian toteuttamiseksi suunnittelukaudella 2011 – 2014

Maankäytön toteuttamissuunnitelman 2010 – 2014 mukaan kaupungin asuntotuotannon tavoitteena on luoda edellytykset keskimäärin 1400 uuden asunnon valmistumiselle vuosittain 2010 – 2014. Uudisasuntotuotanto jakautuu eri asuntotyyppisiin seuraavasti valmistumisvuoden mukaan:

	2010	2011-2014
AK	550	800-850
AKR-AR	150	250-300
AP, A-1	50	150-200
AO	300	300
Yhteensä	1050	1500

Maton suunnittelukaudella valmistuu keskimäärin 1400 asuntoa vuodessa, joista vuosittain 1000-1100 valmistuu kaupungin luovuttamille tonteille. Vuosina 2010 – 2014 asuntotuotannosta kerrostalotuotanto toteutuu pääasiassa keskustaan, Limingantulliin, Taka- ja Etu-Lyöttyyn, Länsi-Toppilaan, Alppilaan, Väilivainiolle, Linnanmaalle ja Ritaharjun keskukseseen. Rivitalotuotantoa toteutuu eniten Kaakkurin, Metsokangas I:n, II:n alueelle ja Ritaharjuun.

Pientalo- ja omakotitalotuotantoa toteutuu pääasiassa Metsokankaalle ja Ritaharjuun.

Viihtyisä ja turvallinen kaupunkiympäristö on kunnallistekniikan suunnittelun lähtökohta. Kunnallistekniikan suunnitelmat toteutetaan pääsääntöisesti asemakaavoituksen yhteydessä ja yhteistyössä muista teknisistä verkostoista vastaavien liikelaitosten kanssa. Tonttituotannon edellyttämä kunnallistekniikka rakennetaan maankäytön toteuttamissuunnitelman ja teknisen keskuksen strategian mukaisesti. Investointimäärien supistamisen johdosta korjausvelka kasvaa edelleen.

Oulun ydinkeskustaa kehitetään monipuoliseksi ja kilpailukykyiseksi kaupan ja palvelujen keskittymäksi, joka palvelee Oulun seutua ja valtakunnan pohjoisia alueita.

Ydinkeskustaa ympäröivällä muutosvyöhykkeellä Länsi-Toppilan I vaiheen asemakaava valmistuu vuoden 2010 kevätkaudella. Ranta-Toppilan alueen ja Toppilansalmen varikkoalueen maankäytön suunnittelu aloitetaan. Muutosvyöhykkeen rakennustyöt ovat kunnallistekniikan rakentamisen osalta käynnissä Länsi-Toppilan alueella.

Tekninen keskus jatkaa yhteistyössä talous ja strategia -ryhmän yleiskaavoituksen kanssa täydennysrakennus selvityksen laatimista. Hankkeessa tutkitaan lähiövyöhykkeen kaupunkirakenteen tiivistämistä ja maankäytön tehostamista tavoitteena luoda joukkoliikenteen ydinvyöhyke ja palvelujen keskittäminen sekä käyttöasteen optimointi.

Kaupungin maanomaisuutta hoidetaan hyväksytyjen ja hyväksyttävien omistajapoliittisten linjausten mukaan. Metsien hoito- ja käyttösuunnitelma uudistetaan vuoden 2010 aikana ja siinä otetaan huomioon päätettävät linjaukset Sanginjoen metsäalueiden osalta. Suojeluarvoiltaan arvokkaimpien Sanginjoen alueen metsien ennallistamistoimenpiteiden toteuttamiseen haetaan EU-rahoitusta ja toimenpiteiden toteutus ajoitetaan rahoitusmahdollisuuksien mukaan.

Maatalousasioiden hallinnon osalta lainsäädännön muutos edellyttää kuntia järjestämään viimeistään vuoden 2013 alusta maataloustehtävät ylikunnallisissa vähintään kuusi henkilöä käsittävissä yksiköissä, jotka palvelevat vähintään 800 tuottajaa. Suunnitelmakaudella kuntien tulee vuoden 2011 aikana ilmoittaa valtiolle yhteistoiminta-alueista, joissa lain mukaan toiminta tullaan järjestämään viimeistään 2013 alusta.

Teknisen keskuksen sisäisiä kehittämishankkeita ovat henkilöstön workshop työskentely, Primavera tehokkaan käytön varmistaminen sekä toimintajärjestelmän kehittäminen ja EFQM: itsearviointimenetelmän käyttöönotto

Vuonna 2008 teknisessä keskuksessa toteutettiin tiimeittäin koko henkilökunnalle työyhteisöjen kehittämisohjelma – workshop, jonka aiheena oli muutos. Workshop-toiminta jatkuu ainakin vuodelle 2010. Perusteena on edelleen muutoksen hallinta ja työhyvinvointi. Workshopien tarkoituksena on valmentaa henkilökuntaa muutokseen ja auttaa näkemään kehittämiskohteita ja ylläpitämään asioita, joiden varassa muutokseen voidaan vastata.

Teknisen keskuksen toimintajärjestelmälle haetaan vuoden 2009 lopussa sekä laatu- että ympäristösertifikaattia. Toimintajärjestelmän kehittäminen jatkuu vuonna 2010. Vuoden 2010 aikana otetaan toiminnan arvioinnissa käyttöön EFQM, sisäiset auditoinnit jatkuvat ja sertifioijan toimesta tehdään sertifikaatin ylläpitoon liittyvä määräaikaisarviointi.

Teknisessä keskuksessa on käynnissä kaksi EU-osarahoitteista investointihanketta: Pyykösjärven kunnostus ja Kauppatorin kehittäminen. Pyykösjärven kunnostuksen tavoitteena on parantaa järven virkistyskäytön mahdollisuuksia. Kauppatorin hankkeella luodaan puolestaan edellytyksiä keskustan kaupan ja palvelujen sekä kaupunkikulttuurin kehittämiseksi. EU-hankkeista hakuvaiheessa ovat Äimäraution hevosurheilureitistön investointi ja B-Team kehittämishanke. Äimäraution hankkeen tavoitteena on monipuolistaa Äimäraution hevosurheilualueen harrastusmahdollisuuksia sekä parantaa alueen ympäristön tilaa. B-Team hankkeelle on haettu osarahoitusta Interreg IV C-ohjelmasta ja hankkeen tavoitteena on kehittää teknisen keskuksen henkilöstön erityisosaamista maankäytön suunnitteluun liittyvien kansainvälisten asiantuntijaverkoston avulla.

HENKILÖSTÖSUUNNITELMA

Hallintokuntakohtaista henkilöstösuunnitelmaa ei ole esitetty, koska toiminnan ja talouden kehittämisohjelmassa tavoitteena oleva kustannussäästö merkitsee myös henkilöstön

vähentymistä esimerkiksi eläköitymisen hyödyntämisen avulla. Käyttösuunnitelmassa tulee arvioida henkilöstön määrän tarve. Täyttölupamenettelyssä tehdään lopullinen päätös uusista palvelussuhteista. Tämä menettely on voimassa talouden ja toiminnan kehittämissuunnitelman ajan.

Suunnitelmat määräaikaisten palvelussuhteiden vakinaistamisesta ja uusiin tehtäviin perustettavista palvelussuhteista on kirjattu kokonaismäärinä kaupunkitason henkilöstösuunnitelmaan. Tämä parantaa kaupunkitasoista henkilöstöressurssien kohdentamista juuri oikeaan tarpeeseen oikeassa paikassa.

RAKENNUSLAUTAKUNTA

VISIO 2015

1. Oulun rakennusvalvontatoimi (ORV) on koko seutua palveleva, rakennusalan eri toimijoiden kanssa verkottunut ja alan ilmiöihin nopeasti reagoiva viranomaistaho.

2. ORV on ennakkoluuloton toimialansa toimintojen kehittäjä ja edelläkävijä.

3. ORV:n asiakaspalvelun ote on inhimillinen ja aktiivinen. Kestävän kehityksen mukaisten toimien vaikuttavuus

ja tuottama lisäarvo rakennetun ympäristön laatuun on huippuluokkaa.

1. ORV hallitsee omat prosessinsa ja resurssinsa rakentamisen suhdanteen ja tulorahoituksen vaihteluissa.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT

"perustyö" ja "laatutyö"

1. ORV:n henkilöstö muodostuu strategisten tavoitteiden edellyttämistä osaajista, joiden taitojen ja ammattinäkemyksen säilymisestä ja kehittämisestä huolehditaan.

2. ORV korostaa perustyössään rakennushankkeeseen ryhtyvän vastuuta ja hänen asiantuntijoidensa osaamista ja hankkeeseen sitoutumista.

3. ORV on asiakaspalvelussaan helposti tavoitettava, avulias ja tasapuolinen huomioiden yleisen edun rinnalla myös asiakkaan edun.

4. ORV uskaltaa toimia ennakkoluulottomasti ja tukea uutta ajattelua toimintoja kehitettäessä sekä vastuullisempaa ja laadukkaampaa suunnittelua ja rakentamista tavoiteltaessa. ORV on toimialansa edelläkävijä.

5. ORV:n laatutyö on ongelmalähtöistä ja tiedottavaa sekä samalla sen ulkoista kuvaa muokkaavaa. Työtä arvostetaan toimintaympäristössä ja myös laajemmin.

6. ORV:n laatutyön ydinprosessi on: ORV arvioi rakentamisen ja ympäristön laadun ongelmakohtia ja valitsee niistä kokonaisuuteen eniten vaikuttavia. Niihin työstetään ratkaisumalleja yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa.

ORV:n rooli laatutyössä on kannustava ja velvoittava. Tuetut ratkaisut ovat kestävän kehityksen periaatteiden mukaisia: asuttavia, toimivia, muunneltavia, kestäviä, pitkäikäisiä, esteettisiä, vähäpäästöisiä ja / tai elinkaarikustannukseltaan edullisia. Laatutyön kohdentamista ja valintoja ohjaa työn tuottama lisäarvo rakennetulle ympäristölle ja rakennushankkeelle. Sen tulee olla mitattavissa tai laskelmin todettavissa.

7. ORV kehittää seudullista palveluverkkoaan sekä tekee pitkäjänteistä yhteistyötä verkottuen rakennusalan eri toimijoiden kanssa (mm. tutkimus, koulutus, suunnittelu, toteutus, teollisuus, kauppa, ammatilliset järjestöt).

8. ORV kehittää omia työprosessejaan vaikutuksiltaan ja kustannuksiltaan tehokkaiksi mm. eri toimintoja tuotteistamalla

ja hinnoittelemalla, osia "ulkoistamalla" ja uutta tekniikkaa hyödyntämällä.

9. ORV:n toiminnan taloudellinen omavaraisuus suhdanteen vaihdellessa pyritään säilyttämään.

TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOKSET SUUNNITTELUKAUDELLA 2010 – 2012

Tarkasteluvälillä rakennusvalvonnan lakisäätteisessä tehtäväkentässä tapahtuu joitakin tuntuvia muutoksia. Ne liittyvät pääosin ilmastonmuutoksen hillintään ja eurocoden käyttöönottoon kantavien rakenteiden suunnittelussa. Uudisrakentamisen energiatehokkuusvaatimuksia kiristetään tuntuvasti kahteen otteeseen vuosina 2010 ja 2012. Rakennuksen energialähteen valinta ja kaukolämpöverkostoon liittyminen otettaneen mukaan rakennuslupaharkintaan vuoden 2012 muutoksessa.

Kaupungin uuden esteettömyysstrategian tukemana on uutena korostuksena toiminnallisen laadun alueelle nostettu rakennusten ja niiden ympäristön esteettömyys eli soveltuminen toimintarajoitteisille käyttäjille. Kehityksen suunta on esteettömyydessä, kuten energiassakin, selvä. Uusia linjauksia ja rakentamismääräyksiä kaivataan.

Rakentamisen teknistä, toiminnallista ja esteettistä laatua ohjataan kehitettyjen työkalujen ja prosessien avulla joiltakin osin yli lakisäätetyn minimimäärän. Ohjauspalvelut integroidaan rakennusvalvonnan normaaleihin työskentelytapoihin. Lisäpalvelun aiheuttama lisäkustannus kaupungille on marginaalinen sen rakennuttajille tuottamaan lisäarvoon nähden.

Oulun seudun rakenteita ja prosesseja kehitetään vähin erin seudulliseen yhteistyöhön soveltuviksi. Tavoite mukailee Oulun työskentelytapoja.

Oulun rakentamisviikkaus on ollut korkealla tasolla yli kymmenen vuoden ajan. Kaupungin asukaslukuun suhteutetut uudisrakentamisen ja uusien asuntojen määrät ovat olleet yleensä valtakunnan huippua tuona aikana. Rakentamisen määrä laski koko maassa jyrkästi vuoden 2008 lopussa yleistä taloussuhdannetta korostetusti seuraten. Vuoden 2009 alkupuoliskolla Oulun uudisrakentaminen on lähes puolittunut, korjausrakentaminen selvästi lisääntynyt ja yhteensä koko rakentamisen määrä laskenut arviolta 30 %. Rakentamisen määrässä odotetaan varovaisen nousun alkavan vuonna 2010 ja jatkuvan siten, että vuonna 2012 oltaisiin Oulun uudisrakentamisessa takaisin laskua edeltäneellä vakiotasolla 260 ... 280 000 kem². Vuonna 2007 saavutettua huippua, 314 000 kem², suunnittelukaudella tuskin vielä saavutetaan.

Ilmastonmuutos ja sen hillitseminen

Ilmastonmuutos ja sen hillitseminen on toimintaympäristön merkittävin haaste. Oulun rakennusvalvonta on reagoinut haasteeseen voimakkaasti ohjelmallaan maaliskuusta 2007 alkaen. Rakentamisen laatutyötä on kohdennettu selvin tavoittein rakennusten energiatehokkuuden parantamiseen. Saavutettu tulos tarkoittaa uudisrakentamisen osalta läpimurtoa energiankulutuksen merkittävimmällä loholla "rakennusten lämmitys", joka edustaa noin 28 %:n osuutta Suomen kokonaiskulutuksesta. Tavoitteita edelleen tiukennetaan vuodelle 2010. Tämän jälkeen Oulun eteneminen ilmastonmuutoksen hillitsemisessä uudisrakennuksien osalla alkaa edellyttää Oulun energiapolitiikalta innovatiivisia linjauksia uusiutuvien energialähteiden suuntaan. Viittaus "Energiansäätöohjelman yhteenveto" 17.3.2007.

Ilmastonmuutoksen hillitsemisessä on uudisrakennusten ohella noussut vaikuttamisalueeksi olemassa olevat rakennukset ja niiden peruskorjaukset. Niiden osuus energiankulutuksessa on uudisrakentamista merkittävämpi. Oulun rakennusvalvonta on aikeissa laajentaa energiatiyötä olevan rakennuskannan alueelle. Työkalujen kehittäminen käynnistyyneen ulkopuolisen rahoituksen turvin.

Laatuhankkeet saamassa uusia laajoja vaikuttamiskanavia

Oulun rakennusvalvonta on viime vuosina keskittynyt perinteisten lakisääteisten tehtäviensä ohella rakentamisen laatuun. Erillisten projektien avulla huomiota on kiinnitetty ensi vaiheessa rakentamisen kosteudenhallintaan ja sitten pientalorakentamisen tekniseen laatuun ja nyt pientalon asuttavuuteen. Laadunhallintatyössä ja asiakaspalvelussa Oulun rakennusvalvonta on avannut valtakunnassa uusia toimintalinjoja. Varsinkin rakennusten energiatehokkuudesta vastaavat ministeriö- ja asiantuntijatahot ovat kiinnostuneita saamaan Oulun mallin leviämään muihinkin seutukuntiin. Tavoitteen toteuttaminen tarjoaa monia mahdollisuuksia myös Oululle.

Oulun rakennusvalvonta on verkottunut laajasti alan toimijoiden kanssa yhteistyötahoina mm. tutkimus, koulutus, suunnittelu, toteutus, teollisuus, kauppa ja ammatilliset järjestöt. Rakennusvalvonnan laatuhankkeiden tavoitteita integroidaan mm. ammatilliseen koulutukseen ja rakennusteollisuuden tuotantoon. Uudet yhteiset linjaukset tehdään laatukorttien muotoon. Ne ovat saamassa statusta ja ohjaavaa asemaa rakennustarkastusyhdistyksen (RTY) piirissä ja samoin pientaloteollisuuden (PTT) puolella. Samanlainen yhteistoiminta on Oulussa virinnyt pientaloista muunkin rakentamisen alueella.

KAUPUNKISTRATEGIAA TUKEVAT TALOUSARVIOVUODEN KESKEISET TAVOITTEET

Talous

Kriittinen menestystekijä	Strateginen tavoite	Tavoitetaso
1. Rakennusvalvonnan kulut ja taksa tavoitetasolla	Rakennusvalvonnan perustyon menot uudisrakentamisen kerrosneliometriä kohden pidetään alle 10 suurimman kaupungin keskiarvon.	Tavoite toteutuu 2010
	Rakennusvalvontataksa pidetään 10 suurimman kaupungin keskiarvossa, nousu vähintään 3 %.	Tavoite toteutuu 2010

TOIMINTASUUNNITELMA

RAKENNUSLAUTAKUNTA

1 000 €	TP2008	TA2009	TALOUS- ARVIO 2010	TS2011	TS2012
Toimintatulot yhteensä	1 925	(1 798) 1398	1 600	1 850	2 100
Toimintamenot yhteensä	1 666	(1 798) 1598	1 701	1 850	2 000
Toimintatulot ilman ulkopuolista hankerahoitusta			1 600		
Toimintamenot ilman ulkop. hankerahoitusta			1 701		
Toimintakate			-101		
Tilikauden tulos	259	(0) -200	-101	0	100

Esitys on raamin mukainen. Tulojen osalta ennakoidaan rakentamisen määrän palautuvan vuosina 2010 – 2012 pitkäaikaisen keskiarvon mukaiseksi, n. 270 000 kem². Taksan tarkistus vähintään 3 % oletetaan tapahtuvan vuosittain.

PALVELUTARVE JA PALVELUJEN JÄRJESTÄMINEN

Rakennusvalvonnan palvelutarpeen kehittyminen riippuu rakentamissuhdanteen vaihteluista ja palvelulle asettavasta vaikuttavuustavoitteesta (toteava perustaso, kehittävä ja lisäarvoa tuottava tehotaso). Hyödyn saajina ovat asiakkaat, kuntalaiset. Hyöty on joko rakentamiseen ja rakennukseen liittyvää taloudellista etua (elinkaarikestävyyttä, alhaisia käyttökustannuksia, vaihtoarvon säilymistä) tai asumiseen liittyvää hyvää elämää (terveydellisten oireiden vähenemistä, esteettömyyttä, tilojen toimivuutta). Oulun rakennusvalvonnan strateginen tavoite on jo vuosia ollut mitattavan lisäarvon tuottaminen hankkeille.

Kun työkalut ja palvelukonseptit on kehitetty, lisäarvoa tuottavan tason ylläpitäminen vaatii vain hyvin vähän lisäresurssia perustasoon verrattuna. Topten-verailussa Oulun rakennusvalvonnan henkilöresurssi kaupungin asukasluvuun nähden on selvästi keskiarvon alapuolella ja uudisrakentamisen määrään nähden joukon alhaisin.

KESKEISET TUNNUSLUVUT VAIKUTTAVUUDEN NÄKÖKULMASTA

Tunnusluvut	TP 2008	TA 2009	TA 2010	TS 2011	TS 2012
Oulun uudisomakotitalojen lämmitysenergian säästö -% määräystasoon 2007 nähden	31 %	35 %	40 %	45 %	50 %
Rakennusvalvontatoimen seutuyhteistyö: Oulun asiantuntijatyöryhmien käyttökerrat	--	10	5	10	20

KESKEISET TALOUDEN TUNNUSLUVUT

Tunnusluvut	TP 2008	TA 2009	TA 2010
Varsinaisen toiminnan kulut / myönnetty kerrosneliöt,	1 530 000 / 309 000 = 4,95 €/kem2		
sen suhde kymmenen suurimman kaupungin keskiarvoon	0,68	<1	<1

PAINOPISTEET JA TOIMENPITEET STRATEGIAN TOTEUTTAMISEKSI TALOUSARVIOVUONNA 2010 JA SUUNNITTELUKAUDELLA 2011 – 2012

Rakennusvalvonnan toiminnan erityisiä painopistealueita ovat v. 2010 ja kaudella 2011 – 12 seuraavat:

- Rakennusvalvonta korostaa suunnittelunohjauksessa rakennusten esteettömyyttä eli soveltumista toimintarajoitteisille käyttäjille. Toimivat peruslinjaukset tehdään, kaupungin uusi esteettömyysstrategia huomioidaan.
- Rakennusvalvonta toimii eri osapuolien energiansäästötoimenpiteiden ja uusiutuvan energian käytön ohjaavana ja kokoavana tahona tavoitteenaan omakotitalojen koko uudistuotannossa ostettavan lämmitysenergian keskimääräinen säästö 40 % rakentamismääräysten 2007 vähimmäistasosta, sekä maa-, aurinko- ja ilmaenergian käytön lisääminen Oulun energiapolitiikan asettamissa puitteissa.
- Kaikessa rakentamisessa pyritään eliminoimaan liika ulkoinen lämpökuorma ja jäähdytystarve arkkitehtoniseen kokonaisuuteen sopivien rakenteellisten ratkaisujen avulla.
- Asiakaspalvelun parannetaan lupahakemusten esikäsittelyn avulla sekä kentän tekniset ja oikeudelliset yhteydenotot hallitusti prosessoiden.
- Kehityshankkeet motivoijana ja uudenaikaisen ajattelun virittäjänä, nyt energia-, esteettömyys- ja asuttavuushankkeet.

HENKILÖSTÖ JA HENKILÖSTÖMÄÄRÄN KEHITYS

Hallintokuntaakohtaista henkilöstösuunnitelmaa ei ole esitetty, koska toiminnan ja talouden kehittämissuunnitelmassa tavoitteena oleva kustannussäästö merkitsee myös henkilöstön vähentymistä esimerkiksi eläköitymisen hyödyntämisen avulla. Käyttösuunnitelmassa tulee arvioida henkilöstön määrän tarve. Täyttölupamenettelyssä tehdään lopullinen päätös uusista palvelussuhteista. Tämä menettely on voimassa talouden ja toiminnan kehittämissuunnitelman ajan.

Suunnitelmat määräaikaisten palvelussuhteiden vakinaistamisesta ja uusiin tehtäviin perustettavista palvelussuhteista on kirjattu kokonais määrinä kaupunkitason henkilöstösuunnitelmaan. Tämä parantaa kaupunkitasoista henkilöstöressurssien kohdentamista juuri oikeaan tarpeeseen oikeassa paikassa.

**INVESTOINTIOSA PERUSKUNTA
INVESTOINTIOSA LIIKELAITOS OULUN TILAKESKUS**

INVESTOINTIOSAN JOHDANTO JA INVESTOINNIT

Kaupungin käyttömenot ovat viime vuosien aikana kasvaneet nopeammin kuin tulot. Koska investoinnit on suunnattu hankkeisiin, jotka ovat kiihdyttäneet käyttötalouden nettomenojen kasvua, on tilanne johtanut velkaantumiseen ja veroprosentin korotukseen.

Investointien priorisoinnilla ja ajoituksella voidaan vaikuttaa siihen, että Oulun kaupungin talous pysyy tasapainossa. Tässä investointisuunnitelmassa on perusteluteksteissä arvioitu merkittävien hankkeiden kohdalla niiden aiheuttamia vuosittaisia käyttötalousmenojen nettolisäyksiä ja laskettu niiden perusteella 20 vuoden aikana toimintojen ylläpidon kokonaiskustannuksen lisäys. Käyttökustannuksiin sisältyy aina poistojen edellyttämä korjausrakentamisvaraus sekä sijoitetun pääoman korko. Nämä kustannukset sisältyvät tilavuokriin. Kalleimpia hankkeita ovat ne, jotka vaativat laajat tilat ja uuden henkilökunnan palkkauksen. Seuraavassa on joitakin esimerkkejä investointien käyttötalousvaikutusten lisäyksistä:

- Poikkimaantie 735 000 € / v ja 14,7 M€ 20 vuodessa
- Kaakkurin liikuntakeskus 160 000 € / v ja 3,2 M€ 20 vuodessa
- Kaupungintalon peruskorjaus 500 000 € / v ja 10 M€ 20 vuodessa
- Rajakylän hoiva 5 800 000 € / v ja 116 M€ 20 vuodessa
- Kontinkankaan vanhan sairaalan peruskorjaus 731 000 € /v ja 14,6 M€ 20 vuodessa
- Metsokangas II päiväkotito 1 545 000 € / v ja 31 M€ 20 vuodessa
- Raatin liikuntakeskus 1 000 000 €/v ja 10 M€ 20 vuodessa
- OuluZone moottoriturheilukeskus, ei käyttötalousmenojen lisäyksiä
- Ritaharjun monitoimitalo 6 200 000 € / v ja 124 M€ 20 vuodessa.
- Kaukovainion koulun peruskorjaus 2 000 000 € ja 40 M€ 20 vuodessa.
- Kastellin monitoimitalo (lisäys verrattuna nykyisiin Kastellin ja Karjasillan koulujen käyttötalousmenoihin) on noin 1 000 000 €/v ja 20 M€ 20 vuodessa.

Edellä mainitut esimerkit osoittavat, että uusien palvelujen perustaminen on eniten kustannuksia synnyttävää toimintaa. Koska tietyt peruspalvelut uusilla alueilla ovat välttämättömiä, on samalla tärkeää tutkia vanhojen alueiden palvelutuotantoa, jotta palveluverkkojen kokonaismitoitus voidaan optimoida esimerkiksi siirtämällä toimintoja vanhoilta alueilta uusille. **Talouden tasapainotusohjelmaan liittyen on käynnistetty palveluverkkoselvityksiä, joiden tarkoituksena on pitää palvelutuotannon kokonaismenot kurissa siten, että kaupungin talous palautuu tasapainoon.**

KAUPUNGINHALLITUS

OSAKKEET JA OSUDET

1000 €	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	2010	2011	2012
Menot			13 000	8 500	10 500
Tulot					

Määrärahaa voidaan käyttää osakkeiden tai osuuksien hankintaan kaupunginhallituksen päätöksellä. Tältä menokohdalta maksetaan kaupungin vahinkorahaston sääntöjen mukaisia korvauksia eli kaupungin vakuuttamattoman omaisuuden vahinkoja. Kiinteistöyhtiö OuluZone Oy:n 1. rakennusvaiheen eli linatista siirrettävien moottoriratojen kaupunginosuus rahoitetaan tältä menokohdalta (3,0 M€ vuonna 2011 ja 2,5 M€ vuonna 2012). Tälle hankkeelle on haettu vuonna 2008 työllisyys- ja matkailuperusteista EU -avustusta TE -keskukselta.

Menoihin sisältyy tilaliikelaitoksen peruspääoman korotus, joka on 12 M€ vuonna 2010, 4,5 M€ vuonna 2011 ja 7,0 M€ vuonna 2012.

Keskushallinto

IRTAIN KÄYTTÖMAISUUS

1000 €	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	2010	2011	2012
Menot			1 050		
Tulot					

Määräraha käytetään kaupungintalon peruskorjaukseen liittyviin irtokalusteisiin (irt/inv) ja valtuustosalin kokoustekniikan hankkimiseen (yhteensä 500 000 €), Pehkolanlammen kalusteisiin (50 000 €). Keskushallinnon tietotekniikan hankkeet 500 000 € vuonna 2010 jakaantuvat seuraavasti: Liferay 250 000 €, Projektin ja salkun hallinta 50 000 €, Dokumentinhallinta 100 000 € ja Tietovarastointi 100 000 €.

SOSIAALI- JA TERVEYSLAUTAKUNTA

IRTAIN KÄYTTÖMAISUUS

1000 €	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	2010	2011	2012
Menot		800	1 500	800	800
Tulot					

Määräraha käytetään kalusto- ja laitehankintoihin. Hankinnat yksilöityvät käyttösuunnitelman yhteydessä sosiaali- ja terveyslautakunnan päätöksellä. Vuoden 2010 määrärahasta käytetään sitovasti investointihankkeisiin kuuluvien irtaimistojen (irt/inv) hankintaan varoja seuraavasti: Rajakylän hoiva 618 000 €, Vesalan monitoimitalo 88 000 €, Kuisvasrannan päiväkotito 80 000 € ja Väikkylän päiväkotito 50 000 €. Opetustoimi vastaa Ritaharjun monitoimitalon kaikista irtaimistohankinnoista. Tietotekniikan hankkeet 384 000 € vuonna 2010 jakaantuvat seuraavasti: Suuhygieniä ja oikominen 46 000 €, OYS:n Röntgenin tietoliikenne 100 000 €, Kodinhoidon optimoiti 64 000 €, Effica 74 000 €, Medimaker 70 000 € ja Toimintajärjestelmä 30 000 €. Vuonna 2011 hankitaan Metsokangas II päiväkodin irtaimisto (irt/inv) 250 000 €.

LIIKUNTALAUTAKUNTA

KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET

Liikunta-alueet ja ulkoilureitit

	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	2010	2011	2012
Menot		800	700	700	700
Tulot					

Määräraha käytetään ulkoliikunta-alueiden, ulkoilureittien ja uimarantojen peruskunnostamiseen liikuntalautakunnan vuosittain hyväksymän työohjelman mukaisesti. Tavoitteena on muuttaa vuosittain yksi pallokenttä keinonurmipintaiseksi. Vuoden 2010 työohjelmalla toteutetaan mm. Koskelan pallokentän peruskorjaus yhteistyössä teknisen keskuksen kanssa sekä Vesalan pallokentän peruskorjaus yhteistyössä tilaliikelaitoksen kanssa. 2010 työohjelmalla jatketaan myös Niittyaron urheilukeskuksen perusparantamista.

Kaakkurin liikuntakeskus

	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	2010	2011	2012
Menot	1 377	1 077		200	
Tulot					

Liikelaitos Oulun tilakeskus toteuttaa erillisinvestointina vuonna 2011 Kaakkurin liikuntakeskuksen huoltorakennuksen, jonka rakennuskustannus on 418 000 €. Liikuntatoimen kustannusosuus 200 000 € muodostuu piha- ja paikoitusalueesta.

Hankkeen aiheuttamiksi käyttötalousmenoiksi huoltorakennus mukaan lukien voidaan arvioida noin 160.000 euroa vuodessa eli 3,2 M€ 20 vuodessa.

Ritaharjun liikuntapaikat

1000 €	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	2010	2011	2012
Menot	450	400	50		
Tulot					

Ritaharjun monitoimitalon yhteyteen tehtävät liikuntapaikat toteutetaan monitoimitalon ja Hirvensanpuiston rakentamisen yhteydessä. Alueelle tulee keinonurmipintainen pallokenttä koululiikunnan suorituspaikkoineen. Hanke valmistuu Ritaharjun monitoimitalon rakennusaikataulussa kesällä 2010.

Hankkeen aiheuttamiksi käyttötalousmenoiksi voidaan arvioida noin 25 000 euroa vuodessa eli 0,50 M€ 20 vuodessa.

Rannanperä - Kiekkomaja kuntoradan rakentaminen

1000 €	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	2010	2011	2012
Menot	1 000			500	500
Tulot					

Hiukkavaaran uusien asuinalueiden rakentumisen myötä tarvitaan uusi kuntoreitti välille Rannanperä - Kiekkon maja, koska nykyisten kuntoreittien käyttömahdollisuudet alueelta poistuvat. Kuntoreitti on osa seudullista pääkuntoreitistöä. Sen toteutus jakaantuu kahdelle vuodelle ennen Kivikkokankaan asuinalueen kunnallistekniikan rakentamista, jolloin kuntoreitin käyttömahdollisuuksiin ei tule katkeamaa.

IRTAIN KÄYTTÖMAISUUS

	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	2010	2011	2012
Menot			676	200	200
Tulot					

Vuosittain uusitaan liikuntalaitosten ja ulkoliikunta-alueiden irtaimistoa ja liikuntavälineistöä. Vuoden 2010 irtaimen käyttöömaisuuden hankinnat kohdentuvat pääosin avattavan Raatiin liikuntakeskuksen sisä- ja ulkoliikuntatilojen toiminnan aloittamiseen tarvittavan irtokaluston hankintaan. Liikuntalautakunta päättää määrärahojen jaon käyttösuunnitelman yhteydessä.

OPETUSLAUTAKUNTA

IRTAIN KÄYTTÖMAISUUS

	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	2010	2011	2012
Menot		590	1 400	300	900
Tulot					

Irtaimen käyttöomaisuuden määrärahat käytetään opetusvälineiden ja koulukalusteiden uusimiseen. Opetuslautakunta päättää määrärahojen jaon käyttösuunnitelman käsittelyn yhteydessä.

Investointihankkeisiin kuuluvien irtaimistojen (irt/inv) hankintaan varoja käytetään sitovasti seuraavasti: vuonna 2010 Vesalan monitoimitalo 236 000 € ja Ritaharjun monitoimitalo 1 047 000 € (sisältää kaikkien hallintokuntien irt/inv hankinnat) sekä vuonna 2012 Kaukovainion koulu 605 000 €.

KULTTUURILAUTAKUNTA

IRTAIN KÄYTTÖMAISUUS

	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	2010	2011	2012
Menot		800	700	500	400
Tulot					

Kulttuurilautakunta kohdentaa irtaimen käyttöomaisuuden määrärahat kulttuuritoimen yksiköille käyttösuunnitelman yhteydessä.

Investointihankkeisiin kuuluvien irtaimistojen (irt/inv) hankintaan varoja käytetään vuonna 2010 sitovasti seuraavasti: ja Rajakylän hoivan yhteyteen rakennettava kirjasto 141 000 €. Ritaharjun monitoimitalon kirjaston irtaimisto (irt/inv) rahoitetaan opetustoimen vastaavalta menokohdalta.

Kulttuuritoimen tietotekniikkahankkeet 96 000 € vuonna 2010 jakaantuvat seuraavasti: Kirjasto-ohjelmien muutokset 86 000 € ja museon luettelointiohjelma 10 000 €.

Tältä menokohdalta rahoitetaan sitovasti seuraavat investointihankkeisiin kuuluvat taidehankinnat:

Vuodet 2008 - 2011:

- Kaupungintalo 45 000 €
- Teknisten virastojen talo 70 000 €
- Rajakylän hoiva 64 000 €
- Raatin stadion 19 000 €
- Vesalan monitoimitalo 28 000 €
- Ritaharjun monitoimitalo 86 000 €
- Metsokangas II päiväkoti 35 000 €
- Yhteensä 347 000 €

Taiderahoja ei siirretä vuodelta 2009, vaan ne on rahoitettu tälle menokohdalle uudelleen. Vuoden 2010 rahoitustarve on **noin 150 000€**.

Vuosi 2012:

- Kaukovainion koulu 55 000 €

Investointien taidehankintamäärärahan kohdekohtaista summaa ei saa ylittää.

TEKNINEN LAUTAKUNTA

IRTAIN KÄYTTÖMAISUUS

	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	2010	2011	2012
Menot			58	400	
Tulot					

Vuonna 2010 hankitaan Xcity ja Xstreet ohjelmistoja 58 000 €:lla. Vuoden 2011 määräraha 400 000 € (irt/inv) käytetään sitovasti Teknisten virastojen talon irtaimiston hankintaan. Tämä määräraha sisältää koko hankkeen irtaimiston.

INVESTOINNIT

MAANHANKINTA

	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	2010	2011	2012
Menot			4 000	4 000	4 000
Tulot			6 000	6 000	6 000

Maanhankinnan painopiste siirtyy Hiukkavaarasta Korvenkylän, Madekosken ja Piimäperän alueille. Vuoden 2010 aikana arvioidaan saatavan hankituksi (lunastustoimitus) viimeiset tarvittavat maa-alueen Hiukkavaaran kaavarunkoalueella. Kunnallistekniikan rakentamisen ja tilakeskuksen tarpeiden mukaiset maanhankinnat tehdään. Hiukkavaaran voimajohdon siirron toteuttaminen siirtyy suunnitellusta vuodelle 2011, joten vuonna 2010 maanhankinnan normaali 4,0 M€ taso on riittävä.

KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET

Kadut, tiet, sillat, torit ym.

	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	2010	2011	2012
Menot		16 000	13 700	13 000	16 000
Tulot					

Määräraha käytetään tonttikatujen ja kokoojakatujen sekä niihin liittyvien siltojen rakentamiseen vuosittain hyväksyttävien työohjelmien mukaan. Katurakennusmäärärahalla rakennetaan myös katuvalaistus ja liikenteen ohjauslaitteet. Tekninen lautakunta hyväksyy katurakennusohjelman kaupunginvaltuuston talousarviokäsittelyn jälkeen.

Uusinvestointikohteet ovat pääosin tonttituotannon eli maankäytön toteuttamisohjelman edellyttämiä katurakennustöitä uusilla asunto- ja työpaikka-alueilla. Uudisrakentaminen painottuu edelleen uusien pientalovaltaisten alueiden pohjaus- ja viimeistelytöihin. Uutta pientaloalueiden katuverkostoa rakennetaan Ritaharjun keskustassa ja Nykäsenrannassa. Pohjaustöiden osuus laskee noin 1,5 milj. € edelliseen vuoteen verrattuna, mutta päällystystöiden määrä pysyy ennallaan. Päällystys- ja ympäristötöitä tehdään muutamia vuosia aikaisemmin rakennetuilla uusilla asuntoalueilla Talvikankaalla, Metsokankaalla ja Ritaharjussa. Kerrostaloalueiden rakennustöitä tehdään pääosin keskustan läheisyyteen sijoituvilla muutosalueilla Etu-Lyötyssä, Tahkokankaalla, Toppilansaareissa ja Alppilassa. Uusiin työpaikkatontteihin liittyviä katurakennustöitä tehdään Oulunportissa, Takalaanilassa, Soramäentiellä, Kiviharjunlenkillä, Nuottasaareissa sekä Ruskonselässä.

Kehittämis- ja perusparannusinvestoinneista merkittävin kohde on kaupungin keskustan katuverkon kehittäminen. Suurimmat yksittäiset kohteet talousarviovuonna ovat kävelykatualueen peruskorjauksen aloittaminen, Saaristonkadun ja Uudenkadun liittymän parantaminen sekä Kansankadun parantaminen välillä Limingankatu – Vanhatullinkatu.

Merkittävimpiä korvausrakentamiskohteita ovat Mustasuon, Sammaltien, Kaukovainion ja etelä Rajakylän alueet sekä Messipojantie ja Kansipojantie. Tulevien vuosien kohteet määritellään myöhemmin yhteistyössä mm. Oulun veden kanssa.

Pääliikenneväylät ja muut liikennejärjestelyt

	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	2010	2011	2012
Menot		6 000	4 000	4 000	4 000
Tulot					

Määräraha käytetään teknisen lautakunnan päätöksellä pääkatujen ja pääteiden parantamiseen, liikennevaloihin, pyöräteihin, kevyen liikenteen alikäytäviin, linja-autopysäkkeihin, liikenneinformaatio-tekniikkaan, pysäköintialueisiin ja liikenneturvallisuuskohteisiin. Osa kohteista on yhteistyöhankkeita Tiehallinnon ja Ratahallintokeskuksen kanssa. Investointiohjelmassa on huomioitu seudun yleiskaavan yhteydessä hyväksytty liikennejärjestelmän aiesopimus yhteistyökumppaneiden kanssa.

Vuoden 2010 uusinvestointikohteista merkittävimmät ovat pyörätieverkoston täydentäminen Talvikankaalla sekä kevyen liikenteen rautatiealikäytävä Alppilan – Toppilan välillä. Alikäytävä on osa pidempää kevyen liikenteen kehäreittiä Välvainiolta Hietasaaren suuntaan.

Liikenteenohjauksen pääkohteet ovat keskustan pysäköintilaitosten reaaliaikaisen opastusjärjestelmän käyttöönotto, joukkoliikenne-etuudet liikennevaloissa ja tekniikan uusiminen vastaamaan kasvavien liikennemäärien vaatimuksia. Liikennevalojen vanhimpia ohjauskojeita uusitaan ja tietoliikenneyhteyksiä parannetaan vastaamaan paremmin muuttuvia liikennetilanteita. Viitoituksen osalta pääpaino on kevyen liikenteen pääreiteillä ja palvelukohteissa.

Lähivuosien merkittäviä investointeja ovat mm. Raitotien peruskorjaus Kuivasjärven kohdalla sekä Pohjoisen alikäytävän uusiminen. Joutsentien ja Kotkantien liittymän liikenneturvallisuuden parantamista kiirehtii ammatillisten oppilaitosten kehittämishankkeet alueella. Kuusamontien (VT-20) liittymä moottoriturheilu-keskukseen rahoitetaan tältä menokohdalta 2011.

Korvausinvestoinnit kohdistuvat vanhojen pyöräteiden ja alikäytävien sekä keskustan pääkatujen peruskorjaukseen.

Ympäristöinvestoinnit

	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	2010	2011	2012
Menot		1 500	800	800	800
Tulot					

Tekninen lautakunta hyväksyy ympäristöinvestointien rakennusohjelman. Vuoden 2010 uusinvestointien pääkohteet ovat Ritaharjun keskusleikkipuisto ja Lundstöminpuiston leikkipaikka Toppilansaassa.

Leikkipuistojen peruskorjausta toteutetaan vuonna 2007 valmistuneen leikkipuistojen kehittämissuunnitelman mukaisesti. Perusparannustyöt tehdään loppuun Koskelanpuistossa vuonna 2010. Koira-aitauksia parannetaan vuonna 2009 valmistuneen kehittämissuunnitelman mukaisesti.

Venesatamat

	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	2010	2011	2012
Menot		150	100	100	100
Tulot					

Venesatamia rakennetaan ja parannetaan noudattaen ohjeellisesti Oulun venesatamien kehittämis- ja toteuttamissuunnitelmaa. Tekninen lautakunta vahvistaa venesatamien rakennusohjelman. Vuosina 2010 - 2011 venesatamien määräraha käytetään Nykäsenrannan venevalkaman loppuun rakentamiseen sekä Tervaporvarinpuiston venetelarannan ja veneluiskan tekemiseen.

Poikkimaantie

	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	2010	2011	2012
Menot	18 000	600	300		
Tulot					

Poikkimaantien rakentaminen lykkääntyy Hiukkavaaran aloituksen lykkääntymisen ja kaupungin taloudellisen tilanteen vuoksi. Vuoden 2010 määräraha on rakennussuunnittelua varten.

Hankkeen kustannusarvio on tarkistettu vuoden 2009 aikana ja sen mukaan kokonaiskustannukset välillä Kainuuntie – Vaalantie ovat yhteensä 18 milj. €, josta jokisillan osuus noin 6 milj. €. Kustannusarvioon ei sisälly Fingrid Oy:n omistaman 110 kV voimalinjan siirtoa Saarelan kaupunginosasta tulevan Poikkimaantien sillan yhteyteen samoihin pylväisiin Oulun Energian voimalinjan kanssa. Sen kustannusten selvittäminen tehdään kuitenkin Poikkimaantien rakennussuunnittelun yhteydessä ja mahdollisesta toteuttamisesta päätetään erikseen.

Möljän silta ja Toppilansaaren rantarakenteet

	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	2010	2011	2012
Menot	7 000	3 000	500	2 500	
Tulot					

Hankkeen kokonaisrahoitus on ollut v 2006 loppuun mennessä 3,0 milj. €. Hankkeen jatkaminen edellyttää Merenkulkupiirin ja Meri - Oulun toimintojen siirtymistä. Möljän silta ja siihen välittömästi liittyvät katuyhteydet maksavat yhteensä 3,0 milj. €. Siltasuunnitelma on päivitetty ajan tasalle ja kustannusarvio on tarkistettu syksyllä 2008. Sillan rakentamisen on arvioitu alkavan syksyllä 2011. Toppilansaaren puoleiset rantarakenteet tehdään loppuun tulevina vuosina.

Kaakkurin kaatopaikka

	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	2010	2011	2012
Menot	3 362	1 640	140	30	30
Tulot					

Kaupunginhallitus päätti 19.11.2007 § 650, että Kaakkurin kaatopaikan sulkemistyöt saatetaan loppuun ympäristöluvan mukaisesti 31.12.2016 mennessä. Kaatopaikan sulkemiseen on arvioitu tarvittavan vuosina 2008- 2016 yhteensä noin 1,8 M€.

Kaatopaikan sulkemisaikatauluun vaikuttaa kaupunkirakentamisen volyymi ja kaupungin eteläpuolella syntyvien ylijäämämaiden saatavuus. Kaatopaikan pohjoisosan ylijäämämaakerrosten rakentamisen ajoittuu vuosille 2009 - 2012, kaatopaikan rakennekerrosten rakentaminen vuosille 2012 - 2014 ja kaatopaikan vihertyöt vuosille 2015 - 2016.

MAANKÄYTTÖKORVAUKSILLA JA SOPIMUKSILLA RAHOITETTAVAT KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET

Länsi-Toppilan kuntatekniikka ja rantarakenteet

	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	2010	2011	2012
Menot	13 000		1 000	3 000	3 000
Tulot	13 000				

Länsi-Toppilan alueen infrastruktuurin toteuttaminen rahoitetaan kokonaisuudessaan alueelta saatavien sopimuskorvausten ja vuokran kertamaksujen kautta. Vuosina 2010 – 2016 alueelta saadaan maankäyttösopimuksin alueen katu-, viher- ja laiturirakentamisen edellyttämä rahoitus, joten toteuttaminen ei aiheuta kaupungille rahoitus- eikä korkokuluja. Sopimukset tulevat päätettäväksi kaupunginhallitukseen marras-joulukuussa 2009, jolloin varmistuu tarkemmin vuosittainen kassavirta. Nyt esitetyt summat vastaavat sopimusten edellyttämiä välttämättömiä investointeja joilla varmistetaan alueelle sopimusten edellyttämä ja maankäytön toteuttamisohjelman mukainen asuntotuotanto lähivuosina. Tekninen keskus varmistaa, etteivät vuositasoin investoinnit ylitä alueelta sopimuksin saatavaa kassavirtaa. Vuosien 2010 – 2016 yhteenlasketut tulot ja investointimenot pidetään koko tarkastelujaksolla positiivisena.

Limingantulli 1 - 4

	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	2010	2011	2012
Menot	3 580	1 178	500	500	500
Tulot	3 580	1 178			

Limingantullin 1- 4 kortteleihin on tehty kaavamuutos. Kaavamuutokseen perustuen kaupunki saa tonttien omistajilta ja vuokraoikeuden haltijoilta maankäyttökorvauksia yhteensä lähes 4,0 M€. Kaupunki on puolestaan sitoutunut alueen kuntatekniikan toteuttamiseen alueen rakentamisen edellyttämässä tahdissa. Kuntatekniikan toteuttaminen on esitetty toteutettavaksi maankäyttökorvauksista saatavilla tuloilla

EU -INVESTOINTIHANKKEET, KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET

Pyykösjärven kunnostaminen

	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	2010	2011	2012
Menot	1 370	1 120	250		
Tulot	685	560	125		

Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskus rahoittaa Pyykösjärven kunnostusta vuosina 2009-2010 kaikkiaan 685 000 eurolla. Oulujoen hyvälaatuista vettä johdetaan jatkossa Pyykösjärveen tässä hankkeessa rakennettavan putkilinjan ja pumppaamon avulla. Tavoitteena on Pyykösjärven veden laadun kohentaminen siten, että järvi säilyy uimakelpoisena ja että kalastuksen kannalta tärkeimpien saaliskalojen elinmahdollisuudet saadaan turvattua.

Kauppatori

	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	2010	2011	2012
Menot	1 120	663	457		
Tulot	504	299	205		

Pohjois-Pohjanmaan TE-keskus on myöntänyt kauppatorin hankkeelle EU/valtion osarahoitusta vuosille 2009-2010 yhteensä 504 000 euroa. Hankkeessa rakennetaan mm. jätevesiviemärinti ja vesijohto torialueen lounais- ja luoteisalueille, sähköistetään torialueen myyntipisteet sekä tehdään ympäristön muutostöitä ja parannetaan alueen tapahtumakäytön edellytyksiä.

PERUSKUNNAN INVESTOINNIT YHTEENSÄ

	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	2010	2011	2012
Menot		55 921	44 881	40 030	42 430
Tulot		8 148	6 330	6 000	6 000

Teknisen keskuksen käyttötalouspuolelle on arvioitu kertyvän maankäyttökorvauksilla ja sopimuksilla tuloja Limingantullista ja Länsi-Toppilasta seuraavasti: 2010 1,5 M€, 2011 3,5 M€ ja 2012 3,5 M€.

PERUSKUNNAN JA SISÄISTEN LIKELAITOSTEN INVESTOINTIMENOT YHTEENSÄ

Bruttoinvestointimenot ovat seuraavat: 2010 **85,3 M€**, 2011 **73,4 M €** ja 2012 **79,6 M€**. Näihin lukuihin ei sisälly Oulun Energian, Oulun veden, Oulun Sataman ja Oulun Jätehuollon investoinnit.

TILALIIKELAITOKSEN ERILLISINVESTOINNIT

JOHDANTO

Kaupunginvaltuusto hyväksyy Liikelaitos Oulun Tilakeskuksen erillisinvestointien rakennusohjelman talousarviokäsittelyn yhteydessä. Määrärahat ovat hankekohtaisesti sitovia.

Investoinnit rahoitetaan seuraavasti:

- Erillisinvestoinneista noin 30 % rahoitetaan peruspääoman korotuksella eli tämä osuus on peruskunnan suora sijoitus uusiin talonrakennusinvestointeihin. Vuonna 2010 tämä osuus on **12,0 M€**.
- Peruskunnan rahoittama investointilainaosuus vuonna 2010 on **12,0 M€**.
- Valtion avustus on vuodelle 2010 **0,45 M€** (Raatti) ja Asuntorahaston avustus Rajakylän hoivan kehitysvammaisten asumisyksikköön vuodelle 2010 on **0,708 M€**.
- Vuokrilla kerättävä tilaliikelaitoksen omarahoitusosuus vuonna 2010 on **24,6 M€**. Tämä osuus kohdistuu perusparannuksiin ja korjausrakentamiseen.
- Omarahoitusosuudella rahoitettava korjausrakennusohjelma on **8,8 M€** vuonna 2010, **9,0 M€** vuonna 2011 ja **9,2 M€** vuonna 2012. Korjausrakennusohjelman hyväksyy tilaliikelaitoksen johtokunta.
- Omarahoitusosuudella rahoitettava suunnittelumääräraha talorakennushankkeiden yleissuunnittelua varten on vuosittain **0,3 M€**.

Seuraavassa ohjelmassa on laskettu myös investointien käyttötalousmenonvaikutuksia vuositasolla nykytilanteeseen verrattuna sekä yhteenlaskettuna 20 vuoden kerrannaisvaikutus.

Uusien hankkeiden rakennussuunnittelu käynnistetään keväällä 2010 sen jälkeen, kun kaupungin talouden tasapainotusohjelmaan liittyvät palveluverkkotarkastelut ovat valmistuneet.

RAKENNUKSET

Kaupungintalon peruskorjaus

1000 €	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	2010	2011	2012
Menot	7 950	5 950	2 000		
Tulot					

Kaupungintalon peruskorjauksen hankesuunnitelma on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 19.9.2005 § 103 ja luonnossuunnitelma (L2) teknisessä lautakunnassa 11.12.2007 § 774 hintaan 9 705 000 €. Rakennusurakkahinta on noin 1,7 M€ halvempi. Luonnossuunnitelman rakennusosa-arviosta irtaimisto-osuus (Irt/Inv) 300.000 € rahoitetaan keskushallinnon menokohdalta Irtain käyttöomaisuus. Vuonna 2008 kulttuuritoimelle on siirretty tämän hankkeen taidehankintaa varten 45 000 €.

Kaupungintalon peruskorjaus lisää kohonneina vuokratukustannuksina käyttötalousmenoja noin 500.000 € /v eli 10 M€ 20 vuodessa.

Teknisten virastojen talo

	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	2010	2011	2012
Menot	15 500	1 876	9 590	4 034	
Tulot					

Kaupunginvaltuusto on 14.2.2005 § 18 hyväksynyt teknisten virastotalon hankesuunnitelman. Rakennus sijoittuu Takalyötyn kortteliin 61. Oulun Tilakeskuksen johtokunta on 13.5.2009 § 46 hyväksynyt L2-vaiheen rakennusosa-arvioksi (ilman irtaimisto- ja taidehankintamäärärahoja) 15 500 000 €. Lisäksi hankesuunnitelmassa on varattu hankkeeseen liittyviä sitovia hallintokuntien irtaimistohankintakustannuksia (irt/inv) yhteensä 400 000 € ja kulttuuritoimen taidehankintamäärärahavaraus 70 000 €. Irtaimistohankinnat ajoittuvat vuodelle 2011 ja ne on kohdistettu kokonaisuudessaan teknisen keskuksen menokohdalle "Irtain käyttöomaisuus". Taidehankinnat ajoittuvat vuosille 2010 - 2011.

Kohteen rakennussuunnittelu on käynnistynyt kesällä 2008. Rakennustyöt käynnistyvät syksyllä 2009 ja kohde valmistuu keväällä 2011. Rakentamisaika on sidoksissa Galleria-korttelin muutostöiden aikatauluun.

Raatin liikuntakeskus

	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	2010	2011	2012
Menot	21 065	10 465	8 500	2 100	
Tulot		300	450		

Raatin liikuntakeskuksen hankesuunnitelma on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 13.11.2006 § 124. Oulun Tilakeskuksen johtokunta on 12.3.2008 § 26 hyväksynyt L2-vaiheen rakennusosa-arvioksi 21 065 000 €. Liikuntaviraston irtaimeseen käyttöomaisuuteen on varattu sitovasti 476 000 € Raatin irtaimiston hankintaa varten vuonna 2010 ja (irt/inv) ja kulttuuritoimelle Raatin taidehankintaa varten 19 000 € vuodelle 2009. Opetusministeriön myöntämä avustus hankkeelle on 750 000 €.

Hankesuunnitelman mukaan Raatin liikuntakeskuksen aiheuttamat lisäkäyttötalousmenot ovat 1 000 000 € vuodessa eli 20 M€ 20 vuodessa.

Urheilukenttien huoltorakennukset

	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	2010	2011	2012
Menot	418			418	
Tulot					

Kaakkurin liikuntakeskuksen huoltorakennus rakennetaan hankesuunnitelman (kv 17.10.2005 § 113) mukaisesti vuonna 2011. Kokonaiskustannus 418 000 € on korjattu syyskuun 2009 rakennuskustannusindeksillä. Käyttötalousmenot ovat noin 50 000 € vuodessa eli 1 M€ 20 vuodessa.

Kontinkankaan vanhan sairaalan peruskorjaus A- ja G- rakennukset

	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	2010	2011	2012
Menot	16 953	40	500	4 000	8 500
Tulot					

Kontinkankaan vanhan sairaalan tilat -hankesuunnitelma on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 19.3.2007 § 23. Hankesuunnitelmaa on tarkistettu vuonna 2009 mm yhteisröntgenhankkeen, Oulun Työterveyden järjestelyjen ja oppimiskeskuksen hankkeen vuoksi. Vuoden 2010 määräraha on rakennussuunnittelua varten. Rakennustyöt ajoittuvat vuosille 2011 - 2013.

Rajakylän hoiva

	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	2010	2011	2012
Menot	10 777	2 560	7 900	500	
Tulot			708		

Rajakylän hoivan hankesuunnitelma on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 18.2.2008 § 14 hintaan 13 175 000 €. Urakkahinta alittaa hankehinta-arvion noin 2,4 M €:lla. Valtion Asuntorahasto (ARA) on tehnyt ehdollisen varauspäätöksen Rajakylän hoivan kehitysvammaisten asumisyksikön investointituesta 708 155 €. Hanke valmistuu vuodenvaihteessa 2010 – 2011.

Hankkeeseen liittyviä sitovia irtaimistohankintakustannuksia (irt/Inv) varten hallintokuntien irtaimeen käyttöomaisuuteen on varattu vuodelle 2010 varoja seuraavasti: sosiaali- ja terveystoimi 618 000 €, kulttuuritoimi (kirjasto) 141 000 € ja vuodelle 2009 kulttuuritoimi 64 000 € taidehankintaa varten.

Hankkeen aiheuttamat käyttötalousmenolisäykset tulevat olemaan noin 5,8 M€ vuodessa eli 116 M€ 20 vuodessa.

Hiirosenkodin peruskorjaus

	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	2010	2011	2012
Menot	20 792	200	760	5 000	8 000
Tulot					

Hiirosenkodin hankesuunnitelma on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 16.2.2009 § 11 hintaan 23 428 000 €. Hankkeen syyskuun 2009 rakennuskustannusindeksillä tarkistettu hinta on 20 792 000 €. Hanke on ajoitettu heti Rajakylän hoivan valmistumisen jälkeen vuosille 2011 - 2013, jotta Rajakylän hoivaa voidaan käyttää Hiirosen vanhainkodin evakkopaikkoina. Hankkeen irtaimisto- ja taidehankinnat kohdistuvat vuodelle 2013.

Hankkeen aiheuttamat käyttötalousmenolisäykset tulevat olemaan noin 4,8 M€ vuodessa eli noin 96 M€ 20 vuodessa.

Metsokankaan päiväkotito

	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	2010	2011	2012
Menot	4 048		1 000	3 048	
Tulot					

Hankesuunnitelma on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 14.9.2009 § 84. Vuodelle 2011 kohdistuva irtaimistokustannus (irt/inv) on 250 000 € ja taidehankinta 35 000 €.

Hankkeen aiheuttaa 1 545 000 euron vuosittaiset käyttötalousmenot eli yhteensä noin 31 M€ 20 vuodessa.

Ritaharjun monitoimitalo

	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	2010	2011	2012
Menot	18 570	12 230	6 340		
Tulot					

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt hankesuunnitelman 18.9.2006 § 94. Investoinnin rakennusosa-arvio (L2) 20 961 000 € on hyväksytty Oulun tilakeskuksen johtokunnassa 12.3.2008 § 26. Rakennusurakan hinta on 18 570 000 €. Opetustoimen osuus investoinnista on noin 75 %. Hankkeen yhteydessä valmistuu samanaikaisesti liikuntaviraston urheilukenttä. Ritaharjun monitoimitalo valmistuu syysksi 2010.

Hankkeen kaikki sitovat irtaimistohankintakustannukset (irt/Inv) 1 047 000 € on keskitetty opetustoimen menokohdalle "Irtain käyttöomaisuus". Kulttuuritoimen budjetissa on 86 000 € taidehankintaa varten.

Hankkeen synnyttämät käyttötalousmenot ovat 6,2 M€ / v eli noin 124 M€ 20 vuodessa.

Kaukovainion koulun peruskorjaus

1000 €	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	2010	2011	2012
Menot	9 675		100	6 000	3 575
Tulot					

Kaukovainion koulun hankesuunnitelma on käsitelty kaupunginvaltuustossa 10.11.2008 § 121 tavoitehinta-arviolla 10 452 000 €. Hankkeen syyskuun 2009 rakennuskustannusindeksillä tarkistettu hinta on 9 675 000 €. Opetustoimen irtaimistovaraus (irt/inv) on 605 000 € vuodelle 2012 ja kulttuuritoimen taidehankintavaraus 55 000 € vuodelle 2012 on otettu huomioon tässä talousarviossa menokohdissa "Irtain käyttöomaisuus". Vuoden 2010 määräraha on rakennussuunnittelua ja hankesuunnitelman tarkistusta varten.

Hankkeen synnyttämät käyttötalousmenot ovat noin 2,0 M€ / v eli noin 40 M€ 20 vuodessa.

Kastellin monitoimitalo

1000 €	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	2010	2011	2012
Menot	42 861	370	1 000	1 000	12 000
Tulot					

Kastellin monitoimitalon hankesuunnitelma on käsitelty kaupunginvaltuustossa 24.8.2009 tavoitehinta-arviolla 42 861 000 €, jonka lisäksi irtaimistovaraus on 2 565 000 € ja kulttuuritoimen taidehankintavaraus 220 000 €. Vuonna 2009 järjestetään arkkitehtikilpailu, jonka jälkeen hankkeen rakennussuunnittelu käynnistyy. Rakennussuunnittelun yhteydessä tutkitaan erilaisia hankkeen rahoituksen, toteutuksen ja kiinteistön ylläpidon malleja. Hankkeen rakentaminen ajoittuu vuosille 2012 – 2014.

Hankkeen synnyttämät nettokäyttötalousmenolisäykset kombikirjasto ja liikuntatilat mukaan lukien ovat Kastellin ja Karjasillan nykyisiin koulumenoihin verrattuna noin 1 M€ / v eli noin 20 M€ 20 vuodessa.

Vesalan monitoimitalo

	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	2010	2011	2012
Menot	5 678	3 047	2 631		
Tulot					

Ylikiimingin kunnanvaltuusto on hyväksynyt Vesalan monitoimitalon hankesuunnitelman 11.6.2008 tavoitehinta-arviolla 5 678 000 €, jonka lisäksi irtaimistovaraus on 324 000 € ja kulttuuritoimen taidehankintavaraus 28 000 €. Oulun kaupunginvaltuusto on 17.6.2008 hyväksynyt kuntien yhdistymisavustuksesta käytettäväksi 6,0 M€ Vesalan monitoimitaloon.

Myllytullin uuden osan peruskorjaus

	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	2010	2011	2012
Menot	4 487				200
Tulot					

Myllytullin koulun uudemman osan hankesuunnitelma on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 13.10.2008 § 116 tavoitehinta-arviolla 4 993 000 €, jonka lisäksi irtaimistovaraus on 137 000 € ja kulttuuritoimen taidehankintavaraus 23 000 €. Hankkeen syyskuun 2009 rakennuskustannusindeksillä tarkistettu hinta on 4 487 000 €. Vuoden 2012 määräraha on rakennussuunnittelua varten.

Ruskonselän paloasema

	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	2010	2011	2012
Menot	2 726		100		
Tulot					

Oulun kaupunginvaltuusto on hyväksynyt Ruskonselän paloaseman hankesuunnitelman 18.5.2009 tavoitehinta-arviolla 2 925 000 €, jonka lisäksi irtaimistovaraus on 124 000 €. Hankkeen syyskuun 2009 rakennuskustannusindeksillä tarkistettu hinta on 2 726 000 €. Vuoden 2010 määräraha on hankkeen rakennussuunnittelua ja rahoitussuunnittelua varten. Oulu-Koillismaan pelastuslaitos on esittänyt hankkeen toteuttamista vuosina 2011 – 2012.

TILALIIKELAITOKSEN ERILLISINVESTOINNIT YHTEENSÄ

	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	2010	2011	2012
Menot			40 421	26 100	32 275
Tulot			1 158		

Tilaliikelaitos toteuttaa lisäksi vuosittain johtokunnan päätöksellä korjausrakentamishjelman **8,8 M€** vuonna 2010, **9,0 M€** vuonna 2011 ja **9,2 M€** vuonna 2012. Korjausrakentaminen rahoitetaan vuokriin sisältyvillä poisto-osuuksilla. Tilakeskuksen talousarvioon on lisäksi varattu hankkeiden yleissuunnittelua varten vuosittain **0,3 M€**.

LIKELAITOKSET JA OULUN KAUPUNGIN KEHITTÄMISRAHASTO

OULUN ENERGIA -KONSERNI

ARVOT

- Asiakaskeskeisyys
- Tuloksellisuus
- Yhteiskuntavastuu
- Uudistuminen

VISIO

Visio 2015

Oulun Energia –konserni on johtava energia-alan toimija Pohjois-Suomessa. Se edistää kilpailukykyisillä ja kehittyvillä palveluillaan seudun asukkaiden hyvinvointia ja elinkeinoelämän elinkelpoisuutta sekä kantaa vastuunsa ympäristöstään ja henkilöstöstään.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT

1. Asiakkaiden tarpeista lähtevä paras asiakaspalvelu
2. Hallitaan koko toimintoketjua polttoaineesta myyntiasiakkaisiin Pohjois-Suomessa, Pohjoista voimaa -konsepti.
3. Alueen asukkaille häiriötön ja turvallinen energian saanti kilpailukykyiseen hintaan
4. Monipuolistetaan tuotanto- ja polttoainevalikoimaa, lisätään energiatuotannon joustavuutta ja lisätään biopolttoaineiden käyttöä.
5. Turvataan kaupungin tuloutus kasvattamalla omaisuuden arvoa, ja toiminnan kannattavuus säilytetään vähintään nykyisellä tasolla.
6. Yhteistyön ja tarvittaessa omistusjärjestelyjen avulla kehitetään alueen energialiiketoiminnan kilpailukykyä.
7. Korkeatasoinen energia-alan osaaminen Pohjois-Suomessa. Hallitaan myös globaali kaupankäynti.
8. Vahva markkinaosuus säilytetään toiminta-alueella ja lisätään uusia asiakkuuksia.

Kr. Menestystekijät	Strategiset tavoitteet	Tavoite 2010	Mittari
Palvelut vastaavat asiakkaiden tarpeita	Varotaan yli- tai alilaaatua, sähköisiä palveluja lisätään	Konsernin laatupolitiikka linjassa, markkinoidaan käyttäen nopeita viestintäkanavia, CRM on käytössä kaikilla osa-alueilla. WWW-sivujen uudistus jatkuu ja toiminnallisuus tukee AMR:stä saatavia tietoja. Mittaustietokanta on käytössä.	Toteutuma

Uusien asiakkaiden hankinta	Kannattavien asiakkaiden segmentointi ja asiakassegmenttien mukainen palvelutaso. Kilpailukykyiset hinnat.	Asiakkuuksien määrä kasvaa, vaikka kilpailun kautta omasta alueen asiakkuuksista menetetään. Kiristyvistä kilpailusta huolimatta positiivinen asiakasvirta (sähkö-, kl-, siirto-, sähkövero-, päästökauppa-korotukset)	Asiakasmäärä
Tuloutustaso omistajan määrittelemällä tasolla	Rahoitusvaikutus kaupungille suunnitelmallista	21 M€ (19,6) Sipo % vuoden 2008 tasolla (OE) Sipo % EMV sallima (OSV Oy)	Tuloutus Sijoitetun pääoman tuotto %
Yhtenä kokonaisuutena johtaminen	Oulun Energiasta muodostuu konsernityyppisesti toimiva ja ajatteleva yksikkö uudessa yritysrakenteessa.	Päätöksenteon reagointinopeus isojen kilpailijoiden konserniyhtiöitä vastaan.	Toteutuma

TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOKSET SUUNNITTELUKAUDELLE

Kansainvälisyys lisääntyy edelleen

Toimintaympäristö on muuttunut viime syksystä merkittävästi. Vuonna 2010 IMF arvioi maailmantalouden kääntyvän kasvuun kehittyvien maiden ja USA:n vetäminä. Euro-alueen talouksien IMF arvioi vuonna 2010 vielä lievästi supistuvan. Yleinen heikentynyt taloudellinen tilanne on heijastunut myös energiasektorille kysynnän laskuna. Suomen sähkönkäyttö väheni lähes 10 prosenttia ensimmäisellä vuosipuoliskolla, teollisuudessa 12 kuukauden sähkönkäyttö on supistunut heinäkuusta 2008 noin 16 prosenttia. Liukuva 12 kuukauden sähkönkäyttö on nyt samalla tasolla kuin 2000-luvun alkuvuosina. Tilanne heijastuu muutoksena vähittäismyyntiin, siirtoon sekä sähköpörssiin, jossa kulutuksen väliaikainen leikkautuminen näkyy markkinahintojen laskuna kaikissa tuoteryhmissä. Talouskriisi näkyy myös kuntatalouden heikentymisenä, rahoituksen saatavuuden kiristymisenä ja jatkossa myös luottotappioiden lisääntymisenä.

Ympäristötietoisuuden lisääntyminen on osa toimintaympäristön muutosta. Lupaprosessien tiukentuminen heijastuu siirtoon, tuotantoon ja polttoaineisiin. Vähittäismarkkinoilla vihreiden tuotteiden kysyntä ei ole Oulun seudulla ollut muun maan tasolla, vaan kilpailu on lähes kokonaan hinnoitteluperusteista.

Pohjoismaisten energiamarkkinaviranomaisten visio yhteisistä sähkön vähittäismyyntimarkkinoista 2015 etenee sitä mukaa kuin AMR (mittareiden älykäs etähallinta) edistyy. Tällä hetkellä verkkoyhtiöt ovat ennakoitua nopeamman vaihtopakon tultua laiksi haasteen edessä, ja jatkossa vähittäismyyntistä tulee suoraan kansainvälisen markkinan osa. Integroitujen energiakonsernien asema paranee edelleen, ne eivät ole jääneet odottamaan, vaan useita ulkomaisia konserneja pyrkii Suomen ja Oulun seudun markkinoille uusilla ja aggressiivisilla toimintakonsepteilla. Pyrkimyksenä arvioidaan olevan konserniyhtiöiden erottaminen ja erikseen heikentäminen ja sitä kautta laajemman markkinan saaminen Suomesta.

Liikelaitosten kilpailu oikeudellista asemaa koskevat arviot (EU, TEM) ennakoivat, että avoimilla markkinoilla toimivat liikelaitokset joutunevat suunnittelukaudella arvioimaan toimintansa lähtökohtia.

OULUN ENERGIAN TOIMINNALLISET PAINOPISTEET

Oulun Energia –konsernin tulevan vuoden toimintasuunnitelma perustuu Oulun Energian johtokunnan kokouksessaan 17.6.2009 § 59 hyväksymään esitykseen "Oulun energiakonsernin strategian ja toiminnan kehittämisehdotukset" sekä tältä pohjalta hyväksytyyn matriisiorganisaatioon, josta on tehty päätös 17.6.2009 § 62. Johtokunta omalta osaltaan hyväksyy koko konsernia koskevat suuntaviivat ja tavoitteet asettaen samalla eri liiketoiminnoille ja yhtiöille tavoitteita.

Konsernin tavoitteet

Koko Oulun Energia -konsernia johdetaan yhtenä kokonaisuutena. Konserni toteuttaa valtuuston edellyttämät toiminnalliset ja liiketaloudelliset tavoitteet. Liiketoimien ja erillisten yhtiöiden tavoitteiden tulee tukea koko kokonaisuutta. Johtokunta seuraa tavoitteiden toteutumista ja raportoi niistä kaupunginhallitukselle.

Tulevana vuonna konsernin organisaatio on saatava toimimaan tehokkaasti ja sille on luotava dynaaminen johtoryhmä. Johtolle tulee tehdä selkeät toimenkuvat. Koulutusta tulee järjestää sekä johtokunnalle että eri yhtiöiden hallituksille. Johtokunnan tulee seurata eri yhtiöiden ja liikelaitoksen verkottumista ja kehittymistä siten, että näillä toimenpiteillä vahvistetaan Oulun Energian asemaa markkinoilla.

Johtokunta varmistaa sen, että kaikki Oulun Energia -konserniin kuuluvat yhtiöt ja liiketoimet luovat positiivista yrityskuvaa ja yhtenäistä kuvaa Pohjoista voimaa -toimijana.

Oulun Energian henkilöstöä tulee kehittää ja varmistaa, että Oulun Energiassa säilytetään osaaminen, jota tulevassa kansainvälistyvässä energiatoiminnassa tarvitaan. Oulun Energialle kehitetään riskienhallinta, joka palvelee koko yritystä. Johtokunta ohjaa tuotantopanoksia tarvittaessa yli eri liiketoimintojen.

Toimialakohtaiset strategiset päätavoitteet

Polttoaineet

Polttoaineyksikkö aloittaa toimintansa 1.9.2009. Polttoaineet on katsottu niin tärkeäksi tuotantotekijäksi, että ne nostetaan omalle liiketoimintatasolleen. Polttoaineyksikön uusi johtaja saa useita haasteita. Huonojen turvekesien jälkeen on polttoaineiden saanti voitava turvata. Nykyiset pitkäaikaiset turvesopimukset ovat voimassa vuoden 2010 loppuun ja neuvottelut uusista sopimuksista on aloitettava välittömästi ja varmistettava oma turvetuotanto ja sitä täydentävät polttoaineiden ostosopimukset.

Oulun Energian johtokunta on päättänyt 24.6.2009 § 74 Oulun Energian polttoainehankinnan vahvistamisesta, ja Oulun Energian biopolttoaineiden hankintaan tullaan panostamaan ja yksikköön on hankittu puupolttoaineiden hankinnan osaamista. Uusien sopimusten yhteydessä joudutaan tarkastelemaan Turveruukin asemaa Oulun Energia -konsernissa. Lisäksi Oulun Energialla on oltava selkeä näkemys yhtenä Vapo Oy:n omistajana siitä, miten Vapoa tulisi kehittää turpeen käyttäjien edut huomioon ottaen. Biopolttoaineiden, puun yms. käytön

lisäämisen rinnalla on varmistettava hiilivaihtoehto kriisin aikaisessa Oulun kaupungin lämpöhuollon turvaamisessa.

Tuotanto

Oulun Energian tuotanto saa vastuulleen tulevan jätteen hyötykäyttöön perustuvan voimalaitoksen rakentamisen. Laitokselle hankittavan jätteen toimituksista on sovittava Oulun Jätehuollon kanssa. Toppila 1:n ja 2:n osalta tehdään tarvittavia revisioita siten, että niiden toiminta jatkuu 2010-luvun lopulle. Uusien voimalaitoshankkeiden lupa- yms. päätökset vaativat erittäin pitkän valmistelun. Siksi biodieselin tuotantolaitoksen rakentamismallin tai uuden lähinnä Toppila 1:tä korvaavan voimalaitoksen rakentamisen valmistelu on aloitettava.

Tuotanto vastaa myös kaukolämmön rakentamisesta, jossa Haukipudas liitetään Toppilan voimalaitoksen verkostoon, ja mikäli kehitystä Kiimingin suunnalla tapahtuu, on harkittava, missä vaiheessa kaukolämpöputki Oulusta Kiimingin keskustaan rakennetaan.

Sähkökauppa

Sähkökaupassa tuleva vuosi on erittäin haasteellinen, sillä sähkön markkinahinta on ollut pitkään alhaalla ja näyttää lähivuosina jäävän alhaiselle tasolle. Vanhat finanssikauppaan perustuvat hyvähintaiset suojaukset laukeavat ja sähkökaupan tulot pienenevät oleellisesti. Nykyinen lama on vähentänyt sähkökaupan volyymeja, ja se näkyy sähkökaupan tuloksessa. Sähkökaupalle tullaan tarkistamaan riskienhallintajärjestelmää ja laajentamaan riskienhallinta koskemaan myös polttoaineiden tuotanto- ja hankintariskejä.

Sähkökauppa vastaa osakkuuksista muissa voimayhtiöissä. Lähivuosina tuulivoimahankkeita on tulossa, ja Oulun Energia tulee tilanteen mukaan osallistumaan näihin hankkeisiin. Pohjolan Voima Oy:n osakkaana Oulun Energian tulee pääsääntöisesti olla mukana niissä hankkeissa, joita Pohjolan Voima Oy tai EPV Energia Oy toteuttavat.

Oulun Sähkönmyynti Oy

Oulun Sähkönmyynti Oy:n talous tulee kuluvan vuoden lisäksi vielä tulevana vuonna olemaan erittäin vaikea. Yhtiö tekee ns. lisäarvon poiston vielä vuonna 2010. Tämän jälkeen lisäarvon poisto poistuu ja poistokäytäntö muuttuu parantaen tulosta.

Oulun Sähkönmyynti Oy:n täytyy alenevien hintojenkin kanssa pystyä vastaamaan niihin markkinointi-iskuihin, jotka tulevat pääasiassa Suomen ulkopuolisilta yrityksiltä. Yhtiön on varauduttava tulevaisuudessa pohjoismaiseen vähittäismarkkinaan. Markkinoita tulee ohjaamaan myös automaattinen mittarinluenta, joka tulee käyttöön ja muuttaa vähittäiskaupan entistä nopeatemposemmaksi.

Oulun Energia Siirto ja Jakelu Oy

Siirron ja jakelun osalta on esillä verkon rakentamisurakoinnin eriyttäminen, ja perustettavan yhtiön verkottuminen. Verkko-urakointi tulee olemaan lähivuosina kilpailtu toimiala, sillä verkon rakentaminen nykyisen laman jatkuessa automaattisesti vähenee. Mahdollisuuksina on katuvalaistuksien uusiminen entistä tehokkaampiin valaisimiin. Myös automaattiseen mittarinluentaan liittyvät työt työllistävät. Oulun Energian ja naapuriyhtiöiden osalta on mahdollisuus panostaa entistä enemmän sähköverkon huoltoon, sillä aikaisemmin uudisrakentamisen työllistäessä huoltotöitä on jäänyt suoritettavaksi nyt laman aikana.

Konsernihallinto

Konsernihallinnon tulee pitää huolta sekä yhtiöiden että koko konsernin taloudesta, sisäisestä tarkastuksesta ja ainakin alkuvaiheessa myös asiakaspalvelusta. Uuteen konserniin on luotava talousjärjestelmä ja talouden seuranta palvelemaan koko kokonaisuutta.

Konsernin tietojärjestelmät ja rahoitus

Rahoitus erityisesti tulevan jätteenpolttolaitoksen osalta tulee olemaan merkittävä ja työllistävä tehtävä Oulun Energiassa. Rahoitus toteutetaan yhteistyössä keskushallinnon kanssa, mutta rahoituksen ehdot tulevat Oulun Energian hoidettavaksi. Konsernin on luotava tietojärjestelmät, jotka kattavat koko konsernin tieto- ja televerkot.

Henkilöstö

Konsernin henkilöstö tulee kuulumaan useisiin eri liittoihin, ja tämä aiheuttaa useita työehtoneuvotteluja. Konsernin sisällä työntekijöitä tulee kohdella mahdollisimman tasapuolisesti eri työehtosopimuksista huolimatta.

Liikelaitoskohtaista henkilöstösuunnitelmaa ei ole esitetty, koska toiminnan ja talouden kehittämissuunnitelmassa tavoitteena oleva kustannussäästö merkitsee myös henkilöstön vähentymistä esimerkiksi eläköitymisen hyödyntämisen avulla. Käyttösuunnitelmassa tulee arvioida henkilöstön määrän tarve. Täyttölupamenettelyssä tehdään lopullinen päätös uusista palvelussuhteista. Tämä menettely on voimassa talouden ja toiminnan kehittämissuunnitelman ajan.

Suunnitelmat määräaikaisten palvelussuhteiden vakinaistamisesta ja uusiin tehtäviin perustettavista palvelussuhteista on kirjattu kokonaismäärinä kaupunkitason henkilöstösuunnitelmaan. Tämä parantaa kaupunkitasoista henkilöstöressurssien kohdentamista juuri oikeaan tarpeeseen oikeassa paikassa.

Viestintä ja markkinointi

Oulun Energia -konsernin sisällä tulee olla selkeä ja yhtenäinen ulkoinen ja sisäinen viestintä ja markkinointi. Siten turvataan maineenhallinta. Erityisesti tullaan panostamaan Pohjoista voimaa -teemaan, jolla tuodaan esille Oulun Energian paikallisuutta. Oulun Energian vahvuus on paikallisuus asiakaspalvelussa, työllistämässä ja luonnonvarojen tehokkaassa käytössä.

Tulos ja tunnusluvut

Oulun Energia -konsernin liikevaihdon arvioidaan olevan yhteensä 215 (200) M€. Sähkönmyyntituottojen arvioidaan tämänhetkisinä markkinahintaennusteilla olevan 55 % (57) liikevaihdosta 118 (115)M€, lämmönmyyntituottojen 27 % (24) liikevaihdosta, 57 (49) M€, siirtotuottojen 11 % (10) eli 24 (20) M€. Biopolttoaineiden myyntituottoja arvioidaan olevan 4 % (4) liikevaihdosta, 8,6 (8,1) M€ ja palveluntuotannon 3 % (4) eli 5,6 (7,2) M€.

Oulun Energia -konsernin liikevoiton arvioidaan olevan 38,9 (46) M€. Liikevoiton ennustetaan heikkenevän 7,1 M€ vuoteen 2008 verrattuna. Syynä tähän on alentunut sähkömarkkinahinta yhdessä polttoaineiden hankinnan kokonaiskustannuksen kasvun, mm. puupolttoaineiden lisääntyneen käytön takia, kiristynyt kilpailu, päästökaupan ja muiden kustannusten nousu. Myös suojaustaso on turvepulan jäljiltä alemmalla tasolla kuin vertailuvuonna.

Oulun Energia liikelaitoksen liikevaihdon arvioidaan olevan 170 (161,4) M€. Liikevoiton arvioidaan olevan 24,4 (37,3) M€. Tilikauden tulos 6,3 (21,8) M€, heikkenee 15,5 M€ verrattuna vuoden 2008 toteutuneeseen.

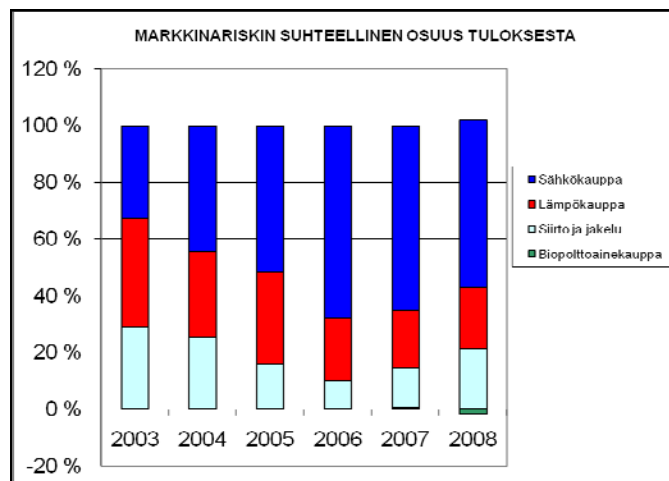
Liikevaihtoennuste on tehty elokuun alun markkinahintaennusteilla, ja niihin sisältyy riskiä suojaussuunnitelmasta huolimatta. Hintavaihtelut markkinahinnoissa ovat viime aikoina voimistuneet. Toimintasuunnitelmassa oletetaan tuotantomäärien olevan polttoainesopimusten mukaiset.

Riskit ja riskienhallinta

Turveriski vaikuttaa koko ketjuun. Kahden heikon turvekesän jälkeen realisoitunut riski toteutuu nyt siten, että tuotantokapasiteettia ei ole voitu myydä optimaalisesti etukäteen markkinoille tarvittavan polttoaineen puuttuessa, eikä turvekesän 2009 tuloksia ole ollut mahdollista ennakoita. Tuotantomäärien ennustusten muutoksilla on merkittäviä vaikutuksia Oulun Energian riskienhallintamallin antamaan myytävään positioon ja sitä kautta tulevien tilikausien tulokseen ja rahoituslaskelmaan. Jatkossa hiilenpolttoon varautuminen pienentää tätä riskiä.

Sähkön markkinahinta on jäänyt alemmas kuin viime vuonna. Riskienhallintamalli auttaa lyhyiden häiriöiden ylitse, mutta tilanteen jatkuessa pitkään tulostasoa tulee pysyvästi asettumaan markkinahinnan osoittamalle tasolle. Tämä tarkoittaa Oulun Energian konsernitasolla noin 30 miljoonan euron tasokorjausta alaspäin verrattuna 2007-2008 hyviin tuloksiin.

Riskienhallinta on Oulun Energian, Oulun Energia Siirto ja Jakelu Oy:n ja Oulun Sähkönmyynti Oy:n toimintaperiaatteiden mukaisesti sisällytetty osaksi yhtiön liiketoimintaprosesseja. Tavoitteena on riskienhallintapolitiikassa määriteltyjen riskien tunnistaminen, valvonta ja toiminnan jatkuva kehittäminen. Yrityksissä noudatetaan yrityskohtaista toiminta- ja kehittämisjärjestelmää, joka täyttää standardissa SFS-EN ISO 9001:2000 ja ISO-14000 esitetyt vaatimukset. Sertifioidut laatu- ja ympäristöjärjestelmät, auditoinnit ja johdon katselmukset takaavat sitoutumisen yrityksen ympäristöasioiden jatkuvaan ja hallittuun kehittämiseen. Turveruukki Oy:ssä panostetaan ympäristöön ja elinkaariajatteluun turvetuotannossa.

Kuva 1. Markkinariskin suhteellinen osuus tuloksesta Oulun Energia -konsernissa.

Tuottotavoite

Toimintasuunnitelmassa vuodelle 2009 tuottotavoite kokonaisuudessaan on 20,975 M€ tytäryhtiöiden osuudet ohjattuna Oulun kaupungille Oulun Energia -liikelaitoksen kautta.

Oulun Energia Siirto ja Jakelu Oy:n arvioidaan pääsevän omaan velkakirjojen mukaiseen tulostavoitteeseensa, suurin kysymysmerkki sisältyy rahoitusaseman säilyttämiseen positiivisena investointitarpeen pysyessä suhteessa korkeana.

Oulun Sähkönmyynti Oy:n arvioidaan omalta osaltaan tulouttavan lainan korkoja ja lyhennyksiä velkakirjojen mukaisesti. Tulostavoitteen sisältyy vaara, että markkinahinnat ohjaavat sähkön hinnoittelua niin että kireässä kilpailutilanteessa voidaan joutua tinkimään ennakoitua enemmän vähittäismyyntihinnoista.

Turveruukilla ei ole tulostavoitteita, tavoitteet liittyvät polttoaineisiin ja niiden vaihteluiden vähentämiseen sekä kustannustason pitämiseen kilpailukykyisenä.

Hinnoittelu

Kaukolämmön hintoja Oulun Energia nosti vuoden 2009 talousarviossa kustannusten nousun ja hintojen jälkeenjääneisyyden vuoksi 14 prosenttia. Yleisen hintatason nousu, polttoainepula, hintavääristymä suhteessa vertailukaupunkien hintoihin ja muihin lämmitysmuotoihin verrattuna edellyttivät korotuksia kaukolämmön energiamaksuihin. Oulun Energia -liikelaitoksen tuotannon polttoainerakenne on muuttumassa enemmän turvetta kalliimpien puupohjaisten polttoaineiden suuntaan, osin ympäristön ja osin turvepulan aiheuttamasta syystä. Siten tarve korotukseen on edelleen olemassa. Vuoden 2010 talousarvioon on sisällytetty energiamaksujen suuruusluokaltaan 10 prosentin korotus.

Sähkön siirtohintoihin tehdään muutoksia Energiamarkkinaviraston salliman kohtuullisen tuoton puitteissa. Sähkön myyntihinta määräytyy markkinoilla. Molemmista päättää ko. yhtiöiden hallitus.

Investoinnit ja rahoitus

Jäte-energiaa hyödyntävän voimalaitoksen rakentaminen on sisällytetty Oulun Energia -konsernin ja siellä Oulun Energia -liikelaitoksen tuotannon toimintasuunnitelmaan. OE:n rahoituslaskelmassa sen rakentaminen edellyttää lainanottoa. Investoinnista tehdään erillinen päätös erillisine rahoitus suunnitelmineen. Alustavasti voimalaitoksen kustannusarvio on 79 M€. Arvioita vaikeuttaa nykyisen laman mahdollinen vaikutus kustannuksiin. Investointikustannukset sisältävät rakennusaikaiset korot. Investointi jakautuu ainakin kolmelle vuodelle. Hankkeelle on haettu TEM:n 15 prosentin investointitukea. Mikäli tuki myönnetään, kuten on myönnetty vastaaville hankkeille, sijoitetun pääoman tuotto nousee 9 prosenttiin ja lisävelan tarve vähenee vastaavasti tuen verran.

Investoinnit vuodelle 2010 Oulun Energia -konsernissa tulevat olemaan noin 59 (32,9) M€. Oulun Energia -konsernin ja liikelaitoksen investoinnit toteutunevat jälleen selvästi poistoja isompina, ja tarkastelujaksolla investointitarve jatkuu suurena. Investoinneissa pitää tarkastelujaksolla 2010-2012 lopussa varautua Toppilan voimalaitosten korvaamiseen.

Rahoituslaskelma osoittaa ylijäämää noin 4 M€, missä on otettu huomioon 30 M€ ulkopuolinen lainoitus jätteen hyötykäyttöön perustuvan voimalaitoksen rakentamiseen.

Oulun Energia -liikelaitoksen investoinnit ovat yhteensä 43,1 M€. Merkittävimmät investoinnit jätteen hyötykäyttöön perustuvan laitoksen ohella ovat kaukolämpöverkon rakentaminen kaupungissa, ja ensi vuonna kohteet painottuvat suurelta osin saneeraustöihin. Vuonna 2011 investoinnit nousevat noin 58,4 miljoonaan euroon, ja vuonna 2012 edellyttävät 29,4 M€ investointitasoa. Liikelaitoksen rahoituslaskelma osoittaa noin 2,8 M€ ylijäämää ilman jätteenpolttainvestointia, eli ennustetarkkuudet huomioiden nollatulosta. Ulkopuolista rahoitusta ei tarvita jätteen hyötykäyttöön perustuvaa laitosta lukuun ottamatta.

INVESTOINNIT

OULUN ENERGIA KONSERNI		2 010	2 011	2 012	2 013
		(1000 €)			
KÄYTTÖMAISUUSINVESTOINNIT					
TIETOHALLINTO					
	Atk-laitteet ja -ohjelmat	370	200	200	200
YRITYSPALVELU					
	Rakennukset	120			
	Konttorikoneet ja kalusteet	40			
	Työkoneet ja kalusto	30			
		190	190	190	190
SÄHKÖVERKKO					
	Siirtoverkosto (310)	1 100	600	1 500	800
	Jakeluverkosto (310)	6 200	6 800	6 200	7 000
	Kuluttajamittalaitteet (310)	4 000	4 000	4 000	2 000
	Kaukokäyttö- ja viestijärjestelmät	75	75	75	75
	Työkoneet ja kalusto(310)	200	200	200	200
	Akt- ohjelmat	100	100	100	100
		11 675	11 775	12 075	10 175
URAKOINTI					
	Koneet ja kalusto, palvelutoiminta	100	100	100	100
ENERGIANTUOTANTO JA KAUKOLÄMPÖ					
Energiantuotanto					
	Voimalaitokset, Toppilat	6 550			
	Voimalaitokset, Merikoski	250			
	Lämpökeskukset	300			
	Rakennukset ja rakennelmat	150			
	Työkoneet ja kalusto	550			
		7 800	13 000	14 000	14 000
Kaukolämpö					
	Kaukolämpöverkosto	4 396			
	Mittalaitteet	300			
	Työkoneet ja kalusto	35			
	Kaukokäyttöjärjestelmä	0			
		4 731	5 000	6 000	6 000
POLTOAINE (TURVERUUKKI)					
	KERTAKORVAUKSET MAANOMISTAJILLE	80	80	80	80
	MUUT PITKÄVAIKUTTEISET MENOT	50	50	50	50
	SUONKUNNOSTUS	2 800	2 800	2 800	2 800
	KONEET JA KALUSTO	700	700	700	700
	MAA-ALUEET	500	500	500	500
	Yht.	4 130	4 130	4 130	4 130
OULUN ENERGIA LIIKELAITOS		13 091	18 390	20 390	20 390
OULUN ENERGIA KONSERNI		28 996	34 395	36 695	34 795
MUU RAHANKÄYTTÖ					
	Jätteen energiahyötykäyttö	30 000	40 000	9 000	
OULUN ENERGIA LIIKELAITOS YHTEENSÄ		43 091	58 390	29 390	20 390
OULUN ENERGIA KONSERNI YHTEENSÄ		58 996	74 395	45 695	34 795

KESKEISET TALOUDEN TUNNUSLUVUT OMISTAJAOHJAUKSEN NÄKÖKULMASTA

ENERGIA - LIIKELAITOS

Tunnusluvut	TP 2008	TA 2009	TA 2010	TS 2011	TS 2012
Toiminnan laajuus					
• Liikevaihto	131 405	146 412	170 250	172 520	174 821
• Investoinnit	20 357	24 028	43 091	58 390	29 390
Kannattavuus	37 310	32 282	24 383	23 724	23 037
• liikeylijäämä	14,8 %	12,4 %	8,4 %	7,3 %	6,8 %
• sij.pääoman tuotto, %	23%	23%	23 %	23 %	23 %
• korvaus peruspääomasta ja pääomavelasta %					

OULUN KAUPUNKI
Oulun Energia

TULOSLASKELMA	TP 2008	TA 2009	TALOUSARVIO 2010	TS 2012	TS 2013
1 000 €					
LIIKEVAIHTO	161 405	146 412	170 250	172 520	174 821
Valmistus omaan käyttöön	20	104	25	25	26
Liiketoiminnan muut tuotot	2 405	2 159	2 296	2 331	2 366
Tuet ja avustukset kunnalta	27	30	0	0	0
Materiaalit ja palvelut					
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-99 583	-90 284	-118 946	-121 325	-123 751
Palvelujen ostot	-7 707	-6 190	-7 778	-7 934	-8 092
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-6 250	-6 776	-7 320	-7 466	-7 616
Henkilöstösivukulut					
Eläkekulut	-1 813	-1 661	-1 969	-2 008	-2 048
Muut henkilöstösivukulut	-462	-449	-532	-543	-554
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-8 966	-9 428	-10 400	-10 608	-10 820
Liiketoiminnan muut kulut	-1 766	-1 835	-1 244	-1 269	-1 294
LIIKEYLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	37 310	32 082	24 383	23 724	23 037
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	5 099	4 500	3 935	3 935	3 935
Muut rahoitustuotot	265				
Kunnalle maksetut korkokulut					
Muille maksetut korkokulut	-1 013	-950	-950	-950	-950
Sijoitetun pääoman korvaus	-19 839	-19 839	-20 975	-20 975	-20 975
Muut rahoituskulut	-2		-50	-50	-50
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ ENNEN SATUNNAISERIA JA V	21 820	15 793	6 343	5 684	4 997
Satunnaiset tuotot ja -kulut					
Satunnaiset tuotot					
Satunnaiset kulut					
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	21 820	15 793	6 343	5 684	4 997
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)					
Vapaaeht. varausten lisäys (-) tai vähennys (+)					
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	21 820	15 793	6 343	5 684	4 997

OULUN KAUPUNKI
Oulun Energia

RAHOITUSLASKELMA	TP 2008	TA 2009	TALOUSARVIO 2010	TS 2011	TS2012
1 000 €					
Toiminnan ja investointien rahavirta					
Tulorahoitus					
Liikelyljäämä (-alijäämä)	37 310	32 082	24 383	23 724	23 037
Poistot ja arvonalennukset	8 965	9 428	10 400	10 608	10 820
Rahoitustuotot ja -kulut	-15 490	-16 289	-18 040	-18 040	-18 040
Satunnaiset erät					
Muut tulorahoituksen korjausevät	11	-40	-40	-40	-40
Investoinnit					
Investointimenot	-20 357	-24 028	-43 091	-58 390	-29 390
Rahoitusosuudet investointimenoihin	221				
Pysyvien vastaavien hyöd. luovutustulot	17				
Toiminnan ja investointien rahavirta	10 677	1 153	-26 388	-42 138	-13 613
Rahoituksen rahavirta					
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäykset kunnalle (-)					
Antolainasaamisten lisäykset muilta (-)	-32				
Antolainasaamisten vähennykset kunnalle (+)					
Antolainasaamisten vähennykset muilta (+)	2				
Lainakannan muutokset					
Kunnalta saatujen pitkäaik. lainojen lisäys					
Muilta saatujen pitkäaik. lainojen lisäys			30 000	40 000	9 000
Kunnalta saatujen pitkäaik. lainojen vähennys			-822	-822	-822
Muilta saatujen pitkäaik. lainojen vähennys	-3 142	-3 142	-3 142	-3 142	-3 142
Kunnalta saatujen lyhytaik. lainojen muutos					
Muilta saatujen lyhytaik. lainojen muutos					
Oman pääoman muutokset					
Peruspääoman muutos					
Muu oman pääoman muutos					
Ylijäämän palautus kunnalle	-25 000				
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Vaihto-omaisuuden muutos	-210				
Saamisten muutokset kunnalta	-1 315				
Saamisten muutokset muilta	-8 252	882	1 705	1 705	1 705
Korottomien velkojen muutos	-525	2 000	1 500	1 500	1 500
Rahoituksen rahavirta	-38 474	-260	29 240	39 240	8 240
Rahavarojen muutos	-27 797	893	2 852	-2 898	-5 373
Rahavarojen muutos					
Rahavarat 31.12	22 633	43 038	30 651	27 752	22 380
Rahavarat 01.01	50 427	42 145	27 799	30 651	27 752
Rahavarojen muutos	-27 794	893	2 852	-2 898	-5 373

OULUN VESI LIKELAITOS

VISIO

Oulun Vesi on vuonna 2015 taloudellisesti kannattava seudullinen vesilaitos, jonka palvelut ovat maan parhaat.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT VUOTEEN 2015

1. Laajennetaan seudullista vesihuollon yhteistyötä – toimitaan seudullisesti
2. Kilpailukykyisimmät taksat muihin toimijoihin verrattuna.
3. Asiakastytyväisyys parhaiden tasolle kehittämällä ja räätälöimällä palveluja kysynnän mukaan.
4. Varmistetaan kriisiajan vedenhankinta valmistelemalla Viinivaaran pohjaveden käyttöön siirtymistä.
5. Keskitetään oma toiminta asiakaspalveluun, verkostojen ja laitosten omistamiseen ja hallintaan, vedenpuhdistukseen sekä verkostojen suunnitteluun ja rakennuttamiseen.
6. Kestävää kehitystä ja energiataloudellisuutta edistetään toiminnassa kaupungin strategisten tavoitteiden mukaisesti.
7. Jätevedenpuhdistuksen ja lietteenkäsittelyn ympäristöhaitat minimoidaan

TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOKSET SUUNNITTELUKAUDELLA 2010 - 2012

Jätevedenpuhdistukseen määrätyn typenpoistovelvoite astui voimaan 2.11.2008, jolloin puhdistamon mittava laajennus valmistui. Jätevesilietteen Kemicond-käsittely on käytössä ja lietteen aumakompostointi on alkanut kesäkuussa 2009 Haukiputaan Vittakankaalla alueelle myönnetyn ympäristöluvan ehtojen mukaisesti. Typenpoiston käyttöönotto ja lietteenkäsittelyn tehostaminen lisäsivät olennaisesti jätevedenkäsittelyn käyttökustannuksia.

Suunnittelukaudella varaudutaan selvittämään myös muita lietteenkäsittelyn vaihtoehtoisia menetelmiä ja mm. lietteen energiataloudellisia hyödyntämismahdollisuuksia.

Puhtaan veden kulutus on pienentynyt 2000-luvulla asukasluvun lisääntymisestä huolimatta. Vesilaitosprosesseihin ja vesihuollon verkostoihin on samaan aikaan investoitu huomattavasti ja palveluiden hinnat sekä materiaali- ja käyttökustannukset ovat nousseet mikä lisää korotuspainetta vesi- ja jätevesimaksuihin sekä perusmaksuihin.

Viinivaaran pohjavesihankkeen vesioikeudellinen lupahakemus on ympäristölupaviraston käsittelyssä ja päätös saataneen suunnittelukauden aikana. Hanke mahdollistaa ensiluokkaisen pohjaveden tarjoamisen alueen asiakkaille ja varmistaa kaupunkiseudun vedenhankintaa.

Laaditaan seudullisen jätevesiyhteistyön selvitys Haukipudas- Kiiminki- lin suunnan jätevesien johtamisesta ja keskitetystä käsittelystä Taskilan puhdistamolla.

Ylikiimingin kuntaliitoksen myötä toiminta-alue laajentui merkittävästi kuluneena vuonna. Suunnitelmakaudella valmistellaan Yli-lin Vesihuolto Oy:n toiminnan yhdistyminen Oulun Veteen ja tarkastellaan vaikutuksia vesihuollon organisointiin mahdollisesti muuttuvassa

tilanteessa. Liitoksen edellyttämät muutokset toimintaan tehdään pääosin vuoden 2012 aikana.

Verkstorakentamisessa pyritään kilpailutuksen lisäämiseen ja rajoittamaan kaupungin oman urakoinnin osuutta. Huolehditaan vesihuollon verkosto-omaisuuden kunnosta pyrkimällä lisäämään saneerauksien suhteellista osuutta.

KAUPUNKISTRATEGIAA TUKEVAT TALOUSARVIOVUODEN 2010 TAVOITTEET JA VALTUUSTOLLE RAPORTOITAVAT KRIITTISET MENESTYSTEKIJÄT

Asiakas/Yhteiskunnallinen vaikuttavuus ja palvelukyky

Kriittiset menestystekijät	Strategiset tavoitteet	Tavoite 2010	Mittarit
Palvelujen asiakslähtöisyys	Suomen paras asiakastyytyväisyys	Parannus vuotuisen WACSI-kyselyn keskiarvoissa toisiin laitoksiin ja omaan keskiarvoon nähden.	Wacsi-kyselyn tulos
Veden laatu ja toimitusvarmuus	Vesijohtoveden laatua parannetaan jatkuvasti	Vesijohtoveden orgaanisen aineen määrä (TOC -luku) aina alle 2,3 mg/l	TOC-luku <2,3 mg-/l
Viemäriverkon ja jätevesien käsittelyn toimivuus	Moitteeton jäteveden puhdistus ja kestävä kehityksen mukainen lietteenkäsittely	Puhdistusprosessi toimii ja täyttää lupaehdot. Kemicond -lietteenkäsittely ja kompostointi toimivat haitattomasti Vittakankaalla.	seuranta

Riskiarviointi: Puhdistustulosten jatkuva parantaminen kemikalointia tehostamalla lisää käyttökustannuksia. Veden toimitusvarmuuden säilyminen hyvällä tasolla edellyttää riittävää panostusta verkostojen saneeraukseen.

Talous

Kriittiset menestystekijät	Strategiset tavoitteet	Tavoite 2010	Mittarit
Talouden hallinta	Tuottavuuden ja taloudellisuuden jatkuva kasvattaminen	Tilikauden tulos tavoitteen mukainen / toiminnan tehostaminen liiketoimintasuunnitelman mukaisesti	tilikauden tulos
	Taksataso kohtuullinen	Vertailuhinta alle maan keskitason (v. 2008 ktalot Oulu 3,04 €/ m ³ , keskiarvo muut 3,39 €/m ³)	hinta keskitasoon nähden

Riskiarviointi: Vedenkulutuksen väheneminen ja kaupungin kasvun vaatimat investoinnit vaikuttavat taloudellisuuden kasvuun ja taksatasoon.

Toimintatavat ja rakenteet

Kriittiset menestystekijät	Strategiset tavoitteet	Tavoite 2010	Mittarit
Sertifioidun laatujärjestelmän toimivuus ja työturvallisuuden parantaminen	Jatkuva toimintojen ja toimintavarmuuden parantaminen	Myönteinen kehitys laatujärjestelmän ja OHSAS-työturvallisuusjärjestelmän määräaika-arvioinnissa.	seuranta
Palvelujen tuotantokustannukset	Suhteellisesti alenevat käyttömenot yksiköittäin	Tunnuslukujen kehitys parempi kuin suurimmilla laitoksilla keskimäärin	talouden tunnusluvut
YPK-mallin läpivienti organisaatiossa	Tehokas palvelutuotanto	Varmistetaan riittävä kilpailutus verkostorakentamisessa sekä kehitetään ulkoistetun verkostojen kunnossapitosopimuksen seuranta ja raportointia.	seuranta

Riskiarviointi: Merkittävä riski liittyy ulkoisiin säätöolosuhteisiin, jotka laatujärjestelmään perustuvan kehittämisen avulla pyritään minimoimaan. Oulun vedenhankinta on turvallisuusluokituksessa alhaisella tasolla, jota voidaan oleellisesti varmistaa valmistelussa olevan pohjavesihankkeen toteutuessa.

Henkilöstö ja kyvykyys

Kriittiset menestystekijät	Strategiset tavoitteet	Tavoite 2010	Mittarit
Selkeä ja tehokas johtamisjärjestelmä	Koko organisaatiota johdetaan strategialähtöisesti	Kehityskeskustelut käydään koko henkilöstön kanssa	seuranta
Kyvykäs ja oikein resursoitu henkilöstö	Palvelurakenteen muutoksia vastaava henkilöstö. Henkilöstöresurssien aktivointi.	Henkilöstömäärä säilyy lähivuosina nykytasolla. Tehtävämuutokset mahdollisia rekrytointien yhteydessä. Moniosaamisen hyödyntäminen puhdistamoiden käyttötehtävissä.	seuranta

TOIMINTASUUNNITELMA

Painopisteet ja toimenpiteet strategian toteuttamiseksi 2010

Jätevedenpuhdistuksen tiukentuneet puhdistusvaatimukset täytetään myös typen osalta typenpoistolajennuksen valmistuttua.

Kemicond-lietteenkäsittelyprosessi ja menetelmään liittyvä kompostointi toteutetaan Vittakankaalla ulkopuolisen urakoitsijan kanssa tehdyllä sopimuksella. Lietteenkäsittelyn ympäristöhaitat minimoidaan voimassaolevaa ympäristölupaa ja sopimusta noudattaen.

Suunnittelukaudella varaudutaan selvittämään lisäksi muita kompostointialueita yhteistyössä lietteenkäsittelystä vastaavan kumppanin kanssa sekä tutkitaan lietteenkäsittelyn vaihtoehtoisia menetelmiä.

Verkostojen rakentamisessa pyritään lisäämään kilpailutettujen urakoiden osuutta. Verkostojen kunnossapidossa on edelleen tarvetta toimintatapojen kehittämiseen ja tehokkuuden lisäämiseen, joiden toteutumista valvotaan kunnossapitosopimuksella.

Viinivaarahankkeen lupakäsittelyn mahdolliset lisäselvitykset laaditaan.

Seudullisen vesihuoltoyhteistyön mahdollisuudet selvitetään tiivistyvän kuntayhteistyön puitteissa.

Henkilöstön osaamista ja työssä jaksamista tuetaan jatkuvalla koulutuksella ja aktiivisella työtoiminnalla. Puhdistamoiden keskitettyä valvontaa testataan Hintassa moniosaajuutta hyödyntämällä. Lisäksi ennakoidaan huoltoa tehostetaan hyödyntämällä henkilökunnan moniosaajuutta yhteisesti laadittujen työnkuvausten pohjalta. Sairaspoissaoloja pyritään vähentämään.

Yksityiskohtaiset toiminnalliset tavoitteet määritellään käyttösuunnitelman yhteydessä.

Toimenpiteet palvelujen tuottamisessa ja kehittämisessä 2011–2012

Vesihuollon toimivuus turvataan riittävällä verkostojen saneerauksella. Vesihuoltoverkostojen rakentamisen rahoitus turvataan lisäämällä asteittain kilpailutettavien urakoiden määrää liikelaitosten kehittämissuunnitelman mukaisesti.

Vesilaitosprosessien kehitystyötä jatketaan. Vedenjakeluvarmuutta parannetaan häiriötilanteiden varalta rakentamalla lisää alavesisäiliötilavuutta Hintan vedenpuhdistamolle. Puhdistamon alavesisäiliön suunnittelussa otetaan huomioon lähialueen maankäyttö sekä mahdollisen pohjavesihankkeen vaikutukset.

Osallistutaan aktiivisesti vesihuollon kehittämishankkeisiin, benchmarking –toimintaan ja opinnäytetöiden laatimiseen. Seudullista yhteistyötä jatketaan.

HENKILÖSTÖ JA HENKILÖSTÖMÄÄRÄN KEHITYS

Liikelaitoskohtaista henkilöstösuunnitelmaa ei ole esitetty, koska toiminnan ja talouden kehittämissuunnitelmassa tavoitteena oleva kustannussäästö merkitsee myös henkilöstön vähentymistä esimerkiksi eläköitymisen hyödyntämisen avulla. Käyttösuunnitelmassa tulee arvioida henkilöstön määrän tarve. Täyttölupamenettelyssä tehdään lopullinen päätös uusista palvelussuhteista. Tämä menettely on voimassa talouden ja toiminnan kehittämissuunnitelman ajan.

Suunnitelmat määräaikaisten palvelussuhteiden vakinaistamisesta ja uusiin tehtäviin perustettavista palvelussuhteista on kirjattu kokonaismäärinä kaupunkitason henkilöstösuunnitelmaan. Tämä parantaa kaupunkitasoista henkilöstöresurssien kohdentamista juuri oikeaan tarpeeseen oikeassa paikassa.

INVESTOINNIT

Oulun Veden investointien määrä on vuonna 2010 8,1 milj. euroa. Vuosina 2010-11 verkostoinvestointien määrä hieman pienenee talouden tasapainotusohjelman mukaisesti ja painottuu enemmän verkostosaneerauksiin.

Viinivaaran pohjavesihankkeen rakennussuunnittelun käynnistämiseen on varattu 0,3 milj. € vuodelle 2012. Jokisuiston alittava Hollihaan paineviemäri (0,8 milj. €) uusitaan vuonna 2010. Hintan puhdistamon alavesisäiliön rakentaminen (2,5 milj. €) on ajoitettu vuosille 2012-13. Mahdolliseen jätevesilietteen biokaasutuslaitoksen investointiin on varauduttu (4 milj. €) vuosille 2012-13.

Investoinnit 1 000 €	TP 2008	TA 2009	TA 2010	TS 2011	TS 2012
Verkostot	7 630	6 670	6 550	6 300	6 100
Puhdistamot	6 037	1 065	1 400	2 400	2 400
Muut kohteet	60	60	170	300	500
Yhteensä	13 727	7 795	8 120	9 000	9 000

KESKEISET TALOUDEN TUNNUSLUVUT OMISTAJAOHJAUKSEN NÄKÖKULMASTA

Tunnusluvut	TP 2008	TA 2009	TA 2010	TS 2011	TS 2012
Toiminnan laajuus					
Liikevaihto €	20 882 821	22 060 000	22 955 000	23 554 000	24 154 000
Investoinnit €	13 727 329	7 795 000	8 120 000	9 000 000	9 000 000
Suoritteet					
myyty vesimäärä, m ³					
laskutettu jätevesimäärä (Oulu), m ³	8 445 259	8 627 000	8 550 000	8 550 000	8 550 000
vesihuoltoverkostojen lisäys, m	8 475 284	8 518 000	8 518 000	8 518 000	8 518 000
	53 700	330 000	45 000	45 000	45 000
Kannattavuus					
liikeliijäämä €	4 928 695	4 428 900	4 782 000	5 243 000	5 448 000
sij. pääoman tuotto, %	6,8	6,3	6,2	6,9	6,9
korvaus peruspääomasta ja pääomavelasta %	12,0	12,0	12,0	12,0	12,0

LIIKELAITOKSEN OMAA TOIMINTAA KUVAAVAT TUNNUSLUVUT

Tunnusluvut	TP 2008	TA 2009	TA 2010	TS 2011	TS 2012
Vesimaksu, (alv 22 %), €/m ³	1,12	1,24	1,29	1,33	1,37
Jätevesimaksu, (alv 22 %), €/m ³	1,71	1,71	1,77	1,82	1,87
Liittymien lisäys, kpl	379	1550	250	250	300
Liiketoiminnan kulut, €	10 008 127	10 983 100	11 258 000	11 269 000	11 372 000
Tuloutus kaupungille, €	4 310 637	4 310 637	4 310 000	4 310 000	4 310 000
Suunnitelmapoistot, €/a	5 980 884	6 660 000	6 934 000	7 061 000	7 403 000

OULUN KAUPUNKI
Oulun Vesi liikelaitos

TULOSLASKELMA	TP 2008	TA 2009	TALOUSARVIO 2010	TS 2011	TS 2012
1 000 €					
LIIKEVAIHTO	20882	22060	22955	23554	24154
Valmistus omaan käyttöön					
Liiketoiminnan muut tuotot	23	12	19	19	69
Tuet ja avustukset kunnalta	12				
Materiaalit ja palvelut					
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2408	-2758	-2566	-2586	-2580
Palvelujen ostot	-4094	-4464	-4777	-4699	-4745
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-2396	-2522	-2621	-2671	-2721
Henkilöstösivukulut					
Eläkekulut	-598	-643	-789	-814	-823
Muut henkilöstösivukulut	-183	-198	-147	-149	-153
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-5981	-6660	-6934	-7061	-7403
Liiketoiminnan muut kulut	-329	-398	-358	-350	-350
LIIKEYLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	4928	4429	4782	5243	5448
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot			20		
Muut rahoitustuotot	17	14	14	14	14
Kunnalle maksetut korkokulut	-264	-425	-170	-210	-325
Muille maksetut korkokulut	-10				
Korvaus peruspääomasta	-4311	-4311	-4310	-4310	-4310
Muut rahoituskulut					
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ ENNEN SATUNNAISERIA JA V	360	-293	336	737	827
Satunnaiset tuotot ja -kulut					
Satunnaiset tuotot					
Satunnaiset kulut					
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	360	-293	336	737	827
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	-4149	339	-258	380	377
Vapaaeht. varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	4300		600		
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	511	46	678	1117	1204

OULUN KAUPUNKI
Oulun Vesi liikelaitos

RAHOITUSLASKELMA	TP 2008	TA 2009	TALOUSARVIO 2010	TS 2011	TS 2012
1 000 €					
Toiminnan ja investointien rahavirta					
Tulorahoitus					
Liikelylijäämä (-alijäämä)	4928	4429	4782	5243	5448
Poistot ja arvonalennukset	5981	6660	6934	7061	7403
Rahoitustuotot ja -kulut	-4568	-4722	-4446	-4506	-4621
Satunnaiset erät					
Muut tulorahoituksen korjaukset					
Investoinnit					
Investointimenot	-13727	-7795	-8120	-9000	-9000
Rahoitusosuudet investointimenoihin					
Pysyvien vastaavien hyöd. luovutustulot					
Toiminnan ja investointien rahavirta	-7386	-1428	-850	-1202	-770
Rahoituksen rahavirta					
Lainakannan muutokset					
Kunnalta saatujen pitkäaik. lainojen lisäys	4700	1256	400	1300	310
Muilta saatujen pitkäaik. lainojen lisäys					
Kunnalta saatujen pitkäaik. lainojen vähennys	-978	-1421	-1293	-1328	-1240
Muilta saatujen pitkäaik. lainojen vähennys					
Kunnalta saatujen lyhytaik. lainojen muutos					
Muilta saatujen lyhytaik. lainojen muutos					
Oman pääoman muutokset					
Peruspääoman muutos					
Muu oman pääoman muutos					
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Vaihto-omaisuuden muutos	16				
Saamisten muutokset kunnalta	26				
Saamisten muutokset muilta	210				
Korottomien velkojen muutos	1496	1720	1400	1500	1700
Rahoituksen rahavirta	5470	1555	507	1472	770
Rahavarojen muutos	-1916	127	-343	270	0
Rahavarojen muutos					
Rahavarat 31.12	500	627	284	270	270
Rahavarat 01.01	2416	500	627	284	270
Rahavarojen muutos	-1916	127	-343	-14	0

OULUN SATAMA LIIKELAITOS

VISIO

Oulun Satama on pohjoisen Euroopan johtava satama.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT

Satama vastaa pohjoisen Euroopan kuljetustarpeisiin.

Oulu on Perämeren yksikköliikennekeskus ja bulkkiliikennekeskus.

Olemme kansainvälinen ja ympäristön huomioiva toimija.

Olemme haluttu, luotettava sekä varma yhteistyökumppani ja työnantaja.

Luomme uusia toimintamalleja.

Toimimme taloudellisesti ja tehokkaasti.

TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOKSET SUUNNITTELUKAUDELLA 2010-2012

Toimintaympäristössä on tapahtumassa suuria muutoksia, joilla on merkitystä Oulun Sataman ohella myös muihin Perämeren satamiin. Talvivaaran kaivostoiminta on alkanut. Talvivaara synnyttää tuontiraaka-ainevirran. Kolari sekä Sokli taas synnyttävät erittäin suuren vientitavaravirran. Edellä mainittujen kaivoshankkeiden lisäksi Pohjois-Suomessa on myös monia muita kaivostoimintaan liittyviä hankkeita, joilla on suuri merkitys alueen maakuljetuksiin ja myös merikuljetuksiin.

Suomen metsäteollisuuden tilanne on edelleen haasteellinen. Mahdolliset muutokset tulevat muuttamaan metsäteollisuuden raaka-aine- ja valmiiden tuotteiden virtoja.

Luoteis-Venäjän transitoliikenteen käynnistymistä on odotettu jo runsas vuosikymmen. Ainoa kohtuullisen suuri transitovirta on ollut rautapellettien vienti Suomen kautta. Liikenteen käynnistymistä on haitannut mahdollisuus käyttää ns. oikorataa kansainvälisiin kuljetuksiin siten, että reitityksen voisi tehdä kansainvälinen operaattori. Lisäksi konttiliikenteen kehittyminen on estynyt johtuen rajaliikennesopimuksesta puuttuvasta mahdollisuudesta ohjata kontteja rautateitse Vartiuksen raja-aseman kautta.

Oulun Satama on vuoden 2009 aikana uudistanut strategiansa. Iso, uusi tavoite liittyy bulk -terminaalien toteuttamiseen. Terminaalien toteuttaminen vaatii myös terminaalien käyttäjiltä sitoutumista terminaalien käyttöön. Tulevien vuosien suunnittelussa otetaan strategian linjaukset huomioon ja pyritään niiden toteuttamiseen.

Merihiekan nosto Perämerellä on varteenotettava keino rakennusmateriaalin tarpeen tyydyttämiseksi Perämeren rannikolla. Hiekan varastoinnin ja kuljetuksen osalta on selvitystyö käynnissä.

Ympäristöasiat ovat osa jokapäiväistä toimintaa. Jatkossa Oulun Satama tulee varustamaan uudet ja korjattavat laiturit viemäriiliitännällä ja maasähkön liittymän rakentamismahdollisuudella.

Oulun Satamalla on käynnissä Luoteis-Venäjän markkinointihanke. Pää tavoite on lisätä Oulun Sataman kautta kulkevan liikenteen määrää ja Oulun Sataman ja sen tarjoamien palveluiden tunnettuutta Luoteis-Venäjällä.

KAUPUNKISTRATEGIAA TUKEVAT TALOUSARVIOVUODEN 2010 TAVOITTEET JA VALTUUSTOLLE RAPORTOITAVAT KRIITTISET MENESTYSTEKIJÄT

Asiakas/Yhteiskunnallinen vaikuttavuus ja palvelukyky

Kriittiset menestystekijät	Strategiset tavoitteet	Tavoite 2010	Mittari
Sataman infrastruktuuri liikenteen tarpeiden mukainen	Väylä kunnossa	Väylän kustannusarviot eri syvyysvaihtoehdoille Nuottasaarenlaiturin saneeraus	Kustannusarviot käytössä Saneeraus tehty
Aktiivinen markkinointi ja vaikuttaminen	Kattava markkinatutkimus Toimiva markkinointisuunnitelma	Markkinointisuunnitelman laatiminen	Suunnitelma tehty

Riskien arviointi: Uuden syvemmän väylän kustannukset muodostuvat liian suuriksi. Potentiaalisten asiakkaiden kanssa ei saada aikaan yhteistyösopimusta.

Talous

Kriittiset menestystekijät	Strategiset tavoitteet	Tavoite 2010	Mittari
Talouden hallinta	Taloudellisten tavoitteiden saavuttaminen	Tuloutustavoite saavutetaan	807 302 €

Riskien arviointi: Maailman ja samalla Suomen taloudellinen tilanne paranee niin hitaasti, ettei se ehdi vaikuttamaan Oulun Sataman vuoden 2010 liikenteeseen myönteisellä tavalla. Korkeiden nopea ja voimakas nousu vaikuttaa tulokseen heikentävästi.

Toimintatavat ja rakenteet

Kriittiset menestystekijät	Strategiset tavoitteet	Tavoite 2010	Mittari
Sertifioitu toimintajärjestelmä	Toimintajärjestelmän mukainen toiminta	Toimintajärjestelmän päivitys	Päivitys tehty
Toiminnanohjausjärjestelmän kehittäminen (PDS)	Operatiivisen toiminnan keskeinen työkalu	Sisäisen laskennan raportointijärjestelmä	Tehty

Riskien arviointi: Usean sataman yhteisesti käyttämän toiminnanohjausjärjestelmän kehittäminen on riippuvainen myös muiden satamien toimenpiteistä. Riski on eri toimijoiden aikataulujen yhteensovittaminen.

Henkilöstö ja kyvykkyys

Kriittiset menestystekijät	Strategiset tavoitteet	Tavoite 2010	Mittari
Kyky vastata markkinoiden vaatimiin muutoksiin	Strategialähtöinen johtaminen	Uuden strategian sisäänajo	Strategia-tilaisuudet

Riskien arviointi: Strategian jalkauttaminen ei onnistu toivotulla tavalla.

TOIMINTASUUNNITELMA

Painopisteet ja toimenpiteet strategian toteuttamiseksi 2010

Nuottasaaren laituri on ollut käytössä vuosikautia ilman kovin suuria korjaustoimenpiteitä. Laiturin kuntoa on tutkittu ja on todettu, että laituri tarvitsee korjaustoimenpiteitä. Lisäksi ympäristöluvan ehdoissa on vaatimus hiekan- ja öljynerotuskaivon rakentamisesta laiturille. Kaivon toteuttamiseen on saatu jatkoaika vuoden 2010 loppuun.

Finnsementti Oy:n siirtyminen Vihreäsaareen on muuttunut alkuperäisestä aikataulustaan. Nykyisen suunnitelman mukaan Finnsementin toiminta siirtyy Toppilasta Vihreäsaareen vuoden 2010 loppuun mennessä. Aikaisemmille vuosille aikataulutetut investoinnit siirtyvät vähintäänkin vuodelle 2010.

Internet -sivut uudistetaan ja pidetään jatkuvasti ajan tasalla. Vuosittain laaditaan korkeatasoinen toimintakertomus ja julkaistaan kaksi numeroa asiakas-, henkilöstö- ja sidosryhmä - OuluPort -lehteä. Lisäksi lehtimainontaa tai muuta painettua mainontaa käytetään erillisen suunnitelman mukaisesti ja muu esitemateriaali päivitetään tarpeen mukaan.

Sataman toimintajärjestelmä pidetään yllä ja järjestelmään tehdään tarpeelliset päivitykset. Toimintajärjestelmä sisältää sertifioidut laatu-, ympäristö-, työterveys- ja työturvallisuusjärjestelmät. Satama osallistuu myös ympäristöluvan lupaehtojen mukaisesti ilman laadun seuranta- sekä vesistö- ja kalataloustarkkailutyöryhmien työskentelyyn.

Henkilökunta osallistuu kaupungin keskitettyyn koulutusohjelmaan ja työsuojelukoulutukseen. Lisäksi osallistutaan erikseen oman alan täydennyskoulutuksiin. Sataman henkilökunta osallistuu työyhteisön kehittämistilaisuuksiin.

Vihreäsaaren linjaston käytettävyyttä parannetaan asentamalla runkolinjan venttiileihin sähkömoottorit. Työ jaksotetaan useammalle vuodelle.

Oritikarissa on suunnitelmassa rakentaa logistiikkakeskus – Grand Cargo Center. Rakennus sijoittuu satamatalon ja operaattorin rakennusten väliin. Toteutuessaan logistiikkakeskus lisää Oulun Sataman palvelutarjontaa merkittävästi.

Oritikarissa on ajoittain pulaa päällystetystä kenttätilasta. Suunnittelu uusien alueiden rakentamisesta on käynnistettävä ja varauduttava niiden rakentamiseen.

Oulun Energia haluaa turvata energiantuotannon tarvitseman polttoaineen saannin ja varautuu tätä varten kivihiilen tuontiin. Kivihiili on tarkoitus tuoda Vihreäsaareen ja varastoida myös siellä.

Oulun Satama on saanut myönteisen rahoituspäätöksen Luoteis-Venäjälle suuntautuvaan markkinointihankkeeseen. Hanke on kaksivuotinen.

Satamalla on usean vuoden ajan ollut tavoitteena pitää sairauspoissaoloprosentti mahdollisimman pienenä. Tämä ei onnistu pelkästään Sataman toimenpitein, vaan se vaatii Oulun Työterveyden entistä voimakkaampaa sitoutumista Sataman tavoitteeseen. Sataman pyrkimyksenä on tarkastella asiaa uudesta kulmasta. Henkilökunta osallistuu kuntotestiin, jonka perusteella laaditaan henkilökohtainen kunto-ohjelma kunnon parantamiseksi ja ylläpitämiseksi.

Vuoden 2010 toiminnan suunnitteluun liittyy monia epävarmuustekijöitä. Maailmantalouden tilanteella on vaikutusta vähintäänkin vuoden ensimmäiselle puoliskolle. Sataman osalta heijatusvaikutus kohdistuu ensisijaisesti metsäteollisuuden tavaravirtoihin sekä konttiliikenteeseen. Lisäksi Venäjän kaavailemat muutokset konttien kuljettamisessa saattaa

vaikuttaa siihen, ettei Suomessa vapaudu riittävästi kontteja vientiteollisuuden tarpeisiin. Pahimmassa tapauksessa Suomen konttiliikenne vähenee merkittävästi tai ainakin hinnat nousevat.

Oulun Sataman voimassa oleva yleissuunnitelma on tehty 2005. Uuden strategian toteuttaminen edellyttää yleissuunnitelman päivitystä.

Oritkarin ja Vihreäsaaren sataman alueelle laaditaan asemakaava.

Toimenpiteet palvelujen tuottamisessa ja kehittämisessä 2011-2012

Sen jälkeen kun Finnsementti Oy on lopettanut toimintansa Toppilassa, lopettaa Oulun Satama kauppamerenkulun mukaisen satamatoiminnan Toppilassa.

Oleellinen liikenteen kasvattaminen Oulussa edellyttää bulk-liikenteen voimakasta lisäämistä. Pohjois-Suomessa onkin useita kaivoshankkeita vireillä. Kilpailukykyinen toiminta tässä yhteydessä edellyttää nykyistä syvempää väylää ja bulk-terminaalien rakentamista.

Oulun Satama on esittänyt Merenkululaitokselle uuden väylän rakentamisen mahdollisuuden selvittämistä. Väylä kulkisi nykyisen väylän pohjoispuolella. Alustavan merikarttatarkastelun perusteella on mahdollista toteuttaa suhteellisin pienin kustannuksin jopa 13 metrin väylä.

Sataman yleissuunnitelman 2005 mukaan Oritkarin satama laajenee Kempeleenlahdelle ja Päälaiturin jatkeena rakennettavalle Länsilaiturille. Kempeleenlahden pengertyöt aloitetaan aikaisintaan 2010. Länsilaiturin pengeraltaaseen ohjataan ruoppausmassoja ja Kempeleenlahden pengeraltaaseen voidaan ohjata ns. ylijäämämassoja. Näin satamalle syntyy samalla laajennusalueita myöhempää kasvua varten.

Oritkarin sataman liikenne ohjautuu Poikkimaantietä pitkin suoraan tavarankäsittelyalueelle. Tästä on muodostunut jo selvä liikenneturvallisuusriski. Lähitulevaisuudessa on ratkaistava uuden sisääntulotien rakentamisaikataulu. Uusi porttialue rakennetaan sisääntulotien yhteyteen. Porttirakennuksen suunnittelussa tulee selvittää voisiko siihen sijoittua myös muita sataman toimintaan liittyviä organisaatioita. Porttialueen yhteyteen on varauduttava rakentamaan riittävän laajat tavaraliikenteen pysäköintialueet.

Oulun Sataman liikenne on kasvanut viimeisen kymmenen vuoden aikana liki 50 prosenttia. Voimakkaimmin tämä on tuntunut Oritkarin sataman alueella. Satamassa on pulaa kenttätilasta ja sen lisäämiseen on varauduttava.

Vihreäsaassa ei ole olemassa yleistä viemäröintiä. Tämä puute on korjattava lähitulevaisuudessa ja samassa yhteydessä on alueen vesijohtoverkko uusittava.

Liikenteen kehittäminen Oritkarin satamassa edellyttää myös rautatieyhteyden kehittämistä ja edelleen konttien purun ja lastauksen tehon kasvattamista. Tämä tarkoittaa alueen varastojen uudelleenjärjestelyjä ja rakentamista sekä rautatieyhteyden parantamista ja rakentamista.

INVESTOINNIT

Vuoden 2010 investoinnit ovat yhteensä 3,4 miljoonaa euroa. Suurin investointi on Nuottasaaren laiturin saneeraus, joka on tehtävä laiturin huonon kunnon takia ja samassa yhteydessä rakennetaan ympäristöluvan ehtojen mukaiset öljyn- ja hiekanerotuskaivot. Vihreäsaaren investoinnissa varaudutaan Finnsementin sementtisiilon rakentamiseen liittyvien Sataman vastuulla oleviin aluetöihin. Kallioparkin tarjouspyyntöön on lisätty maininta louheen sijoitusmahdollisuudesta Oritkarin uuden sisääntulotien penkereeseen. Mikäli tämä sijoitusvaihtoehto toteutuu, Sataman vastuulle tulee louheen vastaanotosta aiheutuvat kustannukset. Myöhempien vuosien investoinnit painottuvat bulkliikenteen toimintaedellytysten rakentamiseen ja Vihreäsaaren kehittämiseen.

Investoinnit 1 000 €	TP 2008	TA 2009	TA 2010	TS 2011	TS 2012
Huoltoruoppaus ja väylän laajennus		4250			
Tuuran talkointi		200			
Vihreäsaaren bulk- laiturin muutokset			300		
Oritkarin raiteet (ylläpito)				100	100
Nuottasaaren laiturin saneeraus			3000		
Oritkarin sisääntulotien pengertyö			100	250	
Konttikenttä				700	700
Vihreäsaaren kulunvalvontajärjestelmä				150	
Vihreäsaaren valastus					100
Bulk-terminaali - Laivapaikka - Kenttäalueet - Purku- ja lastauslaitteet - Raitteet				2800	(6600) 400
Yhteensä		4450	3400	4000	7900

KESKEISET TALOUDEN TUNNUSLUVUT OMISTAJAOHJAUKSEN NÄKÖKULMASTA

Tunnusluvut	TP 2008	TA 2009	TA 2010	TS 2011	TS 2012
Toiminnan laajuus					
• Liikevaihto	5780	5936	5232	5389	5550
• Investoinnit	2629	4450	3400	4000	4000
Kannattavuus					
• liikeylijäämä	1948	1246	665	613	450
• sij.pääoman tuotto, %	6,7	3,9	-4,0	-4,3	-4,8
• korvaus peruspääomasta ja pääomavelasta %	12	12	12	12	12

LIIKELAITOKSEN OMAA TOIMINTAA KUVAAVAT TUNNUSLUVUT

Tunnusluvut	TP 2008	TA 2009	TA 2010	TS 2011	TS 2012
Liikenne (milj.tonnia)	3,45	3,6	3,0	3,1	3,2
Käyttömenot, €/ton	0,90	0,89	1,06	1,05	1,04
Liikevaihto, €/ton	1,67	1,65	1,74	1,74	1,73
Kaikki tulot, €/ton	2,06	1,96	2,1	2,09	2,09

Talousarvio 2010 perustuu seuraaviin lähtökohtiin:

- taksoihin tehdään kaupunginhallituksen linjauksen mukainen asiakasmaksujen 3 %:n korotus 1.1.2010 alkaen. Joidenkin tuotteiden taksaa muutetaan markkinatilanteen mukaan.
- liikennemäärien arvioidaan olevan 3,0 milj. tonnia
- investointeja varten tarvitaan lainaa 2,4 milj. euroa
- tuloutus 807 302 euroa

OULUN KAUPUNKI
Oulun Satama liikelaitos

TULOSLASKELMA	TP 2008	TA 2009	TALOUSARVIO 2010	TS 2011	TS 2012
1 000 €					
LIIKEVAIHTO	5780	5936	5232	5389	5550
Valmistus omaan käyttöön					
Liiketoiminnan muut tuotot	1289	1102	1066	1098	1131
Tuet ja avustukset kunnalta	26				
Materiaalit ja palvelut					
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-321	-333	-383	-391	-399
Palvelujen ostot	-1216	-1062	-1060	-1102	-1124
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-1115	-1266	-1174	-1183	-1206
Henkilöstösivukulut					
Eläkekulut	-277	-323	-393	-398	-406
Muut henkilöstösivukulut	-85	-99	-66	-66	-68
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-2027	-2580	-2450	-2625	-2918
Liiketoiminnan muut kulut	-106	-129	-106	-108	-110
LIIKEYLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	1948	1246	665	613	450
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	89	60	60	60	60
Muut rahoitustuotot					
Kunnalle maksetut korkokulut	-435	-495	-280	-322	-390
Muille maksetut korkokulut					
Korvaus peruspääomasta	-807	-807	-807	-807	-807
Muut rahoituskulut					
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ ENNEN SATUNNAISERÄÄ JA V	795	3	-363	-456	-687
Satunnaiset tuotot ja -kulut					
Satunnaiset tuotot					
Satunnaiset kulut					
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	795	3	-363	-456	-687
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	-706	339	369	369	369
Vapaaeht. varausten lisäys (-) tai vähennys (+)					
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	90	342	7	-87	-318

OULUN KAUPUNKI
Oulun Satama liikelaitys

RAHOITUSLASKELMA	TP 2008	TA 2009	TALOUSARVIO 2010	TS 2011	TS2012
1 000 €					
Toiminnan ja investointien rahavirta					
Tulorahoitus					
Liikelylijäämä (-alijäämä)	1948	1246	665	613	450
Poistot ja arvonalennukset	2027	2580	2450	2625	2918
Rahoitustuotot ja -kulut	-1153	-1242	-1027	-1069	-1137
Satunnaiset erät					
Muut tulorahoituksen korjaukset	-14				
Investoinnit					
Investointimenot	-2629	-4850	-3400	-4000	-4000
Rahoitusosuudet investointimenoihin					
Pysyvien vastaavien hyöd. luovutustulot					
Toiminnan ja investointien rahavirta	180	-2267	-1312	-1831	-1770
Rahoituksen rahavirta					
Lainakannan muutokset					
Kunnalta saatujen pitkäaik. lainojen lisäys		3000	2400	3300	7300
Muilta saatujen pitkäaik. lainojen lisäys					
Kunnalta saatujen pitkäaik. lainojen vähennys					
Muilta saatujen pitkäaik. lainojen vähennys					
Kunnalta saatujen lyhytaik. lainojen muutos	-1000	-1200	-1160	-1400	-1730
Muilta saatujen lyhytaik. lainojen muutos					
Oman pääoman muutokset					
Peruspääoman muutos					
Muu oman pääoman muutos					
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Vaihto-omaisuuden muutos					
Saamisten muutokset kunnalta	-4				
Saamisten muutokset muilta	159				
Korottomien velkojen muutos	-339				
Rahoituksen rahavirta	-1183	1800	1240	1900	5570
Rahavarojen muutos	-1004	-467	-72	69	3800
Rahavarojen muutos					
Rahavarat 31.12	2264	3152	16	85	3885
Rahavarat 01.01	3268	3619	88	16	85
Rahavarojen muutos	-1004	-467	-72	69	3800

OULUN JÄTEHUOLTO LIKELAITOS

VISIO

Oulun Jätehuolto on alansa edelläkävijä,

- joka edistää jätemäärien vähenemistä, kierrätystä ja hyötykäyttöä sekä vähentää kaatopaikalle sijoitettavan jätteen määrää.
- jonka toiminta on teknisesti ja ympäristönsuojelullisesti korkeatasoista sekä taloudellisesti kannattavaa.
- jonka asiakkaiden tarpeet huomioivan ja avoimen toiminnan takaa osaava, motivoitunut ja yhteistyökykyinen henkilökunta.

OULUN JÄTEHUOLLON STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT 2010-2012

Oulun Jätehuollolla on edessään suuria haasteita, jotka liittyvät tulevaan jätteenpolttolaitokseen. Oulun Jätehuollon on jatkossa ohjattava energiakäyttöön soveltuva jäte polttolaitokselle. Jättemäärissä se on noin puolet kaikesta jätteestä, jolloin myös jätemaksutuloista huomattavan paljon menee polttolaitokselle. Oulun Jätehuollolle määrättyjen tehtävien ja maksuttomien palvelujen tarjoaminen on jatkossa nykyistä vaikeampaa. Tästä syystä erilaiset sopeuttamistoimet on käynnistettävä jo vuonna 2010. Myös jätelain uudistus vuonna 2010 saattaa merkitä muutoksia jätehuollon vastuukysymyksissä.

Oulun Jätehuollon strategian päivitys painottuu tulevaisuuden muuttuvaan tilanteeseen ja sopeuttamistoimenpiteiden käynnistämiseen.

KAUPUNKISTRATEGIAA TUKEVAT TALOUSARVIOVUODEN 2010 TAVOITTEET JA VALTUUSTOLLE RAPORTOITAVAT KRIITTISET MENESTYSTEKIJÄT

Kriittinen menestystekijä	Strateginen tavoite	Tavoite 2010	Mittari
Oulun Jätehuolto vastaa v. 2010 uudistuvan jätelain mukaisesti kaikesta kunnan vastuulle kuuluvasta jätteestä	Uudistuvan jätelain mukaiset jätehuollon järjestämiseen liittyvät kunnan vastuut, velvollisuudet ja oikeudet ovat kokonaisuudessaan Oulun Jätehuollolla	Vastuiden, velvollisuuksien ja oikeuksien läpikäynti-	Toteuman raportointi
Jätteenpolttolaitokset ja johtuvat muutokset hallitaan	Polttolaitostilanteen mukaisten sopeuttamistoimenpiteiden käynnistäminen.	Yhteistyösopimukset eri toimijoiden kanssa. Liiketoimintasuunnitelman laatiminen.	Toteuman raportointi

Monipuolisella palveluvalikoimalla ja korkeatasoisella palvelulla edistetään laitoksen toimintaedellytyksiä	Palveluvalikoiman monipuolistaminen. Kumppanuudet hyöty- ja ongelmajätehuollossa. Palvelutason parantaminen mm. henkilökunnan osaamista lisäämällä	Ruskon jätekeskuksesta edelleen hyötykäyttöön toimitettavien jätteiden määrässä tavoitellaan 10 % kasvua verrattuna vuoden 2008 määrään (vuoden 2009 määrä ei ole vertailukelpoinen monen vuoden energijätevaraston tyhjennyksen vuoksi).	Hyödyntämisen kasvu vuoteen 2008 nähden
---	--	---	---

Riskienarviointi

Oulun Jätehuolto ei saa kaikkia oikeuksia kunnalle määrättyjen jätehuoltotehtävien hoitamiseksi, jolloin tulovirtaa ei ole riittävästi toiminnan järjestämiseksi, investointien tekemiseksi tai niiden mitoittamiseksi.

Oulun Jätehuolto ei voi toteuttaa kustannussäästäjä tuottavia kumppanuussopimuksia tai kumppanuusratkaisut eivät tarjoa riittävän kustannustehokkaita ratkaisuja nykytilanteeseen verrattuna.

Uudistuva jätelainsäädäntö saattaa rajoittaa kunnan mahdollisuuksia tarjota jätehuoltopalveluja elinkeinoelämälle. Tämä vähentää tuloja ja vaarantaa samalla elinkeinoelämän tuottamien jätteiden asianmukaisen käsittelyn.

Laman jatkuessa jätteidenkäsittelytulot pienenevät ja menot kasvavat, jolloin positiiviseen tulokseen ei päästä. Jättemaksutuloja saattaa pienentää myös uudistuvan jätelain mahdolliset rajaukset elinkeinoelämän jätteiden käsittelyyn.

Oulun Jätehuolto ei saa mahdollisuuksia vähentää ilmaispalvelujen ja muiden kannattamattomien palvelujen tuottamista.

Henkilöstön ikääntyminen saattaa vähentää työkykyisyyttä ja lisätä sairauslomien määrää.

TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOKSET SUUNNITTELUKAUDELLA

Jätelaki on päätetty uudistaa vuonna 2010. Uudistus saattaa merkitä muutoksia kunnallisen jätehuollon oikeuksiin ja velvollisuuksiin. Oulun Jätehuollon on toimittava uuden jätelainsäädännön edellyttämällä tavalla.

Laitos tekee liiketoimintasuunnitelman sen jälkeen, kun uusi jätelaki on säädetty mutta ennen jätteenpolttolaitoksen käyttöön ottoa. Liiketoimintasuunnitelma tulee painottumaan tulojen hankkimiseen kilpailukykyisin hinnoin monipuolisella palvelutarjonnalla, laadulla ja asiakaslähtöisyydellä.

Biojätteiden kompostointikäsittelystä mahdollisesti luovutaan ja siirytään mädätyskäsittelyyn, jolloin ympäristöhaitat jäävät kompostointia pienemmiksi ja mädätysprosessin tuottama biokaasu voidaan hyödyntää polttoaineena.

Oulun Jätehuollon on varauduttava jätteenpoltoista syntyvien tuhkien vastaanottoon ja käsittelyyn. Tämä edellyttää investointeja tuhkien loppusijoittamiseksi.

Polttolaitostilanteessa Ruskoon tulevat jätteet on lajiteltava laitosmaisesti materiaalina hyödynnettäviin -, energiana hyödynnettäviin - ja kaatopaikkajätteisiin. Lajittelua helpottaa lajitteluterminaali, joka rakennetaan 2012-2013.

Ruskon kaatopaikan korvaavasta jätteen loppusijoituspaikasta tai Ruskon jätekeskuksen laajennuksesta on saatava varmuus suunnittelukauden aikana.

Korkein hallinto-oikeus kumosi 29.6.2009 Vaasan hallinto-oikeuden 3.4.2008 tekemän päätöksen, jolla se oli kumonnut Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskuksen 7.6.2007 antaman Välimaan pilaantuneiden maiden käsittelykeskuksen ympäristöluvan. KHO palautti asian Vaasan hallinto-oikeuden uudelleen käsiteltäväksi. Mikäli asiasta saadaan myönteinen päätös, se merkitsee Välimaan käsittelykeskuksen käyttöön ottamista.

TOIMINTASUUNNITELMA

Painopisteet ja toimenpiteet strategian toteuttamiseksi ja palvelujen tuottamiseksi

Jotta tuloslaskelman mukaiseen tavoitteeseen päästään ja tuloutus kaupungille kyetään tekemään, edellyttää se palvelujen ja tuotteiden myynnin määrän pysymistä vähintään entisellään sekä jätteiden käsittelymaksujen lievää korottamista.

Toimintojen sopeuttaminen polttolaitostilanteen mukaisesti käynnistetään 2010. Ilmaispalvelujen tuottamisesta aiheutuvia kustannuksia hillitään. Pyritään löytämään kustannussäästöjä hakemalla kumppanuusratkaisuja mm. hyötyjätteiden ja ongelmajätteiden käsittelyyn. Eräistä kalliiksi osoittautuneista kuntien kiinteistä jäteasemista luovutaan ja vastaava palvelu tuotetaan mobiilisti. Erityisjätteiden käsittelyn palvelutarjontaa ja markkinointia lisätään. Biojätteen mädätyslaitoksen suunnittelu käynnistetään.

Ruskon jätekeskuksesta edelleen hyötykäyttöön toimitettavien jätteiden määrässä tavoitellaan 10 % kasvua verrattuna vuoden 2008 määrään (vuoden 2009 määrä ei ole vertailukelpoinen monen vuoden energijätevaraston tyhjennyksen vuoksi).

Talous ja taksat

Vuosi 2010:

Liikevaihdon arvioidaan olevan 9 150 000 €. Kulut ilman poistoja ovat 7 831 000 €. Kuluissa on jäteveroä valtiolle noin 2 850 000 euroa. Poistoiksi arvioidaan tilikaudella 1 323 000 euroa. Korkotulojen, poistoeron ja kaupungille tuloutettavan 275 000 euron jälkeen tilikausi on 156 000 euroa ylijäämäinen.

Ekopisteiden tyhjennyskustannusten ja muiden ostopalvelukustannusten nousu sekä laman aiheuttama kaatopaikkajättemäärien väheneminen pakottavat tarkistamaan sekajätteen ja rakennusjätteen käsittelymaksuja 5 %. Lisäksi biojätteen ja tiettyjen erityisjätteiden käsittelymaksuja on korotettava käsittelykustannusten kasvun verran. Muiden jätteiden käsittelymaksuja korotetaan 3 %. Puutarhajätteen, puujätteen ja asfalttijätteen hintoja ei koroteta.

Hintojen tarkistusten jälkeen käsittelymaksut ovat edelleen maan halvimpia.

Suunnittelukausi 2011 - 2012:

Riittävän palvelutason turvaamiseksi ja lainsäädännön edellyttämien vaatimusten saavuttamiseksi kaatopaikalle sijoitettavien jätteiden sekä biojätteen käsittelymaksuja on varauduttava korottamaan noin 5 % vuodessa.

INVESTOINNIT

Vuosi 2010:

Investointeihin varaudutaan seuraavasti:

Jos pilaantuneita maita on saatavilla riittävä määrä, toteutetaan vanhan rakennusjätekaatopaikan ja uuden rakennusjätekaatopaikan solan rakentaminen jätteiden sekä kuonien ja pohjatuhkien loppusijoituspaikaksi. Investoinnin alustava kustannusarvio on 1,0 miljoonaa euroa.

Muihin investointeihin, kuten käsittelykenttiin, biokaasun imulinjoihin, ekopisteisiin sekä koneisiin ja laitteisiin varataan 200 000 euroa.

Suunnittelukausi 2011 - 2012:

Suunnittelukaudella suurin todennäköinen investointi on biojätteiden mädätyslaitos, jonka kustannusarvio on 2,5 miljoonaa euroa. Mädätyslaitos mitoitetaan käsittelemään biojätettä ja muuta biohajoavaa jätettä reaktorissa, jonka kapasiteetti on n. 15 000 tonnia vuodessa. Investoinnin toteutus tehdään vuonna 2011. Mädätyslaitos suunnitellaan niin, että laitoksen yhteyteen on myöhemmin liitettävissä myös toinen reaktori.

Jätteenpolttolaitoksen tarpeita varten on rakennettava lentotuhkan kaatopaikka (1 M€) ja jätteiden lajitteluterminaali (1 M€). Toteutus vuosina 2012-2013.

HENKILÖSTÖ

Liikelaitoskohtaista henkilöstösuunnitelmaa ei ole esitetty, koska toiminnan ja talouden kehittämisohjelmassa tavoitteena oleva kustannussäästö merkitsee myös henkilöstön vähentymistä esimerkiksi eläköitymisen hyödyntämisen avulla. Käyttösuunnitelmassa tulee arvioida henkilöstön määrän tarve. Täyttölupamenettelyssä tehdään lopullinen päätös uusista palvelussuhteista. Tämä menettely on voimassa talouden ja toiminnan kehittämisohjelman ajan.

Suunnitelmat määräaikaisten palvelussuhteiden vakinaistamisesta ja uusiin tehtäviin perustettavista palvelussuhteista on kirjattu kokonaismäärinä kaupunkitason henkilöstösuunnitelmaan. Tämä parantaa kaupunkitasoista henkilöstöresurssien kohdentamista juuri oikeaan tarpeeseen oikeassa paikassa.

Toimintajärjestelmä ja kestävä kehitys

Oulun Jätehuollolla on vuonna 2005 sertifioitu ympäristöjärjestelmä ja vuonna 2007 sertifioitu laatujärjestelmä. Edellä mainitut järjestelmät on yhdistetty toimintajärjestelmäksi, joka auditoidaan ulkoisesti kerran vuodessa. kestävän kehityksen mukaiset toimenpiteet raportoidaan erikseen Oulun seudun ympäristövirastolle.

TUNNUSLUKUJA

Taulukko 2. Tärkeimmät investoinnit (€)

INVESTOINTI	2010	2011	2012
Ruskon välisolon kaatopaikkarakenne	(1,0)*		
Mädätyslaitos		2,5	
Lentotuhkan kaatopaikka			1,0
Lajitteluterminaali			1,0
Muut investoinnit	0,2	0,2	0,2
Yhteensä	(1,2)* / 0,2	2,7	2,2

*Investointi toteutuu vain, jos pilaantuneita maita on saatavilla

Taulukko 3. Talouden tunnuslukuja (M€)

	tp 2008	ta 2009	ta 2010
Liikevaihto	9,5	9,4	9,15
Menot ilman poistoja	8,1	8,2	7,8
Poistot	1,1	1,1	1,3
Tilikauden ylijäämä	0,7	0,05	0,16
Investoinnit	1,9	2,4	(1,2)* 0,2
Sekajättemaksu** jossa jätevero** (alv 0 %)	66,47 30,0	69,79 30,00	73,28 30,00
Rakennusjättemaksu** jossa jätevero**	66,47 30,00	69,79 30,00	73,28 30,00
Biojättemaksu	25 / 60	28 / 68 ***	30,80 / 70,72 ***

* toteutumisen epävarmaa

** jätteenkäsittelymaksu: euroa/tonni (alv 0 %)

*** kaupan biojättemaksu

Taulukko 4. Jätteenkäsittelymaksut viidessä suurimmassa kunnallisessa jätelaitoksessa

Kunnallinen jätelaitos	sekajäte	rakennusjäte	biojäte
YTV (pääkaupunki-seutu)	97,54	97,54	63,93
Pirkanmaan Jätehuolto Oy (Tampereen seutu)	90,00	75,00	70,00
Turun seudun Jätehuolto Oy	122,85	125,00	103,00
Kiertokapula Oy (Hämeenlinna- Hyvinkää -seutu)	114,75	81,15	114,75
Oulun Jätehuolto*	73,28	73,28	30,80** 70,72***

*esis v

* esitys vuoden 2010 hinnaksi

**kotitalouksien biojäte

***kaupan biojäte

**OULUN KAUPUNKI
OULUN JÄTEHUOLTO**

TULOSLASKELMA 2008 - 2012 1000 €	Tp 2008	TA 2009	TA 2010	2011	2012
LIIKEVAIHTO	9526	9330	9150	9200	9300
Valmistus omaan käyttöön					
Liiketoiminnan muut tuotot	68	25	33	30	40
Tuet ja avustukset kunnalta	113				
Materiaalit ja palvelut					
Aineet, tarvikkeet ja tavarat					
Ostot tilikauden aikana	265	251	310	320	330
Palvelujen ostot	3178	3444	3202	3220	3250
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	904	833	935	940	945
Henkilöstösivukulut					
Eläkekulut	224	212	269	239	240
Muut henkilösivukulut	69	65	52	53	54
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	1148	1138	1323	1351	1501
Liiketoiminnan muut kulut	3436	3403	3063	3100	3100
LIIKKEYLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	483	9	29	7	-80
Rahoitustuoto ja -kulut					
Korkotuotot	201	150			
Muut rahoitustuotot	9		5	5	5
Kunnalle maksetut korkokulut					
Muille maksetut korkokulut					
Korvaus peruspääomasta	275	275	275	275	275
Muut rahoituskulut	0				
YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ) ENNEN SAT.ERIÄ	418	-116	-241	-263	-350
Satunnaiset tuotot ja -kulut					
Satunnaiset tuotot					
Satunnaiset kulut					
YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ) ENNEN VARAUKSIA	418	-116	-241	-263	-350
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	298	298	397	373	373
Vapaaehtoisten varausten lis.(-) tai väh.(+)	0		0	0	0
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	716	182	156	110	23

**OULUN KAUPUNKI
OULUN JÄTEHUOLTO**

RAHOITUSLASKELMA

1000 €

Toiminnan ja investointien rahavirta

	Tp2008	Ta2009	TA 2010	2011	2012
Tulorahoitus					
Liikeliijäämä (-alijäämä)	483	9	29	7	-80
Poistot ja arvonalentumiset	1148	1138	1323	1351	1501
Rahoitustuotot ja -kulut	-65	-125	-270	-270	-270
Satunnaiset erät					
Muut tulorahoituksen korjauserät	377	500	500	500	500
Investoinnit					
Investointimenot	-1851	-2400	-200	-2700	-2200
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0				
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot					
Toiminnan ja investointien rahavirta	92	-878	1382	-1112	-549
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäykset kunnalle	-1				
Oman pääoman muutokset					
Peruspääoman muutos					
Muu oman pääoman muutos	236	126	44	44	0
Ylijäämän palautus kunnalle	-2000				
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Vaihto-omaisuuden muutos					
Saamisten muutokset kunnalta (lis.- väh.+)	38				
Saamisten muutokset muilta (lis.- väh.+)	34				
Korottomien velkojen muutos muilta	149				
Rahoituksen rahavirta	-1543	126	44	44	0
Rahavarojen muutos	-1451	-752	1 426	-1 068	-549
Rahavarojen muutos					
Kassavarat 31.12.	7026	6274	7 700	6632	6083
Kassavarat 1.1.	8477	7026	6 274	7700	6632
Rahavarojen muutos	-1451	-752	1426	-1068	-549

OULUN TYÖTERVEYS LIKELAITOS

VISIO

Oulun Työterveys tuottaa Oulun kaupungille Suomen kehittyneimmät ja laadukkaimmat työhyvinvointipalvelut

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT

8. Asiakslähtöisen toiminnan tuloksena ovat tyytyväiset asiakkaat.
9. Oulun Työterveyden liiketoiminta on kannattavaa ja kykenee tarjoamaan palveluita kysyntää vastaavasti
10. Asiakasprosessien hallinta ja liiketoimintaosaaminen toteuttavat uusiutuvaa liiketoimintamallia.
11. Henkilöstön jatkuva oppiminen ja työhyvinvointi tukevat vision asettamia tavoitteita.

TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOKSET SUUNNITTELUKAUDELLA 2010-2012

Oulun Työterveys toimii 01.10.2008 lähtien Oulun kaupungin sisäisenä liikelaitoksena ja tuottaen palveluja Oulun kaupungin henkilöstölle. Muu yksityinen asiakasliiketoiminta on siirretty uudelle yhtiölle, Condia Oy:lle, josta Oulun kaupunki omistaa 50 %. Nykyinen toimintamuoto liittyy Markkinaoikeudessa ja Euroopan yhteisöjen tuomioistuimessa käsiteltävänä olevan kaupungin työterveyspalveluiden yhtiöittämiseen liittyvän hakemuksen aiheuttamiin järjestelyihin ja aikatauluun..

Taloudelliset tavoitteet

Vuonna 2010 Pyritään toiminnallisesti pääsemään tulokseen jossa omalla liiketoiminnalla voidaan kattaa toiminnasta aiheutuvat kustannukset. Korvauksena peruspääomalle maksetaan 30 t €. Tilikauden arvioidaan jäävän alijäämäiseksi -34 000 €.

Asiakkuudet

Oulun Työterveys toimii Oulun Kaupungin omana työterveyshuoltona. Kansanterveislain mukainen velvoite tuottaa yritykselle työterveyspalveluja on siirretty erillisellä sopimuksella Condia Oy:lle. Keskeisenä tavoitteena on edistää sekä työpaikkojen että työntekijöiden työhyvinvointia, jonka vallitessa työnteko on mielekästä, sujuvaa ja tuottavaa, eikä vaaranna terveyttä vaan edistää hyvinvointia. Vuonna 2010 kiinnitetään huomiota uuden sairauspoissaolomallin käytäntöön viemiseen

Prosessit ja rakenteet

Palveluprosessien tulee olla sisällöltään sellaisia, että ne mahdollisimman hyvin vastaavat asiakkaiden tarpeita. Toimintavuoden aikana jatketaan työhyvinvointipalveluiden

kehittämistä. Tämän on jatkoa kehittämishankkeelle, jota Työsuojelurahasto rahoittaa ja joka saatiin päätökseen huhtikuussa 2008.

Palvelut tulee tuottaa mahdollisimman taloudellisesti ja kustannustehokkaasti. Omassa toiminnassa keskitytään työterveyshuollon palveluiden ydintoimintoihin. Tukipalveluita hankitaan alihankintana sikäli kun se voidaan toteuttaa omaa toimintaa kustannustehokkaammin.

Henkilöstö ja kyvykkyys

Henkilöstön kokonaismäärä tulee olemaan vähenemään seuraavan toimintavuoden aikana. Henkilöstöä on keskimäärin 56 joista kuitenkin virkavapaalla on n. 7 henkilöä. Henkilöstön määrä riittää tuottamaan tarvittavat palvelut.

Oman henkilöstön työhyvinvointi on tärkein tavoite. Sillä varmistetaan perustehtävän hyvä toteuttaminen, lisäarvon tuottaminen asiakkaalle. Jatkuvalle koulutuksella tuetaan ja vahvistetaan henkilöstön osaamista. Osaamisen vahvistaminen yksilö ja tiimitasolla on väline organisaation oppimiselle ja toimintakulttuurin edelleen kehittämiseksi. Nämä ovat työhyvinvoinnin tärkeitä osa-alueita.

Painopisteet ja toimenpiteet strategian toteuttamiseksi 2010

Henkilöstön koulutuksessa jatketaan työlähtöisten menetelmien kehittämistä ja soveltamista. Asiakkuuksien hoitamisessa pyritään hakemaan palvelutuotannon keskittämisen ja tiimirakenteen uudelleen organisoimisen myötä etuja.

Tietotekniikan edelleen kehittämiseksi varmistetaan entistä parempi asiakaspalveluiden ja asiakkuuksien hallinta. Järjestelmien kehittämiseen ja integraation panostetaan sekä selvitetään palveluiden hankinnan keskittäminen Oulun Tietotekniikkaan

INVESTOINNIT

Investointeja ei ole suunniteltu tehdä.

OULUN KAUPUNKI

Oulun Työterveys liikelaitos

TUOSLASKELMA	TP 2008	TA 2009	TALOUSARVIO 2010	TS 2011	TS 2012
1 000 €					
LIKEVAIHTO	10 861	5 779	5 562	6 089	6 089
Valmistus omaan käyttöön					
Liiketoiminnan muut tuotot	343	83	112	121	121
Tuet ja avustukset kunnalta					
Materiaalit ja palvelut					
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-365	-235	-183	-188	-188
Palvelujen ostot	-2 986	-1 492	-1 737	-1 772	-1 772
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-5 075	-2 726	-2 772	-2 855	-2 855
Henkilöstösivukulut					
Eläkekulut	-1 281	-695	-441	-785	-785
Muut henkilöstösivukulut	-392	-214	-200	-224	-224
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-11	-7			
Liiketoiminnan muut kulut	-831	-462	-345	-356	-356
LIIEYLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	263	31	-4	30	30
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	28	7			
Muut rahoitustuotot	1				
Kunnalle maksetut korkokulut					
Muille maksetut korkokulut					
Korvaus peruspääomasta	-61	-30	-30	-30	-30
Muut rahoituskulut	0				
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ ENNEN SATUNNAISERIA JA VAR.	231	8	-34	0	0
Satunnaiset tuotot ja -kulut					
Satunnaiset tuotot					
Satunnaiset kulut					
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	231	8	-34	0	0
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)					
Vapaaeht. varausten lisäys (-) tai vähennys (+)					
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	231	8	-34	0	0

OULUN KAUPUNKI

Oulun Työterveys liikelaitos

RAHOITUSLASKELMA	TP 2008	TA 2009	TALOUSARVIO 2010	TS2011	TS2012
1 000 €					
Toiminnan ja investointien rahavirta					
Tulorahoitus					
Liikeliijäämä (-alijäämä)	263	31	-4	30	30
Poistot ja arvonalennukset	11	-7			
Rahoitustuotot ja -kulut	-32	-23	-30	-30	-30
Satunnaiset erät					
Muut tulorahoituksen korjauserät	-65				
Investoinnit					
Investointimenot		-20			
Rahoitusosuudet investointimenoihin					
Pysyvien vastaavien hyöd. luovutustulot	82				
Toiminnan ja investointien rahavirta	259	-19	-34	0	0
Rahoituksen rahavirta					
Lainakannan muutokset					
Kunnalta saatujen pitkäaik. lainojen lisäys					
Muilta saatujen pitkäaik. lainojen lisäys					
Kunnalta saatujen pitkäaik. lainojen vähennys					
Muilta saatujen pitkäaik. lainojen vähennys					
Kunnalta saatujen lyhytaik. lainojen muutos					
Muilta saatujen lyhytaik. lainojen muutos					
Oman pääoman muutokset					
Peruspääoman muutos					
Muu oman pääoman muutos					
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Vaihto-omaisuuden muutos					
Saamisten muutokset kunnalta	-1				
Saamisten muutokset muilta	881	-10	-15	-15	-15
Korottomien velkojen muutos	-493	50	50	50	50
Rahoituksen rahavirta	387	40	35	35	35
Rahavarojen muutos	646	21	1	35	35
Rahavarojen muutos					
Rahavarat 31.12	1 849	571	1 201	1 236	1 271
Rahavarat 01.01	1 204	550	1 200	1 201	1 236
Rahavarojen muutos	646	21	1	35	35

OULUN TIETOTEKNIikka LIKELAITOS

Oulun Tietotekniikka liikelaitoksen (OTT) tehtävänä on johtosäätönsä mukaan tuottaa Oulun kaupungin konserniin kuuluvana kunnallisena liikelaitoksena laadukkaita tietoteknisiä palveluja.

VISIO

OTT mahdollistaa uusilla tietoteknisillä ratkaisuilla asiakkaiden tarpeista lähtevät Suomen kehittyneimmät sähköiset palvelut.

OTT on Oulun seudun kuntasektorin johtava tietotekniikkapalvelujen tuottaja ja integraattori.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT

1. OTT on Oulun seudun johtava tietotekniikkapalvelukeskus
2. OTT toimii tehokkaasti ja tuottavasti tilaaja-tuottaja-mallin mukaisessa kilpailuympäristössä.
3. Palvelut ovat asiakaslähtöisiä, kilpailukykyisiä, käyttövarmoja ja turvallisia.
4. Tietotekniset ratkaisut tähtäävät siihen, että kuntalaisten palvelut voidaan tarvittaessa toteuttaa yhden luukun periaatteella asiointitavasta riippumatta.
5. Liiketoiminta ja markkinointi ohjaavat ydinosaamista.

TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOKSET SUUNNITTELUKAUDELLA 2010-2012

Suurin toimintaympäristön muutostekijä suunnittelukaudella on kaupunkikonsernin talouden toimenpideohjelma. Se vaikuttaa OTT:n toimintaan kahdesta suunnasta. OTT:n on omilla toimenpiteillään tuotettava kaupunkikonsernille toiminnan tehostamista ja säästöjä, mitkä vaikuttavat pääasiassa OTT:n tulokseen. Toisaalta hallintokunnat ja liikelaitokset saattavat säästämään pyrkinessään supistaa IT-palvelujensa kysyntää. Tämä vaikuttaa OTT:n liikevaihtoa pienentävästi, mikä heijastunee myös hieman tulokseen.

OTT on käynyt keskusteluja yhteistyömahdollisuuksista useiden ulkopuolisten toimijoiden kanssa. Yhteistyön realisoituminen saattaa tuoda mukanaan huomattavia muutoksia markkinaan. Yhteistyön organisointi voi osaltaan luoda painetta OTT:n hallintamuodon muuttamiseen liikelaitoskuntayhtymäksi tai osakeyhtiöksi.

KAUPUNKISTRATEGIAA TUKEVAT TALOUSARVIOVUODEN 2010 TAVOITTEET JA VALTUUSTOLLE RAPORTOITAVAT KRIITTISET MENESTYSTEKIJÄT

OTT tuottaa sisäisenä liikelaitoksena ICT-tukipalveluita varsinaisesta palvelutoiminnasta vastaavien hallintokuntien ja liikelaitosten käyttöön. Tästä syystä OTT:lla ei ole itsellään monia kaupunkistrategiaa suoraan tukevia tavoitteita.

Asiakas/yhteiskunnallinen vaikuttavuus ja palvelukyky

Kriittiset menestystekijät	Strategiset tavoitteet	Tavoite 2010	Mittari
OTT:lla on valmius toimittaa tietotekniset ratkaisut kaupungin strategian mukaisen, uusinta teknologiaa hyödyntävän palveluverkoston toteuttamiseksi.	OTT:lla on tarvittava tieto palveluverkoston toteutustavoista ja malleista. Hankittavissa sovelluksissa on konfiguroitavat web-rajapinnat. Hankittavien sovellusten rajapinnat ovat avoimia.	OTT on mukana asiakas-palvelukeskuksen ja kuntalaisportaalin tietojärjestelmäninfran pystyttämisessä. Uusiin sovelluksiin on toteutettu kaikkia palvelujen organisointitarpeita tukevat palveluliittymät. Uusissa sovelluksissa on avoimet rajapinnat.	OTT:n mukanaolo Palveluliittymien olemassaolo Avointen rajapintojen olemassaolo
Palveluiden hinta-laatusuhde on oikea.	Tuotantoprosessien tehokkuus mahdollistaa kilpailukykyisen hinnoittelun.	Tyytyväisyys palvelujen hinnoitteluun on 80 %:n tasolla.	Tyytyväisyys hinnoitteluun

Toimintatavat ja rakenteet

Kriittiset menestystekijät	Strategiset tavoitteet	Tavoite 2010	Mittari
Keskeisistä toimintaprosesseista on selkeät ja ajan tasalla olevat kuvaukset resursseineen ja vastuineen.	Operatiivista toimintaa ohjaavan laatu- tai toimintajärjestelmän aikaansaaminen Toimintaprosessit jalostuvat ja tehostuvat.	Prosessikuvaukset, työhöjeet ja palvelunohjausjärjestelmä muodostavat toimintajärjestelmän rungon. Palvelunohjausjärjestelmä tuottaa toimintaprosesseja tehostavaa tietoa.	Toimintajärjestelmän olemassaolo ja rakenne Palvelunohjausjärjestelmän palautetieto

Esitettyihin tavoitteisiin ei liity oleellisia riskejä. Tietotekniikkainfrastruktuuri sisältää kuitenkin edelleen seuraavan operatiivisen riskin. Datakeskus on suojattu asianmukaisesti erilaisia sitä uhkaavia normaaliolojen riskejä vastaan, mutta ei koko datakeskuksen tuhoutumisen varalta esimerkiksi luonnonmullistuksen tai ihmisen toiminnan seurauksena.

Riskin totaalinen eliminointi edellyttäisi varatila ja -laittejärjestelyjä. Niiden kustannukset tulisivat jossain muodossa kaupunkikonsernin maksettaviksi. Mikäli riskin eliminoinnin kustannukset todetaan liian suuriksi, riskin realisoinnin vaikutuksia voidaan pienentää esimerkiksi sopimusjärjestelyin tietoliikenneoperaattorin ja laitetoimittajien kanssa. Päätös hyväksyttävästä riskitasosta edellyttää kattavaa riskianalyysiä.

Tähän saakka kaupunkikonserni on katsonut datakeskuksen tuhoutumisen todennäköisyyden niin pieneksi, että on hyväksynyt riskin sellaisenaan.

TOIMINTASUUNNITELMA

Uuden palvelunohjausjärjestelmän virittäminen toimintaprosesseja palvelevan palautetiedon tuottamiseen jatkuu vielä vuoden 2010 aikana. Myös laatupalkintokilpailusta saatavaa palautetta tullaan hyödyntämään laatuun liittyvässä työssä.

OTT pyrkii tarjoamaan palvelujaan kuntalaisportaaliin liittyvien sähköisten palvelujen teknisen määrittämisen ja toteuttamisen tueksi. Kuntalaisportaalin palvelut saattavat myös edellyttää yhteyksien rakentamista operatiivisiin tietojärjestelmiin.

Painopisteet ja toimenpiteet strategian toteuttamiseksi 2010

Kaupunkikonsernin tehtyä päätöksen OTT:n hallintamuodosta käynnistetään sekä liiketoimintasuunnitelman että toimintastrategian päivittäminen. Mahdollisella nykyisestä poikkeavalla toiminnan organisointimallilla on vaikutusta sekä liiketoimintasuunnitelmaan että toimintastrategiaan.

Liiketoimintatiedon hallinnan teknologiaratkaisuja kehitetään, jotta asiakkaiden tietotarpeita pystyttäisiin paremmin täyttämään. Tarkoituksena on kehittää perinteisiä raportointitapoja tehokkaampia ja nopeampia ratkaisuja.

Älypuhelinien hallinnan ongelmien ja niiden vaatimien henkilöresurssien vuoksi on ryhdytty käymään keskustelua koko älypuhelinpalvelun tai älypuhelinien hallinnan ulkoistamiseksi. Lopullinen päätös asiasta voidaan tehdä, kun on saatu tarkempaa tietoa ulkopuolisten toimijoiden veloituksista ja veloitusmalleista.

Osaamisen kehittämistä jatketaan sekä Microsoft-tekniologioiden että avoimen lähdekoodin ratkaisujen alueella. Järjestelmähallintaa kehitetään tarkoituksena tiivistää yhteistyötä työasema- ja infrapalvelujen välillä sekä luoda nykyistä tehokkaampia palveluprosesseja.

Toimenpiteet palvelujen tuottamisessa ja kehittämisessä 2011-2012

Valmistaudutaan monikuntaliitosselvityksen mahdollisesti mukanaan tuomiin haasteisiin.

HENKILÖSTÖ

Liikelaitoskohtaista henkilöstösuunnitelmaa ei ole esitetty, koska toiminnan ja talouden kehittämisohjelmassa tavoitteena oleva kustannussäästö merkitsee myös henkilöstön vähentymistä esimerkiksi eläköitymisen hyödyntämisen avulla. Käyttösuunnitelmassa tulee arvioida henkilöstön määrän tarve. Täyttölupamenettelyssä tehdään lopullinen päätös uusista palvelussuhteista. Tämä menettely on voimassa talouden ja toiminnan kehittämisohjelman ajan.

Suunnitelmat määräaikaisten palvelussuhteiden vakinaistamisesta ja uusiin tehtäviin perustettavista palvelussuhteista on kirjattu kokonaisuudessaan kaupunkitason henkilöstösuunnitelmaan. Tämä parantaa kaupunkitasoista henkilöstöresurssien kohdentamista juuri oikeaan tarpeeseen oikeassa paikassa.

KESKEISET TALOUDEN TUNNUSLUVUT OMISTAJAOHJAUKSEN
NÄKÖKULMASTA

	2008	2009	2010	2011	2012
Liikevaihto 1000 €	12 302	13 096	13 227	13 359	13 493
Ylijäämä 1000 €	776	486	287	201	87
Ylijäämä %	6,3	3,7	2,2	1,5	0,6
Investoinnit 1000 €	3 108	2 857	1 525	1 295	1 295
Lainamäärä vuoden lopussa	150	0	0	0	0
Liikevaihto/työntekijä 1000 €	166	172	172	171	171

Investoinnit	2008	2009	2010	2011	2012
Laiteinvestoinnit yhteensä	2 394	2 283	930	670	670
Ohjelmistoinvestoinnit yhteensä	714	574	625	625	625
INVESTOINNIT YHTENSÄ	3 108	2 857	1 555	1 295	1 295

OULUN KAUPUNKI
Oulun Tietotekniikka liikelaitos

TULOSLASKELMA	TP 2008	TA 2009	TALOUSARVIO 2010	TS 2011	TS 2012
1 000 €					
LIIKEVAIHTO	12 302	11 700	13 144	13 192	13 326
Valmistus omaan käyttöön					
Liiketoiminnan muut tuotot	12				
Tuet ja avustukset kunnalta					
Materiaalit ja palvelut					
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-391	-448	-478	-483	-487
Palvelujen ostot	-4 364	-3 862	-4 574	-4 620	-4 666
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-2 442	-2 572	-2 990	-3 080	-3 172
Henkilöstösivukulut					
Eläkekulut	-609	-592	-688	-708	-730
Muut henkilöstösivukulut	-187	-206	-239	-246	-254
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 988	-2 800	-2 740	-2 206	-1 682
Liiketoiminnan muut kulut	-399	-772	-1 050	-1 550	-2 150
LIIKEYLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	933	449	385	299	185
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot					
Muut rahoitustuotot		10			
Kunnalle maksetut korkokulut	-94	-39	-34	-34	-34
Muille maksetut korkokulut					
Korvaus peruspääomasta	-64	-64	-64	-64	-64
Muut rahoituskulut					
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ ENNEN SATUNNAISERIA JA V	776	356	287	201	87
Satunnaiset tuotot ja -kulut					
Satunnaiset tuotot					
Satunnaiset kulut					
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	776	356	287	201	87
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)					
Vapaaeht. varausten lisäys (-) tai vähennys (+)					
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	776	356	287	201	87

OULUN KAUPUNKI
Oulun Tietotekniikka liikelaitos

RAHOITUSLASKELMA	TP 2008	TA 2009	TALOUSARVIO 2010	TS 2010	TS2011
1 000 €					
Toiminnan ja investointien rahavirta					
Tulorahoitus					
Liikelylijäämä (-alijäämä)	933	449	385	299	185
Poistot ja arvonalennukset	2988	2800	2740	2206	1682
Rahoitustuotot ja -kulut	-158	-93	-98	-98	-98
Satunnaiset erät					
Muut tulorahoituksen korjaukset					
Investoinnit					
Investointimenot	-3108	-1795	-1555	-1295	-1295
Rahoitusosuudet investointimenoihin					
Pysyvien vastaavien hyöd. luovutustulot					
Toiminnan ja investointien rahavirta	655	1361	1472	1112	474
Rahoituksen rahavirta					
Lainakannan muutokset					
Kunnalta saatujen pitkäaik. lainojen lisäys					
Muilta saatujen pitkäaik. lainojen lisäys					
Kunnalta saatujen pitkäaik. lainojen vähennys	-150	-150			
Muilta saatujen pitkäaik. lainojen vähennys					
Kunnalta saatujen lyhytaik. lainojen muutos					
Muilta saatujen lyhytaik. lainojen muutos					
Oman pääoman muutokset					
Peruspääoman muutos					
Muu oman pääoman muutos					
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Vaihto-omaisuuden muutos					
Saamisten muutokset kunnalta					
Saamisten muutokset muilta	67				
Korottomien velkojen muutos	-657				
Rahoituksen rahavirta	-740	-150	0	0	0
Rahavarojen muutos	-85	1211	1472	1112	474
Rahavarojen muutos					
Rahavarat 31.12	907	1934	3016	4128	4602
Rahavarat 01.01	991	723	1544	3016	4128
Rahavarojen muutos	-84	1211	1472	1112	474

OULUN TEKNINEN LIKELAITOS

VISIO 2015

Olemme Oulun talousalueen johtava palveluntuottaja kiinteistö-, infra- ja logistiikkapalveluissa.

Toimintaamme voidaan luonnehtia 3 H:lla

HYVÄ
HALUTTU
HELPPÖ

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT

1. Tarjoamme laajat palvelukokonaisuudet alueellisesti ja palveluiden sisällä. Palvelut yhdeltä toimittajalta.
2. Toimintamme perustuu kumppanuuden ja yhteistyön kehittämiseen tilaajien ja asiakkaiden sekä yhteistyökumppaneiden kanssa.
3. Parannamme tuottavuutta ja kilpailukykyä käyttämällä hyväksi monipuolisen osaamisemme synergiaetuja ja keskittämällä toimintaamme niihin palveluihin, joissa olemme tehokkaita.
4. Olemme edelläkävijöitä tietotekniikan hyödyntämisessä palvelujen sisällön tuottamisessa.
5. Henkilöstöä kehitetään liiketoiminta-, moni- ja erikoisosaamisen sektoreilla.
6. Liikelaitos on haluttu työpaikka.

TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOKSET SUUNNITTELUKAUDELLA 2010-2012

Kansainvälisen taloustilanteen nopea heikkeneminen viime vuoden lopulta lähtien vaikuttaa voimakkaasti julkisen sektorin ja Oulun kaupungin talouteen. Kaupunginhallitus käynnisti maaliskuussa 2009 talouden toimenpideohjelman valmistelun ja velvoitti lauta- ja johtokuntaa laatimaan oman esityksensä toimenpiteistä talouden tasapainottamiseksi myös vuosille 2010 – 2012. Teknisen liikelaitoksen johtokunta hyväksyi liikelaitoksen talouden tasapainottamisohjelman 22.4.2009. Kaupunginvaltuusto hyväksyi kaupungin talouden tasapainottamisohjelman 15.6.2009.

Vuoden 2010 talousarvion sekä toimintasuunnitelman 2011 – 2012 lähtökohtana on, että suunnitelmissa on huomioitu edellä olevissa päätöksissä olevat liikelaitosta koskevat taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet. Lisäksi talousarviossa on huomioitu tarkastuslautakunnan vuoden 2008 tarkastuksessa esiin nostamat asiat.

Markkinoiden nopeiden muutosten johdosta on vaikea ennustaa ensi ja tulevana vuosina aineiden, tarvikkeiden ja ostettavien palvelujen hintakehitystä.

Oulun teknisen liikelaitoksen logistiikkayksikkö on jo mukana seudullisissa kehityshankkeissa kuljetus- ja varastotoimintojen osalta. Lisäksi yhteistyöneuvottelut ovat käynnissä Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin kanssa. Edellä mainitut asiat tulevat todennäköisesti vaikuttamaan liikelaitoksen palvelutarjontaan jo tulevalla suunnittelukaudella.

KAUPUNKISTRATEGIAA TUKEVAT TALOUSARVIOVUODEN 2010 TAVOITTEET JA VALTUUSTOLLE RAPORTOITAVAT KRIITTISET MENESTYSTEKIJÄT

Asiakas / Yhteiskunnallinen vaikuttavuus

Kriittinen menestystekijä	Strateginen tavoite	Tavoite 2010	Mittari
Asiakastyytyväisyyden parantaminen	Liikelaitos koetaan yhteistyökumppanina: Hyvä – Haluttu - Helppo	Pysyy hyvällä tasolla ja on vähintään 3,5 asteikolla 1-5.	Sähköinen kysely (ZEF)

Talous

Kriittinen menestystekijä	Strateginen tavoite	Tavoite 2010	Mittari
Tuottavuuden ja taloudellisuuden jatkuva kasvattaminen	Kustannustehokkuuden parantaminen (toiminnan tehostuminen)	Kaupunginvaltuuston 16.5.2009 asettaman Oulun kaupungin Talouden ja toiminnan kehittämissuunnitelma 2010 – 2012 tavoitteet	Oulun kaupungin Talouden ja toiminnan kehittämissuunnitelma 2010 – 2012 mittarit

Toimintatavat ja rakenteet

Kriittinen menestystekijä	Strateginen tavoite	Tavoite 2010	Mittari
Toimintajärjestelmän käytössä.	Toimintajärjestelmän avulla saavutetaan hyötyä yhtenäistämällä toimintatapoja ja poistamalla päällekkäisiä toimintoja.	Ympäristöohjelman tavoitteet saavutetaan. Työsuojelun toimintaohjelman tavoitteet saavutetaan.	Oma arvio. Ympäristöohjelman mittarit. Työsuojelun toimintaohjelman mittarit.

Henkilöstö ja kyvykkyys

Kriittinen menestystekijä	Strateginen tavoite	Tavoite 2010	Mittari
Esimiestyöskentely ja työtyytyväisyys paranevat	Työtyytyväisyys paranee --> poissaolot vähenevät --> tehokkuus kasvaa	Kehityskeskustelut käydään kaikkien kanssa. Työtyytyväisyys pysyy hyvällä tasolla ja on vähintään 3,5 asteikolla 1-5.	Kysely kaupungin yhteisellä mittarilla (ZEF)
Tehollisen työssääoloajan nostaminen	Tuottavuuden kasvattaminen	Sairauspäivien väheneminen 10 % vuoden 2009 tasosta. Tapaturmapäivien väheneminen 10 % vuoden 2009 tasosta, tavoitteena 0-tapaturmaa. Joustavammat työajat.	Sairauspäivät. Tapaturmapäivät.

TOIMINTASUUNNITELMA

Suunnittelun lähtökohtana on ollut talousarvion 2010 ja suunnitelman 2011 – 2012 suunnitteluohjeet. Sen mukaan sisäisiin veloitusuhintoihin ei tule korotuksia vuodelle 2010. Vuokrien korotus on otettu huomioon vain ulkoa vuokrattujen tilojen osalta. Vuosien 2011 – 2012 vuokriin on varattu 2 %:n korotus. Palkkoihin on laskettu 1,9 %:n korotus vuodelle 2010 ja 2 % vuosille 2011 – 2012. Eläkemaksut kohdistetaan liikelaitoksille jatkossa aiheuttamisperiaatteen mukaan. Arvion mukaan liikelaitoksen eläkeperusteiset maksut olisivat 2010 n. 2,064 milj. euroa, jossa kasvua vuodesta 2009 n. 0,413 milj. euroa. Vastaavasti sosiaalikulujen aleneminen kattaa lähes kokonaan maksun korotuksen. Vastaavia summia käytetään myös suunnittelukaudella, jos tarkempaa arviota ei saada. Sitovien tavoitteiden mukaan liikelaitoksen tulee tulouttaa sisäisen pääoman korkona 279 422 euroa. Lisäksi liikelaitoksen tulee päästä vähintään 2 %:n tuottavuuden kasvuun. Sairauspoissaolojen vähentäminen sisältyy strategiaan tavoitteisiin.

Liikelaitoksen talousarvion lähtökohtana on ollut, että talouden toimenpideohjelmassa ollut n. 1,4 milj. euron säästötavoite sisältyy talousarvioon. Tämän johdosta liikelaitoksen henkilöstökulut laskevat n. 0,13 milj. euroa edellisestä vuodesta. Vanhuuseläkkeelle jäävien poistuma hyödynnetään ja muun poistuman tilalle rekrytoidaan pääsääntöisesti oppisopimuskoulutuksessa olevia henkilöitä, jos tilaukset antavat siihen mahdollisuuden. Tarkemmin asia on esitetty henkilöstösuunnitelmassa. Aineiden, tarvikkeiden sekä palvelujen ostoissa hinnankorotukset on huomioitu vain niiltä osin kuin ne jo tehtyjen sopimusten puitteissa on tiedossa. Taloudellisesta tilanteesta johtuen tilausten on ennakoitu vähenevän n. 1,5 milj. euroa edellisestä vuodesta.

Liikuntaviraston vuoden 2009 sopimuksessa ei ollut huomioitu konekustannusten muutosta, kun kalusto siirtyy hallintokunnasta liikelaitokseen. Liikelaitos rahoittaa koneinvestoinnit sisäisillä veloituksilla, mutta hallintokunnassa sisäisiä veloitushintoja ei ole ollut, vaan kalusto on hankittu erillisillä investointirahoilla. Tästä liikelaitokselle aiheutuu n. 150 000 euron tappio vuositasolla, jota liikuntaviraston toiminnan laatumuutoksilla ei voida kattaa. Edellä mainitusta seikasta johtuen liikelaitoksen tulos on alijäämäinen kyseisen summan verran. Lisäksi talousarvion tavoitteisiin pääseminen edellyttää, että laskutöinä tehtävien palveluiden (korjaus- ja kunnossapito sekä mittaus- ja geotekniikka) sopimusten sisältöä tai sopimusmallia muutetaan.

Suurimpina riskeinä tavoitteisiin pääsemisessä ovat kaupungin sisäisten tilausten väheneminen ja hankintojen hintakehitys. Vaarana on, että taloudellisesta tilanteesta johtuen tilaukset supistuvat ennakoitua enemmän, jolloin henkilöstö on vajaatyöllistetty ja tehokkuus kärsii. Tilausten supistuminen voi johtaa jopa henkilöstön lomautuksiin. Talouden toimenpideohjelmassa esitettyjä säästötavoitteita hankintojen osalta liikelaitoksen on vaikea saavuttaa, koska hankintatoimi liikelaitoksen toivomuksista huolimatta ei ole siirtänyt strategisia hankintoja liikelaitokselle vaan on tehnyt niistä seudullisia keskitettyjä kausihankintoja. Kausisopimuksen pituus on useimmiten kaksi vuotta, joten markkinahintojen kehitystä ei voida hyödyntää täysimääräisesti.

Supistuvasta toiminnasta ja vähäisistä rekrytoinneista johtuen liikelaitoksen henkilöstön keski-ikä kasvaa koko ajan ja tulee olemaan vuonna 2010 yli 51 vuotta, mikä osaltaan vaikuttaa tuottavuuden kehitykseen.

Painopisteet ja toimenpiteet strategian toteuttamiseksi 2010

Painopisteet on esitetty kaupunginvaltuustolle raportoitavissa strategisissa menestystekijöissä, mutta tärkein asia on talouden tasapainottamiseen liittyvät asiat. Kaupunginvaltuuston 15.6.2009 tekemän päätöksen mukaisesti syksyn 2009 ja osittain vielä vuoden 2010 aikana tehdään lukuisa määrä selvityksiä, joissa täsmennetään painopisteitä ja strategisia tavoitteita. Ensimmäisenä valmistuu oman palvelutuotannon analyysi, jonka tulee olla valmis 30.9.2009. Strategia tarkennetaan syksyn 2009 aikana kaupungin strategisten tavoitteiden mukaiseksi.

Kehittämishankkeet

a) Käynnissä olevat

- Tietotekniikan avulla pyritään tehostamaan toimintaa ja saamaan sähköinen työtapa osaksi arkipäivää. Vuonna 2010 panostetaan liikkuvan työntekijän profilointiin ja palkkaproessin sähköistämiseen.

b) Vuonna 2010 päättyvät

- Toimintajärjestelmän rakentaminen ja käyttöönotto. Koko liikelaitosta koskevan toimintajärjestelmän avulla luodaan systemaattinen toimintatapa jatkuvalle parantamiselle. Järjestelmä kattaa laatu, ympäristö sekä työterveys- ja turvallisuusosat.

- ### c)
- Maanrakennuskoneiden koneohjauksen käyttöönotto ja kehittäminen infrarakentamisessa. Koneohjauksessa kaivinkoneisiin ja tiehöyliin asennettavat laitteet vastaanottavat tukiasemien kautta suunnitelmia, jotka ohjaavat kaivutoimintaa. Laitteiden avulla voidaan mitata ja lähettää edelleen kartoitustietoa. Järjestelmän avulla korvataan eläkkeelle siirtyvää henkilöstöä ja tuottavuus kasvaa.

d) Uudet kehittämisalitteet

- Teklin keskusvaraston viivakoodijärjestelmän selvitys ja hankinta. Uuden varastohallintajärjestelmän toimitusten oikeellisuuden, reaaliaikaisuuden ja nopeuden saamiseksi järjestelmää tulee kehittää varastokirjanpidon, pääomien hallinnan osalta niin, että manuaalinen työ saadaan automatisoitua ja kustannustehokkuutta nostettua. Logistiset toimitusketjut saadaan nopeammaksi ja toimitusvarmuutta lisättyä reaaliaikaisuuden hallinnalla. Kokonaiskustannusarvio 75 000 €.
- MPK matkapalvelukeskuksen seudullistamisprojektin selvitykset ja käyttöönotto. Seudun kehittämissuunnitelmassa on sovittu kuntien mahdollisuudesta liittyä Oulun kaupungin hallinnoimaan henkilöliikenteen välityspalveluun (matkapalvelukeskus). Yhdistämällä koko seudun kuntien välitystoiminta yhteen saadaan kustannustaso/välitettyä matkaa kohden alemmaksi ja seuranta raportointi tiedot järjestettyä luotettavasti samantasoiseksi jokaisessa kunnassa. Kustannusarvio 10 000 €.

Toimenpiteet palvelujen tuottamisessa ja kehittämisessä 2011-2012

Syksyn 2009 selvityksissä täsmennetään toimenpiteet palvelujen tuottamiseksi ja kehittämiseksi 2011 – 2012.

Tavoitteena on, että henkilöstökulut eivät nouse. Hyödynnetään eläköityminen.

HENKILÖSTÖ JA HENKILÖSTÖMÄÄRÄN KEHITYS

Liikelaitoskohtaista henkilöstösuunnitelmaa ei ole esitetty, koska toiminnan ja talouden kehittämisohjelmassa tavoitteena oleva kustannussäästö merkitsee myös henkilöstön vähentymistä esimerkiksi eläköitymisen hyödyntämisen avulla. Käyttösuunnitelmassa tulee arvioida henkilöstön määrän tarve. Täyttölupamenettelyssä tehdään lopullinen päätös uusista palvelussuhteista. Tämä menettely on voimassa talouden ja toiminnan kehittämisohjelman ajan.

Suunnitelmat määräaikaisten palvelussuhteiden vakinaistamisesta ja uusiin tehtäviin perustettavista palvelussuhteista on kirjattu kokonaismäärinä kaupunkitason henkilöstösuunnitelmaan. Tämä parantaa kaupunkitasoista henkilöstöresurssien kohdentamista juuri oikeaan tarpeeseen oikeassa paikassa.

INVESTOINNIT

Investoinnit ovat korvaavia investointeja.

Investoinnit 1 000 €	TP 2008	TA 2009	TA 2010	TS 2011	TS 2012
	792	1 017	400	400	400

KESKEISET TALOUDEN TUNNUSLUVUT OMISTAJAOHJAUKSEN NÄKÖKULMASTA

Tunnusluvut	TP 2008	TA 2009	TA 2010	TS 2011	TS 2012
Toiminnan laajuus					
• Liikevaihto	52 062	52 300	50 770	50 770	50 770
• Investoinnit	792	1 017	400	400	400
Kannattavuus	1 552	280	129	99	177
• liikeylijäämä	30,2 %	4,8 %	2,2 %	1,7 %	3,0 %
• sij.pääoman tuotto, %	6,0 %	6,0 %	6,0 %	6,0 %	6,0 %
• korvaus peruspääomasta ja pääomavelasta %					

OULUN KAUPUNKI
OULUN TEKNINEN LIKELAITOS

TULOSLASKELMA	TP 2008	TA 2009	TA 2010	TS 2011	TS 2012
LIKEVAIHTO	<u>52 062</u>	<u>52 300</u>	<u>50 800</u>	<u>50 800</u>	<u>50 800</u>
LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT	<u>433</u>	<u>85</u>	<u>115</u>	<u>115</u>	<u>115</u>
TUET JA AVUSTUKSET KUNNALTA	<u>597</u>				
MATERIAALIT JA PALVELUT					
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT					
OSTOT TILIKAUDEN AIKANA	<u>-13 530</u>	<u>-13 676</u>	<u>-12 249</u>	<u>-12 249</u>	<u>-12 249</u>
PALVELUJEN OSTOT	<u>-14 350</u>	<u>-11 477</u>	<u>-11 671</u>	<u>-11 671</u>	<u>-11 671</u>
HENKILÖSTÖKULUT					
PALKAT JA PALKKIOT	<u>-15 703</u>	<u>-17 939</u>	<u>-18 031</u>	<u>-18 031</u>	<u>-18 031</u>
HENKILÖSIVUKULUT					
ELÄKEKULUT	<u>-3 968</u>	<u>-4 579</u>	<u>-4 931</u>	<u>-4 931</u>	<u>-4 931</u>
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	<u>-1 225</u>	<u>-1 410</u>	<u>-834</u>	<u>-834</u>	<u>-834</u>
POISTOT JA ARVONALENTUMISET					
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	<u>-777</u>	<u>-896</u>	<u>-894</u>	<u>-817</u>	<u>-634</u>
LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT	<u>-1 986</u>	<u>-2 129</u>	<u>-2 155</u>	<u>-2 198</u>	<u>-2 198</u>
LIIEKEYLIJÄÄMÄ	<u>1 553</u>	<u>279</u>	<u>150</u>	<u>184</u>	<u>367</u>
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT					
KORKOTUOTOT	<u>111</u>				
MUUT RAHOITUSTUOTOT					
KORVAUS PERUSPÄÄOMASTA	<u>-279</u>	<u>-279</u>	<u>-279</u>	<u>-279</u>	<u>-279</u>
MUUT RAHOITUSKULUT					
YLIJÄÄMÄ ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ	<u>1 385</u>	<u>0</u>	<u>-129</u>	<u>-95</u>	<u>88</u>
YLIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	<u>1 385</u>	<u>0</u>	<u>-129</u>	<u>-95</u>	<u>88</u>
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ	<u>1 385</u>	<u>0</u>	<u>-129</u>	<u>-95</u>	<u>88</u>

OULUN KAUPUNKI
Oulun tekninen liikelaitos

RAHOITUSLASKELMA	TP 2008	TA 2009	TALOUSARVIO2010	TS2011	TS2012
1 000 €					
Toiminnan ja investointien rahavirta					
Tulorahoitus					
Liikelyjäämä (-alijäämä)	1 552	280	129	100	177
Poistot ja arvonalennukset	777	896	894	817	634
Rahoitustuotot ja -kulut	-168	-279	-279	-279	-279
Satunnaiset erät					
Muut tulorahoituksen korjaukset	-304				
Investoinnit					
Investointimenot	-792	-1 017	-400	-400	-400
Rahoitusosuudet investointimenoihin					
Pysyvien vastaavien hyöd. luovutustulot	171	40	40	40	40
Toiminnan ja investointien rahavirta	1 236	-80	384	278	172
Rahoituksen rahavirta					
Lainakannan muutokset					
Kunnalta saatujen pitkäaik. lainojen lisäys					
Muilta saatujen pitkäaik. lainojen lisäys					
Kunnalta saatujen pitkäaik. lainojen vähennys					
Muilta saatujen pitkäaik. lainojen vähennys					
Kunnalta saatujen lyhytaik. lainojen muutos					
Muilta saatujen lyhytaik. lainojen muutos					
Oman pääoman muutokset					
Peruspääoman muutos					
Muu oman pääoman muutos					
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Vaihto-omaisuuden muutos	38				
Saamisten muutokset kunnalta					
Saamisten muutokset muilta	-381				
Korottomien velkojen muutos	219				
Rahoituksen rahavirta	-124	0	0	0	0
Rahavarojen muutos	1 112	-80	384	278	172
Rahavarojen muutos					
Rahavarat 31.12	6 778	6 698	7 082	7 360	7 532
Rahavarat 01.01	5 666	6 778	6 698	7 082	7 360
Rahavarojen muutos	1 112	-80	384	278	172

LIKELAITOS OULUN SERVIISI

Liikelaitos Oulun Serviisille on laadittu talousarvio vuodelle 2010 ja talous- ja toimintasuunnitelma vuosille 2011 – 2012.

Liikelaitos tulouttaa kaupungille vuosina 2008 – 2010 vuosittain 19 800 euroa.

Vuoden 2009 ateriahintoja korotettiin 0,02 -0,05 € / ateria (kv 16.6.2008 § 73).

Strategiassa on huomioitu kaupunginhallituksen päätös Liikelaitosten kehittämistyöryhmän loppuraportti, lausunnot (kh 11.6.2007 § 360). Päätös on samansuuntainen Oulun kaupungin talouden tasapainotusohjeiden kanssa.

VISIO

Paras julkinen ateria- ja puhtauspalvelukumppani.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT

Strategiset päämäärät vuoteen 2015 ovat seuraavat:

1. Tasapainotamme seudun ateria- ja puhtauspalvelumarkkinoita vaikuttamalla omalla toiminnallamme markkinahintoihin alentavasti ja ylläpitämällä palvelujen hyvää hintalaatusuhdetta.
2. Keskitymme tuottavaan ydintoimintaan.
3. Laajennamme toimintaa seudullisesti.
4. Kehitämme ateria- ja puhtauspalveluiden synergiaetuja ja toimintaketjuja.
5. Toteutamme moniosaamista ja rekrytoimme hallitusti.
6. Otamme käyttöömme tietojärjestelmiä ja tietotekniikkaa.
7. Toteutamme kestävän kehityksen periaatteita.

Vuositason strategiset tavoitteet tarkentuvat vuosittain talousarvion laadinnan yhteydessä.

TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOKSET SUUNNITTELUKAUDELLE 2010-2012

Ateria- ja puhtauspalvelu kehittyy monen palvelun toimialana, joka tarjoaa ateria- ja puhtauspalvelun lisäksi myös muita palveluja, kuten esimerkiksi liinavaatehuoltoa, lelujen puhdistusta. Periaatteena on, että sama organisaatio tuottaa kiinteistössä tai valitulla alueella useampia palveluja tehokkaana kokonaisuutena.

Kuntien palvelutoiminta koostuu omasta toiminnasta, kuntien yhteistyöstä, yksityisestä toiminnasta ja kuntaliitoksiin liittyvästä toiminnasta. Markkinaehtoinen toiminta kasvaa. Palvelurakenne monipuolistuu tulevina vuosina palvelutoiminnan kilpailuttamisen myötä. Suunnittelukaudella haetaan vaihtoehtoja omalle palvelutuotannolle mm. henkilöstön eläköitymsen vuoksi. Yhteistyötä tehdään myös Oulun seudun kuntien kanssa.

Oulun Serviisin tavoitteena on lisätä tuottavuutta, kehittää tehokkuutta ja parantaa toimintaa liiketoimintaosaamista ja asiakaspalvelua kehittämällä. Tämä vaatii pitkäjännitteistä kehitystyötä.

Kaupungin alueella lasten ja nuorten osuuden kasvu ei lisää merkittävästi ateriamääriä, vaikkakin ateriamäärät saattavat liikkua alueelta toiselle. Yli 65-vuotiaiden oululaisten määrä kasvaa jonkin verran tulevina vuosina, mikä vaikuttaa erityisesti kotona asuvien vanhusten ateriapalvelun kysyntään.

KAUPUNKISTRATEGIAA TUKEVAT TALOUSARVIOVUODEN 2010 TAVOITTEET JA VALTUUSTOLLE RAPORTOITAVAT KRIITTISET MENESTYSTEKIJÄT

Asiakas/Yhteiskunnallinen vaikuttavuus ja palvelukyky

Kriittinen menestystekijä	Strateginen tavoite	Tavoite 2010	Mittari
Palautetiedon hallinta	Oulun seudun paras asiakastyytyväisyys.	Asiakastyytyväisyys hyvällä tasolla. Verrataan vuoden 2009 tietoihin. Käytössä Zef – järjestelmä, jonka avulla määritetään tasot.	Pohjatiedot saadaan vuodelta 2009. Tavoitteena hyvä taso segmenteittäin.

Talous

Kriittinen menestystekijä	Strateginen tavoite	Tavoite 2010	Mittari
Talouden hallinta	Tuottavuuden ja taloudellisuuden parantaminen. Kustannustason hillitseminen. Kustannustason laskeminen 10 % puhtauspalveluissa vuoteen 2012.	19 ateriaa / työntekijä / työtunti kouluissa. 15 ateriaa /työntekijä / työtunti päiväkodeissa ja vanhushuollossa. 260 m ² / työntekijä / työtunti (kouluissa). 175 m ² /työntekijä / työtunti (päiväkodeissa). Siivottava neliökustannus laskee 3 % vuodesta 2009.	Aterialla / työntekijä / työtunti. Neliometri / työntekijä /työtunti.

Riskienarviointi: Talouden kehittämiseen liittyvät asiakastoiminnan supistukset, joihin ei voida reagoida tarpeeksi nopeasti.

Toimintatavat ja rakenteet

Kriittinen menestystekijä	Strateginen tavoite	Tavoite 2010	Mittari
CC -hanke	Ateriapalveluiden ja siihen liittyvien logististen kustannusten nousun vähentäminen.	Lisätään tuotantotavan käyttöönottoa kaupungin eri toimipisteissä ja vanhusten kotiin kuljetettavissa aterioissa.	Uudet tuotantotavan piirissä olevat toimipisteet.

Riskienarviointi: Oulun kaupunki omistajana ei ota käyttöön CC-toimintatapaa.

Henkilöstö ja kyvykkyys

Kriittinen menestystekijä	Strateginen tavoite	Tavoite 2010	Mittari
Henkilöstön osaamisen kehittäminen	Osaaminen vastaa liikelaitoksen tarpeita. Muutoksen hyvä toteutus.	Esimiesten ryhmätyönohjaus, osallistujia 20 kpl. Muutosprojektin läpivienti. Tietotekniikan peruskoulutus itse toteutettava ammatillinen koulutus tiimeissä.	Osallistujamäärä / koulutus Tiimien toimintasuunnitelmien toteutuminen. Kehityshankkeiden toteutuminen.

Riskienarviointi: Osaaminen ei kehity riittävästi, jolloin sovitut muutosprojektit eivät toteudu.

TOIMINTASUUNNITELMA

Painopisteet ja toimenpiteet strategian toteuttamiseksi 2010

Vuoden 2010 aikana strateginen painopiste on liikelaitoksen rakenteiden kehittämisessä. Hyvin alkaneen sisäisen kehittämisen lisäksi tarvitaan palvelutuotannon analyysia ja tulevaisuuden tarkastelua sekä jatkoehdotuksia.

Toimenpiteet palvelujen tuottamisessa ja kehittämisessä 2011-2012

Vuosina 2011 – 2012 toteutetaan palveluliikelaitoksen strategiaa.

HENKILÖSTÖ JA HENKILÖSTÖMÄÄRÄN KEHITYS

Liikelaitoskohtaista henkilöstösuunnitelmaa ei ole esitetty, koska toiminnan ja talouden kehittämisohjelmassa tavoitteena oleva kustannussäästö merkitsee myös henkilöstön vähentymistä esimerkiksi eläköitymisen hyödyntämisen avulla. Käyttösuunnitelmassa tulee arvioida henkilöstön määrän tarve. Täyttölupamenettelyssä tehdään lopullinen päätös uusista palvelussuhteista. Tämä menettely on voimassa talouden ja toiminnan kehittämisohjelman ajan.

Suunnitelmat määräaikaisten palvelussuhteiden vakinaistamisesta ja uusiin tehtäviin perustettavista palvelussuhteista on kirjattu kokonaismäärinä kaupunkitason henkilöstösuunnitelmaan. Tämä parantaa kaupunkitasoista henkilöstöressurssien kohdentamista juuri oikeaan tarpeeseen oikeassa paikassa.

INVESTOINNIT

Kalustoa uudistetaan vuosittain 110 000 eurolla. Vuonna 2010 hankitaan peruskorjauskohteisiin linjastoja ja muuta keittiökäkalustoa, mm. lautaskärryjä, keittiövaunuja, geelimattoja. Puhtauspalvelutoimintaan hankitaan siivouskoneita, esim. yhdistelmäkoneita, matalapainepesureita, lattianhoitokoneita ja toimintaan liittyvää pienkalustoa.

Investoinnit 1 000 €	TP 2008	TA 2009	TA 2010	TS 2011	TS 2012
Ateriatoimintaan	40	48	50	60	55
Puhtaus/siivouskoneita		87	60	50	55

KESKEISET TALOUDEN TUNNUSLUVUT OMISTAJAOHJAUKSEN NÄKÖKULMASTA

Tunnusluvut	TP 2008	TA 2009	TA 2010	TS 2011	TS 2012
Toiminnan laajuus					
- Liikevaihto	23 267	23 467	23 532	23 027	22 684
- Investoinnit	135	135	110	110	110
Kannattavuus					
- liikeylittäjä	-838	10	-1,5 milj	-1,1 milj.	-0,8
- sij. pääoman tuotto, %					
- korvaus peruspääomasta ja pääomavelasta, %	6 %	6 %	6 %	6 %	6%
Suoritteet					
- puhtausneliömäärä/ toimintopäivä/vuosi	75,1 milj. m ²	75,1 milj. m ²	75,1 milj. m ²	75,0 milj. m ²	75,0 milj. m ²
Suoritteet					
- ateria	6,1 milj	6,1 milj	6,1 milj	6,1 milj	6,1 milj
Tuottavuus					
- ateriasuorite/työtunti	18	18	19	19	20
Tuottavuus					
- puhtausneliö m ² / työtunti	207 (m ²)	218 (m ²)	220 (m ²)	224 (m ²)	233 (m ²)

LIIKELAITOKSEN OMAA TOIMINTAA KUVAAVAT TUNNUSLUVUT

Palveluliikelaitoksen omaa toimintaa kuvaavat tunnusluvut ovat seuraavat:

Tunnusluvut	TP 2008	TA 2009	TA 2010	TS 2011	TS 2012
Liikevaihto	23,2 milj.€	23,5 milj.€	23,5 milj.€	23,0 milj.€	23,0 milj. €
Tilikauden ylijäämä	- 0,8 milj.€	0,01 milj.€	0 milj.€	0,1 milj.€	0,1 milj.€
Investoinnit	0,04 milj.€	0,1 milj.€	0,1 milj.€	0,1 milj.€	0,1 milj.€
Ateriamäärä	6,1 milj.	6,1 milj.	6,1 milj.	6,1 milj.	6,1 milj.
Työtunnit/ateriapalvelut	344 725	344 000	342 000	333 269	325 484
Ateriasuorite/työtunti	18	18	19	19	20
Henkilöstökustannus /ateria	1,26 €	1,25 €	1,25 €	1,22 €	1,19 €
Elintarvikekustannus /ateria	0,89 €	0,89 €	0,87 €	0,87 €	0,86 €
Kokonaiskustannus /ateria	2,66 €	2,64 €	2,60 €	2,52 €	2,47 €
Puhtausneliömäärä/ toimintopäivä/työntekijä	1661 m ² /toimintopäivä/henkilö	1744 m ² /toimintopäivä/henkilö	1831 m ² /toimintopäivä/henkilö	1869 m ² /toimintopäivä/henkilö	1964 m ² /toimintopäivä/henkilö
Työtunnit/puhtauspalvelut toimintopäivä/vuosi	362 498	344 370	327 150	310 000	282 850
Puhtausneliö m ² /työtunti	207 (m ²)	218 (m ²)	220 (m ²)	224 (m ²)	233 (m ²)
Henkilöstökustannus/ puhtausneliö (m ²)/kk	1,44 €	1,37 €	1,30 €	1,23 €	1,20 €
Kokonaiskustannus / Puhtausneliö (m ²) kk	1,78 €	1,71 €	1,66 €	1,61 €	1,57 €

Liikelaitos Oulun Serviisi

TULOSLASKELMA	TP 2008	TA 2009	TALOUSARVIO 2010	TS 2011	TS 2012
1 000 €					
LIKEVAIHTO	23 267	23 467	22 209	22 109	22 010
Valmistus omaan käyttöön					
Liiketoiminnan muut tuotot	103		101	101	101
Tuet ja avustukset kunnalta	289	172	218	200	200
Materiaalit ja palvelut					
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-6 225	-5 778	-5 799	-5 768	-5 768
Palvelujen ostot	-2 638	-2 696	-2 698	-2 668	-2 668
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-11 491	-10 927	-11 344	-11 031	-10 770
Henkilöstösivukulut					
Eläkekulut	-3 025	-2 990	-3 105	-3 012	-2 922
Muut henkilöstösivukulut	-919	-909	-649	-630	-616
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-49	-114	-61	-114	-114
Liiketoiminnan muut kulut	-183	-195	-327	-327	-327
LIIEKEYLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	-871	30	-1 455	-1 140	-874
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	53				
Muut rahoitustuotot					
Kunnalle maksetut korkokulut					
Muille maksetut korkokulut					
Korvaus peruspääomasta	-20	-20	-20	-20	-20
Muut rahoituskulut					
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ ENNEN SATUNNAISERIÄ JA VAR.	-838	10	-1 475	-1 160	-894
Satunnaiset tuotot ja -kulut					
Satunnaiset tuotot					
Satunnaiset kulut					
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	-838	10	-1 475	-1 160	-894
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)					
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)					
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-838	10	-1 475	-1 160	-894

OULUN KAUPUNKI
Liikelaitos Oulun Serviisi

RAHOITUSLASKELMA	TP2008	TA2009	TALOUSARVIO2010	TS2011	TS2012
1 000 €					
Varsinaisen toiminnan ja investointien kassavirta					
Tulorahoitus					
Liikelyjäämä (-alijäämä)	-871	10	-1 475	-1 160	-894
Poistot ja arvonalennukset	48	114	61	110	110
Rahoitustuotot ja -kulut	34	-19	-20	-20	-20
Satunnaiset erät					
Muut tulorahoituksen korjaukset					
Investoinnit					
Investointimenot	-40	-135	-110	-110	-110
Rahoitusosuudet investointimenoihin					
Pysyvien vastaavien hyöd.luovutustulot					
Toiminnan ja investointien rahavirta	-829	-30	-1 544	-1 180	-914
Rahoituksen rahavirta					
Lainakannan muutokset					
Kunnalta saatujen pitkäaik. lainojen lisäys					
Muilta saatujen pitkäaik. lainojen lisäys					
Kunnalta saatujen pitkäaik. lainojen vähennys					
Muilta saatujen pitkäaik. lainojen vähennys					
Kunnalta saatujen lyhytaik. lainojen muutos					
Muilta saatujen lyhytaik. lainojen muutos					
Oman pääoman muutokset					
Peruspääoman muutos					
Muu oman pääoman muutos					
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Vaihto-omaisuuden muutos					
Saamisten muutokset kunnalta	27				
Saamisten muutokset muilta	2				
Korottomien velkojen muutos	546				
Rahoituksen rahavirta	575				
Rahavarojen muutos	-254	-30	-1 544	-1 180	-914
Rahavarojen muutos					
Rahavarat 31.12	2 139	2 287	743	1 038	1 294
Rahavarat 01.01	2 393	2 317	2 287	2 218	2 208
Rahavarojen muutos	-254	-30	-1 544	-1 180	-914

LIKELAITOS OULUN TILAKESKUS

VISIO

Oulun Tilakeskus on Pohjoisen Euroopan paras kuntatoimitilojen järjestäjä.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT

7. Palvelutilojen järjestämisessä ennakoimme asiakkaiden toiminnassa ja tilatarpeessa tapahtuvat muutokset sekä oman toimialan kehityksen.
8. Rakennusomaisuutta kehitetään aktiivisesti ottamalla huomioon omistajan asettama tuottovaatimus, elinkaaritaloudellisuus ja yhteiskuntavastuu.
9. Tilakeskus on rakennus- ja kiinteistöalan osajien tavoiteltu työpaikka, jota johdetaan konsernin arvopohjalta kannustamalla luovuuteen, rohkeuteen, suvaitsevaisuuteen ja yhteisöllisyyteen.
10. Palvelukykyemme perustuu erinomaiseen asiakastuntemukseen sekä kehittyneisiin palveluprosesseihin, jotka perustuvat luotettaviin kumppanuus- ja yhteistoimintaverkostoihin.

TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOKSET SUUNNITTELUKAUDELLA 2010 - 2012

Useita uusia palvelutiloja valmistuu v. 2010 (mm. Ritaharjun monitoimitalo, Vesalan monitoimitalo ja Rajakylän hoiva), joten tilojen määrä todennäköisesti kasvaa, vaikkakin Oulun kaupungin talouden ja toiminnan kehittämissuunnitelman 2010 – 2012 tavoitteena on selvittää, mitä rakennusomaisuutta on tarkoitus myydä tai purkaa.

Kaupunginvaltuuston hyväksymä Oulun seudun ilmastostrategia yhdessä Oulun kaupungin ja Työ- ja elinkeinoministeriön välisen energiatehokkuussopimuksen kanssa ohjaa käyttämään kiinteistöjä entistä energiatehokkaammin; energiatehokkaampi käyttö ja ylläpito vaatii resursseja, mutta samaan aikaan energiatehokkuuden parantuminen tuo euromääräisiä säästöjä käyttötalouteen. Ilmastostrategian mukaisten päämäärien saavuttaminen lisää uudis- ja perusparannushankkeiden investointirahoitustarpeita, jotta energiatehokkuuden lisäämiseen ja kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseen voidaan panostaa ilmastostategian edellyttämällä tavalla.

Kiinteistöihin kohdistuvan ilkvallan määrää ja sen kohdentumista on vaikea ennakoida. Tilakeskus yhdessä hallintokuntien kanssa pyrkii estämään ilkvallaa mm. lisäämällä valvontakameroita kiinteistöihin.

Suunnittelukaudella valmistaudutaan tilahallinnan toimintojen siirtämistä Yli-lin kunnalta Oulun kaupungin järjestettäväksi.

Kaupungin omistamien kiinteistöyhtiöiden mahdollinen hallinnoinnin siirtyminen Tilakeskukselle tulisi olemaan olennainen toiminnan muutos.

Suunnittelukauden loppuun mennessä Tilakeskuksen tämän hetken (31.7.2009) vakinaisesta henkilöstöstä 18 % saavuttaa täysimääräisen vanhuuseläkeiän ja 21 % 63 vuoden iän. Tämä edellyttää palvelurakenteen uudelleen tarkastelua ja henkilöstön taitavaa rekrytointia.

KAUPUNKISTRATEGIAA TUKEVAT TALOUSARVIOVUODEN 2010 TAVOITTEET JA VALTUUSTOLLE RAPORTOITAVAT KRIITTISET MENESTYSTEKIJÄT

Asiakas/Yhteiskunnallinen vaikuttavuus ja palvelukyky

Kriittiset menestystekijät	Strategiset tavoitteet	Tavoite 2010	Mittari
Korkea asiakastyytyväisyys	Toimivat, turvalliset ja terveelliset palvelutilat sekä asiakaslähtöiset toiminta-tavat	Hyvä asiakastyytyväisyys	Tulos kyselyssä \geq hyvä

Talous

Kriittiset menestystekijät	Strategiset tavoitteet	Tavoite 2010	Mittari
Toiminnan kannattavuus	Tuoton varmistaminen	Sijoitetun pääoman tuot to saavuttaa asetetun 4 %:n tavoitteen	Tuotto -%
		Omistajan asettama tuloutus 6 516 000 €	

Toimintatavat ja rakenteet

Kriittiset menestystekijät	Strategiset tavoitteet	Tavoite 2010	Mittari
Toimitilojen hinta-laatusuhde hyvä	Oma- ja palveluverkoston toiminta on tehokasta	Omien toimitilojen vuokra on kilpailukykyinen ja kohtuullinen	Keskimääräinen vuokra enintään 8,5 €/hum2, kk

Henkilöstö ja kyvykkyys

Kriittiset menestystekijät	Strategiset tavoitteet	Tavoite 2010	Mittari
Kyvykäs ja oikein resursoitu henkilöstö	Oikein mitoitettu työkuormitus ja hyvä ilmapiiri	Työilmapiirikartoituksen tulos parantunut edelliseen vuoteen	Parannus vähintään 10 %

TOIMINTASUUNNITELMA

Painopisteet ja toimenpiteet strategian toteuttamiseksi 2010

Asiakkaiden mahdollisiin tilamuutoksiin ja -tarpeisiin pyritään reagoimaan ja toimimaan mahdollisimman hyvin resurssien ja talouden tasapainottamisohjelman asettamien tavoitteiden puitteissa.

Tilojen hankinnassa ja ylläpidossa huomioidaan erityisesti tilojen ja piha-alueiden terveellisyys- ja turvallisuusasiat.

Kiinnitetään erityisesti huomiota tilankäytön tehokkuuteen ja yhdessä teknisen keskuksen kanssa selvitetään ja toteutetaan hallintokunnilta vapautuvien kiinteistöjen jatkojalostamis- tai myyntitoimenpiteet.

Jatketaan yhdessä valitun palvelutuottajan kanssa kiinteistöjen energiansäästöä ja kestävästä kehitystä edistäviä toimenpiteitä.

Toteutetaan talouden tervehdyttämisohjelman Tilakeskukselle vuodelle 2010 osoitetut tervehdyttämistoimenpiteet.

Jatketaan säännöllisiä kehittämistilaisuuksia suurimpien hallintokuntien sekä palveluja tuottavien yhteistyökumppaneiden kanssa toimintojen kehittämiseksi sekä kustannusten alentamiseksi.

Henkilöstön jaksamista ja motivaation säilyttämistä tuetaan monipuolisella virkistystoiminnalla sekä jatkamalla työyhteisöpysäkkitoimintaa. Kehitetään toimintatapoja sekä käytettävissä ja kehitysvaiheessa olevia tietoteknisiä ohjelmia niin, että ne nopeuttavat tehtävien suorittamista sekä pienentävät henkilöstön työn kuormittavuutta ja määrää.

"Riskit"

Tilavuokralaisten muuttuvat toimintatavat sekä muutokset keskeisissä hallintokuntien palveluverkoissa (Sosiaali- ja terveystoimi, Opetustoimi) aiheuttavat riskin Tilakeskuksen toiminnan kannattavuudelle ja tuoton varmistamiselle; tyhjentyvät tilat pienentävä vuokratulovirtaa vaikka tilojen ylläpitomenot säilyvät osin ennallaan. Tilakeskus pyrkii yhteistyössä Teknisen keskuksen kanssa tehokkaasti jalostamaan kiinteistöomaisuutta kohteiden vajaakäytön ehkäisemiseksi.

Talouden yleisen taantumun ja konsernin talouden tasapainotusohjelman myötä vähenevät taloudelliset resurssit rakennusten korvausinvestointeihin sekä kiinteistöjen hoitoon ja kunnossapitoon. Nämä heikentävät tilojen käytettävyyttä ja kasvattavat kiinteistöjen korjausvelkaa. Tilakeskus pyrkii säilyttämään kuitenkin nykyisen ylläpidon tason tehostamalla omaa ja palveluverkostonsa toimintaa. Tilakeskuksen tavoitteena on laajentaa yksityisen palveluverkoston käyttöä suhteessa konsernin omaan palvelutuotantoon.

Henkilöstön vanhuuseläkkeelle jääminen on riski suoraan tai välillisesti kaikille strategisille tavoitteille. Strategisten tavoitteiden mukaisella ja ennakoivalla henkilöstösuunnittelulla sekä onnistuneella rekrytoinnilla riskit voidaan minimoida. Henkilöstön eläköityminen on samalla mahdollisuus kehittää toimintaa.

Toimenpiteet palvelujen tuottamisessa ja kehittämisessä 2011 – 2012

Talouden tasapainottamisohjelmassa esitettyjen toimenpiteiden toteuttaminen edellyttää myös Tilakeskuksen toimintatapojen ja -rakenteiden kehittämistä. Selvitetään mahdollisuutta ja tarvetta laajentaa yksityisen palveluverkoston käytön lisäämistä suhteessa konsernin omaan palvelutuotantoon toimintojen tehostamiseksi ja kustannusten alentamiseksi. Tilakeskuksen omien toimintojen osalta henkilöstön eläköitymisen yhteydessä tarkastellaan yhtä aikaa mahdollisuudet hyödyntää nykyistä enemmän yksityistä palvelutuotantoa.

Tilojen rakentamisessa ja ylläpidossa keskeisiä tekijöitä suunnittelukaudella edelleen ovat tilan käytön tehokkuus, toiminnallisuus, terveellisyys, turvallisuus, energiatehokkuus, ympäristöystävällisyys ja elinkaaritaloudellisuus.

Palveluverkon (mm. SOTE ja Opetustoimi) tarkistaminen voi tuoda suuriakin haasteita tilatarpeiden, tiloista luopumisen ja kiinteistöjen jatkojalostamisen osalta. Näihin asioihin Tilakeskuksen tulee varautua.

Valmistellaan Yli-lin tilahallinnan ja -palveluiden siirtymistä Oulun kaupungille yhdessä asianomaisten tahojen kanssa.

HENKILÖSTÖSUUNNITELMA

Liikelaitoskohtaista henkilöstösuunnitelmaa ei ole esitetty, koska toiminnan ja talouden kehittämisohjelmassa tavoitteena oleva kustannussäästö merkitsee myös henkilöstön vähentymistä esimerkiksi eläköitymisen hyödyntämisen avulla. Käyttösuunnitelmassa tulee arvioida henkilöstön määrän tarve. Täyttölupamenettelyssä tehdään lopullinen päätös uusista palvelussuhteista. Tämä menettely on voimassa talouden ja toiminnan kehittämisohjelman ajan.

Suunnitelmat määräaikaisten palvelussuhteiden vakinaistamisesta ja uusiin tehtäviin perustettavista palvelussuhteista on kirjattu kokonaismäärinä kaupunkitason henkilöstösuunnitelmaan. Tämä parantaa kaupunkitasoista henkilöstöressurssien kohdentamista juuri oikeaan tarpeeseen oikeassa paikassa.

INVESTOINNIT

Tilakeskus esittää talonrakennushankkeista määrärahaesitykset tulevien vuosien hankkeiden suunnittelurahasta sekä vuosittaisesta korjausmäärärahasta. Korjaushankkeiden osalta vuoden 2010 työohjelman laadinta ja kohteiden suunnittelu on käynnissä. Vuosien 2011 ja 2012 kohteiden tarveselvitykset ja joidenkin kohteiden suunnittelu on käynnissä. Talouden tasapainotusohjelman vuoksi määrärahaesitys talousarviovuodelle 2010 ja suunnittelukaudelle 2011 – 2012 on pienempi kuin vuonna 2009 oleva 9,5 M€. Tulevaa rahoitusta ei pitäisi laskea kovin alas, koska rakennusten korjausvelka nykyisestäään vain kasvaisi.

Erillisinvestointien osalta hallintokunnat tekevät esitykset hallinnonalansa talonrakennusinvestoinneista.

Teknisten virastojen talon määräraha-esityksen tekee tekninen keskus.

Tilakeskus avustaa hallintokuntia esitysten teoissa, jotka pohjautuvat kaupunginvaltuuston hyväksymiin hankesuunnitelmiin.

Erillisinvestointihankkeiden rakennuttamisesta vastaa Tilakeskus. Suunnittelussa tilojen toiminnallisuuden, terveellisuuden ja turvallisuuden lisäksi painotetaan tilankäytön tehokkuutta, rakennusten energiatehokkuutta sekä elinkaaritaloutta.

Talonrakennuskohteiden suunnittelu

Investoinnit 1 000 €	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	TA 2010	TS 2011	TS 2012
Menot		400	300	400	400
Tulot					

Suunnitteluraha käytetään talousarviovuotta myöhempien kohteiden hanke- ja rakennussuunnitteluun, kuntoarvioihin ja -tutkimuksiin.

Kiinteistöjen korjaukset

Investoinnit 1 000 €	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	TA 2010	TS 2011	TS 2012
Menot		9500	8800	9000	9200
Tulot					

Korjaukset rahoitetaan tilavuokriin sisältyvällä poisto-osuudella ja Tilakeskus toteuttaa hankkeet johtokunnan hyväksymän korjausohjelman mukaisesti.

Irtain käyttöomaisuus

1 000 €	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	TA 2010	TS 2011	TS 2012
Menot	57 000			57 000	
Tulot					

Määräraha käytetään Teknisten virastojen talon irtaimiston hankintaan.

KESKEISET TALOUDEN TUNNUSLUVUT OMISTAJAOHJAUKSEN NÄKÖKULMASTA

Tunnusluvut	TP 2008	TA 2009	TA 2010	TS 2011	TS 2012
Toiminnan laajuus					
• Liikevaihto	60 564	64 435	68 407	73 667	76 335
• Investoinnit	45 700	55 321	49 721	35 400	41 575
Kannattavuus					
• liikeylijäämä					
• sij.pääoman tuotto, %	11 261	13 159	14 156	16 286	17 211
	3,4	4,0	4,0	4,1	3,8
• korvaus peruspääomasta ja pääomavelasta %	6	6	6	6	6

LIKELAITOKSEN OMAA TOIMINTAA KUVAAVAT TUNNUSLUVUT

Tunnusluvut	TP 2008	TA 2009	TA 2010	TS 2011	TS 2012
Omavaraisuusaste, %	79	62	56	55	55
Investoinnit liikevaihdosta, %	75	88	65	48	47
Velkaantumisaste, %	55	72	71	73	74
Investointien tulorahoitusosuus, %	49	39	54	73	73
Liikevaihto/hlö, M€	1,65	1,72	2,01	2,17	2,25
Rakennusten tekninen arvo, M€	710	592	776	804	823
Tilojen vuokrausaste, %	99,4	98,5	99	99	99
Hallinnointikustannukset / nettoalaojen summa €/hum2	0,32	0,35	0,34	0,33	0,33
Omien tilojen keskimääräinen vuokra €/hum2 *	7,9	8,5	8,5	8,7	8,9

*vuokrat sidottu elinkustannusindeksiin

Liikelaitos Oulun Tilakeskus

TULOSLASKELMA	TP 2008	TA 2009	TA 2010	TS 2011	TS 2012
1 000 €					
LIKEVAIHTO	60 564	64 435	68 407	73 667	76 335
Liiketoiminnan muut tuotot	70	60	60		
Materiaalit ja palvelut					
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-7 143	-7 052	-7 289	-7 889	-8 199
Palvelujen ostot	-11 745	-12 904	-13 215	-14 165	-14 775
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-1 099	-1 390	-1 412	-1 440	-1 469
Henkilöstösivukulut					
Eläkekulut	-336	-341	-225	-229	-234
Muut henkilöstösivukulut	-103	-109	-79	-81	-82
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-17 692	-16 864	-19 227	-20 427	-20 927
Liiketoiminnan muut kulut	-11 255	-12 676	-12 864	-13 210	-13 438
LIIEKEYLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	11 261	13 159	14 156	16 226	17 211
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot					
Muut rahoitustuotot					
Kunnalle maksetut taselainan korkokulut	-6 247	-6 247	-6 516	-6 516	-6 516
Kunnalle maksetut investointilainan korkokulut	-265	-1 403	-1 963	-2 463	-3 023
Korvaus peruspääomasta					
Muut rahoituskulut					
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ ENNEN SATUNNAISERIÄ JA VAR.	4 749	5 509	5 677	7 247	7 672
Satunnaiset tuotot ja -kulut					
Satunnaiset tuotot					
Satunnaiset kulut					
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	4 749	5 509	5 677	7 247	7 672
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	2 003	2 003	2 003	2 003	2 003
Vapaaeht. varausten lisäys (-) tai vähennys (+)					
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	6 752	7 512	7 680	9 250	9 675

Liikelaitos Oulun Tilakeskus

RAHOITUSLASKELMA	TP 2008	TA2009	TA 2010	TS 2011	TS 2012
1 000 €					
Toiminnan ja investointien rahavirta					
Tulorahoitus					
Liikeliijäämä (-alijäämä)	11 261	13 159	14 156	16 226	17 211
Poistot ja arvonalennukset	17 692	16 864	19 227	20 427	20 927
Rahoitustuotot ja -kulut	-6 354	-7 650	-8 479	-8 979	-9 539
Satunnaiset erät					
Muut tulorahoituksen korjauserät					
Investoinnit					
Investointimenot	-45 492	-55 321	-49 721	-35 400	-41 575
Rahoitusosuudet investointimenoihin	1 829	450	1 158	0	0
Pysyvien vastaavien hyöd. luovutustulot	110	0			
Toiminnan ja investointien rahavirta	-20 954	-32 498	-23 659	-7 666	-12 976
Rahoituksen rahavirta					
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET					
ANTOLAINASAAMISTEN LISÄYKSET KUNNALLE (-)	-198	0	0	0	0
ANTOLAINASAAMISTEN LISÄYKSET MUILLE (-)	-20				
Lainakannan muutokset					
Kunnalta saatujen pitkäaik. lainojen lisäys	15 400	19 381	12 000	4 500	7 000
Oman pääoman muutokset		0			
Kunnalta saatujen pitkäaik. lainojen vähennys		-616	-1 016	-1 496	-1 676
Muilta saatujen pitkäaik. lainojen vähennys					
Kunnalta saatujen lyhytaik. lainojen muutos					
Muilta saatujen lyhytaik. lainojen muutos					
Oman pääoman muutokset					
Peruspääoman muutos	14 100	13 746	12 000	4 500	7 000
0	0	0	0	0	0
Muu oman pääoman muutos	0	0	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	0	0	0	0	0
Vaihto-omaisuuden muutos	0	0	0	0	0
Saamisten muutokset kunnalta	0	0	0	0	0
Saamisten muutokset muilta	-3 783	0	0	0	0
Korottomien velkojen muutos	2 032	-163	0	0	0
Rahoituksen rahavirta	27 532	32 348	22 984	7 504	12 324
Rahavarojen muutos	6 578	-150	-675	-162	-652
Rahavarojen muutos					
Rahavarat 31.12	9 094	8 944	1 022	860	208
Rahavarat 01.01	2 517	9 094	1 697	1 022	860
Rahavarojen muutos	6 578	-150	-675	-162	-652

OULUN KONTTORI LIIKELAITOS

VISIO

Oulun Konttori on asiakkaiden tarpeita ennakoiva haluttu kumppani.

Tuotamme verkostoja apuna käyttäen asiakkaillemme kilpailukykyisiä palveluita markkinoiden parhailla prosesseilla.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT

1. Asiakkaat ovat tyytyväisiä palveluiden hinta-laatusuhteeseen ja palvelutarjontaan. Lisäarvon asiakkaalle varmistaa vahva asiakastuntemus ja toimialan kokonaisnäkemys.
2. Oulun Konttori on hyvän ja luotettavan imagon omaava kumppani.
3. Oulu10 palvelukokonaisuus tarjoaa laajasti kuntalaispalveluita vaihtoehtoisilla palvelukanavilla.
4. Parannetaan tuottavuutta ja kilpailukykyä mm. lisäämällä prosessien osien alihankintoja
5. Prosesseja kehitetään yhdessä asiakkaan kanssa erityisesti ottamalla käyttöön sähköisiä ratkaisuja ja vähentämällä manuaalisia toimintoja.
6. Oulun Konttori on houkutteleva työnantaja.
7. Henkilöstön osaamista kehitetään lisäämällä liiketoimintaosaamista, moniosaamista ja ammattitutkintojen määrää.
8. Varmistaa konsernissa kaupunkilaisten asiakaspalvelun laatua sekä sisäisiä yhtenäisiä prosesseja ja toimintatapoja.
9. Yhtenäiset ja tarpeita vastaavat tietojärjestelmät

YLEISTÄ

Oulun Konttorin liikevaihto vuonna 2010 on 13,7 M€. Liiketoiminnan kulut jakaantuvat seuraavasti: Henkilöstökulujen osuus 65 %, materiaalit ja palvelut 24 %, liiketoiminnan muut kulut 10 % ja poistojen osuus 1 %. Liiketoiminta laajenee, kun Oulu10 kuntalaispalvelut laajenevat suunnitelman mukaisesti puhelinpalveluihin. Myös palvelutuotteita hallintokunnista Oulu10 palvelukonseptiin toivotaan lisää. Uutena vastuualueen Oulun Konttoriin siirtyy vuoden alusta Ylikiimingin kaupunginosan yhteispalvelupiste. Konsernin sisältä löytyviin, keskittämisestä hyötyviin, palveluiden siirtymisiin varaudutaan myöskin.

Strategian vuositavoitteiden asetus johdon ja henkilökunnan yhteistyönä alkoi kesäkuussa yhdessä. Johtokunnan strategiaseminaari pidettiin 17.6.2009. Strategian laajempi uudelleenarviointi tehdään kaupungin strategian muutosten jälkeen ja kun toimintaympäristön muutostekijöihin liittyvät linjaukset on tehty.

Oulun kaupungin talouden ja toiminnan kehittämisohjelma 2010 – 2012 perustuu pitkälle tulevaisuuteen positiivisesti vaikuttaviin, taloutta ja toimintaa kehittäviin toimenpiteisiin ja henkilöstön työhyvinvointi- ja kannustusjärjestelmän kehittämisen. Ohjelmassa 2010 – 2012 on asetettu sisäisille liikelaitoksille tuottotavoite, joka on kirjattu seuraavasti: kehittämisohjelman tavoitteena on luoda edellytykset sisäisten liikelaitosten talouden ja toiminnan kehittämistoimenpiteille siten, että ne pystyvät tuottamaan palvelunsa nykyistä

tuloksellisemmin. Tuottotavoitteeksi Oulun Tekniselle liikelaitokselle, Oulun Serviisille, Oulun tietotekniikalle ja Oulu Konttorille ilman investointikustannusten alentamista, asetetaan 3 miljoonaa euroa vuodessa kolmen vuoden ajan, yhteensä 9 miljoonaa euroa. Tavoitteen kohdentaminen liikelaitoksittain tuodaan erikseen kaupunginhallituksen päätettäväksi. Talousarviovaikutukset konkretisoituvat kaupunginhallituksen päätöksellä. Valmistelu-aikaa on 30.9.saakka, joten talousarvioesityksen teko hetkellä Oulun Konttorin osuus tuottotavoitteesta on vielä määrittämättä.

Suunnitteluohjeiden mukaan aikaisemmista vuosista poiketen it-investoinnit esitetään kunkin liikelaitoksen omaan talousarvioon investointeina. Uusista it-investoinneista on huomioitu tulosvaikutteisesti poistot. Oulun Konttori esittää talousarviossa uudet it-investoinnit. Aikaisemmin tehdyt investoinnit ovat Oulun Tietotekniikan omistuksessa. Oulun Konttorin it-palvelujen ostot Oulun Tietotekniikalta ovat yhteensä noin 0,9 M€. Oulun Konttorin it-investointeihin vuodelle 2010 on esitetty 20.000 euroa.

HANKKEET

Asiakaspalveluprojekti

Asiakaspalvelukeskusprojektin rahoittajana toimii Valtiovarainministeriö. Asiakaspalvelukeskusprojektin tavoitteena on luoda kunnille asiakaslähtöinen asiakaspalvelukeskuskonsepti yhteistyössä Rovaniemen ja Kuusamon kaupunkien kanssa. Projektin tuloksena palvelun laatu paranee ja sen tuottaminen tehostuu, minkä lisäksi asiakkuuden kokonaishallinta paranee asiakastietojärjestelmän käyttöönoton myötä. Vuoden 2010 aikana projektin toiminta painottuu loppuvuodesta 2009 käyttöönotettavan asiakastietojärjestelmän ja asiakaspalvelukeskusten tukipalvelujen käytön vakiinnuttamiseen. Lisäksi otetaan käyttöön asiakaspalvelukeskuksen puhelinjärjestelmä ePS-tason kilpailutuksen jälkeen. Tehtävänä on myös viimeistellä konsepti projektin rahoittajan (VM) ja muiden kuntien hyödynnettäväksi.

Sisäisistä projekteista vuonna 2010 jatkuu myös hankintajärjestelmän (OSTA) käyttöönotto ja ESS , (palvelussuhdetietojen sähköinen järjestelmä) käyttöönotto. Myös SEPA:n käyttöönotto taloushallinnon järjestelmissä toteutetaan 1.1.2011 mennessä.

Keskushallinto on tilannut Oulun Konttorilta matkahallintajärjestelmän käyttöönoton koko kaupungissa. Kun palvelu on tuotteistettu ja sen tueksi hankittu järjestelmä (palveluna ei investoida itselle), laskuttaa Konttori palvelumaksuina hallintokuntia (sis. järjestelmäkulut).

TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOKSET SUUNNITTELUKAUDELLE 2010-2012

Oulun Konttorin toimintaympäristössä on tällä hetkellä monia muutostekijöitä, joiden vaikutuksia ei vielä ole päätetty. Sitra on käynnistänyt kuntaohjelmansa osana kuntien omistukseen tulevan palvelukeskuksen "KPK THH Oy":n perustamisen. Yhtiön toimialana on suunnitelmien mukaan talous- ja henkilöstöhallintopalvelut. Kunnille tullaan 1.10.2009 esittelemään yhtiön liiketoimintasuunnitelma. Tämän jälkeen tulee päätettäväksi, ovatko kunnat halukkaita lähtemään mukaan uuteen yhteistyömuotoon. Lisäksi perusteilla on "KPK ICT Oy", jonka tietojärjestelmäyhteistyö on myös jatkossa kuntien hyödynnettävissä.

Vuoden 2009 syksynä selvitetään osana talouden kehittämis- ja toimenpideohjelmaa alueellisia yhteistyömahdollisuuksia talous- ja henkilöstöhallinnon palveluissa PPSP-kuntayhtymän ja myöhemmin Osekin kanssa.

Seutuyhteistyön etenemisessä ja kuntaliitoksissa on menossa kuuden kunnan monikuntaliitosselvitys, joka pohjalta kuntaliitoshalukkuus tulee päätettäväksi huhtikuussa 2010. Mahdolliset kuntaliitokset realisoituvat aikaisintaan vuonna 2013, mutta Oulun Konttorin palvelutuotanto voi alkaa osittain jo ennen tätä. Jo päätetyn Yli-lin kuntaliitoksen palveluntuotanto alkaa vuoden 2011 alusta.

Talouden toimenpideohjelmaan liittyy useita asiakkaiden toiminnan organisointiin liittyviä arvioiteja. Asiakkaiden toiminnan uudelleenorganisointi, alihankinta tai toimintojen ulkoistaminen tai yhtiöittäminen, voi merkitä sekä asiakkaiden että suoritteiden määrän vähentymistä Oulun Konttorissa.

Tietotekniikan kehitys on nopeaa ja antaa hyviä mahdollisuuksia prosessien kehittämiseen ja rutiinivaiheiden vähentämiseen. Samalla se kuitenkin tuo paineita investoida, jolloin paineet hintojen korotuksiin lyhyellä tähtäimellä ovat suuret, sillä investoinneista mitattavat hyödyt realisoituvat vasta jälkikäteen. Tietojärjestelmä-omistajuuksien jatkolinjaukset ovat kaupungissa tällä hetkellä auki.

Oulun Konttorin perustamisen hyödyistä keskittämiseen liittyvät hyödyt on jo pitkälti lunastettu. Jatkokehittäminen, joka on prosessien standardointia ja kehittämistä, vaatii asiakkaan kanssa yhdessä tapahtuvaa prosessien arviointia ja suuriakin toimintatapojen muutoksia. Keskeisiä keinoja ovat prosessien automatisointi ja sähköistäminen. Asiakkaiden puolella on tällä hetkellä vähintään 4 M€:n säästöpotentiaali niissä hankkeissa, joita tällä hetkellä on käynnissä Oulun Konttorissa. Lisäksi säästää sekä Oulun Konttorille että asiakkaille on saatavissa mm. tuntipalkkaproessin sähköistämisestä, jota vielä ei ole asiakkaiden puolella lähdetty edistämään. Asiakkaiden puolen säästöpotentiaalın hyödyntämisen seuranta olisi kaupungissa organisoitava.

KAUPUNKISTRATEGIAA TUKEVAT TALOUSARVIOVUODEN 2010 TAVOITTEET JA VALTUUSTOLLE RAPORTOITAVAT KRIITTISET MENESTYSTEKIJÄT

Kriittiset menestystekijät	Strategiset tavoitteet	Tavoite 2010	Mittari
Kilpailukyky säilyy tai paranee	2. Tuottavuuden kasvu kasvaa pitkällä tähtäimellä 3-8 v (luonnollisen poistuman hyödyntäminen) vuosina 2009 - 2016: Vuositavoite: real ka 1 %/vuosi. Kokonaistavoite 2009-2016: Max 9 %	Sisäisten liikelaitosten tuottavuuden kasvu vähintään 2 %	Tuottavuus vähintään 2 %/v
Talouden hallinta	1. Huolehditaan liikelaitoksen kannattavuudesta omistajan edellyttämällä tavalla	Tuloutustavoite 33.000 €	Tuloutus 33 t€/v
	2. Talustilanne mahdollistaa kehittämisen	Kehittämispänsäätösuorituksessa 1 %:n taso	1 % kehittämissäätösuorituksella saavutetaan asetettu tuottavuuden kasvu

Riskien arviointi

Tiedossa oleva luonnollinen poistuma on suunnitteluvuosille alle 2 % /vuosi, joka on siis alle tuottavuustavoitteen. Luonnollisen poistuman hyödyntäminen on suorassa yhteydessä prosessien kehittämiseen. Prosessien kehittäminen tehdään yhdessä asiakkaiden kanssa ja koskee aina myös asiakkaiden puolella olevaa prosessin osaa. Kehittäminen vaatii asiakkaiden sitoutumista. Asiakkaiden sitoutuminen on riski, joka voi aiheuttaa merkittäviä taloudellisia menetyksiä konsernille. Prosessien kehittäminen ja luonnollinen poistuma voivat kohdistua Oulun Konttorissa eri prosesseihin. Poistuman hyödyntäminen edellyttää urakiertoa, joka taas voi olla osaamisriski. Riskiksi voi muodostua myös yhtäkkinen työn väheneminen esim. asiakkaiden äkillinen menettäminen.

Tuloutustavoite moninkertaistuu, jos tietojärjestelmäomistajuudet siirretään Oulun Konttoriin. Samalla moninkertaistuvat myös poistot. Taloushallinnon operatiiviset järjestelmät ovat uusinnassa lähivuosina, joka nostaa järjestelmien suhteellista osuutta prosessikustannuksista. Näillä on iso vaikutus hinnoitteluun ja ne vaativat hinnoitteluperiaatteiden uusimista.

Tämän lisäksi liikelaitokseen kohdistuu lisätuottotavoite, jonka suuruus on vielä talousarvion tekohetkellä auki (9 M€ neljälle liikelaitokselle vuosina 2010-2012). Näistä kaikista muodostuu merkittävä talousriskit, jos samaan aikaan hinnoittelua ei voi käyttää tasapainottajana.

Prosessien kehittäminen vaatii panostusta. Riskiksi voi muodostua, että taloustilanne ei mahdollista kehittämiseen panostamista.

TOIMINTASUUNNITELMA

Painopisteet ja toimenpiteet strategian toteuttamiseksi 2010

Vuosi 2010 on valittu asiakasteemavuodeksi.
Asiakkuudenhallintasuunnitelman käyttöönotto portaittain.
Talouden kehittämis- ja toimenpideohjelman toteuttaminen
Oulu10-palvelukonseptin palveluvalikoiman laajentaminen.
Jatketaan prosessien kehittämistä.
Selvitetään uusia alihankintamahdollisuuksia.
Ennenaikaisen eläköitymisen ehkäisy ennakoivalla henkilöstösuunnittelulla.
Ammattitutkinnot ja moniosaamisen edistäminen.
Valtakunnallisissa ja alueellisissa yhteistyön selvityksissä mukanaolo.

Toimenpiteet palvelujen tuottamisessa ja kehittämisessä 2011-2012

Tietojärjestelmien hyödyntämiseen panostetaan.
Prosessien kehittämisessä siirrytään enemmän asiakkaiden arvontuotantoketjussa mukanaoloon.
Mahdolliset uudet palvelualueet integroidaan osaksi palvelukonseptia.
Oulu10 palvelukonseptin laajenemiseen ja toimivuuteen panostetaan.
Laajennetaan alihankintojen määrää toimivilla ja kustannustehokkailla alihankintasopimuksilla.

HENKILÖSTÖ JA HENKILÖSTÖMÄÄRÄN KEHITYS

Oulun Konttorin työn tuottavuuden kasvu on ollut vuosina 2006 - 2008 merkittävä yhteensä 42,7 htv. Tuottavuus on kasvanut prosesseissa keskimäärin 19 %. Suunnittelukauden vuosina tuottavuuden kasvu on vahvasti sidoksissa prosessien sähköistämiseen, etenkin asiakkaiden puolella olevissa prosessinosissa. Luonnollisen poistuma ei useinkaan kohdennu niihin prosesseihin, joissa prosessien kehittyminen antaa mahdollisuuden luonnollisen poistuman hyödyntämiseen. Poistuman hyödyntäminen edellyttää urakiertoa, joka taas on merkittävä haaste henkilöstön osaamisen kehittymiselle. Osaamista ja valmiuksia tuetaan mm. tarjoamalla yksikön tarpeisiin räätälöityjä ammattitutkintoja henkilöstölle. Koulutus järjestetään yhteistyössä työvoimahallinnon kanssa TE-keskuksen rahoituksella.

Liikelaitoskohtaista henkilöstösuunnitelmaa ei ole esitetty, koska toiminnan ja talouden kehittämissuunnitelmassa tavoitteena oleva kustannussäästö merkitsee myös henkilöstön vähentymistä esimerkiksi eläköitymisen hyödyntämisen avulla. Käyttösuunnitelmassa tulee arvioida henkilöstön määrän tarve. Täyttölupamenettelyssä tehdään lopullinen päätös uusista palvelussuhteista. Tämä menettely on voimassa talouden ja toiminnan kehittämissuunnitelman ajan.

Suunnitelmat määräaikaisten palvelussuhteiden vakinaistamisesta ja uusiin tehtäviin perustettavista palvelussuhteista on kirjattu kokonaismäärinä kaupunkitason henkilöstösuunnitelmaan. Tämä parantaa kaupunkitasoista henkilöstöresurssien kohdentamista juuri oikeaan tarpeeseen oikeassa paikassa.

INVESTOINNIT

Investoinnit 1 000 €	TP 2008	TA 2009	TA 2010	TS 2011	TS 2012
	37		20	20	20

Alitilittäjä/rahaliikenne kaupungin sisällä.

KESKEISET TALOUDEN TUNNUSLUVUT OMISTAJAOHJAUKSEN NÄKÖKULMASTA

Tunnusluvut	TP 2008	TA 2009	TA 2010	TS 2011	TS 2012
Toiminnan laajuus					
• liikevaihto	11 885	13 195	13 725	13 725	13 725
• investoinnit	37	0	20	20	20
Kannattavuus					
• liikeylijäämä	651	0	0	0	0
• sij. pääoman tuotto %	0	6 %	6 %	6 %	6 %
• korvaus peruspääomasta ja pääomavelasta	0	33	33	33	33
Suoritteet					
Tuottavuus	-	kasvu 1 %	kasvu vähintään 2 %	kasvu vähintään 2 %	kasvu vähintään 2 %

OULUN KAUPUNKI
Oulun Konttori

TULOSLASKELMA	TP 2008	TA 2009	TALOUSARVIO 2010	TS 2011	TS 2012
1 000 €					
LIIKEVAIHTO	11885	13195	13725	13725	13725
Valmistus omaan käyttöön					
Liiketoiminnan muut tuotot	413		175	0	0
Tuet ja avustukset kunnalta	503	471	322	193	193
Materiaalit ja palvelut					
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-188	-156	-124	-124	-150
Palvelujen ostot	-2456	-2856	-3251	-2964	-2964
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-6378	-7020	-7449	-7399	-7350
Henkilöstösivukulut					
Eläkekulut	-1590	-1786	-1345	-1332	-1296
Muut henkilöstösivukulut	-488	-550	-401	-398	-387
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-6	-112	-208	-227	-224
Liiketoiminnan muut kulut	-1095	-1177	-1411	-1441	-1514
LIIKEYLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	600	9	33	33	33
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	52				
Muut rahoitustuotot	0,4				
Kunnalle maksetut korkokulut					
Muille maksetut korkokulut					
Korvaus peruspääomasta		-9	-33	-33	-33
Muut rahoituskulut	-0,8				
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ ENNEN SATUNNAISIA TUOTOJA JA KULUJA	651,6	0	0	0	0
Satunnaiset tuotot ja -kulut					
Satunnaiset tuotot					
Satunnaiset kulut					
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ ENNEN VAPAAEHT. VARAUSTEN LISÄYSIÄ JA VÄHENNYSIÄ	651,6	0	0	0	0
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)					
Vapaaeht. varausten lisäys (-) tai vähennys (+)					
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	651,6	0	0	0	0

OULUN KAUPUNKI
Oulun Konttori

RAHOITUSLASKELMA	TP 2008	TA 2009	TALOUSARVIO 2010	TS 2010	TS2011
1 000 €					
Toiminnan ja investointien rahavirta					
Tulorahoitus					
Liikeliijäämä (-alijäämä)			33	33	33
Poistot ja arvonalennukset			208	227	224
Rahoitustuotot ja -kulut			-33	-33	-33
Satunnaiset erät					
Muut tulorahoituksen korjauserät					
Investoinnit					
Investointimenot			-20	-20	-20
Rahoitusosuudet investointimenoihin					
Pysyvien vastaavien hyöd. luovutustulot					
Toiminnan ja investointien rahavirta	0		188	207	204
Rahoituksen rahavirta					
Lainakannan muutokset					
Kunnalta saatujen pitkäaik. lainojen lisäys					
Muilta saatujen pitkäaik. lainojen lisäys					
Kunnalta saatujen pitkäaik. lainojen vähennys					
Muilta saatujen pitkäaik. lainojen vähennys					
Kunnalta saatujen lyhytaik. lainojen muutos					
Muilta saatujen lyhytaik. lainojen muutos					
Oman pääoman muutokset					
Peruspääoman muutos					
Muu oman pääoman muutos					
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Vaihto-omaisuuden muutos					
Saamisten muutokset kunnalta					
Saamisten muutokset muilta					
Korottomien velkojen muutos					
Rahoituksen rahavirta	0	0	0	0	0
Rahavarojen muutos					
Rahavarojen muutos					
Rahavarat 31.12			2888	3095	3299
Rahavarat 01.01			2700	2888	3095
Rahavarojen muutos	0	0	188	207	204

NALLIKARI LIIKELAITOS

VISIO

Nallikari on pohjoisen Euroopan modernein vapaa-ajan keskus, joka houkuttelee monipuoliseen vapaa-ajanviettoon ja elämyksistä nauttimiseen korkeatasoisessa ja merellisessä ympäristössä ympäri vuoden

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT

1. Nallikari on toimialan kehityksen kärjessä
2. Nallikarin palvelut ovat asiakaslähtöisiä, laadukkaita ja kilpailukykyisiä
3. Nallikari on tunnettu ja tunnustettu toimija ja brändi
4. Nallikari on vahvasti verkostoitunut
5. Nallikari toimii aktiivisesti koko vaikutusalueensa kehittämiseksi
6. Nallikari edistää Oulun merellistä imagoa
7. Nallikarissa toimitaan ennakkoluulottomasti, vastuullisesti ja ennakoivasti

TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOKSET SUUNNITTELUKAUDELLA 2010-2012

Yleisen talouden epävarmuuden pelätään vaikuttavan matkailuun tulevilla suunnittelukaudella laskien yöpymisvuorokausien määrää Nallikarissa. Vuonna 2009 on nähtävissä ulkomaisten matkailijoiden määrän väheneminen ja talvikaudelle on ennakoitavissa työmatkustuksen vähenemistä. Tilannetta voi hieman korjata mahdollinen lisääntyvä lähialuematkailu.

Matkailijoita vetää puoleensa kehittyneet palvelut ja lähitulevaisuudessa olisi pystyttävä investoimaan mm. alueen matkailuajoneuvopaikkoihin sekä lisäämään hyvätasoisia lomamökkejä samalla vanhoja kesäkäyttöisiä leirintämökkejä poistaen. Muutamat kilpailijat ovat viime vuosina rakentaneet ja kehittäneet toimintonsa ja tässä kehityksessä täytyisi pysyä mukana.

Oulun seudulla on menossa useita hyviä matkailijavirtojen lisäämiseen, kansainväliseen kasvuun ja tuotekehitykseen liittyviä hankkeita, kuten lentoaseman kehittäminen, matkailun vientihanke ja master plan –suunnitelma. Hankkeisiin liittyvissä tulevilla toimenpiteissä Nallikari on mahdollisuuksien mukaan mukana. Kuitenkin halutessamme hyötyä näidenkin hankkeiden kautta tavoitellusta matkailijamäärien kasvusta, täytyisi alueen omia toimintoja ja infrastruktuuria pystyä kehittämään.

Hietasaaren kehittämistyöryhmän suunnittelutyö on käynnistynyt v.2009 aikana, jatkuen vuoden 2010 alkuun saakka. Yleissuunnitelman pohjalta mahdollisesti tehtävät kaavamuutokset, sekä niiden myötä mahdollistuvat uudet toiminnot lähialueella voivat tuoda Hietasaaren alueen toimintaan muutoksia.

Suunnittelukaudella joudutaan todennäköisesti tarkastelemaan myös toiminnan järjestämisen vaihtoehtoja riippuen siitä, mihin julkisen ja yksityisen elinkeinotoiminnan kilpailuneutraliteettia selvittäneen työryhmän raportti mahdollisesti johtaa.

KAUPUNKISTRATEGIAA TUKEVAT TALOUSARVIOVUODEN 2010 TAVOITTEET JA VALTUUSTOLLE RAPORTOITAVAT KRIITTISET MENESTYSTEKIJÄT

Kriittiset menestystekijät	Strategiset tavoitteet	Tavoite 2010	Mittari
Talouden hallinta	Nallikarin toiminta on tuottavaa ja kannattavaa Toiminnan tuottavuus mahdollistaa kehittämisen Talousosaamista lisätään	Talousarviossa asetetut tavoitteet toteutuvat. Selvitetään joidenkin toimintojen uudelleen järjestelyjen mahdolliset kustannusvaikutukset	Tuloutustavoite toteutuu. Selvitys valmis
Alueen rakenteiden uudistaminen	Laadukkaat ja kilpailukykyiset palvelut	Tarveselvityksen pohjalta tehtävä investointisuunnitelma	Hyväksytty investointisuunnitelma
Asiakaslähtöiset ja laadukkaat palvelut	Monipuoliset, uudistuvat ja ympärivuotiset palvelut, jotka on tuotettu yhteistyössä useiden palveluntarjoajien kanssa	Asiakkuuksien (nykyiset/uudet) ja niihin liittyvien odotusten ja tarpeiden tunnistaminen paranee	Asiakastyytyväisyyskyselyt

TOIMINTASUUNNITELMA

Painopisteet ja toimenpiteet strategian toteuttamiseksi 2010

Nallikarin tarveselvityksen valmistuessa ryhdytään sen mukaisiin toimenpiteisiin mm. investointisuunnitelman laadinnan kautta, tavoitteena hyväksytty investointisuunnitelma.

Talouden tasapainottamistarpeen myötä selvitetään joidenkin toimintojen uudelleenjärjestelyjen mahdolliset kustannusvaikutukset. Samalla näitä uudelleenjärjestelyjä selvitetessä mietitään vaikutukset eri prosessien tehokkuuksiin sekä toiminnan laatuun.

Myyntiprosesseja kehitetään tietotekniikan avulla, mm. internet-pohjaisen varausjärjestelmän kehittämisellä, ja samalla haetaan säästöjä henkilöstökuluihin varaus- ja asiakaspalvelutoimintojen siirtämisellä entistä enemmän internetissä hoidettavaksi.

Suunnitelmallista myyntiä ja markkinointia tavoitellaan tehtävän suunnitelman kautta. Suunnitelman teko pyritään toteuttamaan asiantuntija-avustuksella, jolloin siitä saataisiin mahdollisimman kattava työväline Nallikarin tehokkaaseen myyntiin ja markkinointiin.

Sesonkiloonteisen toiminnan ongelma on ammattitaitoisen työvoiman saaminen. Koska työntekijät tällöin ovat pääosin opiskelijoita, aiotaan yhteistyötä matkailualan opetusta tarjoavien oppilaitosten kanssa tiivistää niin, että kesäaikana Nallikariin saataisiin työntekijöiksi kielitaitoisia matkailualan osaajia. Tällainen tietopohja työntekijöillä helpottaa myös henkilökunnan perehdytystä, helpottaen näin vakituisen henkilökunnan työtä ja vastuuta tasalaatuisesta palvelusta.

Toimenpiteet palvelujen tuottamisessa ja kehittämisessä 2011-2012

Toimiminen kaupungin liikelaitoksena vahvasti sesonkiloonteisella alalla täysin ulkoisilla markkinoilla sekä pääosin yksityisten kuluttajien kysynnän varassa on haastavaa toiminnan suunnittelun kannalta.

Todennäköisesti kilpailu asiakkaista tulee vain kiristymään ja tässä kilpailussa mukana pysyminen edellyttää vähintäänkin investointeja matkailuajoneuvoalueelle sekä tasokkaampaan sisämajoituskapasiteettiin. Tarveselvitys ja sen pohjalta tehtävä investointisuunnitelma tulee antamaan tarkemmat tiedot kehittämis- ja investointitarpeille.

Hietasaaren yleissuunnittelu ja sitä kautta mahdollisesti tehtävät kaavamuutokset tuonevat muutoksia alueen ympäristön kehittämiseksi. Nallikarin ranta-alue tulee tarvitsemaan pian korjauksia turvallisuuden ja viihtyvyyden säilyttämiseksi ja veto-voimaisuuden lisäämiseksi kaupunkilaisten virkistysalueena sekä osana matkailijoiden tuntemaa Hietasaaren / Nallikarin matkailualueita.

HENKILÖSTÖ JA HENKILÖSTÖMÄÄRÄN KEHITYS

Nallikarin erikoisuutena sesonkiloonteisuuden vuoksi suuri määräaikaisten ja oppilaiden/harjoittelijoiden määrä. Jouduttaessa rekrytoimaan vuosittain uudet työntekijät kausiloonteisiin töihin vaaditaan vakituisilta työntekijöiltä paljon aikaa mm. rekrytointiprosesseihin, perehdytykseen ja esimiestehtäviin yleensä. Määräaikaisen henkilökunnan vaihtuvuus vaikuttaa suurelta osin palvelun laatuun.

Liikelaitoskohtaista henkilöstösuunnitelmaa ei ole esitetty, koska toiminnan ja talouden kehittämisohjelmassa tavoitteena oleva kustannussäästö merkitsee myös henkilöstön vähentymistä esimerkiksi eläköitymisen hyödyntämisen avulla. Käyttösuunnitelmassa tulee arvioida henkilöstön määrän tarve. Täyttölupamenettelyssä tehdään lopullinen päätös uusista palvelussuhteista. Tämä menettely on voimassa talouden ja toiminnan kehittämisohjelman ajan.

Suunnitelmat määräaikaisten palvelussuhteiden vakinaistamisesta ja uusiin tehtäviin perustettavista palvelussuhteista on kirjattu kokonaisuudessaan kaupunkitason henkilöstösuunnitelmaan. Tämä parantaa kaupunkitasoista henkilöstöressurssien kohdentamista juuri oikeaan tarpeeseen oikeassa paikassa.

INVESTOINNIT

Investointeja ei ole suunniteltu. Investointisuunnitelma tehdään tarveselvityksen perusteella v.2010 aikana.

KESKEISET TALOUDEN TUNNUSLUVUT OMISTAJAOHJAUKSEN NÄKÖKULMASTA

Tunnusluvut	TP 2008	TA 2009	TA 2010	TS 2011	TS 2012
Toiminnan laajuus					
• Liikevaihto	1 148	1 220	1 155	1 200	1 300
Kannattavuus					
• liikeylijäämä		23	8	8	23
• sij.pääoman tuotto, %					
• korvaus peruspääomasta ja pääomavelasta %		8 400 €	8 000 €	8 000 €	8 000 €
Suoritteet					
• yöpymisvrk	76 786	78 000	75 000	75 000	76 000
Tuottavuus					
•					

LIIKELAITOKSEN OMAA TOIMINTAA KUVAAVAT TUNNUSLUVUT

Tunnusluvut	TP 2008	TA 2009	TA 2010	TS 2011	TS 2012
Asiakastyytyväisyys, asteikolla 1-5	4,3	4,3	4,3	4,3	4,3
Ympärivuotisen sisämajoituksen käyttöaste %/v	70	72	73	74	74

OULUN KAUPUNKI
Nallikari liikelaitos

TULOSLASKELMA	TP 2008	TA 2009	TALOUSARVIO 2010	TS 2011	TS 2012
1 000 €					
LIIVEVAIHTO		1 220	1 155	1 200	1 300
Valmistus omaan käyttöön					
Liiketoiminnan muut tuotot		2	2	2	2
Tuet ja avustukset kunnalta		182	183	183	183
Materiaalit ja palvelut		-468	-402	-432	-495
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		-235	-222	-236	-245
Palvelujen ostot		-233	-180	-196	-250
Henkilöstökulut		-563	-580	-595	-607
Palkat ja palkkiot		-422	-460	-470	-480
Henkilöstösivukulut		-141	-120	-125	-127
Eläkekulut		-108	-84	-88	-89
Muut henkilöstösivukulut		-33	-36	-37	-38
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot					
Liiketoiminnan muut kulut		-350	-350	-350	-360
LIKEYLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	0	23	8	8	23
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot					
Muut rahoitustuotot					
Kunnalle maksetut korkokulut					
Muille maksetut korkokulut					
Korvaus peruspääomasta		-8	-8	-8	-8
Muut rahoituskulut					
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ ENNEN SATUNNAISERIA JA VAR.	0	15	0	0	15
Satunnaiset tuotot ja -kulut					
Satunnaiset tuotot					
Satunnaiset kulut					
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	0	15	0	0	15
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)					
Vapaaeht. varausten lisäys (-) tai vähennys (+)					
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	0	15	0	0	15

OULUN KAUPUNKI
Nallikari liikelaitos

RAHOITUSLASKELMA	TP 2008	TA 2009	TALOUSARVIO 2010	TS 2010	TS2011
1 000 €					
Toiminnan ja investointien rahavirta					
Tulorahoitus					
Liikelylijäämä (-alijäämä)		23	8	8	23
Poistot ja arvonalennukset					
Rahoitustuotot ja -kulut		-8	-8	-8	-8
Satunnaiset erät					
Muut tulorahoituksen korjauserät					
Investoinnit					
Investointimenot					
Rahoitusosuudet investointimenoihin					
Pysyvien vastaavien hyöd. luovutustulot					
Toiminnan ja investointien rahavirta	0	15	0	0	15
Rahoituksen rahavirta					
Lainakannan muutokset					
Kunnalta saatujen pitkäaik. lainojen lisäys					
Muilta saatujen pitkäaik. lainojen lisäys					
Kunnalta saatujen pitkäaik. lainojen vähennys					
Muilta saatujen pitkäaik. lainojen vähennys					
Kunnalta saatujen lyhytaik. lainojen muutos					
Muilta saatujen lyhytaik. lainojen muutos					
Oman pääoman muutokset					
Peruspääoman muutos					
Muu oman pääoman muutos					
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Vaihto-omaisuuden muutos					
Saamisten muutokset kunnalta					
Saamisten muutokset muilta					
Korottomien velkojen muutos					
Rahoituksen rahavirta	0	0	0	0	0
Rahavarojen muutos	0	15	0	0	15
Rahavarojen muutos					
Rahavarat 31.12					
Rahavarat 01.01					
Rahavarojen muutos	0	0	0	0	0

OULU-KOILLISMAAN PELASTUSLIKELAITOS

VISIO

Pelastuslaitos on turvallisen elinympäristön edistäjä ja palvelujen tuottajana kustannustehokkaasti toimiva edelläkävijä. Pelastuslaitoksen toiminta-ajatuksena on varmistaa turvallinen toimintaympäristö sekä tuottaa pelastusalan palvelut tehokkaasti ja joustavasti yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT

1. Osaava, joustava ja motivoitunut henkilöstö
2. Resurssit on kohdennettu riskien suhteen tarkoituksenmukaisesti
3. Palvelujen kustannus-laatusuhde on Suomen kärkeä
4. Muutosvalmis, iskukykyinen ja asiakaslähtöinen organisaatio
5. Strategisia päämääriä tukeva johtaminen

TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOKSET SUUNNITTELUKAUDELLE 2010-2012

Ilmastonmuutos aiheuttaa tulevaisuudessa ilmaston ääri-ilmiöiden lisääntymisen; myrskyt, tulvat, kuivuus ja kuivuus. Maailman ja Euroopan laajuisesti näistä muutoksista raportoidaan usein ja esim. Oulu-Koillismaalla hoidettiin 28.5.2009 114 myrskystä johtunutta ja 9 muuta hälytystä. Pelastustoimen on tulevaisuudessa varauduttava em. kaltaisissa onnettomuuksissa ihmisten, omaisuuden ja ympäristön suojelemiseen sekä kokonaistilanteen johtamiseen.

Tulevien lainsäädännöllisten, (esim. EU-säädösten sekä parhaillaan lausunnoilla olevien pelastus-, terveydenhuolto- ja kemikaaliturvallisuuslakien sekä hätäkeskuslain) valtionhallinnon sekä aluehallinnon uudistusten ja monikuntaselvityksen mukanaan tuomia muutoksia sekä niiden taloudellisia vaikutuksia on tässä vaiheessa vielä vaikea arvioida.

Oulun kaupungin ja sen ympäristökuntien muodostaman alueen asukasluku kasvaa jatkuvasti. Väestömäärän kasvu tuo mukanaan rakennetun kerrosalan ja liikenteen kasvun (työmatkaliikenne sekä matkailu), jotka lisäävät onnettomuuksien mahdollisuuksia ja nostavat tarkastustehtävien sekä valistuksen ja neuvonnan kysynnän määriä. Tilastollisesti laitoksen alueella pienten rakennuspalojen ja liikenneonnettomuuksien määrä on ollut kasvussa. Yhteiskuntamme yleiset ilmiöt: heikko taloudellinen tilanne, sosiaalisten verkostojen puuttuminen, syrjäytyminen, yksinäisyys, kotiin hoidettujen sairaiden ja vanhusten määrä jne. lisäävät pelastustoimen palvelujen kysyntää. Yhteiskunnalliset ongelmat näkyvät jo v. 2009, tahallaan tai tuottamuksellisesti aiheutettujen tulipalojen määrissä. Arvio tahallaan sytytettyjen tulipalojen määrän kasvusta v. 2009 on n. + 25 % verrattuna vuosien 2007-08 keskiarvoon ja tuottamuksellisesti sytytettyjen tulipalojen määrän vastaava kasvu n. + 53 %. Väestön ikääntyminen lisää myös hätätilanteissa rajoittuneesti tai kokonaan pelastuskyvyttömiä määriä. Edellä mainitut asettavat haasteita mm. onnettomuuksien ehkäisylle, rakenteelliselle paloturvallisuudelle ja tehokkaalle pelastustoiminnalle. Myös vakavien kotitapaturmien määrä on ollut kasvussa. Hälytysmäärät kasvavat siis edelleen vuosittain, joskin kasvuvauhti näyttäisi taittuneen.

Oulu- Koillismaan pelastusliikelaitoksella on sopimus sairaankuljetuksesta - ja ensihoitotehtävien hoitamisesta Oulun kaupungin (pois lukien Ylikiimingin kaupunginosa) sekä Hailuodon kunnan sosiaali- ja terveystoimien kanssa. Sairaankuljetushälytysten määrä on 2000-luvulla kasvanut n. 11 %:n vuosivauhdilla. Vuoden 2010 sairaankuljetuksiksi arvioidaan 19 430 kuljetusta. Lähellä tätä kasvuvauhtia pysytään myös vuosina 2010 – 12, huomioiden, että Hailuodon sairaankuljetussopimus päättyy vuoden 2010 loppuun. Sopimuksen uudistamiseen tulevat vaikuttamaan mm. em. terveydenhuoltolain uudistus sekä monikuntaselvitys. Tulevina vuosina sairaankuljetuksen tulosalueella tulee olemaan paineita resurssien lisäämiseen arkiöisin, jolloin valmiudessa on pääsääntöisesti enintään kolme ambulanssia.

Vuonna 2010 pelastuksen (sisältää hallinnon tulosalueen) välittömät henkilöstömenot ovat 70 % ja liikehuoneistojen vuokrat 13 % liikevaihdosta. Yhteensä henkilöstömenoihin ja vuokriin kuluu 83 % liikevaihdosta. Sairaankuljetuksessa vastaavat summat ovat henkilöstömenot 78 % ja vuokrat 5 %, sairaankuljetuksessa näiden menoerien kattamiseen kuluu yhteensä 83 % liikevaihdosta.

Pelastusliikelaitos vuokraa paloasemankiinteistönsä alueen kunnilta. Henkilöstökulujen jälkeen kiinteistövuokrat ovat suurin yksittäinen kuluerä, v. 2010 arviolta 2 047 137 €. Poiketen Oulun kaupungin ohjeistuksesta pelastusliikelaitos ei vuosina 2008 – 09 hyväksynyt vuokrien korotuksia, joten vuodelle 2010 on korotuksiin varattu 2 %. Muutoin vuokramenojen nousuun vaikuttavat toteutettavat peruskorjaukset, laajennukset sekä uusien paloasemien rakentaminen. Vuoden 2009 aikana on käyttöön otettu Kempeleen paloaseman laajennus ja Tyrnävän uusi paloasema. Näiden vuokrankorotusvaikutus vuodesta -09 eteenpäin on n. 90 000 €/vuosi. Vuoden 2011 alusta valmistunee Haukiputaan uusi paloasema, joka nostaa vuokramenoja arviolta 165 000 €/v. Oulun Tuiran paloaseman tilalle suunniteltu Ruskonselän uusi paloasema valmistunee 2011-12, vuokramenoja nostava vaikutus arviolta 182 000 €/v. Oulun keskuspaloaseman peruskorjaus ajoittunee vuosille 2012-2013, jonka johdosta vuokramenot nousevat arviolta 150 000 €. Kiireisin peruskorjaus on sairaankuljetuksen tiloissa, jossa korjaus pyritään aloittamaan mahdollisimman pian, mahdollisesti jo vuonna 2010. Lisäksi uusien vakinaisten asemien kalustaminen aiheuttaa n. 100 000 €:n investoinnit/paloasema.

Palvelutasopäätöksen toteuttaminen ja henkilöstömenojen kasvu edellyttävät talousarvion tasapainottamista mm. kalustomäärärahoja supistamalla. Raskaan ajoneuvo- ja pienkaluston hankinnoissa keskitytään entistä tarkemmin kokonaissuunnitelmien mukaiseen ja ensisijaisesti tarvittavaan kalustoon. Lisäksi vuoden 2010 aikana saatetaan päätökseen sivutoimisen henkilöstön varallaolon uudelleen järjestelyt sekä hälytysvastesuunnittelun tehostaminen. Tällä tavoitellaan n. 100 000 €:n säästöjä, ellei tässä onnistuta joudutaan kalustomäärärahoja vähentämään edelleen.

Muille yhteistoimintakunnille, paitsi Oulun kaupungille maksetaan v. 2010 takaisin viimeinen erä (232 123 €) niiden pelastusliikelaitokselle 1.1.2004 luovuttamasta käyttöomaisuudesta.

KAUPUNKISTRATEGIAA TUKEVAT TALOUSARVIOVUODEN 2010
TAVOITTEET JA VALTUUSTOLLE RAPORTOITAVAT KRIITTISET
MENESTYSTEKIJÄT

Asiakas/Yhteiskunnallinen vaikuttavuus ja palvelukyky

Kriittiset menestystekijät	Staregiset tavoitteet	Tavoite 2010	Mittari
Korkea asiakastyytyväisyys	nopea ja tehokas palvelu	palvelutasopäätöksen 2009 – 12 toimenpiteiden toteuttaminen päivystävä palotarkastaja kokeilu (1.1. – 30.5.2010)	
Ennalta ehkäisevän työn onnistuminen	uusien neuvonnan muotojen kehittäminen ja käyttöön ottaminen	kokonaisvaltaisen valistuksen toimintasuunnitelman laatiminen ja aineiston kerääminen; internet-sivujen jatkokehittäminen	järjestetyt tilaisuudet/vuosi; osallistuja määrä/tilaisuus; valistettujen %-osuus/alueen väkiluku kohderyhmien %-osuus valistettujen määrästä
Kattava riskienhallinta	palvelutason mitoittaminen riskianalyysin perusteella	uusien paloasemien suunnittelu; erityisistä riskikohteista aiheutuvien riskitekijöiden, analysointi ja hallinta	

Talous

Kriittiset menestystekijät	Staregiset tavoitteet	Tavoite 2010	Mittari
Kustannustehokkuus	Toiminnan kustannustehokkuuden kasvaminen	laajamittainen toimintojen läpikäynti; prosessien mallintamisen jatkaminen; palvelujen tuotteistaminen aloitetaan; hälytystoimintojen kehittäminen; hinnaston uusiminen	pelastustoimen kulut €/asukas henkilöstökulut €/asukas; kiinteistökulut €/asukas
	Yliytömäärien tarkempi analysointi ja niiden vähentäminen	Syntyneiden ylitöiden analysointi ja työaika suunnittelun tehostaminen	ylityötunnit/vuosi ylytötunnit/vakinaisen henkilö
	Hälytysvasteiden uudelleen arviointi	Hälytettävien yksiköiden käytön tehostaminen	Hälytykset/asemapaikka, osallistujat/hälytys/asemapaikka/hälytetty muodostelma

TOIMINTASUUNNITELMA

Painopisteet ja toimenpiteet strategian toteuttamiseksi 2010

Vuoden 2010 aikana uudistetaan pelastusliikelaitoksen strategia uudistettua kaupungin strategiaa vastaavaksi ja toteutetaan Oulun kaupungin sekä liikelaitoksen talouden ja toiminnan kehittämissuunnitelmaa vuosille 2010 – 2012.

Uusien paloasemien, Haukipudas ja Ruskonselkä sekä peruskorjattavan Oulun keskuspalloaseman hanketyöryhmiin osallistutaan aktiivisesti. Tavoitteena on toiminnan kannalta oikein mitoitettuja ja tehokkaita tiloja. Lisäksi osallistutaan aktiivisesti Työterveyslaitoksen vetämiin hankkeisiin (mm. Turvallisuusyhteistyö harvaan asutetuilla alueilla, CoSafe.Eu-, Kemikaalivalvonta-, Sairaankuljetus ja ensivaste –hankkeet) sekä Oulun kaupungin liikennevalojen ohjaushanke (Tekninen keskus ja Tiehallinto).

Uusien pelastustoimintaan vaikuttavien lakien sekä yhteiskunnan toimenpiteiden edistymistä seurataan aktiivisesti sekä valmistellaan ja varaudutaan niiden mukanaan tuomiin muutoksiin (erit. uusi pelastuslaki). Ennen asetusten ja muutosten voimaantuloa pyritään lausunnoin ja kommentein vaikuttamaan pelastustoimen kehittymiseen myös lainsäädäntöteitse.

Pelastusliikelaitoksen organisaatorakenne tarkistetaan ja täsmennetään tarvittaessa. Rakenteeseen voi vaikuttaa mm. vuoden 2010 aikana loppuun saatettava palveluprosessien mallintaminen ja lainsäädäntömuutokset.

Vuoden 2010 aikana toteutetaan vuonna 2009 aloitetut päiväpaloasemien varallaolojärjestelmien uudelleen arvioinnit, hälytysvasteiden suunnittelu ja operatiivisen johtamisjärjestelmän muutos. Palotoimen vuorotyötä tekevien työaikajärjestelmän jatkokehittäminen aloitetaan yhdessä henkilöstön kanssa kaupungin käymien työaikaneuvottelujen pohjalta.

Uuden kemikaalivalvontaan painottuvan palotarkastajan toimenkuva liitetään riskienhallinnan tehtäväkenttään ja tarkistetaan viranomaisyhteistyön tehtävävastuut mm. kunnallisen ympäristötoimen, ympäristökeskuksen ja TUKES:n suuntaan.

Muita suunnitelmia toteutetaan palvelutasopäätöksen mukaisesti. Henkilöstöön panostetaan toteuttamalla esimies- ja kehityskeskustelukoulutus muiden henkilöstön kehittämis- ja koulutussuunnitelmin ohella.

Sairaankuljetuksen resursseja on vuonna 2009 lisätty usealla uudella toimella sekä eriyttämällä sairaankuljetus palotoimesta ja uusimalla sairaankuljettajien työaikajärjestelmä. Lähiesimiesten tehtävien ja vastualueiden tarkentamisella sekä uudella työaikajärjestelmällä pyritään tehostamaan toimintaa edelleen.

Toimenpiteet palvelujen tuottamisessa ja kehittämisessä 2010 – 2011

Toimenpiteet palvelujen tuottamisessa ja kehittämisessä on kuvattu pelastusliikelaitoksen palvelutasopäätöksessä. Palvelutasopäätös on pelastusliikelaitoksen päätös siitä, kuinka pelastusliikelaitos järjestää pelastustoimelle kuuluvat ja palvelutasopäätöksessä sovitut tehtävät eli tuottaa riittävät, laadulliset ja kustannuksiltaan harkitut pelastustoimen palvelut alueellaan. Keskeisen osan näistä palveluista muodostaa lakisäätöiset tehtävät, kuten onnettomuuksien ennaltaehkäisy, pelastustoiminta ja väestönsuojelu. Pelastustoimelle vapaaehtoisia tehtäviä ovat mm. sairaankuljetus ja sairaankuljetusta tukeva ensivastetoiminta. Palvelutasopäätös koostuu varsinaisesta päätöksestä ja liitteenä olevasta perustelumistiosta. Päätössiakirjaan sisältyvät palvelujen nykytilan kuvaukset sekä päätökset tulevasta palvelutasosta. Lisäksi asiakirjaan sisältyy aihepiireittäin

kehittämissuunnitelma päätetyn palvelutason saavuttamiseksi ja päätöksiin liittyvät kustannusvaikutukset. Palvelutaso on mitoitettu alueella esiintyviä normaaliajan ja poikkeusolojen onnettomuusuhkia vastaavaksi. Päätöksen palvelutasosta tekee pelastusliikelaitoksen johtokunta alueen kuntia kuultuaan. Palvelutasopäätös tehdään määräajaksi ja taloussuunnitteluajankohdan päätös on voimassa vuodet 2009 – 2012.

HENKILÖSTÖ JA HENKILÖSTÖMÄÄRÄN KEHITYS

Liikelaitoskohtaista henkilöstösuunnitelmaa ei ole esitetty, koska toiminnan ja talouden kehittämissuunnitelmassa tavoitteena oleva kustannussäästö merkitsee myös henkilöstön vähentymistä esimerkiksi eläköitymisen hyödyntämisen avulla. Käyttösuunnitelmassa tulee arvioida henkilöstön määrän tarve. Täyttölupamenettelyssä tehdään lopullinen päätös uusista palvelussuhteista. Tämä menettely on voimassa talouden ja toiminnan kehittämissuunnitelman ajan.

Suunnitelmat määräaikaisten palvelussuhteiden vakinaistamisesta ja uusiin tehtäviin perustettavista palvelussuhteista on kirjattu kokonaismäärinä kaupunkitason henkilöstösuunnitelmaan. Tämä parantaa kaupunkitasoista henkilöstöresurssien kohdentamista juuri oikeaan tarpeeseen oikeassa paikassa.

INVESTOINNIT

Pelastuksen tulosalueen investointien ongelmana on avustus- ja investointipäätösten ajankohta. Kalliiden, raskaiden ajoneuvojen avustuspäätöksen odottamisen ja kilpailutuksen vuoksi hankinnat usein jäävät vuoden loppuun tai voivat jopa siirtyä seuraavalle vuodelle. Vuoden 2010 alusta avustuspäätöksiin on odotettavissa muutoksia, sillä ne tehtäneen Länsi-Suomen aluehallintoviraston toimesta nykyisen Oulun läänihallituksen sijaan. Vuodesta 2009 tilannetta helpottaa se, että pelastusliikelaitoksella on mahdollisuus esittää investointivarausten tekemistä mahdollisesta ylijäämästä.

Investointisuunnitelmassa on huomioitu kaluston kierrätys. Uutta kalustoa hankittaessa vanha kalusto kierrätetään aina käyttöikänsä loppuun saakka eri asemapaikoilla. Vuonna 2010 pyritään uusimaan kaksi raskasta ajoneuvoa, hankitaan yksi leikkaava korkeapainesammutuslaitteisto ja öljyntorjuntakalustoa, uusitaan pienempiä ajoneuvoja sekä investoidaan uuden Haukiputaan paloaseman kalustamiseen. Bruttoinvestoinnit vuonna 2010 nousevat pelastuksen tulosalueella 827 000 €, investointien nettomäärä on 600 000 €.

Sairaankuljetuksen tulosalueella investoidaan v. 2010, sosiaali- ja terveystoimen kanssa käytyjen neuvottelujen tuloksena yhteen ambulanssiin hoitovälineineen n. 120 000. Sairaankuljetuksen investointeihin saadaan avustus Oulun kaupungin sosiaali- ja terveystoimelta.

Investoinnit 1 000 € (netto)	TP 2008	TA 2009	TA 2010	TS 2011	TS 2012
Raskaat ajoneuvot	502	489	308	362	370
Kevyet ajoneuvot	159	90	120	142	175
Väestöhälyttimet	13	16	0	21	0
Öljyntorjuntakalusto	24	53	30	27	20
Muu pelastuskalusto	0	162	70	48	35
Paloasema kalustus	0	0	72	0	0
PELASTUS YHT	698	810	600	600	600

Ambulanssit tarvikkeineen	211	115	120	250	125
SAIRAANKULJ. YHT	211	115	120	250	125
KOKO LAITOS YHT.	909	925	720	850	725

KESKEISET TALOUDEN TUNNUSLUVUT OMISTAJAOHJAUKSEN NÄKÖKULMASTA

Tunnusluvut	TP 2008	TA 2009	TA 2010	TS 2011	TS 2012
Toiminnan laajuus					
• Liikevaihto	16 465	18 072	18 719	19 391	19 964
• Nettoinvestoinnit	909	925	720	850	725
Kannattavuus					
• liikeylijäämä	212	116	120	251	126
Pelastustoimen menot €/asukas	55,66	59,53	61,46	63,18	64,93
Sairaankuljetuksen menot €/Oulun asukas	14,76	15,43	18,35	18,09	18,24

LIIKELAITOKSEN OMAA TOIMINTAA KUVAAVAT TUNNUSLUVUT

	TP 2007	TP 2008	TA 2009	TA 2010	TS 2011	TS 2012
Alueen väestömäärä 31.12	261 420	264 262	268 200	268 200	270 551	271 450
Hälytykset (onnet.selosteista), joista	4 209	3 778	4 145	4 200	4 330	4 430
rakennuspalot	187	193	190	140	150	150
liikenneonnettomuudet	500	459	480	520	530	540
maasto- ja metsäpalot	138	120	200	210	240	240
tarkastus- ja varmistustehtävät	1 125	1 074	1 000	1 180	1 190	1 200
ensivaste	1 341	911	1 345	900	920	950
muut	918	1 021	930	1 250	1 300	1 350
Palotarkastukset , joista	5 435	10 426	7 050	7 300	7 700	8000
erityiskohteita	1 402	1 497	1 850	1 800	1 950	2 000
yleiset	2 183	2 255	2 700	3 000	3 250	3 500
muut tarkastukset ja lausunnot	1 850	6 674	2 500	2 500	2 500	2 500
Väestönsuojien tarkastukset , joista	304	289	260	290	300	300
asukkaiden suoja	120	135	120	150	155	155
työpaikkasuojia	120	140	120	130	140	140
muita suoja	20	14	20	10	5	5
Valistustilaisuudet , joissa valistettu hlöä	448 26 643	424 23 755	550 25 000	570 26 000	590 27 000	610 28 000
Oulun asukasluku 31.12	131 611	133 541	136 551	136 551	138 781	139 600
Sairaankuljetukset , joista	16 607	18 430	18 700	19 600	20000	20500
kiireellisiä	4 707	5 044	6 100	5 300	5 400	5 500
rauhallisia	11 900	13 386	12 600	14 300	14 600	15 000

OULUN KAUPUNKI
Oulu-Koillismaan pelastusliikelaitos

TULOSLASKELMA	TP 2008	TA 2009	TALOUSARVIO 2010	TS 2011	TS 2012
1 000 €					
LIIVEVAIHTO	16465	18217	18719	19391	19964
Valmistus omaan käyttöön					
Liiketoiminnan muut tuotot	309	215	272	228	201
Tuet ja avustukset kunnalta	228	127	120	250	125
Materiaalit ja palvelut					
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1067	-1218	-1163	-1096	-1165
Palvelujen ostot	-1221	-1328	-1395	-1361	-1371
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-9161	-10069	-10597	-10940	-11148
Henkilöstösivukulut					
Eläkekulut	-1667	-1970	-1990	-2080	-2137
Muut henkilöstösivukulut	-708	-796	-646	-668	-680
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-673	-641	-681	-702	-683
Liiketoiminnan muut kulut	-2293	-2423	-2520	-2772	-2981
LIIEKEYLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	212	114	119	250	125
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	0	0	1	1	1
Muut rahoitustuotot					
Kunnalle maksetut korkokulut					
Muille maksetut korkokulut					
Korvaus peruspääomasta					
Muut rahoituskulut					
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ ENNEN SATUNNAISERIA JA VAR.	212	114	120	251	126
Satunnaiset tuotot ja -kulut					
Satunnaiset tuotot					
Satunnaiset kulut					
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	212	114	120	251	126
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)					
Vapaaeht. varausten lisäys (-) tai vähennys (+)					
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	212	114	120	251	126

OULUN KAUPUNKI
Oulu-Koillismaan pelastusliikelaitos

RAHOITUSLASKELMA	TP 2008	TA 2009	TALOUSARVIO 2010	TS2011	TS2012
1 000 €					
Toiminnan ja investointien rahavirta					
Tulorahoitus					
Liikelyljäämä (-alijäämä)	212	114	120	251	126
Poistot ja arvonalennukset	673	641	681	702	683
Rahoitustuotot ja -kulut			1	1	1
Satunnaiset erät					
Muut tulorahoituksen korjauserät	-80	-40	-35	-2	0
Investoinnit					
Investointimenot	-1302	-1375	-947	-1106	-925
Rahoitusosuudet investointimenoihin	307	533	187	250	200
Pysyvien vastaavien hyöd. luovutustulot	173	40	40	6	0
Toiminnan ja investointien rahavirta	-17	-87	47	102	85
Rahoituksen rahavirta					
Lainakannan muutokset					
Kunnalta saatujen pitkäaik. lainojen lisäys					
Muilta saatujen pitkäaik. lainojen lisäys					
Kunnalta saatujen pitkäaik. lainojen vähennys					
Muilta saatujen pitkäaik. lainojen vähennys					
Kunnalta saatujen lyhytaik. lainojen muutos					
Muilta saatujen lyhytaik. lainojen muutos					
Oman pääoman muutokset					
Peruspääoman muutos					
Muu oman pääoman muutos					
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Vaihto-omaisuuden muutos					
Saamisten muutokset kunnalta					
Saamisten muutokset muilta	-258				
Korottomien velkojen muutos	155	-248	-232	0	0
Rahoituksen rahavirta	-103	-248	-232	0	0
Rahavarojen muutos	-120	-335	-185	102	85
Rahavarojen muutos					
Rahavarat 31.12	1628	1293	1108	1210	1295
Rahavarat 01.01	1748	1628	1293	1108	1210
Rahavarojen muutos	-120	-335	-185	102	85

OULUN SEUDUN YRITYSPALVELUKESKUS LIIKELAITOS

VISIO

Oulun seutu erottuu kansainvälisenä kasvavien ja menestyvien yritysten alueena ja vetovoimaisena liiketoimintaosaamisen ja elinkeinoelämän keskittymänä.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT

- Liiketoimintaosaaminen nostettava kansainväliselle huipputasolle
- Yritysten ja julkisen sektorin nopea, konkreettinen kansainvälistyminen
- Seudusta kaupan ja palveluiden sekä korkean osaamisen teollisuuden keskittymä
- Innovaatiojärjestelmä- toimiva järjestelmä synnyttää innovaatioita yrityksen elinkaaren eri vaiheissa
- Kansainväliset mitat täyttävä houkutteleva kaupunkiseutu ja – keskus
- Maankäyttö vastaa yritysten tarpeita
- Uudet perustettavat yritykset tärkeitä (pitemmän tähtäyksen vaikutus)
- Uusien yritysten alkuvaiheen tehokas tukeminen kaikilla toimialoilla ja koko elinkaaren aikana- seudulla on yritysten kannalta kattavat ja toimivat tukipalvelut

TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOKSET SUUNNITTELUKAUDELLE 2010-2012

Uuden ohjelmakauden hankkeet ovat käynnissä suunnitelmien mukaisesti. Elinkeinojen kehittämiskonseptin (yrityskehitystyöryhmän raportti) tarkastelu 2008-2010 tuo tullessaan muutoksia myös yrityspalvelukeskuksen toimintaan. Yli-lin kanssa aloitetaan neuvottelut Yli-lin yritysneuvonnan ja kehittämisen organisoinnista. Suuren nuorisotyöttömyyden vähentämiseksi lisätään nuorten tietoisuutta yrittäjyydestä työllisyshoidon toimenpideohjelman mukaisesti. Taloudelliseen taantumaan liittyviä toimenpiteitä jatketaan yritysten selviytymisen helpottamiseksi.

KAUPUNKISTRATEGIAA/Elinkeinostrategiaa TUKEVAT TALOUSARVIO- VUODEN 2010 TAVOITTEET JA VALTUUSTOLLE RAPORTOITAVAT KRIITTISET MENESTYSTEKIJÄT

Asiakas/Yhteiskunnallinen vaikuttavuus ja palvelukyky

Kriittiset menestystekijät	Strategiset tavoitteet	Tavoite 2010	Mittari
Yritysten määrä kasvaa useilla toimialoilla erityisesti sote sektorilla ja kv puolella	Toiminta kaikilla toimialoilla	Uusia yrityksiä ypk:n kautta 250 kpl, joista kv sektorille 15	Perustettujen yritysten määrä
Nuorisotyöttömyyden vähentäminen	Valtion ja kuntasektorin yhteistyön parantaminen	Työllisyshoidon toimenpideohjelmaan osallistuminen	Osallistuminen yrittäjyyttä koskeviin osioihin
Seudun tunnettisuus	Oulun seudun markkinoinnin lisääminen yrityksille	Seudun kilpailukyvyyn kasvu	Imagotutkimukset

Talous

Kriittiset menestystekijät	Strategiset tavoitteet	Tavoite 2010	Mittari
Tehokas toiminta annetuilla resursseilla	Kustannustietoisuuden lisääntyminen	Talousseuranta toiminnoittain	Kuukausiraportti

Toimintatavat ja rakenteet

Kriittiset menestystekijät	Strategiset tavoitteet	Tavoite 2010	Mittari
Laadukas toiminta	Asiakas saa yksilöllistä palvelua	Tyytyväinen asiakas	Asiakastyytyväisyyskysely

Henkilöstö ja kyvykkyys

Kriittiset menestystekijät	Strategiset tavoitteet	Tavoite 2010	Mittari
Laadukas toiminta asiakkaille	Koko henkilöstö toimii laatujärjestelmän mukaisesti	Laatujärjestelmän ja sen tavoitteiden läpikäynti	Laatujärjestelmä tuttu henkilöstölle
Tyytyväinen ja kyvykäs henkilöstö		Tarvittava koulutus, lisääntyvä työhyvinvointi	Henkilöstökyselyt

TOIMINTASUUNNITELMA

Painopisteet ja toimenpiteet strategian toteuttamiseksi 2010

Strategian painopisteinä ovat:

- Liiketoiminta- ja markkinointiosaamisen kehittäminen seudulla
- Kansainvälistyminen
- Uusien alkuvaiheen yritysten tukeminen kaikilla toimialoilla

Painopisteet ja toimenpiteet kohdennetaan erilaisille yrityssegmenteille priorisoituina seuraavasti:

- Olemassa olevat yritykset (nopein vaikutus)
- Uudet, perustettavat yritykset tärkeitä (pitemmän tähtäyksen vaikutus)
- Uudet, tänne etabloituvat yritykset (määritettävä toimenpiteet ja vastuut)

Toimenpiteet palvelujen tuottamisessa ja kehittämisessä 2010-2011

Toimenpiteet tehdään entisin resurssein. Hankkeet täydentävät perustoimintoja. Tuotteita kehitetään asiakkaiden tarpeiden mukaisesti.

INVESTOINNIT

Varaudutaan 5000 euron tietohallinnon investointeihin.

KESKEISET TALOUDEN TUNNUSLUVUT OMISTAJAOHJAUKSEN NÄKÖKULMASTA

Tunnusluvut	TP 2008	TA 2009	TA 2010	TS 2011	TS 2012
Toiminnan laajuus					
• liikevaihto	1798	1660	1661	1827	1827

LIIKELAITOKSEN OMAA TOIMINTAA KUVAAVAT TUNNUSLUVUT

Tunnusluvut	TP 2008	TA 2009	TA 2010	TS 2011	TS 2012
Kustannukset/seudun asukas	7,5	8,5	7,5	8,5	8,5
Rekisteröidyt yritykset Oulun seudulla	1068	870	1050	1050	1050

OULUN KAUPUNKI

Oulun seudun yrityspalvelukeskus

TULOSLASKELMA	TP 2008	TA 2009	TALOUSARVIO 2010	TS 2010	TS 2011
1 000 €					
LIIVEVAIHTO	1650	1782	1661		
Valmistus omaan käyttöön					
Liiketoiminnan muut tuotot	842	1360	1087		
Tuet ja avustukset kunnalta			57		
Materiaalit ja palvelut					
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-38	-24	-26		
Palvelujen ostot	-913	-1143	-930		
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-892	-1151	-1151		
Henkilöstösivukulut					
Eläkekulut	-144	-256	-216		
Muut henkilöstösivukulut	-68	-79	-55		
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot					
Liiketoiminnan muut kulut	-437	-489	-427		
LIIKEYLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	0	0	0		
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot					
Muut rahoitustuotot					
Kunnalle maksetut korkokulut					
Muille maksetut korkokulut					
Korvaus peruspääomasta					
Muut rahoituskulut					
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ ENNEN					
SATUNNAISERIA JA VAR.					
Satunnaiset tuotot ja -kulut					
Satunnaiset tuotot					
Satunnaiset kulut					
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA					
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)					
Vapaaeht. varausten lisäys (-) tai vähennys (+)					
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	0	0	0	0	0

OULUN KAUPUNKI

Oulun seudun yrityspalvelukeskus

RAHOITUSLASKELMA	TP 2008	TA 2009	TALOUSARVIO 2010	TS 2011	TS 2012
1 000 €					
Toiminnan ja investointien rahavirta					
Tulorahoitus					
Liikeliikettä (-alijäämä)	0	0	0	0	0
Poistot ja arvonalennukset					
Rahoitustuotot ja -kulut					
Satunnaiset erät					
Muut tulorahoituksen korjauserät					
Investoinnit					
Investointimenot					
Rahoitusosuudet investointimenoihin					
Pysyvien vastaavien hyöd. luovutustulot					
Toiminnan ja investointien rahavirta	0	0	0	0	0
Rahoituksen rahavirta					
Lainakannan muutokset					
Kunnalta saatujen pitkäaik. lainojen lisäys					
Muilta saatujen pitkäaik. lainojen lisäys					
Kunnalta saatujen pitkäaik. lainojen vähennys					
Muilta saatujen pitkäaik. lainojen vähennys					
Kunnalta saatujen lyhytaik. lainojen muutos					
Muilta saatujen lyhytaik. lainojen muutos					
Oman pääoman muutokset					
Peruspääoman muutos					
Muu oman pääoman muutos					
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Vaihto-omaisuuden muutos					
Saamisten muutokset kunnalta	-23		0	0	0
Saamisten muutokset muilta	502				
Korottomien velkojen muutos	-479		0	0	0
Rahoituksen rahavirta	0		200	200	200
Rahavarojen muutos	0		200	200	200
Rahavarojen muutos					
Rahavarat 31.12	0		200	200	200
Rahavarat 01.01					
Rahavarojen muutos	0		200	200	200

OULUN SEUDUN YMPÄRISTÖTOIMI LIIKELAITOS

VISIO

Hyvä ympäristö yhteistyöllä.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT

1. Hyvä ja terveydelle haitaton elinympäristö
2. Vastuu ympäristöstä ja siinä tapahtuvista muutoksista osana seudun kaikkea toimintaa
3. Laadukkaat ja asiantuntevat ympäristöpalvelut tasapuolisesti seudun alueella asuville ja toimiville

TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOKSET SUUNNITTELUKAUDELLE 2010-2012

Oulun seudun ympäristötoimi on viranomaisorganisaatio, jonka lakisääteisiä tehtäviä ovat ympäristönsuojelu, ympäristöterveysvalvonta ja eläinlääkintähuollon peruseläinlääkäripalvelut. Johtokunnan alaisuudessa toimii omana toimintayksikkönään elintarvike- ja ympäristölaboratorio.

Oulun seudun ympäristötoimi liikelaitoksen ja Oulun seudun ympäristötoimen toimialueeseen kuuluvat kunnat ovat Oulu, Hailuoto, Kempele, Kiiminki, Muhos, Oulunsalo, Liminka, Lumijoki ja Tyrnävä. Toiminta kattaa sopimusalueen koko ympäristötoimen tehtävien hoitamisen.

Ympäristötoimen kustannusten jakoperusteet vuosille 2009-2012 perustuvat kuntien asukaslukuun, kuntiin kohdistuvaan työaikaan sekä eläinlääkintähuollon osalta myös eläinten määriin. Taloustilanteen heikkeneminen kuntataloudessa vaikuttaa merkittävästi myös seudullisen ympäristötoimen taloustilanteeseen lähivuosina. Oulun kaupungin vaatimukset talouden tasapainottamiseksi on huomioitu taloussuunnitelmassa.

Ilmastomuutoksen hillitsemiseksi tarvittavat toimet koskettavat myös kuntaorganisaatiota ja tarkoituksenmukaisten toimintatapojen osoittaminen edellyttää suunnittelu- ja valmistelutyötä. Ilmastokysymykseen liittyviin kannanottoihin vastataan seudullisen ilmastostrategian avulla. Kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen, energianpalveludirektiivi ja energiansäästötoimet, ilmastomuutokseen sopeutuminen ovat asioita, jotka edellyttävät kokonaisvaltaista tarkastelua ja konkreettisten toimenpiteiden käynnistämistä jo lähitulevaisuudessa.

Ympäristöterveydenhuollossa uutena valvontatehtävänä vuonna 2010 tulee olemaan tupakan myyntiluvan saaneiden kohteiden valvonta. Ympäristöterveydenhuolto on suunnittelukaudella pilottikäyttäjänä sähköisessä tiedonkeruussa, jossa tiedot valvontasuunnitelman toteutumisesta kootaan keskusvirastoille suoraan kuntien valvontatietojärjestelmistä.

YMPÄRISTÖTOIMEN TALOUSARVIOVUODEN 2010 TAVOITTEET JA VALTUUSTOLLE RAPORTOITAVAT KRIITTISET MENESTYSTEKIJÄT

Kriittiset menestystekijät	Strategiset tavoitteet	Tavoite 2010	Mittari
Viihtyisä ja turvallinen ympäristö	Ympäristöä kuormittavan ja muuttavan toiminnan haittojen ennaltaehkäisy	<ul style="list-style-type: none"> Asukkaiden tyytyväisyys ympäristön tilaan keskimääräistä parempi 	<ul style="list-style-type: none"> Valtakunnallisen asukaskyselyn osa-alueiden ilmanlaatu, vesistöjen puhtaus ja luonnonsuojelun tulos keskiarvoa korkeampi
	Ilmastonmuutoksen hillintä ja sopeutumistoimien edistäminen	<ul style="list-style-type: none"> Seudullisen ilmastostrategian toimenpiteiden toteutuksen käynnistäminen 	<ul style="list-style-type: none"> Käynnistyneet toimenpiteet Energiankulutuksen väheneminen energia- tehokkuussopimusten tavoitteiden mukaisesti
	Ympäristön tilan ja luonnon monimuotoisuuden säilyttäminen ja parantaminen	<ul style="list-style-type: none"> EU:n asettamat ilmanlaadun raja-arvot eivät ylitä Vesistöjen tila hyvä vuoteen 2015 mennessä Luontoselvitysten edellyttäminen kaikissa merkittävässä maankäytönhankeissa 	<ul style="list-style-type: none"> Hengitettävien hiukkasten vuorokausikeskiarvon 50 ug/m³ ylitysten lukumäärä on alle 35, typpidioksidin vuosikeskiarvo on alle 40 ug/m³ Oulun edustan merialueen, Oulujoen sekä järvien veden laatu ekologisen laatuluokituksen mukaisesti tarkasteltuna hyvä (luokat: erinomainen, hyvä, tyydyttävä, välttävä, heikko). Luontoselvitykset toteutettu kaikissa ko. hankkeissa
	Juomaveden laadun turvaaminen	<ul style="list-style-type: none"> Talousveden laatu hyvä, ei yhtään vesivälitteistä epidemiaa 	<ul style="list-style-type: none"> Talousvedelle asetetut terveydelliset laatuvaatimukset täyttyvät 100 %:sti

Kriittiset menestystekijät	Strategiset tavoitteet	Tavoite 2010	Mittarit
Tasapainoinen talous	Talouden hallinta	<ul style="list-style-type: none"> Talousarvion asettamisrajoissa pysyminen 	<ul style="list-style-type: none"> Talouteen ja toimintaan liittyvien tunnuslukujen seuranta

Kriittiset menestystekijät	Strategiset tavoitteet	Tavoite 2010	Mittarit
Ympäristövaikutusten vahvistaminen ja kestävä kehityksen huomioon ottaminen kaikissa toiminnassa	Ympäristöjohtamisen koordinointi ja toteutumisen seuranta	<ul style="list-style-type: none"> Ympäristöraportointi ja sen kehittäminen (Ilmastostrategia, Itämerihaaste, ympäristötaloudelliset tunnusluvut) 	<ul style="list-style-type: none"> Ympäristöraportti toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen liitteeksi

Kriittiset menestystekijät	Strategiset tavoitteet	Tavoite 2010	Mittarit
Osaava ja ammattitaitoinen henkilöstö	Henkilökunnan osaamisen ylläpitäminen	<ul style="list-style-type: none"> Riittävä koulutus ajantasaisen tiedon turvaamiseksi 	<ul style="list-style-type: none"> Koulutuspäivät

TOIMINTASUUNNITELMA

Painopisteet ja toimenpiteet strategian toteuttamiseksi 2010

VAIKUTTAJUUS JA PALVELUKYKY

Ympäristö- ja maa-ainestenottoluvat sekä ilmoitukset käsitellään asiantuntevasti ja seudullisesti yhdenmukaisesti. Valvonnassa painopiste on valvontasuunnitelman mukaisissa luvanvaraisissa laitoksissa ja toiminnassa sekä äkillisesti esille tulevista ongelmakohteista. Ilmanlaadun seuranta jatketaan. Osallistutaan vesistöjä parantaviin hankkeisiin ja käynnistetään vesistöjen tilaan vaikuttavia toimenpiteitä yhdessä teknisen keskuksen, yhteistoimintakuntien ja valtion viranomaisen kanssa. Jatketaan yhtenäisten ympäristönsuojelumääräysten laadintaa. Osallistutaan maankäytön suunnitteluhankkeisiin liittyviin työryhmiin. Kehitetään ympäristöä koskevan tiedon hallintaa. Käynnistetään ilmastostrategian toimenpiteet ilmastomuutoksen hillitsemiseksi ja energiatehokkuussopimuksen velvoitteiden toteuttamiseksi. Kaupungin päätöksen mukaisesti osallistutaan "Pohjois-Pohjanmaan ilmastostrategia" -hankkeeseen. Ympäristötoimen rahoitusosuus hankkeeseen vuonna 2010 on 5000 euroa.

Elintarvikevalvonta suunnataan riskinarvio huomioon ottaen kohteisiin ja toimintoihin, joissa ruokamyrkytysten mahdollisuutta pidetään suurimpana. Talousvesivalvonnassa jatketaan vesilaitosten riskinarviointia, painopisteenä pienten ja keskisuuren vesilaitosten erityistilannevalmiudet. Toimintavuonna järjestetään talousvettä koskeva erityistilanneharjoitus yhdessä eri yhteistyötahojen kanssa. Terveystieteiden mukainen valvonta kohdennetaan koulujen ja oppilaitosten sisäilman laadun valvontaan ja koulujen valvontasuunnitelman mukaisten tarkastusten toteuttamiseen. Tupakkalain mukainen valvonta suunnataan leirikeskukseen ja sellaisiin tupakan myyntipisteisiin, jotka ovat nuorisosaatavien

kokoontumispaikkojen lähellä. Tuoteturvallisuuden valvonta keskitetään valtakunnallisille painopistealueille, joita ovat lasten ja nuorten turvallisuus sekä vapaa-ajan palvelut, joita käyttävät suuret kuluttajajoukot.

Laboratorion palvelua ja toiminnan tehokkuutta parannetaan vastaamaan nykyistä enemmän asiakkaiden toiveita. Toimintamenojen ja asiakastulojen suhdetta seurataan.

Eläinlääkintähuollon yhteisvastaanoton toiminnassa keskitytään löytämään toimivat ja asiakaspalvelua parantavat käytännöt seudullisen yksikön toiminta-alueella. Eläinlääkintähuollon peruspalvelujen ja ympärivuorokautisen päivystyksen turvaamiseksi painopisteenä on toimivien sijaisuusjärjestelyjen kehittäminen.

TALOUS

Talous hoidetaan talousarvion asettamien rajojen puitteissa. Viranomaistoiminnan toimintatulojen kertymistä seurataan säännöllisesti. Talouden ja hallinnon palvelukeskuksen tuottamia toimistopalveluita käytetään keskusviraston ohjeistuksen mukaisesti ja sisäisiä veloituksia varten on talousarvioesitykseen varattu tarvittava määräraha.

TOIMINTATAVAT JA RAKENTEET

Strategian sisältö käydään läpi työyksiköittäin kunkin yksikön tehtäväkuvaan peilaten. Käytännön toiminta toteutetaan toimintajärjestelmän mukaisesti ja järjestelmää kehitetään edelleen. Hyödynnetään asiakirjahallinnon kehittämistyön tuloksia käytännön toiminnan toteutuksessa. Kestävän kehityksen ja ilmastostrategian toteutumisen seuranta ja koordinointia jatketaan. Toteutetaan yhteistyöpalaverit alueellisten ja paikallisten viranomaisten kanssa. Osallistutaan suurten kaupunkien verkostotoimintaan.

HENKILÖSTÖ JA KYVYKKYYS

Ammattitaidon ylläpitämiseksi osallistutaan keskeiseen alan koulutukseen. Työkykyä ylläpitävää toimintaa järjestetään koko henkilöstölle. Ympäristötoimen henkilöstön sukupuolijakauma on naisvaltainen. Sukupuolella ei ole vaikutusta palvelujen tuottamiseen. Rekrytoinnissa noudatetaan tasa-arvon periaatteita. Ympäristöviraston tasa-arvosuunnitelma on lisätty osaksi viraston vuosittaista työsuojelusuunnitelmaa. Ympäristötoimella on ollut vaikeuksia eläinlääkäreiden ja erityisosaamista vaativien tehtävien täyttämässä. Eläinlääkintähuollon uudelleen organisoiminen, nykyaikaisen vastaanoton avaaminen sekä lääkäreiden määrän lisääminen ovat parantaneet tilannetta ja lisänneet Oulun seudun imagoa työnantajana.

Tulospalkkion käyttöönotto on vaikuttanut laboratorion henkilöstön poissaoloihin. Muilla sektoreilla tulospalkkion käyttöönotto selvitetään keskushallinnon ohjeiden mukaisesti.

Toimenpiteet palvelujen tuottamisessa ja kehittämisessä 2011–2012

Kuntatalouden tilanne tulee ratkaisevasti vaikuttamaan myös seudullisen ympäristötoimen palvelujen tarjontaan. Kaikki lainsäädännön mahdollistamat maksutulot tulee ottaa käyttöön ja päivittää ne vuosittain kustannuksia vastaaviksi. Ei-lakisääteisten palvelujen tarjontaan suhtaudutaan kriittisesti. Ympäristönsuojelun ja ympäristöterveydenhuollon resurssit suunnataan ympäristön tilan ja elinympäristön terveellisyyden kannalta keskeisimpiin toimintoihin. Seurataan ja ohjeistetaan ilmastostrategian ja ilmastomuutoksen hillitsemiseksi suunnattujen toimenpiteiden toteuttamista. Saatetaan loppuun ympäristönsuojelumääräysten päivitys.

HENKILÖSTÖ

Liikelaitoskohtaista henkilöstösuunnitelmaa ei ole esitetty, koska toiminnan ja talouden kehittämissuunnitelmassa tavoitteena oleva kustannussäästö merkitsee myös henkilöstön vähentymistä esimerkiksi eläköitymisen hyödyntämisen avulla. Käyttösuunnitelmassa tulee arvioida henkilöstön määrän tarve. Täyttölupamenettelyssä tehdään lopullinen päätös uusista palvelussuhteista. Tämä menettely on voimassa talouden ja toiminnan kehittämissuunnitelman ajan.

Suunnitelmat määräaikaisten palvelussuhteiden vakinaistamisesta ja uusiin tehtäviin perustettavista palvelussuhteista on kirjattu kokonaisuudessaan kaupunkitason henkilöstösuunnitelmaan. Tämä parantaa kaupunkitasoista henkilöstöressurssien kohdentamista juuri oikeaan tarpeeseen oikeassa paikassa.

INVESTOINNIT

Ympäristötoimen viranomaistoiminnot siirtyvät vuonna 2011 valmistuvaan Teknisten virastojen taloon. Hankesuunnitelmaan perustuen ensikalustamiseen tarvittavaa irtaimistomäärärahaa vuodelle 2011 esitetään **74 000 euroa**.

LIIKELAITOKSEN OMAA TOIMINTAA KUVAAVAT TUNNUSLUVUT

Tunnusluvut	TP 2008	TA 2009	TA 2010	TS 2011	TS 2012
kustannus/asukas	15,57	19,60	19,36	20,00	19,87

OULUN KAUPUNKI
Oulun seudun ympäristötoimi liikelaitos

TULOSLASKELMA	TP 2008	TA 2009	TALOUSARVIO 2010	TS 2011	TS 2012
1 000 €					
LIIKEVAIHTO	3166	3609	3614	3772	3796
Valmistus omaan käyttöön					
Liiketoiminnan muut tuotot	29	335	335	365	365
Tuet ja avustukset kunnalta	77				
Materiaalit ja palvelut					
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-127	-90	-91	-98	-97
Palvelujen ostot	-423	-567	-595	-610	-609
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-1848	-2078	-2112	-2154	-2216
Henkilöstösivukulut					
Eläkekulut	-355	-618	-600	-618	-639
Muut henkilöstösivukulut	-151	-161	-121	-127	-137
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-14	-13	-13	-13	-13
Liiketoiminnan muut kulut	-355	-417	-417	-517	-450
LIIKEYLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	-1	0	0	0	0
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot					
Muut rahoitustuotot	1				
Kunnalle maksetut korkokulut					
Muille maksetut korkokulut					
Korvaus peruspääomasta					
Muut rahoituskulut					
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ ENNEN SATUNNAISERIÄ JA VAR.	0	0	0	0	0
Satunnaiset tuotot ja -kulut					
Satunnaiset tuotot					
Satunnaiset kulut					
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	0	0	0	0	0
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)					
Vapaaeht. varausten lisäys (-) tai vähennys (+)					
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	0	0	0	0	0

OULUN KAUPUNKI

Oulun seudun ympäristötoimi liikelaitos

RAHOITUSLASKELMA	TP 2008	TA 2009	TALOUSARVIO 2010	TS 2010	TS2011
1 000 €					
Toiminnan ja investointien rahavirta					
Tulorahoitus					
Liikelyljäämä (-alijäämä)	-2				
Poistot ja arvonalennukset	15	13	13	13	13
Rahoitustuotot ja -kulut	2				
Satunnaiset erät					
Muut tulorahoituksen korjauserät					
Investoinnit					
Investointimenot	-20				
Rahoitusosuudet investointimenoihin	20				
Pysyvien vastaavien hyöd. luovutustulot					
Toiminnan ja investointien rahavirta	15	13	13	13	13
Rahoituksen rahavirta					
Lainakannan muutokset					
Kunnalta saatujen pitkäaik. lainojen lisäys					
Muilta saatujen pitkäaik. lainojen lisäys					
Kunnalta saatujen pitkäaik. lainojen vähennys					
Muilta saatujen pitkäaik. lainojen vähennys					
Kunnalta saatujen lyhytaik. lainojen muutos					
Muilta saatujen lyhytaik. lainojen muutos					
Oman pääoman muutokset					
Peruspääoman muutos					
Muu oman pääoman muutos					
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Vaihto-omaisuuden muutos					
Saamisten muutokset kunnalta					
Saamisten muutokset muilta	-32				
Korottomien velkojen muutos	105				
Rahoituksen rahavirta	73	0	0	0	0
Rahavarojen muutos	88	13	13	13	13
Rahavarojen muutos					
Rahavarat 31.12	844	13	13		
Rahavarat 01.01	756				
Rahavarojen muutos	88	13	13	13	13

OULUN KAUPUNGIN KEHITTÄMISRAHASTO

Oulun kaupungin kehittämisrahaston tarkoituksena on edistää Oulun alueen elinkeinoelämää ja vetovoimaisuutta. Rahaston käytöstä päättää kaupunginhallitus.

Rahaston merkittävimmät suorat osakeomistukset ovat Oulun Puhelin Holding Oyj, , Technopolis Oyj ja Teknoventure Oy. Rahastoon kuuluu lisäksi erillinen n. 13 milj. euron sijoitussalkku, mikä muodostettiin Technopolis Oyj:n osakkeiden myynnistä saaduilla varoilla vuoden 2005 keväällä. Sijoitussalkun varat on sijoitettu pääasiassa korkoinstrumentteihin, joiden tuotot kirjataan rahaston korkotuotoiksi.

Rahaston tulot muodostuvat rahastoon kuuluvien yritysten maksamista osingoista, sijoitustuotoista sekä rahaston kautta rahoitettavien kehittämishankkeisiin kohdistuvista avustuksista ja tuista. Rahaston menot muodostuvat erilaisista kehittämishankkeista, joiden ohjausvastuu on pääasiassa keskushallinnon Innovaatiot ja markkinointi –ryhmällä.

Vuoden 2010 aikana kehittämisrahastosta rahoitetaan seuraavat hankkeet:

Hanke	euroa
- realXtend, Oulu Innovation	300 000
- Innovation Mill, Technopolis Ventures	150 000
- Center for Internet Excellence (CIE), yliopisto	150 000
- Martti Ahtisaari instituutti (MAIGBE), yliopisto	100 000
- Painetun Elektroniikan innovaatioympäristö, VTT	270 000
- CEWIC hanke (OAMK; yliop.)	216 666
- POEM, perusrahoitus	125 000
<i>Yhteensä</i>	<i>1.311.666</i>

OULUN KAUPUNKI
Kehittämiserä

TULOSLASKELMA	TP 2008	TA 2009	TALOUSARVIO 2010	TS 2011	TS 2012
1 000 €					
LIKEVAIHTO	0	0	0	0	0
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)					
Valmistus omaan käyttöön					
Liiketoiminnan muut tuotot		0	0	0	0
Tuet ja avustukset kunnalta					
Materiaalit ja palvelut					
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	0	0	0	0
Ostot tilikauden aikana					
Varastojen lisäys (-) tai vähennys (+)					
Palvelujen ostot	-734	-50	-50	-50	-50
Palkat ja palkkiot					
Henkilöstösivukulut					
Eläkekulut					
Muut henkilöstösivukulut					
Poistot ja arvonalentumiset	-1 145	0	0	0	0
Suunnitelman mukaiset poistot					
Arvonalentumiset					
Liiketoiminnan muut kulut	-1 396	-910	-1 312	-1 312	-1 312
LIKEYLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	-3 275	-960	-1 362	-1 362	-1 362
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	464	300	200	200	200
Rahoitusavustus kunnalta					
Muut rahoitustuotot	2 758	2 200	2 200	2 200	2 200
Korkokulut					
Kunnan lainasta					
Muista lainoista					
Tuloutus kunnalle					
Muut rahoituskulut	-748	-250	-250	-250	-250
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ ENNEN SATUNNAISERÄÄ JA VAR.	-800	1 290	788	788	788
Satunnaiset tuotot ja -kulut					
Satunnaiset tuotot					
Satunnaiset kulut					
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	-800	1 540	788	788	788
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)					
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)					
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-800	1 540	788	788	788

OULUN KAUPUNKI
Kehittämisrahasto

RAHOITUSLASKELMA	TP 2008	TA 2009	TALOUSARVIO 2010	TS 2011	TS 2012
1 000 €					
Toiminnan rahavirta					
Tulorahoitus					
Liikelyljäämä (-alijäämä)	-2 130	-960	-1 362	-1 362	-1 362
Poistot ja arvonalennukset	0	0	0	0	0
Rahoitustuotot ja -kulut	2 475	2 250	2 150	2 150	2 150
Satunnaiset erät					
Muut tulorahoituksen korjaukset					
Tulorahoitus yhteensä					
Investoinnit					
Käyttöomaisuusinvestoinnit	633	-1 841			
Rahoitusosuudet investointimenoihin					
Käyttöomaisuuden myyntitulot					
Toiminnan ja investointien rahavirta	978	-551	788	788	788
Rahoituksen rahavirta					
Lainakannan muutokset					
Kunnalta saatujen pitkäaik. lainojen lisäys					
Muilta saatujen pitkäaik. lainojen lisäys					
Kunnalta saatujen pitkäaik. lainojen vähennys					
Muilta saatujen pitkäaik. lainojen vähennys					
Kunnalta saatujen lyhytaik. lainojen muutos					
Muilta saatujen lyhytaik. lainojen muutos					
Oman pääoman muutokset					
Peruspääoman muutos					
Muu oman pääoman muutos					
Muut maksuvalmiuden muutokset	-9				
Vaihto-omaisuuden muutos					
Pitkäaik. saamisten muutokset kunnalta					
Pitkäaik. saamisten muutokset muilta					
Lyhytaik. saamisten muutokset kunnalta					
Lyhytaik. saamisten muutokset muilta					
Korottomien pitkä- ja lyhytaik. velkojen muutos	31				
Rahoituksen rahavirta	22	0	0	0	0
Rahavarojen muutos	1 000	-551	788	788	788
Rahavarojen muutos					
Rahavarat 31.12	41 866	40 315	42 655	43 443	44 231
Rahavarat 01.01	40 867	40 866	41 866	42 655	43 443
Rahavarojen muutos	1 000	-551	788	788	788

**OULUN KAUPUNGIN TYTÄRYHTIÖIDEN TOIMINNALLISET JA
TALOUDELLISET TAVOITTEET**

OULUN KAUPUNGIN TYTÄRYHTIÖIDEN TOIMINNALLISET JA TALOUDELLISET TAVOITTEET

Oulun Energia -konserni

Oulun Sähkönmyynti Oy:n, Oulun Energia Siirto ja Jakelu Oy:n sekä Turveruukki Oy:n tavoitteet ovat osa Energia-konsernin tavoiteasetantaa; ks. kunnallisena liikelaitoksena toimivan Oulun Energia -konsernin toimintasuunnitelma ja talousarvio.

Sivakka-yhtymä Oy (Sivakka-konserni, kaupungin omistus 100%)

Yhtiön visio ja arvot

Sivakka-konserni on Oulun laadukkain ja merkittävin vuokra-asuntopalveluja tarjoava yhteisö. Yhtiön arvot ovat: turvallinen, palveleva ja nykyaikainen. Yhtiö tukee Oulun elinkeinoelämää tarjoamalla laadukkaita vuokra-asuntoja oululaisille.

Konsernin emoyhtiö **Sivakka-yhtymä Oy** hallinnoi vapaarahoitteisia ja rajoituksista vapautuneita asuinkiinteistöjä.

Sivakka-yhtymällä on kolme tytäryhtiötä:

Oulun Sivakka Oy

- omistaa arava- ja korkotukilainsäädännön mukaisten luovutusrajoitusten alaisia kiinteistöjä.

Oulun Tervatalot Oy

- omistaa vanhuksille ja erityisryhmille tarkoitettuja kiinteistöjä.

Oulun Remonttimylly Oy

- kiinteistöjen rakenteelliseen kunnossapitoon liittyviä palveluja tarjoava yritys
- tarjoaa palvelujaan pääasiassa oman konsernin sisällä, eikä laajenna toimintaansa konsernin ulkopuolelle

Taloudelliset tavoitteet

	2008	Budj. 2009	Arvio 2010
Liikevaihto, t€	36.323	41.000	41.500
Liikevoitto, t€	10.240	8.400	8.500
Tulos, t€	2.730	1.400	1.800
Tase, t€	256.886	253.000	261.000
Investoinnit, t€	11.193	4.500	15.000
Henkilöstö, lkm	91	91	91
SIPO-%	1,6 %	1,0 %	1,0 %
Omavaraisuusaste	19,6 %	20 %	19 %
Käyttöaste,%	97,5 %	98,5 %	97,5 %

Toiminnalliset tavoitteet

Sivakka-yhtymä Oy:

- toimii taloudellisesti kannattavasti
- peruskorjaa ja kunnostaa kiinteistöjään pitkän tähtäimen suunnitelman mukaisesti.
- tukee toiminnallaan vanhusten ja erityisryhmien asumistarpeita ja tekee yhteistyötä kaupungin sosiaali- ja terveystoimen sekä Oulun Palvelusätiön kanssa.
- soveltaa esteettömyyden periaatetta kaikissa uudis- ja peruskorjauskohteissa.
- jatkaa käynnissä olevaa energiansäästöohjelmaa tavoitteena alentaa kiinteistöjen lämmön ja veden kulutusta 15%:lla vuoteen 2012 mennessä.
- toimii siten, että kilpailijoihin nähden asuntojen käyttöaste on korkealla tasolla ja vuokralaisten vaihtuvuus alhaisena.

Oulun Asuntohankinta Oy

Yhtiön toiminta-ajatus

Oulun Asuntohankinta Oy toimii yhtenä pieniä vuokra-asuntoja tarjoavana yhteisönä Oulussa. Oulun Asuntohankinta Oy vuokraa omistuksessaan olevaa asuntokantaa ja huolehtii asuntojen kunnon säilymisestä. Saaduilla vuokratuotoilla katetaan hoitokulut ja vieraan pääoman kulut. Yhtiöllä ei ole enää omaa henkilökuntaa, vaan toiminnasta vastaa Oulun Sivakka Oy.

	TP 2008	Budj. 2009	Budj. 2010
Liikevaihto, t€	1.014	1.082	1.104
Liikevoitto, t€	304	274	225
Tulos, t€	218	185	130
Tase, t€	9.014	9.000	9.000
Investoinnit, t€	-	-	-
Henkilöstö, lkm	1	-	-
SIPO-%	2,5 %	2,3 %	2,0 %
Omavaraisuusaste, %	71,1 %	73 %	75 %

Oulun Aikuiskoulutuskeskus Oy (kaupungin omistus 100%)

Yhtiön visio ja arvot

Oulun Aikuiskoulutuskeskus Oy (OAKK) on Pohjois-Pohjanmaan kehittynein aikuisten monialainen koulutusympäristö, jossa on työikäisen aikuisväestön ja työelämän tarpeista lähtevät koulutus- ja kehittämispalvelut sekä tasapainoinen talous. OAKK on kansallisesti ja kansainvälisesti verkostoitunut aikuiskoulutuksen itsenäinen toimija ja asiantuntija.

Yhtiön arvot ovat: asiakasläheisyys, avoimuus, oikeudenmukaisuus, tavoitteellisuus ja vastuullisuus.

Oulun Aikuiskoulutuskeskus on luonteeltaan yleishyödyllinen yhteisö, joka ei voi tuottaa yhtiöjärjestyksen mukaan voittoa omistajalleen.

Yhtiöllä on kaksi tytäryhtiötä:

Oulun Osaamiskeskus Oy

- Verollinen yhtiö, joka on perustettu hoitamaan työvoimakoulutuksen hankinnan
- Toiminta perustuu emoyhtiön arvoihin ja visioon.

Coper Oy

- Omistajana OAKK:n (3/5 osuus) lisäksi myös Raahen ammatillinen aikuiskoulutuskeskus (2/5 osuus)

Taloudelliset tavoitteet:

Yhtiö	2008	Ennuste 2009	Budj. 2010
Liikevaihto, t€	12.500	13.710	14.500
Liikevoitto, t€	-206,7	32	200
Tulos, t€	-331	14	290
Tase, t€	14.273	14.000	14.000
Investoinnit, t€	1.200	800	1.500
Henkilöstö, lkm	159	179	160-170
SIPO-%	-0,9	1,9	2,5
Omavaraisuusaste, %	55	55,3	56

Toiminnalliset tavoitteet:

Oulun Aikuiskoulutuskeskus Oy:

- toimii taloudellisesti kannattavasti ja kilpailukykyisesti
- sopeuttaa toiminnan volyymia koulutuskysynnän vaihteluihin
- tuottaa taloudellisesti kannattavia ja laadukkaita koulutuspalveluja työelämän tarpeisiin
- toimii Oulun kaupungin strategioiden mukaisesti

Oulun Pysäköinti Oy (kaupungin omistus 100%)

Yhtiön visio

Oulun Pysäköinti on johtava ja keskeinen maksullisen pysäköintitoiminnan moniosaaja Oulun kaupungissa.

Yhtiön toiminta-ajatus

Yhtiö tarjoaa laadukkaita pysäköintipalveluja toiminta-alueellaan niin, että liikenteelliset tavoitteet toteutuvat myös käyttäjien päivittäisissä toiminnoissa.

Taloudelliset tavoitteet:

Yhtiö	2008	Ennuste 2009	Budj. 2010
Liikevaihto, t€	1.098	1.070	1.206
Liikevoitto, t€	-132	-248	-147
Tulos, t€	-84	-178	-190
Tase, t€	6.071	8.850	8.284
Investoinnit, t€	1.037	2.642	100
Henkilöstö, lkm	7	7	7,5
SIPO-%	2,1	2,4	-1,7
Omavaraisuusaste, %	92,1	66	60

Toiminnalliset tavoitteet

Oulun Pysäköinti Oy:

- toimii taloudellisesti kannattavasti
- peruskorjaa vanhan paloaseman kiinteistön vuosien 2008 -2009 aikana omalla tulo-rahoituksellaan ja kaupungin myöntämällä lainalla
- maksaa omistajalleen tuottoa sijoitetusta pääomasta pidemmällä aikavälillä

Oulun Valistustalo Oy (kaupungin omistus 64,75%)

Yhtiöjärjestyksen mukaan Oulun Valistustalo Osakeyhtiön tehtävänä on tukea esittävää taidetta Oulun kaupungissa. Yhtiön tavoitteena on, että yhtiön varallisuuden kasvaessa yhtiö toteuttaa yhtiöjärjestyksen mukaisen alkuperäisen tavoitteen hankkia omistukseensa kulttuuritalon, joka vastaa niihin tarpeisiin, mitä esittävän taiteen osalta on nyt ja tulevaisuudessa olemassa.

Yhtiö ei harjoita elinkeinotoimintaa, vaan sen toiminta muodostuu pääasiassa apurahojen jakamisesta. Yhtiön tulot muodostuvat passiivisen sijoitustoiminnan tuottamista osinkosuuksista. Yhtiön sijoitustoiminta muodostuu lähinnä kotimaisista pörssinoteeratuista osakkeista. Osakkeiden omistuksen tarkoituksena on säilyttää yhtiön vakavaraisuus, jotta sen on mahdollista toteuttaa yhtiöjärjestyksessä kuvattua yleishyödyllistä toimintaa. Yhtiön taseen loppusumma on n. 3,6 milj. euroa.

Kiinteistöyhtiöt

Kaupungilla on seuraavat viisi kiinteistöyhtiötä tytäryhtiöinä:

- Maikkulan Keskus Oy (100%)
- Kiinteistö Oy Maikkulan Toivo Oy (50,34%)
- Kiinteistö Oy Huonesuon monitoimitalo (77,7%)
- Oritkarin Huoltorakennus Oy (73,2%)
- Kiinteistö Oy Oulun Intiönparkki 59%)

Kiinteistöyhtiöiden toiminta-ajatus on tuottaa käyttäjille heidän käyttötarpeitaan vastaavaa kiinteistöpalvelua sekä ylläpitää kiinteistöjen kuntoa hyvällä tasolla.

Yhtiöiden tavoitteina on:

- Kiinteistöpalveluiden tuottaminen asiakkaan tarpeisiin
- Kiinteistöjen kunnossapidosta huolehtiminen
- Kiinteistöjen arvon säilyttäminen

Kiinteistöyhtiöiden taseen arvioitu liikevaihto ja taseen loppusumma vuodelle 2009

Yhtiö	Liikevaihto, t€ ennuste 2009	Taseen loppusumma, t€ 2009
Maikkulan Keskus Oy	565	4.140
Kiinteistö Oy Maikkulan Toivo Oy	61,7	2.123
Kiinteistö Oy Huonesuon monitoimitalo	60,3	1.589
Oritkarin Huoltorakennus Oy	9,6	661
Kiinteistö Oy Oulun Intiönparkki	60,3	1.174

OuluZone Kiinteistöyhtiö Oy (kaupungin omistus 100%)

Yhtiön visio

OuluZone on vauhtilajien harrastajien korkeatasoinen ykköspaikka Pohjois-Suomessa ja naapurimaissa. OuluZone on moottoriurheilun, urheiluammunnan ja harrasteilmailun keskus Oulun seudulla.

Yhtiön toiminta-ajatus

Yhtiö rakennuttaa ja omistaa moottoriurheilun, urheiluammunnan ja harrasteilmailun urheilukeskuksen Ylikiimingin suuralueen Joloksen kaupunginosaan. Yhtiö perii urheiluvälineiden käyttäjiltä maksut, joilla yhtiön talous pidetään tasapainossa.

Toiminnan tavoitteet

- Yhtiö rakennuttaa vuosina 2010 – 2011 moottoriurheilu-keskuksen 1. rakennusvaiheen, joka sisältää linatin korvaavat moottoriradat, päärahoittajana Oulun kaupunki. 1. vaiheen kustannusarvio on 6,3 M€. Hankkeelle on haettu EU –avustusta.
- Yhtiö rakennuttaa yksityisellä rahoituksella moottoriurheilu-keskuksen 2. vaiheen eli OZ -asfalttiradan vuosina 2011 – 2012. Hankkeen kustannusarvio on 7,6 M€.
- Yhtiöllä on yksi projektityöntekijä, jonka päätehtävät ovat liiketoiminnan suunnittelu, varojen hankkiminen OZ –asfalttiratainvestointiin ja moottoriurheilutoiminnan käynnistäminen.
- Moottoriurheilukeskuksen rakennussuunnitelmat ovat valmiit ja ampumaurheilukeskuksen suunnittelu on käynnissä. Alueen yleiskaavaan kohdistuneet valitukset ovat lykänneet rakennustöiden aloituksen vuodelle 2010.

LIITTEET

OULUN KAUPUNGIN EU-OHJELMAN HANKKEET

Oulun kaupunki/ Käyttötalous								
SUUNNITELMA 2010								
Hankenimi	Virasto	Teema	Käynn./Päätt./Haku	Menot 2010	KH	Hallintokunta	Tuet 2010	Netto
OPETUSVIRASTO								
1.Oulussa on maan parhaiten voivat oppilaat ja opiskelijat ja hyvät oppimistulokset								
Kelpo, erityinen tuki, perusopetuksen laadun kehittämiseksi 1.8.2009 - 31.12.2010	OpVi/T		K	0	0	0	0	0
Fit for the future 1.8.2008 - 31.12.2010	OpVi/T		K	2 600	0	2 600	1 550	1 050
Matematiikka toiminnallisesti vuosilk. 1-2 1.8.2008 - 31.12.2010	OpVi/T		K	6 700	0	6 700	1 900	4 800
MOBI - Mobiilit oppisisällöt uusissa opp. ympäristöissä 1.8.2008 - 31.12.2010	OpVi/T		K	4 944	0	4 944	1 038	3 906
Vuosiluokkiin sitomaton opetus ja yhteistyöoptt.mall. 1.1.2009 - 31.12.2010	OpVi/T		K	29 100	0	29 100	21 400	7 700
Maatila oppimisympäristönä	OpVi/T			0	0	0	0	0
Oivalla - Lintulammen koulun oppimisympäristöhanke, arvio 1.8.2008 - 31.12.2010	OpVi/T		K	74 225	0	74 225	49 250	24 975
Valtionavustus kerhotoiminnan kehittämiseen 08-10	OpVi/T			0	0	0	0	0
Esi- ja perusopetuksen oppilashuollon palv.rak. Keh.toiminta	OpVi/T			0	0	0	0	0
Valtionavustus oppilas ja opiskelijahuollon kehitt. Lukiokoul.	OpVi/T			0	0	0	0	0
Valtionavustus kielten opetuksen kehittämiseen 1.8.2009 - 31.5.2010	OpVi/T		K	47 000	0	47 000	40 000	7 000
JOPO 2009; Kastelli	OpVi/T			0	0	0	0	0
Kelpo 2009	OpVi/T			70 751	0	70 751	70 751	0
Kerhotoiminnan kehittäminen 2	OpVi/T							
Mediataidoilla uimaan verkkoihin 1.8.2009 - 31.12.2011	OpVi/T		K	24 945	0	24 945	12 205	12 740
Turpo- Turvallinen ja päihteetön Oulu nuorille	???							
2. Koulujen yhteisöllisyys vahvistaa suvaitsevaisuutta, moniarvoisuutta ja elämänhallintaa								
Uimaan oppii paremmin vedessä kuin kuivalla maalla 1.8.2008 - 31.12.2010	OpVi/T		K	25 810	0	25 810	12 500	13 310
OTE-hanke Opiskeluun tutustumisjaksosta eväitä 1.8.2008 - 31.12.2010	OpVi/T		K	6 121	0	6 121	4 000	2 121
Nuorten liikunnallisen aktiivisuuden lisääminen 1.3. - 31.12.2009	OpVi/H		P	0	0	0	0	0
Yto - yhteistoiminnallinen oppiminen (laskennallinen osuus) 1.4.2009 - 31.12.2010	OpVi/T		K					
Valtionavustus romanilasten perusopetuksen tukemiseen, 1.vaihe	OpVi/T			0	0	0	0	0
Romanilasten perusopetuksen tukemiseen, 2.vaihe, 1.8.2009 - 31.12.2010	OpVi/T		K	45 050	0	45 050	28 990	16 060
Valtionavustus monikulttuurisuus taitojen kehitt. Esi- ja perus, lukio, 2.vaihe	OpVi/T			0	0	0	0	0
Valtionavustus monikulttuurisuus taitojen kehitt. Esi- ja perus, lukio, 3.vaihe	OpVi/T			0	0	0	0	0

3. Kansainvälisyys ja kulttuuri ovat tärkeä ja luonteva osa koulujen arkipäivän toimintaa								
ESL lukioissa/laskennallinen osuus								
Oulu-Kathmandu Intercultural Schools Project/laskennallinen osuus 1.8.2009 - 31.12.2010	OpVi/T		K	0	0	0	0	0
Monikulttuurisen koulun toiminnan kehittäminen/laskennallinen osuus 1.8.2009 - 31.12.2010	OpVi/T		K					
Olen voittanut sinut Salomo ! 1.8.2009 - 31.12.2010	OpVi/T		K	5 600	0	5 600	4 000	1 600
Namibia hanke 1.8.2009 - 31.12.2010	OpVi/T		K	4 200	0	4 200	3 000	1 200
Maailmankoulu 1.8.2009 - 31.12.2010	OpVi/T		K					
Maahanmuuttajanuorten ohjaushanke 1.4.2009 - 31.3.2012	OpVi/H		U	219 830	0	219 830	153 881	65 949
4. Oulu on opetuksen kehittämisen keskus ja innovatiivinen edelläkävijä								
Arjen tietoyhteiskuntahanke, Oulujoki	OpVi/T			0	0	0	0	0
Tulevaisuuden osaajat Oulujoella 1.8.2009 - 31.12.2011	OpVi/T		K	96 091	0	96 091	53 120	42 971
Tulevaisuuden koulu/kolme koulua	OpVi/T			0	0	0	0	0
Smart Schools 2008 - 2010	OpVi/T		K	0	0	0	0	0
Tulevaisuuden oppimisympäristöt, 1.1.2008 - 31.12.2010	OpVi/H		K	71 684	0	71 684	71 684	0
Tulevaisuuden koulu/Verkko-oppiminen, 1.1.2009 - 31.12.2011	OpVi/H		K	179 487	0	179 487	179 487	0
5. Luokittelemattomat								
Keke-työkalu	OpVi/T		K	0	0	0	0	0
Oppimissuunnitelma/Osa TuPa-hanketta	OpVi/T		K	0	0	0	0	0
OPETUSVIRASTO/T YHTEENSÄ				443 137	0	443 137	303 704	139 433
OPETUSVIRASTO/H YHTEENSÄ				471 001	0	471 001	405 052	65 949
OPETUSVIRASTO/KAIKKI YHTEENSÄ				914 138	0	914 138	708 756	205 382
SUUNNITELMA 2010								
Hankenimi	Virasto	Teema	Käynn./Päätt./Haku	Menot 2010	KH	Hallintokunta	Tuet 2010	Netto
TEKNINEN KESKUS (Strategiajaottelu tekemättä)								
InnoUrba -the Living and Working Environment for the Future 1.1.2008 - 30.6.2009	Teke/H		P	0	0	0	0	0
B-Team 1.10.2009 - 30.11.2012	Teke/H		H	45 274	0	45 274	47 427	-2 153
TEKNINEN KESKUS/H YHTEENSÄ				45 274	0	45 274	47 427	-2 153

				SUUNNITELMA 2010				
Hankenimi	Virasto	Teema	Käynn./Päätt./Haku	Menot 2010	KH	Hallintokunta	Tuet 2010	Netto
KESKUSHALLINTO								
Strateginen päämäärä 1. Elinvoimainen Oulu on kansainvälisesti verkostoitunut pohjoisen keskus.								
ITEA2 SUS - Smart Urban Spaces 1.6.2009 - 31.5.2012	KeHa/H		K	348 000	0	348 000	174 000	174 000
Oulu - Tshwane Smart City 1.5.2008 - 31.12.2010	KeHa/H		K	100 000	0	100 000	100 000	0
Strateginen päämäärä 2: Oulu on vetovoimainen, moniarvoinen sivistys-, kulttuuri- ja tapahtumakaupunki, jossa on turvallinen ja viihtyisä kaupunkiympäristö. / palvelurakenteiden ja palvelu- ja tuotantoprosessien kehittäminen								
Oulu 15, Kulttuurin ja luovien alojen kehittämisen sateenvarjo-hanke, 1.1.2008 - 31.12.2010	KeHa/H		K	381 318	0	381 318	381 318	0
Strateginen päämäärä 3. Asukkailla on hyvä itsenäinen elämänhallinta ja he tekevät terveyttä sekä hyvinvointia edistäviä valintoja. Kaupunki luo edellytyksiä asukkaitensa hyvinvoinnille. / maahanmuuttajien ohjaus- ja neuvontapalveluiden kehittäminen								
Homelike Oulu - Oulu omaksi - maahanmuuttajien ohjaus- ja neuvontapalvelut 1.5.2008 - 30.4.2011	KeHa/H		K	189 735	0	189 735	130 714	59 021
Strateginen päämäärä 4. Oulussa on tasapainoinen talous sekä tulokselliset palvelut. / Palvelurakenteiden kehittäminen, palvelu- ja tuotantoprosessien kehittäminen								
Tulevaisuuden palveluyhteiskunta 1.1.2008 - 31.12.2010	KeHa/H		K	431 461	0	431 461	431 461	0
AmIE Oulu 1.5.2007 - 31.10.2009	KeHa/H		P	0	0	0	0	0
Kasteohjelman hankehaku 2008 - 2009	KeHa/H		P	0	0	0	0	0
Liferay -portaali-alusta	KeHa/T		U	100 000	0	100 000	0	100 000
OuluCard 3-vuotinen kehitt.hanke	KeHa/T		U	100 000	0	100 000	0	100 000
Strateginen päämäärä 6. Oulussa on korkeatasoinen koulutus-, tutkimus- ja tuotekehitystoiminta ja kansainvälistä huippua oleva innovaatioympäristö.								
ITEA SmartTouch/SmartTouch Oulu 2.1.2006 - 31.7.2009	KeHa/H		P	0	0	0	0	0
Sääpalvelukonsortio 1.1.2008 - 31.12.2009	KeHa/H		P	0	0	0	0	0
Avain Ouluun -hankkeen selvitysprojekti 1.2. - 31.7.2009	KeHa/H		H	0	0	0	0	0
Strateginen päämäärä 7. Elinkeinoelämän toimialat monipuolistuvat, kansainvälistyvät, yrittäjyys lisääntyy merkittävästi ja työllisyys paranee.								
Oulun seudun matkailun master plan 1.9.2007 - 30.6.2009	KeHa/H		P	0	0	0	0	0
Oulun kv-lentoliikenteen kehittäminen; alueellinen tuotekehitys-, myynti- ja markkinointihanke 17.12.2007 - 17.12.2009	KeHa/H		P	0	0	0	0	0
Elinkeinoelämäpainotteinen Barents - strategia 1.12.2007 - 31.5.2009	KeHa/H		P	0	0	0	0	0
PALKE - Oulun kaupungin yhteis- ötoiminnan palvelukonseptin kehittäminen ja sosiaalinen yrittäjyys - hanke 1.5. - 31.12.2009	KeHa/H		P	0	0	0	0	0
KESKUSHALLINTO/T YHTEENSÄ				200 000	0	200 000	0	200 000
KESKUSHALLINTO/H YHTEENSÄ				1 450 514	0	1 450 514	1 217 493	233 021
KESKUSHALLINTO/KAIKKI YHTEENSÄ				1 650 514	0	1 650 514	1 217 493	433 021

				SUUNNITELMA 2010				
Hankenimi	Virasto	Teema	Käynn./Päätt./Haku	Menot 2010	KH	Hallintokunta	Tuet 2010	Netto
SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMI								
Strateginen päämäärä 1. Asukkailla on hyvä ja itsenäinen elämänhallinta ja he tekevät terveyttä ja hyvinvointia edistäviä valintoja.								
Pitkäaikaistyöttömien terveyden-huollon kehittämishanke II-vaihe 1.3.2009 - 30.10.2010	SoTe/H	työllisyys	K	49 253	0	49 253	24 626	24 627
Pitkäaikaisasunnottomuushanke; Nuorten tuetut asunnot, Nuorten Talo ja Naisten Talo 1.1.2009 - 31.10.2011	SoTe/H		K	313 125	0	313 125	156 563	156 562
Terveempi Pohjois-Suomi(TERO) 1.1.2009 - 31.10.2011	SoTe/H		K	366 858	0	366 858	275 144	91 714
Pisara-Pitkäaikaissairauksien ratkaisu 1.4.2009 - 28.2.2014	SoTe/H		K	327 210	0	327 210	163 605	163 605
Homelike Oulu - Oulu omaksi - maahanmuuttajien ohjaus- ja neuvontapalvelut 1.5.2008 - 30.4.2011	SoTe/H	kansainv.	K	85 154	0	85 154	57 507	27 647
Tukeva, Oukalla laskutusoikeus työpanokseen	SoTe/H		K					
Tervein Mielin Pohjois-Suomessa, 1.4.2009 - 30.10.2011. OUKA mukana tarkkailijana työpanoksella	SoTe/H		K					
Strateginen päämäärä 2. Oulun seudulla on asukkaiden tarpeista lähtevä yhtenäinen palveluverkko								
Lastensuojelun kehittämysyksikkö 1.8.2007 - 31.10.2009	SoTe/H		P	0	0	0	0	0
Strateginen päämäärä 3. Palvelurakenteemme on vaikuttava ja taloudellinen								
Vanhustenhuollon resurssien ja hoidon laadun johtaminen 1.1.2009 - 31.12.2011	SoTe/H		K	29 096	0	29 096	0	29 096
Lähihoitajien oppisopimushanke 31.5.2008 - 31.5.2011	SoTe/H		K	56 635	0	56 635	28 317	28 317
Oulun seudun välityömarkkinat - toteutus ja toimeenpanovaihe 6.5.2008 - 31.12.2010	SoTe/H	työllisyys	K	215 778	0	215 778	215 778	0
ProMieli - Kehittyvä mielenterveysyö 1.5.2007 - 31.10.2009	SoTe/H		P	0	0	0	0	0
TuVaLu - Tulevaisuuden vanhustyö luodaan!/suunnittelu 1.1. - 31.8.2009	SoTe/H		P	0	0	0	0	0
TuVaLu - Tulevaisuuden vanhustyö luodaan!/kehittämävaihe 1.1.2010 - 31.12.2013	SoTe/H		U	219 119	0	109 560	109 560	109 560
Palvelujen kokonaisohjaus palvelusetelimallissa 1.1.2010 - 31.12.2011	SoTe/H		U					
Strateginen päämäärä 4. Sosiaali- ja terveystoimen henkilöstön kyvykkyys ja henkilöstön osaaminen vastaavat strategisia tavoitteita								
Strateginen päämäärä 5. Sosiaali- ja terveystoimi on vetovoimainen työnantaja, jonka henkilökunta on motivoitunutta ja voi hyvin.								
Strateginen päämäärä 6. Aktiivinen verkostoyhteistyö palvelu-, koulutus-, ja tutkimusorganisaatioiden sekä kolmannen sektorin toimijoiden kanssa tukee soten strategisia tavoitteita								

Our Life as Elderly- implementation, OLE II 1.6.2008 - 31.5.2011	SoTe/H		K	36 997	0	36 997	22 198	14 799
Esko 2009 - 31.12.2013 Koordinoija STKL. Työpanos Ouka 1,3 milj. €	SoTe/H		K					
Maahanmuuttajalasten ja -nuorten kotouttamispalv. kehitt.hanke 1.8.2009 - 31.5.2011	SoTe/H	kansainv.	K	148 344	0	148 344	117 157	31 187
Innovatiivinen oppimisympäristö (INNOPI) -hanke 1.10.2008 - 30.9.2011	SoTe/H	tietoyht.	K	14 250	0	14 250	14 250	0
TTK-vanhustyö, 1 hlö vanhustyön kautta	SoTe/H	tietoyht.	U					
KYTKY 2010-2012, Terveystuolto ja mtt	SoTe/H		U	333 000	333 000	0	250 500	82 500
Kotipalveluiden ja avustajatoiminnan uudet järjestämis- ja toteuttamis-mallit 2010-2012	SoTe/H	työllisyys	U	50 000	50000	0	0	50 000
Oulun Omahoito -eKat 1.1.2007 - 31.8.2009	SoTe/H		P	0	0	0	0	0
Päihdepalveluiden kehittämissyyskikkö, Oulun seudun osahanke 1.1.2008 - 31.12.2009	SoTe/H		P	0	0	0	0	0
Pohjois-Pohjanmaan ikääntyvien palveluiden kehittämissyyskikkö - hanke 1.9.2006 - 30.4.2009	SoTe/H		P	0	0	0	0	0
Strateginen tavoite 7. Olemme kansainvälinen edelläkävijä asiakaslähtöisten hyvinvointiteknologiatuotteiden käyttäjinä ja kehittäjinä yhteistyössä elinkeinoelämän kanssa								
SoTe:n sähköinen toimintatapa ja teknologia 1.6.2008 - 30.5.2011	SoTe/H	tietoyht.	K	262 772	0	262 772	262 772	0
Innovaatio-osaamista verkos-toitumalla 1.4.2008 - 30.9.2009	SoTe/H		P	0	0	0	0	0
Oulun Omahoito - Kansallinen koordinaatio 1.1.2007 - 30.11.2009	SoTe/H		P	0	0	0	0	0
Oulun Omahoito - OTE2 1.1.2007 - 31.5.2009	SoTe/H		P	0	0	0	0	0
SOSIAALI- JA TERVEYSTOIM/H YHTEENSÄ				2 507 591	383 000	2 015 032	1 697 977	809 614
NUORISOTOIMI				SUUNNITELMA 2010				
Hankenimi	Virasto	Teema	Käynn./Päätt./Haku	Menot 2010	KH	Hallintokunta	Tuet 2010	Netto
1.Toiminnan painopiste on ennaltaehkäisevä, pitkäjänteinen kasvatustehtävä.								
Vaikuttavuutta työpajayhteistyöhön 1.8.2008 - 31.7.2011	Nak/H		K	62 200	0	62 200	56 828	5 372
Seudullinen virtuaalnuorisotyö	Nak/T			0	0	0	0	0
NettiNappi.fi	Nak/T			0	0	0	0	0
Sanginjoen leirikeskusten varustaminen	Nak/T			0	0	0	0	0
Nuorisotilojen varustaminen	Nak/T			0	0	0	0	0
Työpajatoiminnan valtionavustus	Nak/T			0	0	0	0	0
TurPO - hanke (Turvallinen ja Päihteeton Oulu)	Nak/T		H					
2. Nuorisotyö parantaa nuorten elinoloja.								
Valmistamo – Nuorten kulttuuri luovan talouden kehittäjänä, 14.4.2008 - 31.12.2010	Nak/H		K	90 000	0	90 000	90 000	0
Nuti-koordinointi	Nak/T			0	0	0	0	0

3. Oululaiset nuoret ovat oma-aloitteisia, ympäristötietoisia ja yhteiskunnallisesti aktiivisia.								
Valmistamo – Nuorten kulttuurin innovaatiot menestystekijänä Oulun seudulla, 6.5.2008 - 30.4.2011	Nak/H		K	183 950	0	183 950	183 950	0
Nuorten verkkolehden perustaminen Oulussa	Nak/T			0	0	0	0	0
Rockpolis-verkkopalvelu	Nak/T			0	0	0	0	0
Cimo/Kuuntele Meitä.Meillä on asiaa	Nak/T			0	0	0	0	0
4. Nuorisotyö toimii kansainvälisesti								
Homelike Oulu - Oulu omaksi - maahanmuuttajien ohjaus- ja neuvontapalvelut 1.5.2008 - 30.4.2011	Nak/H		K	122 130	0	122 130	83 391	38 739
Job Shadow in Oulu	Nak/T							
Cimo/EVs	Nak/T							
5. Nuorisotyö on luovaa ja ennakoivaa. Se perustuu tutkimukseen ja työn laadun sekä vaikuttavuuden arviointiin								
VAKA, Valtakunnallinen Klubi- ja aluekiertuehanke 1.12.2008 - 31.12.2010	Nak/H		K	38 270	0	38 270	33 270	5 000
Netari.fi	Nak/T							
6. Nuorisotoimessa työskentelee tuloksellisesti motivoitunut ja osaava henkilökunta, joka tuottaa palveluja moniammatillisissa verkostoissa.								
NUORISOTOIMI/T YHTEENSÄ				0	0	0	0	0
NUORISOTOIMI/H YHTEENSÄ				496 550	0	496 550	447 439	49 111
NUORISOTOIMI KAIKKI YHTEENSÄ				496 550	0	496 550	447 439	49 111
				SUUNNITELMA 2010				
Hankenimi	Virasto	Teema	Käynn./Päätt./Haku	Menot 2010	KH	Hallintokunta	Tuet 2010	Netto
KULTTUURITOIMI								
3. Hyvinvointia kulttuurista								
Taikalamppu 2008 - 2012	KuTo/T		K	295 000	0	295 000	120 000	175 000
Platform 11 Plus Artistic Co-operation on European schoolyards 2009 - 2013/Laskennallinen osuus	KuTo/Teatteri/T		K	45 750	0	45 750	0	45 750
Platform 11 Plus Artistic Co-operation on European schoolyards 2009 - 2013/rahaosuus	KuTo/Teatteri/T		K	4 000	0	4 000	0	4 000
4. Vetovoimainen tapahtumakaupunki								
Music on top 1.6.2008 - 31.5.2011	KuTo/H		K	124 210	0	124 210	74 526	49 684
KULTTUURITOIMI/T YHTEENSÄ				344 750	0	344 750	120 000	224 750
KULTTUURITOIMI/H YHTEENSÄ				124 210	0	124 210	74 526	49 684
KULTTUURITOIMI KAIKKI YHTEENSÄ				468 960	0	468 960	194 526	274 434

LIIKUNTA VIRASTO (Strategiajaottelu tekemättä)								
Uusi Askel – Liikunnan palveluinnovaatiot Oulun seudulla, 1.10.2008 - 30.8.2011	LiVi/H		K	103 250	0	103 250	73 012	30 238
Työhyvinvoinnin ja fyysisen aktiivisuuden tukeminen uusinta teknologiaa hyödyntäen 1.9. - 31.12.2009	LiVi/H		K	0	0	0	0	0
Oulun seudun kuntien terveyttä edistävä erityisliikunnan kehittämishanke 2008-2010 (OPM)	LiVi/T		K	66 000	0	66 000	45 000	21 000
Miehestä mittaa yhteistyö 2009-2010 (OPM)	LiVi/T		K	0	0	0	0	0
LIIKUNTATOIMI/H YHTEENSÄ				103 250	0	103 250	73 012	30 238
LIIKUNTATOIMI/T YHTEENSÄ				66 000	0	66 000	45 000	21 000
LIIKUNTATOIMI KAIKKI YHTEENSÄ				169 250	0	169 250	118 012	51 238
Peruskunta/ Investointiosa								
SUUNNITELMA 2010								
Hankenimi	Virasto	Teema	Käynn./Päätt./Haku	Menot 2010	KH	Hallintokunta	Tuet 2010	
KESKUSHALLINTO								
Strateginen päämäärä 6. Oulussa on korkeatasoinen koulutus-, tutkimus- ja tuotekehitystoiminta ja kansainvälistä huippua oleva innovaatioympäristö.								
panOULUseutu -investointiosio 1.6.2008 - 31.12.2009	KeHa/H		P	0	0	0	0	0
Strateginen päämäärä 7. Elinkeinoelämän toimialat monipuolistuvat, kansainvälistyvät, yrittäjyys lisääntyy merkittävästi ja työllisyys paranee.								
Seudullinen monitoimikeskus, vaihe I 1.4.2008 - 31.12.2010	KeHa/H		H	2 650 000	0	2 650 000	1 325 000	1 325 000
KESKUSHALLINTO YHTEENSÄ				2 650 000	0	2 650 000	1 325 000	1 325 000
OPETUS VIRASTO								
4. Oulu on opetuksen kehittämisen keskus ja innovatiivinen edelläkävijä								
Innoaula tulevaisuuden oppimisympäristönä 1.3. - 16.5.2009	OpVi/H		P	0	0	0	0	0
OPETUS VIRASTO YHTEENSÄ				0	0	0	0	0
TEKNINEN KESKUS								
Pykösjärven kunnostuksen II-vaihe 1.10.2008 - 31.8.2010	Teke/H		K	250 000	0	250 000	125 000	125 000
Oulun kauppatori 30.10.2008 - 31.12.2010	Teke/H		K	456 500	0	456 500	205 425	251 075
Äimäraution ratsastusreitistö 1.2.2008 - 31.8.2010	Teke/H		H	891 600	0	891 600	477 262	414 338
TEKNINEN KESKUS YHTEENSÄ				1 598 100	0	1 598 100	807 687	790 413
LIIKUNTA VIRASTO								
Oulujokilaakson tervareitistö; Kallioselkä - Sankivaaran hiihto- ja patikkareitti 1.5.2009 - 31.12.2010	Livi/H		K	0	0	0	0	0
LIIKUNTA VIRASTO YHTEENSÄ				0	0	0	0	0
YHTEENSÄ/H				9 826 518	467 000	9 205 959	6 169 613	3 350 877
YHTEENSÄ/T				1 053 887	0	1 053 887	468 704	585 183
KAIKKI YHTEENSÄ (ILMAN INVESTOINTEJA)				6 632 305	467 000	6 011 746	4 505 630	1 820 647
INVESTOINNIT YHTEENSÄ				4 248 100	0	4 248 100	2 132 687	2 115 413

KESTÄVÄN KEHITYKSEN TAVOITTEET 2010

KESKUSHALLINTO

Kestävän kehityksen tavoitteet	Tavoitetaso/Toimenpiteet
<p>Asenteet johtavat sitoutumiseen</p>	<p>Ympäristöasioiden ja kestävän kehityksen kokonaisvaltainen huomiointi kaupunkirakenteessa, palveluissa, yrityksissä, kuntalaisten osallisuudessa ja vaikuttamisessa sekä kehittämishankkeissa. Elinkaariajattelun huomiointi tuotteissa ja palveluissa. Yhteistyö ilmasto-ohjelman toteuttamisessa.</p> <p>Ympäristöalan yritysten kasvu ja kansainvälistyminen. Logistiikan parantaminen.</p> <p>Toteutetaan yhteistoimintasopimusta ympäristöliiketoiminnan kehittämisestä. Turvataan koulutus ja kilpailukyky.</p> <p>Yhteistyön kehittäminen sisäisesti ja yhteistyökumppaneiden kanssa. Hyödynnetään monipuolista osaamista asiantuntijaorganisaatioissa. Viestitään kestävästä kehityksestä edistävistä toimenpiteistä</p>
<p>Olosuhteet luovat mahdollisuudet</p>	<p>Vahvistetaan elinvoimaista kunta- ja palvelurakennetta (PARAS) sekä monipuolista ja paikallisesti kestävästä elinkeinorakennetta toteuttamalla innovaatio- ja elinkeinostrategioita.</p> <p>Siirrytään enenevässä määrin sähköiseen viestintään ja vuorovaikutukseen.</p>
<p>Toimintatapavalinnoilla kohti jatkuvaa parantamista</p>	<p>Valmistelussa ja päätöksenteossa huomioidaan vaikutukset kaupungin talouteen, toimintaympäristön muutokseen ja ekologisesti tasapainoiseen kehitykseen.</p> <p>Oulun seudun ympäristötoimialan kehittämissuunnitelma 2007 - 2013.</p> <p>Uusien innovaatioiden synnyttäminen eri toimialoilla.</p> <p>Aloitetoiminnan aktivointi, ideoiden seulonnan organisointi ja testaustoiminnan laajentaminen.</p>

SOSIAALI- JA TERVEYSLAUTAKUNTA/TILAAJA

Kestävän kehityksen tavoitteet	Tavoitetaso/Toimenpiteet
Oulun kaupungin kestävän kehityksen politiikan huomioiminen toiminnassa	Oulun kaupungin palvelutuotannolta edellytetään palvelualueittaisia kestävän kehityksen suunnitelmaa ja tavoitteita. Edellytetään yksityisiltä sekä kolmannen sektorin palveluntuottajilta kestävän kehityksen suunnitelmaa ja tavoitteita. Huomioidaan kestävä kehitys uusissa kilpailutuksissa ja sopimuksissa mahdollisuuksien mukaan.
Laadukas elin-/lähiympäristö	Kehitetään asuinalueita tasapuolisesti, kehitetään palveluverkkoa, myös seudullista, vastaamaan muuttuvia tarpeita ja hyödyntämällä olevia resursseja. Ihmisiin kohdistuvien vaikutusten arviointia (IVA) kehitetään yhdessä muiden toimijoiden kanssa. Huomioidaan esteettömyys kaikessa suunnittelussa.
Taloudellinen kestävyys	Toteutetaan toiminnallisesti ja taloudellisesti kestäviä ratkaisuja ja hankintoja pitkällä aikavälillä.
Tilojen tehokas käyttö ja onnistunut tilakustannusten hallinta.	Tilojen käyttöä tehostetaan. Lisätään tilojen yhteiskäyttöä.

SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMEN PALVELUTUOTANNON JOHTOKUNTA

Kestävän kehityksen tavoitteet	Tavoitetaso/Toimenpiteet
Asenteet johtavat sitoutumiseen	
Ympäristötietoinen ja kestävän kehityksen edistämiseen sitoutunut henkilöstö	Kestävän kehityksen tavoitteet määritellään jokaiselle palvelualueelle ja luodaan verkosto toimenpiteiden toteutumisen edistämiseen ja seurantaan. Esimiesten/henkilöstön kouluttamisella ympäristöasioista vastaavan tahon kanssa lisätään tietoisuutta oman työn ympäristövaikutuksista ja energian säästöön vaikuttavista käytännöistä.
Olosuhteet luovat mahdollisuudet	
Hyvä lähiympäristö	Ihmisiin kohdistuvien vaikutusten arviointia (IVA) kehitetään yhdessä muiden toimijoiden kanssa ja edistetään lasten kasvuolosuhteiden turvallisuutta.
Tilojen tehokas käyttö	Lisätään tilojen yhteiskäyttöä. Suunnittelussa huomioidaan yhteisöllisyys, esteettömyys ja tilojen muunneltavuus.
Palveluiden saatavuus	Palvelutuotantoverkko suunnitellaan toimivaksi: päivystys- ja ajanvaraustoimintaa sekä tukipalveluja keskitetään.

	<p>Palveluprosesseja kehitetään asiakaslähtöisiksi ja tasapuolisiksi hyödyntäen olemassa olevat resurssit myös seudullisesti.</p> <p>Tuetaan ikääntyvän väestön ja erityisryhmien kotona asumista.</p>
Toimintatapavalinnoilla kohti jatkuvaa parantamista	
Taloudellinen kestävyys	<p>Toteutetaan toiminnallisesti ja taloudellisesti kestäviä ratkaisuja ja hankintoja pitkällä aikavälillä.</p> <p>Vähennetään matkustamista ja edistetään videoneuvotteluyhteyksien käyttöä.</p>
Kulutuksen vähentäminen, ympäristöä säästävien tuotteiden käyttöönotto ja jätteiden määrän minimointi	<p>Edistetään potilas-/asiakastyössä käytettävien materiaalien järkevää käyttöä ja kierrätystä. Päivitetään ohjeistus, sitoutetaan henkilöstö ja kehitetään mittareita seurantaan varten.</p> <p>Suositaan lähipalveluita hankinnoissa.</p> <p>Tehostetaan logistiikkaa (mittarina logistiikkakustannukset tai ajetut kilometrit).</p> <p>Vähennetään paperitulosteita ja siirrytään sähköisen toimiston käyttöön.</p>

NUORISOASIAINLAUTAKUNTA

Kestävän kehityksen tavoitteet	Tavoitetaso/Toimenpiteet
Nuorisoasiainkeskuksen kestävän kehityksen ohjelman jalkauttaminen henkilöstön keskuuteen.	<p>Kestävän kehityksen työryhmän jäsenten valmentaminen kestävän kehityksen vertaisvaikuttajiksi työyhteisöihin.</p> <p>Kestävän kehityksen työkalupakin rakentaminen kasvatustyön tueksi.</p>
Jokaisella Oulun suuralueella on lapsia/nuoria, jotka on koulutettu kestävän kehityksen vertaisvaikuttajiksi.	<p>Koulutetaan 11 nuorten alueellista vaikuttajaryhmää kestävän kehityksen vertaisvaikuttajiksi.</p> <p>Suunnitellaan kestävän kehityksen vertaisvaikuttajavalmennus työpajojen nuorille.</p>

LIIKUNTALAUTAKUNTA

Kestävän kehityksen tavoitteet	Tavoitetaso/Toimenpiteet
Asenteet johtavat sitoutumiseen	<p>Edistetään liikunnallisen elämäntavan syntymistä kaikille oululaisille. Tuetaan omaehtoista liikunnan harrastamista.</p> <p>Kehitetään edelleen inhimillistä ja hyvinvoivaa työyhteisöä</p>

Olosuhteet luovat mahdollisuudet	Kehitetään liikuntapalveluja kaupunkilaisten tasa-arvoisuudesta huolehtien. Varmistetaan kaikessa suunnittelussa myös liikuntamahdollisuuksien kannalta hyvä lopputulos monihallinnollisena yhteistyönä.
Toimintatapavalinnoilla kohti jatkuvaa parantamista	Korostetaan, että liikuntaan sijoittaminen on kansantaloudellisesti kannattavaa ennaltaehkäisevää terveydenhuoltoa. Vältetään vesistöjen kuormitusta vähentämällä matonpesulaitureita. Tehostetaan edelleen sähköisen asioinnin mahdollisuuksia.

OPETUSLAUTAKUNTA

Kestävän kehityksen tavoitteet	Tavoitetaso/Toimenpiteet
Asenteet johtavat sitoutumiseen	
Opetustoimen henkilöstölle tarjotaan erilaisia kestävän kehityksen osa-alueiden koulutuksia.	Koulutuksia järjestetään mm. ilmaston muutoksesta, turvallisuudesta, monikulttuurisuudesta, osallisuudesta, oppilashuollosta.
Olosuhteet luovat mahdollisuudet	
Oulun opetustoimi on aktiivinen kestävän kehityksen edistäjä.	Osallistuminen paikallisiin, alueellisiin ja valtakunnallisiin kestävän kehityksen verkostoihin. Osallisuustoiminnan vahvistaminen kouluissa. Maailmankoulutoiminnan kehittäminen osana opetustoimen tukipalveluita.
Turvallinen ja viihtyisä lähikoulu.	Turvallisuusjohtaminen vakiinnutetaan osaksi opetustoimen toimintakulttuuria.
Yhtenäistää koulun tukipalveluiden (kiinteistöhoito, siivous, ruokahuolto) kestävän kehityksen käytänteitä.	Neuvottelut em. tahojen kanssa ja päätösten huomioiminen sopimuksissa.
Toimintatapavalinnoilla kohti jatkuvaa parantamista	
Vastuut kestävän kehityksen asioissa ovat selkeät.	Jokaisella koululla on kestävän kehityksen yhdyshenkilö ja kestävän kehityksen työryhmä.
Koulukohtainen kestävän kehityksen toimintasuunnitelma ohjaa jatkuvaan parantamiseen.	Jokainen koulu laatii oman vuosittaisen kestävän kehityksen toimintasuunnitelman.
Koulut tavoittelevat ulkoisia tunnuksia hyvästä kestävän kehityksen työstä.	1-3 uutta koulua saa Vihreän lipun tai oppilaitosten kestävä kehityksen sertifikaatin.
Kaikissa opetustoimen merkittävässä ratkaisussa huomioidaan ympäristöasiat yhtenä osatekijänä.	Tukipalvelun henkilöstö tiedostaa ja huomio omissa suunnitelmissa, sopimuksissa jne. ympäristöasioiden laajan vaikuttavuuden.
Opetustoimen tukipalvelut ja johto huomioivat toimissaan kestävän kehityksen tavoitteet.	Tukipalveluissa jatketaan Green Office ohjelman toteuttamista.

KULTTUURILAUTAKUNTA

Kestävän kehityksen tavoitteet	Tavoitetaso/Toimenpiteet
KIRJASTO	
Asenteet johtavat sitoutumiseen	
Sitoutumista vahvistetaan koulutuksen, tiedottamisen sekä selkeän ajantasaisen ohjeistuksen avulla.	<p>Koulutusta ja ohjeistusta</p> <ul style="list-style-type: none"> – asenteisiin vaikutetaan riittäväällä ja ajantasaisella ohjeistuksella – kirjaston henkilökunnalle järjestetään 2010-2011-kaudella yksi koulutustilaisuus kestävään kehitykseen liittyen <p>Näyttelyt/kampanjat</p> <ul style="list-style-type: none"> – vähintään 1 näyttely/kampanja toimintakauden aikana – osallistutaan kestävään kehitykseen liittyviin kaupungin/valtakunnallisiin kampanjoihin
Olosuhteet luovat mahdollisuudet	
Kiinnitetään huomiota tilojen ja laitteiden järkevään energiankäyttöön.	<p>Veden- ja energiansäästö:</p> <ul style="list-style-type: none"> – kirjaston henkilökunta huolehtii, ettei työhuoneisiin jätetä valoja, kun työvuoro päättyy eikä sähkölaitteita pidetä tarpeettomasti päällä – atk-laitteista katkaistaan virrat Oulun Tietotekniikan ohjeiden mukaisesti – vettä ei juokseteta tarpeettomasti
Toimintatapavalinnoilla kohti jatkuvaa parantamista	
Kierrätyksen tehostaminen jatkuu kirjaston toimintakulttuuriin sopivilla tavoilla – hyväksi havaittuja toimintoja jatketaan – uusia selvitetään	<p>Lasinkeräys</p> <ul style="list-style-type: none"> – pääkirjaston keittiön lasinkeräystä jatketaan <p>Paperin käytön seuranta</p> <ul style="list-style-type: none"> – kirjaston sisäisen paperinkäytön seurantaa jatketaan. Selvitetään uusia seurantatapoja. – jatketaan paperia säästävien tulostimien (pienennys, kaksipuolisuus) hankkimista tulostimien vaihtuessa – tekstiviesti- ja sähköposti-ilmoitusmahdollisuuden aktiivinen tarjoaminen asiakkaille. Seurataan paperittomien ilmoitustapojen määrää. <p>Kirjojen kierrätys</p> <ul style="list-style-type: none"> – poistettujen kirjojen myyntiä jatketaan – kokeillaan asiakkaiden omien kirjojen ja lehtien kierrättämistä kierrätyskirjakärryssä pääkirjastossa. <p>Muovin keräys</p> <ul style="list-style-type: none"> – selvitetään ongelmajätemuovin keräys- ja kierrätysmahdollisuuksia – selvitetään pääkirjaston henkilökunnan kahvihuoneen jätteenlajittelun laajentamista edelleen (muovijäte) – kokeillaan lähikirjastojen muovijätteen keräämistä
Toimintatapavalinnoilla kohti jatkuvaa parantamista	
POHJOIS-POHJANMAAN MUSEO	
Asenteet johtavat sitoutumiseen	Pohjois-Pohjanmaan museon henkilökunta on

	sitoutunut kestävän kehityksen tavoitteisiin ja toteuttaa niitä työssään
Olosuhteet luovat mahdollisuudet	Henkilökunnalla on mahdollisuus noudattaa materiaalivalinnoissaan kestävän kehityksen periaatteita.
Toimintatapavalinnoilla kohti jatkuvaa parantamista	Materiaalien säästö, kierrätys ja uusiokäyttö huomioidaan museon näyttelyjen rakentamisessa ja muussa toiminnassa. Ongelmajätteiden määrää seurataan seurantatilastolla.
TEATTERI	
Asenteet johtavat sitoutumiseen	Jatketaan Oulu kasvaa kestävästi 2005-2008 –strategiasta tiedottamista henkilökunnalle henkilökunta-kokouksissa sekä esimiesten välityksellä. Tavoitteena on saada kestävä kehitys –ajattelumalli työkaluksi omassa toiminnassa.
Olosuhteet luovat mahdollisuudet	Kierrätyksen ja materiaalien lajittelun tehostaminen lisäämällä kierrätyspisteitä sekä ottamalla lajittelun piiriin uusia materiaaleja
Toimintatapavalinnoilla kohti jatkuvaa parantamista	Elinkaariajattelu sekä uusiokäytön huomioiminen hankinnoissa.
TIEDEKESKUS TIETOMAA	
Asenteet johtavat sitoutumiseen	Tiedekeskus Tietomaan henkilökunta on sitoutunut kestävän kehityksen tavoitteisiin ja toteuttaa niitä työssään.
Olosuhteet luovat mahdollisuudet	Henkilökunnalla on mahdollisuus noudattaa materiaalivalinnoissaan kestävän kehityksen periaatteita.
Toimintatapavalinnoilla kohti jatkuvaa parantamista	Materiaalien säästö, kierrätys ja uusiokäyttö huomioidaan näyttelyjen rakentamisessa ja muussa toiminnassa.
OULUN SINFONIA	
Olosuhteet luovat mahdollisuudet	
Kulttuurinen sivistystehtävä.	Monipuolisen ja korkeatasoisen musiikin tarjoaminen erilaisille kuulijaryhmille lapsista vanhuksiin.
Ihmisten henkisen ja sosiaalisen kestämissen ja jaksamisen helpottaminen.	Orkesterin taiteellinen kehittäminen ja nousu kansainvälisesti merkittävälle tasolle.
Lasten ja nuorten kulttuurin edistäminen.	Koululaiskonserttien järjestäminen, yhteistyö musiikkipainotteisten koulujen kanssa.
Laadukkaan musiikin tuottaminen.	Monipuolinen ohjelmisto musiikin eri aikakausilta: sinfoniakonsertteja 18, muita konsertteja ja erilaisia esiintymisiä 24, oopperoita 10.
Matala osallistumiskynnys.	Erilaiset lippumallit, esim. yrityslippu, perhelippu ja alennusliput eri ryhmille. Jalkautuminen Madetojan salin ulkopuolelle, pienkokoonpanoesiintymiset esim. ravintoloissa.
Ulkopuolinen tulorahoitus.	Pitkäjänteinen yritysyritysyhteistyöstrategia. Säilyttää nykyiset yritysyritysyhteistyökumppanit sekä löytää uusia.
Toimintatapavalinnoilla kohti jatkuvaa parantamista	

Energian kulutuksen vähentäminen	Energiataloudelliset laitteet ja koneet, jätteiden lajittelu.
Paperinkäytön vähentäminen sekä toimiston sisäisessä viestinnässä että asiakasyhteisissä.	Sähköpostin ja internetin käyttö.
TAIDEMUSEO -	
KULTTUURITALO VALVE -	

TEKNINEN LAUTAKUNTA

Kestävän kehityksen tavoitteet	Tavoitetaso/Toimenpiteet
Asenteet johtavat sitoutumiseen	
Asukkaiden ja eri toimijoiden osallistumis- ja vaikutusmahdollisuuksien kehittäminen	Asukkaiden ja toimijoiden vaikutusmahdollisuudet on varmistettu hyvällä tiedottamisella, jota jatkuvasti kehitetään ja parannetaan.
Toimintatapavalinnoilla kohti jatkuvaa parantamista	
Tilaajatoimintoja kehittämällä edistetään kestävän kehityksen politiikan tavoitteiden toteuttamista	ISO 14001 ympäristöstandardin mukainen toiminta
Ilmastostrategia; - Ilmastonmuutoksen hillitseminen - varautuminen ilmastomuutokseen	Ilmastonmuutoksen hidastamiseen tähtäävät toimenpiteet mukana kaikessa suunnittelussa ja toteutuksessa - olemassa olevan infran hyödyntäminen - yhdyskuntarakenteen eheyttäminen - joukko- ja kevyen liikenteen edistäminen.
Haaste Itämeren pelastamiseksi; toimenpideohjelma	Toteutetaan toimenpideohjelman mukaisesti.

RAKENNUSLAUTAKUNTA

Kestävän kehityksen tavoitteet		
KRIITTINEN MENESTYSTEKIJÄ	STRATEGINEN TAVOITE	TAVOITE 2010
Asenteet johtavat sitoutumiseen		
Ilmastonmuutoksen hillitseminen. Ekologisesti tasapainoisen rakennuskannan luominen.	Ilmastonmuutoksen vaikutukset ja terveiden rakennusten merkitys tiedostetaan rakennustoimialan ja rakennusten käyttäjien keskuudessa.	RV korostaa hankkeiden ohjaustyössään rakennuttajille ja ostajille ilmastonmuutoksen ja terveen rakennuksen faktoja ja niihin panostamisen (varautumisen) hyötyjä. Viesti tavoittaa yli 95% uudisrakennuttajista.
Olosuhteet luovat mahdollisuudet		
Ilmastonmuutoksen hillitseminen. Ekologisesti tasapainoisen rakennuskannan luominen.	Ilmastonmuutoksen ja terveen rakentamisen tiedostaminen synnyttää uuden asenneilmaston. Sitä hyödynnetään laajasti muutoksen ja vaurioiden ehkäisyssä.	RV:n energiaohjaustyön tuloksena uusien pientalojen lämmitysenergian säästö koko Oulun vuosituotannossa laskee keskimäärin 40% määräystasosta 2008 (10% määräystasosta 2010). RV:n kosteudenhallintatyön tuloksena on pientalojen

		kosteudenkestävyys tasolla 4 (max 5) ja ulkovaipan tiiveys (vuotoluku) tasolla 1-2 (muu maa arviolta 2-3).
Toimintatapavalinnoilla kohti jatkuvaa parantamista		
Ilmastonmuutoksen hillitseminen. Ekologisesti tasapainoisen rakennuskannan luominen.	Ilmastonmuutoksen hillitsemisestä ja terveeseen rakennuskannan tuottamisesta <u>luodaan rakennustoimialalle kestävä, tuottavaa liiketoimintaa.</u>	Kehitystä em. laatu- ja energia-asioissa jouduttaakseen <u>RV voi tukea julkisesti</u> näihin tavoitteisiin tähtääviä kehittäjiä saamaan tuotteensa tuotantoon ja markkinoille, myös vaikka siitä olisi liiketoimintaetua.

LIKELAITOKSET

OULUN VESI

Kestävän kehityksen tavoitteet	Tavoitetaso/ Toimenpiteet
Asenteet johtavat sitoutumiseen	Osallistutaan aktiivisesti Oulujoen vesienhoidon suunnitteluun Oulujoen veden laadun parantamiseksi. Toteutetaan energiatehokkuussopimuksen tavoitteita ja edistetään energian hyötykäyttöratkaisujen käyttöönottoa. Lietteen hyötykäyttö turvataan.
Olosuhteet luovat mahdollisuudet	Oulujokivarren siirtoviemäriä hyödynnetään Oulun puoleisten jokivarsialueiden viemäröinnissä. Ilmastonmuutoksen käytännön riskeihin varautuminen mm. tulvatorjunnassa, hulevesien hallinnassa ja vesihuoltorakenteiden mitoituksessa.
Toimintatapavalinnoilla kohti jatkuvaa parantamista	Toiminnan myönteinen kehitys laadunhallintajärjestelmän auditoinneissa. Taskilan jätevedenpuhdistamon typenpoistoprosessi toimii lupaehtojen mukaisesti.

OULUN SATAMA

Kestävän kehityksen tavoitteet	Tavoitetaso/Toimenpiteet
Asenteet johtavat sitoutumiseen	
Vastuullinen toiminta ympäristöasioissa.	Ympäristöluvan mukainen toiminta (ilman poikkeamia) Ympäristöasiat otetaan esimerkillisesti mukaan

Energiatehokkuussopimus / energian säästäminen.	toimintaan (selvitys LNG:n käytöstä alusten polttoaineena). 3%:n pudotus energian kulutuksessa.
Olosuhteet luovat mahdollisuudet	
Ammattitaidon kehittäminen. Kykenevä omaksumaan uusia asioita. Osaava henkilöstö. Työmotivaation ylläpito. Tuottavuuden kasvu. Henkilöressurssien hallinta. Eläköityminen tapahtuu suunnitelman mukaan. Uusien työntekijöiden sitouttaminen.	Työtyytyväisyysmittauksessa aikaisempaa parempi tulos Oma koulutussuunnitelma.
Toimintatapavalinnoilla kohti jatkuvaa parantamista	
Sertifioitu toimintajärjestelmä.	Toimintajärjestelmän mukainen toiminta (ISO9001:2008 laatu, ISO14001:2008 ympäristö, OHSAS18001:2008 työterveys- ja turvallisuus). Toimintajärjestelmän kehittäminen (järjestelmän päivitys)

OULUN JÄTEHUOLTO

Kestävän kehityksen tavoitteet	Tavoitetaso/Toimenpiteet
Loppusijoitettavan jätteen määrän ja haitallisuuden vähentäminen.	Kaatopaikalle sijoitettavan jätteen määrän vähentäminen 2 % asukasta kohti laskettuna vuonna 2010 vuodesta 2009. Ruskon jätekeskuksen vastaanotetun jättemäärän hyödyntämisasteen nostaminen vuoden 2006 14 %:sta 20 %:iin vuoteen 2010 mennessä <ul style="list-style-type: none"> – Ympäristötietoisuuden lisääminen neuvonnan avulla; vierailijaryhmiä 90 kpl/vuosi Ruskon jätekeskuksessa sekä neuvontakäyntejä 100 kpl/vuosi – Kaatopaikkakelpoisuusselvitysten vaatiminen kaikilta teollisuuden tms. jätteiltä – Lajitteluneuvonta Oivapisteellä ja kuormientarkastukset – Hyötyjätteiden myynnin lisääminen; energijätteen hyödyntäjän löytäminen, puujätteen myynnin lisääminen 50 % 2010 mennessä laskemalla puujätteen hintaa, sekajätteen pienkuormamaksujen nostaminen – Rakennusjätteen kierrätyksen tehostaminen yhteistyökumppanin avulla
Vastuullinen ja taloudellisesti kannattava jätteenkäsittelytoiminta.	Ravinnekuormituksen vähentäminen 10 %:a vuoteen 2010 mennessä vuoden 2005 tasosta. – Uuden niskaojan vaikutuksen seuranta

OULUN TIETOTEKNIikka

Kestävän kehityksen tavoitteet	Tavoitetaso/Toimenpiteet
IT-infrastruktuurin sähkön kulutuksen pienentäminen	Sähkön kulutuksen huomioiminen datakeskuksen ratkaisuja suunniteltaessa Palvelinlaitteiden sähkösäästöominaisuuksien pitäminen yhtenä valintakriteerinä laitteita hankittaessa
Energiankulutuksen vähentäminen tietotekniikkaratkaisujen avulla	Logistisesti keveämpiä toimintamalleja tukevien tietotekniikkaratkaisujen edistäminen Energiankulutustietoisuutta lisäävien sovellusratkaisujen edistäminen eri hallinnonaloilla

OULUN TEKNINEN LIKELAITOS

Kestävän kehityksen tavoitteet	Tavoitetaso/Toimenpiteet
Lämmitykseen käytetyn energian-, sähkön- sekä vedenkulutuksen vähentäminen 1,5 %:lla vuoden 2009 tasosta.	Lisätään kiinteistöjen käyttöastetta. Optimoidaan tilojen käyttöajat. Opastetaan kuluttajia energian- ja vedensäästöön.
Kuljetus- ja työkonekaluston (ml. henkilökohtaisten ajoneuvojen) Ilmastopäästöjen pienentäminen 3 %:lla vuoden 2009 tasosta.	Optimoidaan kuljetusten määrä, ajokilometrit ja reitit. Tehostetaan autojen kuljetuskapasiteetin hyväksikäyttöä Suositetaan vähäpäästöistä kalustoa. Osallistutaan taloudellisen ajotavan koulutukseen. Hankitaan työsuhdepyöriä työaikana tapahtuvaan liikkumiseen. Kannustetaan henkilöautojen yhteiskäyttöön ja kimpakyyteihin. Parannetaan ajoreittien, aikataulujen ja kuljetusten suunnittelua.
Hankintojen toteuttaminen kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti.	Toteutetaan omat hankinnat kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti. Pyritään vaikuttamaan kaupungin hankintoihin ja niiden kilpailuttamiseen siten, että tavaran toimitukset voidaan järjestää kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti.

OULUN SERVIISI

Kestävän kehityksen tavoitteet	Tavoitetaso/Toimenpiteet
Jätehuollon kehittäminen	Biojätteen vähentäminen – Uusien toimintatapojen käyttöönotto biojätteen vähentämiseksi. Kierrätyksen huomioiminen – Yhteistyössä kiinteistöhoito/isännöitsijät ja asiakkaat.
Energian säästö	Veden- ja sähkökulutuksen vähentäminen – Keittiölaitteiden, hanojen, wc-altaiden jne. toimintojen tarkistus ja yhteistyössä kiinteistöhoito/isännöitsijöiden kanssa.

OULUN TILAKESKUS

Kestävän kehityksen tavoitteet	Tavoitetaso/Toimenpiteet
Pyritään vaikuttamaan lausunnonantajana siihen, että kaavat mahdollistavat julkisten palvelurakennusten ja tilojen monikäyttöisyyden ja helpon saavutettavuuden.	Luodaan toimintamalli suhteessa kaavoitukseen.
Rakennukset suunnitellaan käyttötarkoituksen ja käyttöiän mukaan ja vältetään turhaa uusien tilojen rakentamista.	Hankeohje päivitetään kestävän kehityksen näkökulmasta. Kehitetään hallintokuntien ja Tilakeskuksen välinen toimintamalli tilatarpeiden entistä aikaisempaan ennakointiin.
Edistetään asiantuntijan roolissa tilatehokkuutta.	Laaditaan omien tilojen rekisteri tyhjästä tiloista. Tyhjät tilat otetaan käyttöön tai niistä luovutaan
Kestävä kehitys otetaan mukaan suunnittelun ohjaukseen.	Päivitetään Tilakeskuksen suunnitteluohjeet ja lisätään kestävään kehitykseen liittyvät tehtävät. Lisätään panostusta suunnittelunohjaukseen käyttämällä tarvittaessa ulkopuolisia asiantuntijoita.
Edistetään vaihtoehtoisten energialähteiden käyttöä.	Lämmitystapavertailu tehdään systemaattisesti, ellei kohteessa ole kaukolämpöä käytettävissä.
Varmistetaan rakennusten energiatehokas käyttöönotto.	Kehitetään toimintamalli, jossa kaikissa valmistuvissa kohteissa pidetään käyttöönottopalaverit puoli vuotta valmistumisesta.
Varmistetaan riittävä ohjeistus rakennuksen käyttöä varten	Huoltokirjat ovat käytössä kaikissa omissa kiinteistöissä.
Pienennetään työmaan energiankulutusta ja sekajättemääriä	Tarjouspyyntöasiakirjoihin lisätään maininta työmaan energiankulutuksesta ja jätehuoltosuunnitelmasta .
Rakennusten kokonaisenergiataloutta parannetaan	Parannetaan rakennusten käytönohjausta. Suunnitellaan tekniset korjaus-/muutos-/lisätoimenpiteet rakennusten

	kokonaisenergiatalouden parantamiseksi . Koulutetaan ja sitoutetaan oma henkilökunta, kiinteistöhoito ja rakennusten käyttäjät energiansäästötoimenpiteisiin ja menettelyyn
Vähennetään syntyvän jätteen määrää ja parannetaan lajittelua	Parannetaan kiinteistöjen jäteasteiden toimintaa ja lajittelumahdollisuuksia
Kestävä kehityksen liittäminen mukaan osaksi Tilakeskuksen toimintaprosesseja	Kestävän kehityksen johtamisjärjestelmän luominen (indikaattorit, seurantatapa, ohjaustapa). Päivitetään toimintaprosessien kuvaus ja lisätään kestävään kehitykseen liittyvät tehtävät.
Aktiivinen kehittäminen energiatehokkuus ja ympäristönäkökohtien edistämiskeinona	Tutkimus- ja koerakentamishankkeisiin osallistuminen eri osapuolten kanssa

OULUN KONTTORI

Kestävän kehityksen tavoitteet	Tavoitetaso/Toimenpiteet
Asenteet johtavat sitoutumiseen	
Saadaan aikaan muutosta joka päiväsiin toimintatapoihin ja käyttäytymismalleihin	Oulun Konttorin keke-ohjelma tutuksi henkilökunnalle
Energiatehokkuussopimus	Valmistellaan yhteistyössä ilmasto-ohjelmaan liittyvä hankintamalli ympäristöviraston kanssa.
Ympäristötekijöiden huomioiminen	Ympäristönäkökohdat huomioon ottavien hankintojen osuus on suurempi kuin 33 % kokonaishankinnoista (keskitetyt hankinnat).
Olosuhteet luovat mahdollisuudet	
Prosessien ja toimintatapojen kehittäminen	Prosessien sähköistäminen ja manuaalisten toimintojen vähentäminen Oulun Konttorin kehittämishankkeiden avulla. Asetetaan prosessikohtaisia kestävää kehitystä tukevia tavoitteita Green Office-mallin käyttöönoton selvittäminen Print Anywhere -palvelun laaja hyödyntäminen Oulu10:ssä.
Toimintatapavalinnoilla kohti jatkuvaa parantamista	
Tiimityön kehittäminen	Tiimityön itsearviointia jatketaan Prosessien mallinnus viedään loppuun ja siirytään jatkuvaan parantamiseen (ei koske uusia palvelualueita)
Tilojen tehokas käyttö	Avotilat käytetään tehokkaasti

NALLIKARI LIIKELAITOS

Kestävän kehityksen tavoitteet	Tavoitetaso/Toimenpiteet
Paperin kulutuksen vähentäminen	Paperitulosteiden määrän vähentäminen työpisteissä Paperipyyhkeiden käytön vähentäminen asiakastiloissa
Jätteiden määrän vähentäminen	Paperisten käsipyyhkeiden sijaan kangaspyyhkeet tai puhaltimet
Energiatehokkuus	Huonelämpötilan laskeminen mökeissä silloin kun eivät asiakaskäytössä

OULUN SEUDUN YRITYSPALVELUKESKUS

Kestävän kehityksen tavoitteet	Tavoitetaso/Toimenpiteet
Tietoisuuden lisääminen kestävästä kehityksestä yrityksille.	Kestävä kehitys otetaan esille yritysneuvontakontakteissa.
Materiaalikulutuksen vähentäminen toimitiloissa	2-puoleinen kopiointi ja tulostus, yhteiset talon esittelypohjat työkalupakkiin, sähköisten uutiskirjeiden jakelun lisääminen.
Energiansäästötoimenpiteet toimitiloissa	Valojen sammutus kun ei käytetä, tietokoneiden sulkeminen viikonloppujen ja lomien ajaksi.

OULUN SEUDUN YMPÄRISTÖTOIMI

Kestävän kehityksen tavoitteet	Tavoitetaso/Toimenpiteet
Asenteet johtavat sitoutumiseen	
Kaupungin kestävä kehityksen toimintaohjelman kehittäminen, kaikkien hallintokuntien ja liikelaitosten sitouttaminen toimintaohjelman toteuttamiseen.	Seurantatiedon laadinta ja sisällön kehittäminen.
Asukkaiden sekä kuntien henkilöstön ympäristövastuun ja tietoisuuden lisääminen ilmastonmuutoksen hillintään ja sopeutumiseen liittyvissä kysymyksissä.	Ympäristöä koskevien julkaisujen, raporttien ja tiedotteiden määrä vähintään 10.
Olosuhteet luovat mahdollisuudet	
Energiankulutuksen kokonaisuuden hallinta.	Tilojen ja laitteiden järkevä energiankäyttö.
Toimintatapavalinnoilla kohti jatkuvaa parantamista	
Kulutuksen ja jätteiden määrän vähentäminen päivittäisessä toiminnassa.	Paperin kulutuksen vähentäminen. Ympäristöystävällisten tuotteiden käytön lisääminen.

OULUN KAUPUNKI

- väestö 1.1.2009

- väestösuunnite vuosille 2014 ja 2019 / Talous ja strategia -ryhmä

OULUJOEN POHJOISPUOLI

SUURALUE	VUOSI	0	1-2	3-6	0-6	7-12	13-15	16-18	19-24	0-28	25-64	75-	65-	85-	YHT.
8	2009	71	109	151	331	183	92	211	1 371	3 030	4 541	953	1 762	264	8 491
Tuira	2014	70	105	145	320	200	100	200	1 370	3 100	4 610	1 200	2 000	360	8 800
	2019	70	120	160	350	200	120	210	1 400	3 200	4 570	1 300	2 350	400	9 200
9	2009	90	131	223	444	397	232	253	600	2 352	3 717	477	1 050	83	6 693
Puolivälin-	2014	75	110	195	380	340	200	220	550	2 200	3 810	540	1 200	100	6 700
kangas	2019	75	110	185	370	300	180	200	500	2 100	3 500	585	1 400	120	6 450
10	2009	129	214	358	701	496	298	350	1 386	4 040	5 136	388	1 059	85	9 426
Koskela	2014	120	220	330	670	480	270	360	1 500	4 150	5 470	500	1 350	110	10 100
	2019	140	240	370	750	550	280	410	1 600	4 600	5 810	630	1 800	150	11 200
11	2009	176	364	685	1 225	1 101	654	619	762	4 922	7 102	478	1 377	67	12 840
Pate-	2014	160	340	600	1 100	950	550	580	740	4 600	6 680	550	1 600	90	12 200
niemi	2019	150	330	520	1 000	800	500	540	700	4 200	6 110	650	1 850	120	11 500
12	2009	286	554	975	1 815	907	425	419	2 082	7 225	7 667	188	528	22	13 843
Kaijon-	2014	350	680	1 220	2 250	1 200	550	450	2 270	8 550	9 080	270	700	40	16 500
harju	2019	340	640	1 170	2 150	1 350	650	520	2 400	9 000	9 630	320	1 000	80	17 700
13	2009	142	258	492	892	692	361	406	713	3 597	5 800	515	1 414	90	10 278
Mylly-	2014	145	280	545	970	750	350	380	700	3 700	6 200	650	1 850	130	11 200
oja	2019	260	480	960	1 700	1 100	450	480	800	4 800	7 930	870	2 540	200	15 000
14	2009	32	65	142	239	224	128	122	129	915	1 091	57	141	19	2 074
Sangin-	2014	20	55	125	200	190	100	100	110	780	1 100	80	200	25	2 000
suu	2019	30	70	140	240	200	100	100	130	850	1 130	100	300	40	2 200
15	2009	149	287	493	929	597	257	244	339	2 789	3 839	104	347	16	6 552
Korven-	2014	135	265	450	850	620	290	230	320	2 700	3 640	125	450	25	6 400
suora	2019	125	255	420	800	580	290	230	300	2 600	3 500	160	600	40	6 300
16	2009	48	125	228	401	277	149	141	170	1 285	1 717	232	495	52	3 350
Yli-	2014	60	135	270	465	345	145	130	195	1 430	1 780	245	575	65	3 635
kiiminki	2019	65	135	285	485	400	180	145	170	1 530	1 740	265	690	75	3 810
JOEN	2009	1 123	2 107	3 747	6 977	4 874	2 596	2 765	7 552	30 155	40 610	3 392	8 173	698	73 547
POH.PUOLI	2014	1 135	2 190	3 880	7 205	5 075	2 555	2 650	7 755	31 210	42 370	4 160	9 925	945	77 535
YHT.	2019	1 255	2 380	4 210	7 845	5 480	2 750	2 835	8 000	32 880	43 920	4 880	12 530	1 225	83 360

OULUJOEN ETELÄPUOLI

SUURALUE	VUOSI	0	1-2	3-6	0-6	7-12	13-15	16-18	19-24	0-28	25-64	75-	65-	85-	YHT.
1 Keskusta	2009	135	169	257	561	326	204	469	3 734	7 661	9 900	1 988	3 770	548	18 964
	2014	120	190	250	560	315	190	460	3 700	7 700	9 575	2 160	4 300	670	19 100
	2019	110	170	220	500	290	175	450	3 700	7 700	8 985	2 300	4 800	800	18 900
2 Höyhtyä	2009	85	181	296	562	473	317	358	924	3 152	4 569	876	1 612	237	8 815
	2014	85	170	285	540	430	235	290	880	3 000	4 575	1 000	1 850	310	8 800
	2019	90	150	260	500	400	215	265	800	2 900	4 320	1 150	2 100	375	8 600
3 Oulunsuu	2009	97	163	289	549	415	247	341	1 016	3 168	4 208	435	1 096	73	7 872
	2014	90	150	260	500	400	210	280	950	3 000	4 210	520	1 250	95	7 800
	2019	75	135	240	450	380	190	250	850	2 800	4 130	570	1 450	120	7 700
4 Kauko- vainio	2009	83	154	214	451	293	160	233	1 000	2 629	3 225	601	1 117	185	6 479
	2014	80	150	200	430	300	150	230	945	2 500	3 095	680	1 300	230	6 450
	2019	70	140	190	400	300	150	200	900	2 400	2 700	800	1 500	260	6 150
5 Nuotta- saari	2009	4	5	12	21	15	15	20	111	226	273	36	93	3	548
	2014	5	15	25	45	20	15	20	150	300	370	60	160	10	780
	2019	10	25	35	70	35	25	30	170	440	470	100	250	20	1 050
6 Kaakkuri	2009	270	504	866	1 640	1 065	475	422	868	5 194	5 410	131	464	13	10 344
	2014	350	650	1 150	2 150	1 350	570	520	1 000	7 200	6 860	190	750	40	13 200
	2019	300	650	1 050	2 000	1 500	670	580	1 085	7 600	7 615	220	1 050	60	14 500
7 Maikkula	2009	174	302	529	1 005	814	502	403	602	3 818	5 292	213	689	38	9 307
	2014	160	260	480	900	750	380	380	500	3 500	5 040	250	850	60	8 800
	2019	150	250	450	850	700	360	350	400	3 300	4 790	300	1 000	90	8 450
JOEN	2009	848	1 478	2 463	4 789	3 401	1 920	2 246	8 255	25 848	32 877	4 280	8 841	1 097	62 329
ETELÄP.	2014	890	1 585	2 650	5 125	3 565	1 750	2 180	8 125	27 200	33 725	4 860	10 460	1 415	64 930
YHT.	2019	805	1 520	2 445	4 770	3 605	1 785	2 125	7 905	27 140	33 010	5 440	12 150	1 725	65 350

LAITOKSET / TILAPÄISESTI POISSA OLEVA VÄESTÖ

	VUOSI	0	1-2	3-6	0-6	7-12	13-15	16-18	19-24	0-28	25-64	75-	65-	85-	YHT.
Laitokset	2009	15	35	61	111	112	71	55	64	470	526	85	121	33	1 060
yms.	2014	25	40	105	170	110	45	70	120	400	405	80	115	40	1 035
YHTEENSÄ	2019	5	10	70	85	115	65	40	95	300	270	80	120	50	790

KOKO KAUPUNKI

	VUOSI	0	1-2	3-6	0-6	7-12	13-15	16-18	19-24	0-28	25-64	75-	65-	85-	YHT.
KOKO	2009	1 986	3 620	6 271	11 877	8 387	4 587	5 066	15 871	56 473	74 013	7 757	17 135	1 828	136 936
KAUP.	2014	2 050	3 815	6 635	12 500	8 750	4 350	4 900	16 000	58 810	76 500	9 100	20 500	2 400	143 500
YHT.	2019	2 065	3 910	6 725	12 700	9 200	4 600	5 000	16 000	60 320	77 200	10 400	24 800	3 000	149 500

OULU
inspiroi

Keskushallinto, Talous ja strategia -ryhmä
Kirkkokatu 2 a, PL 1
90015 Oulun kaupunki

